

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

65. gadagājums

2022. gada 9. septembris

Saturs

EIROPAS PARLAMENTS

2021.–2022. GADA SESIJA

2022. gada 8.–11. marta sēdes

PIEŅEMTIE TEKSTI

I Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi

REZOLŪCIJAS

Eiropas Parlaments

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

2022/C 347/01 Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par pilsoniskās sabiedrības rīcības iespēju samazināšanos Eiropā (2021/2103(INI)) 2

2022/C 347/02 Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par kultūras, izglītības, mediju un sporta nozīmi cīņā pret rasismu (2021/2057(INI)) 15

2022/C 347/03 Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par kohēzijas politiku kā instrumentu, ar ko samazināt veselības aprūpes atšķirības un uzlabot pārrobežu sadarbību veselības aprūpes jomā (2021/2100(INI)) 27

2022/C 347/04 Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par Kohēzijas politikas nozīmi inovatīvas un viedas pārveides un reģionālās IKT savienotības veicināšanā (2021/2101(INI)) 37

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

2022/C 347/05 Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB811 (BCS-GH811-4), sastāv vai ir ražoti no tās (D077486/02 – 2021/3057(RSP)) 48

2022/C 347/06	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu eļļas rapsi 73496 (DP-Ø73496-4), sastāv vai ir ražoti no tā (D077485/02 – 2021/3058(RSP))	55
2022/C 347/07	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija par ārvalstu iejaukšanos visos Eiropas Savienības demokrātiskajos procesos, tostarp dezinformāciju (2020/2268(INI))	61
2022/C 347/08	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par shēmām pilsonības un uzturēšanās atļauju piešķiršanai saistībā ar ieguldījumiem (2021/2026(INL))	97
2022/C 347/09	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija par pilsoņu iesaistīšanu: tiesības iesniegt lūgumrakstu, tiesības vērsties pie Eiropas Ombuda un Eiropas pilsoņu iniciatīva (2020/2275(INI)) . .	110
Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts		
2022/C 347/10	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par jaunu ES stratēģisko satvaru darba aizsardzības jomā laikposmam pēc 2020. gada (ietverot darba ņēmēju aizsardzību pret kaitīgu vielu iedarbību darba vietā, stresu darba vietā un atkārtotu kustību radītas traumas) (2021/2165(INI))	122
2022/C 347/11	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par 2020. gada ziņojumu par integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai Eiropas Parlamentā (2021/2039(INI))	139
2022/C 347/12	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par ES trešo dzimumu līdztiesības rīcības plānu (2021/2003(INI))	150
2022/C 347/13	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par tiesiskumu un Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma sekām (2022/2535(RSP))	168
2022/C 347/14	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par Eiropas satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā (2021/2097(INI))	172
2022/C 347/15	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu: 2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījums (2022/2006(INI))	181
2022/C 347/16	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju stāvokli Meksikā (2022/2580(RSP))	187
2022/C 347/17	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par Mjanmu vienu gadu pēc valsts apvērsuma (2022/2581(RSP))	191
2022/C 347/18	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par kultūras mantojuma iznīcināšanu Kalnu Karabahā (2022/2582(RSP))	198
2022/C 347/19	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par 2020. gada ziņojumu par ES pilsonību: iespēju nodrošināšana pilsoņiem un viņu tiesību aizsardzība (2021/2099(INI))	202
2022/C 347/20	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par taisnīgāku un vienkāršāku nodokļu sistēmu atveseļošanas stratēģijas atbalstam (EP turpmākie pasākumi saistībā ar Komisijas jūlijā pieņemto rīcības plānu un 25 iniciatīvām PVN, uzņēmējdarbības nodokļu un individuālu nodokļu uzlikšanas jomā) (2020/2254(INL))	211

III Sagatavošanā esoši tiesību akti

Eiropas Parlaments

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

2022/C 347/21	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz reģionālajiem ekonomikas pārskatiem lauksaimniecībā groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 138/2004 (COM(2021)0054 – C9-0020/2021 – 2021/0031(COD))	223
2022/C 347/22	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu (Spānijas pieteikums EGF/2021/006 ES/Cataluņa automotīve) (COM(2022)0020 – C9-0015/2022 – 2022/0010(BUD))	224
2022/C 347/23	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF/2022/000 TA 2022 — tehniskā palīdzība pēc Komisijas iniciatīvas) (COM(2022)0025 – C9-0025/2022 – 2022/0015(BUD))	228

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

2022/C 347/24	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2008/118/EK un Direktīvu (ES) 2020/262 (pārstrādāta redakcija) attiecībā uz beznodokļu veikalēm, kas atrodas Lamanša tuneļa Francijas terminālī (COM(2021)0817 – C9-0016/2022 – 2021/0418(CNS))	231
2022/C 347/25	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta normatīvā rezolūcija par projektu Padomes direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa likmēm (14754/2021 – C9-0456/2021 – 2018/0005(CNS))	232

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

2022/C 347/26	P9_TA(2022)0067 Vispārējā Savienības vides rīcības programma līdz 2030. gadam ***I Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD)) P9_TC1-COD(2020)0300 Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2022. gada 10. martā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/... par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam	233
2022/C 347/27	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta lēmums par īpašas komitejas "Covid-19 pandēmija: gūtā pieredze un ieteikumi nākotnei" izveidi, tās pienākumiem, skaitlisko sastāvu un pilnvaru termiņu (2022/2584(RSO))	234
2022/C 347/28	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta lēmums par īpašas komitejas attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju (INGE 2), izveidi, kompetenci, skaitlisko sastāvu un pilnvaru laiku (2022/2585(RSO))	238
2022/C 347/29	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta lēmums par izmeklēšanas komitejas izveidi, kuras uzdevums ir izmeklēt spieģprogrammatūras "Pegasus" un tai līdzīgu novērošanas spieģprogrammatūru izmantošanu, un izmeklēšanas priekšmeta, kā arī komitejas kompetences, skaitliskā sastāva un pilnvaru laika noteikšanu (2022/2586(RSO))	241
2022/C 347/30	Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. martā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par baterijām un bateriju atkritumiem, ar ko atceļ Direktīvu 2006/66/EK un groza Regulu (ES) 2019/1020 (COM(2020)0798 – C9-0400/2020 – (2020/0353(COD)))	245

Izmantoto simbolu saraksts

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- **I Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums
- **II Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums
- ***III Parastā likumdošanas procedūra: trešais lasījums

(Procedūras veids ir atkarīgs no akta projektā ierosinātā juridiskā pamata.)

Parlamenta grozījumi:

Jaunais teksts ir norādīts **treknā slīprakstā**. Svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ■ vai svītrojumu. Aizstātās vietas norādītas, iezīmējot jauno tekstu **treknā slīprakstā** un dzēšot vai svītrojot tekstu, kurš tiek aizstāts.

EIROPAS PARLAMENTS

2021.–2022. GADA SESIJA

2022. gada 8.–11. marta sēdes

PIEŅEMTIE TEKSTI

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2022)0056

Pilsoniskās sabiedrības rīcības iespēju samazināšanās Eiropā

**Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par pilsoniskās sabiedrības rīcības iespēju samazināšanos Eiropā
(2021/2103(INI))**

(2022/C 347/01)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību (LES) un Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD),
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu ("Harta"),
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju (ECHK),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 28. aprīļa Regulu (ES) 2021/692, ar ko izveido programmu "Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības" un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1381/2013 un Padomes Regulu (ES) Nr. 390/2014 ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 16. decembra Regulu (ES, Euratom) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai ("Tiesiskuma nosacījumu regula") ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 20. jūlija paziņojumu "2021. gada ziņojums par tiesiskumu. Tiesiskuma situācija Eiropas Savienībā" (COM(2021)0700),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 23. septembra ieteikumus par to, kā tiek īstenoti ES noteikumi par neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanas definēšanu un novēršanu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Pamattiesību un tiesiskuma grupas 2020. gada jūnija ziņojumu "Nacionālās norises no pilsoniskās sabiedrības perspektīvas 2018.–2019. gadā",
- ņemot vērā ES Pamattiesību aģentūras (FRA) 2018. gada 17. janvāra ziņojumu "Problēmas, ar kurām saskaras pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas darbojas cilvēktiesību jomā ES", tās 2020. gadā publicētos biļetenus par Covid-19 pandēmijas ietekmi uz pamattiesībām Eiropas Savienībā un citus tās ziņojumus, datus un instrumentus, jo īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību informācijas sistēmu (EFRIS),

⁽¹⁾ OV L 156, 5.5.2021., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 323, 1.10.2020., 1. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- ņemot vērā FRA 2021. gada 22. septembra ziņojumu “Pilsoniskās telpas aizsardzība Eiropas Savienībā”,
- ņemot vērā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO), Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja (ODIHR) un Venēcijas komisijas 2015. gada 1. janvāra kopīgās pamatnostādnes par biedrošanās brīvību,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2019. gada 11. februāra ziņojumu “Pilsoniskās sabiedrības rīcības iespēju samazināšanās: ietekme uz jauniešiem un viņu organizācijām”,
- ņemot vērā EDSO/ODIHR un Venēcijas komisijas 2019. gada 8. jūlija pamatnostādnes par mierīgas pulcēšanās brīvību,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 2020. gada 23. septembra norādījumus par pilsoniskās telpas aizsardzību un veicināšanu,
- ņemot vērā ANO 1998. gada 9. decembra Deklarāciju par atsevišķu personu, grupu un sabiedrības iestāžu tiesībām un atbildību veicināt un aizsargāt vispārēji atzītas cilvēktiesības un pamatbrīvības,
- ņemot vērā ANO Cilvēktiesību komitejas 2011. gada 12. septembra vispārīgo komentāru Nr. 34 par 19. pantu “Uzskatu un vārda brīvība”,
- ņemot vērā ANO Cilvēktiesību komitejas 2020. gada 17. septembra vispārīgo komentāru Nr. 37 par 21. pantu “Tiesības uz mierīgu pulcēšanos”,
- ņemot vērā ANO Eiropas Ekonomikas komisijas 1998. gada 25. jūnija Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas konvencija) un 2021. gada 21. oktobra Lēmumu VII/9 par ātrās reaģēšanas mehānismu ar Orhūsas konvencijas 3. panta 8. punktu saistīto lietu izskatīšanai,
- ņemot vērā ANO rezolūcijas 2250 (2015), 2419 (2018) un 2535 (2020) par jaunatni, mieru un drošību,
- ņemot vērā ANO 1998. gada Deklarāciju par cilvēktiesību aizstāvjiem,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Ministru komitejas 2007. gada 10. oktobra ieteikumu dalībvalstīm par nevalstisko organizāciju juridisko statusu Eiropā,
- ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāres 2019. gada 16. maija paziņojumu “Aizstāvēsim LGBTI aizstāvjus”,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESK) 2019. gada 20. marta atzinumu “Spēcīga un daudzveidīga pilsoniskā sabiedrība — noturīgas demokrātijas veidotāja”,
- ņemot vērā EESK 2017. gada 19. oktobra atzinumu “ES finansējums pilsoniskās sabiedrības organizācijām”,
- ņemot vērā partnerorganizāciju 2020. gada ziņojumu Eiropas Padomes platformai žurnālistikas aizsardzības un žurnālistu drošības veicināšanai,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas 2020. gada 2. decembra paziņojumu “Stratēģija, lai stiprinātu Pamattiesību hartas piemērošanu ES” (COM(2020)0711),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 3. decembra paziņojumu “Eiropas Demokrātijas rīcības plāns” (COM(2020)0790),

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- ņemot vērā 2017. gada 3. oktobra rezolūciju par vēšanos pret pilsoniskās sabiedrības darbības iespēju samazināšanos jaunattīstības valstīs ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā 2018. gada 19. aprīļa rezolūciju par nepieciešamību ieviest Eiropas vērtību instrumentu, ar kuru tiek atbalstītas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas veicina demokrātiju, tiesiskumu un pamatvērtības Eiropas Savienībā vietējā un valsts līmenī ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā 2018. gada 14. novembra rezolūciju par visaptveroša ES mehānisma nepieciešamību demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību aizsardzībai ⁽⁶⁾,
 - ņemot vērā 2020. gada 7. oktobra rezolūciju par ES demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību mehānisma izveidi ⁽⁷⁾,
 - ņemot vērā 2020. gada 13. novembra rezolūciju par Covid-19 pasākumu ietekmi uz demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesībām ⁽⁸⁾,
 - ņemot vērā 2020. gada 25. novembra rezolūciju par mediju brīvības stiprināšanu: žurnālistu aizsardzība Eiropā, naida runa, dezinformācija un platformu nozīme ⁽⁹⁾,
 - ņemot vērā 2020. gada 26. novembra rezolūciju par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā — gada ziņojumi par 2018. un 2019. gadu ⁽¹⁰⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 24. jūnija rezolūciju par Komisijas 2020. gada ziņojumu par tiesiskumu ⁽¹¹⁾,
 - ņemot vērā 2022. gada 17. februāra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par Eiropas pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūtiem ⁽¹²⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 11. novembra rezolūciju par demokrātijas, mediju brīvības un plurālisma stiprināšanu ES: civiltiesību un krimināltiesību aktos paredzētu pasākumu nesamērīga īstenošana, lai aplūsinātu žurnālistus, NVO un pilsonisko sabiedrību ⁽¹³⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Juridiskās komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A9-0032/2022),
- A. tā kā Savienība ir dibināta, pamatojoties uz LES 2. pantā noteiktajām vērtībām, un šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas; tā kā LES 11. panta 2. punktā un LESD 15. panta 1. punktā ir uzsvērtas pilsoniskā dialoga nozīme Savienības mērķu sasniegšanā;
- B. tā kā pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO) ir no publiskām iestādēm un komerciālām interesēm neatkarīgas bezpeļņas organizācijas, kuru darbība veicina LES 21. pantā izklāstīto ES vērtību un pamattiesību īstenošanu; tā kā PSO var būt veidotas dažādi, piemēram, kā apvienības un fondi; tā kā cilvēktiesību aizstāvji, aktīvisti un neformālas grupas arī ir nozīmīgi pilsoniskās sabiedrības dalībnieki;
- C. tā kā interseccionāla pieeja ir būtiska, lai izprastu un sekmīgi novērstu neaizsargātību, ko iedzīvotāji piedzīvo, iesaistoties pilsoniskajā sabiedrībā;

⁽⁴⁾ OV C 346, 27.9.2018., 20. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 390, 18.11.2019., 117. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 363, 28.10.2020., 45. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 395, 29.9.2021., 2. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 415, 13.10.2021., 36. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 425, 20.10.2021., 28. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 425, 20.10.2021., 107. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 81, 18.2.2022., 27. lpp.

⁽¹²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0044.

⁽¹³⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0451.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- D. tā kā daudzas PSO cīnās par izdzīvošanu un tām ir problēmas ar finansējumu, kas var nopietni mazināt to efektivitāti un spēju īstenot pilnvaras;
- E. tā kā pilsoniskā telpa attiecas uz tiesisko un politisko satvaru, kurā cilvēki un grupas var jēgpilni piedalīties savas sabiedrības politiskajā, ekonomiskajā, sociālajā un kultūras dzīvē, izmantojot tiesības paust viedokli, tiesības uz informāciju un tiesības pulcēties, biedroties un iesaistīties gan savstarpējā dialogā, gan dialogā ar iestādēm;
- F. tā kā domas brīvība un vārda brīvība, tostarp tiešsaistē, ir jebkuras brīvas un demokrātiskas sabiedrības stūrakmens; tā kā pilsoniskais aktīvisms veido pamatu patiesi funkcionējošai demokrātijai, kurā tiek aizsargātas un ievērotas minoritāšu tiesības; tā kā PSO vajadzētu būt tiesīgām piedalīties jautājumu izskatīšanā politiskās un publiskās debatēs neatkarīgi no tā, vai to ieņemtā nostāja atbilst valdības politikai vai atbalsta izmaiņas tiesību aktos;
- G. tā kā biedrošanās brīvība ir viens no demokrātiskas un plurālistiskas sabiedrības pamatelementiem, jo tā ļauj pilsoņiem kopīgi rīkoties kopīgu interešu jomās un dot ieguldījumu sabiedriskās dzīves pienācīgā darbībā; tā kā biedrošanās brīvība ietver ne tikai spēju izveidot vai likvidēt apvienību, bet arī šīs apvienības spēju darboties bez nepamatotas valsts iejaukšanās; tā kā spēja meklēt, nodrošināt un izmantot resursus ir būtiska jebkuras apvienības darbībai; tā kā kādas apvienības aizliegšana vai darbības izbeigšana vienmēr būtu jāuzskata par galējas nepieciešamības gadījumā piemērojamu pasākumu un uz šādiem lēmumiem būtu jāattiecinā tiesiskā aizsardzība;
- H. tā kā tiesības uz mierīgu pulcēšanos ir demokrātijas stūrakmens un tām ir izšķiroša nozīme, lai izveidotu iecietīgu un plurālistisku sabiedrību, kurā ir iespējama mierīga līdzaspastāvēšana starp grupām ar dažādiem uzskatiem, praksi vai politiku; tā kā, ierobežojot un uzraugot mierīgu pulcēšanos, ir jāievēro likumība, nepieciešamība, samērīgums un nediskriminācija;
- I. tā kā tiesības uz informāciju ir priekšnoteikums uz informāciju balstītām publiskām debatēm un iestāžu un publisko iestāžu pārskatatbildības nodrošināšanai;
- J. tā kā dažās dalībvalstīs vārda brīvība un piekļuve informācijai ir ierobežota, bieži aizbildinoties ar cīņu pret dezinformāciju, kas saistīta ar Covid-19; tā kā terorisma vai naida runas novēršanas pasākumiem nevajadzētu radīt nepamatotus vārda brīvības ierobežojumus; tā kā stratēģiskās tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību (SLAPP) ir izmantotas arī tam, lai vērstos pret PSO, cilvēktiesību aizstāvjiem un aktīvistiem, kas vairākās dalībvalstīs strādā vides, tiesiskuma, LGBTIQ+ tiesību un sieviešu tiesību jomā; tā kā tam ir būtiska atturoša ietekme saistībā ar vārda brīvību un sabiedrisko aktīvismu;
- K. tā kā dažās dalībvalstīs biedrošanās brīvība tiek grauta ar reformām, kas pakļauj PSO reģistrācijas anulēšanas riskam vai ievieš pārmērīgi apgrūtināšus administratīvus procesus, tostarp, bet ne tikai, nelikumīgi piemērojot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumus vai politiku, kas ierobežo tiesības iesaistīties aizstāvībā;
- L. tā kā dažās dalībvalstīs ierobežojumi ir noteikti ar tīšu nodomu ierobežot pilsonisko telpu un tos papildina juridiska, administratīva un fiskāla vajāšana, kriminālatbildības noteikšana un negatīva retorika, kuras mērķis ir stigmatizēt un delegitimizēt PSO un mazināt to spēju veikt savu likumīgo darbu; tā kā naida runu gan tiešsaistē, gan bezsaistē, kā arī verbālu un fizisku aizskaršanu un uzbrukumus praktizē arī nevalstiski dalībnieki; tā kā īpaši tiek skartas PSO un cilvēktiesību aizstāvji, kas nodarbojas ar tiesiskuma, pārredzamības, korupcijas un sieviešu tiesību jautājumiem, tostarp seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām, vides jautājumiem un minoritāšu un LGBTIQ+ tiesību aizsardzību un mediju un vārda brīvību, kā arī tie, kas sniedz palīdzību patvēruma meklētājiem, un tie, kuri ir iesaistīti meklēšanas un glābšanas operācijās;
- M. tā kā pilsoniskās telpas ierobežojumi kaimiņvalstīs arī skar un ietekmē pilsoniskās sabiedrības stāvokli ES;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- N. tā kā dažu valstu PSO, kas darbojas kā uzraudzītāji, jo īpaši iesaistoties tiesību un brīvību pārkāpumu uzraudzībā un ziņošanā par tiem, kā arī aizstāvībā un tiesvedībā, ir īpaši pakļautas ierobežojumiem, pretpasākumiem un uzraudzībai;
- O. tā kā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāre *LGBTIQ+* tiesību aizstāvju stāvokli Eiropā raksturoja kā satraucošu un ziņoja par vairākiem tiešsaistes un bezsaistes aizskaršanas, vardarbīgu uzbrukumu, naida kampaņu un nāves draudu gadījumiem dalībvalstīs un kaimiņvalstīs; tā kā šī tendence ir savstarpēji saistīta ar citu minoritāšu grupu vainošanu un ir pretrunā principam, ka ikviena persona piedzimst vienlīdzīgi cieņā un tiesībās;
- P. tā kā labas attiecības starp valsti un tās pilsoņiem nozīmē, ka visiem pilsoņiem, tostarp bērniem un jauniešiem, vajadzētu būt iespējai piedalīties debatēs un ietekmēt valsts politiku; tā kā demokrātija uzplauks tikai tad, ja ikviens ticēs demokrātiskajām sistēmām un ja pilsoņi uzskatīs iestādes par uzticamām;
- Q. tā kā dažas dalībvalstis ir ierobežojušas PSO spēju iesaistīties politiskās darbībās; tā kā citās dalībvalstīs PSO apsūdzēšana politiskā darbībā ir kļuvusi par instrumentu šo organizāciju stigmatizācijai un deleģitimizācijai; tā kā PSO deleģitimizācija atsevišķās dalībvalstīs varētu būt saistīta ar valsts vai mediju vadītām nomelnošanas kampaņām; tā kā PSO ziņo par diskriminējošu un ierobežojošu finansēšanas praksi atsevišķās dalībvalstīs;
- R. tā kā atsevišķās dalībvalstīs ir pieņemta politika un prakse ar atturošu ietekmi uz pilsonisko telpu, lai panāktu pašcenzūru un atturētu pilsoniskos dalībniekus no to tiesību izmantošanas; tā kā šāda politika bieži vien ietver neskaidrus noteikumus, kas atstāj lielu rīcības brīvību publiskajām iestādēm, apvienojumā ar nesamērīgi augstām sankcijām; tā kā tas vien, ka pastāv iespēja piemērot šādus pasākumus, var izraisīt pašcenzūru, neradot nepieciešamību tos reāli piemērot;
- S. tā kā lielākajā daļā dalībvalstu tiesības uz mierīgu pulcēšanos ir tikušas ierobežotas nepieciešamo sociālās distancēšanās noteikumu dēļ; tā kā dažas dalībvalstis pēdējos gados ir pieņēmušas tiesību aktus, kas ierobežo tiesības uz mierīgu pulcēšanos, un ir noteikušas prasības attiecībā uz atļaujas saņemšanu un paziņošanu; tā kā dažās dalībvalstīs tiesībsargāšanas iestāžu pilnvaras paplašinās, kas rada bažas par to nepieciešamību un samērīgumu;
- T. tā kā dažās dalībvalstīs ārkārtas tiesību akti, kas pieņemti, reaģējot uz veselības krīzi, ir izmantoti kā iegansts, lai patvaļīgi ierobežotu pamattiesības un pamatbrīvības un vērstos pret pilsonisko sabiedrību un citiem atšķirīgiem viedokļiem; tā kā dažos gadījumos ir konstatēts, ka šie pasākumi neatbilst prasībām attiecībā uz nepieciešamību, samērīgumu, ierobežojumu laikā un nediskrimināciju, kas nozīmē, ka jebkādu pamattiesību un brīvību ierobežojumus, kuri izriet no šiem pasākumiem, nevar uzskatīt par legītimiem un likumīgiem; tā kā, neraugoties uz PSO lomu uz vietas, ārkārtas pasākumu izstrādē apspriešanās ar tām nav notikusi;
- U. tā kā Covid-19 pandēmijas izplatīšanās ir izraisījusi vēl nepieredzētu PSO iesaistīšanos risinājumu nodrošināšanā pandēmijai un atbalsta sniegšanā cilvēkiem neaizsargātās situācijās; tā kā jauniešu organizācijām pandēmijas laikā ir bijusi pozitīva ietekme, apkarojot maldinošu informāciju un stiprinot uzticēšanos publiskajām iestādēm; tā kā pienācīgs ilgtermiņa finansējums un institucionālais atbalsts pilsoniskajai sabiedrībai nodrošina pievienoto vērtību krīzes laikā;
- V. tā kā valdības veidotas nevalstiskās organizācijas (*GONGO*), kuru mērķis ir vienmēr atbalstīt pie varas esošo personu politisko legītimātāti un atbalstīt valdību publiskās debatēs un tās politisko mērķu sasniegšanā, izliekoties par neatkarīgām viedokļu paudējām, ir viens no smagākajiem veidiem, kā uzbrukt PSO, un apdraud to pastāvēšanu, mazinot aktīvu pilsoniskumu un atņemot tām publisko finansējumu;
- W. tā kā nav veikti nekādi likumdošanas pasākumi, lai atraisītu PSO darbību ES līmenī, lai gan šīs organizācijas arvien vairāk veic saimniecisko darbību un dod ieguldījumu sociālajā ekonomikā; tā kā, neraugoties uz konkrētu Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūru, nediskriminācijas princips un kapitāla brīva aprīte attiecībā uz pārrobežu ziedojumiem dalībvalstīs joprojām netiek vispārēji piemēroti;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- X. tā kā PSO līdzdalība tiesību aktu un politikas izstrādē būtu jāveicina ar politikas satvariem, kas tām dotu iespēju iesaistīties dialogā ar publiskām iestādēm; tā kā, lai gan ir panākts progress gan valstu, gan ES līmenī, pilsoniskais dialogs vēl aizvien bieži ir *ad hoc* process;
- Y. tā kā dažās dalībvalstīs pret ārvalstu finansējumu ir tikuši vērsti juridiski un politiski uzbrukumi, tā kā ierobežojumi, kas noteikti PSO, kuras saņem ārvalstu finansējumu, ir pretrunā Savienības tiesību aktiem, proti, LESD 63. pantam par kapitāla brīvu apriti un Eiropas Savienības Hartai; tā kā lietā C-78/18 ⁽¹⁴⁾ EST nolēma, ka ar tai izskatīšanai iesniegto likumu tiek pārkāpta kapitāla brīva aprite un biedrošanās brīvība;
- Z. tā kā Savienība ir sākusi Eiropas zaļā kursa un digitālās pārveides īstenošanu; tā kā šim procesam būs vajadzīga veselīga pilsoniskā telpa, lai pilsoņi un skartās kopienas varētu formulēt savas intereses, apspriest politikas risinājumus un noslēgt jaunus sociālos līgumus,
1. izceļ PSO izšķirošo lomu LES 2. pantā noteikto Savienības vērtību īstenošanā un aizsardzībā un ES tiesību aktu, politikas un stratēģiju formulēšanā un īstenošanā, tostarp saistībā ar cīņu pret klimata pārmaiņām, digitālo pārveidi un atveseļošanu no Covid-19 pandēmijas; uzsver būtisko ieguldījumu, ko tās dod uz informāciju balstītās publiskās debatēs, izsakot sabiedrības vēlmes, dodot iespēju izteikties neaizsargātiem un atstumtiem cilvēkiem, nodrošinot piekļuvi būtiskiem pakalpojumiem, sniedzot speciālās zināšanas politikas veidošanā, veicinot aktīvu pilsoniskumu, darbojoties kā demokrātijas skolas un kā neaizstājami uzraugi, kas īsteno demokrātisku kontroli pār valsts iestādēm, un nodrošinot pārskatatbildību par publisko rīcību un publisko līdzekļu izmantošanu; tāpēc atzīst, ka pilsoniskā telpa ir demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību neatņemama sastāvdaļa; uzsver, ka tāpēc Savienībai būtu jāapņemas saglabāt un attīstīt pilsonisko telpu vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī;
 2. uzsver — lai PSO uzplauktu, pilsoniskajai telpai ir jābūt labvēlīgai un drošai videi, kurā nenotiek nepamatota ierakšana, iebiedēšana, aizskaršana un atturoša ietekme ne no valsts, ne nevalstisko dalībnieku puses; atgādina dalībvalstīm par to pozitīvo pienākumu nodrošināt labvēlīgu vidi PSO, tostarp piekļuvi pārredzamiem finansēšanas mehānismiem un pilsoniskā dialoga mehānismiem, saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem biedrošanās, vārda un pulcēšanās brīvības jomā un kā atkārtoti apstiprināts arī Hartā; uzsver, ka mediju plurālismam ir nozīme, lai nodrošinātu, ka PSO tiek sadzirdētas sabiedriskās domas veidošanā un tādējādi veicina publiskās debates;
 3. brīdina, ka pilsonisko telpu visā ES degradē politika, kas apgrūtina PSO darbību, piekļuvi ilgtspējīgam finansējumam un spēju piedalīties lēmumu pieņemšanā; nosoda PSO jebkāda veida aizskaršanu, nomelnošanu, stigmatizāciju, kriminālatbildības noteikšanu un vainošanu; uzsver, kā šīs darbības apdraud aktīvu pilsoniskumu un kritisku viedokļu paušanu, tādējādi kaitējot publiskajām debatēm un tādējādi arī pašiem demokrātijas pamatiem;
 4. norāda, ka Covid-19 pandēmija ir vēl vairāk aktualizējusi daudzas pašreizējās problēmas, ar ko saskaras PSO, kā to apliecina FRA 2021. gada ziņojums, kurā konstatēts, ka 57 % valsts un vietējo organizāciju norāda, ka situācija ir “pasliktinājusies” vai “ievērojami pasliktinājusies” salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem; ar bažām norāda, ka atsevišķas valdības izmantoja pandēmijas sniegtās priekšrocības, lai ierobežotu pilsonisko telpu un pieņemtu pretrunīgi vērtējamus tiesību aktus un diskriminējošus pasākumus, kuri ne vienmēr bija saistīti ar pandēmiju, savukārt sabiedrības spēja mobilizēties, tostarp spēja piedalīties publiskās debatēs un vārda, pulcēšanās un biedrošanās brīvība, bija ierobežota;
 5. piekrīt Komisijai, ka pilsoniskās sabiedrības rīcības iespēju samazināšanās liecina par tiesiskuma apdraudējumu; atzinīgi vērtē to, ka Komisija savā ikgadējā ziņojumā par tiesiskumu pārbauda pilsoniskās sabiedrības vidi, kas pamatoti liecina par to, ka tiesiskums nevar funkcionēt bez aktīvas pilsoniskās sabiedrības, kura darbojas drošā un labvēlīgā vidē; tādēļ mudina Komisiju pastiprināt un strukturēt pilsoniskās telpas stāvokļa uzraudzību dalībvalstīs, izveidojot Eiropas

⁽¹⁴⁾ Eiropas Savienības Tiesas 2020. gada 18. jūnija spriedums Eiropas Komisija /Ungārija, ECLI:EU:C:2020:476 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A62018CJ0078>.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

pilsoniskās telpas indeksu, kura pamatā ir pastāvošās sistēmas pilsoniskās telpas mērīšanai, un gada ziņojumā par tiesiskumu, kam būtu jāietver arī visaptverošs pamattiesību apskats, veltot pilsoniskajai telpai pilnvērtīgu sadaļu, tostarp valstīm adresētus ieteikumus; mudina Komisiju sistemātiski izmantot FRA ziņojumus un aicināt to sniegt metodiskus ieteikumus;

6. atzinīgi vērtē to, ka Komisija vairākās ES politikās, stratēģijās un finansēšanas programmās atzīst pilsoniskās sabiedrības nozīmi; tomēr uzsver, ka šīs pieejas sadrumstalotības dēļ PSO situācija uz vietas netiek īpaši efektīvi uzlabota;

7. tāpēc mudina Komisiju pieņemt visaptverošu pilsoniskās sabiedrības stratēģiju pilsoniskās telpas aizsardzībai un attīstībai Savienībā, kurā būtu integrēti visi esošie instrumenti, novērstas uzraudzības, atbalsta un aizsardzības nepilnības un patiesi politiski atzīta PSO būtiskā loma demokrātisko vērtību un politikas īstenošanā, vienlaikus skaidri sasaistot uzraudzības un ziņošanas instrumentus ar ES izpildes mehānismiem, lai nodrošinātu savlaicīgu un efektīvu turpmāko rīcību; prasa Komisijai noskaidrot iniciatīvas, ar ko stiprināt PSO pieejamos atbalsta tīklus;

8. uzskata, ka šajā pilsoniskās sabiedrības stratēģijā būtu jāizklāsta konkrētu pasākumu kopums, kas aizsargātu un stiprinātu pilsonisko telpu, tostarp šādā veidā:

a) ieviešot minimālos standartus pilsoniskās sabiedrības tiesiskajai un administratīvajai videi;

b) ieviešot Eiropas pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūtus;

c) izveidojot kontaktpunktus starp Eiropas iestādēm un pilsonisko sabiedrību;

d) nodrošinot konsekventu piekļuvi politikas debatēm un darba kārtības noteikšanai Savienības līmenī saskaņā ar ES Līgumiem un ES iestāžu reglamentiem;

e) dodot iespēju stingrāk uzraudzīt Savienības politikas virzienus un Savienības budžeta izpildi;

f) paplašinot elastīgu piekļuvi Savienības finansējumam;

9. aicina Padomi un Komisiju nodrošināt Savienības iekšpolitikas un ārpolitikas konsekveni attiecībā uz pilsoniskās telpas aizsardzību un veicināšanu, cita starpā pieņemot iekšējas pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem, kas atbilstu tām, kuras piemēro ES ārējai darbībai;

Labvēlīga regulatīvā un politiskā vide, kurā nav atturošas ietekmes, draudu un uzbrukumu

10. uzsver, ka PSO spēja rīkoties ir atkarīga no tā, vai pastāv labvēlīga tiesiskā un politiskā vide, jo īpaši no biedrošanās, mierīgas pulcēšanās un vārda brīvības un tiesību uz sabiedrības līdzdalību izmantošanas; mudina dalībvalstis garantēt šo tiesību īstenošanu atbilstīgi Eiropas un starptautiskajām tiesībām un standartiem, tostarp Eiropas Cilvēktiesību konvencijai, Eiropas Padomes Ministru komitejas 2018. gada 28. novembra ieteikumam dalībvalstīm par nepieciešamību stiprināt pilsoniskās sabiedrības telpas aizsardzību un veicināšanu Eiropā, Starptautiskajam paktam par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, ANO Deklarācijai par cilvēktiesību aizstāvjiem un ANO norādījumiem par pilsoniskās telpas aizsardzību un veicināšanu, un izmantot iespēju pieprasīt Venēcijas komisijai atzinumus par plānotajiem tiesību aktiem;

11. atgādina, cik svarīga nozīme ir neatkarīgai, objektīvai, profesionālai un atbildīgai žurnālistikai, lai gan privātajos, gan publiskajos medijos sniegtu informāciju par PSO darbību, un cik svarīga ir piekļuve publiskai informācijai, jo tie ir tiesiskumā balstītu demokrātisku valstu pamatpīlāri;

12. pauž nožēlu par mediju īpašumtiesību pieaugošo koncentrāciju uz PSO ideju un darbību plurālisma, neatkarības un taisnīgas publiskas pārstāvības rēķina; atgādina, ka neatkarīga un atbildīga žurnālistika un piekļuve plurālistiskai informācijai ir demokrātijas pamatpīlāri un ka pilsoniskās sabiedrības darbība un ieguldījums ir būtiski svarīgi jebkuras demokrātijas uzplaukumam; aicina dalībvalstis nodrošināt un saglabāt mediju neatkarību no politiskā un ekonomiskā spiediena, garantēt mediju plurālismu un nodrošināt pārredzamību; aicina Komisiju papildus noteikumiem par mediju īpašumtiesību pārredzamību ierosināt ES mēroga mediju īpašumtiesību noteikumus, iekļaujot to kā minimālās prasības gaidāmajā Mediju brīvības aktā, lai stiprinātu mediju plurālismu;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

13. uzskata, ka PSO ieguldījums vienotajā tirgū un sociālajā ekonomikā, kā arī to loma ES politikas un LES 2. pantā noteikto vērtību īstenošanā ir spēcīgs arguments, lai likvidētu šķēršļus to darbībai ES līmenī; tāpēc aicina Komisiju atbilstoši rīkoties, nākot klajā ar pasākumiem, tostarp tiesību aktu priekšlikumiem, šī mērķa sasniegšanai; uzsver, ka šādi tiesību akti ne tikai nodrošinātu PSO pamataizsardzību, bet varētu arī radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, kas ļautu tām pilnībā izmantot savu potenciālu;

14. aicina Komisiju savos ietekmes novērtējumos iekļaut sistemātisku pilsoniskās telpas pārbaudi, paredzot skaidrus kritērijus par to, kas ir pilsoniskajai sabiedrībai labvēlīga telpa, pamatojoties uz starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem attiecībā uz biedrošanās, vārda un pulcēšanās brīvību un kā atkārtoti apstiprināts Hartā, lai nepieļautu, ka plānotie tiesību akti negatīvi ietekmē pilsonisko telpu; aicina Komisiju sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību ieviest nepieciešamos aizsardzības pasākumus un pamatnostādņu projektus īstenošanai dalībvalstīs risku konstatācijas gadījumā;

15. aicina Komisiju arī izvērtēt un uzraudzīt ES tiesību aktu īstenošanu, lai nodrošinātu, ka tie negatīvi neietekmē pilsonisko telpu, un vajadzības gadījumā nodrošināt nepieciešamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus; aicina dalībvalstis pieņemt līdzīgus tiesiskās aizsardzības līdzekļus valsts līmenī;

16. aicina Komisiju izmantot Līgumos paredzētās pilnvaras, lai ierosinātu ES tiesību aktus nolūkā novērst trūkumus un risināt problēmas, ar kurām saskaras pilsoniskās sabiedrības dalībnieki visā Savienībā, tostarp minimālos standartus attiecībā uz PSO reģistrāciju, darbību un finansēšanu un procesuālās garantijas pret *SLAPP*, un sniegt norādījumus par to, kā izmantot ES tiesību aktus, lai labāk aizsargātu pilsonisko sabiedrību;

17. uzskata, ka ES pārrobežu asociāciju un bezpeļņas organizāciju statūti varētu nodrošināt papildu aizsardzības līmeni tām PSO, kuras saskaras ar nepamatotiem šķēršļiem to izveidē un darbībā;

18. aicina dalībvalstis ievērot un veicināt mierīgas pulcēšanās tiesības saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, kuras var ierobežot, tikai ievērojot nepieciešamības un proporcionālītātes principus; brīdina, ka dažās dalībvalstīs nevajadzētu paplašināt tiesībaizsardzības iestāžu pilnvaras attiecībā uz pulcēšanās kontroli; nosoda jebkādu nesamērīgu spēka lietošanu pret protestētājiem, kā arī kriminālatbildības noteikšanu un protestētāju kriminālvajāšanu un uzraudzību; aicina dalībvalstis nekavējoties atcelt tiesību aktus un noteikumus, kas pastiprina vardarbības lietošanu pret demonstrantiem un ierobežo demonstrāciju rīkošanas brīvību; aicina Komisiju izdot pamatnostādnes mierīgas pulcēšanās brīvības aizsardzībai gan ar veselību saistītās ārkārtas situācijās, gan parastos apstākļos;

19. norāda, ka kopš pandēmijas sākuma ievērojama daļa pilsoniskās sabiedrības darbību ir pārcēlušās uz tiešsaistes vidi; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt vārda brīvību, cīnīties pret jebkāda veida naida runu un palielināt informētību par naida runu un riskiem, ko tā rada demokrātijai un indivīdiem, tostarp jo īpaši tiešsaistes sociālajos tīklos;

20. brīdina par politikas un retorikas negatīvo ietekmi, kas izpaužas kā atturoša ietekme uz pilsonisko telpu; mudina Komisiju padarīt atturošas ietekmes analīzi par vienu no galvenajiem aspektiem tās gada ziņojumā par tiesiskumu, ņemt par pamatu lietu C-78/18, lai apstrīdētu pasākumus, kuriem ir atturoša ietekme uz Hartā noteikto tiesību īstenošanu, ja ir iespējamas līdzīgas pieejas, un prasīt pagaidu noregulējuma pasākumus, lai izvairītos no neatgriezeniska kaitējuma, kamēr notiek izskatīšana tiesā;

21. nosoda to, ka PSO pārstāvji dažās dalībvalstīs tieši sava darba dēļ saskaras ar fiziskiem un mutiskiem uzbrukumiem, aizskaršanu un iebiedēšanu gan tiešsaistē, gan bezsaistē; pauž nožēlu arī par to, ka ietekme uz šo pārstāvju garīgo veselību var ietvert izdegšanu, depresiju, palīdzēšanas radītu traumu un nogurumu no līdzcietības un ka psiholoģiskā ietekme uz PSO pārstāvjiem, ko var radīt viņu darbs, nav pietiekami izpētīta; uzsver, ka bērni un jaunieši ir īpaši neaizsargāti, jo viņi var neziņot par naida un aizskaršanas darbībām, jo viņi nezina aizsargāšanas izturēšanās definīciju un to, kā un kopā ar ko risināt šo problēmu;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

22. nosoda jebkādas draudus un uzbrukumus PSO un cilvēktiesību aizstāvjiem, ko veic valstij piederoši un ar valsti saistīti dalībnieki, tostarp negatīvu un stigmatizējošu retoriku, vainošanu un juridisku, tiesās īstenotu, administratīvu un fiskālu vajāšanu, un nosoda valsts dalībnieku nespēju aizsargāt PSO un cilvēktiesību aizstāvjus pret šādiem uzbrukumiem un draudiem; tāpat nosoda visus uzbrukumus un draudus no nevalstiskajiem dalībniekiem, tostarp, bet ne tikai, *SLAPP*;
23. pauž bažas par to, ka maz tiek ziņots par uzbrukumiem un draudiem PSO valsts līmenī; mudina dalībvalstis nepārprotami nosodīt šādus aktus, pieņemot preventīvus un efektīvus pasākumus un sistemātiski, ātri, rūpīgi, neatkarīgi un objektīvi izmeklēt visas saistītās sūdzības, kā arī ieguldīt apmācības programmās, lai iestādes būtu labāk sagatavotas šādu gadījumu izskatīšanai; aicina Komisiju palīdzēt šādos procesos, sniedzot ieteikumus un atvieglojot apmaiņu ar paraugpraksi;
24. uzsver, ka laba sadarbība starp pilsonisko sabiedrību, policiju un attiecīgajām iestādēm ir būtiska, lai novērstu neaizsargātību un rastu paraugpraksi aktīvistu, pilsoniskās sabiedrības un pašas demokrātijas aizsardzībā;
25. pauž dziļas bažas par pieaugošo vardarbību un naidu, kas vērstas pret organizācijām un aktīvistiem, kuri strādā ar reliģiskajām minoritātēm vai rasisma apkarošanu, feminismu un *LGBTIQ+* tiesībām;
26. atgādina, ka to PSO vainošana, kuras strādā ar sieviešu tiesību jautājumiem un ar minoritātēm un neaizsargātām grupām, piemēram, *LGBTIQ+*, nenotiek atsevišķos gadījumos, bet darbojas kā tīša un pakāpeniska LES 2. pantā aizsargāto pamattiesību likvidācija un ir daļa no plašākas pret dzimumu līdztiesību vērstu kampaņu politiskās programmas; aicina dalībvalstis būt īpaši piesardzīgām attiecībā uz iniciatīvām, kas mēģina atcelt iegūtās tiesības, kuru mērķis ir novērst personu diskrimināciju un aizsargāt no tās un veicināt līdztiesību;
27. aicina Komisiju iekļaut atsauces uz uzbrukumiem cilvēktiesību aizstāvjiem tās ziņojumos, kuri tiek sniegti saskaņā ar pamatlēmumu par cīņu pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm, uzraugot un novērtējot ES noteikumus un instrumentus noziedzīgos nodarījumos cietušo tiesību aizsardzībai un pārskatot ES noteikumus par naida runas un naida noziegumu apkarošanu;
28. norāda, ka Savienībai pašlaik nav efektīvu procedūru, lai pienācīgi reaģētu uz gadījumiem, kad PSO ziņo par demokrātisku standartu un pilsoniskās telpas apdraudējumu dalībvalstīs; prasa izveidot ES brīdināšanas mehānismu, kas dotu iespēju PSO un cilvēktiesību aizstāvjiem ziņot par uzbrukumiem, reģistrēt brīdinājumus, apzināt tendences un savlaicīgi sniegt mērķtiecīgu atbalstu cietušajiem; uzskata, ka šāds mehānisms arī uzlabotu ziņošanu Savienības līmenī, nodrošinātu datus Komisijas ikgadējā tiesiskuma novērtējuma izstrādei un palīdzētu uzlabot informācijas apmaiņu ar Eiropas sabiedrību kopumā;
29. pauž dziļu nožēlu par to, ka gan Komisija, gan Padome ir noraidījušas Parlamenta iniciatīvu izveidot ES demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību mehānismu, ko reglamentētu iestāžu nolīgums starp Parlamentu, Komisiju un Padomi; atgādina, ka pilsoniskās telpas uzraudzība ir cieši saistīta ar demokrātiju un pamattiesībām un ka LES 2. pantā noteikto vērtību uzraudzības mehānisms ir labākais instruments holistiskai pieejai šajā jomā;
30. mudina Komisiju izmantot tās izpildes pilnvaras, cita starpā pārkāpumu procedūras, tiesiskuma mehānismu, jauno Tiesiskuma nosacījumu regulu un LES 7. pantā noteikto procedūru, lai vērstos pret dalībvalstīm, kuras nepamatoti ierobežo pilsonisko telpu, pārkāpjot ES tiesību aktus; aicina Komisiju nodrošināt pilsoniskās sabiedrības aktīvu līdzdalību un jēgpilnu ieguldījumu šajos procesos un nodrošināt, ka tiek pienācīgi aizsargātas galasaņēmēju un saņēmēju likumīgās intereses;
31. uzskata, ka dalībvalstīm nevajadzētu noteikt kriminālatbildību par PSO reģistrāciju, darbībām, finansēšanu un pārrobežu pārvietošanos vai kā citādi nelabvēlīgi ietekmēt šīs jomas; šajā sakarībā pauž bažas par ES noteikumu interpretāciju dažās dalībvalstīs, kas varētu novest pie kriminālatbildības par PSO darbībām un cilvēktiesību aizstāvju saukšanas pie kriminālatbildības, jo īpaši migrācijas jomā un bieži vien pretrunā ar Komisijas norādījumiem; aicina dalībvalstis izbeigt nelikumīgu kriminālatbildības noteikšanu un kriminālvajāšanu par meklēšanas un glābšanas darbībām

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

un mudina Komisiju šajā sakarībā aktīvi uzraudzīt attiecīgās dalībvalstis un vērsties pret tām; tāpat atkārtoti uzsver, ka visiem dalībniekiem, kas humānu apsvērumu dēļ nodarbojas ar migrantiem un ir iesaistīti meklēšanas un glābšanas darbībās, ir jāievēro starptautisko tiesību un cilvēktiesību vispārējie principi un piemērojamie Eiropas un valstu tiesību akti, kuros ir ievēroti šie principi;

Ilgtspējīga un nediskriminējoša piekļuve resursiem

32. norāda, ka problēmas, ar kurām PSO saskaras saistībā ar finansējumu, ietver pietiekamu finansējuma avotu trūkumu, apgrūtinātas administratīvās procedūras finansējuma saņemšanai, pārredzamības un taisnīguma trūkumu finansējuma piešķiršanā un ierobežojošus atbilstības kritērijus;

33. norāda uz ANO Rezolūcijas 2535 (2020) secinājumiem, proti, ka jauniešu līdzdalības paātrināšanai ir būtiska nozīme miermīlīgas sabiedrības izveidē un saglabāšanā;

34. uzsver svarīgo un pozitīvo ieguldījumu, ko jaunieši var sniegt un sniedz centienos veidot demokrātisku un miermīlīgu sabiedrību; tāpēc aicina dalībvalstis palielināt ieguldījumus jauniešos un jaunatnes organizācijās; turklāt aicina nodrošināt pienācīgu finansējumu programmai "Erasmus+", uzsverot tās nozīmi demokrātiskas Eiropas veidošanā;

35. mudina Komisiju apzināt pastāvošos šķēršļus un ierosināt visaptverošu pasākumu un ieteikumu kopumu, lai ilgtermiņā nodrošinātu paredzamu, atbilstīgu un veicinošu finansējumu PSO, tostarp to operatīvo darbību finansēšanai, kas saistītas ar aizstāvību un uzraudzību; uzsver, ka, piešķirot ES finansējumu PSO, būtu jāizvairās no birokrātiskiem pasākumiem;

36. uzskata, ka atklātība un pārredzamība ir būtiska, lai panāktu pārskatatbildību un sabiedrības uzticēšanos PSO, ja vien tās kalpo likumīgas sabiedrības kontroles nodrošināšanai, un ka ziņošanas prasības joprojām ir nepieciešamas un samērīgas; nosoda jebkādu pārredzamības pasākumu ļaunprātīgu izmantošanu, lai stigmatizētu konkrētas PSO;

37. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt papildu finansējuma avotus, tostarp no visu līmeņu publiskajām iestādēm, privātiem, filantropiskiem un individuāliem līdzekļu devējiem, biedra naudas un ienākumus, kas gūti no saimnieciskās darbības, kā arī no vietējiem, reģionāliem un valsts avotiem, jo tas varētu palīdzēt PSO būt noturīgām pret jebkādiem iespējamām valdības ierobežojumiem attiecībā uz ārējo finansējumu; aicina dalībvalstis un ES uzlabot PSO tiesisko vidi un atvieglot nosacījumus to piekļuvei dažādiem finansējuma avotiem, tostarp privātajam un ārvalstu finansējumam; uzsver, ka publiskajam finansējumam būtu jāaptver jebkādas pilsoniskās sabiedrības darbības, tostarp aizstāvības, tiesvedības un uzraudzības darbības, izglītošanu un izpratnes veicināšanu, pakalpojumu sniegšanu un spēju un koalīciju veidošanu, kas veicina un aizsargā LES 2. pantā noteiktās Savienības vērtības; aicina dalībvalstis un ES ne tikai finansēt projektus, bet arī nodrošināt pamata infrastruktūras finansējumu un daudzgadu finansējuma ciklus, lai nodrošinātu pilsoniskās sabiedrības ilgtspēju;

38. nosoda jebkādu politiski vai citādi motivētu diskrimināciju publisko līdzekļu piešķiršanā un no tās izrietošo atturošo ietekmi; aicina dalībvalstis šajā sakarībā nodrošināt skaidras, pārredzamas un nediskriminējošas procedūras; nosoda jebkādas ierobežojumus piekļuvei finansējumam, jo īpaši tos, kas vērsti pret PSO un aktīvistiem, kuri strādā, lai aizsargātu sievietes, LGBTIQ+, minoritāšu, migrantu un bēgļu tiesības;

39. uzsver, ka PSO kampaņām par konkrētu jautājumu nevajadzētu piemērot finansējuma ierobežojumus, aizbildinoties, ka tās pārklājas ar vēlēšanu vai citām politiskām kampaņām; norāda, ka bieži vien PSO pieejamajiem līdzekļiem ir vajadzīgs līdzfinansējums, kas savukārt varētu nozīmēt, ka saņēmējam daļa no nepieciešamajiem līdzekļiem ir jāpiesaista no citiem avotiem un tas varētu kaitēt projektam vai organizācijas darbībai; tāpēc uzskata, ka nepieciešamā līdzfinansējuma īpatsvaram vajadzētu būt samērīgi ierobežotam un ka būtu jāņem vērā dažādi monetizācijas veidi;

40. pauž nožēlu par to, ka publiskās iestādes deleģē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas uzdevumus PSO tādās jomās kā mājokļi, veselības aprūpe, izglītība un patvērumi, kas pārsniedz publisko iestāžu līdzsvarotu sadarbību ar bezpeļņas organizācijām, kurām ir laba pieredze darbā ar attiecīgajām personām un to labā un kuras netiek atbalstītas ar pietiekamiem

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

papildu resursiem; uzsver, ka šāda ārpalpojumu piesaistīšanas prakse izmanto pilsoniskās sabiedrības resursus valsts pienākumu izpildei un nenodrošina PSO tik ļoti nepieciešamās sabiedriskās līdzdalības iespējas, īstenojot aizstāvību, stratēģisku tiesvedību un sabiedrības izglītošanu;

41. pauž nopietnas bažas par GONGO parādīšanos un ar to saistīto diskriminējošo un bieži vien nepārrēdzamo publiskās finansēšanas praksi; brīdina par to negatīvo ietekmi uz demokrātiju un plurālismu un daudzveidību pilsoniskajā sabiedrībā, kā arī uz to, kā tiek uztverta PSO leģitimitāte, un līdz ar to uz pilsoņu vēlmi aktīvi iesaistīties pilsoniskajā dzīvē; aicina dalībvalstis veikt izmeklēšanu un vērsties pret grupām, kas kurina naidu, pārkāpjot piemērojamās tiesību normas; uzsver, ka tās var izkropļot publiskās debates un tādējādi apdraudēt pašu demokrātijas struktūru;

42. mudina Komisiju noteikt nosacījumus un procedūras, lai nodrošinātu, ka pilsoniskajai sabiedrībai paredzētie ES līdzekļi (gan tiešā, gan dalītā pārvaldībā), tiek piešķirti tikai tām organizācijām, kuras ir pilnīgi neatkarīgas no jebkuras valdības un pilnībā ievēro LES 2. pantā noteiktās ES vērtības; mudina Komisiju izskatīt sūdzības par diskrimināciju ES finansējuma sadalē PSO un veikt atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka ar ES finansējumu netiek atbalstītas GONGO;

43. atzinīgi vērtē programmas “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības” pieņemšanu ar palielinātu budžetu 1,55 miljardu EUR apmērā laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam un atzīst, ka tā ir jēgpilna atbilde uz problēmām, ar kurām saskaras pilsoniskā sabiedrība ES, un pirmais solis ceļā uz sistēmiskāka palīdzības satvara izveidi pilsoniskās sabiedrības organizācijām Eiropas Savienībā; aicina Komisiju darba programmu un finansēšanas mehānismu izstrādē aktīvi apspriesties ar PSO, lai nodrošinātu pārredzamību, elastību un lietotājdraudzīgumu; atzinīgi vērtē atkārtotas piešķiršanas mehānismus Savienības vērtību sadalā; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pietiekamu finansējumu uzraudzības, aizstāvības un tiesvedības pasākumiem, kā arī spēju veidošanai, jo šie pasākumi palielina PSO ieguldījumu ES vērtību un pamattiesību aizsardzībā; aicina Komisiju nodrošināt, ka finansējums tiek paredzēts tam, lai atbalstītu PSO to uzdevumu un lomu īstenošanā, kas tām uzticēti dažādās nozaru politikas jomās; prasa piešķirt īpašu ārkārtas finansējumu un praktisku atbalstu pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem un cilvēktiesību aizstāvjiem, kuru pamattiesības ir apdraudētas;

44. aicina Komisiju divkārtot centienus palielināt PSO līdzdalību programmā “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības” un citos centralizēti pārvaldītos fondos, cita starpā īstenojot turpmāku vienkāršošanu, piemērojot elastīgākus atbilstības kritērijus un īstenojot mērķtiecīgu informēšanu un apmācību; aicina Komisiju pastiprināt dalībvalstu prakses uzraudzību un sniegt ieteikumus, kā palielināt PSO līdzdalību dalītas pārvaldības programmās; aicina Komisiju labāk iesaistīt un apmācīt PSO ES līdzekļu izlietojuma uzraudzībā dalībvalstu līmenī;

45. uzskata, ka budžeta atbalsts PSO būtu ne tikai jāplāno, bet arī jāveicina un jāatbalsta visās ES programmās; pauž nožēlu par to, ka Eiropas atveseļošanas pasākumu kopums nebija īpaši vērst uz PSO papildus uzņēmumiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka PSO tiek iesaistītas visā nacionālo atveseļošanas un noturības plānu un citu dalītas pārvaldības fondu īstenošanas un uzraudzības procesā, un pārbaudīt, vai nacionālie atveseļošanas plāni atbalsta PSO finansējuma vajadzības; aicina Komisiju nodrošināt, ka PSO necieš no finansējuma atsaukšanas saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulu vai saskaņā ar nosacījumiem, kas iestrādāti fondos un programmās saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu vai atveseļošanas un noturības mehānismu, kuri tiesiskuma un nediskriminācijas principa ievērošanu padara par priekšnoteikumu finansējuma saņemšanai, nodrošinot īpašu kārtību finansējuma novirzīšanai PSO, kas pielāgota videi, kurā tās darbojas;

46. mudina Komisiju nodrošināt, ka ES līdzekļi tiek piešķirti tikai tām organizācijām, kas ir pilnīgi neatkarīgas no jebkuras valdības un pilnībā ievēro ES vērtības;

47. nosoda dažu dalībvalstu mēģinājumus ierobežot ārvalstu finansējumu un ar to saistītos politiskos vēstījumus, ko tās izplatījušas, un pasākumus, kurus tās veikušas PSO stigmatizācijas vai vajāšanas nolūkā; atgādina, ka EST ir konstatējusi, ka tie pārkāpj kapitāla brīvu apriti un biedrošanās brīvību; aicina Komisiju turpināt pārkāpuma procedūras šajā sakarā un

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

sistemātiski pieprasīt pagaidu noregulējuma pasākumus; aicina Komisiju veikt kartēšanu par ārvalstu finansējuma ierobežojumiem visā Savienībā, lai nodrošinātu, ka visās dalībvalstīs tiek efektīvi ievēroti EST atkārtoti apstiprinātie principi;

48. uzsver nodokļu atvieglojumu nozīmi privāto ziedojumu veicināšanā; mudina dalībvalstis turpināt attīstīt šādas sistēmas; aicina Komisiju apzināt paraugpraksi un sagatavot ieteikumus; atzīst, ka ir svarīgi, lai PSO ievērotu valsts noteikumus nodokļu jomā un cīnā pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, taču uzsver, ka šādus noteikumus un finansējuma pārredzamību kopumā nedrīkst ļaunprātīgi izmantot, lai kavētu PSO darbības vai radītu atturošu ietekmi, kas skar to dalībniekus un līdzekļu devējus;

49. atgādina, ka starptautiskie biedrošanās brīvības standarti paredz, ka iestādēm jāpiemēro prezumpcija par labu PSO brīvībai meklēt un saņemt finansējumu no jebkura avota un to darbības likumībai, paredzot, ka ierobežojumi ir iespējami, ja tos paredz tiesību akti, tiem ir viens vai vairāki likumīgi mērķi un tie demokrātiskā sabiedrībā ir nepieciešami attiecīgo mērķu sasniegšanai;

50. aicina Komisiju izstrādāt norādījumus par nediskriminācijas un kapitāla brīvas aprites principu, ko piemērot pārrobežu ziedojumiem; uzsver, ka sabiedriskā labuma jēdziena definīcijas tuvināšana nodrošinātu savstarpēju atzīšanu un vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz pārrobežu ziedojumiem un ieguvumiem, kas saistīti ar šādu sabiedriskā labuma statusu; prasa ES līmenī definēt sabiedriskā labuma jēdzienu, jo tas veicinātu pārrobežu ziedojumus, dodot iespēju savstarpēji atzīt sabiedriskā labuma statusu un nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi saistīto priekšrocību ziņā; aicina Komisiju izstrādāt pasākumus, lai novērstu šķēršļus pārrobežu filantropijai un nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret pārrobežu ziedojumiem saskaņā ar EST nolēmumiem;

Pilsoniskais dialogs un līdzdalība politikas veidošanā

51. uzsver pilsoniskā dialoga nozīmi uz informāciju balstītas politikas veidošanā un uzsver, ka PSO ir svarīga nozīme kā starpniekiem starp iedzīvotājiem un iestādēm visos līmeņos, jo tās nodrošina strukturētu dialogu; uzsver PSO svarīgo lomu pastāvīgā saziņā ar iedzīvotājiem, tostarp marginalizētām vai neaizsargātām grupām, un atzīst to speciālās zināšanas, uztic tām svarīgu lomu pilsoniskajā dialogā un izceļ to, ka PSO dod iespēju visattālinātākajām sabiedrības daļām piedalīties un paust savas bažas, vienlaikus īstenojot demokrātisku kontroli pār publisko rīcību un nodrošinot pārskatatbildību par to;

52. atzinīgi vērtē dažās dalībvalstīs veiktos pozitīvos pasākumus, kas ietver jaunas pilsoniskā dialoga stratēģijas un pilsoniskās sabiedrības konsultatīvās komitejas; tomēr nosoda praksi, kas apzināti kavē PSO līdzdalību, piemēram, to izslēgšanu no sabiedrības procesiem, nepārredzamu visaptverošu tiesību aktu izmantošanu un paātrinātas parlamentāras procedūras, apejot konsultēšanās un apspriešanās pienākumus;

53. atgādina, ka ar Covid-19 saistīto pasākumu steidzamība bieži vien vēl vairāk ierobežoja PSO iespējas iesaistīties lēmumu pieņemšanā; tomēr pieņem zināšanai vairākās dalībvalstīs īstenotos centienus to novērst;

54. pauž nožēlu, ka pilsoniskais dialogs vēl aizvien bieži ir *ad hoc* process; aicina dalībvalstis izstrādāt saskaņotus politikas satvarus, kas nodrošinātu strukturētus, paredzamus un ilgtermiņa procesus, iekļaujot līdzdalību un sistemātisku izvērtēšanu, un piešķirt atbilstošus resursus, cita starpā ierēdņu apmācībai; aicina Komisiju sniegt ciešā sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību izstrādātus ieteikumus, kuru pamatā ir pašreizējās prakses analīze;

55. uzskata, ka visām ES iestādēm būtu jāpārskata savi noteikumi par sadarbību ar PSO saskaņā ar LES 11. pantu, lai nodrošinātu atklātu, pārredzamu, jēgpilnu un regulāru dialogu ar PSO uz vienlīdzīgiem pamatiem ar citām ieinteresētajām personām; aicina Komisiju apsvērt iespēju iesniegt iestāžu nolīgumu par pilsonisko dialogu starp visām galvenajām iestādēm, aptverot visas Savienības politikas jomas, kā arī transversālus procesus, piemēram, stāvokli Savienībā vai konferenci par Eiropas nākotni;

56. šajā sakarībā uzskata, ka Parlamenta priekšsēdētāja varētu iecelt vienu no saviem vietniekiem atklāta, pārredzama un regulāra dialoga ar PSO īstenošanai; mudina politiskās grupas izveidot pašām savas pilsoniskā dialoga struktūras;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

57. jo īpaši aicina Komisiju konsultēšanās procesā atjaunot līdzsvaru starp korporatīvo interešu pārstāvjiem un citu interešu, piemēram, darba ņēmēju tiesību, sociālo tiesību un vides aizsardzības, pārstāvjiem, un nodrošināt aizsardzības pasākumus pret negodīgu lobēšanas praksi, kas nav savienojama ar taisnīgu un pārredzamu dialogu;

58. aicina dalībvalstis, ES iestādes kopumā un jo īpaši Komisiju nodrošināt ciešu sadarbību ar pilsonisko sabiedrību, sagatavojot vai pārskatot tiesību aktus, kas varētu ietekmēt pilsoniskās sabiedrības telpu un brīvības;

59. pieņem zināšanai to, ka Komisijas priekšsēdētājas vietniekam ir uzticēts pienākums uzturēt atklātu, pārredzamu un regulāru dialogu ar pilsonisko sabiedrību; uzsver, ka pilsoniskais dialogs būtu jāizvērs vēl vairāk; jo īpaši aicina Komisiju apsvērt iespēju katrā ģenerāldirektorātā izveidot īpašus kontaktpunktus, lai pilsoniskā sabiedrība varētu uzturēt ciešus kontaktus ar Komisijas priekšsēdētājas vietnieku; uzskata, ka ir būtiski, lai plašam PSO lokam tiktu piešķirta nozīmīga loma, izmantojot pārredzamu atlases procesu to iekļaušanai ekspertu grupās un konsultatīvos forumos, kas palīdz Komisijai, un lai īpaši tiktu izceltas PSO, kuras uzstājas neaizsargātu un nepietiekami pārstāvētu grupu vārdā;

60. aicina Komisiju izmantot savu ietekmi saistībā ar ES līdzekļu apguvei paredzēto valsts programmu izstrādi un ES stratēģiju un rīcības plānu īstenošanu dalībvalstīs, lai mudinātu dalībvalstis ieviest efektīvus PSO līdzdalības un pilsoniskā dialoga mehānismus; aicina pastiprināt pilsoniskās sabiedrības līdzdalību Eiropas pusgada procesā un Eiropas atveseļošanas pasākumu kopuma uzraudzībā;

61. atzinīgi vērtē Eiropas Jaunatnes gadu kā iespēju vēl vairāk veicināt pilsonisko līdzdalību un dialogu demokrātiskā sabiedrībā;

62. aņemmas nodrošināt faktiskus turpmākus pasākumus saistībā ar šo ziņojumu un aicina Komisiju un Padomi uzņemties tādas pašas saistības;

o

o o

63. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

P9_TA(2022)0057

Kultūras, izglītības, mediju un sporta nozīme cīņā pret rasismu**Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par kultūras, izglītības, mediju un sporta nozīmi cīņā pret rasismu (2021/2057(INI))**

(2022/C 347/02)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību, jo īpaši tā preambulas otro, ceturto, piekto, sesto un septīto ievilkumu, 2. pantu, 3. panta 3. punkta otro daļu un 6. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 10. un 19. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 2., 3., 4., 5. un 21. pantu,
- ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, tostarp tā trešo vienlīdzīgu iespēju principu, un ar to saistīto rīcības plānu,
- ņemot vērā Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvu 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības ⁽¹⁾ (Rasu līdztiesības direktīva);
- ņemot vērā Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju ⁽²⁾,
- ņemot vērā, ka 2016. gada jūnijā tika izveidota ES augsta līmeņa grupa rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības veidu apkarošanas jautājumos,
- ņemot vērā Komisijas 2018. gada 22. maija paziņojumu “Spēcīgākas Eiropas veidošana: jaunatnes, izglītības un kultūras politikas nozīme” (COM(2018)0268),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 18. septembra paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: ES rasisma apkarošanas rīcības plāns 2020.–2025. gadam” (COM(2020)0565),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 3. decembra paziņojumu “Eiropas plašsaziņas līdzekļi digitālajā desmitgadē: Rīcības plāns atlabšanas un pārmaiņu atbalstam” (COM(2020)0784),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 10. marta Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. maija Regulu (ES) 2021/817, ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās *Erasmus+* ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. maija Regulu (ES) 2021/818, ar ko izveido programmu “Radošā Eiropa” (2021.–2027. gads) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.

⁽²⁾ OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.

⁽³⁾ OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 189, 28.5.2021., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 189, 28.5.2021., 34. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. maija Regulu (ES) 2021/888, ar ko izveido programmu “Eiropas Solidaritātes korpus” ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 28. aprīļa Regulu (ES) 2021/692 ar ko izveido programmu “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības” ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju,
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 12. marta ieteikumu par romu līdztiesību, iekļaušanu un līdzdalību ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 28. novembra Pamatlēmumu 2008/913/TI par krimināltiesību izmantošanu cīņā pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā ES Pamattiesību aģentūras 2020. gada 9. jūnija ziņojumu par pamattiesībām, 2017. gada 5. decembrī publicēto otro ES apsekojumu par mazākumtautībām un diskrimināciju un ar to saistīto 2018. gada 23. novembra ziņojumu un 2019. gada 15. novembra kopsavilkumu “Being black in the EU”, kuros aprakstīta pieredze saistībā ar rasu diskrimināciju un rasistisku vardarbību afrikāņu izcelsmes cilvēku vidū ES,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 12. novembra paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: LGBTIQ līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam” (COM(2020)0698),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 3. marta paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: personu ar invaliditāti tiesību stratēģija 2021.–2030. gadam” (COM(2021)0101),
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 15. novembra secinājumus par kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā ES 2020. gada 7. oktobra romu līdztiesības, iekļaušanas un līdzdalības stratēģisko satvaru 2020.–2030. gadam,
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 5. oktobra paziņojumu “ES stratēģija antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam (2021.–2030. gads)” (COM(2021)0615),
- ņemot vērā 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par protestiem pret rasismu pēc Džordža Floida nāves ⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 22. maija ieteikumu par to, lai veicinātu kopīgas vērtības, iekļaujošu izglītību un Eiropas dimensiju mācīšanās ⁽¹²⁾,
- ņemot vērā 2019. gada 26. marta rezolūciju par afrikāņu izcelsmes cilvēku pamattiesībām Eiropā ⁽¹³⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 17. septembra rezolūciju par romu integrācijas valsts stratēģiju īstenošanu: negatīvas attieksmes pret romu izcelsmes cilvēkiem apkarošana Eiropā ⁽¹⁴⁾,

⁽⁶⁾ OV L 202, 8.6.2021., 32. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 156, 5.5.2021., 1. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 93, 19.3.2021., 1. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 328, 6.12.2008., 55. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 460, 21.12.2018., 12. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 362, 8.9.2021., 63. lpp.

⁽¹²⁾ OV C 195, 7.6.2018., 1. lpp.

⁽¹³⁾ OV C 108, 26.3.2021., 2. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV C 385, 22.9.2021., 104. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- ņemot vērā 2021. gada 11. marta rezolūciju par bērna tiesībām ES Bērna tiesību stratēģijas kontekstā ⁽¹⁵⁾,
 - ņemot vērā Komisijas uzsākto pārkāpuma procedūru saistībā ar neatbilstību Rasu vienlīdzības direktīvai par romu bērnu diskrimināciju izglītībā (pārkāpumi Nr. 20142174, Nr. 20152025 un Nr. 20152206),
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1057, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) ⁽¹⁶⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 23. novembra rezolūciju par ES politiku sporta jomā: novērtējums un iespējamā attīstība ⁽¹⁷⁾,
 - ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā (mākslīgā intelekta akts) un groza dažus Savienības leģislatīvos aktus (COM(2021)0206),
 - ņemot vērā 2021. gada 11. novembra rezolūciju par Eiropas Izglītības telpu: kopīga holistiska pieeja ⁽¹⁸⁾,
 - ņemot vērā Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta Strukturālās un kohēzijas politikas departamenta 2021. gada oktobrī sagatavoto pētījumu par kultūras, izglītības, plašsaziņas līdzekļu un sporta nozīmi cīņā pret rasismu,
 - ņemot vērā Eiropas Komisijas vispārējos politikas ieteikumus cīņai pret rasismu un neiecietību, jo īpaši Eiropas Padomes 2006. gada 15. decembra ieteikumu Nr. 10 par rasisma un diskriminācijas apkarošanu skolu izglītībā un ar tās palīdzību,
 - ņemot vērā Eiropas Komisija 2019. gada 27. septembra ceļvedi efektīvai līdztiesībai un cīņai pret rasismu un neiecietību,
 - ņemot vērā Komisijas sesto novērtējumu par Rīcības kodeksu cīņai pret nelikumīgiem naidīgiem izteikumiem tiešsaistē,
 - ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības 10. mērķi: samazināt nevienlīdzību starp valstīm un valstīs;
 - ņemot vērā konferenci par Eiropas nākotni,
 - ņemot vērā Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupas 2021. gada oktobra ieteikumus par jauno prakses kodeksu dezinformācijas jomā,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu (A9-0027/2022),
- A. tā kā diskriminācija un rasisms apdraud cilvēka cieņu, dzīves iespējas, labklājību, labbūtību un bieži vien arī drošību; tā kā rasistiskiem stereotipiem ir tendence pāriet uz nākamajām paaudzēm; tā kā ES ir aizliegta diskriminācija rasu vai etniskās piederības dēļ; tā kā arī imigranti, bēgļi un politiskā patvēruma meklētāji cieš no rasisma un diskriminējošas attieksmes;

⁽¹⁵⁾ OV C 474, 24.11.2021., 146. lpp.

⁽¹⁶⁾ OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.

⁽¹⁷⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0463.

⁽¹⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0452.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- B. tā kā saskaņā ar ES Pamattiesību aģentūras informāciju⁽¹⁹⁾ rasu diskriminācija un aizskaroša izturēšanās joprojām ir izplatīta parādība visā Eiropas Savienībā; tā kā jo īpaši rasu, reliģiskās un etniskās minoritātes pārāk bieži tiek pakļautas aizskarošai attieksmei, vardarbībai, rasistiskai un etniskai profilēšanai, arī no tiesībsardzības iestāžu puses, un naidīgiem izteikumiem gan tiešsaistē, gan bezsaistē; tā kā cietušie neziņo par lielāko daļu naida motivētu rasistisku un ksenofobisku incidentu⁽²⁰⁾; tā kā rasu un etniskās minoritātes ES saskaras ar strukturālu diskrimināciju un dažos gadījumos arī segregāciju konkrētās ikdienas dzīves jomās, tostarp mājokļu, veselības aprūpes, nodarbinātības, izglītības un tiesu sistēmas jomā;
- C. tā kā ES rasisma apkarošanas rīcības plānā 2020.–2025. gadam tiek runāts par strukturālu rasismu, kas izpaužas kā sociālo, finanšu un politisko institūciju diskriminējoša rīcība, tādējādi ietekmējot varas sviras un politikas veidošanu;
- D. tā kā ANO Augstās cilvēktiesību komisāres birojs strukturālo diskrimināciju definē kā noteikumus, normas, procedūras, attieksmes modeļus un rīcību institūcijās un citās sabiedrības struktūrās, kas rada šķēršļus grupām vai indivīdiem, un tie nevar izmantot tādas pašas tiesības un iespējas, kas ir pieejamas lielākajai daļai sabiedrības;
- E. tā kā migrantiem, bēgļiem, politiskā patvēruma meklētājiem un rasu, reliģisko un etnisko minoritāšu pārstāvjiem ir ierobežota piekļuve darba tirgum un viņi bieži vien kļūst par darba ekspluatācijas upuriem;
- F. tā kā ir skaidri redzams, ka kvalitatīvu datu vākšana ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā kvantitatīvi un kvalitatīvi analizēt sociālās problēmas, un tā ir būtiska, lai izstrādātu, pielāgotu, uzraudzītu un attīstītu uz pierādījumiem balstītus valsts politikas risinājumus šīm problēmām;
- G. tā kā atsevišķi viedokļi veidotāji un politiķi visā ES pauž rasistiskus un ksenofobiskus uzskatus, veicinot tādu sociālo klimatu, kurā zel rasisms, diskriminācija un naida noziegumi; tā kā uz šāda klimata veidošanu vēl jo vairāk iedrošina ekstrēmistu kustības, piemēram fašistiskas un ekstrēmi labējās kustības, kuras cenšas sašķelt mūsu sabiedrību; tā kā šāda rīcība ir pretrunā Eiropas kopīgajām vērtībām un demokrātijas un līdztiesības ideāliem, kurus ievērot ir apņēmušas visas dalībvalstis;
- H. tā kā daudzām minoritāšu grupām jācieš no policijas vardarbības, tostarp no kolektīvas sodīšanas un rasistiskas profilēšanas; tā kā ir vajadzīgi īpaši pasākumi, lai cīnītos pret šo parādību; tā kā tiesiskuma un krimināltiesību nepilnību dēļ policijas vardarbībā cietušajiem nav pietiekama aizsardzība un piekļuve tiesu iestādēm un bieži vien viņi cieš no valsts iestāžu īstenotas vajāšanas; tā kā rasisms pret etniskajām un rasu minoritātēm ir veicinājis vardarbību un nonāvēšanu;
- I. tā kā tas, kā cilvēki neatkarīgi no viņu rases vai etniskās izcelsmes tiek parādīti plašsaziņas līdzekļos, var stiprināt negatīvus stereotipus ar rasistisku vērtējumu; tā kā kultūras nozare un plašsaziņas līdzekļi var veicināt iekļautību un cīņu pret rasismu un šādiem stereotipiem;
- J. tā kā mūsu sabiedrībā ir jāpastiprina cīņa pret rasismu un diskrimināciju gan tiešsaistes, gan arī bezsaistes vidē, un tā ir kopīga atbildība; tā kā Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm ir detalizētāk jāizvērtē strukturālais rasisms un jāuzņemas saistības turpināt darbu pie strukturālā rasisma un diskriminācijas, ar ko saskaras daudzas minoritāšu grupas, novēršanas;
- K. tā kā dezinformācija bieži vien ir vērsta uz minoritātēm un veicina sociālos nemierus; tā kā neatkarīgi un plurālistiski plašsaziņas līdzekļi, kas veicina līdzsvarota vēstījuma sniegšanu, palīdz veidot iekļaujošas sabiedrības;

⁽¹⁹⁾ Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, *Eiropas Savienības minoritāšu un diskriminācijas otrais apsekojums — galvenie rezultāti*, 2017. gada 6. decembris; *Eiropas Savienības minoritāšu un diskriminācijas otrais apsekojums: musulmaņi*, — rezultātu izlase, 2017. gada 21. septembris; *Antisemitisma pieredze un uztvere — otrais apsekojums par diskrimināciju un naida noziegumiem pret ebrejiem ES*, 2018. gada 10. decembris; *Eiropas Savienības minoritāšu un diskriminācijas otrais apsekojums: Romi* — atlasīti konstatējumi, 2016. gada 29. novembris; *Eiropas Savienības minoritāšu un diskriminācijas otrais apsekojums: Kā tas ir — būt melnādainam Eiropas Savienībā*, 2018. gada 23. novembris.

⁽²⁰⁾ *Ibid.*

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- L. tā kā solidaritāte un cieņa pret cilvēka dzīvību un citiem cilvēkiem ir vērtības, kas tiek nodotas no paaudzes paaudzē; tā kā šajā procesā izšķiroša nozīme ir skolu izglītībai;
- M. tā kā visā Eiropā piekļuve izglītībai un tās iegūšana ir problēma rasalizētām kopienām; tā kā segregācija izglītībā joprojām ir būtiska problēma Eiropā; tā kā dažās dalībvalstīs skolās joprojām notiek bērnu nošķiršana un vēl arvien tiek īstenota diskriminējoša prakse, kas paredz etnisko un rasu minoritāšu bērnu ievietošanu skolās, kuras paredzētas bērniem ar garīga rakstura traucējumiem;
- N. tā kā skolām ir būtiska loma, jo tās var sniegt pieredzi par daudzveidības vērtību, veicināt iekļaušanu, apkarot rasismu un mazināt rasu stereotipus un aizspriedumus;
- O. tā kā ir svarīgi, lai bērni un jaunieši redzētu, ka viņi tiek pārstāvēti visā sabiedrībā, tostarp viņiem sniegtajā izglītībā, viņu kultūras un sporta aktivitātēs, internetā un viņu izmantotajos medijos;
- P. tā kā, lai gan sportam ir būtiska nozīme sociālajā, kultūras un izglītības dzīvē un tam piemīt spēja apvienot cilvēkus no dažādām rasēm, etniskajām grupām un reliģijām, un lai gan to var izmantot, lai apvienotu kopienas un stiprinātu līdztiesības, pieejamības un cieņas vērtības, sporta pasākumos un sportā kopumā visā Eiropā ir bijuši atkārtoti rasistiski incidenti un daudzas ar rasismu saistītas problēmas; tā kā tās ir jāidentificē un jācīnās pret radikalizāciju, kas vērojama ar sportu saistītajās grupās;
- Q. tā kā Covid-19 pandēmijas negatīvās sekas ir nesamērīgi skārušas cilvēkus no rasu un etnisko minoritāšu kopienām, izraisot, izceļot saasinot nevienlīdzību, arī kultūras, mediju, izglītības un sporta jomā; tā kā Covid-19 pandēmijas laikā būtiski pieauga naida motivētas aizskaršanas gadījumu un naida noziegumu skaits;

Vispārīgais konteksts

1. uzsver, ka rasisms ir klātesošs visās mūsu ikdienas dzīves jomās un tam var būt daudzas formas; aicina šajā jautājumā īstenot nulles tolerances pieeju; atzīst, ka dažādas grupas, kopienas un indivīdi cieš no rasisma, ksenofobijas un diskriminācijas; atzīst, ka katrai konkrētai rasisma formai ir atšķirīgas iezīmes, un dažās dalībvalstīs konkrētas rasisma formas ir izplatītākas dažādu iemeslu dēļ, tostarp vēsturisku vai politisko faktoru dēļ;
2. pieņem zināšanai ES rasisma apkarošanas rīcības plānu; atzinīgi vērtē to, ka tajā iekļauta īpaša sadaļa par izglītību un dotas īpašas norādes attiecībā uz medijiem, sportu un kultūru; aicina Komisiju un dalībvalstis pieņemt holistisku pieeju un nodrošināt pienācīgu finansējumu un resursus, lai izpildītu plānā uzņemtās saistības, neskarot finansējumu pašreizējām programmām un darbībām un vienlaikus ievērojot Eiropas vērtības;
3. aicina Komisiju nodrošināt, ka rasisma apkarošanas koordinātoram tiek piešķirti pietiekami resursi un ka rasu līdztiesības integrēšana visās ES rīcībpolitikās tiek veikta visos ģenerāldirektorātos;
4. sagaida, ka tiks izvērtēts esošais ES tiesiskais regulējums cīņā pret diskrimināciju, rasismu, ksenofobiju un citiem neiecietības veidiem; aicina Komisiju izvērtēt minētā regulējuma īstenošanu, lai noteiktu, kā to uzlabot, ja nepieciešams, un iesaistīties regulārā dialogā un paraugprakses apmaiņā ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, jo īpaši tām, kas pārstāv personas, kuras cieš no rasisma un rasu diskriminācijas;
5. atgādina, ka valstu rīcības plāni ir efektīvs līdzeklis, lai reaģētu uz rasismu, rasu un etnisko diskrimināciju un ar to saistīto neiecietību dalībvalstīs, jo tie ļauj veikt konkrētus pasākumus, reaģējot uz konkrētām situācijām; pauž nožēlu, ka tikai 15 dalībvalstis ir sagatavojušas šādus plānus⁽²¹⁾; mudina Komisiju publicēt plānotos kopīgos pamatprincipus saistībā ar to, kā īstenot valstu rīcības plānus rasisma un diskriminācijas rases dēļ apkarošanai, kā arī citus instrumentus, lai atbalstītu centienus valstu līmenī; prasa šo plānu izstrādē iekļaut konkrētus mērķus, lai ņemtu vērā sabiedrības lielo daudzveidību kultūras, izglītības, mediju un sporta jomā; uzskata, ka šai sakarā ir jāapkopo dalībvalstīs īstenotā paraugprakse un jādalās ar to, lai veicinātu valsts rīcības plānu izstrādi un sekmētu valstu aģentūru savstarpējās pieredzes apmaiņu;

⁽²¹⁾ No 2019. gada saskaņā ar ES Pamattiesību aģentūras 2020. gada 9. jūnija ziņojumu.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

6. atzinīgi vērtē to, ka ir publicētas un īstenotas īpašās ES pamatnostādnes par tādu vienlīdzības datu vākšanu, kuru pamatā ir rasu vai etniskā piederība un kuri Rasu vienlīdzības direktīvā definēti kā brīvprātīgi un anonīmi dati, kas nodrošina personas datu aizsardzību, pašidentificēšanu un apspriešanos ar attiecīgajām kopienām; aicina dalībvalstis pielāgot valsts statistiku un novērst šķēršļus, kā arī vajadzības gadījumā atvieglot un uzlabot sistemātisku kvalitatīvu, stabilu, sadalītu un katrai valstij specifisku datu vākšanu par līdztiesību, lai noteiktu rasisma un diskriminācijas cēloņus un strādātu pie tā, lai to apkarotu un atbalstītu uz pierādījumiem balstītu politiku gan valstu, gan ES līmenī; aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot šos datus, lai izstrādātu politiku rasu taisnīguma panākšanai un darīt šos datus publiski pieejamus, vienlaikus pilnībā ievērojot pamattiesības uz privātumu, personas datu aizsardzību un attiecīgos ES tiesību aktus, tostarp Rasu vienlīdzības direktīvu, Vispārīgo datu aizsardzības regulu ⁽²²⁾ un ierosināto E-privātuma regulu ⁽²³⁾, kā arī atbilstošos valstu tiesiskos regulējumus;

7. atzinīgi vērtē apņemšanos veicināt daudzveidību un iekļaušanu programmās “Erasmus+” “Radošā Eiropa”, “Eiropas Solidaritātes korpuss”, “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības”, “Jaunā Eiropas *Bauhaus* iniciatīva”, “ESF+” un “Garantija jauniešiem”; uzsver nepieciešamību sistemātiski līdzsekot katras šīs programmas devumam cīņā pret rasismu un analizēt to, kā arī izveidot labas prakses pārskatu; aicina Komisiju nodrošināt, ka nesen publicētās iekļaušanas stratēģijas tiek integrētas visās attiecīgajās ES programmās, kā arī izglītības, kultūras, mediju un sporta iniciatīvās, un uzraudzīt to īstenošanu un ietekmi;

8. atzinīgi vērtē Komisijas secinājumu, ka politikas veidošanā ir vajadzīga starpnozaru pieeja; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka attiecīgie rasisma apkarošanas mērķi tiek īstenoti visās politikas jomās;

9. ar bažām norāda uz nespēju vienoties Padomē par Komisijas 2008. gada 2. jūlija priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas ⁽²⁴⁾; mudina dalībvalstis pēc iespējas drīzāk rast kopēju nostāju šajā jautājumā; atbalsta Komisiju attiecībā uz to, ka jāveicina progress, lai panāktu nepieciešamo vienprātību Padomē šā priekšlikuma pieņemšanai;

10. atbalsta turpmāku sadarbību starp Eiropas Komisiju pret rasismu un neiecietību, dalībvalstu līdztiesības struktūrām, nevalstiskajām organizācijām (NVO), valdībām un ieinteresētajām personām, it īpaši tām, kuras pārstāv to indivīdu un grupu intereses, kuras skar rasisms un rasu diskriminācija; jo īpaši aicina dalībvalstis pilnībā īstenot Eiropas Komisijas pret rasismu un neiecietību sagatavotos ieteikumus;

11. aicina Komisiju un dalībvalstis stiprināt atbalstu ANO Civilizāciju aliansei, lai stiprinātu starptautisko, starpkultūru un starpreliģiju dialogu un sadarbību;

12. uzsver, ka ierobežotā piekļuve tehnoloģijām un digitālajai infrastruktūrai izglītībā, kultūrā, sportā un medijos var radīt jaunu diskriminācijas un nevienlīdzības formu, kas Komisijai un dalībvalstīm pienācīgi un ātri jānovērš;

13. aicina dalībvalstis izveidot palīdzības tālruņus, mediācijas struktūras un personāla apmācību, lai pienācīgi reaģētu uz vardarbību vai citiem ar rasi vai etnisko piederību saistītiem vardarbības gadījumiem izglītības, kultūras, mediju un sporta jomā un ziņot par tiem;

14. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt uzlabotu stratēģiju lauku, kalnainu un izolētu reģionu iedzīvotāju, it īpaši jauniešu un sieviešu, integrācijai izglītības, kultūras, sporta un mediju aktivitātēs un vienlaikus attīstīt vietējo un pielāgotu infrastruktūru un veikt ieguldījumus šādā infrastruktūrā;

15. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt saskaņotu rīcības plānu, lai pienācīgi novērstu diskriminācijas risku, ar ko saskaras mobilie darba ņēmēji un jo īpaši viņu bērni, tostarp ierobežotu piekļuvi kvalitatīvai izglītībai, kultūrai, plašsaziņas līdzekļiem un sportam;

⁽²²⁾ OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.

⁽²³⁾ Komisijas priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību elektronisko sakaru jomā (COM(2017)0010).

⁽²⁴⁾ COM(2008)0426.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

Kultūra

16. uzsver, ka Eiropas sabiedrības uzņem sevī arvien lielāku kultūras daudzveidība un arvien lielāku sabiedrības daļu veido ārvalstīs dzimušas personas un viņu pēcnācēji; uzskata, ka kultūrai, izglītībai un sportam ir ļoti būtiska nozīme, lai veicinātu atvērtu sabiedrību, kas ir labvēlīga pret visiem; uzskata, ka ir svarīgi atzīt šo cilvēku ieguldījumu un mantojumu Eiropas kultūrā un zināšanās visā šā kontinenta vēsturiskās attīstības gaitā;

17. atzīst, ka rasisms ir dziļi iesakņojies sabiedrībā un ir saistīts ar tās kultūras saknēm, mantojumu un sociālajām normām; tādēļ uzsver, ka kultūrai var būt liela nozīme un tai jābūt būtiskai cīņā pret diskrimināciju un rasismu, kā arī iekļautības, daudzveidības, līdztiesības un iecietības veicināšanā; uzsver, ka ir svarīgi veicināt starpkultūru mācīšanos;

18. norāda uz dažādo kopienu milzīgo ieguldījumu Eiropas kultūras un valodu daudzveidībā;

19. pauž nožēlu par to, ka pastāv šķēršļi, proti, stereotipi, aizspriedumi, segregācija vai getoizācija, kas traucē minoritātēm iesaistīties kultūras dzīvē; aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt iniciatīvas, lai panāktu daudzveidīgāku rasializētu kopienu un indivīdu līdzdalību kultūrā, un šādus šķēršļu likvidēšanai izmantot finansējumu no visām attiecīgajām programmām; mudina plašāk atbalstīt esošos kanālus un ieviest atbalsta tīklus un informēšanas pasākumus, tostarp piepilsētu, lauku, tālākajos un citos nelabvēlīgā situācijā esošos reģionos;

20. aicina dalībvalstis uzsākt iniciatīvas, kuru mērķis ir mudināt cilvēkus ar dažādu rasu un etnisko izcelsmi piedalīties kultūras pasākumos, piemēram, kuponu shēmās vai līdzīgos pasākumos;

21. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot uzraudzību un novērtēšanu, cita starpā izmēģinot un koplietojot līdzdalības instrumentus un paraugpraksi, kā arī apmainoties ar šādiem instrumentiem un paraugpraksi, kas ar kultūras palīdzību var uzrādīt iekļaušanu un nediskrimināciju veicinošu un rasismu mazinošu ietekmi, un palīdzēt veidot iekļaujošākas rīcībpolitikas;

22. aicina dalībvalstis un attiecīgās ieinteresētās personas veicināt daudzveidību kultūras iestādēs gan darbinieku, gan arī vadības līmenī, ieviešot atbilstības un piešķiršanas kritērijus organizācijās, kuras saņem publisko finansējumu, un nodrošinot, ka visi strādājošie saņem atalgojumu kopš nodarbinātības uzsākšanas;

23. atzinīgi vērtē darbu, ko veic dalībvalstu ekspertu atvērtās koordinācijas metodes (AKM) darba grupa jautājumos par dzimumu līdztiesību kultūras un radošajās nozarēs; aicina dalībvalstis nākamā darba plāna kultūras jomā izstrādē iesaistīt dalībvalstu ekspertu AKM darba grupu jautājumos par rasisma apkarošanu ar mākslas un kultūras palīdzību; aicina AKM darba grupu sagatavot pētījumu par kultūras un radošās nozares nozīmi rasu līdztiesības veicināšanā minētajās nozarēs;

24. atzinīgi vērtē to, ka personas un vietas, kurām visvairāk nepieciešama palīdzība, ir iekļautas vienā no Jaunā Eiropas "Bauhaus" stratēģiskajiem virzieniem; prasa šajā iniciatīvā ņemt vērā migrantu sociālo iekļaušanu, lai nodrošinātu viņiem vienādu piekļuvi iespējām;

25. stingri atbalsta to, ka dažas dalībvalstis atzīst nepieciešamību atgriezt kultūras darbus un artefaktus to izcelsmes vietās, jo tas palīdzētu veicināt cieņu pret otras puses kultūras mantojumu un savstarpēju sapratni par to, kā arī palielinātu tā vērtību, jo īpaši nodrošinot publisku piekļuvi šiem darbiem un artefaktiem; aicina veikt nepieciešamo izpēti, pētījumus un apmaiņu, lai izveidotu saskaņotas programmas kultūras darbu un artefaktu atgriešanai vai nu to izcelsmes valstīs vai arī citās attiecīgās izcelsmes valstīs izraudzītās kultūras iestādēs, saskaņā ar attiecīgajām starptautiskajām konvencijām par kultūras mantojuma aizsardzību; mudina Komisiju veicināt dialogu, lai sekmētu paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm, trešām valstīm, muzejiem un citām kultūras iestādēm;

Izglītība

26. atzīst izglītības un apmācības izšķirošo nozīmi strukturālā rasisma un diskriminācijas apkarošanā, iekļaujošas sabiedrības veidošanā, aizspriedumu un stereotipu atmakošanā un iecietības, izpratnes un daudzveidības veicināšanā; uzsver jaunās Eiropas izglītības telpas nozīmi cīņā pret visu veidu diskrimināciju gan izglītības iestādēs, gan arī ārpus tām, it īpaši kvalitatīvas un iekļaujošas izglītības telpas veidošanā;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

27. uzsver, ka konkrētiem Eiropas vēstures elementiem, tostarp koloniālismam, verdzībai un genocīdam, jo īpaši holokaustam, kopā ar citām rasisma izpausmēm joprojām ir ilgstoša ietekme uz mūsdienu sabiedrību, tostarp izglītības sistēmās un izglītības programmu izstrādē; ierosina pārskatīt izglītības programmas, lai izskaidrotu mūsu sabiedrības vēsturi, izmantojot mērķtiecīgu un kontekstuālu pieeju, lai labāk izprastu tās saikni ar tagadni un strādātu pie tā, lai izskaustu stereotipus, kas izraisa mūsdienās novēroto diskrimināciju;

28. uzsver, ka vēstures mācību programmās lielāka vērība jāpievērš objektīvai un faktos balstītai informācijai par dažādām rasistiski noskaņotām vai pret etniskajām grupām vērstām ideoloģijām, to formām un izcelsmi, piemēram, verdzību, koloniālismu vai fašismu, tostarp par zinātnes jaunprātīgu izmantošanu to attaisnošanai, kā arī par to ietekmi un iespējamajām atskaņām mūsdienās;

29. mudina dalībvalstis veicināt daudzveidīgu un iekļaujošu izglītības programmu, rīku vai aktivitāšu izstrādi, lai šajos un citos pamatmateriālos tiktu iekļauti autori, vēsturnieki, zinātnieki un mākslinieki un citas personības no dažādām rasu un etniskām grupām;

30. uzsver izglītības nozīmi pilsoniskuma un kopējo vērtību — brīvības, iecietības un nediskriminācijas — veicināšanā; uzsver, ka ir svarīgi veidot sinerģiju starp pilsoniskuma izglītību visā Eiropā un ES politiku cīņai pret rasismu un diskrimināciju; mudina dalībvalstis lielāku uzmanību pievērst izglītošanai par ES vēsturi, lai veicinātu kohēziju; uzskata, ka šīm jomām vajadzētu būt pilsoniskās izglītības programmu neatņemamai sastāvdaļai;

31. aicina dalībvalstis popularizēt minoritāšu valodas, kultūru un vēsturi skolu mācību programmās, muzejos un citos kultūras un vēstures izpausmju veidos un atzīt minoritāšu kultūras kā ieguldījumu Eiropas kultūras mantojumā; aicina dalībvalstis izstrādāt saskaņotus un konsekventus pasākumus, paredzot tam atbilstošu finansējumu, kuru nolūks būtu stimulēt, atbalstīt un veicināt rasializēto un etnisko grupu mākslu un kultūru un pētīt un saglabāt tradicionālo kopienu kultūras materiālo un nemateriālo mantojumu;

32. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt daudzvalodību, jo tā ir būtisks instruments, kas satuvina cilvēkus;

33. uzsver, ka ir svarīgi sniegt pienācīgu atbalstu mobilo darbaņēmēju bērniem visās dalībvalstīs, lai viņi varētu apgūt savu dzimto valodu un savas valsts un jaunās dzīvesvietas valsts kultūru, tādējādi nodrošinot labāku integrāciju;

34. aicina padziļināt pētījumus par vispārējām humanitārajām zinātnēm, vēsturi, filozofiju, valodām un literatūru, kas var palīdzēt veicināt Eiropas vienotības garu; aicina vēstures programmās izmantot fokusētu pieeju visu Eiropā dzīvojošo rasu un etnisko kopienu vēsturei, lai veicinātu plašāku un lielākā mērā faktos balstītu skatījumu uz Eiropas un pasaules vēsturi, un veidot labāku izpratni par dažādu kontinentu mijiedarbību pirms Eiropas īstenotās kolonizācijas, tās laikā un pēc tās; aicina vēstures grāmatās uzsvērt rasializēto kopienu ieguldījumu Eiropas attīstībā un veidošanā šodien;

35. aicina dalībvalstis aktīvi vērsties pret neobjektivitāti mācību grāmatās, izglītības rīkos, bērniem un jauniešiem paredzētās filmās, ziņu pārraidēs un sportā; aicina dalībvalstis šos mērķus iekļaut iniciatīvas "Eiropas Jaunatnes gads 2022" īstenošanā;

36. stingri nosoda rasu un etniskās piederības segregācijas praksi skolās, kas joprojām ir vērojama Eiropā; brīdina, ka šāda prakse izraisa marginalizāciju, priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, zemu uzņemšanas izglītības iestādēs līmeni, paralēlās sociālās telpas veidošanos, iemūžina strukturālu diskrimināciju un kavē līdztiesīgu piekļuvi kvalitatīvai dzīvei; aicina visas dalībvalstis ieviest vai stiprināt iekļaujošu politiku, lai novērstu to, ka marginalizētas izglītojamo grupas no pirmsskolas līdz augstākajai izglītībai, ar nodomu vai bez tā, tiek ievietotas atsevišķās skolās, izglītības iestādēs vai klasēs, lai veicinātu sociālo iekļaušanu, garantējot vienlīdzīgas iespējas visiem, un nodrošinātu, ka visiem bērniem ir vienlīdzīga piekļuve kvalitatīvai izglītībai un ārpuskolas nodarbībām, tostarp kultūrai un sportam; aicina dalībvalstis aktīvi veicināt bērnu no minoritāšu grupām iekļaušanu skolās un vietējā sabiedrībā un nodrošināt publiskās izglītības sekulāro dabu, vienlaikus cienot viņu kultūras un reliģisko identitāti;

37. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, lai atbalstītu bērnus no rasu un etniskajām minoritātēm un no nedrošas sociālekonomiskās vides viņu ceļā uz izcilību, palīdzot viņiem iesaistīties augsta līmeņa ārpuskolas aktivitātēs (piemēram, mākslā un sportā), ļaujot viņiem iestāties skolās, kas atbilst viņu īpašajām vajadzībām, nodrošinot kvalitatīvas izglītības iespējas un piešķirot nepieciešamo finansējumu;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

38. aicina dalībvalstis ikvienam bērnam garantēt tiesības uz izglītību un ieviest pasākumus, lai apkarotu un novērstu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, kā arī nodrošināt dzimumu ziņā līdztiesīgu piekļuvi kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai no agrīnas bērnības līdz pusaudža gadiem; aicina Komisiju izstrādāt jaunus finansēšanas instrumentus vai apakšprogrammas, kurām vajadzētu papildināt pasākumus, ko dalībvalstis īsteno, lai sniegtu mērķtiecīgu un pielāgotu atbalstu tādu vismaz trīs gadu vecumu sasniegušu bērnu kvalitatīvai izglītošanai, kuri saskaras ar galēju nabadzību un kuriem nav tiesību tikt iesaistītiem jau esošās un turpmākās ES izglītības un sociālās iekļaušanas finansēšanas iniciatīvās kā "Erasmus+", Garantija bērniem vai ESF+;

39. atzīst, ka ir svarīgi mācīt bērniem un jauniešiem apzināties neiecietības negatīvo ietekmi un attīstīt viņu kritiskās domāšanas prasmes; aicina nodrošināt, lai izglītošana cilvēktiesību jomā tiktu uzsākta agrīnā vecumā un lai mācību materiāli atspoguļotu sabiedrības dažādību un plurālismu, kā arī nesaturētu rasistisku saturu;

40. aicina Komisiju veicināt pētniecību agrīnās brīdināšanas sistēmu un efektīvu mācīšanas metožu jomā, lai cīnītos pret rasismu un diskrimināciju skolās, ņemot vērā paraugpraksi Eiropā, kā arī veicināt rezultātu kopīgošanu, lai izskaustu iebiedēšanu rases dēļ;

41. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka mācībspēki no rasu un etnisko minoritāšu grupām ar vienlīdzīgiem noteikumiem un taisnīgi tiek pieņemti darbā visos apmācību un izglītības līmeņos un ka tiek ieviesti pasākumi, lai skolu sistēmā nodrošinātu gan mācībspēku, gan arī apmācāmo aizsardzību pret rasu diskrimināciju;

42. nosoda strukturālo diskrimināciju, ko piedzīvo tūkstošiem bēgļu bērnu Eiropā, kuriem ir ierobežota piekļuve izglītībai vai tā vispār nav pieejama; apstiprina, ka uzņemšanas nometnēs pieejamās nošķirtās nodarbības, kuras bieži vada brīvprātīgie, nevar aizstāt mācības skolā; aicina uzņēmējas valsts skolu sistēmā obligātu izglītību bēgļu bērniem noteikt kā priekšnoteikumu, lai piekļūtu ES finansējumam migrācijas jomā;

43. aicina dalībvalstis nodrošināt atbilstošu apmācību skolotājiem neatkarīgi no mācāmā priekšmeta, specializācijas, skolēnu vecuma vai skolas, kurā viņi mācīs, lai dotu viņiem prasmes un izpratni par kultūru, kas vajadzīgas integrācijas un iecietības veicināšanai un diskriminācijas apkarošanai izglītības sistēmā; aicina nodrošināt, lai visiem mācībspēkiem un personām, kuras strādā ar jauniešiem, tiktu atvēlēts laiks iesaistīties skolotāju sākotnējā izglītībā un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanā, kas vērsta uz izglītošanu multikulturālā un daudzrasu vidē, tostarp iegūt zināšanas par neapzinātiem aizspriedumiem; aicina dalībvalstis ieviest mūžizglītības programmas ierēdņiem un jo īpaši valsts drošības spēku darbiniekiem, lai izskaustu rasistisku un ksenofobisku rīcību;

44. atgādina, ka mākslīgā intelekta (MI) sistēmas, ko paredzēts izmantot izglītībā un profesionālajā apmācībā, kā arī izglītības personāla atlases procesos, dažos gadījumos tiek uzskatītas par augsta riska sistēmām; aicina pirms šādu rīku izmantošanas veikt pienācīgu riska novērtējumu;

45. uzsver atceres pasākumu nozīmi programmā "Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības", kā arī nepieciešamību nodrošināt pietiekamu finansējumu un pamanāmību projektiem ar mērķi atcerēties un pētīt izšķirošus notikumus nesēnā Eiropas vēsturē un izglītēt par tiem, un uzlabot Eiropas iedzīvotāju informētību par viņu kopīgo vēsturi, kultūru, kultūras mantojumu un vērtībām, tādējādi vairojot viņu izpratni par ES, tās pirmsākumiem, mērķiem un daudzveidību;

46. atzīst, ka tādas mobilitātes programmas kā "Erasmus+" veicina audzinošo, sociālo, personīgo un profesionālo attīstību un ir palīdzējušas labāk izprast citus cilvēkus; aicina pastāvēt pilnveidot šādas programmas;

47. uzsver ES pilsoniskuma izglītības nozīmi savstarpējās izpratnes un sociālās kohēzijas veicināšanā, jo par to liecina iedzīvotāju ieguldījums konferencē par Eiropas nākotni, kas arī tiks ņemts vērā konferences secinājumus, kurus paredzēts publicēt šā gada laikā;

48. uzsver, cik būtiska nozīme ir neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanai, kā arī diplomu un kvalifikācijas automātiskai atzīšanai, jo tie ir būtiski instrumenti, lai sniegtu iespējas cilvēkiem no rasu un etniskajām grupām, cīnītos pret strukturālo rasismu un diskrimināciju un veicinātu daudzveidību;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

49. atzīst, ka izglītības iegūšanā liela nozīme ir priekšzīmei; mudina izveidot viseiropas platformu, kurā būtu iekļautas personas un kolektīvi no rasu un etnisko minoritāšu grupām, kas var dalīties pieredzē ar audzēkņiem;
50. uzsver, ka ir svarīgi, izmantojot mācīšanu un citus attiecīgus materiālus, lai palielinātu sabiedrības kopumā un dažādu tās grupu informētību par mūsu sabiedrības daudzveidību;
51. aicina dalībvalstis izvairīties no finansējuma samazināšanas izglītības programmām, jo tādējādi var tikt ierobežotas diskusijas par starpkultūru izpratni un rasisma apkarošanu ⁽²⁵⁾;
52. uzsver, ka sociāli nelabvēlīgā situācijā esošu bērnu un jauniešu integrācijai būtiska nozīme ir ES finansētām sociālajām programmām, it īpaši skolas maltīšu programmām;

Mediji

53. uzsver pārstāvības un dažādības nozīmi iekļaujošās sabiedrības veidošanā; atgādina par plašsaziņas līdzekļu pienākumu atspoguļot sabiedrību visā tās daudzveidībā un pauž nožēlu par rasu un etniskās daudzveidības trūkumu daudzos plašsaziņas līdzekļos; aicina kultūras un plašsaziņas līdzekļu nozari izvairīties no prakses, kas iemūžina vai stiprina negatīvus stereotipus par etniskajām un rasu minoritātēm, un mudina to rādīt šo kopienu pārstāvju pozitīvo ieguldījumu sabiedrības dzīvē; aicina attiecīgās ieinteresētās personas savās organizācijās pievērsties daudzveidībai un pārstāvībai, tostarp izveidojot amatu, kas atbild par daudzveidību, un īstenojot iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot plašsaziņas līdzekļu speciālistu prātību daudzveidības un iekļautības jautājumos, lai labāk atspoguļotu viņu uzdevumu neatkarīgo un plurālistisko raksturu;
54. atzinīgi vērtē Komisijas komunikācijas un izpratnes veicināšanas kampaņu, ar ko uzlabo daudzveidību audiovizuālajā nozarē kā bezsaistē, tā arī tiešsaistē; prasa, lai šajā kampaņā galvenā uzmanība tiktu pievērsta rasalizētu un marginalizētu kopienu daudzveidībai un vēsturei un uzsvērts tas, kā rasu taisnīguma panākšana var veicināt vienotāku, mierīgāku un demokrātiskāku Eiropu visiem;
55. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Digitālo mediju observatorijai ir uzdots apkarot dezinformāciju un rīcību, kas vērsta pret minoritāšu kopienām; uzsver, ka izglītības programmās steidzami lielāka uzmanība jāpievērš kritiskās domāšanas, medijpratības un digitālo prasmju attīstībai; uzsver, ka medijpratības uzlabošanas kampaņām un iniciatīvām var būt ļoti būtiska nozīme, lai novērstu rasu diskriminācijas vēstījumu izplatīšanu ar dezinformāciju; uzsver vajadzību nodrošināt analītiskus un operatīvus instrumentus jauniešiem, lai viņi atpazītu un apkarotu naida runas tiešsaistē;
56. aicina Komisiju nodrošināt, lai naida runas (gan tiešsaistē, gan bezsaistē) definīcija un kriminālatbildības noteikšana par naida noziegumiem tiktu pilnībā un pareizi transponēta dalībvalstu tiesību aktos, un nepieciešamības gadījumā uzsākt pārkāpuma procedūras;
57. atzinīgi vērtē Rīcības kodeksa cīņai pret nelikumīgiem naidīgiem izteikumiem tiešsaistē sesto novērtējumu un panāktu progresu saistībā ar tiešsaistē paustas naida runas izņemšanu; tomēr pauž nožēlu par to, ka, lai gan vidējais pārbaudīto ziņojumu rādītājs 24 stundu laikā saglabājas augsts (81 %), salīdzinājumā ar 2020. gadu (90,4 %) tas ir samazinājies, un ka vidējais satura izņemšanas rādītājs kopš 2019. un 2020.gada ir nokrities līdz 62,5 %; mudina Komisiju turpināt sadarbību ar platformām, lai izskaustu naida runu tiešsaistē un paaugstinātu satura izņemšanas rādītāju, kā arī uzlabotu pārredzamību un atgriezenisko saiti lietotājiem;
58. pauž bažas par MI un algoritmu veicinātu naida runu un dezinformāciju, kas satur rasistisku un diskriminējošu saturu; norāda, ka naida runai un dezinformācijai ir tūlītēja graujoša ietekme uz mūsu sabiedrību; aicina censties apkarot šādas darbības, jo īpaši izstrādājot specializētu MI un algoritmus, kuru galīgais mērķis ir apturēt naida runas un dezinformācijas uzplūdus un mazināt to sekas;
59. norāda, ka makslīgā intelekta, tostarp satura filtru, izstrādē, ieviešanā un izmantošanā izmanto galvenokārt angļu valodu; brīdina, ka naida runa tiešsaistē tiek praktizēta arī citās valodās, kuru satura filtri ir mazāk efektīvi; aicina īstenot pasākumus, lai cīnītos pret naida runu visās valodās;

⁽²⁵⁾ *The role of culture, education, media and sport in fight against racism* ("Kultūras, izglītības, plašsaziņas līdzekļu un sporta nozīme cīņā pret rasismu"), Eiropas Parlamenta Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Strukturpolitikas un kohēzijas politikas departaments, 2021. gada oktobris, 13. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

60. atzinīgi vērtē dažu starptautisko audiovizuālo pakalpojumu sniedzēju iedibināto praksi pirms mediju pārraidēm informēt par kaitējošu un rasistisku saturu; mudina šādu praksi izvērst Eiropas audiovizuālajā jomā;

61. atzīmē, ka dažās dalībvalstīs pastāv audiovizuālo jomu regulējošas iestādes, kas ir pilnvarotas noteikt sankcijas, ja pārraidēs veicināta diskriminējoša vai rasistiska satura izplatīšana; mudina dalībvalstis šajā ziņā pilnvarot savas regulatīvās aģentūras; prasa, lai Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupai tiktu nodrošināta piekļuve resursiem, lai pienācīgi koordinētu valstu aģentūru darbību kvalitatīvu datu vākšanā un apmaiņā, kā arī šo uzdevumu uzraudzībā; aicina Komisiju un dalībvalstis apturēt ES un valstu finansējumu plašsaziņas līdzekļiem, kurus oficiālās regulatīvās iestādes ir atzinušas par vainīgiem, jo tie, veicinot naida runu un ksenofobiju, ir pārkāpuši attiecīgos juridiskos standartus;

62. nosoda dažu plašsaziņas līdzekļu rasistisko retoriku, kas stigmatizē rasializētas kopienas, piemēram, vērsties pret migrantiem, kuri rada dažādas ekonomiskas un sociālas problēmas, un nesamērīgi plaši atspoguļojot migrantu izdarītos noziegumus; aicina dalībvalstis veikt efektīvus pasākumus, lai liegtu plašsaziņas līdzekļiem izplatīt stigmatizējošu retoriku, naida runu, nepatiesus vēstījumus un konkrētu etnisko vai rasializēto grupu negatīvu attēlojumu, kas liek apšaubīt attiecīgo indivīdu cilvēcību;

63. uzsver, ka ir jāpalielina digitālo platformu un sociālo tīklu atbildība, lai apkarotu rasu naida kurināšanu pret migrantiem un minoritātēm;

Sports

64. uzsver, ka sporta klubiem un federācijām ir izšķiroša nozīme cīņā pret rasismu, tostarp vairojot izpratni par šo parādību; atgādina, ka "Erasmus+" regulā sports un komandu sports ir atzīts par sociālās iekļaušanas, līdztiesības un ES vērtību veicināšanas virzītājspēku; atzinīgi vērtē ES un valstu finansējuma piešķiršanu, lai nabadzībā dzīvojošie, jo īpaši minoritātes un bērni, varētu piedalīties sporta nodarbībās;

65. norāda, ka rasisma apkarošana ir minēta kā viena no "Erasmus+" 2022. gada darba programmas 2. pamatdarbības partnerību sporta jomā paredzētajām prioritātēm un ka tautas sporta iniciatīvas, kas vērstas uz iekļaušanu un cīņu pret rasismu, var finansēt no jaunās mazāka apmēra partnerību shēmas; aicina Komisiju izvērtēt šīs iniciatīvas un sistemātiski uzraudzīt to sporta projektu skaitu un veidu, kuru galvenais mērķis ir cīņa pret rasismu, kā arī sekot līdzi tiem piešķirtā finansējuma apjomam; aicina Komisiju veicināt migrantu un personu no rasializēto un etnisko minoritāšu grupām iekļaušanu vietējos sporta klubos;

66. atzinīgi vērtē NVO un tautas sporta organizāciju dažādās dalībvalstīs īstenotos centienus izmantot sportu, lai satuvinātu cilvēkus un veicinātu kopīgas atmiņas ar mērķi vairojot cieņu un veicināt iekļautību; aicina Komisiju izveidot paraugprakses datubāzi sporta izglītības un plašsaziņas līdzekļu jomā, lai veicinātu to attīstību visā Savienībā;

67. atzīst, ka lielāka uzmanība būtu jāpievērš dažādu grupu pārstāvībai sportā kopumā un vadošos amatos sporta organizācijās, tostarp sievietēm un personām, kurām ir mazāk iespēju, piemēram, bēgļiem, etniskajām un rasu minoritātēm un LGBTIK kopienai; mudina starptautiskā, Eiropas un valstu līmeņa sporta pārvaldības struktūras un ieinteresētās personas īstenot pasākumus attiecībā uz daudzveidību un iekļaušanu, jo īpaši lai risinātu jautājumu par sievietēm un etnisko minoritāšu pārstāvju nelielo skaitu vadošajos amatos un valdēs; aicina dalībvalstis izstrādāt iekļaujošu sporta politiku, paredzot pietiekamu finansējumu, lai nodrošinātu, ka sports ir pieejams ikvienam neatkarīgi no etniskās piederības, rases, invaliditātes vai sociālekonomiskās situācijas;

68. uzstāj, ka jāpiemēro pilnīgas neiecietības pieeja attiecībā uz rasismu, naida runu, vardarbību un citu rasistisku uzvedību sportā un aicina Komisiju, dalībvalstis un sporta federācijas izstrādāt pasākumus, lai novērstu šādus incidentus, un pieņemt efektīvas sankcijas un pasākumus ar mērķi atbalstīt cietušās personas, kā arī pasākumus, lai novērstu uzbrukumus sportistiem, kuri nosoda rasismu vai aizstāv daudzveidību;

69. mudina Komisiju izstrādāt ieteikumus vai nostādnes sportā, lai cīnītos pret rasismu sportā vietējā, reģionālā, valstu un Eiropas līmenī un visos sporta līmeņos veicinātu iekļaušanu un cieņu, tostarp attiecībā uz personām, kurām nepieciešams īpašs apģērbs; aicina sporta organizācijas un ieinteresētā persona visos līmeņos aktīvi iesaistīties šāda kodeksa izstrādē, pievienoties tam un iekļaut to savos statūtos; mudina organizācijas palielināt savu biedru un viņu ģimenes locekļu, kā arī plašākas sabiedrības informētību par šādu kodeksu un tā saturu;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

o

o o

70. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

P9_TA(2022)0058

Kohēzijas politika: veselības aprūpes atšķirību mazināšana un pārrobežu sadarbības palielināšana veselības aprūpes jomā**Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par kohēzijas politiku kā instrumentu, ar ko samazināt veselības aprūpes atšķirības un uzlabot pārrobežu sadarbību veselības aprūpes jomā (2021/2100(INI))**

(2022/C 347/03)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 168. pantu, kurā pieprasīts, ka, nosakot un īstenojot visu Savienības politiku un darbības, ir jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis un kura mērķis ir veicināt dalībvalstu sadarbību, lai uzlabotu pārrobežu reģionu veselības aprūpes pakalpojumu sistēmu savstarpēju papildināšanos,
- ņemot vērā LESD 174. pantu par Savienības ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 9. marta Direktīvu 2011/24/ES par pacientu tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē ⁽²⁾ (Pārrobežu veselības aprūpes direktīva) un jo īpaši tās 168. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1304/2013 par Eiropas Sociālo fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1081/2006 ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2018. gada martā publicēto pētījumu par pārrobežu sadarbību “Pašreizējo iniciatīvu izmantošana sadarbībai pārrobežu reģionos” ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Reģionu komitejas 2020. gada 14. oktobra atzinumu “Pārrobežu veselības aprūpes īstenošana un nākotnes perspektīvas” ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. novembra paziņojumu “Eiropas veselības savienības veidošana — ES noturības pastiprināšana pret pārrobežu veselības apdraudējumiem” (COM(2020)0724),
- ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas 2020. gada 19. novembra ziņojumu “Veselība īsumā: Eiropa 2020”,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. marta nostāju pirmajā lasījumā par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā (programma “ES — veselībai”) 2021.–2027. gadam un atceļ Regulu (ES) Nr. 282/2014 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 88, 4.4.2011., 45. lpp.⁽³⁾ OV L 347, 20.12.2013., 470. lpp.⁽⁴⁾ Röhrling, I., Habimana, K., Groot, W., et al., *Capitalising on existing initiatives for cooperation in crossborder regions* (“Pašreizējo iniciatīvu izmantošana sadarbībai pārrobežu reģionos”), Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts, Eiropas Komisija, 2018. gads.⁽⁵⁾ OV C 440, 18.12.2020., 10. lpp.⁽⁶⁾ OV C 474, 24.11.2021., 179. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. marta Regulu (ES) 2021/522, ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā (programma “ES — veselībai”) 2021.–2027. gadam un atceļ Regulu (ES) Nr. 282/2014 ⁽⁷⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 28. aprīļa Regulu (ES) 2021/695, ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 ⁽⁸⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1058 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu ⁽⁹⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1059 par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi (*Interreg*), kas saņem atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un ārējās finansēšanas instrumentiem ⁽¹⁰⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finanšiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai ⁽¹¹⁾,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas pasūtīto 2021. gada pētījumu par pārrobežu sadarbību veselības aprūpes jomā ⁽¹²⁾,
 - ņemot vērā Komisijas Norādījumus par Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem 2014.–2020. gadam,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A9-0026/2022),
- A. tā kā pamata infrastruktūras, labi apmācīta personāla un kvalitatīvu pakalpojumu trūkums NUTS 2. līmeņa reģionos (reģionos ar 800 000–3 000 000 iedzīvotāju), kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks nekā 75 % no ES-27 vidējā rādītāja, un pārejas reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir no 75 % līdz 90 % no ES-27 vidējā rādītāja, nopietni kavē vienlīdzīgu piekļu veselības aprūpei un ir galvenais iemesls, kāpēc kvalitatīvai veselības aprūpes infrastruktūrai un atbilstošam un labi apmācītam veselības aprūpes personālam vajadzētu būt visu valstu un reģionālo valdību prioritātei;
- B. tā kā Covid-19 pandēmijas uzliesmojums izgaismoja veselības aprūpes nozares izšķirošo nozīmi un palielināja prasības veselības aprūpes sistēmām un veselības aprūpes darbiniekiem, tādējādi atklājot veselības aprūpes sistēmu nepilnības un trūkumus, kā arī veselības aprūpes atšķirības un nevienlīdzību starp dalībvalstīm un to iekšienē, jo īpaši pierobežas, tālākos, attālos un lauku reģionos, tostarp reģionos ar zemu iedzīvotāju blīvumu;
- C. tā kā kohēzijas politika, izmantojot investīciju iniciatīvu reaģēšanai uz koronavīrusu (*CRII*) un investīciju iniciatīvu reaģēšanai uz koronavīrusu plus (*CRII+*), bija pirmā aizsardzības līnija pret Covid-19 pandēmiju, tādējādi apliecinot, ka šī politika var būtiski palīdzēt samazināt nevienlīdzību veselības jomā, atbalstot progresu e-veselības, e-medicīnas un citu digitalizācijas veidu jomā, un ka, lai gan tas ir jaunu iespēju avots, ir vajadzīgs arī atbilstošs aprīkojums katras konkrētās situācijas pārvarēšanai, kā arī medicīniskā personāla apmācība katras konkrētās situācijas risināšanai;

⁽⁷⁾ OV L 107, 26.3.2021., 1. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV L 231, 30.6.2021., 94. lpp.

⁽¹¹⁾ OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.

⁽¹²⁾ Strukturpolitikas un kohēzijas politikas departaments, *Cross-border cooperation in healthcare* (“Pārrobežu sadarbība veselības aprūpes jomā”), ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Eiropas Parlaments, 2021. gads.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- D. tā kā veselības aprūpes sniegšanas standarts ES joprojām ir dalībvalstu prerogatīva un starp reģioniem pastāv ievērojamas atšķirības, kas rada nevienlīdzību; tā kā NUTS 2. līmeņa reģioni, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks nekā 75 % no ES 27 valstu vidējā rādītāja, nevar atvēlēt pat ne tuvu no tā līdzekļu apmēra veselības aprūpei uz vienu iedzīvotāju, ko atvēl attīstītākie partneri;
- E. tā kā ES instrumenti, kuru mērķis ir kompensēt dažas no šīm problēmām, galvenokārt nepārsniedz ieteikuma tiesību līmeni, kā rezultātā ir novērojami vispārēji trūkumi; tā kā, lai uzlabotu sadarbību un koordināciju starp dalībvalstīm, labāk aizsargātu cilvēku veselību un efektīvi novērstu pašreizējās atšķirības veselības aprūpē, ir vajadzīga strukturētāka Savienības līmeņa pieeja, ko papildina stingrāks un aptverošāks tiesiskais regulējums un juridiski saistoši rīcības līdzekļi;
- F. tā kā Komisija atbalsta pārrobežu sadarbību veselības aprūpes jomā, izmantojot daudzus pētījumus un iniciatīvas, tostarp *Interreg*, ko finansē no struktūrfondiem;
- G. tā kā ar veselības aprūpi saistītai pārrobežu sadarbībai ir vajadzīgs plašs partneru, sociālo un medicīnas iestāžu, veselības apdrošināšanas struktūru un publisko iestāžu atbalsts un iesaistīšanās, kam būtu saistībā ar robežu šķērsošanu jānovērs šķēršļi tādās jomās kā brīva pārvietošanās, informācija, atšķirīgas nodokļu un sociālā nodrošinājuma sistēmas, kā arī veselības aprūpes darbinieku kvalifikācijas atzišana un šķēršļi, ar kuriem saskaras veselības aprūpes iestādes;
- H. tā kā tiesības piekļūt kvalitatīvai veselības aprūpei, tostarp profilaktiskajai aprūpei, ir daļa no Eiropas sociālo tiesību pilāra un tām vajadzētu būt pieejamām cilvēkiem pārrobežu apgabalos, kuri veido 40 % no ES teritorijas un kuros dzīvo gandrīz viena trešdaļa ES iedzīvotāju, un kopumā tiem ir sliktāki ekonomiskie rādītāji nekā citiem dalībvalstu reģioniem, jo īpaši tas attiecas uz pārrobežu teritorijām ar zemāku iedzīvotāju blīvumu un trauslu ekonomiku, piemēram, lauku, attāliem un tālākiem reģioniem un salām;
- I. tā kā kohēzijas politikas stiprināšana ir nepieciešama, lai mazinātu atšķirības starp veselības aprūpes sniegšanas standartiem ES;
- J. tā kā veselības aprūpes izdevumi veido gandrīz 10 % no ES IKP un 15 % no ES darbaspēka ir nodarbināti ar veselību saistītās jomās; tā kā dalībvalstīs un to reģionos joprojām pastāv būtiskas atšķirības attiecībā uz veselības aprūpes izdevumu līmeni un ārstu un veselības aprūpes speciālistu pieejamību;
- K. tā kā nopietnā iedzīvotāju — jo īpaši jauniešu un kvalificētu darbinieku — skaita samazināšanās pierobežas reģionos liecina par ekonomisko iespēju trūkumu šajos reģionos un padara tos mazāk pievilcīgus nodarbinātības ziņā veselības aprūpes nozarē; tā kā viens no galvenajiem Eiropas veselības aprūpes sistēmu ilgtspējas jautājumiem ir cilvēkresursu trūkums taisnīgā veselības aprūpē, ko rada studentu skaita ierobežojumi vai karjeras izredžu trūkums;
- L. tā kā pēdējās divās daudzgadu finanšu shēmās (DFS) ieguldījumi veselības jomā no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) galvenokārt bija koncentrēti mazāk attīstītajās dalībvalstīs un NUTS 2. līmeņa reģionos, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks nekā 75 % no ES 27 valstu vidējā rādītāja, parasti koncentrējoties uz veselības aprūpes pakalpojumu modernizāciju, savukārt Eiropas Sociālā fonda (ESF) ieguldījumi pievērsās piekļuvei veselības aprūpei un galvenokārt bija koncentrēti valstīs, kuras saskaras ar īpašām problēmām saistībā ar piekļuvi cenas ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem;
- M. tā kā pašlaik galvenā atbildība par veselības aprūpi ir dalībvalstīm, jo tās kontrolē veselības aprūpes pakalpojumu un medicīnas prakses organizēšanu un finansēšanu;
- N. tā kā *NextGenerationEU* prioritātes ietver digitalizāciju un veselības aprūpes sistēmas noturību;
- O. tā kā pārrobežu veselības aprūpe ir viena no politikas jomām un intervences jomām, kuras visvairāk skar juridiski un nejuridiski šķēršļi, ko rada būtiskas atšķirības starp valstu sistēmām;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- P. tā kā Eiropas veselības savienībai būtu jāveicina un jāatvieglo ciešāka sadarbība, koordinācija un zināšanu apmaiņa veselības jomā starp dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām un jāpalielina ES spēja cīnīties ar pārrobežu veselības apdraudējumiem,

Veselības aprūpes atšķirību mazināšana, izmantojot kohēzijas politiku

1. uzsver, ka ES kohēzijas politika iegulda veselībā kā reģionālās attīstības, sociālās konverģences un reģionālās konkurētspējas pamatvērtībā, lai samazinātu ekonomiskās un sociālās atšķirības;
2. norāda, ka piekļuve sabiedriskajiem pakalpojumiem ir būtiska 150 miljoniem iedzīvotāju, kas dzīvo pierobežu teritorijās, un to bieži kavē daudzi juridiski un administratīvi šķēršļi; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis maksimāli palielināt centienus novērst šos šķēršļus, jo īpaši attiecībā uz veselības aprūpes pakalpojumiem, transportu, izglītību, darbaspēka mobilitāti un vidi;
3. uzskata, ka ES būtu jāizstrādā stratēģiska un integrēta pieeja attiecībā uz smagām slimībām, apvienojot dažādus resursus no vairākiem fondiem, tostarp kohēzijas fondiem; uzsver, ka ir jāatkārto Eiropas Vēža uzveikšanas plāna modelis, lai risinātu citas veselības problēmas, piemēram, garīgās saslimšanas un sirds un asinsvadu slimības;
4. uzsver garīgo slimību un traucējumu pieaugumu, jo īpaši kopš Covid-19 pandēmijas sākuma; aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk ierosināt jaunu Eiropas rīcības plānu garīgās veselības jomā, pamatojoties uz Eiropas vēža uzveikšanas plāna paraugu, izmantojot visus pieejamos instrumentus, arī kohēzijas politiku, visaptveroša plāna veidā ar pasākumiem un mērķiem, kas nevienu neatstāj novārtā;
5. uzskata, ka atveseļošana no Covid-19 pandēmijas ir iespēja veidot spēcīgākas un noturīgākas veselības aprūpes sistēmas, izmantojot kohēzijas politikas instrumentus; atbalsta Komisijas centienus izveidot labi funkcionējošu Eiropas veselības savienību, lai atraisītu milzīgo sadarbības veselības jomā potenciālu;
6. uzsver, ka daudzus NUTS 2. līmeņa reģionos, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks nekā 75 % no ES-27 vidējā rādītāja, un pārejas reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir no 75 % līdz 90 % no ES-27 vidējā rādītāja, lauku apvidos un apgabalos ar zemu iedzīvotāju blīvumu pakalpojumu atbilstme veselības aprūpes sniegšanas standartiem nav tāda pati, kāda ir pakalpojumiem, kas pieejami attīstītākajās ES daļās; uzsver, ka šajā jomā ir vajadzīga turpmāka konverģence un sadarbība starp dalībvalstīm un ES, jo īpaši izmantojot kohēzijas politikas ieguldījumus; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis sadarboties, lai ieviestu minimālos standartus gan veselības aprūpes infrastruktūrā, gan veselības aprūpes pakalpojumos, un izmantot ES līdzekļus, lai nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi minimālajiem kvalitātes standartiem visos reģionos un jo īpaši neatliekamu problēmu risināšanai pierobežas reģionos; aicina Komisiju un dalībvalstis apvienot savas saistības un resursus, lai sasniegtu šo mērķi;
7. atgādina par kohēzijas politikas būtisko devumu veselības nozares plānotajos ieguldījumos pēdējā plānošanas periodā (2014.–2020. g.), izmantojot ESF un ERAF, līdz šim aptuveni 24 miljardu EUR apmērā, kuru mērķis ir uzlabot piekļuvi pakalpojumiem, kā arī attīstīt specializētu veselības aprūpes infrastruktūru un spējas, lai mazinātu nevienlīdzību veselības jomā;
8. uzskata, ka ieguldījumi veselības aprūpes inovācijā, veselības aprūpes sistēmās un kvalificētā un pietiekamā veselības aprūpes personālā samazinās nevienlīdzību veselības jomā un turpinās būtiski uzlabot iedzīvotāju ikdienas dzīvi, kā rezultātā palielināsies paredzamais mūža ilgums; uzsver, ka ir svarīgi, lai ES, valstu un reģionālās iestādes efektīvāk iesaistītu plaša spektra veselības aprūpes iestādes; turklāt uzsver, ka ir vajadzīga tieša sadarbība, darbības un projekti, izmantojot kohēzijas politikas instrumentus starp dalībvalstīm un to reģioniem un to iekšienē, lai izveidotu procedūras, kas vērstas uz birokrātiskā sloga samazināšanu pacientiem un pēc iespējas daudzu problēmu risināšanu veselības apdrošināšanas pakalpojumu jomā pārrobežu reģionos;
9. aicina dalībvalstis pienācīgi ņemt vērā privātā veselības sektora pozitīvo ieguldījumu un nodrošināt, ka nākamo kohēzijas programmu plānošanā ir pieejami pietiekami līdzekļi privātiem projektiem veselības aprūpes infrastruktūras un pakalpojumu jomā;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

10. iesaka, izstrādājot veselības aprūpes politiku reģionālā, valsts un ES līmenī, ieviest pielāgotas un pielāgojamas pieejas starp veselības, sociālo un ekonomikas politiku, lai uzlabotu dialogu, sinerģiju un plānotos ieguldījumus no struktūrfondiem un citām tādām attiecīgām ES programmām kā *Interreg*, piemēram, sākotnēji nodrošinot medicīnisko aprīkojumu, rīkojot medicīniskā personāla apmaiņas un pārvietojot pacientus no vienas slimnīcas uz citu, kas spēj labāk apmierināt iedzīvotāju veselības un sociālās vajadzības;

11. uzsver, ka Eiropas references tīkli (ERT) varētu uzlabot piekļuvi veselības aprūpei retu un sarežģītu slimību gadījumā; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pastāvīgu atbalstu un labākus resursus ERT un valstu speciālo zināšanu centriem reto un sarežģīto slimību jomā un paplašināt ERT darbības jomu, iekļaujot arī citas jomas, piemēram, smagus apdegumus un orgānu transplantācijas programmas; aicina Komisiju analizēt iespēju kohēzijas politikas ietvaros izveidot īpašu fondu, lai garantētu vienlīdzīgu piekļuvi apstiprinātām reto slimību terapijām;

12. aicina dalībvalstis, nosakot veselības aprūpes politiku, ņemt vērā pārrobežu reģionu īpatnības un pacientu tiesības izvēlēties un izmantot kohēzijas instrumentus, lai attīstītu reģionālo veselības infrastruktūru un procedūras, kas ļauj pacientiem izvēlēties medicīniskos pakalpojumus reģionā abās robežas pusēs neatkarīgi no viņu dzīvesvietas valsts;

13. ierosina Komisijai izveidot Eiropas veselības konsultatīvo padomi, iesaistot valsts, reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes un citas ieinteresētās personas, lai veicinātu Eiropas fondu labāku izmantošanu un izstrādātu efektīvus un saskaņotus risinājumus kopīgiem sabiedrības veselības jautājumiem;

14. prasa nodrošināt lielāku sinerģiju un papildināmību starp kohēzijas politikas programmām, lai samazinātu reģionālās atšķirības, jo īpaši programmā "Apvāršnis Eiropa", kurai būtu jārada jaunas zināšanas, un programmā "ES — veselībai", pēc iespējas labāk izmantojot šīs jaunās zināšanas iedzīvotāju un veselības aprūpes sistēmu labā;

15. aicina Komisiju pilnībā izmantot savu kompetenci veselības politikas jomā, lai atbalstītu valstu un reģionālās iestādes veselības aprūpes sistēmu stiprināšanā, veselības aprūpes standartu augšupējas konverģences veicināšanā ar mērķi samazināt nevienlīdzību veselības jomā dalībvalstīs un starp tām un paraugprakses apmaiņas starp dalībvalstīm atvieglošanā, jo īpaši attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām (SRVT), tostarp vajadzības gadījumā izmantojot programmu "ES — veselībai" un Eiropas Sociālo fondu plus (ESF+);

16. uzsver kohēzijas politikas nozīmi dzimumu nevienlīdzības novēršanā veselības aprūpē un to ar dzimumu saistīto veselības prioritāšu popularizēšanā, kas noteiktas ES dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.–2025. gadam, tostarp SRVT;

17. aicina Komisiju veicināt veselības aprūpes un medicīniskās aprūpes integrāciju, izmantojot veselības un aprūpes stratēģijas, lai galveno uzmanību pievērstu pacientiem un novērstu dublēšanos, trūkumus un nepietiekamu aprūpi, jo īpaši hroniski slimu pacientu vai vecāka gadagājuma cilvēku nepietiekamu aprūpi, mācoties jo īpaši no pārrobežu programmu pieredzes;

18. norāda, ka, izvērtējot strukturālo projektu kopējo finansējumu un kritērijus veselības jomā, ir jāpārskata arī pēc konkrētu projektu īstenošanas sasniegtais veselības jomā, lai sekotu to rezultātiem un pastāvīgi analizētu to efektivitāti, un lai izdarītu pareizus secinājumus, kā uzlabot šo projektu plānošanu un īstenošanu nākotnē, tostarp, lai turpinātu papildināt Komisija labas prakses rokasgrāmatu;

19. uzsver, ka ir svarīgi turpināt veidot visaptverošu veselības aprūpes infrastruktūru un pēc iespējas samazināt pastāvošās atšķirības; atgādina, ka kohēzijas politika var sniegt būtisku ieguldījumu veselības infrastruktūras izveidē visās ES daļās, jo īpaši NUTS 2. līmeņa reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par 75 % no ES-27 vidējā rādītāja, un pārejas reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir no 75 % līdz 90 % no ES-27 vidējā rādītāja, lai visā ES izveidotu kvalitatīvas, pilnībā aprīkotas un noturīgas veselības aprūpes sistēmas, kas labāk aizsargā iedzīvotāju veselību; turklāt uzsver nepieciešamību starp dalībvalstīm un to reģioniem izveidot funkcionējošu pārrobežu sadarbības tīklu, kas varētu efektīvi reaģēt uz pašreizējām un turpmākajām veselības problēmām;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

20. prasa izmantot kohēzijas politikas līdzekļus, lai attiecībā uz konkrētām slimībām visā ES izveidotu specializētus izcilības centrus, kas aptvertu arī tās kaimiņvalstis un veicinātu pārrobežu sadarbību veselības aprūpes jomā; šajā sakarā atkārtoti norāda, ka visi spēkā esošie ES instrumenti, piemēram, "ES — veselībai" un "Apvārsnis Eiropa", ir jāizmanto sinerģijā, lai palīdzētu izveidot šādu centru tīklu, kas vienlīdzīgi pārklātu visu ES teritoriju;

21. uzsver, ka pierobežas teritoriju, lauku apvidu un tālāko reģionu iedzīvotāji bieži saskaras ar šķēršļiem attiecībā uz vienlīdzīgu piekļuvi veselības aprūpei, kas ierobežo viņu iespējas saņemt vajadzīgo aprūpi, ko veido veselības pamatinfrastruktūra, kvalificēts un pietiekams veselības aprūpes personāls un piekļuve svarīgiem medikamentiem; uzsver — lai iedzīvotāji varētu iegūt pietiekamu piekļuvi viņiem vajadzīgai veselības infrastruktūrai un pienācīgai veselības aprūpei, ir laicīgi jābūt pieejamiem un saņemamiem kvalitatīviem pakalpojumiem; turklāt uzsver īpašo situāciju attiecībā uz piekļuvi veselības aprūpei pierobežas reģionos pie ES ārējām robežām un nomaļos reģionos, kuros ES iedzīvotāji jau saskaras ar daudzām problēmām;

22. norāda, ka transporta izmaksas ir viens no iemesliem, kāpēc tālākajos reģionos, attālos reģionos un reģionos ar zemu iedzīvotāju blīvumu pieaug zāļu un medicīniskā aprīkojuma cena slimnīcām un veselības aprūpes centriem, kuriem ir jāreķinās arī ar ilgu piegādes laiku, un tas nozīmē, ka reģionālajiem veselības aprūpes pakalpojumiem ir jāpalielina spēja uzglabāt lielus krājumus un izvairīties no to trūkuma; tādēļ uzskata, ka ES būtu jāatrod šo problēmu risinājums;

23. uzsver, ka vienlīdzīga piekļuve veselības aprūpei arī palielinās cilvēku, tostarp personu ar invaliditāti vai citā nelabvēlīgā situācijā esošu personu, iekļaušanu un palielinās viņu sociālās aizsardzības līmeni; norāda, ka garīgās veselības pakalpojumu pieejamības veicināšana varētu arī palīdzēt palielināt nodarbinātību un izskaust nabadzību mazāk attīstītos reģionos;

24. uzsver, ka ir svarīgi mobilizēt Eiropas līdzekļus, lai vairāk ieguldītu slimību profilaksē un veselīga dzīvesveida un aktīvu vecumdienų veicināšanā un novērstu agrīnu spiedienu uz veselības aprūpes sistēmām; uzsver, cik svarīgi ir atbalstīt sabiedrības, jo īpaši jauniešu, izpratnes veicināšanas kampaņas par veselīga dzīvesveida ieviešanas priekšrocībām un to, cik svarīgi ir atbalstīt skrīninga programmu izstrādi nopietnu slimību agrīnai atklāšanai;

25. uzskata, ka, lai pārvarētu galvenos šķēršļus, kas lauku apvidos pastāv attiecībā uz vienlīdzīgu piekļuvi veselības aprūpei, un lai uzlabotu veselības aprūpes pieejamību un palielinātu efektivitāti un kvalitāti, būtu plaši jāizmanto progresīvas tehnoloģijas, piemēram, e-veselība, robotizētā ķirurģija un 3D drukāšana, kas ir "viedo ciematu" koncepcijas neatņemama sastāvdaļa; uzsver, ka ir svarīgi izmantot ES kohēzijas programmas, lai uzlabotu digitālo risinājumu ieviešanu un sniegtu tehnisko palīdzību valsts pārvaldes iestādēm, apdrošināšanas sabiedrībām un citiem ar veselības aprūpi saistītajiem, kas nodarbojas ar pārrobežu sadarbības jautājumiem; tādēļ uzsver nepieciešamību garantēt piekļuvi ātrdarbīgam internetam lauku un attālos apvidos, veicināt digitālo pratību visās vecuma grupās šajos apvidos un nodrošināt lauku un attālos veselības aprūpes pakalpojumus ar resursiem, kas vajadzīgi, lai garantētu efektīvu tiešsaistes veselības aprūpi, piemēram, e-medicīnu, un drošā un saskaņotā veidā glabāt klīniskos datus; iesaka izveidot ilgtspējīgu un salīdzināmu pārrobežu datubāzi un kartēt pierobežu un pārrobežu veselības aprūpes sniedzējus, lai padarītu pamanāmu pārrobežu realitāti un radītu jaunas iespējas;

26. uzsver Eiropas pieejas nopelnus Covid-19 pandēmijas apkarošanā, izmantojot kopīgas iegādes, krājumus un citus pasākumus; prasa turpināt un attīstīt šo pieeju, izmantojot kohēzijas politikas instrumentus citām kopīgām ES medicīniskā aprīkojuma un ārstēšanas iegādēm, piemēram, pretvēža vakcīnām, piemēram, cilvēka papilomas vīrusa vakcīnām (HPV), B hepatīta vakcīnām un ārkārtas iekārtām, lai uzlabotu ārstēšanas pieejamību cenas ziņā un piekļuvi tai;

27. aicina īstenot vērienīgus kohēzijas politikas pasākumus saskaņā ar ES spēkā esošajiem tiesību aktiem, lai mazinātu kvalificēta un pietiekama veselības aprūpes personāla ievērojamo trūkumu pierobežas un lauku apvidos, jo īpaši palīdzot veselības aprūpes darbiniekiem un viņu ģimenēm apmesties uz dzīvi šajās teritorijās, nodrošinot iespējas turpināt profesionālo apmācību un specializāciju un nodrošinot labus darba apstākļus, lai mudinātu viņus sākt vai atsākt praksi šajās jomās;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

28. norāda, ka, ņemot vērā Covid-19 krīzes smago ietekmi uz ekonomiku, sociālo jomu un veselību, ilgtspējīgas ilgtermiņa investīcijas veselības aprūpes personālā ir steidzamākas nekā jebkad agrāk; uzsver īpašo nepieciešamību, izmantojot ESF+, ieguldīt pietiekama veselības aprūpes darbinieku skaita sasniegšanā un izglītībā un finansēt veselības aprūpes darbinieku specializāciju un apakšspecializāciju dalībvalstīs un reģionos, kas saskaras ar intelektuālā darbaspēka emigrāciju; aicina dalībvalstis, kuras saskaras ar intelektuālā darbaspēka emigrāciju veselības aprūpes nozarē, par prioritāti noteikt kohēzijas politikas ieguldījumus medicīnas darbinieku darba vides uzlabošanā;

29. prasa izmantot kohēzijas politikas līdzekļus veselības aprūpes darbinieku darba vides uzlabošanai un veselības aprūpes nozares pievilcības palielināšanai nolūkā veicināt stratēģijas, kas rada interesi un nodrošina veselības aprūpes darbinieku saglabāšanu NUTS 2. līmeņa reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks nekā 75 % no ES-27 vidējā rādītāja, un pārejas reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir no 75 % līdz 90 % no ES-27 vidējā rādītāja, un lauku apvidos ar zemu iedzīvotāju blīvumu un mazāku ekonomisko labklājību, papildinot valstu un reģionālo politiku, kuras mērķis ir nodrošināt atbilstošu veselības aprūpes darbaspēku visā ES; prasa palielināt vietējo un reģionālo pašvaldību lomu, jo īpaši pārrobežu reģionos, tādu kohēzijas politikas programmu un projektu izstrādē un īstenošanā, kuriem ir būtiska ietekme uz atšķirību mazināšanu veselības jomā;

30. aicina dalībvalstis nodrošināt patiesu sadarbību pārrobežu veselības aprūpes jomā, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas pacientu tiesības, kā paredzēts Pārrobežu veselības aprūpes direktīvā, un nodrošināt, ka palielinās pakalpojumu pieejamība un kvalitāte;

31. norāda, ka Covid-19 krīze ir parādījusi nepieciešamību palielināt ieguldījumus veselības aprūpes sistēmu sagatavotības, reaģētspējas un noturības stiprināšanā, vienlaikus nodrošinot pārrobežu sadarbību visā ES, un ka tādēļ solidaritāte, ilgtspēja un taisnīgums ir izšķiroši svarīgi, lai pārvarētu šo krīzi un tās postošās sociālekonomiskās sekas;

32. norāda, ka Covid-19 krīze ir parādījusi publiskā un privātā sektora partnerību nozīmi pacientu ārstēšanā, zāļu un vakcīnu pētniecībā un vakcīnu izplatīšanā; uzskata, ka būtu jāņem vērā izmaksu un ieguvumu attiecība, izmantojot ES līdzekļus pētniecības un izstrādes projektiem veselības aprūpes jomā, kurus īsteno, izmantojot publiskā un privātā sektora partnerības;

33. uzsver, ka ir vajadzīga tiešsaistes platforma ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai veicinātu paraugprakses apmaiņu un diskusijas par pārrobežu veselības aprūpi;

34. uzskata, ka Covid-19 pandēmija ir vēsturisks pārveidojošs brīdis ieguldījumiem veselības aprūpes sistēmās un nākotnes darbaspēka spējās; prasa izveidot spēcīgu un pietiekami finansētu Eiropas veselības savienību, lai pastiprinātu dalībvalstu savstarpējo sadarbību un koordināciju, stiprinātu veselības aprūpes sistēmas, labāk aizsargātu cilvēku veselību un efektīvi risinātu ilgstošās veselības aprūpes atšķirības;

Pārrobežu sadarbība veselības jomā – Interreg programmu ieguldījums un citas iespējas

35. mudina izmantot *NextGenerationEU* fondus un kohēzijas fondus, lai radikāli uzlabotu veselības aprūpes sistēmu digitālās spējas; uzsver, ka ir jāuzlabo IT sistēmu sadarbība, jo tas ir galvenais pīlārs, lai veicinātu e-veselības pakalpojumu un jo īpaši telemedicīnas pakalpojumu pārrobežu sniegšanu;

36. aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot kohēzijas politikas instrumentus, lai veicinātu zāļu pakalpojumu digitalizāciju Eiropas slimnīcās, tostarp izsekojamības sistēmas, lai samazinātu ārstniecības kļūdas, uzlabotu saziņu starp aprūpes nodaļām un vienkāršotu birokrātiju; prasa ieviest un attīstīt e-veselības digitālo pakalpojumu infrastruktūru (*eHDSI*), tostarp vienotu Eiropas digitālo pacientu datni, kas nodrošinātu iedzīvotājiem ātru piekļuvi pienācīgiem medicīnas pakalpojumiem visā ES;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

37. aicina Komisiju izveidot Eiropas svarīgāko zāļu sarakstu un nodrošināt to pieejamību un cenu pieņemamību, izmantojot pastāvīgus krājumus, kopīgas sarunas par cenām un kopīgu iepirkumu, izmantojot ES instrumentus, tostarp tos, kas paredzēti kohēzijas politikā;

38. uzsver, ka daudziem pierobežas reģioniem jau ir gan vēsture, gan struktūras sadarbībai veselības jomā, kas tiem būtu pilnībā jāizmanto Eiropas solidaritātes garā;

39. uzsver, cik svarīga ir pacientu mobilitāte un pārrobežu piekļuve drošai un kvalitatīvai veselības aprūpei Eiropas Savienībā; uzsver, ka pacienti bieži vien nevar gūt labumu no veselības aprūpes pakalpojumiem kaimiņvalstīs atšķirīgu izmaksu atlīdzināšanas sistēmu dēļ, savukārt pārrobežu darba ņēmēji saskaras ar mulsinošiem nodokļiem un sociālajiem pabalstiem, jo dalībvalstis izmanto atšķirīgas sociālā nodrošinājuma sistēmas; tādēļ stingri mudina veicināt īpašus starpniekus, piemēram, zonas ar organizētu piekļuvi pārrobežu veselības aprūpei (ZOAST), Eiropas teritoriālās sadarbības grupas (ETSG), veselības novērošanas centrus un citus tīklus, lai sadarbībā ar vietējām, reģionālajām un valsts iestādēm palīdzētu koordinēt pārrobežu sadarbību veselības aprūpes jomā; uzsver, ka pārrobežu veselības aprūpes uzlabojumi var sniegt labumu pacientiem, nodrošinot vienlīdzīgu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem un infrastruktūrai citās dalībvalstīs vai to pierobežas reģionos, tostarp diagnostikai un klīniskajiem izmēģinājumiem, pamatojoties uz principu par "vieglāko, tuvāko, labāko un ātrāko" piekļuvi; prasa nodrošināt efektīvākas pacientu transportēšanas iespējas līdz tuvākajām pārrobežu veselības iestādēm, vienlaikus atzīstot, ka visu juridisko un administratīvo šķēršļu novēršana joprojām ir slogs un ka tas ir jārisina ar gaidāmo Eiropas pārrobežu mehānisma (ECBM) regulu;

40. uzsver neseno kohēzijas politikas pasākumu nozīmi Covid-19 pandēmijas apkarošanā, proti, investīciju iniciatīvu reaģēšanai uz koronavīrusu (CRII), investīciju iniciatīvu reaģēšanai uz koronavīrusu plus (CRII+) un atveseļošanas palīdzību kohēzijai un Eiropas teritorijām (REACT-EU); turklāt uzsver, ka līdzīgi pasākumi tika iekļauti Regulā (ES) 2021/1060;

41. stingri iesaka uzlabot un izplatīt vienkāršotu informāciju pārrobežu pacientiem un veselības aprūpes darbiniekiem, izmantojot rokasgrāmatu pacientiem vai pārrobežu reģionālajiem kontaktpunktiem;

42. atzīst, ka visā Eiropā ir daudz veiksmīgu pārrobežu projektu veselības jomā, un uzsver, ka no tiem gūto pieredzi vajadzētu izmantot, lai vēl gudrāk izmantotu esošos kohēzijas politikas projektus, uzlabojot un atvieglojot pārrobežu sadarbību šajā jomā visu ES iedzīvotāju labā; turklāt uzsver, ka ir svarīgi mācīties no dažu pierobežas reģionu veiksmes stāstiem un vēl vairāk tos izmantot;

43. atzīst, ka ir svarīgi ieguldīt pārrobežu sadarbības programmās, kas reaģē uz veselības jomas vajadzībām un problēmām, kuras pierobežas reģionos ir apzinātas kā pārrobežu pārvaldība, kas ir svarīga ārkārtas situācijās, piemēram, neatliekamās palīdzības dienestī, kuri aptver reģionus abās robežas pusēs; uzsver, ka ieguldījumiem augstas kvalitātes pakalpojumos ir izšķiroša nozīme sociālās noturības veidošanā un palīdzībā cilvēkiem pārvarēt ekonomikas, veselības un sociālās krīzes; aicina Komisiju un dalībvalstis par prioritāti noteikt ieguldījumus pierobežas reģionu veselības nozarē, efektīvi apvienojot ieguldījumus infrastruktūrā, inovācijā, cilvēkkapitālā, labā pārvaldībā un institucionālajās spējās;

44. uzsver pārrobežu sadarbības nozīmi veselības jomā visos Eiropas reģionos un nepieciešamību rast risinājumus pārrobežu veselības aprūpei, jo īpaši pierobežas reģionos, kuros iedzīvotāji ik dienu šķērso robežu; norāda, ka ir nepieciešama augsta līmeņa sadarbība starp pierobežas reģioniem, lai sniegtu vajadzīgos pakalpojumus;

45. prasa pievērst lielāku uzmanību pacientiem projektos, kas jaunajā plānošanas periodā tiks finansēti no *Interreg* programmām, un projektos, kas īpaši vērsti uz neaizsargātām un marginalizētām grupām, kā arī uz ES dzimumu līdztiesības stratēģijas 2020.-2025. gadam ar veselību saistītajām prioritātēm, tostarp SRVT;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

46. uzskata, ka finanšu resursi, kas pieejami saskaņā ar Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi, būtu jāizmanto, lai izveidotu funkcionālus pārrobežu sabiedrības veselības aprūpes pakalpojumus, un tos nevajadzētu izmantot tikai kā instrumentu, lai izveidotu atvienotas veselības aprūpes iestādes; turklāt uzsver, ka *Interreg* projektiem vajadzētu būt skaidram pārrobežu funkcionalitātes komponentam; aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt visaptverošas kopīgas teritoriālās plānošanas izveidi attiecībā uz pierobežas teritorijām veselības aprūpes pakalpojumu jomā;

47. atgādina, ka *Interreg* programmas ir kļuvušas par svarīgu instrumentu pierobežas teritorijām raksturīgu problēmu risināšanā, partneru pārrobežu sadarbības veicināšanā un Eiropas pierobežas teritoriju potenciāla attīstīšanā;

48. uzsver, ka pēdējā *Interreg* V-A periodā pārrobežu sadarbība veselības jomā, kuras mērķis cita starpā bija atvieglot veselības aprūpes speciālistu un pacientu pārrobežu mobilitāti, palielināt inovāciju un uzlabot piekļuvi kvalitatīvai veselības aprūpei, izmantojot kopīgu aprīkojumu, kopīgus pakalpojumus un kopīgas iekārtas pārrobežu teritorijās, un ietvēra projektus, kas aptver tādas darbības kā apmācība (38 %), ārstēšana un diagnostika (22 %) un aprīkojums (17 %);

49. prasa finansēt projektus, kas veicina pārrobežu veselības aprūpes līgumus, saskaņā ar kuriem pacienti varētu braukt ārstēties uz citu valsti un varētu brīvi izvēlēties savu veselības aprūpes speciālistu;

50. norāda — lai nodrošinātu sekmīgus pārrobežu veselības aprūpes pakalpojumus, Komisijai un dalībvalstīm būtu jāapkopo galvenie dati par juridiskajiem un nejuridiskajiem šķēršļiem katrā pierobežas reģionā un jāatbalsta politikas analīze par to, kā tos var pārvarēt;

51. aicina Komisiju nodrošināt, ka pašreizējās koordinējošās struktūras atvieglos pārrobežu ārstēšanu, pamatojoties uz uzlabotas terapijas zālēm (ATMP), un nodrošinās, ka pacientiem visā ES ir vienlīdzīga piekļuve inovatīvām terapijām; aicina dalībvalstis efektīvi un laikus atļaut izmantot šo novatorisko ārstēšanu ārvalstīs un paātrināt izdevumu atlīdzināšanu par pacientu pārrobežu ārstēšanu;

52. uzskata, ka izcilības centri varētu vēl vairāk stimulēt un palielināt pārrobežu līgumu slēgšanu un ka tā rezultātā šādiem centriem varētu būt liela nozīme un ieguldījums vispārējo veselības stāvokļu uzlabošanā, tādējādi paldzinot ES iedzīvotāju paredzamo mūžu;

53. aicina Komisiju, dalībvalstis un reģionus veicināt pārrobežu veselības aprūpes labāku pārvaldību, jo ES pacienti joprojām saskaras ar nopietnām problēmām un šķēršļiem piekļuvē veselības aprūpei citās dalībvalstīs un tikai neliela daļa potenciālo pacientu zina savas tiesības saņemt veselības aprūpi kaimiņvalstī; aicina Komisiju un dalībvalstis labāk izplatīt informāciju un apsvērt piemērotu ES mēroga kampaņu, kas informētu sabiedrību par tiesībām un veidiem, kā piekļūt pārrobežu veselības aprūpei; atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir finansēt digitalizāciju un ieguldījumus publiskajā informācijā, informācijas un datu sistēmu integrācijā, lai atvieglotu piekļuvi un izmantošanu;

54. aicina Komisiju veikt visaptverošu pētījumu par Eiropas Savienībā bāzēto apdrošināšanas sistēmu sadarbības satvaru, izskatot iespējamus problemātiskos posmus un trūkumus, ar ko saskaras pacienti, kuri meklē medicīniskos pakalpojumus citās dalībvalstīs teritorijā, kā arī administratīvos šķēršļus, kas liedz iedzīvotājiem gūt labumu no pārrobežu veselības aprūpes, un uzsvērt, kā varētu izmantot kohēzijas politikas instrumentus šo iespējamo problēmu risināšanā;

55. uzsver, ka koordinētas pārrobežu veselības apdrošināšanas sistēmas trūkums attur pacientus no ārstēšanas iespēju meklēšanas otrpus robežai gadījumos, kad viņi nevar atļauties samaksāt par aprūpi, pirms apdrošināšana viņiem atlīdzina;

56. uzskata, ka zināšanu apmaiņa un šādas prakses izvēršana, izmantojot *Interreg*, palīdzēs stiprināt pārrobežu sagatavotības un reaģēšanas mehānismus, kas pandēmijas izraisītās krīzes laikā ir kļuvuši par būtisku faktoru;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

57. uzskata, ka *Interreg* programmas var sniegt kopīgus sabiedrības veselības pakalpojumus un ierosināt citas pārrobežu iniciatīvas, jo šāda tuvienes pakalpojumu veicināšana ļoti labi saskan ar zaļās ilgtspējas mērķi;

58. uzsver, ka vairāki *Interreg* projekti ir veicinājuši pārrobežu reģionu cīņu pret Covid-19 visā ES, piemēram, pateicoties intensīvās terapijas pacientu un veselības aprūpes speciālistu mobilitātei, kā arī nodrošinot medicīniskos un individuālos aizsardzības līdzekļus un PQR testus pāri robežām un arī apmainoties ar informāciju vai piedāvājot juridiskas konsultācijas; tādēļ uzsver, cik svarīgi ir maza mēroga un pārrobežu projekti cilvēku tuvināšanā un tādējādi jaunu iespēju ilgtspējīgai vietējai attīstībai un pārrobežu sadarbībai veselības jomā radīšanā; tomēr norāda, ka robežu slēgšana Eiropas Savienībā pandēmijas laikā ietekmēja pacientu un veselības aprūpes darbinieku mobilitāti, savukārt informācija par infekciju datiem, vakcināciju vai pacientu pārsūtīšanas nosacījumiem nebija pietiekami saskaņota starp dalībvalstīm un tādējādi palēnināja kopīgo epidemioloģisko reakciju uz Covid-19, radīja neskaidrību un kavēja reģionālo sadarbību starp visvairāk skartajiem reģioniem;

59. pauž stingru pārliecību, ka pārrobežu reģionu dažādības dēļ ir vajadzīgi īpaši pielāgoti risinājumi un vietēja pieeja un ka tie ir ilgtspējīgas vietējās attīstības priekšnoteikums;

60. aicina dalībvalstis un reģionālās un vietējās iestādes pašreizējās Covid-19 krīzes novēršanai pilnībā izmantot elastību, ko piedāvā kohēzijas politikas programmas, kas definētas Regulā (ES) 2021/1060, un *Interreg* programmas;

61. aicina Komisiju un dalībvalstis, ņemot vērā Covid-19 pandēmiju, kopīgi ar kohēzijas politikas un programmas "ES – Veselībai" starpniecību atbalstīt reaģēšanas stratēģiju, protokolu un procedūru izstrādi valstu un ES līmenī, lai nodrošinātu labāku sadarbību sabiedrības veselības ārkārtas situācijās nākotnē;

62. uzskata, ka pārrobežu sadarbība veselības jomā kohēzijas politikas ietvaros nebūs pilnībā iespējama bez diplomu un kvalifikāciju savstarpējas atzīšanas medicīnas pakalpojumu jomā visās dalībvalstīs; aicina Komisiju, par izejas punktu ņemot lēmumu, ko 2015. gadā parakstīja Beniluksa valstis, ierosināt sistēmu, kas ļautu automātiski atzīt augstākās izglītības diplomus visā ES;

63. aicina dalībvalstis labāk izmantot divpusējos nolīgumus un izveidot sadarbības mehānismus, lai novērstu šķēršļus pārrobežu veselības aprūpei;

o

o o

64. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

P9_TA(2022)0059

Kohēzijas politika: inovatīvas un viedas pārveides un reģionālās IKT savienotības veicināšana**Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par Kohēzijas politikas nozīmi inovatīvas un viedas pārveides un reģionālās IKT savienotības veicināšanā (2021/2101(INI))**

(2022/C 347/04)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 174. pantu par Savienības ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai ⁽¹⁾ (Kopīgo noteikumu regula), un jo īpaši tās pirmo politikas mērķi, kas noteikts 5. pantā,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1058 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1059 par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi (*Interreg*), kas saņem atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un ārējās finansēšanas instrumentiem ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1057, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 23. decembra Regulu (ES) 2020/2221, ar ko Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz papildu resursiem un īstenošanas kārtību, lai palīdzētu veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai (*REACT-EU*) ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1056, ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. marta Regulu (ES) 2021/523, ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 29. aprīļa Regulu (ES) 2021/694, ar ko izveido programmu "Digitālā Eiropa" (Digitālās Eiropas programmas regula) ⁽⁸⁾, kuras mērķis ir atbalstīt digitālo pārveidi ES,

⁽¹⁾ OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.

⁽²⁾ OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.

⁽³⁾ OV L 231, 30.6.2021., 94. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 437, 28.12.2020., 30. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- ņemot vērā atvēršanas instrumentu *NextGenerationEU*,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumu “Eiropas digitālās nākotnes veidošana” (COM(2020)0067),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 9. marta paziņojumu “Digitālais kompass līdz 2030. gadam — Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā” (COM(2021)0118),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu “MVU stratēģija ilgtspējīgai un digitālai Eiropai” (COM(2020)0103),
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019)0640),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 1. jūlija paziņojumu “Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai” (COM(2020)0274),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumu “Digitālās izglītības rīcības plāns 2021.–2027. gadam. Izglītības un apmācības pārveide digitālajam laikmetam” (COM(2020)0624),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 30. jūnija paziņojumu “Ilgtermiņa redzējums par ES lauku apvidiem: kāds ceļš ejams, lai līdz 2040. gadam lauku apvidi kļūtu spēcīgāki, savienoti, izturētspējīgi un pārtikuši” (COM(2021)0345),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksa ziņojumus,
- ņemot vērā Struktūrpolitikas un kohēzijas politikas departamenta 2018. gada 15. jūnija pētījumu “Digitālā programma un kohēzijas politika”,
- ņemot vērā 2019. gada 9. aprīļa Saistību deklarāciju par sievietēm digitālajā jomā, ko parakstīja ES ministri un dalībvalstu pārstāvji, kā arī Norvēģija un Apvienotā Karaliste,
- ņemot vērā 2020. gada 8. decembra Berlīnes deklarāciju par digitālo sabiedrību un uz vērtībām balstītu digitālo pārvaldi,
- ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta 2020. gada 16. oktobra ziņojumu “Dzimumu līdztiesības indekss 2020. gadā: digitalizācija un darba nākotne”,
- ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) padomes ieteikumu par platjoslas savienojamību, kas grozīts 2021. gada 24. februārī,
- ņemot vērā Eiropadomes 2020. gada 2. oktobra secinājumus par Covid-19, vienoto tirgu, rūpniecības politiku, digitālo dimensiju un ārējām attiecībām, un jo īpaši secinājumus par digitālo pārkārtošanos,
- ņemot vērā projektu Padomes 2020. gada 11. decembra secinājumiem par digitalizāciju kā ieguvumu videi,
- ņemot vērā projektu Padomes 2021. gada 7. aprīļa secinājumiem par tāldarbu attālināta darba kontekstā,
- ņemot vērā Briseles pilsētas apvienoto tāldarba un klimata plānu,
- ņemot vērā Ekonomikas, zinātnes un dzīves kvalitātes politikas departamenta 2021. gada 30. aprīļa pētījumu “Tāldarba un digitālā darba ietekme uz darba ņēmējiem un sabiedrību: īpaša uzmanība pievērsta uzraudzībai un pārraudzībai, kā arī darba ņēmēju garīgajai veselībai”,

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- ņemot vērā Komisijas ES rīcības plānu viediem ciematiem,
 - ņemot vērā Strukturpolitikas un kohēzijas politikas departamenta 2020. gada 30. septembra pētījumu “ES atpalikušie reģioni: pašreizējais stāvoklis un nākotnes uzdevumi”,
 - ņemot vērā 2016. gada 5. un 6. septembra Korkas deklarāciju 2.0 “Labāka dzīve lauku apvidos”,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas un Komisijas 2018. gada 18. janvāra kopīgo pētījumu “Inovācijas nometnes metodikas rokasgrāmata: uzņēmējdarbības potenciāla atklāšanas procesa izmantošana attiecībā uz teritoriālo inovāciju un attīstību”⁽⁹⁾,
 - ņemot vērā Īrijas lauku attīstības politiku 2021.–2025. gadam “Mūsu lauku nākotne” un tās uzsvāru uz tāldarbu lauku apvidos,
 - ņemot vērā Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda 2020. gada 28. septembra ziņojumu “Dzīve, darbs un Covid-19”,
 - ņemot vērā Komisijas 2019. gada augusta pētījumu “Darba un prasmju mainīgais raksturs digitālajā laikmetā”⁽¹⁰⁾,
 - ņemot vērā Komisijas 2018. gada decembra darba dokumentu “ES neapmierinātības ģeogrāfija”⁽¹¹⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 20. maija rezolūciju par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu: šķēršļu novēršana digitālā vienotā tirgus darbībā un mākslīgā intelekta izmantošanas uzlabošana Eiropas patērētājiem⁽¹²⁾,
 - ņemot vērā 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas zaļo kursu⁽¹³⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 25. marta rezolūciju par kohēzijas politiku un reģionālajām vides stratēģijām cīņā pret klimata pārmaiņām⁽¹⁴⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 20. maija rezolūciju par ES reģionos vērojamo demogrāfisko tendenci apvēršanu pretējā virzienā, izmantojot kohēzijas politikas instrumentus⁽¹⁵⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A9-0010/2022),
- A. tā kā ES mērķis ir īstenot efektīvu digitālo politiku, kas visiem cilvēkiem un uzņēmumiem dotu iespēju panākt ilgtspējīgu un pārticīgu digitālo nākotni visos reģionos;
- B. tā kā digitālajai pārveidei ir jābūt taisnīgai un iekļaujošai, jārada iespējas un jāveicina līdztiesība, dzīves kvalitāte, reģionālā konkurētspēja un ekonomikas modernizācija;

⁽⁹⁾ Rissola, G., Kune, H., Martinez, P., “Innovation camp methodology handbook: realising the potential of the entrepreneurial discovery process for territorial innovation and development”, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

⁽¹⁰⁾ Arregui Pabollet, E et al., “The Changing nature of work and skills in the digital age”, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

⁽¹¹⁾ Dijkstra, L., Poelman, H., Rodríguez-Pose, A., *The Geography of EU Discontent*, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

⁽¹²⁾ OV C 15, 12.1.2022., 204. lpp.

⁽¹³⁾ OV C 270, 7.7.2021., 2. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV C 494, 8.12.2021., 26. lpp.

⁽¹⁵⁾ OV C 15, 12.1.2022., 125. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- C. tā kā digitālajai pārejai ir jāiet roku rokā ar pašlaik notiekošo zaļo pārkārtošanos — ko kopā sauc par divējādo pārkārtošanos; tā kā nedrīkst ignorēt šī procesa sociālo dimensiju;
- D. tā kā moderna ekonomika paredz jaunu uzņēmējdarbības modeļu ieviešanu saskaņā ar tendencēm, kas atspoguļo ceturto rūpniecisko revolūciju, kura sniegs atbildes uz mūsdienu problēmām saistībā ar digitālo un zaļo pārveidi;
- E. tā kā Eiropas reģioni, kuros ir vislielākā vajadzība pēc ilgtspējīgas pārejas, parasti ir reģioni ar augstu nabadzības un atstumtības līmeni; tā kā ir vajadzīgi izlēmīgi pasākumi un investīcijas, lai panāktu ātru atveseļošanu, kam būtu jākoncentrējas uz pandēmijas ekonomisko un sociālo seku mazināšanu, ekonomiskās darbības atjaunošanu, ilgtspējīgas attīstības, zaļās pārkārtošanās un digitālās pārveides veicināšanu un Eiropas sociālo tiesību pilāra politikas principu īstenošanu nolūkā uzlabot Eiropas konkurētspēju;
- F. tā kā jaunā daudzgadu finanšu shēma kopā ar *NextGenerationEU* ir līdz šim lielākais stimulu kopums ES un palīdzēs atjaunot zaļāku, digitālāku un noturīgāku Savienību laikā pēc Covid-19; tā kā tajā pašā laikā jaunā kohēzijas politika sniedz vēl nepieredzētu iespēju dalībvalstīm veicināt digitalizāciju, jo saskaņā ar to, lai saņemtu šādu finansējumu, dalībvalstīm ir jāpiešķir minimālā summa digitālajai pārejai un jānodrošina, ka ir izpildīti konkrēti nosacījumi, kā izklāstīts 2021.–2027. gada kohēzijas politikas investīciju satvarā;
- G. tā kā ES joprojām pastāv digitālā plaisa attiecībā uz ģeogrāfiju, vecumu, dzimumu, izglītības līmeni, sociālekonomisko statusu un ienākumiem, kas dažām privātpersonām un uzņēmumiem neļauj gūt labumu no digitālās pārveides; tā kā šī digitālā plaisa var vēl vairāk atsvešināt reģionus, kas cieš no demogrāfiskās lejupslīdes, palielinot ES teritoriālo nelīdzsvarotību;
- H. tā kā platjoslas pārklājuma līmenis Eiropā liecina, ka joprojām ir vajadzīgas ievērojamas investīcijas, jo īpaši lauku apvidos, kur 10 % mājsaimniecību nav nekāda veida fiksētā tīkla, 41 % mājsaimniecību trūkst jebkāda veida ātras platjoslas tehnoloģijas un tikai 59 % mājsaimniecību ir nākamās paaudzes platjoslas piekļuve (vismaz 30 Mb/s) salīdzinājumā ar 87 % mājsaimniecību pārējā ES teritorijā⁽¹⁶⁾; tā kā papildus sliktai IKT savienojamībai lauku un perifērie apvidi bieži saskaras ar citām strukturālām problēmām, piemēram, infrastruktūras un pakalpojumu trūkumu, zemiem ienākumiem vai izglītības iestāžu un kultūras vērtību trūkumu, kā rezultātā augsti kvalificēti cilvēki pārceļas uz daudzsoļākiem apvidiem (intelektuālā darbaspēka aizplūšana)⁽¹⁷⁾; tā kā ES finansējumam būtu jāveicina būtiskas infrastruktūras nodrošināšana demogrāfisko problēmu risināšanai;
- I. tā kā mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) ir Eiropas ekonomikas mugurkauls un veido 99 % no visiem uzņēmumiem ES un nodarbina aptuveni 100 miljonus cilvēku; tā kā tie veido vairāk nekā pusi no Eiropas IKP un tiem ir izšķiroša nozīme ne tikai ES divējādās pārkārtošanās uz ilgtspējīgu un digitālu ekonomiku īstenošanā, bet arī pievienotās vērtības radīšanā visās ekonomikas nozarēs; tā kā tomēr tikai 17 % MVU ir sekmīgi integrējuši digitālās tehnoloģijas savos uzņēmumos, salīdzinot ar 54 % lielo uzņēmumu; tā kā dažas jomas un tradicionālās nozares, piemēram, būvniecības, lauksaimniecības un pārtikas, tekstilizstrādājumu un tērauda nozare, atpaliek digitālajā pārveides īstenošanā⁽¹⁸⁾;
- J. tā kā, neraugoties uz to, ka Covid-19 pandēmijas dēļ ir ievērojami palielinājies tāldarbs un uz IKT balstīts mobilais darbs (*TICTM*)⁽¹⁹⁾, kas piedāvā lielu potenciālu, lai vēl vairāk savienotu darbvietas no pilsētu centriem ar mazākām pilsētām, piepilsētām un lauku apvidiem, pastāv ievērojamas atšķirības starp augsti un zemu atalgotiem darba ņēmējiem, balto un zilo apkaklišu darbiniekiem un starp dzimumiem⁽²⁰⁾; tā kā *TICTM* un pakalpojumu digitalizācija var veicināt nodarbinātības un iedzīvotāju līdzsvarotāku ģeogrāfisko sadalījumu;

⁽¹⁶⁾ Komisijas dienestu 2020. gada 11. jūnija darba dokuments “Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss (DESI) 2020” (SWD(2020)0111).

⁽¹⁷⁾ SWD(2020)0111.

⁽¹⁸⁾ *Negreiro, M., Madiaga, T.*, Eiropas Parlamenta Izpētes dienests, “*Digital Transformation*”, 2019. gada jūnijs.

⁽¹⁹⁾ Projekts Padomes secinājumiem par tāldarbu attālināta darba kontekstā, 17. punkts.

⁽²⁰⁾ Komisijas 2020. gada maija darba dokuments “Tāldarba iespējas un Covid-19 krīze: jauna digitālā plaisa?”.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- K. tā kā, lai veicinātu Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošanu, ESF+ būtu jāatbalsta investīcijas cilvēkos un sistēmās nodarbinātības, izglītības un sociālās iekļaušanas jomā, vienlaikus arī sniedzot atbalstu, lai uzlabotu izglītības un apmācības sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un atbilstību darba tirgum, tostarp veicinot digitālo mācīšanos un mācībspēku profesionālo attīstību; tā kā tādējādi tiktu atbalstīta ekonomiskā, teritoriālā un sociālā kohēzija saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 174. pantu;
- L. tā kā Covid-19 pandēmijas laikā gūtā pieredze ir parādījusi, cik svarīga ir digitālās infrastruktūras attīstība ekonomikas un sabiedrības funkcionēšanai, tostarp sabiedrības veselības pakalpojumu, publiskās izglītības un publiskās pārvaldes jomā; tā kā Parlaments ir arī norādījis uz daudzām pašreizējām problēmām lauku apvidos un ir uzsvēris šo reģionu mazaizsargātību, jo īpaši attiecībā uz digitālajām spējām, veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un sniegšanu, izglītību, platjoslas piekļuvi, vērtības ķēžu noturību un digitālajām prasmēm;
- M. tā kā, lai gan Eiropas Prasmju programmā ir izvirzīts mērķis līdz 2025. gadam panākt, ka 70 % ES pieaugušo iedzīvotāju ir vismaz digitālās pamatprasmes, tomēr saskaņā ar Komisijas datiem 42 % ES iedzīvotāju joprojām nav digitālo pamatprasmju un 37 % darba ņēmēju joprojām trūkst pietiekamu digitālo prasmju; tā kā joprojām pastāv būtiskas ģeogrāfiskas atšķirības attiecībā uz IKT prasmēm; tā kā ES IKT nozarē sievietes ir nesamērīgi maz pārstāvētas, jo viņas ieņem tikai 17 %⁽²¹⁾ no specializētajiem IKT amatiem un viņām ir mazāka iespēja apgūt specializētas digitālās prasmes un strādāt ar IKT saistītās jomās; tā kā 2019. gadā mazāk nekā 25 % ES-27 uzņēmumu nodrošināja IKT apmācību saviem darbiniekiem, un starp dalībvalstīm pastāv ievērojamas atšķirības⁽²²⁾; tā kā dzimumu atšķirība joprojām pastāv jo īpaši jaunuzņēmumu jomā un 91 % no kopējā kapitāla, kas 2020. gadā investēts Eiropas tehnoloģijās, tika novirzīts tikai vīriešu izveidotām grupām⁽²³⁾;
- N. tā kā IKT nozares attīstība un inovācijas veicināšanas pasākumi ir vajadzīgi arī, lai atbalstītu ekonomikas un sociālo digitalizāciju kopumā un jo īpaši rūpniecības nozaru digitalizāciju;
- O. tā kā publisko pakalpojumu digitalizācijai ir jāiet roku rokā ar tiesībām uz privātumu un personas datu aizsardzību saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu⁽²⁴⁾;

Kohēzijas politika 2021.–2027. gadam un divējādās pārkārtošanās uzdevumi

1. atzinīgi vērtē kohēzijas politikas paketi 2021.–2027. gadam un tās pirmo politikas mērķi (1. PM) “konkurētspējīgāka un viedāka Eiropa, veicinot inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas un reģionālo IKT savienojamību”⁽²⁵⁾;
2. uzsver, ka jaunajai kohēzijas politikai var būt liela loma divējādās (digitālās un zaļās) pārkārtošanās sekmēšanā; uzsver, ka jaunās kohēzijas politikas digitālajiem un inovācijas komponentiem būs izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un iekļaujošu sabiedrības pārveidi virzienā uz sociālāku un konkurētspējīgāku ekonomiku un sasniegtu Eiropas zaļā kursa mērķus un Eiropas digitālās desmitgades mērķus 2030. gadam; uzsver, ka līdztekus pasākumiem visu lietotāju grupu digitālo prasmju attīstīšanai ir vajadzīga laba un cenas ziņā pieejama digitālā infrastruktūra, kas būtu arī jāveicina, elastīgi un savstarpēji papildinoši izmantojot dažādus atbalsta un finansējuma veidus;
3. atgādina, ka atbalsts no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda (ERAF-KF) saskaņā ar PM Nr. 1 ir pieejams dalībvalstīm, lai veiktu investīcijas inovācijā saskaņā ar pārdomātas specializācijas koncepciju; aicina valstu un reģionālās iestādes uzlabot savu pieeju pārdomātai specializācijai, koncentrējoties uz visdaudzsološākajām jomām un projektiem inovācijas iespēju un ilgtspējīgas attīstības ziņā;

⁽²¹⁾ Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts, “Darba un privātās dzīves līdzsvars IKT nozarē — sievietes IKT nozarē”.

⁽²²⁾ Komisijas Kopīgais pētniecības centrs, politikas pārskats, “Teledarbs ES pirms un pēc Covid-19: kur mēs bijām un kurp dodamies”, 2020. gads.

⁽²³⁾ 2020. gada ziņojums par Eiropas tehnoloģiju stāvokli.

⁽²⁴⁾ OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.

⁽²⁵⁾ Regulas (ES) 2021/1060 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

4. uzsver viedo ciematu koncepcijas nozīmi ES digitālo un ar klimatu saistīto problēmu risināšanā un atzinīgi vērtē tās integrāciju turpmākajā kopējā lauksaimniecības politikā (KLP) un kohēzijas un reģionālajā politikā; uzstāj, ka dalībvalstīm savās kohēzijas politikas programmās valsts un reģionālā līmenī ir jāiekļauj viedo ciematu pieceja;
5. atgādina, ka saskaņā ar ERAF-KF regulu dalībvalstīm vismaz 8% no saviem resursiem ir jāpiešķir investīcijām darbvietās un izaugsmē, lai panāktu pilsētu ilgtspējīgu attīstību; pauž nožēlu par to, ka līdzīgu piešķirumu lauku apvidiem vēl nebija iespējams noteikt; šajā sakarā norāda, ka regulā ir noteikts, ka īpaša uzmanība jāpievērš vides un klimata pārmaiņu novēršanai un digitālo tehnoloģiju potenciāla izmantošanai inovācijas nolūkos, ļaujot reģionālajām iestādēm koncentrēt finansējumu pilsētu ilgtspējīgas attīstības jomā;
6. atgādina, ka Digitālās Eiropas programmas regulā ir noteikts, ka kopīgai rīcībai starp šo instrumentu un ERAF-KF ir jāveicina reģionālo un vietējo inovācijas ekosistēmu attīstība un stiprināšana, rūpniecības pārveide un sabiedrības un publiskās pārvaldes iestāžu digitālā pārveide;
7. mudina Padomi un Komisiju noteikt vērienīgākus mērķus visu ES reģionu digitālajai attīstībai un prasa izstrādāt Eiropas digitālās rīcības plānu visiem reģioniem, nosakot vidēja termiņa mērķus un pasākumus 2025. gadam un konkrētus ieteikumus ES un dalībvalstīm, lai līdz 2030. gadam sasniegtu taustāmus rezultātus;
8. uzsver, ka ir jānodrošina, lai digitalizācijas procesos tiktu pienācīgi ņemtas vērā reģionālās īpatnības un īpašās vajadzības; atgādina, ka vienveidīga pieceja var palielināt pastāvošo plaisu starp reģioniem un teritorijām ar atšķirīgu attīstības līmeni;
9. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt konsekveni starp daudzajām ES iniciatīvām un programmām digitalizācijas veicināšanai un attiecīgi radīt sinerģijas ar kohēzijas politikas instrumentiem, lai maksimāli palielinātu iespējas šajā jomā; mudina dalībvalstis ņemt vērā, ka investīcijās digitalizācijā ir jāiekļauj izaugsmes mērķis, kas ir saskaņots ar ilgtspējīgas ekonomikas attīstības stratēģijām, vienlaikus izvairoties no dublēšanās;
10. norāda, ka efektīva mobilitātes sistēma ir viens no reģionālās ekonomikas attīstības, teritoriālās kohēzijas un reģionālā potenciāla attīstības nosacījumiem; norāda, ka tādēļ ir jānodrošina nepieciešamais finansējums ekoloģiski ilgtspējīgu un cenas ziņā pieejamu transporta savienojumu attīstībai un uzturēšanai, kas varētu mudināt vecāko paaudzi ilgāk palikt lauksaimniecībā un piesaistīt jauniešus no reģionālajiem centriem darbam lauku apvidos;
11. uzsver, ka ES mazāk attīstītie reģioni saskaras ar īpašām problēmām; aicina Komisiju sniegt šiem reģioniem speciāli pielāgotu palīdzību ar mērķi stiprināt administratīvās spējas, zināšanas un tehnoloģiju virzītas zināšanas, lai nodrošinātu to ekonomikas un sabiedrības sekmīgu pāreju uz arvien digitālāku nākotni;
12. atzinīgi vērtē Padomes nostāju, kas atbalsta to, ka Komisija atzīst zaļās pārkārtošanās un digitālās pārveides "divējādo uzdevumu"; uzsver divējādās pārkārtošanās potenciālu radīt jaunus zaļus un digitālus darbvietas, kas vajadzīgas ekonomikas atveseļošanai pēc Covid-19 pandēmijas, un pauž pārliecību, ka digitālajam komponentam būs izšķiroša nozīme, lai sasniegtu Eiropas zaļā kursa mērķus un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, kas izklāstīti ES digitālajā stratēģijā "Eiropas digitālās nākotnes veidošana";
13. uzsver, ka ir jāatbalsta digitālo risinājumu izstrāde ne tikai klimata pārmaiņu novēršanai, piemēram, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai, izmantojot digitālo resursu efektivitāti un viedo inovāciju, bet arī attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām; uzsver nepieciešamību izstrādāt digitālos brīdināšanas rīkus un lietotnes, lai mazinātu dabas katastrofu, piemēram, plūdu, dubļu nogrūvumu, karstuma viļņu un meža ugunsgrēku, negatīvo ietekmi;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

Digitālo plaisu pārvarēšana

14. aicina Komisiju nodrošināt, ka gaidāmais lauku novērošanas centrs apkopo visaptverošus un atjauninātus datus par digitālo plaisu, lai palīdzētu dalībvalstīm apzināt savu reģionu un pilsētu vajadzības; uzskata, ka ir būtiski iegūt atjauninātu informāciju par digitalizācijas progresu visos Eiropas reģionos, un aicina Komisiju sniegt digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksa datus NUTS 2. līmenī;
15. uzsver, ka digitālajai plaijai ir divas puses — infrastruktūra un jauda, ka to izcelsme ir atšķirīga un ka tām ir jāpiemēro dažādas politikas nostādnes, kas pielāgotas to attiecīgajām iezīmēm;
16. ar bažām norāda uz digitālo plaisu, kas joprojām pastāv dalībvalstīs un starp tām; pauž īpašas bažas par digitālo plaisu starp pilsētām un laukiem platjoslas tīklu kvalitātes un pieejamības ziņā⁽²⁶⁾; jo īpaši atgādina, ka turpmākām ERAF-KF investīcijām būtu vēl vairāk jāveicina ātrdarbīgu digitālās infrastruktūras tīklu attīstība; uzsver, ka šajā ziņā par prioritāti jānosaka lauku apvidi;
17. mudina Komisiju un dalībvalstis sniegt atbalstu un palīdzību esošajām platformām un projektiem iekļaujošas un taisnīgas digitalizācijas jomā kā instrumentiem, ar ko visus ES reģionus, tostarp attālos un lauku apvidus, ievirzīt 21. gadsimtā;
18. norāda, ka pastāv kritiska digitālo prasmju plaisa starp pieaugušajiem lauku apvidos un pilsētās, kas jo īpaši skar cilvēkus ar zemiem ienākumiem, sievietes un vecus cilvēkus; norāda, ka dažās dalībvalstīs šī plaisa ir īpaši izteikta un saasina pašreizējās grūtības atrast darbu lauku apvidos; aicina dalībvalstis investēt mērķtiecīgos prasmju pilnveides un izglītības pasākumos, lai novērstu digitālās plaisas, un uzsver, ka šīs plaisas cita starpā ir saistītas ar piekļuves trūkumu augstas veiktspējas tīkliem;
19. ar lielu interesi norāda uz Komisijas Digitālo kompasu, ar kuru ES digitālos mērķus 2030. gadam centīsies pārvērst konkrētos mērķos četrās galvenajās nozarēs — prasmes, droša un ilgtspējīga digitālā infrastruktūra, uzņēmējdarbības digitālā pārveide un sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija; aicina Komisiju regulāri ziņot par progresu, kas panākts šajās četrās jomās;
20. pauž pārliecību, ka digitalizācija ir iespēja uzlabot dzīves kvalitāti un veicināt izglītības iespējas, darbvietu radīšanu, inovāciju un sabiedrisko pakalpojumu labāku pieejamību lauku un atpalikušajos reģionos, tādējādi palīdzot novērst iedzīvotāju skaita samazināšanās tendences un apkarot intelektuālā darbaspēka aizplūšanu;
21. atzinīgi vērtē 2030. gada digitālpolitikas programmas mērķi nodrošināt, ka līdz desmitgades beigām visos ES apdzīvotajos apgabalos ir 5G pārklājums; aicina Komisiju veicināt pasākumus turpmākajos tiesību aktos, lai atvieglotu 5G tīklu izvēršanu lauku apvidos, jo īpaši samazinot vai atceļot apgrūtināšās administratīvās procedūras;
22. uzsver nepieciešamību pārvarēt joprojām pastāvošo digitālo plaisu starp lauku un pilsētu teritorijām un izmantot savienojamības un digitalizācijas potenciālu lauku apvidos, izstrādājot horizontālu stratēģiju; aicina dalībvalstis izmantot kohēzijas politikas, KLP un *NextGenerationEU* resursus, lai izvērstu un izstrādātu viedo ciematu koncepciju laikposmam pēc 2020. gada, veicinot digitalizāciju, ekonomiskā potenciāla stiprināšanu, inovāciju un sociālo iekļaušanu lauku apvidos un lauku kopienu iespēju palielināšanu, šim nolūkam izmantojot pielāgotus projektus, kuru mērķis ir uzlabot platjoslas savienojamību un infrastruktūru; tomēr atgādina, ka digitalizācijas stratēģijas būtu jāpielāgo lauku kontekstam un jāīsteno, iesaistot pašas lauku kopienas un tām aktīvi piedaloties un izmantojot digitālās un robotikas tehnoloģijas lauksaimniecībā; uzsver, ka 2030. gada mērķi par pāreju uz ilgtspējīgu lauksaimniecību var sasniegt, veicinot jaunas tehnoloģijas, pētniecību un inovāciju un pastāvīgi nododot zināšanas laukiem;
23. mudina dalībvalstis pēc iespējas pilnīgāk un efektīvāk izmantot finanšu resursus, kas tām pieejami gan no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, gan *NextGenerationEU*, lai sniegtu reģioniem mērķtiecīgu atbalstu, kas tiem vajadzīgs, lai novērstu atpalicību un pārvarētu digitālo plaisu lauku apvidos un starp paaudzēm; turklāt aicina dalībvalstis atbalstīt ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanu, izmantojot atbilstīgas publiskā finansējuma shēmas tādos apvidos, kur tirgus to

⁽²⁶⁾ *Negreiro, M.*, Eiropas Parlamenta Izpētes dienests, "Digitālo veselības aprūpes tehnoloģiju uzplaukums pandēmijas laikā", 2021. gada aprīlis.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

nesniedz, un nodrošināt starpnozaru un visaptverošus risinājumus, piemēram, viedos ciematus un lauku inovācijas centrus; atbalsta centienus veicināt digitalizāciju, stiprinot tematisko koncentrāciju kohēzijas politikā, un vienlaikus veicināt sadarbību ar Eiropas Investīciju banku vai citām attīstības bankām; vērs uzmanību uz atšķirību palielināšanās risku, ja netiks pienācīgi atbalstītas visneaizsargātākās teritorijas, kurām bieži vien ir vājāka spēja efektīvi plānot un izlietot finansējumu, lai gan tām tas ir visvairāk vajadzīgs;

24. turklāt prasa pilnībā īstenot Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, kura jaunajam digitālās finansēšanas instrumentam līdzekļus lielākai pārrobežu digitālajai savienojamībai būs būtiska nozīme ekonomisko, sociālo un teritoriālo atšķirību novēršanā, piedāvājot jaunas un neskaitāmas iespējas Eiropas reģioniem un lauku apvidiem;

Iekļaujoša un taisnīga digitalizācija

25. uzsver, ka ir vajadzīgs ilgtspējīgs un iekļaujošs digitalizācijas process, kas ir sociāli un ekonomiski taisnīgs un kurā nevienam neatstāj novārtā; uzsver, ka atbalstam no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem būtu jāveicina digitālā potenciāla un inovācijas attīstība MVU nozarē, lai uzlabotu iedzīvotāju digitālās spējas un prasmes, un būtu jāatbalsta iekļaušana digitālajā sabiedrībā un jāveicina ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija visos ES reģionos, īpašu uzmanību pievēršot mazāk attīstītiem reģioniem;

26. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija iet roku rokā ar pasākumiem, kas veicina cilvēku iespējas piekļūt internetam bez diskriminācijas, ierobežojumiem vai iejaukšanās; atgādina, ka sekmīgas digitālās pārkārtošanās priekšnoteikums ir stabils un cenas ziņā pieejams augstas veiktspējas interneta pieslēgums;

27. uzsver problēmas, ar kurām digitālās savienojamības ziņā saskaras Eiropas perifērie reģioni, tostarp salas; uzskata, ka digitālā savienojamība ir viens no svarīgākajiem jebkuras Eiropas salu stratēģijas pilāriem; prasa veikt turpmākus pasākumus, lai digitālo pārkārtošanos padarītu iekļaujošu visām vietējām kopienām;

28. ar bažām norāda, ka digitālo risinājumu un TICTM plašāka izmantošana Covid-19 pandēmijas rezultātā ir pastiprinājusi jau pastāvošo nevienlīdzību, ko rada digitālās plaisas starp iedzīvotāju grupām; tomēr uzsver, ka digitalizācija var dot labumu arī sociāli un ekonomiski mazaizsargātām un marginalizētām grupām, ja tiek ievēroti konkrēti nosacījumi; vērs uzmanību uz to, ka digitāli atstumtās personas saskaras ar divkāršu atstumtību, jo tās var saskarties arī ar grūtībām attiecībā uz piekļuvi izglītībai, darba tirgum vai būtiskiem sabiedriskajiem pakalpojumiem; uzsver, ka jo īpaši viedie ciemati varētu būt praktisks risinājums lauku apvidos pieejamo pakalpojumu palielināšanai, tādējādi mazinot pastāvošo nevienlīdzību;

29. uzsver, ka Covid-19 pandēmija ir izcēlusi digitālo risinājumu, jo īpaši tāl darba, svarīgo nozīmi; mudina Komisiju ierosināt direktīvu par minimālajiem standartiem un nosacījumiem taisnīgam tāl darbam, lai aizsargātu darba ņēmēju veselību un drošumu un nodrošinātu pienācīgus darba apstākļus, tostarp šāda darba brīvprātīgumu, darba laika ievērošanu, atvaļinājumu, darba un privātās dzīves līdzsvaru un citas digitālās tiesības darbā, piemēram, tiesības atslēgties un darba ņēmēju privātuma aizsardzību, tostarp aizliedzot attālinātu uzraudzību vai jebkāda cita veida digitālu izsekošanu, un mērķlīgā intelekta izmantošanu darbā pieņemšanas procesos, vienlaikus ņemot vērā Eiropas sociālo partneru pamatnolīgumu par digitalizāciju;

30. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt globālu stratēģiju, kurā integrēta holistiska perspektīva visos līmeņos, lai novērstu sociālo nevienlīdzību un diskrimināciju, kas saistīta ar digitalizāciju un tāl darbu vai hibrīddarbu, lai palielinātu pozitīvo ietekmi;

31. uzskata, ka pilsoņu iespēju palielināšana, apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un vietējo pašvaldību iesaistīšana ir būtiska gan reģionālo digitālo stratēģiju pienācīgai plānošanai, gan sekmīgai īstenošanai;

Mazo un vidējo uzņēmumu un sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija

32. prasa veikt turpmākus pasākumus saistībā ar e-pārvaldes rīcības plānu ar diviem galvenajiem vispārējiem mērķiem — pirmkārt, nodrošināt efektīvu digitālo pārveidi un birokrātijas samazināšanu, tādējādi uzlabojot pilsoņu dzīves kvalitāti, veicot pasākumus, kas uzlabo sabiedrības piekļuvi un pakalpojumus visās dalībvalstīs un palielina pārredzamību,

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

un, otrkārt, izveidot pasākumus publiskā sektora darbinieku digitālo prasmju uzlabošanai; uzsver, ka šajā turpmākajā darbā būtu jāņem vērā daudzās atziņas, kas gūtas Covid-19 pandēmijas laikā, kad valsts pārvaldes pakalpojumi darbojas gandrīz tikai tiešsaistē;

33. norāda, ka Covid-19 pandēmija ir parādījusi, ka *TICTM* pieaugums gan privātajā, gan publiskajā sektorā ir padarījis mūsu sabiedrību neaizsargātāku pret kibernetiskiem uzbrukumiem; atgādina, ka attālinātai piekļuvei privātā vai publiskā sektora tīkliem ir vajadzīgi jauni kibernetiskās drošības risinājumi;

34. mudina Komisiju un dalībvalstis ātrāk panākt progresu sabiedrisko pakalpojumu digitalizācijā, tostarp skolu, augstskolu, pētniecības institūtu, sabiedriskā transporta, e-pārvaldes un efektīvas pārvaldes digitalizācijā;

35. norāda, ka Covid-19 pandēmija ir paātrinājusi elektronisko publisko pakalpojumu un e-veselības risinājumu attīstību; uzsver nepieciešamību novērst veselības aprūpes speciālistu e-prasmju atšķirības un dot pacientiem, jo īpaši veciem un sociāli nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem, iespēju izmantot digitālo veselību; brīdina, ka daži cilvēki, kuri var būt mazāk spējīgi izmantot vai atļauties vajadzīgās tehnoloģijas, piemēram, veci cilvēki vai sociāli nelabvēlīgā situācijā esoši cilvēki, var tikt atstāti novārtā; norāda, ka ir vajadzīgas publiskās investīcijas tādās jomās kā cilvēkresursi, digitālie publiskie piedāvājumi un proaktīvi atbalsta pasākumi, lai visiem nodrošinātu nediskriminējošu, ātru un kvalitatīvu piekļuvi digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, tostarp veselības aprūpes pakalpojumiem; šajā kontekstā uzsver nepieciešamību akcentēt to, cik svarīgi ir veicināt un pastiprināt pasākumus izglītības un digitālo prasmju attīstīšanas jomā, jo īpaši lauku apvidos; uzsver, ka ir pilnībā jāizmanto jauno digitālo rīku, tehnoloģiju un risinājumu sniegtās iespējas veselīgas sabiedrības veicināšanai;

36. atzīst, ka vairāk nekā jebkad agrāk ir svarīgi nodrošināt taisnīgu un sociāli ilgtspējīgu darbu un reālu darba ņēmēju līdzdalību darba apstākļu veidošanā gan digitālajās platformās, gan visās citās nozarēs un ka darba ņēmējiem ir jābūt demokrātiskai ietekmei uz darba pārvaldību; uzsver, ka digitalizācijas sniegtie ieguvumi ir plaši un taisnīgi jāsadala un ka darbiniekiem digitālajā nozarē ir jābūt tādām pašām tiesībām un darba apstākļiem kā citās nozarēs; aicina Komisiju ierosināt direktīvu par pienācīgiem darba apstākļiem un tiesībām digitālajā ekonomikā;

37. uzsver uzņēmēju, mikrouzņēmumu un MVU izšķirošo nozīmi pienācīgu darbvietu radīšanā, ilgtspējīgā izaugsmē un lauku attīstībā un uzskata, ka publiskās investīcijas, izmantojot kohēzijas politiku un citus instrumentus, veicinās labāku sociālo, ekonomisko un teritoriālo kohēziju visos ES reģionos; uzsver, ka piekļuve finansējumam ir viens no aktuālākajiem jautājumiem daudziem mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem un ka dažādiem MVU veidiem ir vajadzīgs individualizēts atbalsts un stimuli ES, valstu, reģionālā un vietējā līmenī atkarībā no to apstākļiem un tehnoloģiju līmeņa; mudina reģionus izstrādāt uz MVU orientētas inovācijas stratēģijas, kas būtu saskaņotas ar to pētniecības un inovācijas pārdomātas specializācijas stratēģijām;

38. pauž nožēlu par to, ka lielākā daļa MVU ES vēl nav pilnībā apņēmušies īstenot digitālo pārveidi; prasa Komisijai nodrošināt, ka dalībvalstis izmanto savas darbības programmas, lai pievērstos MVU jomās ar zemāku digitālās attīstības līmeni;

39. norāda, ka e-komercijai ir liels potenciāls attiecībā uz lauku MVU un vietējiem ražotājiem, jo tā palielina aptvērumu un samazina šķēršļus, kas saistīti ar reģioniem, kuri saskaras ar nopietnām un pastāvīgām ģeogrāfiskām vai demogrāfiskām problēmām; aicina ES reģionus un dalībvalstis izstrādāt izmēģinājuma projektus un digitalizācijas stratēģijas, lai e-komerciju integrētu lauku MVU uzņēmējdarbības modeļos;

40. atzīst digitalizācijas potenciālu savienot uzņēmumus, jo īpaši MVU, un uzsver digitalizācijas pozitīvo ietekmi uz tādu sociālo pakalpojumu sniegšanu kā viedie transporta risinājumi, e-veselība, tiešsaistes banku pakalpojumi un pielāgoti mācīšanās risinājumi mazaizsargātiem studentiem; atgādina, ka ir svarīgi vienlaikus nodrošināt izglītību par digitālajām prasmēm, lai nodrošinātu, ka neviens netiek atstāts novārtā;

41. atgādina, ka Digitālās Eiropas programmas regulā ir noteikts, ka sinerģijām starp šo programmu un ERAF-KF būtu jāveicina reģionālo un vietējo inovācijas ekosistēmu attīstība un stiprināšana, rūpniecības pārveide un sabiedrības un publiskās pārvaldes iestāžu digitālā pārveide;

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

42. uzsver Revīzijas palātas viedokli⁽²⁷⁾ par ERAF-KF, proti, ka MVU piedāvā inovatīvus risinājumus tādām problēmām kā klimata pārmaiņas, resursu efektīva izmantošana un sociālā kohēzija un palīdz izplatīt šo inovāciju visos Eiropas reģionos, un tas padara MVU par būtiskiem ES pārejā uz ilgtspējīgu un digitālu ekonomiku;

43. ar bažām norāda, ka gan jaunuzņēmumiem, gan jau izveidotiem MVU ir grūtības kvalificētu darbinieku trūkuma dēļ, un uzsver, ka prasmju trūkums ir īpaši akūts attiecībā uz prasmēm, kas saistītas ar digitalizāciju un jaunajām tehnoloģijām, jo 35 % darbaspēka⁽²⁸⁾ ir zems digitālo prasmju līmenis vai šādu prasmju nav vispār; uzskata, ka būtu jāuzsāk iniciatīvas, lai atbalstītu tos MVU, kas saskaras ar īpašām problēmām, un attīstītu darbaspēka kompetences un prasmes, kuras ir vitāli svarīgas mūsdienu ekonomikai, tostarp attiecībā uz digitālo talantu piesaistīšanu un saglabāšanu, vienlaikus veicinot elastīgas digitālās prasmes un prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas visiem neatkarīgi no nodarbinātības statusa, vecuma, izglītības vai profesijas;

44. uzsver, ka ir svarīgi palielināt inovatīvu uzņēmumu skaitu, nodrošinot piekļuvi jaunām tehnoloģijām, virzoties uz atbilstību "Rūpniecība 4.0" apstākļiem un ilgtspējīgas ekonomikas standartiem, mobilizējot privāto kapitālu, attīstot cilvēkresursus un atbalstot viedo pilsētu iniciatīvas;

Prasmju veicināšana digitālajā laikmetā

45. uzsver, ka ir jānovērš digitālo prasmju trūkums visā ES, lai visi iedzīvotāji un uzņēmumi varētu gūt maksimālu labumu no digitālās pārveides; prasa pakāpeniski īstenot Komisijas Digitālās izglītības rīcības plānu 2021.–2027. gadam, lai veicinātu labākas digitalizācijas prasmes, kas garantētu izglītības, apmācības un darba iespējas ikvienam, tostarp uzņēmējdarbībai; uzsver dalībvalstu un reģionālo valdību izšķirošo lomu, atbalstot lauku pašvaldības to centienos veidot un nodrošināt digitālo iekļaušanu, aizsargājot iedzīvotāju datus un nodrošinot iespējas iedzīvotājiem un vietējiem uzņēmumiem ar piekļuvi datiem; uzsver nepieciešamību veicināt digitālās prasmes visa mūža garumā un mediju lietotprasmī jau no agrīna vecuma; aicina Komisiju veicināt atbalstu digitālo mediju lietotprasmes izglītības programmām un iniciatīvām skolās, profesionālās izglītības iestādēs un augstskolās; šajā sakarā uzsver ESF+ nozīmi tādu projektu finansēšanā, kas palīdz darba ņēmējiem vai bezdarbniekiem apgūt jaunas prasmes, ņemot vērā fonda mērķus nodrošināt viņiem jaunas prasmes, lai uzlabotu viņu situāciju darbā (kvalifikācijas celšana) vai sniegtu prasmes, kas palīdzētu atrast citu darbu (pārkvalifikācija); uzskata, ka ir svarīgi izveidot hibrīdmācību modeļus, lai prasmju pilnveide būtu pieejama personām ar pamatprasmēm vai bez tām;

46. atzinīgi vērtē pastiprinātajā Garantijā jauniešiem pausto ieteikumu, ka cilvēkiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, būtu jāveic digitālo prasmju novērtējums un, ja ir konstatētas nepilnības, viņi būtu jāapmāca, lai uzlabotu viņu digitālās prasmes;

47. norāda uz būtisku digitālo prasmju plaisu starp cilvēkiem, kas dzīvo lauku apvidos, un tiem, kas dzīvo pilsētās, kā arī starp paaudzēm; turklāt norāda uz *TICTM* nesamērīgi lielo īpatsvaru starp pilsētās nodarbinātiem un labi izglītotiem pakalpojumu nozares darbiniekiem, kuriem ir spēcīgas digitālās prasmes; konstatē, ka lauku apvidos trūkst iespēju apgūt digitālās prasmes; mudina dalībvalstis un Komisiju izmantot ESF+ un ERAF, lai pieņemtu pasākumus šīs nelīdzsvarotības novēršanai un nodrošinātu darba iespējas reģionos, kuros draud iedzīvotāju skaita samazināšanās; norāda, ka viedie ciemati varētu būt praktisks risinājums, jo tie digitālos mācību instrumentus iekļauj digitālajā augšupējā pieejā, kuru tie izmanto;

48. uzsver, ka e-prasmju veicināšanai un attīstībai ir būtiska nozīme, lai palielinātu iespējas darba tirgū, veicinātu sociālo iekļaušanu, atbalstītu tehnoloģiju dažādošanu un radītu nodarbinātības iespējas, jo īpaši lauku apvidos un mazāk attīstītos reģionos; mudina Komisiju pastiprināt centienus novērst digitālo prasmju trūkumu, ar Digitālo prasmju un darbvietu koalīcijas starpniecību uzrunājot visas ieinteresētās personas;

49. norāda, ka ESF+, kas minēts Kopīgo noteikumu regulas ceturtajā politikas mērķī (PM Nr. 4), ietver konkrētu mērķi attiecībā uz digitālajām prasmēm, iekļautību un apmācības sistēmām, tostarp validējot neformālo un ikdienējo mācīšanos;

⁽²⁷⁾ Eiropas Revīzijas palātas paziņojums presei "Eiropas finansējumu MVU konkurētspējas veicināšanai pārbauda ES revidenti", 2020. gada 14. oktobris.

⁽²⁸⁾ Eiropas Revīzijas palāta, "ES darbības zemu digitālo prasmju problēmas risināšanai", 2021. gada februāris.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

50. uzsver, ka Eiropas Prasmju programmā ir prasīts veikt investīcijas infrastruktūrā ar lielu sociālo ietekmi, tostarp digitālajā infrastruktūrā, izmantojot ERAF-KF un *InvestEU* programmu; uzsver, ka ir jāveic investīcijas digitālajā infrastruktūrā, izmantojot ERAF-KF un *InvestEU* programmu, balstoties uz iniciatīvām digitālo prasmju veicināšanai, piemēram, Digitālās izglītības rīcības plānu 2021.–2027. gadam;

51. atkārtoti norāda, ka demogrāfisko pārmaiņu novēršana ir būtiska ES problēma, kas būtu jānosaka par prioritāti programmu izstrādē un īstenošanā; šajā sakarā atgādina, ka viens no galvenajiem ERAF-KF 2021.–2027. gadam noteiktajiem mērķiem ir atbalstīt pilsētu un lauku apvidus, kuros ir nelabvēlīgi ģeogrāfiski vai demogrāfiski apstākļi, un dalībvalstīm ir jāpiešķir ES finansiālais atbalsts projektiem, kas veicina digitālo attīstību attiecīgajos reģionos un IKT savienojamību; šajā sakarā atgādina, ka īpašs atbalsts būtu jāsniedz *NUTS 3* līmeņa teritorijām vai vietējo administratīvo vienību kopām, kurās iedzīvotāju blīvums ir mazāks par 12,5 iedzīvotājiem uz kvadrātkilometru vai kurās laikposmā no 2007. līdz 2017. gadam iedzīvotāju skaits gadā ir samazinājies par vairāk nekā 1 %, par ko būtu jāveic īpaši reģionālie un valsts novērtējumi;

52. atzinīgi vērtē Taisnīgas pārkārtošanās fonda darbības uzsākšanu un tā koncentrēšanos uz apmācību un prasmēm; atzinīgi vērtē to, ka tas ļauj veikt investīcijas sociālajā infrastruktūrā, piemēram, apmācības centros, kas nodrošina labākas darba iespējas un kvalitatīvu nodarbinātību visos reģionos, kuri pārkārtojas uz klimatneitralitāti vēlākais līdz 2050. gadam, vienlaikus uzsverot, ka īpaša uzmanība jāpievērš digitālajām prasmēm; aicina Komisiju izvērtēt, vai pašreizējo problēmu risināšanai ir nepieciešams pārskatīt Taisnīgas pārkārtošanās fondu un vai tas ir iespējams;

53. aicina dalībvalstis un to vadošās iestādes atvieglot un vienkāršot lauku apvidu piekļuvi *NextGenerationEU* finansējumam un Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem; uzskata, ka ir jānodrošina, ka visi attiecīgie institucionālie dalībnieki tiek rūpīgi uzraudzīti attiecībā uz *NextGenerationEU* finansējumu un Eiropas strukturālo un investīciju fondu izmantošanu teritoriālajā līmenī, lai nodrošinātu, ka finansējums tiek taisnīgi sadalīts starp reģioniem;

54. pauž bažas par to, ka daudzi publiskie konkursi par digitālajām programmām tiks piešķirti, izmantojot uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, kas varētu apdraudēt lauku apvidu spēju piekļūt *NextGenerationEU* finansējumam un Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, jo tiem spēju veidošana un tehniskais atbalsts ES fondu plānošanā un izlietošanā parasti ir vājāks;

55. aicina Komisiju un Padomi nekavējoties īstenot Padomes secinājumus par vecāku cilvēku cilvēktiesībām, līdzdalību un labbūtību digitalizācijas laikmetā, tostarp izveidot "platformu līdzdalībai un brīvprātīgam darbam pēc pensionēšanās" un veicināt apmaiņu ar paaudžu pieredzi un saiknes starp tām;

o

o o

56. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Reģionu komitejai un dalībvalstīm.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

P9_TA(2022)0062

Ģenētiski modificēta kokvilna GHB811 (BCS-GH811-4)

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB811 (BCS-GH811-4), sastāv vai ir ražoti no tās (D077486/02 – 2021/3057(RSP))

(2022/C 347/05)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB811 (BCS-GH811-4), sastāv vai ir ražoti no tās (D077486/02,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību⁽¹⁾ un jo īpaši tās 7. panta 3. punktu un 19. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas 2022. gada 11. janvāra balsojumu, kura dēļ atzinums netika sniegts,
- ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) 2021. gada 8. jūlijā pieņemto atzinumu, kas publicēts 2021. gada 16. augustā⁽³⁾,
- ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas, kurās ir iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus (ĢMO)⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁽³⁾ Zinātniskais atzinums, ko par ģenētiski modificētās kokvilnas GHB811 izmantošanu pārtikā un dzīvnieku barībā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 sniegusi EFSA Ekspertu grupa ģenētiski modificētu organismu jautājumos (*application EFSA-GMO-ES-2018/154*), <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6781>.

⁽⁴⁾ Parlaments 8. sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas, kurās iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:

- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0028);

- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0029);

- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs vai četras atsevišķas modifikācijas MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 un DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0030);

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

-
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu LLcotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0054);
 - Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 89788 (MON-89788-1), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0055);
 - Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un apakškombinācijas MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un NK603 × DAS-40278-9, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0056);
 - Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs, četri vai pieci no vienkāršiem transformācijas notikumiem Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0057);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0069);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ar kuru atceļ Komisijas īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1111 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0291);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), no tām sastāv vai ir no tām ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0292);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs vai četri no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0293);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0365);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un MON 87411, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0366);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0367);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0368);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0369);
 - Eiropas Parlamenta 2021. gada 11. marta rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB614 × T304-40 × GHB119, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0080);

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

— ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

- A. tā kā Beļģijā bāzētais uzņēmums *BASF Agricultural Solutions Belgium NV*, kas ir Vācijā bāzētā uzņēmuma *BASF SE* filiāle, Amerikas Savienotajās Valstīs bāzētā uzņēmuma *BASF Agricultural Solutions Seed US LLC* ("pieteikuma iesniedzējs") vārdā 2018. gada 19. septembrī iesniedza pieteikumu par tādas pārtikas, pārtikas sastāvdaļu un barības laišanu tirgū, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB811, sastāv vai ir ražota no tās, ("ĢM kokvilna") saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 5. un 17. pantu; tā kā pieteikumā minēta arī tādu produktu laišana tirgū, kas satur ĢM kokvilnu vai sastāv no tās, izmantošanai veidos, kas nav pārtika un dzīvnieku barība, izņemot audzēšanu;
- B. tā kā 2021. gada 8. jūlijā EFSA pieņēma labvēlīgu atzinumu par ĢM kokvilnas atļauju, kas tika publicēts 2021. gada 16. augustā;
- C. tā kā ĢM kokvilna tika izstrādāta, lai piešķirtu toleranci pret glifosātu un HPPD inhibitoru herbicīdiem⁽⁵⁾; tā kā HPPD inhibitoru herbicīdi ietver tādus herbicīdus kā izoksaflutols, mezotrions un tembotrionīns;
- D. tā kā — lai gan kokvilnas sēkļu eļļas patēriņš cilvēku uzturā Eiropā var būt salīdzinoši ierobežots, tā ir sastopama daudzos dažādos pārtikas produktos, tai skaitā mērcēs, majonēzē, konditorejas izstrādājumos, šokolādes pastās un čipsos; tā kā kokvilnu izmanto dzīvnieku barībā, galvenokārt kokvilnas sēkļu raušu/miltu vai augsta tauku satura kokvilnas sēkļu veidā⁽⁶⁾; tā kā kokvilnu cilvēki patērē arī kokvilnas miltu veidā;

— Eiropas Parlamenta 2021. gada 11. marta rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificēto kukurūzu MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0081);

— Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūlija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas DAS-81419-2 × DAS-44406-6, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0334);

— Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūlija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem 1507, MIR162, MON810 un NK603, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0335);

— Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūlija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0336).

— Eiropas Parlamenta 2022. gada 15. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas GMB151 (BCS-GM151-6), no tām sastāv vai ir no tām ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0024).

— Eiropas Parlamenta 2022. gada 15. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB614 (BCS-GHØØ2-5), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0025).

⁽⁵⁾ EFSA atzinums, 1. lpp.

⁽⁶⁾ EFSA Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos zinātniskais atzinums par ģenētiski modificētas kokvilnas GHB614 × T304-40 × GHB119 izmantošanu pārtikā un barībā, importu un pārstrādi saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (application EFSA-GMO-NL-2014-122), *EFSA Journal* 2018; 16(7):5349, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349>, 22. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

Trūkst komplementāro herbicīdu novērtējuma

- E. tā kā Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 503/2013⁽⁷⁾ ir prasīts novērtēt, vai paredzamā lauksaimniecības prakse ietekmē pētīto beigupunktu rezultātus; tā kā saskaņā ar minēto īstenošanas regulu tas jo īpaši attiecas uz augiem, kas ir izturīgi pret herbicīdiem;
- F. tā kā vairākos pētījumos konstatēts, ka herbicīdizturīgu ĢM kultūraugu audzēšana izraisa papildu herbicīdu izmantošanu, kas daudzējādā ziņā notiek tādēļ, ka rodas herbicīdizturīgas nezāles⁽⁸⁾; tā kā tādējādi sagaidāms, ka ĢM kokvilna tiks pakļauta gan lielākām, gan biežākām glifosāta un HPPD inhibitoru herbicīdu devām, kā dēļ var palielināties atlieku līmenis ražā;
- G. tā kā EFSA 2015. gada novembrī secināja, ka glifosāts, visticamāk, nav kancerogēns, un Eiropas Ķīmikāliju aģentūra 2017. gada martā secināja, ka neviena klasifikācija nav pamatota; tā kā pretēji tam 2015. gadā Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra (specializētā Pasaules Veselības organizācijas vēža pētniecības aģentūra) glifosātu klasificēja kā iespējami kancerogēnu cilvēkam; tā kā vairāki neseni zinātniski salīdzinošie pētījumi apstiprina to, ka glifosāts varētu būt kancerogēns⁽⁹⁾;
- H. tā kā EFSA uzskata, ka trūkst nepieciešamo toksikoloģijas datu, lai varētu veikt patērētāju apdraudējuma novērtējumu attiecībā uz vairākiem glifosāta noārdīšanās produktiem, kas saistīti ar glifosātizturīgiem ĢM kultūraugiem⁽¹⁰⁾;
- I. tā kā saskaņā ar Savienības apstiprināto harmonizēto klasifikāciju un marķējumu izoksaflutols ir ļoti toksisks ūdens organismiem, turklāt ir aizdomas, ka tas kaitē nedzimušiem bērniem⁽¹¹⁾; tā kā riska novērtēšanai ĢM sojas pupām izmantoja tikai izoksaflutolu; tomēr HPPD inhibitoru herbicīdi ietver virkni herbicīdu, tai skaitā mezotrionu, ko EFSA ieskatā var uzskatīt par vielu, kurai piemīt endokrīno sistēmu noārdošas īpašības⁽¹²⁾;
- J. tā kā saskaņā ar neatkarīgu zinātnisku analīzi⁽¹³⁾ papildu herbicīdu aktīvo sastāvdaļu darbības veida dēļ ir ticams, ka šo herbicīdu lietošana izraisīs stresa reakciju augos un tādējādi ietekmēs gēnu ekspresiju un pašu augu sastāvu;
- K. tā kā tiek uzskatīts, ka novērtējums par ĢM augos konstatētajām herbicīdu atliekām un to noārdīšanās produktiem ir ārpus EFSA Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos (EFSA ĢMO ekspertu grupa) kompetences, un tādēļ to neveic kā daļu no ĢMO apstiprināšanas procesa; tā kā tas izraisa jautājumus, jo to, kādā veidā attiecīgajā ĢM augā noārdās papildu herbicīdi, to noārdīšanās produktu (metabolītu) sastāvu un līdz ar to arī toksicitāti var ietekmēt pati ģenētiskā modifikācija⁽¹⁴⁾;

(7) Komisijas 2013. gada 3. aprīļa Īstenošanas regula (ES) Nr. 503/2013 par ģenētiski modificētas pārtikas un barības atļauju pieteikumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 un par Komisijas Regulas (EK) Nr. 641/2004 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 1981/2006 grozījumiem (OV L 157, 8.6.2013., 1. lpp.).

(8) Sk., piemēram, Bonny, S., "Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact", *Environmental Management* 57(1), 2016. gada janvāris, 31.–48. lpp., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>, un Benbrook, C.M., "Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years", *Environmental Sciences Europe*, 24.(1) sējums, 2012. gada 28. septembris, <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

(9) Sk. piemēram, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> un <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>.

(10) EFSA slēdziens par aktīvās vielas glifosāta pesticīdu riska novērtējuma salīdzinošo analīzi, *EFSA Journal* 2015; 13(11):4302, 3. lpp., <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>.

(11) <https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433>

(12) EFSA secinājums par aktīvās vielas mezotriona pesticīdu riska novērtējuma salīdzinošo analīzi, *EFSA Journal* 2016; 14(3):4419, 3. lpp., <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419>.

(13) *Testbiotech* komentārs par uzņēmuma BASF zinātnisko atzinumu par ģenētiski modificētās kokvilnas GHB881 izmantošanu pārtikā un dzīvnieku barībā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (*application EFSA-GMO-ES-2018*), <https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-cotton-ghb881>.

(14) Tas tā patiešām ir glifosāta gadījumā, kā norādīts EFSA pamatotajā atzinumā "Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005", *EFSA Journal*, 2018; 16(5):5263, 12. lpp., <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

Dalībvalstu kompetento iestāžu piezīmes

L. tā kā triju mēnešu apspriešanās periodā dalībvalstis iesniedza EFSA daudz kritisku piezīmju⁽¹⁵⁾; tā kā šajās kritiskajās piezīmēs norādīts, ka, pamatojoties uz iesniegtajiem pierādījumiem, nav iespējams izdarīt secinājumus par ģenētiski modificētās kokvilnas salīdzinošo novērtējumu vai tās nekaitīgumu, ka ģenētiski modificētās kokvilnas audzēšana palielina glifosāta iedarbību uz ūņēmējiem trešās valstīs un ka tā ietekme uz veselību pašlaik tiek apstrīdēta, taču varētu būt nelabvēlīga, ka sniegtā informācija un dati par toksikoloģiju ir nepietiekami un ka uzraudzības plānā uzraudzības pasākumi nav saistīti ar attiecīgajiem aizsardzības mērķiem;

Savienības starptautisko saistību ievērošana

M. tā kā Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) īpašā referenta jautājumos par tiesībām uz pārtiku 2017. gada ziņojumā konstatēts, ka jo īpaši jaunattīstības valstīs bīstamiem pesticīdiem ir katastrofāla iedarbība uz veselību⁽¹⁶⁾; tā kā ANO IAM 3. mērķa 9. apakšmērķis ir līdz 2030. gadam būtiski samazināt nāves gadījumu un slimību skaitu, ko izraisa bīstamas ķīmiskas vielas un gaisa, ūdens un augsnes saindēšanās un piesārņojums⁽¹⁷⁾; tā kā ĢM kokvilnas importa atļaušana palielinātu pieprasījumu pēc šīs kultūras, kas apstrādāta ar glifosātu, tādējādi palielinot iedarbību uz darba ņēmējiem un vidi trešās valstīs; tā kā, ņemot vērā herbicīdu lietošanu lielākos daudzumos, īpašas bažas rada risks par lielāku iedarbību uz darba ņēmējiem un vidi saistībā ar kultūraugiem, kas noturīgi pret herbicīdiem;

N. tā kā saskaņā ar salīdzinošo pārskatu, kas publicēts 2020. gadā, *Roundup*, viens no pasaulē visplašāk lietotajiem glifosāta herbicīdiem, var izraisīt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, padarot ekosistēmas neaizsargātākas pret piesārņojumu un klimata pārmaiņām⁽¹⁸⁾;

O. tā kā 2021. gadā Meksikā veiktajā zinātniski salīdzinošajā pētījumā tika pierādīta transgēnu introgresijas fizioloģiskā, metaboliskā un ekoloģiskā ietekme⁽¹⁹⁾ uz savvaļas kokvilnu un konstatēts, ka cita starpā *cp4-epsps* (glifosāta tolerantu) gēnu ekspresija savvaļas kokvilnā dabiskos apstākļos izmainīja ekstraflorālā nektāra sekrēcijas līmeni un līdz ar to tā saistību ar dažādām skudru sugām, kā arī zālēdājiem nodarītā kaitējuma līmeni⁽²⁰⁾; tā kā pētījumā teikts, ka "ja mēs vēlamies *in situ* saglabāt savvaļas radnieku primāro genofondu, mums jāstrādā pie tā, lai noteiktu ekoloģiskos un evolūcijas procesus, ko ietekmē šo transgēnu pastāvēšana un noturība to populācijās" un ka "atklājot šos gēnus, var nekavējoties izstrādāt kaitējuma mazināšanas stratēģijas, lai samazinātu kaitējuma apjomu"; tā kā visefektīvākā stratēģija, lai mazinātu transgēnu introgresiju un ar to saistītos riskus savvaļas populācijām un bioloģiskajai daudzveidībai, saskaņā ar piesardzības principu būtu novērst transgēnu kultūraugu audzēšanu;

P. tā kā Savienība ir pievienojusies ANO Konvencijai par bioloģisko daudzveidību ("ANO KBD"), saskaņā ar kuru pusēm ir pienākums nodrošināt, ka to jurisdikcijā veiktās darbības neizraisa kaitējumu videi citās valstīs⁽²¹⁾; tā kā ĢM kokvilnas imports nebūtu jāatļauj, jo tās audzēšana un no tās izrietošā transgēnu introgresija varētu izjaukt trauslo ekoloģisko mijiedarbību savvaļas kokvilnas ekosistēmās;

⁽¹⁵⁾ Dalībvalstu piezīmes, pieejamas EFSA jautājumu reģistrā: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>.

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁸⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

⁽¹⁹⁾ Transgēna introgresija ir transgēnu kultūraugu pastāvīga integrācija dabiskajā populācijā, izmantojot savstarpēju apputeksnēšanu.

⁽²⁰⁾ Vázquez-Barrios, V., Boege, K., Sosa-Fuentes, T.G., Rojas, P., Wegier, A., "Ongoing ecological and evolutionary consequences by the presence of transgenes in a wild cotton population", *Scientific Reports* 11, 2021; 1959, <https://doi.org/10.1038/s41598-021-81567-z>.

⁽²¹⁾ ANO Konvencija par bioloģisko daudzveidību, 3. pants: <https://www.cbd.int/convention/articles?a=cbd-03>.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

Q. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 ir noteikts, ka ģenētiski modificēta pārtika un barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi un ka Komisija, izstrādājot savu lēmumu, ņem vērā visus attiecīgos Savienības tiesību aktu noteikumus un citus pamatotus faktorus, kas attiecas uz izskatāmo jautājumu; tā kā šādiem leģitīmiem faktoriem būtu jāietver Savienības saistības saskaņā ar ANO IAM, Parīzes klimata nolīgumu un ANO KBD;

Nedemokrātiska lēmumu pieņemšana

R. tā kā Pārtikas aprītes un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā, 2022. gada 11. janvāra balsojumā nolēma atzinumu nesniegt, kas nozīmē, ka atļaujai nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta;

S. tā kā Komisija atzīst, ka pašreizējā prakse ir problemātiska, proti, ka lēmumus par ĢMO atļaušanu joprojām pieņem Komisija, lai gan dalībvalstis ar kvalificētu balsu vairākumu nav sniegušas pozitīvu atzinumu, kas pats par sevi ir liels izņēmums kopējā produktu atļaušanas kārtībā, taču kļuvis par normu, kad tiek pieņemti lēmumi par atļauju piešķiršanu ĢM pārtikai un dzīvnieku barībai;

T. tā kā Eiropas Parlaments astotajā sasaukumā kopumā pieņēma 36 rezolūcijas, ar kurām iebilda pret tādu ĢMO laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā (33 rezolūcijas), kā arī iebilda pret ĢMO audzēšanu Savienībā (3 rezolūcijas); tā kā devītajā sasaukumā Eiropas Parlaments jau ir pieņēmis 23 iebildumu pret atļauju laist tirgū ĢMO; tā kā neviena no minētajiem ĢMO atļaušanai nav sniegts pozitīvs atzinums ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu; tā kā iemesli, kuru dēļ dalībvalstis neatbalsta atļaujas piešķiršanu, cita starpā attiecas arī uz piesardzības principa neievērošanu atļaujas piešķiršanas procesā un zinātniski nenoskaidrotiem jautājumiem saistībā ar riska novērtējumu;

U. tā kā Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO, neraugoties uz pašas atzītajām nepilnībām demokrātijas ziņā, dalībvalstu atbalsta trūkumu un Parlamenta iebildumiem;

V. tā kā nav vajadzīgas izmaiņas tiesību aktos, lai Komisija varētu neatļaut ĢMO, ja pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums ⁽²²⁾,

1. uzskata, ka projekts Komisijas īstenošanas lēmumam pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 paredzētajiem vispārējiem principiem ⁽²³⁾ ir nodrošināt pamatu, lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ĢM pārtiku un dzīvnieku barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. aicina Komisiju atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;

4. atkārtoti aicina Komisiju neapstiprināt herbicīdizturīgus ĢM kultūraugus, kamēr visaptveroši nav izanalizēti ar atliekām saistītie veselības apdraudējumi, izskatot katru gadījumu atsevišķi, un tādējādi pilnībā jāizvērtē atliekas, ko rada ĢM kultūraugu apsmidzināšana ar papildu herbicīdiem, kā arī ir jāizvērtē herbicīdu noārdīšanās produkti un jebkāda kombinētā ietekme, tai skaitā ar pašu ĢM augu izmantošanu radītā;

⁽²²⁾ Komisija "drīkst izdot", nevis "izdod" atļauju, ja nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma, kas atbalsta pārsūdzības komiteju saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 (6. panta 3. punkts).

⁽²³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprītes tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

5. atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2020. gada 11. septembra vēstulē komitejas locekļiem beidzot atzina, ka ĢMO atļauju piešķiršanas lēmumos ir jāņem vērā ilgtspēja⁽²⁴⁾; tomēr pauž dziļu vilšanos, jo kopš tā laika Komisija ir turpinājusi piešķirt atļaujas importēt Savienībā ĢMO, lai gan Parlaments pret to joprojām iebilst un vairākums dalībvalstu balso pret šādu atļauju piešķiršanu;
6. aicina EFSA pieprasīt datus par pārtikas un barības, kas iegūta no ģenētiski modificētiem augiem, patēriņa radīto ietekmi uz zarnu mikrobiomu;
7. vēlreiz mudina Komisiju ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes Klimata nolīgumu, ANO Biodaudzveidības konvenciju un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem; atkārtoti aicina īstenošanas aktu projektiem pievienot paskaidrojuma rakstu, kurā paskaidrots, kā tiek ievērots princips "nekaitēt"⁽²⁵⁾;
8. vērš uzmanību uz to, ka grozījumos, ko attiecībā uz priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽²⁶⁾, Eiropas Parlaments 2020. gada 17. decembrī pieņēma kā pamatu sarunām ar Padomi, ir norādīts — bez dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta Komisija nedrīkst piešķirt atļauju izmantot ĢMO; uzstāj, ka Komisijai ir jāievēro šī nostāja, un aicina Padomi turpināt darbu un steidzami pieņemt vispārēju pieeju, strādājot pie šā dokumenta;
9. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

⁽²⁴⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūcija par Eiropas zaļo kursu (OV C 270, 7.7.2021., 2. lpp.), 102. punkts.

⁽²⁶⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0364.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

P9_TA(2022)0063

Ģenētiski modificēts eļļas rapsis 73496 (DP-Ø73496-4)

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu eļļas rapsi 73496 (DP-Ø73496-4), sastāv vai ir ražoti no tā (D077485/02 – 2021/3058(RSP))

(2022/C 347/06)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu eļļas rapsi 73496 (DP-Ø73496-4), sastāv vai ir ražoti no tā (D077485/02,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību⁽¹⁾ un jo īpaši tās 7. panta 3. punktu un 19. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 3. aprīļa Īstenošanas regulu (ES) Nr. 503/2013 par ģenētiski modificētas pārtikas un barības atļauju pieteikumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 un par Komisijas Regulas (EK) Nr. 641/2004 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 1981/2006 grozījumiem,⁽²⁾
- ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas 2022. gada 11. janvāra balsojumu, kurā atzinums netika sniegts,
- ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) 2021. gada 5. maijā pieņemto atzinumu, kas publicēts 2021. gada 17. jūnijā⁽⁴⁾,
- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas, kurās ir iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus (ĢMO)⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 157, 8.6.2013., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁽⁴⁾ EFSA Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos zinātnisks atzinums par ģenētiski modificēta eļļas rapša 73496 izmantošanu pārtikā un dzīvnieku barībā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (ieteikums EFSA-GMO-NL-2012/109), *EFSA Journal*, 2021; 19(4):6424, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6610>

⁽⁵⁾ Parlaments 8. sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas, kurās iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:

- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0028);

- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0029);

- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs vai četras atsevišķas modifikācijas MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 un DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0030);

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

-
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu LLcotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0054);
 - Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 89788 (MON-89788-1), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0055);
 - Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un apakškombinācijas MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 un NK603 × DAS-40278-9, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0056);
 - Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs, četras vai piecas atsevišķas modifikācijas Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0057);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0069);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ar kuru atceļ Komisijas īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1111 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0291);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), no tām sastāv vai ir no tām ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0292);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 11. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs vai četri no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 un NK603, vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0293);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0365);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem MON 87427, MON 89034, MIR162 un MON 87411, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0366);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0367);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0368);
 - Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0369);
 - Eiropas Parlamenta 2021. gada 11. marta rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB614 × T304-40 × GHB119, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0080);

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,
- ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
- A. tā kā 2012. gada 15. maijā Beļģijā bāzētais uzņēmums “Pioneer Overseas Corporation” Amerikas Savienotajās Valstīs bāzētā uzņēmuma “Pioneer Hi-Bred International Inc.” vārdā (“pieteikuma iesniedzējs”) saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 5. un 17. pantu Nīderlandes kompetentajai iestādei iesniedza pieteikumu, kurā lūgts atļaut laist tirgū tādus pārtikas produktus, pārtikas sastāvdaļas un barību, kas satur ģenētiski modificētu eļļas rapsi 73496 (“GM eļļas rapsis”), no tā sastāv vai ir no tā ražoti; tā kā pieteikums attiecās arī uz tādu produktu laišanu tirgū, kas satur ģenētiski modificētu eļļas rapsi 73496 vai sastāv no tā, izmantošanai veidos, kas nav pārtika un dzīvnieku barība, izņemot audzēšanu;
- B. tā kā 2021. gada 5. maijā EFSA pieņēma labvēlīgu atzinumu par GM eļļas rapša atļaušanu, kas tika publicēts 2021. gada 17. jūnijā;
- C. tā kā GM eļļas rapsis ir izturīgs pret glifozātu⁽⁶⁾ glifozāta acetiltransferāzes proteīna GAT4621 ekspresijas dēļ;

Trūkst komplementāro herbicīdu novērtējuma

- D. tā kā Īstenošanas regulā (ES) Nr. 503/2013 ir prasīts novērtēt, vai paredzamā lauksaimniecības prakse ietekmē pētīto beigupunktu rezultātus; tā kā saskaņā ar minēto īstenošanas regulu tas jo īpaši attiecas uz augiem, kas ir izturīgi pret herbicīdiem;
- E. tā kā vairākos pētījumos konstatēts, ka herbicīdizturīgu GM kultūraugu audzēšana noved pie papildu herbicīdu izmantošanas, kas lielā mērā notiek tādēļ, ka rodas herbicīdizturīgas nezāles⁽⁷⁾; tā kā līdz ar to sagaidāms, ka GM eļļas rapsis tiks pakļauts gan lielākām, gan biežākām glifozāta devām, kādēļ var palielināties atlieku un to nolietojamās produktu (“metabolītu”) līmenis ražā;

- Eiropas Parlamenta 2021. gada 11. marta rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0081);
- Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūlija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas DAS-81419-2 × DAS-44406-6, no tām sastāv vai ir no tām ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0334);
- Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūlija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi vai trīs no vienkāršiem transformācijas notikumiem 1507, MIR162, MON810 un NK603, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0335);
- Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūlija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0336);
- Eiropas Parlamenta 2022. gada 15. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas GMB151 (BCS-GM151-6), no tām sastāv vai ir no tām ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0024);
- Eiropas Parlamenta 2022. gada 15. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB614 (BCS-GHØØ2-5), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0025).

⁽⁶⁾ EFSA atzinums, 1. lpp.

⁽⁷⁾ Sk., piemēram, Bonny S., *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact*, izdevumā *Environmental Management*, 2016. gada janvāris; 57(1), 31.–48. lpp., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> un Benbrook C. M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years*, *Environmental Sciences Europe*; 2012. gada 28. septembris, sēj. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- F. tā kā EFSA 2015. gada novembrī secināja, ka glifozāts, visticamāk, nav kancerogēns, un Eiropas Ķimikāliju aģentūra 2017. gada martā secināja, ka neviena klasifikācija nav pamatota; tā kā pretēji tam 2015. gadā Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra (specializētā Pasaules Veselības organizācijas vēža pētniecības aģentūra) glifozātu klasificēja kā iespējami kancerogēnu cilvēkam; tā kā vairāki neseni zinātniski salīdzinošie pētījumi apstiprina to, ka glifozāts varētu būt kancerogēns⁽⁸⁾;
- G. tā kā EFSA apgalvo, ka trūkst toksikoloģisko datu, kas ļautu novērtēt risku patērētājiem attiecībā uz metabolītiem N-acetilglifozāts un N-acetil-AMPA, kuri ir saistīti ar lietojumiem ĢM pret glifozātu izturīgām augu šķirnēm, ko importē Savienībā⁽⁹⁾;
- H. tā kā tiek uzskatīts, ka novērtējums par ĢM augos konstatētajām herbicīdu atliekām un to noārdīšanās produktiem ir ārpus EFSA Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos (EFSA ĢMO ekspertu grupa) kompetences, un tādēļ to neveic kā daļu no ĢMO apstiprināšanas procesa; tā kā tā ir problēma, jo veidu, kādā attiecīgajā ĢM augā noārdās papildu herbicīdi, metabolītu sastāvu un tādējādi arī toksiskumu var ietekmēt pati ģenētiskā modifikācija⁽¹⁰⁾;

Dalībvalstu kompetento iestāžu piezīmes

- I. tā kā trīs mēnešu apspriešanās periodā dalībvalstis iesniedza EFSA daudz kritisku piezīmju⁽¹¹⁾; tā kā minētās kritiskās piezīmes ietver to, ka metodiskās pieejas, ko izmanto, novērtējot ĢM eļļas rapša risku, dažos gadījumos atšķiras no EFSA vadlīnijās ieteiktajām, proti, riska novērtējumā ir skaidri trūkumi un nevar izdarīt pārliecinošus secinājumus par nekaitīgumu; izmēģinājumu vietu reprezentativitāte attiecībā uz dažādiem vides apstākļiem, kas rodas, komerciāli ražojot eļļas rapša materiālus, kurus importē Savienībā, nav pietiekami pierādīta; nav novērtēts glifozāta apstrādes atlieku un glifozāta metabolītu līmenis ĢM eļļas rapsī; nevar apstiprināt ĢM eļļas rapša nekaitīgumu, ja nav informācijas par glifozāta, N-acetilglifozāta un tā metabolītu koncentrāciju; un nav pierādījumu par acetilētā glifozāta netoksiskumu;

Savienības starptautisko saistību ievērošana

- J. tā kā ANO īpašā referenta jautājumos par tiesībām uz pārtiku 2017. gada ziņojumā konstatēts, ka jo īpaši jaunattīstības valstīs būtamiem pesticīdiem ir katastrofāla iedarbība uz veselību⁽¹²⁾; tā kā ANO ilgtspējīgas attīstības 3. mērķa 9. apakšmērķis ir līdz 2030. gadam būtiski samazināt nāves gadījumu un slimību skaitu, ko izraisa bīstamas ķīmiskas vielas un gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums un kontaminācija⁽¹³⁾; tā kā ĢM eļļas rapša importa atļaušana palielinātu pieprasījumu pēc šī kultūrauga, kas apstrādāts ar glifozātu, tādējādi palielinot iedarbību uz darba ņēmējiem un vidi trešās valstīs; tā kā, ņemot vērā herbicīdu lietošanu lielākos daudzumos, īpašas bažas rada risks par lielāku iedarbību uz darba ņēmējiem un vidi saistībā ar kultūraugiem, kas noturīgi pret herbicīdiem;
- K. tā kā saskaņā ar salīdzinošo pārskatu, kas publicēts 2020. gadā, *Roundup*, viens no pasaulē visplašāk lietotajiem glifozāta herbicīdiem, var izraisīt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, padarot ekosistēmas neaizsargātākas pret piesārņojumu un klimata pārmaiņām⁽¹⁴⁾;

⁽⁸⁾ Sk., piemēram, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610>, and <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

⁽⁹⁾ EFSA slēdziens par aktīvās vielas glifozāta pesticīdu riska novērtējuma salīdzinošo analīzi, *EFSA Journal*, 2015. gads; 13(11):4302, 3. lpp., <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹⁰⁾ Tas tā patiešām ir glifozāta gadījumā, kā norādīts EFSA pamatotajā atzinumā "Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005", *EFSA Journal*, 2018; 16(5):5263, 12. lpp., <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>

⁽¹¹⁾ Dalībvalstu piezīmes, pieejamas EFSA jautājumu reģistrā: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹²⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹³⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁴⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- L. tā kā Savienība ir pievienojusies ANO Konvencijai par bioloģisko daudzveidību (ANO CBD), saskaņā ar kuru pusēm ir pienākums nodrošināt, ka to jurisdikcijā vai pārvaldībā veiktās darbības neizraisa kaitējumu videi citās valstīs⁽¹⁵⁾;
- M. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 ir noteikts, ka ģenētiski modificēta pārtika un barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi un ka Komisija, izstrādājot savu lēmumu, ņem vērā visus attiecīgos Savienības tiesību aktu noteikumus un citus pamatotus faktorus, kas attiecas uz izskatāmo jautājumu; tā kā šādiem legītīviem faktoriem būtu jāietver Savienības saistības saskaņā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem, Parīzes klimata nolīgumu un ANO CBD;

Nedemokrātiska lēmumu pieņemšana

- N. tā kā Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā, 2022. gada 11. janvārī balsojumā nolēma atzinumu nesniegt, kas nozīmē, ka atļaujai nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta;
- O. tā kā Komisija atzīst, ka pašreizējā prakse ir problemātiska, proti, ka lēmumus par ĢMO atļaušanu joprojām pieņem Komisija, lai gan dalībvalstis ar kvalificētu balsu vairākumu nav sniegušas pozitīvu atzinumu, kas pats par sevi ir liels izņēmums kopējā produktu atļaušanas kārtībā, taču kļuvis par normu, kad tiek pieņemti lēmumi par atļauju piešķiršanu ĢM pārtikai un dzīvnieku barībai;
- P. tā kā astotajā sasaukumā Parlaments kopumā pieņēma 36 rezolūcijas, ar kurām iebilda pret tādu ĢMO laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā (33 rezolūcijas), kā arī iebilda pret ĢMO audzēšanu Savienībā (trīs rezolūcijas); tā kā devītajā sasaukumā Parlaments jau ir pieņēmis 23 iebildumu pret atļauju laist tirgū ĢMO; tā kā neviena no minētajiem ĢMO atļaušanai nav sniegts pozitīvs atzinums ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu; tā kā iemesli, kuru dēļ dalībvalstis neatbalsta atļaujas piešķiršanu, cita starpā attiecas arī uz piesardzības principa neievērošanu atļaujas piešķiršanas procesā un zinātniski nenoskaidrotiem jautājumiem saistībā ar riska novērtējumu;
- Q. tā kā Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO, neraugoties uz pašas atzītajām nepilnībām demokrātijas ziņā, atbalsta trūkumu no dalībvalstu puses un Parlamenta iebildumiem;
- R. tā kā nav vajadzīgas izmaiņas tiesību aktos, lai Komisija varētu neatļaut ĢMO, ja pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums⁽¹⁶⁾,
1. uzskata, ka projekts Komisijas īstenošanas lēmumam pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;
 2. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002⁽¹⁷⁾ paredzētajiem vispārējiem principiem ir nodrošināt pamatu, lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ĢM pārtiku un dzīvnieku barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;
 3. prasa Komisijai atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;
 4. atkārtotiicina Komisiju neapstiprināt herbicīdizturīgus ĢM kultūraugus, kamēr visaptveroši nav izanalizēti ar atliekām saistītie veselības apdraudējumi, izskatot katru gadījumu atsevišķi, un tādējādi pilnībā jāizvērtē atliekas, ko rada ĢM kultūraugu apsmidzināšana ar papildu herbicīdiem, kā arī ir jāizvērtē herbicīdu noārdīšanās produkti un jebkāda kombinētā ietekme, tostarp ar pašu ĢM augu izmantošanu radītā;

⁽¹⁵⁾ ANO Konvencija par bioloģisko daudzveidību 3. pants: <https://www.cbd.int/convention/articles/?a=cbd-03>

⁽¹⁶⁾ Komisija "drīkst izdot", nevis "izdod" atļauju, ja nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma, kas atbalsta pārsūdzības komiteju saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 (6. panta 3. punkts).

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

5. atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2020. gada 11. septembra vēstulē komitejas locekļiem beidzot atzina, ka ĢMO atļauju piešķiršanas lēmumos ir jāņem vērā ilgtspēja⁽¹⁸⁾; tomēr pauž dziļu vilšanos, jo pa šo laiku Komisija ir turpinājusi piešķirt atļaujas importēt Savienībā ĢMO, lai gan Parlaments pret to joprojām iebilst un vairākums dalībvalstu balso pret šādu atļauju piešķiršanu;
6. aicina EFSA pieprasīt datus par pārtikas un barības, kas iegūta no ģenētiski modificētiem augiem, patēriņa radīto ietekmi uz zarnu mikrobiomu;
7. vēlreiz mudina Komisiju ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes Klimata nolīgumu, ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem; atkārtoti aicina īstenošanas aktu projektiem pievienot paskaidrojumu, kurā paskaidrots, kā tiek ievērots princips “nekaitēt”⁽¹⁹⁾;
8. vērš uzmanību uz to, ka grozījumos, ko attiecībā uz priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽²⁰⁾, Eiropas Parlaments 2020. gada 17. decembrī pieņēma kā pamatu sarunām ar Padomi, ir norādīts — bez dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta Komisija nedrīkst piešķirt atļauju izmantot ĢMO; uzstāj, ka Komisijai ir jāievēro šī nostāja, un aicina Padomi turpināt darbu un steidzami pieņemt vispārēju pieeju, strādājot pie šī dokumenta;
9. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

⁽¹⁸⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūcija par Eiropas zaļo kursu (OV C 270, 7.7.2021., 2. lpp.), 102. punkts.

⁽²⁰⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0364.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

P9_TA(2022)0064

Ārvalstu iejaukšanās visos Eiropas Savienības demokrātiskajos procesos**Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija par ārvalstu iejaukšanos visos Eiropas Savienības demokrātiskajos procesos, tostarp dezinformāciju (2020/2268(INI))**

(2022/C 347/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu ("Harta") un jo īpaši tās 7., 8., 11., 12., 39., 40., 47. un 52. pantu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Hartu, jo īpaši tās 1. un 2. punktu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 1965. gada 21. decembra Rezolūciju Nr. 2131 (XX) "Deklarācija par iejaukšanās valstu iekšējās lietās nepieņemamību un to neatkarības un suverenitātes aizsardzību",
- ņemot vērā Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un jo īpaši tās 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 16. un 17. pantu, kā arī tai pievienoto protokolu un jo īpaši tā 3. pantu,
- ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 23. novembra rezolūcija par ES stratēģisko paziņojumu pret to vērstas trešo personu propagandas apkarošanai ⁽¹⁾ un 2019. gada 13. marta ieteikumu izvērtēt turpmākos pasākumus, ko pieņēmis EĀDD divus gadus pēc EP ziņojuma par ES stratēģisko paziņojumu pret to vērstas trešo personu propagandas apkarošanai ⁽²⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 13. jūnija rezolūciju par kiberaizsardzību ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2018. gada 5. decembra kopīgo paziņojumu "Rīcības plāns dezinformācijas apkarošanai" (JOIN(2018)0036) un 2019. gada 14. jūnija kopīgo paziņojumu "Ziņojums par Rīcības plāna dezinformācijas apkarošanai īstenošanu" (JOIN(2019)0012),
- ņemot vērā dienestu 2021. gada 23. jūnija kopīgo darba dokumentu par Piekto progresa ziņojumu par to, kā tiek īstenots 2016. gada kopīgais regulējums hibrīddraudu apkarošanai, un 2018. gada kopīgo paziņojumu par noturības un spēju palielināšanu hibrīddraudu novēršanai (SWD(2021)0729),
- ņemot vērā Eiropas Demokrātijas rīcības plānu (COM(2020)0790),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 3. decembra paziņojumu "Eiropas plašsaziņas līdzekļi digitālajā desmitgadē: Rīcības plāns atlabšanas un pārmaiņu atbalstam" (COM(2020)0784),
- ņemot vērā Digitālo pakalpojumu akta paketi,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 20. oktobra rezolūciju par Eiropas medijiem digitālajā desmitgadē: rīcības plāns atveseļošanas un pārkārtošanās atbalstam ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2018. gada Prakses kodeksu dezinformācijas jomā un 2021. gada norādījumus par izvērstā Prakses kodeksa dezinformācijas jomā izstrādi (COM(2021)0262), kā arī ieteikumus jaunajam Prakses kodeksam dezinformācijas jomā, ko 2021. gada oktobrī sniedza Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupa,

⁽¹⁾ OV C 224, 27.6.2018., 58. lpp.⁽²⁾ OV C 23, 21.1.2021., 152. lpp.⁽³⁾ OV C 28, 27.1.2020., 57. lpp.⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0428.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 09/2021 “Dezinformācija, kas skar Eiropas Savienību, tiek apkarota, bet nav iegrozīta”,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 16. decembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kritisko vienību noturību (COM(2020)0829) un ierosināto direktīvas pielikumu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai ⁽⁵⁾ (ĀTI izvērtēšanas regula), un 2020. gada marta Norādījumus par ĀTI izvērtēšanas regulu (C(2020)1981),
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 16. decembra kopīgo paziņojumu “ES kiberdrošības stratēģija digitālajai desmitgadei” (JOIN(2020)0018),
- ņemot vērā Starptautisko tiesību komisijas dokumentu “Valstu atbildība par starptautiski prettiesisku rīcību”,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 16. decembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa kiberdrošību visā Savienībā un ar ko atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (COM(2020)0823),
- ņemot vērā 2021. gada marta dokumentu “Droša 5G ieviešana ES — ES rīkkopas īstenošana”,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/881 (2019. gada 17. aprīlis) par ENISA (Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra) un par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kiberdrošības sertifikāciju, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 526/2013 ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā pētījumus, brīfingus un padziļināto analīzi, ko pieprasījusi Īpašā komiteja attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju (INGE),
- ņemot vērā *Frances Haugen* 2021. gada 8. novembra uzklaušanās, ko organizēja Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja sadarbībā ar citām komitejām,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par stāvokli ES kiberaizsardzības spēju jomā ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) un jo īpaši 16. mērķi, kas paredz miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību veidošanu ilgtspējīgai attīstībai,
- ņemot vērā uzrunu par stāvokli Savienībā 2021. gadā un nodomu vēstuli,
- ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra 2021. gada 10. septembra ziņojumu “Mūsu kopīgā programma”,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 10. jūnija kopīgo paziņojumu “Ar Covid-19 saistītās dezinformācijas apkarošana, pamatojoties uz faktiem” (JOIN(2020)0008),
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 15. novembra lēmumu grozīt Baltkrievijai uzlikto sankciju režīmu, lai paplašinātu kritēriju sarakstu, tajā iekļaujot personas un vienības, kas organizē vai veicina hibrīduzbrukumus un Baltkrievijas režīma piekopto cilvēku instrumentalizāciju,
- ņemot vērā saskaņā ar Reglamenta 207. pantu Parlamenta pieņemto 2020. gada 18. jūnija lēmumu par Īpašās komitejas attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju, izveidi, kompetenci, skaitlisko sastāvu un pilnvaru laiku ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

⁽⁵⁾ OV L 79 I, 21.3.2019., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 151, 7.6.2019., 15. lpp.

⁽⁷⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0412.

⁽⁸⁾ OV C 362, 8.9.2021., 186. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- ņemot vērā ziņojumu, ko sniegusi Īpašā komiteja attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju (A9-0022/2022),
- A. tā kā ārvalstu iejaukšanās nopietni iedragā vērtības un principus, uz kuriem balstās Savienība un kuri cita starpā ietver cilvēka cieņu, brīvību, vienlīdzību, solidaritāti, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu, demokrātiju un tiesiskumu;
- B. tā kā ārvalstu iejaukšanās, manipulācija ar informāciju un dezinformācija ir ļaunprātība pret Hartas 11. pantā noteiktajām vārda un informācijas pamatbrīvībām un apdraud šīs brīvības, kā arī apgrūtina demokrātiskos procesus ES un tās dalībvalstīs, piemēram, brīvu un godīgu vēlēšanu rīkošanu; tā kā ārvalstu iejaukšanās mērķis ir izkropļot vai nepatiesi atspoguļot faktus, mākslīgi nostiprināt vienas puses argumentus un diskreditēt informāciju, lai vājinātu politisko diskursu un galu galā mazinātu uzticēšanos vēlēšanu sistēmai un līdz ar to demokrātiskam procesam kā tādām;
- C. tā kā Krievija gan tradicionālajos medijos, gan sociālo mediju platformās Krievijas 2022. gada 24. februārī sāktās agresijas pret Ukrainu priekšvakarā un tās laikā ir izplatījusi nepieredzēti ļaunprātīgu un apjomīgu dezinformāciju, lai maldinātu savus iedzīvotājus un starptautisko sabiedrību, un tas pierāda, ka pat informāciju var izmantot kā ieroci;
- D. tā kā ikvienā darbībā, ar ko vēršas pret ārvalstu iejaukšanos un manipulāciju ar informāciju, arī ir jāievēro vārda un informācijas pamatbrīvības; tā kā ES Pamattiesību aģentūrai (FRA) ir būtiska loma pamattiesību un arī Hartas 11. panta izpildes izvērtēšanā nolūkā nepieļaut nesamērīgas darbības; tā kā rīcībspēki, kas piekļūst ārvalstu iejaukšanos un manipulāciju ar informāciju, ļaunprātīgi izmanto šīs brīvības savā labā un tāpēc ir būtiski pastiprināt piesardzības cīņu pret ārvalstu iejaukšanos un manipulāciju ar informāciju, jo demokrātija ir atkarīga no cilvēkiem, kuri pieņem informētus lēmumus;
- E. tā kā pierādījumi liecina, ka ļaunprātīgi un autoritāri ārvalstu un nevalstiskie rīcībspēki, tādi kā Krievija, Ķīna un citi, izmanto manipulāciju ar informāciju un citu iejaukšanās taktiku, lai traucētu ES demokrātiskos procesus; tā kā šādi uzbrukumi, kas ir hibridkara stratēģijas elements un starptautisko tiesību pārkāpums, maldina un pievīl cilvēkus un ietekmē viņu izvēli balsošanā, saasina pretēju uzskatu debates, šķeļ un polarizē sabiedrību un izmanto tās vājās vietas, musina uz naida runu, pasliktina neaizsargāto grupu situāciju, kuras, visticamāk, cietīs no dezinformācijas, kropļo demokrātisku vēlēšanu un referendumu integritāti, raisa neuzticēšanos valstu valdībām, publiskām iestādēm un liberālās demokrātijas kārtībai ar mērķi destabilizēt Eiropas demokrātiju, un līdz ar to šāda rīcība nopietni apdraud ES drošību un suverenitāti;
- F. tā kā ārvalstu iejaukšanās ir uzvedības modelis, kas apdraud vai negatīvi ietekmē vērtības, demokrātiskās procedūras, politiskos procesus, valstu un iedzīvotāju drošību un spēju atrisināt ārkārtas situācijas; tā kā šāda iejaukšanās pēc būtības ir manipulatīva un tiek apzināti un koordinēti īstenota un finansēta; tā kā tie, kuri ir atbildīgi par šādu iejaukšanos, tostarp viņu pilnvarotās personas attiecīgo valstu teritorijā un ārpus tās, var būt valstiski vai nevalstiski rīcībspēki un ārvalstu iejaukšanās realizācijā tiem bieži palīdz politiskie līdzdalībnieki dalībvalstīs, kas gūst politiskas un ekonomiskas priekšrocības, ja atbalsta ārvalstu stratēģijas; tā kā ārvalstu rīcībspēki izmanto pārstāvju uz vietas un sadarbojas ar vietējiem sabiedrotājiem, tā padarot neskaidras robežas starp ārvalstu un iekšzemes iejaukšanos;
- G. tā kā ārvalstu iejaukšanās taktika izpaužas dažādos veidos, tostarp kā dezinformācija, informācijas ierobežošana, manipulācija ar sociālo mediju platformām un to algoritmiem, noteikumiem un nosacījumiem, ka arī reklāmas sistēmām, kiberuzbrukumi, elektroniska uzlaušana, piekļūstot balsotāju datiem un tos noplūdinot nolūkā izjaukt vēlēšanu procesa leģitimitāti, pret žurnālistiem, pētniekiem, politiķiem un pilsoniskās sabiedrības organizāciju locekļiem vērsti draudi un vajāšana, slēpti ziedojumi un aizdevumi politiskām partijām, kampaņām, kas atbalsta konkrētu kandidātu, organizācijas un mediju kanālus, viltus mediji vai starpniekmediju kanāli un organizācijas, uzpirkta elite un kooptācija, atmazgāta nauda, viltotas personas un identitātes, piespiešana uz pašcenzūru, vēsturisko, reliģisko un kultūras vēstījumu ļaunprātīga izmantošana, spiediens uz izglītības un kultūras iestādēm, kritiskās infrastruktūras pārņemšana savā kontrolē, ES dzīvojošo ārvalstu pilsoņu ietekmēšana, migrantu instrumentalizācija un spiegošana; tā kā šāda taktika bieži vien apvieno vairākus elementus, lai panāktu lielāku ietekmi;
- H. tā kā manipulācija ar informāciju un dezinformācijas izplatīšana var kalpot valsts un nevalstisko rīcībspēku un to pārstāvju ekonomiskajām interesēm un radīt ekonomisko atkarību, ko var izmantot politiskiem mērķiem; tā kā pasaulē, kurā valda dezintegrēta starptautiskā konkurence, ārvalstu iejaukšanās var būt galvenais instruments, ar ko destabilizēt

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

un vājināt konkrētas struktūras vai palielināt savas konkurences priekšrocības, radot ietekmes kanālus, piegādes ķēdes atkarību un piekļūstot šantāžu vai piespiešanu; tā kā dezinformācija nodara tiešu un netiešu ekonomisko kaitējumu, kas netiek sistemātiski novērtēts;

- I. tā kā kļūdaina informācija ir nepatiesa informācija, kuras kļūdainību var pārbaudīt un kuras mērķis nav nodarīt kaitējumu, savukārt dezinformācija ir nepatiesa vai maldinoša informācija, kuras kļūdainība ir apzināta un kura tīši radīta, pasniegta vai izplatīta, lai nodarītu kaitējumu vai atstātu potenciāli graužošu ietekmi uz sabiedrību nolūkā maldināt sabiedrību vai apzināti gūt ekonomisku labumu;
- J. tā kā ES ir jāvienojas par kopīgām un izsvērtām definīcijām un metodoloģiju, ar ko uzlabotu savstarpējo izpratni par draudiem un izstrādātu atbilstīgus ES standartus, kas ļautu straujāk noteikt vainīgos un reaģēt; tā kā Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) šajā jomā jau ir veicis ievērojamu darbu; tā kā ar šādām definīcijām ir jāgarantē ārējās iejaukšanās nepieļaušana un cilvēktiesību ievērošana; tā kā ārkārtīgi būtiska ir sadarbība ar līdzīgi domājošiem partneriem attiecīgos starptautiskos forumos, lai kopīgi definētu jēdzienu “ārvalstu iejaukšanās” un attiecīgi ieviestu starptautiskās normas un standartus; tā kā ES ir jāuzņemas vadošā loma skaidru starptautisko noteikumu izstrādē, ar ko noteikt atbildīgos par ārvalstu iejaukšanos;

Pret ārvalstu iejaukšanos jāvēršas ar koordinētu stratēģiju

- K. tā kā visā pasaulē pieaug un kļūst sistēmiskāki un komplicētāki ārvalstu iejaukšanās mēģinājumi, kas balstīti uz makslīgā intelekta (MI) plašu izmantošanu un attiecīgi sarežģīti attiecināmību un vainīgā atrašanu;
- L. tā kā ES un tās dalībvalstu pienākums ir aizsargāt no ārvalstu iejaukšanās mēģinājumiem visus iedzīvotājus un infrastruktūru, kā arī savas demokrātiskās sistēmas; tā kā tomēr šķiet, ka ES un tās dalībvalstīm trūkst piemērotu un pietiekamu līdzekļu, lai labāk spētu šos draudus novērst, atklāt, attiecināt, apkarot un par tiem sodīt;
- M. tā kā daudziem politikas veidotājiem un sabiedrībai kopumā trūkst izpratnes par šīm problēmām, un tas netieši var padziļināt neaizsargātību; tā kā dezinformācijas kampaņu problēma nav bijusi Eiropas politikas veidotāju darba kārtības augšgalā; tā kā INGE īpašās komitejas rīkotās uzklaušanās un paveiktais ir sekmējis šo problēmu publisku atzīšanu un kontekstualizāciju, kā rezultātā sākušās Eiropas debates par ārvalstu iejaukšanos; tā kā ārvalstu dezinformācijas ilgstošo pūliņu ietekmē jau ir izveidojusies pašmāju dezinformācija;
- N. tā kā ir ļoti svarīgi, lai ārvalstu iejaukšanās situāciju reāllaikā un pārredzami uzraudzītu institucionālas struktūras, neatkarīgi analītiķi un faktu verificētāji un lai viņi efektīvi koordinētu savas darbības, apmainītos ar informāciju un attiecīgi rīkotos ne tikai nolūkā sniegt informāciju par konstatētiem ļaunprātīgiem uzbrukumiem, bet arī spētu tos apkarot; tā kā līdzvērtīga uzmanība jāveltī sabiedrības zonēšanai un jāapzina slāņi, kas ir visneaizsargātākie un uzņēmīgākie pret ārvalstu manipulācijām un dezinformāciju, un attiecīgi jārisina šādas neaizsargātības cēloņi;
- O. tā kā ES aizsardzības pirmā prioritāte, t. i., ES iedzīvotāju noturība un sagatavotība pret ārvalstu iejaukšanos un informācijas manipulācijām, prasa ilgtermiņa un visas sabiedrības pieeju, ar ko jau agrīnā posmā izglītotu un veidotu izpratni par problēmām;
- P. tā kā ir nepieciešama sadarbība un koordinācija starp dalībvalstīm visos administratīvajos līmeņos un nozarēs, ES līmenī un ar līdzīgi domājošām valstīm, kā arī pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru, lai spētu apzināt vājās vietas, atklāt uzbrukumus un tos neitralizēt; tā kā draudu uztvere steidzami ir jāsinchronizē ar valsts drošību;

Lielāka noturība jāpanāk ar situācijas izpratni, medijpratību un informācijas lietotprasmi, mediju pluralismu, neatkarīgu žurnālistiku un izglītošanu

- Q. tā kā situācijas izpratne, stabilas demokrātiskās sistēmas, spēcīgs tiesiskums, aktīva pilsoniskā sabiedrība, agrīna brīdināšana un draudu izvērtēšana ir pirmie soļi cīņā pret manipulāciju ar informāciju un iejaukšanos; tā kā — lai gan izpratne par ārvalstu iejaukšanos ir augusi, daudzi cilvēki, tostarp politikas veidotāji un ierēdņi, kuri strādā potenciālo uzbrukumu jomās, joprojām neapzinās ārvalstu iejaukšanās radītos riskus un iespējas no tiem izvairīties;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- R. tā kā ļoti kvalitatīvi, ilgtspējīgi un pārredzami finansēti un neatkarīgi ziņu mediji un profesionāla žurnālistika ir ļoti būtiski no mediju brīvības, plurālisma un tiesiskuma viedokļa un līdz ar to uzskatāmi par demokrātijas pīlāru un vislabāko ieroci pret dezinformāciju; tā kā atsevišķi ārvalstu rīcībspēki izmanto rietumvalstu mediju brīvību, lai izplatītu dezinformāciju; tā kā profesionāli mediji un tradicionālā žurnālistika, būdami kvalitatīvs informācijas avots, digitālajā laikmetā piedzīvo grūtības; tā kā vajadzīga kvalitatīva žurnālistikas izglītība un apmācība ES un ārpus tās, lai žurnālistikas analīze būtu vērtīga un redakcionālie standarti — augsti; tā kā ES jāturpina atbalstīt žurnālistiku digitālajā vidē; tā kā par svarīgu jāuzskata zinātniski pamatota komunikācija;
- S. tā kā redakcionāli neatkarīgi sabiedriskie mediji ir būtiski un neaizstājami, jo sniedz ļoti kvalitatīvus un objektīvus informācijas pakalpojumus plašai sabiedrībai, un tie ir jāaizsargā no ļaunprātīgas sagrābšanas un jāstiprina kā viens no pamata pīlāriem cīņā pret dezinformāciju;
- T. tā kā dažādas ieinteresētās personas un iestādes ārvalstu iejaukšanās analizēšanai izmanto dažādu metodoloģiju un definīcijas, kurām visām ir atšķirīga saprotamības pakāpe, un tā kā šīs atšķirības var traucēt draudu līmeņa salīdzināmo uzraudzību, analīzi un izvērtēšanu, kas sarežģīt kopīgo rīcību; tā kā ir vajadzīga ES definīcija un metodoloģija, lai uzlabotu draudu kopīgo analīzi;
- U. tā kā šīs problēmas pienācīgas risināšanas vajadzībām terminoloģija, kas definē saturu, piemēram, viltus ziņas, nepatiesas vai maldinošas ziņas, kļūdainu informāciju un dezinformāciju, ir jāpapildina ar terminoloģiju, kas definē uzvedību; tā kā šāda terminoloģija ir jāsaprot un rūpīgi jāievēro;
- V. tā kā gan bērniem, gan pieaugušajiem apmācība mediju un digitālajā pratībā un izpratnes veidošana ir uzskatāma par svarīgiem instrumentiem, ar ko iedzīvotājus padarīt noturīgākus pret iejaukšanās mēģinājumiem informācijas telpā un novērst manipulāciju un polarizāciju; tā kā kopumā sabiedrība ar augstu medijpratības līmeni ir noturīgāka pret ārvalstu iejaukšanos; tā kā žurnālistikas darba metodes, tādas kā konstruktīva žurnālistika, varētu palīdzēt stiprināt iedzīvotāju uzticēšanos žurnālistikai;
- W. tā kā manipulācijai ar informāciju var būt dažādi veidi, piemēram, dezinformācijas un kļāji nepatiesas informācijas izplatīšana, faktu, vēstījumu un viedokļu izkropļošana, konkrētas informācijas vai viedokļu ierobežošana, informācijas izraušana no konteksta, manipulācija ar cilvēku jūtām, musināšana uz naida runu, atsevišķu viedokļu popularizēšana uz citu viedokļu rēķina un cilvēku vajāšana, lai viņus aplklusinātu un apspiestu; tā kā viens no mērķiem manipulācijai ar informāciju ir radīt haosu, lai iedzīvotāji zaudētu uzticēšanos vecajiem un jaunažiem informācijas vārtziniem; tā kā robeža starp runas brīvību un naida runas un dezinformācijas izplatīšanu ir šaura, ko nedrīkst izmantot ļaunprātīgi;
- X. tā kā Azerbaidžāna, Ķīna, Turcija un Krievija ir starp valstīm, kuras vērsušās pret žurnālistiem un oponentiem Eiropas Savienībā, piemēram, pret Azerbaidžānas blogeri un opozīcijas pārstāvi *Mahammad Mirzali Nantē* un Turcijas žurnālistu *Erk Acarer* Berlīnē;
- Y. tā kā ir konkrēti pierādījumi tam, ka notikusi vērsšanās pret ES demokrātiskajiem procesiem un tiem uzbrukts ar dezinformācijas kampaņām, kas apšaubā demokrātiskos ideālus un pamattiesības; tā kā dezinformācija, kas cita starpā saistīta ar tādiem tematiem kā dzimums, *LGBTIQ+*, seksuālā un reproduktīvā veselība un tiesības un minoritātes ir dezinformācijas veids, kas apdraud cilvēktiesības, iedragā digitālās un politiskās tiesības, kā arī skar dezinformācijas mērķēto personu drošumu un drošību, un rada plaisas un šķelšanos starp dalībvalstīm; tā kā vēlēšanu kampaņās pret sievietēm, kuras kandidē uz politiskiem amatiem, nesamērīgi vērsās ar seksistisku retoriku, un līdz ar to sievietēm nav drosmes iesaistīties demokrātiskajos procesos; tā kā šādu dezinformācijas kampaņu rīkotāji, aizbildinoties ar “tradicionālo” vai “konservatīvo” vērtību popularizēšanu, veido stratēģiskas alianses ar vietējiem partneriem, lai piekļūtu vietējiem izlūkdatiem, un ziņots, ka viņi no ārvalstīm saņēmuši miljoniem euro lielu finansējumu;
- Z. tā kā ne tikai valsts iestādēm, žurnālistiem, viedokļu līderiem un privātajam sektoram, bet arī katrai sabiedrības daļai un ikvienam cilvēkam ir jāuzņemas nozīmīga loma, lai apturētu dezinformācijas izplatīšanu un brīdinātu sava loka cilvēkus, kuri var tikt dezinformēti; tā kā pilsoniskā sabiedrība, akadēmiskās aprindas un žurnālisti jau ir ievērojami veicinājuši sabiedrības izpratni un palielinājuši tās noturību, tostarp sadarbībā ar kolēģiem partnervalstīs;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- AA. tā kā pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas pārstāv minoritātes un cilvēktiesību organizācijas visā Eiropā, joprojām trūkst finansējuma, lai gan tām ir izšķirīga loma izpratnes veidošanā un dezinformācijas apkarošanā; tā kā pilsoniskās sabiedrības organizācijām jābūt pietiekamiem resursiem, lai tās ar savu artavu spētu mazināt ārvalstu iejaukšanās ietekmi;
- AB. tā kā, sākoties dezinformācijas izplatībai, ir būtiski nodrošināt vieglu un savlaicīgu piekļuvi uz faktiem balstītai informācijai;
- AC. tā kā ārvalstu iejaukšanās uzbrukumi un mēģinājumi manipulēt ar informācijas telpu ir jāatklāj ātri, lai pienācīgi stātos tiem pretī; tā kā ES izlūkošanas analīze un situācijas izpratne ir atkarīga no dalībvalstu vēlmes apmainīties ar informāciju; tā kā Komisijas priekšsēdētāja ir ierosinājusi apsvērt iespēju izveidot ES Kopīgo situācijas izpratnes centru; tā kā preventīvi un proaktīvi pasākumi, tostarp dezinformācijas apsteigšana ar objektīvu informāciju un veselīga informācijas ekosistēma ir daudz efektīvāki līdzekļi nekā faktu pēcpārbaudes un atmaskošanas centieni, kuri aptver mazāku sabiedrības daļu nekā sākotnējā dezinformācija; tā kā ES un tās dalībvalstīm pašlaik trūkst pietiekamu spēju šādu pasākumu veikšanai; tā kā jauni mākslīgā intelekta analītiskie rīki, piemēram, Lietuvas *Debunk.eu*, varētu palīdzēt atklāt uzbrukumus, apmainīties ar zināšanām un informēt sabiedrību;
- AD. tā kā dezinformācija plaukst vidē, kurā valsts vai ES līmeņa diskurss ir neizteiksmīgs vai sašķelts un notiek polarizētas un emocionālas debates, kurās izmanto sabiedrības un indivīdu vājības un aizspriedumus, un tā kā dezinformācija kropļo publiskās debates par vēlēšanām un citiem demokrātiskiem procesiem un var apgrūtināt iedzīvotāju spējas izdarīt informētu izvēli;

Ārvalstu iejaukšanās caur tiešsaistes platformām

- AE. tā kā tiešsaistes platformas kā viegli piekļūstamus un lētus instrumentus var izmantot personas, kuras manipulē ar informāciju un iejaucas citādā veidā, piemēram, sēj naidu un piekļūst vajāšanu, iedragā mūsu tiešsaistes kopienu veselību un drošību, apklusina oponentus, spiego vai izplata dezinformāciju; tā kā ir pierādīts, ka šādu platformu darbība veicina polarizētus un ekstrēmus uzskatus uz faktos balstītas informācijas rēķina; tā kā platformām ir savas intereses un informācijas apstrādē tās ne vienmēr ir neitrālas; tā kā atsevišķas tiešsaistes platformas lielā mērā gūst labumu no sistēmas, kas pastiprina šķelšanos, ekstrēmismu un polarizāciju; tā kā mūsu demokrātijā tiešsaistes telpa ir kļuvusi tikpat svarīga kā fiziskā telpa un tāpēc tajā ir vajadzīgi atbilstīgi noteikumi;
- AF. tā kā platformas ir paātrinājušas un saasinājušas maldinošas informācijas un dezinformācijas izplatību līdz šim nepieredzētā un izaicinošā veidā; tā kā tiešsaistes platformas kontrolē informācijas plūsmas un reklāmu tiešsaistē, tā kā platformas projektē un izmanto algoritmus šādu plūsmu kontrolei un tā kā platformas nav pārredzamas, tām nav pienācīgas procedūras identitātes noskaidrošanai, tās izmanto neskaidru un pārāk vispārīgu terminoloģiju un sniedz ļoti ierobežotu vai vispār nesniedz informāciju par attiecīgo algoritmu projektēšanu, izmantošanu un ietekmi; tā kā atkarību izraisošais tiešsaistes platformu algoritmu komponents ir radījis nopietnu sabiedrības veselības problēmu, kura ir jārisina; tā kā tiešsaistes platformām jābūt atbildīgām par savu pakalpojumu kaitīgo ietekmi, jo atsevišķas platformas apzinājās savu algoritmu nepilnības — jo īpaši lomu sabiedrību šķeļoša satura izplatīšanā —, taču nerisināja šīs problēmas nolūkā maksimāli palielināt peļņu, kā to attiecīgi ziņojuši trauksmes cēļēji;
- AG. tā kā, reaģējot uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas un Polijas premjerministri 2022. gada 27. februārī nosūtīja vēstuli lieto tehnoloģiju uzņēmumu sociālo mediju platformu (Twitter, Alphabet, YouTube un Meta) izpilddirektoriem, cita starpā aicinot apturēt kontus, kas atbalsta un slavina kara noziegumus un noziegumus pret cilvēci, pastiprināt satura moderāciju krievu un ukraiņu valodā, pilnībā un nekavējoties demonētēt visus kontus, kas izplata Krievijas un Baltkrievijas valdību dezinformāciju, kā arī palīdzēt lietotājiem atrast uzticamu informāciju par karu Ukrainā;
- AH. tā kā notiek iejaukšanās un informācijas manipulācijas kampaņas, kas mērķētas uz visiem Covid-19 izplatību ierobežojošiem pasākumiem, tostarp vakcināciju visā ES, un tiešsaistes platformas nav koordinējušas centienus šīs kampaņas apturēt un ir pat veicinājušas to izplatīšanos; tā kā šāda dezinformācija var apdraudēt dzīvību, jo attur

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

cilvēkus no vakcinācijas vai popularizē maldīgas ārstēšanas metodes; tā kā pandēmija ir saasinājusi sistēmisko cīņu starp demokrātiju un autoritārismu un pamudinājusi autoritārus valsts un nevalstiskos rīcībaspēkus, tādus kā Ķīna un Krievija, izmantot daudzus atklātus un slēptus instrumentus, lai censtos destabilizēt savus demokrātiskos partnerus; tā kā *Facebook Papers* konstatēts, ka šī platforma nav spējusi iegrožot ar vakcīnām saistītu dezinformāciju, tostarp angļu valodā; tā kā vēl jo izteiktāka ir dezinformācija par vakcīnām citās valodās; tā kā šī problēma attiecas uz visām platformām;

- AI. tā kā daudzi ES reģistrēti tirgotāji ikvienam tirgus dalībniekam, kurš vēlas mākslīgi palielināt redzamību tiešsaistē, pārdod viltotus datus, kas it kā apliecina, cik bieži attiecīgā informācija novērtēta atzinīgi, cik tai ir sekotāju, komentāru un cik bieži informācija nodota tālāk; tā kā nav iespējams identificēt šādu pakalpojumu leģitīmos lietojumus, savukārt kaitnieciski lietojumi ietver manipulāciju ar vēlēšanām un citiem demokrātiskiem procesiem, krāpnieciskas reklāmas, negatīvas atsauksmes par konkurentu produktiem, reklāmdevēju apkārpšanu un neeksistējošas publikas izveidi, ko izmanto, lai komunikāciju virzītu noteiktā gultnē, veiktu personiskus uzbrukumus un mākslīgi uzpūstu atsevišķus viedokļus, kuri citādi paliktu nepamanīti; tā kā ārvalstu režīmi, piemēram, Krievijā un Ķīnā, masveidā izmanto šos tiešsaistes rīkus, lai ietekmētu publiskās debates Eiropas valstīs; tā kā dezinformācija var destabilizēt Eiropas demokrātiju;
- AJ. tā kā sociālās platformas, digitālās ierīces un lietotnes milzīgā apjomā vāc un uzglabā ļoti detalizētus katra lietotāja personas datus, kas bieži vien ir sensitīvi dati; tā kā šādus datus var izmantot, lai prognozētu uzvedības tendences, pastiprinātu kognitīvo neobjektivitāti un ietekmētu lēmumu pieņemšanu; tā kā šādus datus izmanto komerciāliem mērķiem; tā kā datu noplūdes notiek atkārtoti, kas kaitē no attiecīgajām noplūdēm cietušo personu drošībai, turklāt šos datus var pārdot melnajā tirgū; tā kā šādas datubāzes var būt zelta ādēre ļaunprātīgiem rīcībaspēkiem, kuri mērķē uz konkrētām grupām vai personām;
- AK. tā kā parasti platformas ir projektētas, lai izvēle datus nekopīgot būtu neintuitīva, apgrūtināta un laikietilpīga salīdzinājumā ar izvēli datus kopīgot;
- AL. tā kā tiešsaistes platformas ir integrētas gandrīz visās mūsu dzīves jomās un tā kā platformās izplatītā informācija var būtiski ietekmēt mūsu domāšanu un uzvedību, piemēram, attiecībā uz balsošanas preferencēm, ekonomiskām un sociālām izvēlēm un informācijas avotu atlasīšanu, un tā kā šīs izšķirīgās un valstiski nozīmīgās izvēles mūsdienās faktiski ir atkarīgas no privātu uzņēmumu komercinteresēm;
- AM. tā kā algoritmu uzraudzības mehānismi un citi sociālo mediju platformu komponenti ir projektēti ar mērķi maksimāli palielināt iesaistīšanos; tā kā vairākkārt ziņots, ka šie komponenti atbalsta polarizējošu, radikalizējošu un diskriminējošu saturu un notur lietotājus līdzīgi domājošo kopienās; tā kā līdz ar to platformu lietotāji pakāpeniski radikalizējas, kā arī tā vietā, lai aizsargātu demokrātiskos procesus un individuus, drīzāk notiek kolektīvo diskusiju procesu ietekmēšana sev vēlamā virzienā un piesārņošana; tā kā nekoordinētas platformu darbības ir novedušas pie pretrunīgām darbībām un ļāvušas dezinformācijai izplatīties no platformas uz platformu; tā kā uzņēmējdarbības modelis kurā peļņa tiek gūta, izplatot polarizējošu informāciju un projektējot algoritmus, padara platformas par vieglu mērķi naidīgu ārvalstu rīcībaspēku manipulācijām; tā kā sociālo mediju platformas varētu projektēt citādā veidā, lai publiskajā tiešsaistē veicinātu veselīgāku vidi;
- AN. tā kā dziļviltot audio un audiovizuālos materiālus ir aizvien vieglāk, jo ir pieejamas lētas un viegli lietojamas tehnoloģijas, un šādu materiālu izplatīšanas problēma pastāvīgi palielinās; taču tā kā pašlaik 90 % pētījumu ir veltīti dziļviltotumu izstrādei un tikai 10 % šādu viltojumu atklāšanai;
- AO. tā kā ar pašregulācijas sistēmām, tādām kā 2018. gada ES prakses kodekss dezinformācijas jomā, ir panākti uzlabojumi; tomēr tā kā paļaušanās uz platformu labo gribu nav nedz rezultatīva, nedz iedarbīga un ir gūts visai maz nozīmīgu datu par platformu vispārējo ietekmi; tā kā platformas turklāt ir veikušas individuālus pasākumus ar atšķirīgu stingrības un ietekmes pakāpi, kā rezultātā izveidojušās "sētas durvis", pa kurām joprojām izplatās no platformas izņemtais saturs; tā kā — lai prakses kodekss pietiekami ietekmētu tiešsaistes vidi, ir vajadzīgs skaidrs noteikumu un sankciju kopums;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- AP. tā kā Eiropas Demokrātijas rīcības plāna mērķis ir stiprināt 2018. gada prakses kodeksu, un kopā ar Digitālo pakalpojumu aktu notiek atkāpšanās no pašregulatīvas pieejas un ir griba ieviest lielākas garantijas un vairāk aizsargāt lietotājus, palielinot autonomiju un mazinot piedāvāto pakalpojumu pasivitāti, ieviešot pasākumus, ar ko no uzņēmumiem prasītu lielāku pārredzamību un pārskatbaidību, un ieviešot papildu pienākumus platformām;
- AQ. tā kā pašreizējās darbības nolūkā apkarot dezinformācijas kampaņas tiešsaistes platformās nav nedz efektīvas, nedz atturošas un joprojām ļauj platformām popularizēt diskriminējošu un ļaunprātīgu saturu;
- AR. tā kā salīdzinājumā ar saturu angļu valodā platformas ievērojami mazākus resursus atvēlē satura pārvaldībai retāk lietotās valodās un faktiski arī plaši lietotās valodās, kas nav angļu valoda;
- AS. tā kā platformu sūdzību un pārsūdzības procedūras visumā ir nepietiekamas;
- AT. tā kā iepriekšējos mēnešos vairāki ietekmīgi rīcībspēki ir ievērojuši cenzūras noteikumus, piemēram, Krievijas parlamenta vēlēšanās 2021. gada septembrī, kad *Google* un *Apple* no saviem veikaliem Krievijā izņēma viedbalsošanas lietotni *Smart Voting apps*;
- AU. tā kā platformu algoritmu izvēle ir nepārredzama un līdz ar to nav iespējams verificēt platformu apgalvojumus par to, ko tās dara, lai novērstu manipulācijas ar informāciju un iejaukšanos, un kāds ir it kā veikto darbību rezultāts; tā kā pastāv neatbilstība starp platformu it kā veikto centieni rezultātu gada pašnovērtējumos un faktisko rezultativitāti, kā tas norādīts nesen atklātībā nākušajos dokumentos *Facebook Papers*;
- AV. tā kā mērķētas reklāmas nepārredzamība noved pie tā, ka milzīgos apjomos tiešsaistē nonāk respektablu zīmolu, dažkārt pat valsts iestāžu, reklāma, kas savukārt nonāk tīmekļa vietnēs, kuras mudina uz terorismu, izplata naida runu un dezinformāciju, un attiecīgi tiek finansēta šādu tīmekļa vietņu attīstība bez konkrēto reklāmdevēju ziņas vai piekrišanas;
- AW. tā kā tiešsaistes reklāmas tirgu kontrolē tikai daži lieli *Ad Tech* uzņēmumi, kuri sadala tirgu savā starpā, un ietekmīgākie tirgus dalībnieki ir *Google* un *Facebook*; tā kā šāda izteikta tirgus koncentrācija dažu uzņēmumu rokās liecina par spēku līdzsvara trūkumu; tā kā diversificētu mediju pastāvēšanu apdraud klikšķesmas paņēmieni izmantošana un mazskaitlīgu tirgus dalībnieku vara noteikt, kurš saturs ir un kurš nav monetizēts, lai gan šo tirgus dalībnieku izmantotie algoritmi nespēj dezinformāciju atšķirt no standarta ziņu saturu; tā kā mērķētas reklāmas tirgus ir ļoti nepārredzams; tā kā dēļ *Ad Tech* uzņēmumu nolaidības reklāmas izvietojuma uzraudzībā atbildību nākas uzņemt zīmoliem;

Kritiskā infrastruktūra un stratēģiskās nozares

- AX. tā kā pārvaldīt kritiskās infrastruktūras apdraudējumus, jo īpaši, ja tie ir daļa no sinhronizētas, ļaunprātīgas hibrīdstratēģijas, var vienīgi ar koordinētiem, kopīgiem centieniem dažādās nozarēs, dažādā līmenī — ES, valstu, reģionālā un vietējā — un dažādos laikos;
- AY. tā kā Komisija iesniegusi priekšlikumu jaunai direktīvai, ar ko uzlabot kritisko vienību noturību, kuras nodrošina pamatpakalpojumus ES, un cita starpā direktīvā ierosināts saraksts ar jauniem kritiskās infrastruktūras veidiem; tā kā pakalpojumu saraksts tiks iekļauts direktīvas pielikumā;
- AZ. tā kā aizvien lielākā darba dalīšanas un ražošanas ķēžu globalizācija ir novedusi pie tā, ka visā Savienībā galvenajās nozarēs ir nepietiekama ražošanas veiktspēja un prasmju trūkums; tā kā līdz ar to ES ir liela atkarība no daudziem importētiem pamatproduktiem un primāriem līdzekļiem, kuros var būt ārvalstīs apzināti ieprojektētas nepilnības; tā kā piegādes ķēdes noturībai jābūt vienai no ES lēmumu pieņēmēju prioritātēm;
- BA. tā kā ārvalstu tiešie ieguldījumi (ĀTI) — trešo valstu un ārvalstu uzņēmumu ieguldījumi — stratēģiskās nozarēs ES, kā arī kaimiņreģionos, piemēram, Rietumbalkānos, jo īpaši Ķīnas ieguldījumi kritisko struktūru iepirkšanai, iepriekšējos gados radījusi aizvien lielākas bažas, ņemot vērā aizvien izteiktāko izteikto tirdzniecības un drošības saikni; tā kā šādi ieguldījumi rada ekonomiskās atkarības risku un noved pie zināšanu zudumu galvenajās ražošanas un rūpniecības nozarēs;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- BB. tā kā ES atvērtā stratēģiskā autonomija prasa kontroli pār Eiropas stratēģisko infrastruktūru; tā kā Komisija un dalībvalstis paudušas aizvien lielākas bažas par tehnoloģiju un infrastruktūras drošību un kontroli Eiropā;

Ārvalstu iejaukšanās vēlēšanu procesos

- BC. tā kā ļaunprātīgi rīcībspēki, kas cenšas iejaukties vēlēšanu procesos, izmanto mūsu sabiedrības atvērtību un plurālismu kā stratēģisku neaizsargātību, lai uzbruktu demokrātiskiem procesiem un ES un tās dalībvalstu noturībai; tā kā tieši vēlēšanu procesu kontekstā ārvalstu iejaukšanās kļūst jo bīstamāka, jo pilsoņi no jauna izdara izvēli un ir vairāk iesaistīti tradicionālajā politiskajā līdzdalībā;
- BD. tā kā ārvalstu iejaukšanās vēlēšanu procesos un jauno tehnoloģiju izmantošana šajā nolūkā, kā arī to potenciālā ietekme ir sevišķi bīstami draudi demokrātijai; tā kā daudz plašāka par sociālo mediju "informācijas karu" ir ārvalstu iejaukšanās vēlēšanu procesos, kurā izbīda konkrētus kandidātus un šajā nolūkā mērķēti uzlauž datubāzes, piekļūst reģistrēto vēlētajū informācijai un tiešā veidā apgrūtina normāla vēlēšanu procesa darbību, konkurētspēju un leģitimitāti; tā kā ārvalstu iejaukšanās mērķis ir sēt bažas, nedrošību un neuzticēšanos un ne tikai izmainīt vēlēšanu rezultātus, bet arī atņemt leģitimitāti visam vēlēšanu procesam;

Ārvalstu rīcībspēku un sponsoru slēptais finansējums politiskām darbībām

- BE. tā kā gūti pārliecinoši pierādījumi, ka ārvalstu rīcībspēki ar slēptām finansēšanas operācijām aktīvi iejaukušies ES un tās dalībvalstu demokrātiskajā darbībā, jo īpaši vēlēšanu un referendumu laikā;
- BF. tā kā, piemēram, Krievija, Ķīna un citi autoritāri režīmi vairāk nekā 300 miljonus USD iepludinājuši 33 valstīs, lai iejauktos demokrātiskos procesos, un slēptā finansēšanā iesaistīti arī citi rīcībspēki, tādi kā Irāna un Venecuēla, Tuvo Austrumu valstis, kā arī ASV galēji labējie spēki; tā kā šāda tendence nepārprotami pieaug; tā kā puse no šiem gadījumiem saistīta ar Krievijas darbībām Eiropā; tā kā politiskā finansējuma avots, ko nodrošina autoritāras trešās valstis, ir korupcija un noziedzīgi iegūtas naudas atmazgāšana;
- BG. tā kā mediju instrumenti, ko nepārredzamā veidā radījuši ārvalstu sponsori, ir kļuvuši ļoti efektīvi, lielā skaitā piesaista sekotājus un veicina iesaistīšanos;
- BH. tā kā šādu darbību mērķis ir finansēt ekstrēmistiskas, populistiskas, antieuropeiskas partijas un atsevišķas citas partijas un individuus vai kustības, kas cenšas vairot sabiedrības šķelšanos un iedragātu Eiropas un valstu publisko iestāžu leģitimitāti; tā kā šāda rīcība palīdzējusi palielināt šo partiju un kustību redzamību;
- BI. tā kā Krievija meklē kontaktus ar partijām, personām un kustībām nolūkā izmantot ES iestāžu darbiniekus, lai leģitimizētu Krievijas nostājas un ielikeņu valdības, lobētu sankciju atvieglojumus un mikstinātu starptautiskās izolācijas ietekmi; tā kā tādas partijas kā *Austrijas Freiheitliche Partei Österreichs*, Francijas *Rassemblement National* un Itālijas *Lega Nord* ir parakstījušas sadarbības nolīgumus ar Krievijas prezidenta Vladimira Putina partiju "Vienotā Krievija" un tagad tām jāatspēko mediju apgalvojumi par vēlmi pieņemt politisko finansējumu no Krievijas; tā kā ir saņemtas ziņas, ka arī citām Eiropas partijām, tādām kā *Alternative für Deutschland (AfD)*, Ungārijas *Fidesz* un *Jobbik* un Apvienotās Karalistes *Brexit* partijai, ir cieši sakari ar Kremli, un *AfD* un *Jobbik* ir strādājušas arī kā "vēlēšanu novērotāji" Kremļa kontrolētajās vēlēšanās, piemēram, Doneckā un Luhanskā Ukrainas austrumdaļā, lai uzraudzītu un leģitimizētu Krievijas sponsorētās vēlēšanas; tā kā padziļināti jāizmeklē konstatētie ciešie un regulārie kontakti starp Krievijas amatpersonām un Katalonijas separātistu pārstāvjiem Spānijā, kā arī starp Krievijas amatpersonām un *Brexit* kampaņas lielāko privāto sponsoru, un jāņem vērā, ka šie kontakti ir daļa no Krievijas plašākas stratēģijas nolūkā izmantot ikvienu iespēju manipulēt ar diskursu, lai destabilizētu situāciju;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- BJ. tā kā Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupa (GRECO) un Venēcijas komisija jau ir sniegušas plašus ieteikumus, kā ierobežot darbības jomu ārvalstu rīcībspēku iespējamiem iejaukšanās mēģinājumiem, kuri notiek ar politiskā finansējuma starpniecību;
- BK. tā kā vēlēšanu likumi, jo īpaši noteikumi par politisko darbību finansēšanu, nav pietiekami saskaņoti ES līmenī, un līdz ar to ārvalstu rīcībspēkiem ir iespēja piekopt nepārredzamas finansēšanas metodes; tā kā politisko ziedojumu juridiskā definīcija ir pārāk šaura, kā rezultātā Eiropas Savienībā ir iespējams veikt ārvalstu ieguldījumus natūrā;
- BL. tā kā atsevišķās dalībvalstīs noteikumi par politisko reklāmu bezsaistē neattiecas uz politisko reklāmu tiešsaistē; tā kā nepārredzamība ir liela tiešsaistes politiskās reklāmas problēma, kas regulatoriem liedz piemērot tēriņu limitus un nepieļaut finansēšanu no nelikumīgiem avotiem, un šādas nepilnības var postoši ietekmēt mūsu vēlēšanu sistēmu integritāti;
- BM. tā kā nepārredzams finansējums ļauj rasties korupcijai, kas bieži vien pavada ārvalstu finansējumu un ieguldījumus;
- BN. tā kā Regula (ES, Euratom) Nr. 1141/2014 (2014. gada 22. oktobris) par Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu statusu un finansēšanu⁽⁹⁾ tiek pārskatīta, lai politisko darbību finansēšana būtu pārredzamāka;
- BO. tā kā iepriekšējos gados pieaugusi politisko fondu loma un vairumā gadījumu tiem bijusi pozitīva loma politikā un demokrātijas stiprināšanā, taču atsevišķos gadījumos tie drīzāk kļuvuši par neparedzamu instrumentu, ar ko stimulēti ļaunprātīgi finansēšanas un netiešās iejaukšanās veidi;
- BP. tā kā modernās tehnoloģijas un digitālie aktīvi, tādi kā kriptovalūta, tiek izmantoti, lai slēptu nelikumīgus finanšu darījumus ar politiskiem rīcībspēkiem un politiskām partijām;

Kiberdrošība un noturība pret kiberuzbrukumiem

- BQ. tā kā iepriekšējos gados naidīgi valsts un nevalstiskie rīcībspēki aizvien biežāk īstenojuši kiberuzbrukumus un kibertelpas iespējos incidentus; tā kā vairāki kiberuzbrukumi, piemēram, globālās personalizētas pikšķerēšanas e-pasta kampaņas, kuras mērķētas uz stratēģiskām vakcīnu glabāšanas struktūrām, un kiberuzbrukumi Eiropas Zāļu aģentūrai (EMA), Norvēģijas parlamentam un daudzām citām struktūrām, ir izsekoti un pēdas ved pie valstu atbalstītām hakeru grupām, kas galvenokārt saistītas ar Krievijas un Ķīnas valdībām;
- BR. tā kā Eiropas Savienība apņēmusies kibertelpā piemērot spēkā esošās starptautiskās tiesības, jo īpaši ANO Statūtus; tā kā ļaunprātīgi ārvalstu rīcībspēki izmanto to, ka kiberjomā nepastāv spēcīgs starptautiskais tiesiskais regulējums;
- BS. tā kā kiberaizsardzībā dalībvalstis sadarbojas ciešāk pastāvīgās strukturētās sadarbības (PESCO) satvarā, tostarp ir izveidotas Kiberdrošības ātrās reaģēšanas vienības; tā kā Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmā (EDIDP) kā darba programmas ir ietverta izlūkošana, droša saziņa un kiberaizsardzība; tā kā pašreiz spējas stāties preti kiberdraudiem ir ierobežotas, jo trūkst cilvēkresursu un finanšu resursu, piemēram, kritiskajās struktūrās, tādās kā slimnīcas; tā kā ES ir apņēmusies programmā "Digitālā Eiropa"⁽¹⁰⁾ ieguldīt 1,6 miljardus EUR, lai uzlabotu reaģēšanas spējas un darītu pieejamus kiberdrošības instrumentus valsts administrācijām, uzņēmumiem un iedzīvotājiem, kā arī lai veidotu sadarbību starp valsts un privāto sektoru;
- BT. tā kā nepilnības un sadrumstalotība ES kiberjomas spējās un stratēģijās kļūst aizvien lielāka problēma, uz ko norādījusi Eiropas Revīzijas palāta⁽¹¹⁾; tā kā 2019. gada maijā izveidotā ES kiberdiplomātijas rīkkopa ir parādījusi pievienoto vērtību, ko rada vienota ES diplomātiskā reakcija uz ļaunprātīgām kiberdarbībām; tā kā Padome pirmo reizi 2020. gada 30. jūlijā nolēma piemērot ierobežojošus pasākumus fiziskām personām, vienībām un struktūrām, kas atbildīgas par daudziem kiberuzbrukumiem vai tajos iesaistītas;

⁽⁹⁾ OV L 317, 4.11.2014., 1. lpp.

⁽¹⁰⁾ <https://www.consilium.europa.eu/lv/policies/cybersecurity/>

⁽¹¹⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_CYBERSECURITY/BRP_CYBERSECURITY_LV.pdf

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

BU. tā kā ārvalstu rīcībaspēki izmantojuši lielmēroga un nelikumīgas novērošanas programmas, tādas kā *Pegasus*, kas mērķētas uz žurnālistiem, cilvēktiesību aktīvistiem, akadēmiskām aprindām, valsts amatpersonām un politiķiem, tostarp Eiropas valstu vadītājiem; tā kā arī dalībvalstis ir izmantojušas novērošanas spieģelprogrammatūru;

ES dalībvalstu, iestāžu, aģentūru, delegāciju un misiju aizsardzība

- BV. tā kā ES iestādes, tostarp to misijas un operācijas, ir decentralizētas un daudznacionālas un šo iezīmju dēļ tās aizvien biežāk kļūst par mērķi ļaunprātīgiem ārvalstu rīcībaspēkiem, kuri šīs iezīmes izmanto un mēģina sašķelt ES; tā kā kopumā ES iestādēs pārāk maz uzmanības velta drošības kultūrai, lai gan tās nepārprotami ir uzbrukumu mērķis; tā kā Parlamentam kā demokrātiski ievēlētai ES iestādei jātiek galā ar specifiskām problēmām; tā kā vairākos gadījumos konstatēts, ka ES iestādes šķiet neaizsargātas pret ārvalstu iefiltrēšanos; tā kā jāgarantē ES iestāžu darbinieku drošība;
- BW. tā kā prioritārā kārtā jāievieš stingras un saskaņotas krīzes pārvaldības procedūras; tā kā jāpiedāvā papildu apmācība, lai uzlabotu darbinieku sagatavotību;
- BX. tā kā nesenie kiberuzbrukumi mērķēti uz vairākām ES iestādēm un līdz ar to ir vajadzīga cieša iestāžu sadarbība, lai kiberuzbrukumu laikā varētu atklāt un uzraudzīt informāciju un ar to apmainīties un/vai novērst šādu uzbrukumus, tostarp ES kopējās drošības un aizsardzības politikas (KADP) misijās un operācijās; tā kā ES un tās dalībvalstīm jāorganizē regulāras, kopīgas mācības, lai apzinātu trūkumus un veiktu nepieciešamos pasākumus;

Globālo rīcībaspēku iejaukšanās, izmantojot uzpirktu eliti, nacionālās diasporas, augstskolas un kultūras pasākumus

- BY. tā kā vairāki politiķi, tostarp bijušie augsta ranga Eiropas politiķi un civildienesta ierēdņi, apmaiņā pret viņu zināšanām un uz ES pilsoņu un tās dalībvalstu interešu rēķina ir pieņēmti darbā vai kooptēti autoritāru valstu kontrolētos valsts vai privātos uzņēmumos;
- BZ. tā kā atsevišķas valstis, tādas kā Krievija un Ķīna, kā arī Saūda Arābija un citas Persijas līča valstis, sevišķi aktīvi izmanto uzpirktu eliti un kooptāciju, piemēram, bijušais Vācijas kanclers *Gerhard Schröder* un bijušais Somijas premjerministrs *Paavo Lipponen* abi strādā *Gazprom* labā, lai paātrinātu ar *Nord Stream 1* un *2* saistīto pieteikumu iesniegšanas procesu, bijusī Austrijas ārlietu ministre *Karin Kneissl* iecelta par *Rosneft* valdes locekli, bijušais Francijas premjerministrs *François Fillon* iecelts par *Zarubejneft* valdes locekli, bijušais Francijas premjerministrs *Jean-Pierre Raffarin* aktīvi lobē Ķīnas intereses Francijā, bijušais EK komisārs no Čehijas Republikas *Štefan Füle* strādājis *CEFC China Energy*, bijušais Somijas premjerministrs *Esko Aho* tagad ir *Kremlin's Sberbank* valdes loceklis, bijušais Francijas ministrs attiecībām ar Parlamentu *Jean-Marie Le Guen* tagad ir *Huawei France* direktoru padomes loceklis, bijušais Beļģijas premjerministrs *Yves Leterme* iecelts par Ķīnas ieguldījumu fonda *ToJoy* līdzpriekšsēdētāju un vēl daudzi citi augsta ranga politiķi un amatpersonas ieņēmuši līdzīgus amatus;
- CA. tā kā ekonomiskās lobēšanas stratēģijas var tikt kombinētas ar ārvalstu iejaukšanās mērķiem; tā kā saskaņā ar ESAO ziņojumu par lobēšanu 21. gadsimtā⁽¹²⁾ vienīgi ASV, Austrālijā un Kanādā ir ieviesti noteikumi par ārvalstu ietekmi; tā kā izteikti trūkst juridiski saistošu noteikumu un pienācīgi netiek ievērots ES lobēšanas reģistrs, un līdz ar to praktiski nav iespējams izsekot lobēšanu no ārpusvienības valstīm; tā kā pašlaik ES dalībvalstīs nav iespējams uzraudzīt lobēšanas centienus, kas likumdošanu un ārpolitiku ietekmē ar Eiropadomes starpniecību; tā kā noteikumi par lobēšanu ES galvenokārt mērķēti uz saskarsmi klātienē un tajos nav ņemta vērā kopējā atšķirīgo lobēšanas veidu ekosistēma, kāda valda Briselē; tā kā tādas valstis kā Ķīna un Krievija, kā arī Katara, Apvienotie Arābu Emirāti un Turcija milzīgus līdzekļus ir novirzījušas lobēšanas centieniem Briselē;

⁽¹²⁾ Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija, *Lobēšana 21. gadsimtā: pārredzamība, integritāte un piekļuve*, 2021, OECD Publishing, Parīze, pieejams: <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- CB. tā kā centieni instrumentalizēt mazaizsargātas grupas, tostarp ES teritorijā dzīvojošās mazākumtautības un diasporas, ir būtisks ārvalstu iejaukšanās stratēģiju elements;
- CC. tā kā dažādi valstu rīcībspēki, tādi kā Krievijas, Ķīnas un zināmā mērā arī Turcijas valdība, ir centušies palielināt savu ietekmi, izveidojot un izmantojot kultūras, izglītības (piemēram, grantus un stipendijas) un reliģiskos institūtus visās dalībvalstīs, lai stratēģiski censtos destabilizēt Eiropas demokrātiju un paplašināt kontroli pār Austrumeiropu un Centrāleiropu; tā kā pagātnē Krievija, aizbildinoties ar it kā smago savu tautiešu stāvokli, ir veikusi tiešu intervenci trešās valstīs;
- CD. tā kā gūti pierādījumi tam, ka Krievija iejaukusies un tiešaistē manipulējusi ar informāciju daudzās liberālās demokrātijās visā pasaulē, kas cita starpā ietver *Brexit* referendumu Apvienotajā Karalistē un prezidenta vēlēšanas Francijā un ASV, kā arī sniegusi praktisku atbalstu ekstrēmistu, populistu, antieuropeisku spēku partijām un atsevišķām citām partijām un indivīdiem visā Eiropā, tostarp Francijā, Vācijā, Itālijā un Austrijā un citās valstīs; tā kā vajadzīgs lielāks atbalsts pētījumiem un izglītošanai, lai izprastu, cik liela bijusi ārvalstu iejaukšanās ietekme konkrētos notikumos, tādos kā *Brexit* un prezidenta D. Trampa ievēlēšana 2016. gadā;
- CE. tā kā Rietumos dislocētie Krievijas valsts kontrolētie *Sputnik* un *RT* tīkli, kuri tiek kombinēti ar Rietumu medijiem un pilnībā vai daļēji pieder Krievijas un Ķīnas juridiskām un privātām struktūrām, aktīvi iesaistās dezinformācijas darbībās pret liberālajām demokrātijām; tā kā Krievija piekļūst vēstures revizionismam, cenšoties pārrakstīt padomju noziegumu vēsturi un uzņēmīgo iedzīvotāju vidū popularizējot nostalgiju pēc padomju laikiem Centrāleiropā un Austrumeiropā; tā kā nacionālajām raidorganizācijām Centrāleiropā un Austrumeiropā ir grūti konkurēt ar TV saturu krievu valodā, ko finansē Krievijas valdība; tā kā sadarbība starp Ķīnas un ārvalstu medijiem var kļūt nelīdzsvarota, ņemot vērā, ka Ķīnas mediji ir Ķīnas Komunistiskās partijas rupors gan Ķīnā, gan ārvalstīs;
- CF. tā kā visā pasaulē ir atvērti vairāk nekā 500 Konfūcija centri, tostarp aptuveni 200 centri Eiropā, un Konfūcija institūtus un Konfūcija klases Ķīna izmanto kā instrumentu, ar ko iejaukties ES iekšējās lietās; tā kā akadēmiskā brīvība Konfūcija institūtos ir stingri ierobežota; tā kā liels ārvalstu finansējums, sevišķi no Ķīnas un Kataras, tiek novirzīts augstskolām un izglītības programmām, piemēram, Fudānas universitātei Budapeštā;
- CG. tā kā ES pašlaik nav vajadzīgo rīkkopu, ar ko pievērstos elites uzpirkšanas problēmai un stātos pretī ietekmes kanālu izveidei, tostarp ES iestādēs; tā kā ES līmenī situācijas izpratnes kapacitāte joprojām ir zema, trūkst pretizlūkošanas instrumentu un ES lielā mērā paļaujas uz valstu rīcībspēku gribu kopīgot informāciju;

Atturēšana, vainīgā atrašana un kolektīvi pretpasākumi, tostarp sankcijas

- CH. tā kā ES un tās dalībvalstīm pašlaik nav īpaša sankciju režīma saistībā ar ārvalstu iejaukšanās un dezinformācijas kampaņām, kuras organizējuši ārvalstu rīcībspēki, un līdz ar to šie rīcībspēki var droši pieņemt, ka viņu destabilizācijas kampaņas pret ES paliks nesodītas;
- CI. tā kā dezinformētāju un propagandistu noskaidrošana, tostarp vainīgo vārdu, viņu sponsoru un īsto mērķu publiskošana, kā arī šādu uzbrukumu ietekmes uz mērķauditoriju apzināšana ir pirmie soļi virzībā uz efektīvu aizsardzību pret šādām darbībām;
- CJ. tā kā ES jāstiprina atturēšanas instrumenti un rīki, ar ko šādus uzbrukumus izvērtētu un attiecīgi klasificētu kā tādus, kas vai nu pārkāpj vai nepārkāpj starptautiskās tiesības, un līdz ar to izveidotu efektīvu sankciju režīmu, lai ļaunprātīgiem ārvalstu dalībniekiem liktu maksāt cenu par saviem lēmumiem un atbildēt par sekām; tā kā varētu nepietikt vienīgi ar vērsanos pret privātpersonām; tā kā varētu izmantot citus instrumentus, piemēram, tirdzniecības pasākumus, lai Eiropas demokrātiskos procesus aizsargātu pret valstu finansētiem hibrīduzbrukumiem; tā kā atturoši pasākumi jāpiemēro pārredzami, pienācīgi ievērojot visas garantijas; tā kā hibrīduzbrukumi apzināti ir kalibrēti tā, lai tie nepārsniegtu LES 42. panta 7. punktā un Ziemeļatlantijas līguma 5. pantā noteikto robežvērtību;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

Globāla sadarbība un multilaterālisms

- CK. tā kā ārvalstu valsts un nevalstisko rīcībspēku organizētas ļaunprātīgas darbības ietekmē daudzas demokrātiskas partnervalstis visā pasaulē; tā kā nolūkā sniegt kolektīvu atbildi izšķirīga nozīme ir demokrātisko sabiedroto spējai apvienot spēkus;
- CL. tā kā ES kandidātvalstis Rietumbalkānos sevišķi smagi cieš no ārvalstu iejaukšanās un dezinformācijas kampaņām, par ko atbildīgas ir Krievija, Ķīna un Turcija, un kā piemēru var minēt Krievijas iejaukšanos Prespas līguma ratifikācijas procesā Ziemeļmaķedonijā; tā kā Ķīna un Krievija plaši izmantojušas Covid-19 pandēmiju Rietumbalkānos, lai destabilizētu šīs valstis un diskreditētu ES; tā kā tiek sagaidīts, ka kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis atbalstīs ES iniciatīvas cīņai pret ārvalstu iejaukšanos;
- CM. tā kā līdzīgi domājošiem partneriem un sabiedrotajiem joprojām nav nedz vienotas izpratnes par šādu draudu būtību, nedz vienotas definīcijas; tā kā ANO ģenerālsekretārs aicina izstrādāt globālu rīcības kodeksu, ar ko veicinātu publiskās informācijas integritāti; tā kā šajā ziņā nozīmīga platforma diskusijām ir konference par Eiropas nākotni;
- CN. tā kā — lai stātos pretī ārvalstu ļaunprātīgas iejaukšanās centieniem, ir vajadzīga līdzīgi domājošu partneru globāla, multilaterāla sadarbība un atbalsts, tā kā citas demokrātijas, piemēram, Austrālija un Taivāna, ir attīstījušas augsta līmeņa prasmes un izstrādājušas stratēģijas; tā kā Taivāna ir līdere cīņā pret manipulāciju ar informāciju, ko galvenokārt veic Ķīna; tā kā Taivānas sistēma ir sekmīga, jo notiek sadarbība starp visām valdības struktūrām, kā arī neatkarīgām NVO, kas specializējušās faktu verificācijā un medijpratībā, un notiek sadarbība ar sociālo mediju platformām, piemēram, *Facebook*, kā arī īstenota medijpratības veicināšana visām paaudzēm, dezinformācijas atmakošana un manipulatīvu vēstījumu izplatības ierobežošana; tā kā INGE Īpašā komiteja devās triju dienu oficiālā vizītē uz Taivānu, lai diskutētu par dezinformāciju un ārvalstu iejaukšanos vēlēšanās;

Pret ārvalstu iejaukšanos jāvēršas ar ES koordinētu stratēģiju

1. ir ļoti nobažījies, ka aizvien biežāk notiek ārvalstu mēģinājumi iejaukties un manipulēt ar informāciju un tie kļūst jo komplicētāki, šos mēģinājumus galvenokārt veic Krievija un Ķīna un tie mērķēti uz Eiropas Savienības un tās dalībvalstu visiem demokrātisko funkciju elementiem;
2. atzinīgi vērtē Komisijas priekšsēdētājas 2022. gada 27. februāra paziņojumu par ES mēroga aizliegumu tādiem Krievijas propagandas kanāliem kā Sputnik TV, RT (agrākais nosaukums Russia Today) un citiem Krievijas dezinformācijas orgāniem, kuru vienīgais mērķis ir vājināt un šķelt ES sabiedrisko domu un ES lēmumu pieņēmējus; šajā sakarā aicina veikt papildu pasākumus;
3. aicina Komisiju ierosināt un likumdevējstādes un dalībvalstis atbalstīt daudzslāņu, koordinētu un starpnozaru stratēģiju, kā arī atvēlēt pietiekamus finanšu resursus, lai ES un tās dalībvalstīm būtu pienācīgas prognozēšanu un noturību veicinošas rīcībpolitikas un atturēšanas instrumenti, ar ko tās spētu stāties pretī visiem ārvalstu valsts un nevalstisko rīcībspēku organizētiem hibrīddraudiem un uzbrukumiem; uzskata, ka stratēģija jābalsta uz šādiem elementiem:
 - a) kopīga terminoloģija un definīcijas, vienota metodoloģija, līdz šim pieņemto tiesību aktu izvērtēšana un *ex post* ietekmes novērtējumi, kopīga izlūkošanas sistēma, kā arī izpratne, uzraudzība, tostarp agrīnā brīdināšana, un situācijas apzināšanās attiecībā uz aktuālajām problēmām,
 - b) konkrētas rīcībpolitikas, ar ko ES iedzīvotāju vidū veidot noturību saskaņā ar demokrātiskām vērtībām, tostarp sniedzot atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai,
 - c) pienācīgas traucējumu novēršanas un aizsardzības spējas,
 - d) diplomātiski un atturoši atbildes pasākumi, tostarp ES rīkkopa cīņai pret ārvalstu iejaukšanās un ietekmes operācijām, arī hibrīdoperācijām, un šajā ziņā jāizmanto atbilstīgi pasākumi, tādi kā vainīgo atrašana un publiskošana, sankcijas un pretpasākumi, kā arī globālas partnerības nolūkā apmainīties ar praksi un popularizēt starptautiskas normas atbildīgas valsts rīcības īstenošanai;
4. uzsver, ka visi pasākumi, ar ko vēršas pret ārvalstu iejaukšanos nolūkā novērst, atklāt, konstatēt vainīgo, apkarot un sankcionēt, ir jāizstrādā tā, lai tiktu ievērotas un popularizētas pamattiesības, ietverot ES iedzīvotāju spēju komunicēt veidā, kas ir drošs, anonīms un bez cenzūras, kā arī bez jebkādas ārvalstu rīcībspēku nepamatotas iejaukšanās;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

5. uzskata, ka šādas stratēģijas pamatā jābūt uz risku balstītai visai sabiedrībai un visai valdībai kopīga pieejai, kas jo īpaši aptvertu šādas jomas:

- a) ES noturības uzlabošana ar situācijas izpratni, medijpratību un informācijas lietotprasmi, mediju plurālismu, neatkarīgu žurnālistiku un izglītošanu;
- b) ārvalstu iejaukšanās caur tiešsaistes platformām;
- c) kritiskā infrastruktūra un stratēģiskās nozares;
- d) ārvalstu iejaukšanās vēlēšanu procesos;
- e) ārvalstu rīcībspēku un sponsoru slēptais finansējums politiskām darbībām;
- f) kiberdrošība un noturība pret kiberuzbrukumiem;
- g) ES dalībvalstu, iestāžu, aģentūru, delegāciju un misiju aizsardzība;
- h) globālo rīcībspēku iejaukšanās, izmantojot uzpirktu eliti, nacionālās diasporas, augstskolas un kultūras pasākumus;
- i) atturēšana, vainīgā atrašana un kolektīvi pretpasākumi, tostarp sankcijas;
- j) globālā sadarbība un multilaterālisms;

6. jo īpaši aicina ES un tās dalībvalstis palielināt resursus un līdzekļus, ko visā Eiropā un pasaulē piešķir tādām struktūrām un organizācijām, kā ideju laboratorijas un faktu verificētāji, kuru uzdevums ir uzraudzīt apdraudējumu, tostarp dezinformāciju, un uzlabot izpratni par šādiem apdraudējumiem; uzsver, ka ES ir izšķirīga loma plašākā stratēģiskā ziņā; prasa stiprināt ES un tās dalībvalstu prognozēšanas kapacitāti un sadarbību nolūkā būt pilnīgi gatavām paredzēt, novērst un ierobežot ārvalstu manipulācijas ar informāciju un iejaukšanos, stiprināt stratēģisko interešu un infrastruktūras aizsardzību un iesaistīties daudzpusējā sadarbībā un koordinācijā, lai attiecīgajos starptautiskajos forumos panāktu vienotu izpratni par šo problēmu; aicina Ārlietu padomi regulāri diskutēt par šīm ārvalstu iejaukšanās problēmām;

7. ir nobažījies, ka pašlaik gan plaša sabiedrība, gan valdības ierēdņi būtībā neizprot ārvalstu autoritāro režīmu un citu ļaunprātīgu rīcībspēku radīto draudu nopietnību, kuri mērķēti uz visiem Eiropas sabiedrības līmeņiem un sektoriem un kuru mērķis ir graut pamattiesības un valsts iestāžu leģitimitāti, padziļināt politisko un sociālo šķelšanos un atsevišķos gadījumos pat apdraudēt ES pilsoņu dzīvības;

8. pauž bažas, ka nepastāv normas un atbilstīgi un pietiekami stingri pasākumi, lai varētu noskaidrot, kas stāv aiz ārvalstu iejaukšanās, un uz to reaģēt, un līdz ar to ļaunprātīgi rīcībspēki var īstenot sev izdevīgu taktiku ar zemām izmaksām, zemu risku un lielu ieguvumu, jo iespēja, ka nāksies atbildēt par savu rīcību, pašlaik ir ļoti maza;

9. mudina Komisiju vajadzības gadījumā ārvalstu manipulācijas ar informāciju un iejaukšanās problemātiku iekļaut *ex ante* ietekmes novērtējumā, ko veic pirms jaunu priekšlikumu iesniegšanas, lai ārvalstu iejaukšanās un informācijas manipulācijas apkarošanu integrētu ES politikas veidošanā; mudina EĀDD un Komisiju sagatavot regulārus noturības pārskatus, kuros izvērtētu draudu dinamiku un ietekmi uz pašreizējo likumdošanu un rīcībpolitikām;

10. aicina Komisiju analizēt nesen izveidotās valsts iestādes, tādas kā Austrālijas Nacionālais koordinators ārvalstu iejaukšanās apkarošanas lietās, Somijas Drošības komiteja, kura palīdz valdībai un ministrijām, Zviedrijas Civilā ārkārtas situāciju aģentūra, jaunā psiholoģiskās aizsardzības aģentūra un Nacionālais Ķīnas centrs, Francijas jaunā valsts aģentūra *Vigilium*, Lietuvas Nacionālais kiberdrošības centrs un Taivānas Starpaģentūru koordinēšanas tīkls dezinformācijas apkarošanai, lai mēs varētu apzināt, ko pārņemt no attiecīgās paraugprakses un ko mēs varētu īstenot ES mērogā; aicina Komisiju šajā ziņā atbalstīt informācijas un paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm; uzsver, cik būtiska nozīme ir proaktīvai pieejai un instrumentiem, tostarp stratēģiskai komunikācijai, kas ir visa pamatā, lai ES un dalībvalstu rīcībpolitikas spētu īstenot gan vārdos, gan darbos; aicina Komisiju nodrošināt pienācīgu apmācību par datu zinātni un izveidot Komisijā vienotu struktūru, kas uzraudzītu informācijas manipulāciju;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

11. ir nobažījies, ka daudzos spēkā esošos ES un valsts līmeņa tiesību aktos un rīcībpolitikās, kuru mērķis ir atklāt, novērst un apkarot ārvalstu iejaukšanos, ir daudzas nepilnības un iespējas tos apiet;

12. atzīmē, ka ES finansē vairākus ilgtermiņa projektus un programmas, kas mērķētas uz dezinformācijas apkarošanu tehnoloģiskā, tiesiskā, psiholoģiskā un informatīvā līmenī; aicina Komisiju izvērtēt šo projektu un programmu ietekmi un piemērojamību;

13. aicina Komisiju izveidot Komisijas darba grupu, ko vadītu Komisijas priekšsēdētājas vietniece un vērtību un pārredzamības komisāre *Věra Jourová*, un darba grupas uzdevums būtu analizēt spēkā esošos tiesību aktus un rīcībpolitikas, lai apzinātu nepilnības, ko varētu izmantot ļaunprātīgi rīcībspēki, un mudina Komisiju konstatētās nepilnības novērst; uzsver, ka šai struktūrai jāsadarbojas ar citām ES iestādēm un dalībvalstīm valsts, reģionālā un vietējā līmenī un jāveicina apmaiņa ar paraugpraksi; aicina Komisiju un EĀDD apsvērt iespēju izveidot ar pietiekamiem resursiem nodrošinātu un neatkarīgu Eiropas Centru iejaukšanās draudu un informācijas integritātes lietās, kura uzdevums būtu kopumā apzināt, analizēt un dokumentēt pret ES vērstas informācijas manipulācijas darbības un iejaukšanās draudus, palielināt izpratni par situāciju un izveidot specializētu zināšanu centru, kas kļūtu par platformu saziņai ar pilsonisko sabiedrību, uzņēmējdarbības nozari, ES un valstu iestādēm, un palielināt sabiedrības informētību, *inter alia* regulāri ziņojot par sistēmiskiem draudiem; uzsver — ja tiktu izveidots šāds jauns neatkarīgs un ar pietiekamiem resursiem nodrošināts Eiropas Centrs iejaukšanās draudu un informācijas integritātes lietās, tiktu precizētas un stiprinātas funkcijas, ko veic EĀDD Stratēģiskās komunikācijas nodaļa un tās operatīvās grupas kā ES diplomātiskā dienesta stratēģiska struktūra, ka arī tiktu novērstas funkciju pārklāšanās; uzsver, ka EĀDD Stratēģiskās komunikācijas nodaļai piešķirtais mandāts jāizmanto, lai izstrādātu stratēģiskās rīcībpolitikas cīņai pret tagadējiem un jauniem kopīgiem draudiem un lai stiprinātu sadarbību ar starptautiskajiem partneriem šajā jomā; norāda, ka šo uzdevumu EĀDD Stratēģiskās komunikācijas nodaļa varētu veikt ciešā sadarbībā ar jauno Eiropas Centru iejaukšanās draudu un informācijas integritātes lietās un jauno Komisijas darba grupu;

14. prasa ES iestādēm un dalībvalstīm ļaut pilsoniskajai sabiedrībai pilnvērtīgi un aktīvi iesaistīties cīņā pret ārvalstu iejaukšanos; aicina visos Eiropas sabiedrības līmeņos un sektoros izveidot sistēmas, ar ko uzlabotu organizāciju un iedzīvotāju noturību pret ārvalstu iejaukšanos, spētu laikus atklāt uzbrukumus un pēc iespējas efektīvāk stāties tiem pretī, tostarp ar izglītošanu un izpratnes veidošanu, un vienlaikus aicina ievērot ES pamattiesību satvaru un darbības veikt pārredzami un demokrātiski; šajā sakarībā atzīmē Taivānas īstenoto paraugpraksi un visas sabiedrības mēroga pieeju; aicina lēmumu pieņēmējus sniegt pilsoniskajai sabiedrībai piemērotus instrumentus un piešķirt līdzekļus, lai būtu iespējams pētīt, atklāt un apkarot ārvalstu ietekmi;

ES noturības veidošana ar situācijas izpratni, medijpratību un izglītošanu

15. uzsver, ka ES iestādēm un dalībvalstīm jāievieš pienācīgas, stabilas un saistītas sistēmas, ar ko atklāt, analizēt, izsekot un kartēt ārvalstu un nevalstisko rīcībspēku mēģinājumus iejaukties demokrātiskajos procesos, lai ar attiecīgajām sistēmām uzlabotu situācijas izpratni un skaidri apzinātos, kāda uzvedība ES un tās dalībvalstīm jāneitralizē un jāapkarot; prasa veikt regulārus socioloģiskus pētījumus un aptaujas, lai uzraudzītu noturību un medijpratību, kā arī izprastu sabiedrības atbalstu un priekšstatus par izplatītākajiem dezinformācijas vēstījumiem;

16. uzsver — vienlīdz būtiski ir tas, lai šādas analīzes rezultāti nepaliktu vienīgi ārvalstu iejaukšanās jomā specializētu grupu rīcībā, bet pēc iespējas tiktu nodoti plašākai sabiedrībai, jo īpaši cilvēkiem, kuri veic sensitīvas funkcijas, un līdz ar to ikviens būtu informēts par draudu modeļiem un spētu izvairīties no riskiem;

17. uzsver, ka ir jāizstrādā vienota metodoloģija, kas ļautu izprast situāciju, brīdināt jau agrīnā posmā un izvērtēt draudus, sistemātiski vākt pierādījumus un laikus atklāt informācijas manipulācijas vidi, kā arī jāizstrādā tehniskās kvalificēšanas standarti, piemēram, attiecībā uz satura autentiskumu, lai reaģēšana būtu efektīva;

18. uzsver, ka ES sadarbībā ar dalībvalstīm un multilaterāli izvēršot darbu attiecīgajos starptautiskajos forumos ir jāizstrādā konceptuāla definīcija, ar ko definētu pret ES vērstos iejaukšanās draudus; uzsver, ka šādā definīcijā jāatspoguļo izmantotā taktika, paņēmieni, procedūras un instrumenti, lai raksturotu uzvedības modeļus, ar kādiem valsts un nevalstiskie rīcībspēki īsteno draudus, kuru aculiecinieki mēs esam; mudina Komisiju iesaistīt ES Pamattiesību aģentūru, lai nodrošinātu, ka nevienā konceptuālajā definīcijā netiek iestrādātas diskriminējošas vai nelīdztiesīgas koncepcijas vai neobjektivitāte;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

19. uzsver, ka publiskā diplomātija un stratēģiskā komunikācija ir pamatelementi ES ārējo attiecību un ES demokrātisko vērtību aizsardzībā; prasa ES iestādes vērst plašumā un padziļināt svarīgo darbu, ko nodrošina EĀDD Stratēģiskās komunikācijas nodaļa un tās operatīvās grupas, ES Izlūkošanas un situāciju centrs (ES *INTCEN*) un Hibrīddraudu analīzes vienība, ES Militārā dienesta Izlūkošanas direktorāts, Ātrās brīdināšanas sistēma, administratīvā līmenī iedibinātā sadarbība starp EĀDD, Komisiju un Parlamentu, Komisijas vadītāis dezinformācijas apkarošanas tīkls, Parlamenta administratīvā darba grupa dezinformācijas apkarošanas lietās un pašreizējā sadarbība ar NATO, G7, pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru, ciktāl runa ir par sadarbību tādās jomās kā izlūkošana, analīze, apmaiņa ar paraugpraksi un izpratnes veidošana par ārvalstu manipulāciju ar informāciju un ārvalstu iejaukšanos; atzinīgi vērtē Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 09/2021 "Dezinformācija, kas skar Eiropas Savienību, tiek apkārta, bet nav iegrožota", aicina EĀDD un Komisiju publicēt sīku grafiku, kādā paredzēta Revīzijas palātas ieteikumu īstenošana;

20. uzsver, ka pastāvīgi jāuzlabo uzraudzības centieni, turklāt vēl jo vairāk tie jāstiprina labu laiku pirms vēlēšanām, referendumiem vai citiem svarīgiem politiskiem procesiem visā Eiropā;

21. aicina dalībvalstis pilnībā izmantot šos resursus, attiecīgos izlūkdatus kopīgojot ar ES *INTCEN* un stiprinot līdzdalību Ātrās brīdināšanas sistēmā; uzskata, ka vēl jo vairāk jāstiprina ES un NATO sadarbība analīzes un izlūkošanas jomā, vienlaikus padarot to pārredzamāku un demokrātiski pārskatbīdīgu, kas ietver informācijas sniegšanu Parlamentam;

22. atzinīgi vērtē Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas nodomu izveidot Kopīgu situācijas izpratnes centru, ar ko uzlabotu stratēģisko prognozēšanu un ES atvērto stratēģisko autonomiju, un vienlaikus gaida turpmāku precizējumu par centra izveidi un misiju; uzsver, ka šādam centram nāktos aktīvi sadarboties ar attiecīgajiem Komisijas, EĀDD, Padomes un Parlamenta un valstu iestāžu dienestiem; tomēr atkārtoti norāda, cik svarīgi ir nodrošināt, lai darbs nedublētos un nepārkātos ar tagadējām ES struktūrām;

23. atgādina, ka EĀDD rīcībā ir jānodod spēcīgs un skaidri definēts mandāts un resursi, kas vajadzīgi stratēģiskās komunikācijas, operatīvā darba un informācijas analīzes nodaļai, lai uzraudzītu un risinātu informācijas manipulācijas problēmu un iejaukšanos no ārvalstīm, un atzīmē, ka pašlaik šo darbu veic trīs operatīvās grupas, un turklāt ir jāpaplašina ģeogrāfiskais tvērums, piemērojot uz risku balstītu pieeju; aicina nekavējoties izvērst pienācīgas EĀDD spējas, lai stātos pret Ķīnas manipulācijai ar informāciju un iejaukšanās centieniem, un šajā ziņā sevišķi palīdzētu Tālo Austrumu darba grupas izveidei; turklāt uzsver, ka saistībā ar Ķīnu un citiem stratēģiski svarīgiem reģioniem būtiski jāpalielina zināšanas un valodu prasmes gan EĀDD, gan dalībvalstīs un ES iestādēs kopumā un jāizmanto publiskos avotos pieejami izlūkdati, kurus pašlaik izmanto samērā reti;

24. uzsver, cik būtiski aktīvās un brīvās demokrātiskās debatēs ir plaši pieejami, konkurētspējīgi un plurālistiski mediji, neatkarīgi žurnālisti, faktu verificētāji un spēcīgi sabiedriskie mediji; atzinīgi vērtē iniciatīvas, kuru mērķis ir apvienot, apmācīt un citādi atbalstīt neatkarīgu žurnālistu, faktu verificētāju un pētnieku organizācijas visā Eiropā un jo īpaši visvairāk apdraudētajos reģionos, un cita starpā šo darbu veic Eiropas Digitālo mediju observatorija un Eiropas Demokrātijas fonds; pauž dziļu nožēlu, ka Eiropas Digitālo mediju observatorija neaptver Baltijas valstis; atzinīgi vērtē arī iniciatīvas, kuru mērķis ir veidot uzticamas žurnālistikas un faktu verificēšanas indikatorus, kas ir viegli atpazīstami, piemēram, "Reportieru bez robežām" ierosinātā iniciatīva; aicina Komisiju cīnīties pret masu mediju monopoli;

25. sevišķi augstu vērtē pētījumus un daudzās radošās un sekmīgās medijpratības un digitālās pratības un izpratnes vairošanas iniciatīvas, kuras īsteno privātpersonas, skolas, augstskolas, mediju organizācijas, publiskās iestādes un pilsoniskās sabiedrības organizācijas;

26. prasa ES un dalībvalstīm atvēlēt ES publiskā finansējuma līdzekļus neatkarīgiem faktu verificētājiem, pētniekiem, kvalitatīviem un pētnieciskiem medijiem un žurnālistiem, kā arī NVO, kas pēta un izmeklē manipulācijas ar informāciju un iejaukšanos, veicina medijpratību, digitālo pratību, informācijas lietotprasmi un citus līdzekļus, ar ko iedzīvotājiem nodrošina pilnvērtīgas iespējas, un kas pēta, kā konstruktīvi noteikt, cik rezultatīva ir medijpratības, digitālās pratības un informācijas lietotprasmi apmācība, izpratnes veidošana, atspēkošana un stratēģiskā komunikācija;

27. prasa veikt pasākumus, ar ko stiprināt profesionālus un plurālistiskus medijus, lai izdevēji saņemtu taisnīgus ienākumus par sava satura izmantošanu internetā; uzsver, ka pasaulē atsevišķas valstis veic pasākumus, lai medijiem būtu pienācīgi finanšu resursi; atkārtoti prasa izveidot pastāvīgu ES ziņu mediju fondu un šajā saistībā atzinīgi vērtē Ziņu

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

iniciatīvu, tostarp jaunās finansēšanas iespējas mediju nozarei, medijpratībai un informācijas lietotprasmei 2021.–2027. gada programmā “Radošā Eiropa”; tomēr atzīmē, ka finansējuma plūsmas var radīt atkarību vai ietekmēt mediju neatkarību; šajā ziņā uzsver, cik būtiska ir mediju finansēšanas pārredzamība; uzskata, ka nolūkā aizsargāt mediju plurālismu ir jāpublisko informācija un jānorāda, kas ir mediju īpašnieki, kas medijus sponsorē un kontrolē un kas medijiem piegādā saturu un maksā par žurnālistikas saturu;

28. uzsver, ka ir jādara pieejama sabiedrībai analīze, ziņojumi par incidentiem un uz izlūkdatiem balstīti sabiedrības apdraudējuma novērtējumi, kas saistīti ar informācijas manipulāciju un iejaukšanos; tāpēc ierosina izveidot ES mēroga datubāzi, kurā apkopotu informāciju par ES un dalībvalstu iestāžu paziņotiem ārvalstu iejaukšanās incidentiem; uzsver, ka vajadzības gadījumā informāciju par šādiem incidentiem varētu sniegt pilsoniskās sabiedrības organizācijām un sabiedrībai un šī informācija būtu pieejama visās ES valodās;

29. aicina visas dalībvalstis savās mācību programmās no pirmskolas līdz pieaugušo izglītībai, ietverot skolotāju un pētnieku apmācību, iekļaut medijpratību un digitālo pratību, kā arī zināšanas par demokrātiju, pamattiesībām, mūslaiku vēsturi, ārlietām, kritisko domāšanu un sabiedrisko līdzdalību; aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt atbalstu vēstures mācīšanai un pētījumiem par to, kā ārvalstu iejaukšanās un pagātnes totalitārisms ir ietekmējuši sabiedrību kopumā un jo īpaši plaša mēroga demokrātiskus notikumus;

30. prasa ES iestādēm un dalībvalstīm visos administratīvajos līmeņos apzināt nozares, kurās varētu notikt iejaukšanās mēģinājumi, un aicina šajās nozarēs strādājošajiem sniegt regulāru apmācību un praktiskas nodarbības par to, kā konstatēt iejaukšanās mēģinājumus un no tiem izvairīties, un uzsver, ka šādi centieni būtu efektīvāki, ja ES izveidotu standartizētu formātu; iesaka visaptverošas apmācības moduļus piedāvāt arī visiem civildienesta ierēdņiem; šajā ziņā atzinīgi vērtē apmācību, ko deputātiem un darbiniekiem piedāvā Parlamenta administrācija; iesaka turpināt šīs apmācības pilnveidošanu;

31. uzsver, ka izpratne par ārvalstu iejaukšanos jāpalielina visos sabiedrības slāņos; atzinīgi vērtē EĀDD, Komisijas un Parlamenta administrācijas iniciatīvas, piemēram, žurnālistu, skolotāju, influenceru, studentu, vecāku cilvēku un apmeklētāju apmācības un izpratnes veidošanas pasākumus, kuri Briselē un visās ES dalībvalstīs notikuši gan bezsaistē, gan tiešsaistē, un iesaka šādus pasākumus turpināt;

32. aicina dalībvalstis, ES administrāciju un pilsoniskās sabiedrības organizācijas kopīgot paraugpraksi par medijpratības un informācijas lietotprasmes apmācību un izpratnes veidošanu, kā tas prasīts Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā⁽¹³⁾; aicina Komisiju kopīgot šo informāciju sadarbībā ar medijpratības ekspertu grupu; uzsver, ka pārskatītā direktīva strauji un pienācīgi jāīsteno dalībvalstīs;

33. aicina ES iestādes izstrādāt ētikas kodeksu, kurā sniegtu norādes publiskajām iestādēm un politikajiem pārstāvjiem par sociālo mediju platformu un tīklu izmantošanu; uzskata, ka jāveicina atbildīga šādu platformu izmantošana, lai publiskajā telpā nepieļautu informācijas manipulāciju un maldinošu informāciju;

34. prasa ES un tās dalībvalstīm īstenot izpratnes veidošanas, medijpratības un informācijas lietotprasmes programmas, kas būtu pielāgotas katrai mērķgrupai, tostarp diasporām un minoritātēm, un aicina Komisiju izveidot sistēmu materiāla vieglai kopīgošanai mazākumtautību valodās, kas ļautu samazināt tulkošanas izmaksas un uzrunāt pēc iespējas vairāk cilvēku; aicina reģionus un pašvaldības uzņemties vadošo lomu, jo ir būtiski aptvert lauku apvidus un visas demogrāfiskās grupas;

35. uzsver — reaģējot uz ārvalstu iejaukšanās mēģinājumiem, ir būtiski aizsargāt galvenās mērķgrupas, pret kurām vērsta konkrētā iejaukšanās; uzsver, ka ir vajadzīga mērķēta rīcība un šajā ziņā jāizmanto saskaņots ES tiesiskais regulējums, ar ko vērsties pret dezinformācijas un naida runas izplatīšanu jautājumos, kas saistīti ar dzimumu, *LGBTIQ+* cilvēkiem, mazākumtautībām un bēgļiem; aicina Komisiju izstrādāt un īstenot stratēģijas, ar ko pārtrauktu finansēt personas un grupas, kas aktīvi manipulē ar informāciju vai piedalās šādā manipulācijā, to bieži vien mērķējot uz iepriekš minētajām grupām un tematiem nolūkā sašķelt sabiedrību; prasa rīkot pozitīvas komunikācijas kampaņas par šiem jautājumiem un uzsver, ka ir vajadzīga apmācība par dzimumsensitivitāti;

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts), par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

36. konstatē, ka dzimstiskos dezinformācijas uzbrukumus un kampaņas bieži vien izmanto kā daļu no plašākas politiskās stratēģijas, lai diskreditētu vienlīdzīgu līdzdalību un jo īpaši sieviešu un LGBTIQ+ cilvēku līdzdalību demokrātiskos procesos; uzsver, ka dezinformācija par LGBTIQ+ cilvēkiem kurina naidu gan tiešsaistē, gan bezsaistē un apdraud dzīvības; prasa veikt pētījumus par dezinformāciju tiešsaistē no intersekcionāla skatpunkta un sekot līdzi izmaiņām, ko platformas ievieš, reaģējot uz dzimstiskos dezinformācijas kampaņām tiešsaistē; prasa lielāku uzmanību pievērst dzimstiskajai dezinformācijai un izveidot agrīnās brīdināšanas sistēmas, ar ko varētu ziņot par dzimstiskos dezinformācijas kampaņām tiešsaistē un šādas kampaņas identificēt;

37. aicina Komisiju nākt klajā ar visaptverošu medijpratības un informācijas lietošanas stratēģiju, kurā īpaša uzmanība tiktu pievērsta informācijas manipulācijas apkarošanai;

38. atzinīgi vērtē izveidoto ekspertu grupu dezinformācijas apkarošanai un digitālās pratības veicināšanai ar izglītību un apmācību, kura cita starpā pievērsīsies tādiem jautājumiem kā kritiskā domāšana, pedagogu apmācība, centieni atspēkot, atmāskot un verificēt faktus, kā arī apmācāmo iesaiste; aicina Komisiju kopīgot šīs ekspertu grupas darba rezultātus un īstenot slēdzienus;

39. uzsver, cik būtiska ir stratēģiskā komunikācija nolūkā vērsties pret visbiežāk izplatītiem antidemokrātiskiem vēstījumiem; prasa uzlabot ES stratēģisko komunikāciju, lai uzrunātu pēc iespējas vairāk cilvēkus un ne tikai ES, bet arī ārvalstīs; uzsver, ka visām demokrātiskām organizācijām ir jāaizstāv demokrātija, jāstiprina tiesiskums un jāuzņemas kopīga atbildība par saziņu ar pilsoņiem, izmantojot viņiem ērtākās valodas un platformas;

40. aicina dalībvalstis organizēt efektīvas publiskās komunikācijas kampaņas par Covid-19 pandēmiju, lai izplatītu precīzu un savlaicīgu informāciju un apkarotu dezinformāciju, jo īpaši saistībā ar vakcinām;

41. ir ļoti nobažījies par ārvalstu propagandu, ko galvenokārt izplata Maskava un Pekina, kā arī Ankara, un ko tulko vietējās valodās, piemēram, žurnālistiku pasniedzot RT, *Sputnik Anadolu*, CCTV, *Global Times*, *Xinhua*, TRT World vai Ķīnas Komunistiskās partijas sponsorētu medij saturu un izplatot to ar laikrakstiem; uzskata, ka šādus kanālus nevar uzskatīt par īstiem medijiem un tāpēc tiem nevajadzētu nodrošināt tādas pašas tiesības un aizsardzību, kāda ir demokrātiskiem medijiem; vienlīdz nobažījies ir arī par to, kā šādi vēstījumi tiek tirāzēti īstos žurnālistikas produktos; uzsver, ka ir jāveido izpratne par Krievijas un Ķīnas dezinformācijas kampaņām, kuru mērķis ir diskreditēt demokrātiskās vērtības un sašķelt ES, jo Eiropā tieši šīs valstis ir galvenie dezinformācijas avoti; aicina Komisiju sākt pētījumu par mediju minimālajiem standartiem, kas pārķāpumu gadījumā būtu pamats iespējamai licenču atsaukšanai; aicina Komisiju pētījuma konstatējumus integrēt turpmākajos tiesību aktos, piemēram, gaidāmajā Mediju brīvības aktā; atzīmē, ka ārvalstu iejaukšanās rīcībspēki var izlikties par žurnālistiem; uzskata, ka šādos gadījumos jābūt iespējai pret attiecīgo personu vai organizāciju vērsties ar sankcijām, piemēram, publiskot vainīgā vārdu vai nosaukumu, ka arī atmāskojošu informāciju, neielaidot preses pasākumus vai anulēt mediju pārstāvja akreditāciju;

42. pauž dziļas bažas par uzbrukumiem, aizskaršanu, vardarbību un draudiem, kas vērsti pret žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem un citām personām, kuras atmāsko ārvalstu iejaukšanos, un kas var pat apdraudēt viņu neatkarību; aicina Komisiju drīzumā iesniegt konkrētus un vērienīgus priekšlikumus par visu šo personu drošību, ietverot stratēģiskas tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību (STPSL) instrumentu un ekonomisko, juridisko un diplomātisko atbalstu, kā tas izklāstīts Eiropas Demokrātijas rīcības plānā; šajā ziņā atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu (ES) 2021/1534 (2021. gada 16. septembris) par aizsardzības, drošības un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu žurnālistiem un citiem mediju profesionāļiem Eiropas Savienībā⁽¹⁴⁾; aicina Komisiju un dalībvalstis efektīvi aizsargāt žurnālistus un citus mediju profesionāļus, izmantojot leģislatīvus un neleģislatīvus instrumentus;

43. uzsver, ka jāiesaista vietējie un reģionālie lēmumu pieņēmēji, kuri atbild par stratēģiskiem lēmumiem savu kompetenču jomās, tādās kā infrastruktūra, kibernetikas drošība, kultūra un izglītība; uzsver, ka vietējie un reģionālie politiķi un iestādes bieži vien jau agrīnā posmā var identificēt attiecīgās tendences, un uzsver, ka vietējās zināšanas nereti ir vajadzīgas, lai noteiktu un īstenotu atbilstīgus pretpasākumus;

⁽¹⁴⁾ OV L 331, 20.9.2021., 8. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

44. aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest komunikācijas kanālus un izveidot platformas, ar ko uzņēmumi, NVO un privātpersonas, tostarp diasporu pārstāvji, varētu ziņot instancēm, ja viņi cietuši no informācijas manipulācijas vai iejaukšanās; aicina dalībvalstis atbalstīt uzbrukumus cietušos un tos, kuri zina par šādiem uzbrukumiem vai uz kuriem izdara spiedienu;

Ārvalstu iejaukšanās caur tiešsaistes platformām

45. atzinīgi vērtē ierosinājumu pārskatīt Prakses kodeksu dezinformācijas jomā un priekšlikumus par digitālo pakalpojumu aktu un digitālo tirgus aktu, ka arī citus pasākumus, kas saistīti ar Eiropas demokrātijas rīcības plānu un var būt efektīvi instrumenti cīņā pret ārvalstu iejaukšanos; iesaka minēto priekšlikumu galīgajā lasījumā ņemt vērā šīs iedaļas atlikušajā daļā izklāstītos aspektus;

46. uzsver, ka vārda brīvību nedrīkst kļūdaini interpretēt kā brīvību iesaistīties tiešsaistes darbībās, kuras ir nelikumīgas bezsaistē, piemēram, tādās darbībās kā vajāšana, naida runa, rasu diskriminācija, terorisms, vardarbība, spiegošana un draudi; uzsver, ka platformām ne vien jāievēro tās valsts tiesību akti, kurā tie iedibināti, bet arī uzņemtās saistības, jo īpaši attiecībā uz kaitīgu saturu tiešsaistē; aicina platformas stiprināt centienus novērst tāda nelikumīga satura atkārtotu parādīšanos, kas ir identisks iepriekš kā nelikumīgam identificētam un izņemtam saturam;

47. uzsver, ka pirmām kārtām jāturpina pētīt dezinformācijas un ārvalstu iejaukšanās tiešsaistē vērtēšanā plašumā un ES mērogā jāievieš tiesību akti, ar ko panāktu būtiski lielāku un konstruktīvāku pārredzamību, uzraudzību un pārskatbilstību pār tiešsaistes platformu darbībām un likumīgu lietotāju piekļuvi datiem, jo īpaši saistībā ar algoritmiem un tiešsaistes reklāmu; prasa sociālo mediju uzņēmumus uzturēt reklāmas bibliotēkas;

48. prasa īstenot regulējumu un darbības, ar ko uzliktu pienākumu platformām, jo īpaši tām, kas rada sistēmisku risku sabiedrībai, iesaistīties cīņā pret informācijas manipulāciju un iejaukšanos, kas ietvertu, piemēram, marķējumus, ar ko identificē īsteno kontu autorus, ierobežotu piekļuvi kontiem, kurus regulāri izmanto dezinformācijas izplatīšanai vai kuri regulāri pārkāpj platformas noteikumus un nosacījumus, ka arī varētu apturēt un — vajadzības gadījumā un saskaņā ar skaidriem tiesību aktiem — dzēst neautentiskus kontus, ko izmanto koordinētām iejaukšanās kampaņām, vai demonetizēt dezinformācijas izplatīšanas vietas, veikt pasākumus, kas mazina iejaukšanās riskus, ko rada platformu algoritmi, reklāmas modeļi, ieteikumu sistēmas un MI tehnoloģijas, un signalizēt par dezinformējošu saturu gan ievietotajās ziņās, gan komentāros; atgādina, ka šādu pasākumu īstenošanai jābūt pārredzamai un pārskatbilstīgai;

49. aicina Komisiju pilnībā ņemt vērā Eiropas Padomes 2021. gada jūnijā pieņemtos norādījumus par paraugpraksi attiecībā uz efektīvām tiesiskām un procesuālām sistēmām, ar ko īsteno satura moderācijas pašregulējuma un līdzregulējuma mehānismus;

50. prasa pilnībā un efektīvi īstenot Vispārīgo datu aizsardzības regulu⁽¹⁵⁾, ar ko ierobežo datu apjomu, kādu platformas drīkst glabāt par lietotājiem, un termiņu, cik ilgi datus drīkst izmantot, jo īpaši attiecībā uz platformām un lietotnēm, kas izmanto ļoti privātus un/vai sensitīvus datus, un šādas lietotnes ir, piemēram, ziņapmaiņas, veselības, finanšu un iepazīšanās lietotnes un mazas diskusiju grupas; prasa, lai vārtziņu platformas personas datus nekombinētu ar personas datiem, ko vārtzinis iegūvis, piedāvājot citus pakalpojumus, vai ar personas datiem, ko ieguvušas trešās personas, sniedzot savus pakalpojumus, lai datu glabāšanai un kopīgošanai vienlīdz viegli būtu piekrist vai nepiekrist un lai lietotāji varētu izvēlēties, vai viņi vēlas saņemt citu personalizētu reklāmu tiešsaistē; atzinīgi vērtē visus centienus aizliegt konkrētas mērķauditorijas noteikšanu politiskajā reklāmā, cita starpā tādus paņēmienus, kuru pamatā ir sensitīvi personas dati, piemēram, etniskā izcelsme, reliģiskā pārliecība vai seksuālā orientācija, un aicina Komisiju apsvērt iespēju konkrētas mērķauditorijas noteikšanas aizliegumu paplašināt, to attiecinot arī uz tematisko reklāmu;

51. prasa piemērot saistošus ES noteikumus, ar ko platformām prasītu sadarboties ar kompetentajam iestādēm, regulāri testēt savas sistēmas un identificēt, novērtēt un mazināt informācijas manipulācijas un iejaukšanās risku un novērst iespējamās nepilnības, kādas varētu rasties, izmantojot viņu sniegtos pakalpojumus, un cita starpā šāda pārraudzība ietver

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

to, kādu risku rada viņu sniegto pakalpojumu tehniskais projekts un pārvaldība; prasa piemērot saistošus ES noteikumus, ar ko platformām uzliktu pienākumu uzraudzīt, kā viņu pakalpojumus izmanto, piemēram, platformām būtu jānodrošina vislielāko interesi izraisošo un vispopulārāko ziņu uzraudzība reāllaikā un jāapkopo pārskati par katru valsti, lai atklātu informācijas manipulāciju un iejaukšanos un atbildīgajām iestādēm signalizētu par aizdomīgu iejaukšanos, kā arī šādu noteikumu mērķis būtu palielināt izmaksas rīcībspēkiem, kuri izliekas neredzam šādu darbību izvēšanu savās sistēmās;

52. aicina tiešsaistes platformas atvēlēt pienācīgus resursus kaitīgas ārvalstu iejaukšanās nepieļaušanai, kā arī labāku darba apstākļu, psiholoģiskās aprūpes un taisnīgas samaksas nodrošināšanai satura moderatoriem; aicina lielās sociālo mediju platformas par katru valsti sniegt detalizētus pārskatus par resursiem, kas veltīti faktu pārbaudei valstī, pētniecībai, satura moderācijai, ieskaitot cilvēkresursu un MI spējām atsevišķās valodās, un sadarbībai ar vietējo pilsonisko sabiedrību; uzsver, ka šīm platformām ir jāpastiprina centieni vērsties pret dezinformāciju mazākos un komerciāli mazāk ienesīgos ES tirgos;

53. aicina sociālo mediju platformas pilnībā ievērot visu ES iedzīvotāju līdztiesību neatkarīgi no izmantotās valodas pakalpojumu, rīku un uzraudzības mehānismu izstrādē, kā arī pasākumos, kas nodrošina lielāku pārredzamību un drošāku tiešsaistes vidi; uzsver, ka tas attiecas ne tikai uz visām oficiālajām valsts un reģionālajām valodām, bet arī uz apjomīgu diasporu valodām ES; uzsver, ka šiem pakalpojumiem vajadzētu būt piekļūstamiem arī cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem;

54. aicina skaidri un salasāmi marķēt dziļviltojumus gan platformu lietotājiem, gan satura metadatos, lai uzlabotu to izsekojamību pētniekiem un faktu pārbaudītājiem; šajā sakarā atzinīgi vērtē iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot satura autentiskumu un izsekojamību, piemēram, ūdenszīmju un autentiskuma standartu izstrādi un globālu standartu ieviešanu;

55. aicina regulēt pakalpojumus, kas piedāvā sociālo mediju manipulāciju rīkus un pakalpojumus, piemēram, kontu vai satura sniegtspējas pastiprināšanu ar mākslīgu iesaisti vai neautentiskiem profiliem; uzsver, ka šo noteikumu pamatā jābūt rūpīgam pašreizējās prakses un ar to saistīto risku novērtējumam un tiem būtu jānovērš, ka ļaunprātīgi rīcībspēki šos pakalpojumus izmanto politiskas iejaukšanās nolūkā;

56. uzsver, ka tiem, kuri vēlas ievietot reklāmu, jābūt pārredzamam, kas ir faktiskā fiziskā vai juridiskā persona, kura izveidojusi tiešsaistes saturu un kontus; aicina platformas ieviest mehānismus, ar ko atklāt un apturēt neautentiskus kontus, kuri saistīti ar koordinētām ietekmēšanas operācijām; uzsver, ka šādas prakses nedrīkstētu skart iespēju tiešsaistē būt anonīmam, kas ir izšķirīgi svarīga žurnālistu, aktīvistu, marginalizētu kopienu un neaizsargātā stāvoklī esošu cilvēku (piemēram, trauksmes cēlēju, disidentu un autokrātisku režīmu politisko oponentu) aizsardzībai;

57. uzsver, ka lielāka atbildība par satura izņemšanu nedrīkst novest pie patvaļīgas likumīga satura izņemšanas; mudina attiecībā uz faktisko personu kontu pilnīgu apturēšanu vai automatizētu filtru masveida izmantošanu rīkoties piesardzīgi; ar bažām atzīmē platformu patvaļīgos lēmumus apturēt vēlētu amatpersonu kontus; uzsver, ka šie konti būtu jālikvidē tikai tad, ja to pamato skaidri, demokrātiskajās vērtībās balstīti tiesību akti, kuri ir iestrādāti uzņēmējdarbības politikā un kuru izpilde tiek panākta ar neatkarīgu demokrātisko uzraudzību, un ka ir jābūt pilnībā pārredzamam procesam, kas nodrošina pārsūdzības tiesības;

58. aicina pieņemt saistošus noteikumus, kuri platformām liktu izveidot viegli pieejamus un efektīvus saziņas kanālus cilvēkiem vai organizācijām, kas vēlas ziņot par nelikumīgu saturu, noteikumu pārkāpumiem, dezinformāciju vai ārvalstu īstenotu iejaukšanos vai manipulācijām, lai attiecīgā gadījumā apsūdzētie indivīdi varētu sniegt skaidrojumu, pirms tiek īstenots ierobežojošais pasākums, un izveidot neitrālas, pārredzamas, ātras un piekļūstamas nosūtīšanas un pārsūdzības procedūras personām, kas cietušas no tiešsaistē ievietota satura, tām, kuras par saturu ziņo, un indivīdiem vai organizācijām, ko skar lēmums marķēt saturu, ierobežot tā redzamību, liegt piekļuvi kontiem vai tos apturēt vai arī ierobežot piekļuvi ieņēmumiem no reklāmas; iesaka sociālo mediju platformām izraudzīt īpašu kontaktpunktu katrai dalībvalstij un veidot darba grupas katrām svarīgām vēlēšanām katrā dalībvalstī;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

59. aicina pieņemt leģislatīvas normas, kas nodrošinātu pārredzamību lietotājiem un sabiedrībai, piemēram, nosakot platformām pienākumu izveidot publiskus tiešsaistes reklāmas arhīvus, kuros vajadzīgo informāciju var viegli meklēt un kur iekļauta arī informācija par reklāmas mērķauditoriju un apmaksātājiem, kā arī moderēto un dzēsto saturu, izveidot pašregulācijas pasākumus un valstu kompetentajā iestādēm, pārbaudītiem pētniekiem, kas ir saistīti ar akadēmiskajām iestādēm, medijiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un starptautiskām organizācijām, kas pārstāv sabiedrības intereses, dot vispusīgu un jēgpilnu piekļuvi informācijai par algoritmu izstrādi, izmantošanu un ietekmi; uzskata, ka šādu arhīvu rādītāji būtu jāaskaņo, lai būtu iespējama starpplatformu analīze un lai samazinātu platformu administratīvo slogu;

60. aicina izbeigt uzņēmējdarbības modeļus, kuru pamatmetode ir pamudināt cilvēkus platformās palikt ilgāk, padodot viņiem saistošu saturu; aicina leģislatīvo lēmumu pieņēmušus un platformas, izmantojot cilvēkus moderatorus un trešās puses revidentus, nodrošināt, ka algoritmi nepopularizē nelikumīgu, ekstrēmistisku, diskriminējošu vai radikalizējošu saturu, bet gan piedāvā lietotājiem viedokļu daudzveidību un piešķir prioritāti faktiem un zinātniski pamatotam saturam, it īpaši tādos svarīgos sociālos jautājumos kā sabiedrības veselība un klimata pārmaiņas; uzskata, ka uz piesaisti balstītas un atkarību veidojošas sarindošanas sistēmas ir sistēmisks drauds mūsu sabiedrībai; aicina Komisiju risināt aktuālo cenu stimulu jautājumu: izteikti fokusēta reklāma ar polarizējošu saturu bieži ir daudz lētāka nekā mazāk fokusēta reklāma ar sociāli integrējošu saturu par tādu pašu skatījumu skaitu;

61. aicina algoritmus pārveidot tā, lai izbeigtu popularizēt saturu, kura avots ir neautentiski konti un kanāli, kas mākslīgi veicina kaitīgas ārvalstu manipulētas informācijas izplatīšanos; aicina algoritmus pārveidot tā, lai tie nevirzītu priekšplānā uz nesaskaņām un dūsmām mudinošu saturu; uzsver, ka ES ir jāievieš pasākumi, kas juridiski prasītu sociālo mediju uzņēmumiem pēc iespējas lielākā mērā nepieļaut dezinformācijas izplatīšanos, tiklīdz tā atklāta, un ka gadījumi, kad platformas neievēro dezinformācijas izņemšanas prasību, nedrīkst palikt bez sekām;

62. uzsver, ka ir jāuzlabo testēšanas posms un sistemātiski jāpārbauda algoritmu darbības sekas, tostarp tas, kā tie veido publisko diskursu un ietekmē politiskos rezultātus un kā tiek prioritizēts saturs; uzsver, ka šādā pārbaudē būtu arī jāpārlicinās, vai platformas spēj izpildīt garantijas, kas ir paredzētas to attiecīgajos noteikumos, un vai tās ir ieviešamas pietiekamus aizsardzības pasākumus, lai nepieļautu, ka ar liela mēroga koordinētām un neautentiskām rīcībām tiek manipulēts platformās redzamais saturs;

63. pauž satraukumu par to, ka aptuveni 1 400 dezinformācijas tīmekļa vietņu, kuras vērstas uz ES iedzīvotājiem, ik gadu gūst vidēji 65 miljonus EUR reklāmas ieņēmumus⁽¹⁶⁾; uzsver, ka tiešsaistes reklāma, dažkārt pat publisko iestāžu reklāma, bez reklāmdevēja piekrišanas vai ziņas nonāk jaunprātīgās tīmekļa vietnēs, kas popularizē nauda runu un dezinformāciju, un tādējādi tās finansē; atzīmē, ka pieci uzņēmumi, tostarp *Google Ads*, nodrošina 97 % no šiem reklāmas ieņēmumiem un ir atbildīgi par savos inventāros iekļauto publicētāju tīmekļu vietņu atlasīšanu, tāpēc to varā ir noteikt, kāds saturs tiek monetizēts un kāds ne; uzskata par nepieņemamu to, ka algoritmi, kas sadala reklāmas līdzekļus, sabiedrībai ir pilnīgi neizzināmi; aicina Komisiju izmantot konkurences politikas un pretmonopola tiesību aktu instrumentus, lai nodrošinātu funkcionālu tirgu un izbeigtu šo monopolu; aicina šos rīcībspēkus nepieļaut, ka dezinformācijas tīmekļa vietnes tiek finansētas ar to reklāmas pakalpojumiem; uzteic organizācijas, kuras ir apņēmušas vairoties informētību par šo satraucošo jautājumu; īpaši uzsver, ka reklāmdevējiem vajadzētu būt tiesībām zināt un izlemt, kur to reklāma tiek izvietota un kurš brokeris ir apstrādājis to datus; aicina izstrādāt mediācijas procesu, kas ļautu reklāmdevējiem saņemt atlīdzību, ja reklāma tiek ievietota tīmekļa vietnēs, kuras popularizē dezinformāciju;

64. uzsver, ka atjauninātajam Prakses kodeksam dezinformācijas jomā, Digitālo pakalpojumu aktam, Digitālo tirgu aktam un citiem pasākumiem, kuri saistīti ar Eiropas Demokrātijas rīcības plānu, pēc pieņemšanas būs vajadzīgs rezultatīvs pārskats, novērtēšanas un sankciju mehānisms, ar ko regulāri izvērtēt to īstenošanu valstu un ES līmenī un bez kavēšanās apzināt un novērst nepilnības, kā arī piemērot sankcijas par saistību nepareizu pildīšanu un par saistību nepildīšanu; šajā sakarā aicina katrā dalībvalstī iecelt spēcīgus un spējīgus digitālo pakalpojumu koordinatorus, kā arī nodrošināt pietiekamus resursus, lai Komisijas izpildes panākšanas struktūras varētu pildīt uzdevumus, kas tai uzticēti ar Digitālo pakalpojumu aktu; turklāt uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, ka tiešsaistes platformām tiek veiktas Komisijas sertificētas neatkarīgas revīzijas; atzīmē, ka nolūkā nodrošināt revidentu neatkarību revidentus nevar finansēt atsevišķas platformas;

⁽¹⁶⁾ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/232164/revised_Agenda%20item%207_Clar%20Melford_GDI_Deck_EU-Ad-funded_Di-sinfo.pdf.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

65. šajā sakarā aicina kopregulēšanas veidā noteikt galvenos snieguma rādītājus (KPI), lai nodrošinātu platformu darbību verificējamību, kā arī to ietekmi; uzsver, ka šiem KPI būtu jāiekļauj katrai valstij specifiski rādītāji, piemēram, dezinformācijas mērķauditorija, iesaistīšanās (klikšķu skaits u. c.), faktu pārbaudes un pētniecības finansēšana valstī un pilsoniskās sabiedrības attiecību izplatība un stiprums valstī;

66. pauž dziļas bažas par pārredzamības trūkumu Prakses kodeksa dezinformācijas jomā pārskatīšanā — diskusijas lielākoties ir bijušas privātā sektora un Komisijas ziņā; pauž nožēlu par to, ka prakses kodeksa pārskatītās versijas izstrādē netika pienācīgi uzklauts Eiropas Parlaments, it sevišķi INGE īpašā komiteja, un dažas citas svarīgas ieinteresētās personas;

67. pauž nožēlu par to, ka prakses kodekss joprojām ir pašregulācijas instruments, jo pašregulācija nav pietiekama, lai aizsargātu sabiedrību no iejaukšanās un manipulācijas mēģinājumiem; pauž bažas par to, ka atjauninātais Prakses kodekss dezinformācijas jomā varētu nespēt nodrošināt risinājumu gaidāmajām problēmām; ir nobažījies par to, ka norādījumi par prakses kodeksa stiprināšanu lielā mērā balstās uz Komisijas Digitālo pakalpojumu akta priekšlikumu; aicina ātri rīkoties, lai nodrošinātu, ka prakses kodekss platformām paredz saistošus pienākumus nodrošināt ES gatavību pirms nākamajām vietējām, reģionālajām, valsts un Eiropas vēlēšanām;

68. aicina ES aizsargāt un sekmēt dialogu tehnoloģiju kopienā un informācijas apmaiņu par sociālo platformu rīcību un stratēģijām; uzskata, ka vienīgi atvērta tehnoloģiju kopiena var stiprināt sabiedrisko domu pret uzbrukumiem, manipulācijām un iejaukšanos; aicina izskatīt iespēju izveidot publiskās un privātās partnerības informācijas apmaiņas un analīzes centru (ISAC) dezinformācijas jomā, kura dalībnieki izsekotu, marķētu un kopīgotu informāciju par dezinformācijas draudiem un tās izplatītājiem atbilstīgi draudu klasifikācijai; uzskata, ka šo informāciju varētu izmantot ES ātrās brīdināšanas sistēma un G7 mehānisms un ka tā sniegtu ieguvumus arī mazākiem rīcībspēkiem ar ierobežotiem resursiem; turklāt aicina izstrādāt nozares mēroga standartu attiecībā uz dezinformāciju reklāmas pakalpojumu un tiešsaistes monetizācijas pakalpojumu kontekstā, lai demonetizētu kaitīgu saturu, ar domu, ka šis standarts būtu jāizmanto arī tiešsaistes maksājumu sistēmām un e-komercijas platformām un būtu jārevidē trešai personai;

69. uzsver, ka kodeksam ir jāspēj kalpot par iedarbīgu instrumentu, līdz stāsies spēkā Digitālo pakalpojumu akts (DPA); uzskata, ka kodeksam būtu jāpārņem daži no DPA paredzētajiem pienākumiem un jāuzliek par pienākumu parakstītājiem īstenot vairākus DPA noteikumus par pētnieku un regulatoru piekļuvi datiem un reklāmas pārredzamību, tostarp algoritmu un ieteikumu sistēmu pārredzamību; mudina parakstītājus savu atbilstību šiem pienākumiem pārbaudīt neatkarīgā revīzijā un aicina publicēt šādu revīziju ziņojumus;

70. pauž nožēlu par to, ka atbilstība kodeksam netiek uzraudzīta pietiekami pārredzami, un par kodeksa pārskatīšanas laiku — tā tiks pabeigta pirms INGE komitejas secinājumu pieņemšanas; atzīmē, ka būtu jāpublisko vismaz sanāksmju darba kārtības, noslēguma piezīmes un dalībnieku saraksti; mudina parakstītājus Parlamentā apliecināt savas apņemšanās attiecībā uz kodeksu un izklāstīt, kā tie šīs apņemšanās īstenojuši un īsteno;

71. uzskata, ka neatkarīgiem mediju regulatoriem, piemēram, Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupai, varētu būt izšķirīga nozīme kodeksa uzraudzībā un izpildes panākšanā;

72. atzinīgi vērtē priekšlikumu izveidot darba grupu, kas paredzēta Komisijas norādījumos par kodeksa stiprināšanu; uzstāj, lai Komisija šajā darba grupā uzaicina Parlamenta, valstu regulatoru un citu ieinteresēto personu pārstāvjus, tostarp no pilsoniskās sabiedrības un pētnieku kopienas;

Kritiskā infrastruktūra un stratēģiskās nozares

73. uzskata, ka kritiskās infrastruktūras savstarpējās savienotības un pārrobežu rakstura dēļ tā kļūst arvien neaizsargātāka pret ārēju iejaukšanos un ka pašreizējais satvars būtu jāpārskata; tāpēc uzteic Komisijas priekšlikumu jaunai direktīvai par to kritisko vienību noturības uzlabošanu, kuras Eiropas Savienībā sniedz būtiskus pakalpojumus;

74. iesaka saglabāt dalībvalstu prerogatīvu identificēt kritiskās vienības, bet koordinācija ES līmenī ir nepieciešama, lai:

a) stiprinātu savienojumus un saziņas kanālus, ko izmanto vairāki rīcībspēki, tostarp ES misiju un operāciju vispārējai drošībai;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- b) ar Kritisko vienību noturības grupu atbalstītu dalībvalstu kompetentās iestādes, nodrošinot ieinteresēto personu daudzveidīgu līdzdalību un it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu (MVU), pilsoniskās sabiedrības organizāciju un arodbiedrību faktisku iesaisti;
- c) veicinātu paraugprakses apmaiņu ne tikai starp dalībvalstīm, bet arī reģionālā un vietējā līmenī, tostarp ar Rietumbalkāniem, kā arī starp kritiskās infrastruktūras īpašniekiem un operatoriem, piemēram, izmantojot starpagentūru saziņu, lai agrīnā posmā identificētu bažas raisošu notikumu attīstību un izstrādātu pienācīgus pretpasākumus;
- d) īstenotu kopīgu stratēģiju reaģēšanai uz kiberuzbrukumiem kritiskajai infrastruktūrai;

75. iesaka, ka kritisko vienību sarakstu varētu paplašināt, tajā iekļaujot digitālo vēlēšanu infrastruktūru un izglītības sistēmas, ņemot vērā to izšķirīgo nozīmi ES un tās dalībvalstu ilgtermiņa darbības un stabilitātes nodrošināšanā, un ka, lemjot par jaunu aizsargājamo stratēģisko nozaru pievienošanu sarakstam, būtu jāpieļauj elastība;

76. aicina īstenot visaptverošu ES pieeju, kā vērsties pret hibrīddraudiem vēlēšanu procesiem un uzlabot dalībvalstu savstarpējo koordināciju un sadarbību; aicina Komisiju vēlēšanu kontekstā kritiski novērtēt atkarību no platformām un datu infrastruktūras; uzskata, ka privātā sektora demokrātiskā pārraudzība ir nepietiekama; aicina palielināt platformu demokrātisko pārraudzību, cita starpā — nodrošināt kompetentajām iestādēm pienācīgu piekļuvi datiem un algoritmiem;

77. iesaka pieņemt, kas izriet no ierosinātās direktīvas, tostarp ES mēroga un atsevišķu valstu apdraudējumu, risku un ievainojamības novērtējumos, atspoguļot jaunākos notikumus un tos veikt Kopīgajam pētniecības centram sadarbībā ar EĀDD *INTCEN*; uzsver, ka šīm iestādēm ir vajadzīgi pietiekami resursi, lai tās varētu veikt modernāko analīzi, un stingra demokrātiskā pārraudzība, kas nedrīkstētu liegt *FRA* veikt iepriekšēju izvērtējumu, lai nodrošinātu pamattiesību ievērošanu;

78. uzskata, ka ES un tās dalībvalstīm ir jānodrošina finansējuma alternatīvas Rietumbalkānu ES kandidātvalstīm un citām potenciālajām kandidātvalstīm, kur trešās valstis kā ģeopolitiskus instrumentus izmantojušas ĀTI nolūkā palielināt savu varu pār šīm valstīm, un tādējādi jāpanāk, ka liela daļa ES un kandidātvalstu kritiskās infrastruktūras nenonāk trešo valstu un to uzņēmumu īpašumā, kā noticis ar Pirejas ostu Grieķijā un kā pašlaik notiek ar Ķīnas investīcijām zemūdens kabeļos Baltijas jūrā, Vidusjūrā un Ziemeļu Ledus okeānā; tādēļ atzinīgi vērtē ĀTI izvērtēšanas regulu, kas kalpo par svarīgu instrumentu, ar kuru koordinēt dalībvalstu darbības ārvalstu ieguldījumu jomā, un aicina stiprināt tiesisko regulējumu un tā izpildes panākšanu, lai nodrošinātu, ka tiek bloķēti ĀTI, kas nelabvēlīgi ietekmē ES drošību, kā noteikts regulā, un ka vairāk ĀTI izvērtēšanas kompetenču tiek nodotas ES iestādēm; aicina atteikties no lētākā piedāvājuma principa valdību investīciju lēmumos; aicina visas dalībvalstis, kam nav ieguldījumu izvērtēšanas mehānismu, šādus pasākumus ieviest; uzskata, ka šis regulējums būtu labāk jāsavieno ar neatkarīgu analīzi, ko veiktu valstu un ES institūti vai citas attiecīgās ieinteresētās personas, piemēram, domnīcas, lai apzinātu un novērtētu ĀTI plūsmas; uzskata, ka minēto regulējumu varētu būt lietderīgi attiecināt arī uz citām stratēģiskajām nozarēm, piemēram, 5G un informācijas un komunikācijas tehnoloģijām (IKT), lai ierobežotu ES un tās dalībvalstu atkarību no augsta riska piegādātājiem; uzsver, ka šai pieejai būtu vienlīdz jāattiecas uz kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm;

79. uzskata, ka ES saskaras ar lielākiem izaicinājumiem, kurus radījusi agrāku ieguldījumu nepietiekamība, kas veicinājusi atkarību no ārvalstu tehnoloģiju piegādātājiem; iesaka nodrošināt kritiskās infrastruktūras un kritisko materiālu ražošanas un piegādes ķēdes Eiropas Savienībā; tādēļ ES virzība uz atvērtu stratēģisko autonomiju un digitālo suverenitāti ir svarīga un tas ir pareizais ceļš uz priekšu; uzsver, ka no ES tiek gaidīts, ka tā izmantos jaunus rīkus, ar ko stiprināt savu ģeopolitisko stāvokli, tostarp pretpiespiešanas instrumentu; uzskata, ka Komisijas izsludinātais Eiropas mikroshēmu akts, ar ko iecerēts nodrošināt, ka Eiropas Savienībā tiek ražotas mikroshēmu ražošanā būtiskas daļas, ir svarīgs solis nolūkā ierobežot atkarību no tādām trešām valstīm kā Ķīna un ASV; uzskata, ka investīcijas mikroshēmu ražošanā visā blokā ir jāveic koordinēti un uz pieprasījuma analīzes pamata, lai izvairītos no sacensības par valsts publiskajām subsīdijām un nesadrumstalotu vienoto tirgu; tādēļ aicina Komisiju izveidot īpašu Eiropas Pusvadītāju fondu, kas varētu atbalstīt tik ļoti nepieciešamā prasmīgā darbaspēka nodrošināšanu un kompensēt augstākas ražošanas un projektēšanas objektu izveides izmaksas Eiropas Savienībā; uzskata Taivānu par svarīgu partneri pusvadītāju ražošanas veicināšanā ES;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

80. aicina attīstīt Eiropas datu infrastruktūras un pakalpojumu sniedzēju, kuri atbilst Eiropas drošības standartiem, tīklus, piemēram, GAIA-X, kas ir svarīgs solis ceļā uz reālistiskām alternatīvām pastāvošajiem pakalpojumu sniedzējiem un uz atvērtu, pārredzamu un drošu digitālo ekonomiku; uzsver nepieciešamību stiprināt MVU un nepieļaut mākoņdatošanas tirgus karteļu veidošanos; atgādina, ka datu centri ir kritiska infrastruktūra; pauž bažas par trešo valstu un to uzņēmumu ietekmi uz GAIA-X attīstību;

81. uzsver, ka publisko elektronisko sakaru tīklu, piemēram, interneta pamatlīniju un zemūdens sakaru kabeļu, integritāte, pieejamība un konfidencialitāte ir izšķirīgi svarīga drošības aspektā; aicina Komisiju un dalībvalstis nepieļaut sabotāžu un spiegošanu šajos sakaru tīklos un veicināt sadarbīgu drošas maršrutēšanas standartu izmantošanu, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu integritāti un noturību, cita starpā izmantojot jauno stratēģiju *Global Gateway*;

82. aicina Komisiju ierosināt darbības, kā panākt drošu, ilgtspējīgu un taisnīgu apgādi ar izejvielām, ko izmanto kritisko komponentu un tehnoloģiju ražošanā, ieskaitot akumulatorus un aprīkojumu, 5G un turpmākas tehnoloģijas, kā arī ķīmisko un farmaceitisko produktu ražošanai, un vienlaikus uzsver, cik svarīga ir globālā tirdzniecība un starptautiskā sadarbība, kas norit, pilnībā ievērojot darba ņēmēju tiesības, respektējot dabisko vidi un panākot, ka tiek izpildīti starptautiskie sociālie un ilgtspējas standarti attiecībā uz resursu izmantošanu; atgādina, ka ir jānodrošina nepieciešamais finansējums pētniecībai un izstrādei, lai rastu piemērotus aizstājējus piegādes ķēdes pārrāvuma gadījumā;

Ārvalstu iejaukšanās vēlēšanu procesos

83. aicina visa vēlēšanu procesa aizsardzību izvirzīt par vienu no galvenajiem ES un valstu drošības jautājumiem, jo brīvas un godīgas vēlēšanas ir demokrātiskā procesa centrā; aicina Komisiju izstrādāt labāku reaģēšanas satvaru, ar ko vērsties pret ārvalstu iejaukšanos vēlēšanu procesos un kam cita starpā būtu jāietver kanāli tiešai saziņai ar iedzīvotājiem;

84. uzsver, ka ir jāveicina sabiedrības noturība pret dezinformāciju vēlēšanu procesu laikā, arī privātajā un akadēmiskajā sektorā, un jāpieņem holistiska pieeja, kā pret šādu iejaukšanos vērsties pastāvīgi — no skolu izglītības programmām līdz balsošanas tehniskajai integritātei un uzticamībai, kā arī ar strukturāliem pasākumiem, kuri būtu piemēroti iejaukšanās hibridajam raksturam; jo īpaši aicina izstrādāt plānu, kā sagatavoties 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām un kurā būtu jāiekļauj stratēģija, apmācība un izpratnes veicināšana Eiropas politiskajām partijām un to darbiniekiem, kā arī pastiprināti drošības pasākumi, kas nepieļautu ārvalstu iejaukšanos;

85. uzskata, ka maldinoša informācija un dezinformācija sociālajos medijos ir kļuvusi par arvien lielāku problēmu vēlēšanu integritātei; uzskata, ka sociālo mediju platformām būtu jānodrošina vēlēšanu integritātes aizsardzības politikas īstenošana un pareiza darbība; pauž satraukumu par nesējajiem konstatējumiem, ka ļaunprātīgi rīcībspēki nolīgst privātus uzņēmumus, lai tie iejauktos vēlēšanās, izplatītu maldinošus vēstījumus un popularizētu virālas sazvērestības teorijas, galvenokārt sociālajos medijos; aicina padziļināti izpētīt, kā apkārot “iznomājamas dezinformācijas” fenomenu, jo tas kļūst aizvien sarežģītāks un biežāk sastopams visā pasaulē;

86. uzsver, ka vēlēšanu novērošanas misijas pilda ārkārtīgi svarīgu lomu, sniedzamas attiecīgu informāciju un konkrētus ieteikumus, lai vēlēšanu sistēmu padarītu noturīgāku un palīdzētu cīnīties pret ārvalstu iejaukšanos vēlēšanu procesos; aicina uzlabot un stiprināt vēlēšanu procesus, paturot prātā, ka vēlēšanu novērošanas misijas ir svarīgs instruments, ar ko cīnīties pret to, ka neliberāli režīmi, kuri mēģina izlikties demokrātiski, aizvien vairāk izmanto negodīgus un manipulētus vēlēšanu procesus; šajā sakarā uzsver, ka ir jāpārvērtē un jāatjaunina starptautiskās vēlēšanu novērošanas rīki un metodes, lai ņemtu vērā jaunas tendences un draudus, tostarp cīnītos pret viltus vēlēšanu novērotājiem, apmainītos paraugpraksēm ar līdzīgi domājošiem partneriem un cieši sadarbotos ar attiecīgajām starptautiskajām organizācijām, piemēram, Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO) un Eiropas Padomi, un visiem attiecīgajiem rīcībspēkiem Deklarācijas par starptautiskās vēlēšanu novērošanas principiem un Starptautisko vēlēšanu novērotāju rīcības kodeksa ietvaros; uzsver, ka EP deputātu dalība neatļautās vēlēšanu novērošanas misijās apdraud Eiropas Parlamenta uzticamību un reputāciju; atzinīgi vērtē un iesaka pilnībā īstenot Demokrātijas atbalsta un vēlēšanu koordinācijas grupas procedūru, ko izmanto gadījumos, kad Eiropas Parlamenta deputāti individuāli un neoficiāli novēro vēlēšanas (pieņemta 2018. gada 13. decembrī), un kas ļauj uz pilnvaru laiku izslēgt deputātus no Parlamenta oficiālajām vēlēšanu novērošanas delegācijām;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

Ārvalstu līdzekļu devēju slēptais finansējums politiskām darbībām

87. uzsver, ka, lai gan slēptā politisko darbību finansējuma ietekme uz, piemēram, antidemokrātiskajām tendencēm Eiropā vēl nav pietiekami labi izprasta, ārvalstu finansējums politiskajām darbībām, kas piešķirts, izmantojot slēptas operācijas, ir nopietns ES un tās dalībvalstu demokrātiskās darbības integritātes pārkāpums, jo īpaši vēlēšanu laikā, un tādēļ ir pretrunā brīvu un godīgu vēlēšanu principam; uzsver, ka visās dalībvalstīs būtu jānosaka, ka iesaistīties slēptās darbībās, ko finansē ārvalstu vara ar mērķi ietekmēt Eiropas vai valstu politikas procesu, ir nelikumīgi; šajā sakarā atzīmē, ka tādas valstis kā Austrālija ir ieviesušas tiesību aktus, kas aizliedz ārvalstu iejaukšanos politikā;

88. nosoda to, ka ekstrēmistiskām, populistiskām, pret Eiropu vērstām partijām un dažām citām partijām un indivīdiem ir saiknes ar mēģinājumiem iejaukties Savienības demokrātiskajos procesos un tās ir šajos mēģinājumos atklāti iesaistītas, un pauž satraukumu par to, ka ārvalstu iejaukšanās dalībnieki šīs partijas izmanto par ruporu savu autoritāro valdību leģitimēšanai; aicina viest pilnīgu skaidrību par šo partiju un indivīdu politiskajām un ekonomiskajām attiecībām ar Krieviju; uzskata, ka šīs attiecības ir izteikti nepienācīgas, un nosoda līdzdalību, kas politisko mērķu vārdā var pakļaut ES un tās dalībvalstis ārvalstu varu uzbrukumiem;

89. aicina dalībvalstis valsts regulējuma saskaņošanas ietvaros novērst turpmāk minētās nepilnības un aizliegt ārvalstu ziedojumus:

- a) ārvalstu rīcībspēku ieguldījumi natūrā politiskajām partijām, fondiem, personām, kas ieņem publisku amatu, vai vēlētam amatpersonām, tostarp finanšu aizdevumi no juridiskām vai fiziskām personām, kuras bāzētas ārpus ES un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) (izņemot Eiropas vēlētajus), anonīmi ziedojumi virs noteikta sliekšņa un izdevumu ierobežojumu trūkums politiskām kampaņām, kas paver ceļu ietekmei lielu ziedojumu formā; uzskata, ka politiķiem, politiskajiem rīcībspēkiem vai politiskajām partijām, kam kāds ārvalstu rīcībspēks ir piedāvājis finansiālu ieguldījumu vai ieguldījumu natūrā un/vai kas tādu pieņēmis, ir jābūt pienākumam par to ziņot kompetentajām iestādēm un šī informācija būtu tālāk jāizziņo ES līmenī, lai būtu iespējama ES mēroga uzraudzība;
- b) fiktīvi līdzekļu devēji ar vietējo pilsonību⁽¹⁷⁾: ir jānodrošina pārredzamība attiecībā uz fiziskajām un juridiskajām personām, kas ir līdzekļu devējas, izmantojot atbilstības deklarācijas, kas apliecina līdzekļu devēja statusu, un jāpiešķir vēlēšanu komisijām lielākas izpildes panākšanas pilnvaras; ziedojumi no ES, kas pārsniedz noteiktu minimālo sliekšni, būtu jāreģistrē oficiālā un publiskā reģistrā un jāsaista ar fizisku personu, un būtu jānosaka sliekšnis privāto un juridisko personu ziedojumiem (un subsīdijām) politiskajām partijām;
- c) čaulas sabiedrības un ārvalstu mātesuzņēmumu vietējie meitasuzņēmumi⁽¹⁸⁾: būtu jāaizliedz čaulas sabiedrības un jānosaka stingrākas prasības, lai atklātu no mātesuzņēmumiem saņemta finansējuma izcelsmi; finansējumam un ziedojumiem politiskajām partijām virs noteikta sliekšņa jābūt reģistrētiem publiskā un centrālā reģistrā ar oficiālu vārdu un adresi, ko var saistīt ar reālu personu, un dalībvalstīm šī informācija būtu jāvāc; aicina Komisiju nodrošināt, ka dalībvalstu iestādēm ir tiesības izmeklēt finansējuma izcelsmi, lai pārbaudītu vietējo meitasuzņēmumu sniegto informāciju un novērstu pietiekamu datu trūkumu valsts reģistros, jo īpaši situācijās, kad tiek izmantots čaulas sabiedrību tīkls;
- d) bezpeļņas organizācijas un trešās puses⁽¹⁹⁾, ko koordinē ārvalstu rīcībspēki un kas izveidotas, lai ietekmētu vēlēšanu procesu: visā ES būtu jāapsver vienotāki noteikumi un pārredzamība attiecībā uz organizācijām, kuru mērķis ir finansēt politiskas darbības centienos tieši ietekmēt vēlēšanu procesu, piemēram, vēlēšanas un referendumu kampaņas; šādiem noteikumiem nevajadzētu liegt bezpeļņas organizācijām un trešām pusēm saņemt finansējumu tematiskām kampaņām; noteikumi, kas nodrošina finansējuma vai ziedojumu pārredzamību, ir jāpiemēro arī politiskajiem fondiem;

⁽¹⁷⁾ Persona, kas savā vārdā ziedo svešu naudu politiskajai partijai vai kandidātam.

⁽¹⁸⁾ Šī nepilnība attiecas uz divām dažādām parādībām: čaulas sabiedrībām, kas neveic reālu uzņēmējdarbību un ir tikai finanšu slēpšanas līdzekļi, un ārvalstu mātesuzņēmumu vietējiem meitasuzņēmumiem, ko izmanto naudas iepludināšanai politikā.

⁽¹⁹⁾ Vairākās ES dalībvalstīs bezpeļņas organizācijām un trešām pusēm nav pienākuma atklāt līdzekļu devēju identitāti, bet tām ir atļauts finansēt politiskās partijas un kandidātus.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- e) uz tiešsaistes politisko reklāmu neattiecas noteikumi par reklāmu televīzijā, radio un drukātos izdevumos, un to parasti nereglamentē ES līmenī: tāpēc ir jāaizliedz reklāma, ko apmaksā rīcībbspēki, kuri nav no ES un EEZ, un jāgarantē pilnīga pārredzamība attiecībā uz tiešsaistes politiskās reklāmas iepirkumiem, ko veic rīcībbspēki no ES; uzsver, ka ir jānodrošina daudz lielāka pārredzamība un demokrātiskā pārskatbaidība attiecībā uz algoritmu izmantošanu; atzinīgi vērtē to, ka Komisija izsludinājusi jaunu tiesību akta priekšlikumu par sponsorēta politiskā satura pārredzamību, kā ierosināts Eiropas Demokrātijas rīcības plānā, kam būtu jāattiecas novērst 27 dažādo valstu regulējuma sadrumstalotību tiešsaistes politiskās reklāmas jomā un kas garantēs, ka ES partijas var pirms Eiropas vēlēšanām rīkot tiešsaistes kampaņas, vienlaikus ierobežojot ārvalstu iejaukšanās risku un izskatot arī to, kurus no tiem noteikumiem, ko politiskās partijas atsevišķās dalībvalstīs un lielas sociālo mediju platformas ir brīvprātīgi pieņēmušas, varētu noteikt par ikvienam ES piemērojamiem noteikumiem; aicina dalībvalstis atjaunināt savus politiskās reklāmas noteikumus, kas vairs neatbilst pastāvīgajai virzībai uz digitālo vidi kā galveno politiskās komunikācijas līdzekli; aicina Komisiju ierosināt, kā demokrātiski definēt tematiski ievirzītu politisko reklāmu, lai izbeigtu situāciju, kurā privātas peļņas platformas lemj, kas ir un kas nav tematiski ievirzīts;
- f) būtu jāīsteno neatkarīgu revidentu veikta vēlēšanu izdevumu uzraudzība, un informācija par izdevumiem un ziedojumiem būtu laikus jādara pieejama neatkarīgiem revidentiem, mazinot tādus riskus kā interešu konfliktu un lobēšana politiskā finansējuma kontekstā; paredzot proaktīvu informācijas atklāšanu, par finansējuma regulējumu atbildīgajām iestādēm vajadzētu būt skaidram uzdevumam un spējām, resursiem un juridiskajām pilnvarām veikt izmeklēšanu un nodot lietas kriminālvajāšanai;

90. tādēļ aicina Komisiju analizēt slēpto finansējumu Eiropas Savienībā un iesniegt konkrētus priekšlikumus, kuru mērķis būtu novērst visas nepilnības, kas ļauj no trešo valstu avotiem nepārredzami finansēt politiskās partijas un fondus vai ievēlētās amatpersonas, un ierosināt kopīgus ES standartus, kuri būtu piemērojami visu dalībvalstu vēlēšanu tiesību aktiem; uzskata, ka dalībvalstīm būtu jāattiecas ieviest skaidras pārredzamības prasības attiecībā uz politisko partiju finansējumu un aizliegt ziedojumus no valstīm ārpus ES un EEZ, izņemot no Eiropas vēlētajiem, kas dzīvo ārpus ES un EEZ, politiskajām partijām un individuāliem politiskajiem rīcībbspēkiem, un jāizstrādā skaidra sankciju sistēmas stratēģija; mudina Komisiju un dalībvalstis izveidot ES iestādi, kas īstenotu finanšu kontroli nolūkā apkarot nelikumīgu finansēšanas praksi un iejaukšanos no Krievijas un citu autoritāru režīmu puses; uzsver, ka jāaizliedz ziedojumi un finansējums, kuru procesā izmanto ārkārtīgi grūti izsekojamas jaunās tehnoloģijas; prasa dalībvalstīm un Komisijai piešķirt vairāk resursu un pamatīgākas pilnvaras pārraudzības aģentūrām, lai panāktu labāku datu kvalitāti;

91. aņņemas nodrošināt, ka visas bezpeļņas organizācijas, domnīcas, institūti un NVO, kam ir iespēja sniegt ieguldījumu Parlamenta veiktajā ES politikas izstrādes darbā vai konsultatīva loma likumdošanas procesā, ir pilnībā pārredzamas, neatkarīgas un nav iesaistītas interešu konfliktos finansējuma un īpašumtiesību ziņā;

92. atzinīgi vērtē notiekošo Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 par Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu statusu un finansēšanu pārskatīšanu; atbalsta visus centienus panākt lielāku pārredzamību attiecībā uz Eiropas politisko partiju un fondu darbības finansēšanu, jo īpaši pirms 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, tostarp aizliegt visus ziedojumus no avotiem ārpus ES un anonīmiem avotiem, izņemot ES dalībvalstu valstspiederīgo diasporas, un ziedojumus no valstīm ārpus ES, kurus nav iespējams dokumentēt ne ar līgumiem vai pakalpojumu līgumiem, ne kā maksas par piederību pie Eiropas politiskās partijas, vienlaikus atļaujot dalības maksas Eiropas politiskajām partijām no to sastāvā esošām partijām valstīs ārpus ES un EEZ; mudina Eiropas un valstu politiskās partijas aņņemties apkarot ārvalstu iejaukšanos un dezinformācijas izplatīšanos, parakstot hartu, kurā šajā ziņā noteiktas konkrētas saistības;

93. uzsver, ka daudzu Eiropas Padomes GRECO un Venēcijas komisijas ieteikumu īstenošana stiprinātu dalībvalstu un visas Savienības politiskās sistēmas imunitāti pret ārvalstu finansiālo ietekmi;

Kiberdrošība un noturība pret kiberuzbrukumiem

94. mudina ES iestādes un dalībvalstis strauji palielināt investīcijas ES stratēģiskajās kiberspējās un spējās detektēt, atklāt un novērst ārvalstu iejaukšanos, piemēram, investīcijas mākslīgajā intelektā, drošā komunikācijā, kā arī datu un mākoņdatošanas infrastruktūrā, lai uzlabotu ES kiberdrošību, vienlaikus ievērojot pamattiesības; aicina Komisiju arī vairāk investēt ES digitālo zināšanu un tehnisko zināšanu palielināšanā, lai uzlabotu izpratni par Eiropas Savienībā izmantotajām

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

digitālajām sistēmām; aicina Komisiju piešķirt papildu cilvēkresursus, materiālos un finanšu resursus kibercyberdraudu analīzes spējām, proti, EĀDD INT-CEN, un ES iestāžu, struktūru un aģentūru, proti, ENISA un ES iestāžu un aģentūru datorapdraudējumu reaģēšanas vienības (CERT-EU), un dalībvalstu kibercyberdrošībai; pauž nožēlu par sadarbības un saskaņotības trūkumu starp dalībvalstīm kibercyberdrošības jautājumos;

95. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumus jaunai kibercyberdrošības stratēģijai un jaunai direktīvai, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa kibercyberdrošību Eiropas Savienībā un ar ko atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148⁽²⁰⁾ (TID 2); iesaka pašreizējā darbā pie priekšlikuma novērst 2016. gada TID direktīvas trūkumus, jo īpaši stiprināt drošības prasības, paplašināt piemērošanas jomu, izstrādāt satvaru Eiropas sadarbībai un informācijas apmaiņai, stiprināt dalībvalstu kibercyberdrošības spējas, pilnveidot publiskā un privātā sektora sadarbību, ieviest stingrākas izpildes prasības un noteikt, ka kibercyberdrošība ir mūsu sabiedrībai izšķirīgi svarīgu Eiropas struktūru augstākā līmeņa vadības atbildība; uzsver, ka ir svarīgi panākt vispārēji augstu kibercyberdrošības līmeni visās dalībvalstīs, lai mazinātu vājās vietas kopējā ES kibercyberdrošībā; uzsver, ka ir izšķirīgi svarīgi nodrošināt informācijas sistēmu noturību, un šajā sakarā atzinīgi vērtē Kiberkrīžu sadarbības organizāciju tīklu (CyCLONe); mudina turpināt atbalstīt EDSO uzticības veicināšanas pasākumus kibertelpas jomā;

96. atzinīgi vērtē TID 2 iekļauto Komisijas ierosinājumu veikt koordinētus kritisko piegādes ķēžu drošības riska novērtējumus, līdzīgi kā 5G ES rīku kopas gadījumā, lai labāk ņemtu vērā riskus, kas saistīti, piemēram, ar tādas programmatūras un aparatūras izmantošanu, kuru ražo ārvalstu kontrolē esoši uzņēmumi; aicina Komisiju izstrādāt globālus 6G standartus un konkurences noteikumus atbilstoši demokrātiskajām vērtībām; aicina Komisiju veicināt informācijas apmaiņu starp ES iestādēm un valstu iestādēm par problēmām, paraugpraksi un risinājumiem, kas saistīti ar rīku kopas pasākumiem; uzskata, ka ES būtu vairāk jāinvestē savās spējās 5G un turpmāko paaudžu tehnoloģiju jomā, lai mazinātu atkarību no ārvalstu piegādātājiem;

97. uzsver, ka kibercybernoziedzībai nav robežu, un mudina ES pastiprināt savus starptautiskos centienus rezultatīvi pret to cīnīties; norāda, ka ES būtu jāuzņemas vadība tāda starptautiska kibercyberdrošības nolīguma izstrādē, kurā būtu noteiktas starptautiskas kibercyberdrošības normas kibercybernoziedzības apkarošanai;

98. uzstāj, ka ES, NATO un līdzīgi domājošiem starptautiskajiem partneriem ir jāpalielina kibercyberdrošības atbalsts Ukrainai; atzinīgi vērtē PESCO finansētās Kibercyberdrošības ātrās reaģēšanas vienības (CRRT) ekspertu sākotnējo izvērtēšanu un aicina pilnībā izmantot ES kibersankciju režīmu pret personām, vienībām un struktūrām, kas ir atbildīgas par dažādiem pret Ukrainu vērstajiem kibercyberuzbrukumiem vai iesaistītas tajos; aicina steidzami izskatīt Ukrainas pieteikumu par pievienošanos NATO Kopējam kibercyberaizsardzības izcilības centram (CCDCOE) un aicina visas CCDCOE dalībvalstis atbalstīt šo pieteikumu;

99. atzinīgi vērtē paziņojumu par tāda kibercybernoturības akta izveidi, kas papildinās Eiropas kibercyberaizsardzības politiku, jo kibercyberdrošība un aizsardzība ir cieši saistītas jomas; aicina vairāk investēt Eiropas kibercyberaizsardzības spējās un koordinācijā; iesaka veicināt mūsu partneru kibercyberspēju veidošanu, izmantojot ES apmācības misijas vai civilās kibercybermisijas; uzsver, ka ir jāsaņem un jāstandartizē ar kibercyberjautājumiem saistītā apmācība, un aicina šajā jomā piešķirt strukturālu ES finansējumu;

100. nosoda to, ka tādas valstis kā Maroka, Saūda Arābija, Ungārija, Polija, Bahreina, Apvienotie Arābu Emirāti un Azerbaidžāna masveidā un nelikumīgi izmanto NSO Group novērošanas programmatūru Pegasus pret žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem un politiķiem; atgādina, ka Pegasus ir tikai viens no daudziem tādu programmu piemēriem, ko valsts struktūras izmanto, lai masveidā nelikumīgi novērotu nevainīgus iedzīvotājus; nosoda arī citas valsts spiegošanas operācijas, kas vērstas pret Eiropas politiķiem; mudina Komisiju izveidot nelikumīgas novērošanas programmu sarakstu un to pastāvīgi atjaunināt; aicina ES un dalībvalstis šo sarakstu izmantot, lai nodrošinātu pilnīgu uzticamības pārbaudi cilvēktiesību aspektā un pienācīgi pārbaudītu Eiropas novērošanas tehnoloģiju eksportu un tehnisko palīdzību, kā arī importu dalībvalstīs, kas nepārprotami apdraud tiesiskumu; turklāt aicina izveidot ES pilsoņu laboratoriju, kas būtu līdzīga Kanādā izveidotajai laboratorijai, ko veidotu žurnālisti, cilvēktiesību eksperti un reversās ļaunprogrammatūras inženierijas eksperti un kas strādātu, lai atklātu un publiskotu nelikumīgu programmatūras izmantošanu nelikumīgas novērošanas nolūkos;

⁽²⁰⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa kibercyberdrošību visā Savienībā un ar ko atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (COM(2020)0823).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

101. aicina ES šajā jomā pieņemt stingru tiesisko regulējumu gan ES, gan starptautiskā līmenī; šajā sakarā atzinīgi vērtē ASV Tirdzniecības ministrijas Rūpniecības un drošības biroja lēmumu iekļaut *NSO Group* melnajā sarakstā, aizliedzot uzņēmumam saņemt ASV tehnoloģijas;

102. pauž bažas par to, ka ES tieslietu un tiesībaizsardzības jautājumos sadarbojas ar trešām valstīm, kam ir bijuši sakari ar *NSO Group* un kas izmantojušas *Pegasus*, lai izspiegotu ES iedzīvotājus; aicina šādi sadarbībai piemērot papildu aizsardzības pasākumus un uzlabotu demokrātisko kontroli;

103. aicina Komisiju izskatīt ES investīcijas *NSO Group Technologies* un pieņemt mērķorientētus pasākumus pret ārvalstīm, kas izmanto programmatūru, lai izspiegotu ES iedzīvotājus vai personas, kurām ES valstīs ir bēgļa statuss;

104. pauž bažas par to, ka žurnālistus un demokrātiskos aktīvistus pat ES teritorijā var nelikumīgi novērot un vajāt autoritāri režīmi, no kuriem viņi ir mēģinājuši aizbēgt, un uzskata, ka tas ir smags Savienības pamatvērtību un cilvēku pamattiesību pārkāpums, kā noteikts Hartā, Eiropas Cilvēktiesību konvencijā (ECTK) un Starptautiskajā paktā par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām; pauž nožēlu par juridiskā atbalsta trūkumu šādas spieģprogrammatūras upuriem;

105. norāda, ka steidzami ir jāstiprina tiesiskais regulējums, lai varētu saukt pie atbildības tos, kas izplata, lieto un ļaunprātīgi izmanto šādu programmatūru nelikumīgiem un neatļautiem mērķiem; jo īpaši norāda uz sankcijām, kas 2021. gada 21. jūnijā tika piemērotas *Alexander Shatrov* — izpilddirektoram Baltkrievijas uzņēmumā, kurš ražo sejas atpazīšanas programmatūru, ko izmanto autoritārs režīms, piemēram, lai identificētu politiskās opozīcijas protestu dalībniekus; aicina Komisiju nepieļaut nelikumīgas novērošanas tehnoloģiju izmantošanu vai finansēšanu Eiropas Savienībā; aicina ES un dalībvalstis sadarboties ar trešo valstu valdībām, lai ar uzlaboto demokrātiskās kontroles satvaru izbeigtu represīvas kibernetikas darbības un pretterorisma praksi un tiesību aktus; aicina kompetentās ES iestādes izmeklēt nelikumīgu spieģprogrammatūras izmantošanu ES un tās eksportu no ES un aicina gadījumos, kad dalībvalstis un asociētās valstis, tostarp tās, kuras piedalās ES programmās, ir iegādājušās un izmantojušas šādu spieģprogrammatūru, un gadījumos, kad no šādām valstīm tā eksportēta, lai nelikumīgi vērstos pret žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem, juristiem un politiķiem, nodrošināt, ka šāda minēto valstu rīcība nepaliek bez sekām;

106. aicina vērienīgi pārskatīt E-privātuma direktīvu⁽²¹⁾, lai stiprinātu saziņas un persondatu konfidencialitāti elektronisko ierīču izmantošanā, nepazeminot direktīvas paredzēto aizsardzības līmeni un neskarot dalībvalstu pienākumu aizsargāt nacionālo drošību; uzsver, ka publiskajām iestādēm vajadzētu būt pienākumam informēt par neaizsargātību, ko tās atklājušas IT ierīcēs; aicina ES un dalībvalstis ciešāk koordinēt savas darbības, balstoties uz Direktīvu par uzbrukumiem informācijas sistēmām⁽²²⁾, lai nodrošinātu, ka nelikumīga piekļuve informācijas sistēmām un nelikumīga informācijas pārtveršana tiek definētas kā noziedzīgi nodarījumi un ka tām piemēro attiecīgas sankcijas; atgādina, ka ikviens konfidencialitātes pārkāpums valsts drošības nolūkos demokrātiskā sabiedrībā ir jāveic likumīgi un ar skaidru un legītimu mērķi, ja tas patiešām ir nepieciešams un samērīgs, kā prasa ECTK un Eiropas Savienības Tiesa;

ES dalībvalstu, iestāžu, aģentūru, delegāciju un misiju aizsardzība

107. uzsver, ka ES iestāžu, struktūru, aģentūru, delegāciju, misiju un operāciju tīkli, ēkas un personāls ir mērķis ārvalstu valstisko rīcībspēku īstenotiem visu veidu hibriddraudiem un uzbrukumiem un tādēļ tie būtu pienācīgi jāaizsargā; īpašu uzmanību pievēršot EĀDD aktīviem, telpām un darbībām ārvalstīs un to ES darbinieku drošībai, kuri deleģēti uz nedemokrātiskām valstīm ar represīviem režīmiem; aicina KDAP misijas strukturēti reaģēt uz šiem draudiem, kā arī sniegt šīm misijām konkrētāku atbalstu, izmantojot stratēģisko komunikāciju; atzīst, ka pastāvīgi pieaug tādu valsts atbalstītu uzbrukumu skaits, kas vērsti pret ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām, tostarp EMA, kā arī dalībvalstu institūcijām un publiskajām iestādēm;

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/40/ES (2013. gada 12. augusts) par uzbrukumiem informācijas sistēmām, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2005/222/TI (OV L 218, 14.8.2013., 8. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

108. aicina rūpīgi un periodiski pārskatīt visus ES iestāžu, struktūru, aģentūru, delegāciju, misiju un operāciju pakalpojumus, tīklus, aprīkojumu un aparatūru, lai stiprinātu to noturību pret kibernetikas apdraudējumiem un izslēgtu potenciāli bīstamas programmas un ierīces, piemēram, tās, ko izstrādājis *Kaspersky Lab*; mudina ES iestādes dalībvalstīs nodrošināt saviem darbiniekiem pienācīgus norādījumus un drošus rīkus; uzsver, ka ir jāpalielina informētība par drošu pakalpojumu un tīklu izmantošanu iestādēs un administrācijās, arī misiju laikā; atzīmē uzticamības un drošības priekšrocības, kas piemīt atvērtā pirmkoda tīkla operētājsistēmām, kuras plaši izmanto sabiedrotās militārās un valdības aģentūrās;

109. uzsver, cik svarīga ir efektīva, savlaicīga un cieša koordinācija starp tādām dažādām ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām, kas specializējušās kibernetikas jomā, piemēram, *CERT-EU*, kuras operatīvās spējas jāattīsta pilnībā, kā arī *ENISA* un gaidāmo kopējo kibernetikas, kuras nodrošinās koordinētu reakciju uz plašapmēra kibernetikas apdraudējumiem ES; atzinīgi vērtē pašreizējo strukturēto sadarbību starp *CERT-EU* un *ENISA*; atzinīgi vērtē arī ES kibernetikas darba grupas izveidi *ES INCEN* ietvaros nolūkā veicināt stratēģisko sadarbību kibernetikas jomā; pozitīvi vērtē ES iestāžu ģenerālsekretāru nesenas iniciatīvas izstrādāt kopīgus informācijas un kibernetikas noteikumus;

110. ar nepacietību gaida divus Komisijas priekšlikumus regulām, ar ko izveidos informācijas drošības un kibernetikas normatīvo sistēmu visās ES iestādēs, struktūrās un aģentūrās, un uzskata, ka šajās regulās būtu jāiekļauj spēju un noturības veidošana; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt papildu finansējumu un resursus ES iestāžu kibernetikai, lai risinātu problēmas, ko rada pastāvīgi mainīgā apdraudējuma situācija;

111. ar nepacietību gaida Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu par kibernetikas revīziju, kas gaidāms 2022. gada sākumā;

112. aicina rūpīgi izmeklēt gadījumus, kad ziņots par ārvalstu iefiltrēšanos ES iestāžu personālā; aicina izskatīt un potenciāli arī pārskatīt cilvēkresursu procedūras, tostarp pārbaudes pirms darbā pieņemšanas, lai novērstu nepilnības, kas pieļauj ārvalstu iefiltrēšanos; aicina Parlamenta vadības struktūras uzlabot darbinieku drošības pielāgšanas procedūras un pastiprināt noteikumus un pārbaudes attiecībā uz piekļuvi Parlamenta telpām, lai nepieļautu, ka personas, kas ir cieši saistītas ar ārvalstu interesēm, var piekļūt konfidencialām sanāksmēm un informācijai; aicina Beļģijas iestādes izskatīt un atjaunināt valsts pretspiegošanas regulējumu, lai varētu efektīvi atklāt, kriminālvajāāt un sodīt likumpārkāpējus; aicina līdzīgus pasākumus veikt arī pārējās dalībvalstīs, lai aizsargātu ES iestādes un aģentūras to teritorijā;

113. aicina visas ES iestādes palielināt savu darbinieku informētību, nodrošinot pienācīgu apmācību un norādījumus, lai nepieļautu, mazinātu un risinātu kibernetikas un ar kibernetiku nesaistītus drošības riskus; aicina visiem darbiniekiem (arī praktiskajiem) un EP deputātiem nodrošināt obligātas un regulāras mācības drošības un IKT jomā; aicina veikt regulāru un specializētu kartēšanu un riska novērtējumus attiecībā uz ārvalstu ietekmi iestādēs;

114. uzsver, ka ir vajadzīgas pienācīgas krīzes pārvaldības procedūras, ko izmantot informācijas manipulāciju gadījumos, tostarp administratīvos līmeņus un nozares vienojošas brīdināšanas sistēmas, lai nodrošinātu savstarpēju informācijas sniegšanu un novērstu manipulētas informācijas izplatīšanos; šajā sakarā atzinīgi vērtē ātrās brīdināšanas sistēmu (*RAS*) un ātrās brīdināšanas procedūru, kas izveidotas pirms 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, un Komisijas un Parlamenta administrāciju ieviestās procedūras, kā brīdināt par iespējamiem gadījumiem, kas skar iestādes vai ES demokrātiskos procesus; aicina ES administrāciju stiprināt uzraudzību, cita starpā — izveidojot centrālu repozitoriju un incidentu izsekošanas rīku, un izstrādāt kopīgu rīku klāstu, kas būtu jāaktivizē *RAS* brīdinājuma gadījumā;

115. aicina pieņemt obligātus pārredzamības noteikumus par ceļojumiem, ko ES iestāžu amatpersonām, tostarp EP deputātiem, reģistrētajiem deputātu palīgiem un grupu padomdevējiem, kā arī valstu amatpersonām piedāvā ārvalstīs un ārvalstu struktūrās, prasot norādīt, piemēram, bet ne tikai: maksājamo aģentu vārdu/nosaukumu, ceļojumu izmaksas un norādītos iemeslus; atgādina, ka šādus organizētus ceļojumus nevar uzskatīt par oficiālām Parlamenta delegācijām, un aicina piemērot stingras sankcijas, ja tādi tomēr tiek veikti; uzsver, ka neformālas sadraudzības grupas var apdraudēt Parlamenta oficiālo struktūru darbu, kā arī reputāciju un rīcības saskaņotību; mudina Parlamenta pārvaldības struktūras palielināt šo grupu pārredzamību un pārskatatbildību, panākt, ka tiek pildīti pašreizējie noteikumi, un veikt vajadzīgos pasākumus gadījumos, kad trešās valstīs šīs sadraudzības grupas izmanto nepienācīgi; prasa, lai kvestori izstrādā un uztur piekļūstamu un atjauninātu sadraudzības grupu un deklarāciju reģistru;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

Globālo rīcībspēku iejaukšanās, kas notiek, uzpērkot eliti un izmantojot nacionālās diasporas, augstskolas un kultūras pasākumus

116. nosoda visu veidu elites uzpirkšanu un augsta līmeņa ierēdņu un bijušo ES politiķu iesaistīšanas metodi, ko izmanto ārvalstu uzņēmumi, kam ir saiknes ar valdībām, kuras aktīvi iesaistījušās pret ES vērstās iejaukšanās darbībās, un pauž nožēlu par to, ka trūkst rīku un izpildes panākšanas darbību, kas vajadzīgas, lai šādas prakses nepieļautu; uzskata, ka konfidenciālas informācijas, kas iegūta pilnvaru laikā publiskajā sektorā vai pildot civildienesta ierēdņu funkcijas, izpaušanai pretrunā ES un tās dalībvalstu stratēģiskajām interesēm vajadzētu būt juridiskām sekām un smagām sankcijām, tostarp tūlītējai atlaišanai un/vai atzīšanai par nepiemērotu turpmākai pieņemšanai darbā iestādēs; uzskata, ka šādu cilvēku ienākumu un īpašuma deklarācijas būtu jā dara publiski pieejamas;

117. aicina Komisiju veicināt un koordinēt darbības pret elites uzpirkšanu, piemēram, ES komisāru un augsta līmeņa ES ierēdņu nogaidīšanas periodus papildinot ar ziņošanas pienākumu pēc šāda perioda un bez izņēmuma panākot šo periodu ievērošanu, lai izbeigtu virpuļdurvju efektu, un pieņemt strukturētus noteikumus, ar kuriem novērst elites uzpirkšanu ES līmenī; aicina Komisiju izvērtēt, vai pastāvošās nogaidīšanas prasības joprojām atbilst paredzētajam mērķim; uzsver, ka bijušajiem ES politiķiem un ierēdņiem būtu jāziņo īpaši uzraudzības iestādei par gadījumiem, kad par sadarbību ar viņiem interesējušās ārvalstis, un būtu jāsaņem aizsardzība kā trauksmes cēļiem; aicina visas dalībvalstis piemērot un saskaņot politiskās vadības nogaidīšanas periodus un nodrošināt, ka tām ir pasākumi un sistēmas, kas prasa publiskajām amatpersonām deklarēt savas ārējās darbības, nodarbinātību, investīcijas, aktīvus un ievērojamus dāvinājumus vai ieguvumus, kas var izraisīt interešu konfliktu;

118. pauž bažas par integrētām lobēšanas stratēģijām, kurās apvienotas rūpnieciskās intereses un ārvalstu politiskie mērķi, jo īpaši gadījumos, kad tās atbalsta autoritāru valstu intereses; tādēļ aicina ES iestādes reformēt Pārredzamības reģistru, cita starpā ieviešot stingrākus pārredzamības noteikumus, kartējot ārvalstu finansējumu ar ES saistītai lobēšanai un paredzot atsevišķu daļu reģistrā, kas ļauj identificēt ārvalstu valdību finansējumu; aicina visas ES iestādes rezultatīvi sadarboties šajā jautājumā; uzskata, ka Austrālijas Ārvalstu ietekmes pārredzamības shēma ir laba prakse, kas jāpārņem;

119. aicina dalībvalstis, ievērojot citu līdzīgi domājošu demokrātiju labo praksi, apsvērt iespēju izveidot ārvalstu ietekmes reģistrācijas shēmu un izveidot valdības pārvaldītu reģistru deklarētām darbībām, kas veiktas ārvalsts labā vai tās vārdā;

120. pauž bažas par autoritāro ārvalstu mēģinājumiem kontrolēt diasporas ES teritorijā; norāda uz izšķirīgo lomu, kāda ir Ķīnas Apvienotajai fronteī — departamentam, kurš ziņo tieši Ķīnas Komunistiskās partijas Centrālajai komitejai un kura uzdevums ir koordinēt Ķīnas ārējās iejaukšanās stratēģiju, stingri kontrolējot Ķīnas valstspiederīgos un uzņēmumus ārvalstīs; norāda uz Austrālijas un Jaunzēlandes pieredzi Apvienotās frontes sakarā;

121. asi nosoda Kremļa centienus instrumentalizēt minoritātes ES dalībvalstīs, īstenojot tā saukto tautiešu politiku, jo īpaši Baltijas valstīs un ES austrumu kaimiņreģiona valstīs, kas ir daļa no V. Putin režīma ģeopolitiskās stratēģijas, kuras mērķis ir sašķelt ES sabiedrību, līdztekus īstenojot “krievu pasaules” koncepciju ar mērķi attaisnot režīma ekspansīvo rīcību; atzīmē, ka daudzi Krievijas “privātie fondi”, “privātie uzņēmumi”, “mediju organizācijas” un “NVO” vai nu pieder valstij, vai arī ir slēpti saistīti ar Krievijas valsti; uzsver, ka dialogā ar Krievijas pilsonisko sabiedrību ir ārkārtīgi svarīgi nošķirt tās organizācijas, kuras nav Krievijas valdības ietekmē, un organizācijas, kam ir saiknes ar Kremli; atgādina, ka ir pierādījumi arī par Krievijas iejaukšanos un manipulācijām daudzās citās Rietumu liberālajās demokrātijās, kā arī par aktīvu atbalstu ekstrēmīstiem spēkiem un radikāli noskaņotām struktūrām, kura mērķis ir veicināt Savienības destabilizāciju; atzīmē, ka Kremlis savā dezinformācijas ekosistēmā plaši izmanto kultūru, tostarp populāro mūziku, audiovizuālo saturu un literatūru; pauž nožēlu par Krievijas centieniem padomju noziegumu vēsturi atzīt nepilnīgi un nākt klajā ar jaunu Krievijas naratīvu;

122. pauž bažas par Turcijas valdības mēģinājumiem ietekmēt turku izcelsmes cilvēkus, lai izmantotu diasporu kā Ankaras nostājas paudēju un šķeltu Eiropas sabiedrību, jo īpaši ar Ārvalstīs dzīvojošo turku un saistīto kopienu prezidentūras (YTB) starpniecību; nosoda Turcijas atklātos mēģinājumus izmantot turku diasporu Eiropā, lai mainītu vēlēšanu gaitu;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

123. nosoda Krievijas centienus izmantot etnisko spriedzi Rietumbalkānos, lai uzkurinātu konfliktus un šķeltu kopienas — tas var izraisīt visa reģiona destabilizāciju; pauž bažas par Pareizticīgo baznīcas mēģinājumiem tādās valstīs kā Serbija, Melnkalne un Bosnija un Hercegovina, jo īpaši tās teritoriālajā vienībā *Republika Srpska*, popularizēt Krieviju kā tradicionālo ģimenes vērtību aizstāvi un stiprināt attiecības starp valsti un baznīcu; pauž satraukumu par to, ka Ungārija un Serbija palīdz Ķīnai un Krievijai sasniegt to ģeopolitiskos mērķus; iesaka sākt dialogus ar Rietumbalkānu pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru, lai šajā reģionā koordinētu dezinformācijas apkarošanas centienus, uzsvāru liekot uz pētniecību un analīzi, kā arī reģionālo zināšanu iekļaušanu; aicina Komisiju attīstīt infrastruktūru, kas vajadzīga, lai sniegtu pierādījumos balstītas atbildes gan uz īstermiņa, gan ilgtermiņa dezinformācijas draudiem Rietumbalkānos; aicina EĀDD ieņemt proaktīvāku nostāju, koncentrējoties nevis uz ES aizstāvēšanu, bet gan uz to, lai šajā reģionā palielinātu uzticēšanos tai, paplašinot *StratCom* uzraudzību, lai īpaši pievērstos pārrobežu dezinformācijas draudiem no Rietumbalkānu valstīm un to kaimiņvalstīm;

124. uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm ir jāpalielina atbalsts Austrumu partnerības valstīm, jo īpaši — sadarbojoties, lai veidotu valsts un sabiedrības noturību pret dezinformāciju un Krievijas valsts propagandu un tādējādi vērstos pret sabiedrības un iestāžu stratēģisko vājināšanos un sadrumstalotību;

125. pauž satraukumu par to, ka eksteritoriāli tiek piemēroti piespiedu pasākumi, kas izriet no Honkongas jaunā Valsts drošības likuma un Ķīnas Likuma par vēšanos pret ārvalstu sankcijām apvienojumā ar izdošanas nolīgumiem, kuri Ķīnai ir ar citām valstīm un kuri tai dod iespēju īstenot plašus atturošus pasākumus pret to kritizējošiem citu valstu valstspiederīgajiem, piemēram, nesēnā gadījumā — pret diviem Dānijas parlamenta deputātiem, un Ķīnas pretsankcijas pret pieciem EP deputātiem, Parlamenta Cilvēktiesību apakškomiteju, trim ES dalībvalstu deputātiem, ES Padomes Politikas un drošības komiteju, diviem Eiropas pētniekiem un divām Eiropas domnīcām attiecīgi Vācijā un Dānijā; aicina visas dalībvalstis pretoties, atteikt izdošanu un vajadzības gadījumā piedāvāt attiecīgajiem cilvēkiem pienācīgu aizsardzību, lai nepieļautu iespējamus cilvēktiesību pārkāpumus;

126. pauž bažas par to, cik daudz Eiropas augstskolu, skolu un kultūras centru ir iesaistīti partnerībās ar Ķīnas struktūrām, tostarp Konfūcija institūtiem, kas dod iespēju zagāt zinātniskās atziņas un īstenot stingru kontroli pār visiem ar Ķīnu saistītajiem jautājumiem pētniecības un mācību jomā, tādējādi pārkāpjot akadēmiskās brīvības un autonomijas konstitucionālo aizsardzību, kā arī ļauj kontrolēt ar Ķīnu saistītu kultūras pasākumu izvēli; pauž bažas par to, ka šādas darbības varētu izraisīt zināšanu zudumu par jautājumiem, kas saistīti ar Ķīnu, liedzot ES nepieciešamās kompetences; ir nobažījies, piemēram, par to, ka 2014. gadā Ķīnas valdības Valsts padomes informācijas birojs sponsorēja Eiropas Koledžas Ķīnas bibliotēku⁽²³⁾; pauž dziļas bažas par Ķīnas mēģinājumiem izdarīt spiedienu un cenzēt, piemēram, Nantes muzeja darbu, kas saistīts ar izstādi par Čingishanu, kura sākotnēji bija plānota 2020. gadā⁽²⁴⁾; aicina Komisiju veicināt labas prakses apmaiņu starp dalībvalstīm, lai vērstos pret ārvalstu iejaukšanos kultūras un izglītības nozarēs;

127. pauž bažas par Eiropā veiktas pētniecības slēpta finansējuma gadījumiem, tostarp Ķīnas mēģinājumiem pārvilināt talantus, izmantojot Tūkstoš talantu plānu un Konfūcija institūta stipendijas, un tīšu militāro un civilo zinātnisko projektu sapludināšanu ar Ķīnas civilmilitārās kodolsintēzes stratēģiju; uzsver Ķīnas augstākās izglītības iestāžu centienus parakstīt saprašanās memorandus ar partneriestādēm Eiropā, kuros ietvertas klauzulas, kas atražo Ķīnas propagandu vai mudina atbalstīt Ķīnas Komunistiskās partijas nostājas vai politiskās iniciatīvas, piemēram, iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”, tādējādi apejot un apdraudot attiecīgo valstu valdību oficiālās nostājas; aicina kultūras, akadēmiskās un nevalstiskās iestādes uzlabot pārredzamību attiecībā uz Ķīnas ietekmi un aicina tās publiskot jebkādu apmaiņu un sadarbību ar Ķīnas valdību un saistītajām organizācijām;

128. nosoda Ungārijas valdības lēmumu atvērt Fudanas universitātes filiāli un vienlaikus slēgt Centrāleiropas Universitāti Budapeštā; pauž bažas par Eiropas augstskolu pieaugošo finansiālo atkarību no Ķīnas un citām ārvalstīm, ņemot vērā risku, ka ārvalstīs var nonākt sensitīvi dati, tehnoloģijas un pētījumu rezultāti, un šīs atkarības iespējamo ietekmi uz akadēmisko brīvību; uzsver akadēmiskās brīvības svarīgo lomu dezinformācijas un ietekmēšanas operāciju novēršanā; mudina šīs

⁽²³⁾ <https://www.coleurope.eu/events/official-inauguration-china-library>.

⁽²⁴⁾ <https://www.chateaunantes.fr/expositions/fils-du-ciel-et-des-steppe/>.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

iestādes pirms jaunu partnerību izveides ar ārvalstu partneriem detalizēti novērtēt neaizsargātību; uzsver, ka akadēmiskais personāls būtu jāapmāca ziņot par slēptu finansējumu vai ietekmi, vērstoties īpašā palīdzības dienestā, un ka tiem, kas par to ziņo, vienmēr būtu jāsaņem aizsardzība kā trauksmes cēļiem; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka Eiropas augstskolu ģeopolitiski būtiski pētījumi tiek finansēti no Eiropas avotiem; aicina Komisiju ierosināt regulējumu par augstskolu, kā arī NVO un domnīcu ārvalstu finansējuma pārredzamības palielināšanu, piemēram, ar prasību, ka ir jādeklarē ziedojumi, pienācīgi jāpārbauda finansējuma plūsmas un jāatklāj informācija par finansējumu, ieguldījumiem natūrā un subsīdijām no ārvalstīm; aicina dalībvalstu iestādes pieņemt iedarbīgus noteikumus par ārvalstu finansējumu augstākās izglītības iestādēm, tostarp stingrus sliekšņus un ziņošanas prasības;

129. uzsver, ka līdzīgi drošības apdraudējumi un intelektuālā īpašuma zādzības risks pastāv privātajā sektorā, kur darba ņēmējiem var būt piekļuve svarīgām tehnoloģijām un komercnoslēpumiem; aicina Komisiju un dalībvalstis mudināt gan akadēmiskās iestādes, gan privāto sektoru izveidot vispusīgas drošības un atbilstības programmas, tostarp īpašus jaunu līgumu drošības izvērtējumus; norāda, ka var būt pamatoti dažiem pasniedzējiem vai darbiniekiem, kas strādā ar kritiskiem pētījumiem un produktiem, lielākā mērā ierobežot sistēmu lietojumu un piekļuvi tīklam, kā arī piemērot drošības pielādes procedūras;

130. atzīmē, ka pārskatītā Zilās kartes direktīva⁽²⁵⁾, kas atvieglo kvalificētu trešo valstu migrantu ierašanos ES, dod iespēju Eiropā iedibinātiem Ķīnas un Krievijas uzņēmumiem, piemēram, ievest kvalificētus migrantus no savām valstīm; norāda, ka tas varētu apgrūtināt dalībvalstu kontroli pār šo iedzīvotāju pieplūdumu, kas varētu radīt ārvalstu iejaukšanās risku;

131. atzīmē, ka visā pasaulē, jo īpaši Eiropā, pieaug Konfūcija institūtu skaits; piebilst, ka Valodu apguves un sadarbības centrs, kas agrāk bija pazīstams kā Konfūcija institūtu galvenais birojs jeb *Hanban* (Ķīnas Valodu padomes starptautiskais birojs) un kas ir atbildīgs par Konfūcija institūtu programmu visā pasaulē, ietilpst Ķīnas vienpartejiskās valsts propagandas sistēmā; aicina dalībvalstis un Komisiju atbalstīt neatkarīgus ķīniešu valodas kursus, kuri nav saistīti ar Ķīnas valsti vai ar to saistītām organizācijām; uzskata, ka nesen Zviedrijā izveidotais Nacionālais Ķīnas centrs varētu kalpot par svarīgu piemēru, kā Eiropā palielināt neatkarīgu kompetenci Ķīnas jautājumos;

132. turklāt uzskata, ka Konfūcija institūti darbojas kā lobēšanas platforma par labu Ķīnas ekonomiskajām interesēm un noder Ķīnas izlūkdienestam un aģentu un spiegu vervēšanai; atgādina, ka daudzas augstskolas, piemēram, Diseldorfas (2016. gadā), Briseles (*VUB* un *ULB*) (2019. gadā) un Hamburgas (2020. gadā) universitātes un visas Zviedrijas augstskolas, ir nolēmušas izbeigt sadarbību ar Konfūcija institūtiem, ko pamato ar Ķīnas spiegošanas un iejaukšanās risku; aicina vairāk augstskolu apdomāt savu pašreizējo sadarbību, lai nodrošinātu, ka tā neietekmē akadēmisko brīvību; aicina dalībvalstis cieši sekot līdzi mācību, pētniecības un citām darbībām Konfūcija institūtos un, ja iespējamā spiegošana vai iejaukšanās ir skaidri pierādīta, veikt izpildes panākšanas pasākumus, lai aizsargātu Eiropas ekonomisko un politisko suverenitāti, cita starpā — liedzot finansējumu vai anulējot attiecīgo institūtu licences;

133. atzīmē, ka ārvalstis var iejaukties, izmantojot arī ietekmi reliģiskajās institūcijās un tās instrumentalizējot, un kā piemēru var minēt Krievijas ietekmi pareizticīgajās baznīcās, jo īpaši Serbijā, Melnkalnē, Bosnijā un Hercegovinā, it sevišķi tās teritoriālajā vienībā *Republika Srpska*, Gruzijā un zināmā mērā arī Ukrainā, kur cita starpā tiek šķelta vietējā sabiedrība, veidoti neobjektīvi vēstures naratīvi un veicināta vēšanās pret ES, Turcijas valdības ietekmi, ko tā īsteno, izmantojot mošejas Francijā un Vācijā, un Saūda Arābijas ietekmi, ko tā īsteno, izmantojot salafistu mošejas Eiropā, lai popularizētu radikālo islāmu; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt labāku koordināciju reliģisko institūciju aizsardzībai pret ārvalstu iejaukšanos, noteikt finansējuma griestus un palielināt tā pārredzamību; aicina dalībvalstis cieši sekot līdzi darbībām reliģiskajās institūcijās un attiecīgā gadījumā, ja ir pierādījumi, rīkoties, cita starpā — liedzot finansējumu vai anulējot attiecīgo institūciju licences;

134. aicina EĀDD sagatavot pētījumu par ļaunprātīgu valstisko rīcībspēku izplatību un ietekmi Eiropas domnīcās, augstskolās, reliģiskajās organizācijās un medijos; aicina visas ES iestādes un dalībvalstis sadarboties un iesaistīties sistemātiskā dialogā ar ieinteresētajām personām un ekspertiem, lai precīzi apzinātu un uzraudzītu ārvalstu ietekmi

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2021/1883 (2021. gada 20. oktobris) par trešo valstu valstspiederīgo iecelšanas un uzturēšanās nosacījumiem augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2009/50/EK (OV L 382, 28.10.2021., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

kultūras, akadēmiskajā un reliģiskajā jomā; aicina Eiropas valstu raidorganizācijas plašāk dalīties saturā, tostarp kaimiņvalstu raidorganizāciju starpā;

135. pauž bažas par ziņām par ārvalstu iejaukšanos Eiropas tiesu sistēmās; vēš īpašu uzmanību uz to, kā Eiropas tiesas izpilda Krievijas spriedumus pret Kremļa oponentiem; aicina dalībvalstis palielināt tiesu iestāžu darbinieku informētību un sadarboties ar pilsonisko sabiedrību, lai nepieļautu, ka ārvalstu valdības ļaunprātīgi izmanto starptautisko tiesu iestāžu sadarbību un Eiropas tiesu iestādes; aicina EĀDD pasūtīt pētījumu par to, cik izplatīta ir ārvalstu iejaukšanās Eiropas tiesvedībā un kāda ir tās ietekme; atzīmē, ka uz šā pētījuma pamata var būt nepieciešams ierosināt izmaiņas tiesvedības pārredzamības un finansējuma prasībās;

Atturēšana, vainīgā atrašana un kolektīvi pretpasākumi, tostarp sankcijas

136. uzskata, ka nesēn ieviestie ES sankciju režīmi, piemēram, ierobežojošie pasākumi pret kiberuzbrukumiem, kas apdraud Savienību un tās dalībvalstis⁽²⁶⁾, un ES globālais cilvēktiesību sankciju režīms⁽²⁷⁾ (ES Magnitska likums), kuri pieņemti attiecīgi 2019. gada 17. maijā un 2020. gada 7. decembrī, ir pierādījuši savu pievienoto vērtību, nodrošinot ES vērtīgus atturēšanas rīkus; aicina Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu jauna tematiska sankciju režīma pieņemšanai nolūkā novērst smagus korupcijas gadījumus; atgādina, ka kiberuzbrukumu un cilvēktiesību sankciju režīmi ir izmantoti divreiz — attiecīgi 2020. un 2021. gadā; mudina kibersankciju režīmu noteikt par pastāvīgu un aicina dalībvalstis kopīgot visus pierādījumus un izlūkdatumus, lai tos izmantotu kibersankciju sarakstu izveidē;

137. aicina ES un tās dalībvalstis, pilnībā ievērojot vārda un informācijas brīvību, veikt turpmākus pasākumus pret ārvalstu iejaukšanos, tostarp plaša mēroga dezinformācijas kampaņām, hibrīddraudiem un hibrīdkaru, cita starpā — izveidojot sankciju režīmu; uzskata, ka tam būtu jāietver starpnozaru un asimetrisku sankciju sistēmas ieviešana, kā arī diplomātiskās sankcijas, ceļošanas aizliegumi, aktīvu iesaldēšana un ES uzturēšanās atļauju anulēšana ārvalstniekiem un viņu ģimenes locekļiem, kas saistīti ar ārvalstu iejaukšanās mēģinājumiem, un tām vajadzētu būt pēc iespējas precīzāk vērstām pret lēmumu pieņēmējiem un struktūrām, kuras ir atbildīgas par agresīvām darbībām, neradot apstākļus, kuros valda princips “dots pret dotu”, saskaņā ar LES 29. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 215. pantu (ierobežojoši pasākumi) un stingri integrētām Savienības kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) un KDAP pilāros; aicina dalībvalstis Ārlietu padomes darba kārtībā kā pastāvīgu punktu iekļaut ārvalstu un vietēju iejaukšanos un dezinformāciju; aicina ES definēt, kas ir starptautiski nelikumīga rīcība, un pieņemt minimālos sliekšņus pretpasākumu ierosināšanai šīs jaunās definīcijas rezultātā, kas būtu jāpapildina ar ietekmes novērtējumu, lai nodrošinātu juridisko noteiktību; atzīmē, ka Padomei vajadzētu būt iespējai par sankcijām, kas saistītas ar ārvalstu iejaukšanos, lemt ar balsu vairākumu, nevis vienprātīgi; uzskata, ka valstīm, kas īstenojušas ārēju iejaukšanos un manipulācijas ar informāciju nolūkā destabilizēt situāciju ES, būtu jāmaksā par saviem lēmumiem un jācieš ekonomiskās un/vai reputācijas, un/vai diplomātiskās sekas; aicina Komisiju un priekšsēdētājas vietnieku / Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos iesniegt konkrētus priekšlikumus šajā sakarā;

138. uzstāj, ka, cenšoties saglabāt demokrātiskos procesus, cilvēktiesības un brīvības, kas noteiktas Līgumos, sankciju režīmā īpaša uzmanība jāpievērš jebkādu piemēroto sankciju ietekmei uz pamattiesībām un brīvībām, lai nodrošinātu atbilstību Hartai, un tam jābūt pārredzamam attiecībā uz to, kāpēc lēmums piemērot sankcijas pieņemts; uzsver, ka ES līmenī ir vajadzīga lielāka skaidrība par sankciju piemērošanas jomu un to ietekmi uz saistītām personām, piemēram, ES valstspiederīgajiem un uzņēmumiem;

139. uzskata, ka, lai gan šie hibrīduzbrukumi pēc rakstura ir dažādi, to radītie draudi ES un tās dalībvalstu vērtībām, fundamentālām interesēm, drošībai, neatkarībai un integritātei, kā arī demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību, starptautisko tiesību principu un pamatbrīvību konsolidācijai un atbalstam var būt būtiski uzbrukumu mēroga, rakstura vai kumulatīvās

⁽²⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2019%3A129I%3ATOC>.

⁽²⁷⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=OJ:L:2020:410I:TOC>.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

ietekmes ziņā; atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Demokrātijas rīcības plānā ir paredzēts, ka Komisija un EĀDD kopīgi izstrādā rīku kopu, ko izmantot attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos un ietekmes operācijām, tostarp hibridoperācijām, un ka tiek skaidri noteikts, kas veic trešo pušu un valstu ļaunprātīgus uzbrukumus Eiropas Savienībai;

140. norāda, ka izpratne par to, ka konkrētas ārvalstu iejaukšanās darbības nopietni ietekmē demokrātiskos procesus un tiesību vai pienākumu īstenošanu, starptautiskā līmenī nostiprinās aizvien vairāk; šajā sakarā norāda uz grozījumiem, kas 2018. gadā pieņemti Austrālijas Likumā par nacionālās drošības regulējuma grozījumiem (spiegošana un ārvalstu iejaukšanās), kura mērķis ir, definējot jaunus noziedzīgus nodarījumus, piemēram, “tīšu ārēju iejaukšanos”, noteikt kriminālatbildību par slepenām un maldinošām darbībām, ko veic ārvalstu rīcībspēki, kuri plāno iejaukties politiskajos vai valdības procesos, ietekmēt tiesības vai pienākumus vai atbalstīt ārvalstu valdības izlūkošanas darbības;

141. apzinās, ka saskaņā ar LES 21. panta 3. punktu Savienībai ir jānodrošina saskaņotība starp dažādām savas ārējās darbības jomām un starp šīm un citām politikas jomām, kā noteikts Līgumos; šajā sakarā norāda, ka jautājums par ārvalstu iejaukšanos, piemēram, apdraudējumu, ko rada ārvalstu kaujinieki teroristi un teroristu grupas, ietekmējami ES palikušos individuus, tika risināts arī ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. marta Direktīvu (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu⁽²⁸⁾;

142. uzsver, ka, lai pastiprinātu sankciju ietekmi, tās būtu jāpiemēro arī kolektīvi, ja iespējams — koordinēti ar līdzīgi domājošiem partneriem un, iespējams, iesaistot starptautiskas organizācijas, kā arī formalizējot tās starptautiskā nolīgumā, bet jāapsver arī citu veidu reakcija uz uzbrukumiem; atzīmē, ka arī kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm būtu jāpieņem šīs sankcijas, lai pieskaņotos ES KĀDP; atzīmē svarīgo darbu, ko hibrīddraudu jomā veikusi NATO, un šajā ziņā jo īpaši atsaucas uz NATO 2021. gada 14. jūnija sanāksmes paziņojumu, kurā tika atkārtoti apstiprināts, ka Ziemeļatlantijas Padome, izskatot katru gadījumu atsevišķi, pieņems lēmumu par to, kad kiberuzbrukuma rezultātā var tikt piemērots NATO līguma 5. pants, un ka būtisku ļaunprātīgu kumulatīvu kiberdarbību ietekmi konkrētos apstākļos varētu uzskatīt par tādu, kas atbilst bruņotam uzbrukumam⁽²⁹⁾; uzsver, ka ES un NATO būtu jāpieņem tālredzīgāka un stratēģiskāka pieeja hibrīddraudiem, īpašu uzmanību pievēršot pretinieku motīviem un mērķiem, un jāprecizē, kādos gadījumos ES ir tā, kas ir labāk sagatavota apdraudējuma novēršanai, kā arī to spēju salīdzināt priekšrocības; atgādina, ka vairākas ES dalībvalstis nav NATO dalībvalstis, bet ar to sadarbojas, piemēram, tās programmā “Partnerība mieram” (PfP) un Partnerības sadarbības iniciatīvā (PII), un tādēļ uzsver, ka nekāda ES un NATO sadarbība nedrīkst skart to ES dalībvalstu drošības un aizsardzības politiku, kuras nav NATO valstis, ieskaitot tās dalībvalstis, kas pieņēmušas neitralitātes politiku; uzsver, cik svarīga ir savstarpējā palīdzība un solidaritāte saskaņā ar LES 42. panta 7. punktu un LESD 222. pantu, un aicina ES izstrādāt konkrētus scenārijus šo pantu aktivizēšanai hipotētiska kiberuzbrukuma gadījumā; aicina ES un visas dalībvalstis šo jautājumu sasaistīt ar citiem aspektiem savās attiecībās ar valstīm, kuras organizē iejaukšanos un dezinformācijas kampaņas, it īpaši Krieviju un Ķīnu;

Globāla sadarbība un multilaterālisms

143. atzīst, ka daudzas demokrātiskas valstis visā pasaulē saskaras ar līdzīgām destabilizācijas operācijām, ko īsteno ārvalstu valstiskie un nevalstiskie rīcībspēki;

144. uzsver, ka šajos ļoti svarīgajos jautājumos nepieciešama globāla, daudzpusēja sadarbība starp līdzīgi domājošām valstīm attiecīgajos starptautiskajos forumos, kas izpaustos kā partnerība, kuras pamatā ir vienota izpratne un kopīgas definīcijas starptautisko normu un principu noteikšanai; uzsver, cik svarīga daudzpusējo organizāciju modernizācijā ir cieša sadarbība ar ASV un citām līdzīgi domājošām valstīm; šajā sakarā atzinīgi vērtē samitu par demokrātiju un gaida, ka tā rezultātā tiks izstrādāti konkrēti priekšlikumi un darbības, kā, kolektīvi rīkojoties, novērst lielākos draudus, ar kuriem mūsdienās saskaras demokrātiskās valstis;

145. uzskata, ka, balstoties uz kopīgu situācijas apzināšanos, līdzīgi domājošiem partneriem būtu jāapmainās ar paraugpraksi un jāapzina kopīgi pasākumi, kā reaģēt pret globāliem, bet arī kopīgiem vietējiem izaicinājumiem, tostarp kolektīvas sankcijas, cilvēktiesību un demokrātisko standartu aizsardzība; aicina ES vadīt diskusijas par ārvalstu iejaukšanās juridiskajām sekām, veicināt kopīgu starptautisku definīciju un attiecināšanas noteikumu izveidi un izstrādāt starptautisku sistēmu reaģēšanai uz iejaukšanos vēlēšanās, lai izveidotu globālu prakses kodeksu brīviem un noturīgiem demokrātiskajiem procesiem;

⁽²⁸⁾ OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.

⁽²⁹⁾ https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_185000.htm.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

146. aicina ES un tās dalībvalstis apsvērt piemērotus starptautiskus formātus, kas ļautu veidot šādu partnerību un sadarbību starp līdzīgi domājošiem partneriem; aicina ES un tās dalībvalstis ANO līmenī sākt procesu ar mērķi pieņemt globālu konvenciju demokrātijas veicināšanai un aizstāvēšanai, kurā būtu noteikta kopīga ārvalstu iejaukšanās definīcija; aicina ES ierosināt globālu demokrātijas aizsardzības rīku kopu, kas jāiekļauj minētajā konvencijā un ietver kopīgas darbības un sankcijas ar mērķi vērsties pret ārvalstu iejaukšanos;

147. atzinīgi vērtē NATO 2021. gada 14. jūnija paziņojumu, kurā atzīta arvien pieaugošā problēma, ko rada kibernetiskie draudi, hibrīddraudi un citi asimetriski draudi, tostarp dezinformācijas kampaņas, un arvien sarežģītāko jauno un revolucionāro tehnoloģiju ļaunprātīga izmantošana; atzinīgi vērtē progresu, kas panākts ES un NATO sadarbībā kibernetiskās aizsardzības jomā; atzinīgi vērtē to, ka Lietuva ir izveidojusi Reģionālo kibernetiskās aizsardzības centru, iesaistot ASV un Austrumu partnerības valstis; atbalsta ciešāku sadarbību ar partnervalstīm kibernetiskās aizsardzības jomā informācijas apmaiņas un operatīvā darba aspektā; atzinīgi vērtē ASV un ES diskusijas par kibernetiskās aizsardzības preču daudzpusējo eksporta kontroli Tirdzniecības un tehnoloģiju padomes kontekstā;

148. atzinīgi vērtē iniciatīvas, jo īpaši administratīvā līmeņa, kas jau sāktas, lai reāllaikā varētu apmainīties ar zināšanām par hibrīddrošību, tostarp dezinformācijas operāciju, stāvokli, piemēram, EĀDD izveidoto ātrās brīdināšanas sistēmu, kas ir daļēji atvērta līdzīgi domājošām trešām valstīm, G7 izveidoto ātrās reaģēšanas mehānismu un NATO Kopīgo izlūkošanas un drošības nodaļu;

149. uzsver, ka globālās sadarbības pamatā vajadzētu būt kopīgām vērtībām, kas atspoguļojas kopīgos projektos, kuros iesaistītas tādas starptautiskas organizācijas kā EDSO un UNESCO un kuri veido demokrātiskās spējas un ilgtspējīgu mieru valstīs, kas saskaras ar līdzīgiem ārvalstu iejaukšanās draudiem; aicina ES izveidot Eiropas demokrātisko mediju fondu, lai atbalstītu neatkarīgu žurnālistiku Eiropas kaimiņvalstīs, kā arī kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs; uzsver praktiskās vajadzības, piemēram, vajadzību pēc tehniskā darba aprīkojuma, ko regulāri pauž neatkarīgi žurnālisti no kaimiņvalstīm;

150. uzsver, ka ir steidzami jāvērtē jāvēršas pret maldinošu informāciju un dezinformāciju klimata jomā; atzinīgi vērtē COP 26 centienus pieņemt maldinošas informācijas un dezinformācijas klimata jomā vispārēju definīciju un ieskicēt pasākumus šā jautājuma risināšanai; aicina uz tādu modeļu pamata kā Klimata pārmaiņu starpvaldību padome izveidot globālu rīcības kodeksu dezinformācijas jomā, šajā procesā nodrošinot pamatu Parīzes nolīgumam par dezinformāciju;

151. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt skaidru perspektīvu kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm un atbalstīt partnervalstis un kaimiņvalstis, piemēram, Rietumbalkānu valstis un ES austrumu un dienvidu kaimiņvalstis, jo tādas valstis kā Krievija, Turcija un Ķīna mēģina minētās valstis izmantot kā informācijas manipulāciju un hibrīdkara laboratoriju ar mērķi mazināt ES nozīmi; uzskata, ka ASV ir svarīgs partneris cīņā pret ārvalstu iejaukšanos, dezinformācijas kampaņām un hibrīddraudiem minētajos reģionos; ir īpaši nobažījies par Serbijas un Ungārijas lomu dezinformācijas plašā izplatīšanā apkārtējās valstīs; uzsver, ka ES būtu jāatbalsta šīs valstis un jāsadarbības ar tām, kā paredzēts NDICI regulā⁽³⁰⁾; uzskata, ka tās darbības varētu izpausties kā ES pievienotās vērtības un pozitīvās ietekmes veicināšana reģionā, tādu projektu finansēšana, kuru mērķis ir nodrošināt mediju brīvību, stiprināt pilsonisko sabiedrību un tiesiskumu un uzlabot sadarbību medijpratības, digitālās pratības un informācijpratības jomā, vienlaikus ievērojot šādu valstu suverenitāti; šajā sakarā aicina palielināt EĀDD spējas;

152. mudina ES un tās dalībvalstis padziļināt sadarbību ar Taivānu ļaunprātīgu trešo valstu iejaukšanās operāciju un dezinformācijas kampaņu apkarošanā, tostarp apmainoties ar paraugpraksi un veidojot kopīgas pieejas mediju brīvības un žurnālistikas veicināšanai, padziļinot sadarbību kibernetiskās drošības un kibernetiskās aizsardzības jomā, palielinot iedzīvotāju informētību un uzlabojot viņu vispārējo digitālo pratību, lai stiprinātu demokrātisko sistēmu noturību; atbalsta ciešāku sadarbību starp attiecīgajām Eiropas un Taivānas pārvaldes struktūrām, NVO un domnīcām šajā jomā;

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

153. aicina Parlamentu aktīvi popularizēt ES naratīvu, uzņemties vadošo lomu informācijas apmaiņas veicināšanā un apspriest paraugpraksi ar partnervalstu parlamentiem visā pasaulē, izmantojot savu plašo parlamentu sadarbības delegāciju tīklu, kā arī demokrātijas iniciatīvas un atbalsta pasākumus, ko koordinē Demokrātijas atbalsta un vēlēšanu koordinācijas grupa; uzsver, cik svarīga ir cieša sadarbība ar trešo valstu deputātiem īpaši veidotajos projektos, kas atbalsta Eiropas perspektīvu kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm;

154. aicina EĀDD stiprināt ES delegāciju un ES KDAP misiju lomu trešās valstīs, lai stiprinātu to spēju atklāt un atmaskot ārvalstu valstisko rīcībaspēku organizētas dezinformācijas kampaņas un finansēt izglītības projektus, kas stiprina demokrātiskās vērtības un pamattiesības; stingri iesaka izveidot EĀDD ierosināto stratēģiskās komunikācijas centru, kas iedibinātu strukturālu sadarbību dezinformācijas un ārvalstu iejaukšanās apkarošanā un kas būtu bāzēts Taibejā; turklāt aicina ES delegācijas dot ieguldījumu ES cīņā pret dezinformāciju, attiecīgos ES lēmumus, piemēram, svarīgākās Parlamenta rezolūcijas, iztulkojot attiecīgās valsts valodā;

155. aicina jautājumu par ārvalstu ļaunprātīgu iejaukšanos risināt gaidāmajā jaunajā ES Stratēģiskajā kompasā;

156. aicina Eiropas Parlamentā izveidot pastāvīgu institucionālo struktūru, kuras ziņā būtu šo ieteikumu pēcpasākumi, lai sistemātiski vērstos pret ārvalstu iejaukšanos un dezinformāciju ES pāri INGE īpašās komitejas pašreizējo pilnvaru robežām; aicina, izmantojot minēto struktūru, uzlabot institucionalizēto informācijas apmaiņu starp Komisiju, EĀDD un Parlamentu;

o

o o

157. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

P9_TA(2022)0065

Shēmas pilsonības un uzturēšanās atļauju piešķiršanai saistībā ar ieguldījumiem**Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par shēmām pilsonības un uzturēšanās atļauju piešķiršanai saistībā ar ieguldījumiem (2021/2026(INL))**

(2022/C 347/08)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 225. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 4. panta 3. punktu un 49. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 21. panta 1. un 2. punktu, 72. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 79. pantu un 80., 82., 87., 114., 311, 337. un 352. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 7., 8. un 20. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju, jo īpaši tās 8. pantu,
- ņemot vērā Padomes Direktīvu 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanu⁽¹⁾ ("Ģimenes atkalapvienošanās direktīva"),
- ņemot vērā Padomes Direktīvu 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji⁽²⁾ ("Ilgttermiņa uzturēšanās direktīva"),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1806 (2018. gada 14. novembris), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Direktīvu 2006/70/EK⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Kopenhāgenas kritērijus un Savienības noteikumu kopumu (*acquis*), kas kandidātvalstij ir jāpieņem, jāīsteno un jāizpilda, lai tā būtu tiesīga pievienoties Savienībai, jo īpaši to 23. un 24. nodaļu,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. oktobra oficiāla paziņojuma vēstules Kiprai un Maltai, ar kurām pret tām sāk pārkāpuma procedūras par to ieguldītāju pilsonības shēmām,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. oktobra vēstuli Bulgārijai, kurā uzsvērtas bažas par ieguldītāju pilsonības shēmu un pieprasīta sīkāka informācija,
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 23. janvāra ziņojumu "Ieguldītājiem paredzētas sistēmas pilsonības un uzturēšanās atļaujas iegūšanai Eiropas Savienībā",

⁽¹⁾ OV L 251, 3.10.2003., 12. lpp.⁽²⁾ OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.⁽³⁾ OV L 303, 28.11.2018., 39. lpp.⁽⁴⁾ OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- ņemot vērā četru tiesību aktu priekšlikumu paketi, ar ko Komisija nāca klajā 2021. gada 20. jūlijā un ar ko paredzēts stiprināt ES noteikumus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu,
 - ņemot vērā 2014. gada 16. janvāra rezolūciju par ES pilsonību par maksu⁽⁵⁾, 2019. gada 26. marta rezolūciju par finanšu noziegumiem, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu⁽⁶⁾, 2019. gada 18. decembra rezolūciju par tiesiskumu Maltā saistībā ar nesen atklātajiem faktiem *Daphne Caruana Galizia* slepkavības lietā⁽⁷⁾, 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par visaptverošu Savienības politiku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai — Komisijas Rīcības plāns un nesenā notikumu attīstība⁽⁸⁾, 2020. gada 17. decembra rezolūciju par ES Drošības savienības stratēģiju⁽⁹⁾ un 2021. gada 29. aprīļa rezolūciju par *Daphne Caruana Galizia* slepkavību un par tiesiskuma situāciju Maltā⁽¹⁰⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta 2018. gada 17. oktobra pētījumu “*Citizenship by Investment (CBI) and Residency by Investment (RBI) schemes in the EU*” (“Shēmas, ar ko piešķir pilsonības un uzturēšanās tiesības apmaiņā pret ieguldījumiem Eiropas Savienībā”).
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta 2021. gada 22. oktobra pētījumu “*Avenues for EU action in citizenship and residence by investment schemes – European added value assessment*” (“ES rīcības iespējas attiecībā uz ieguldījumu shēmām pilsonības un uzturēšanās tiesību piešķiršanai – Eiropas pievienotās vērtības novērtējums”) (EPRS EAVA pētījums),
 - ņemot vērā *Milieu Ltd* 2018. gada jūlija pētījumu, kas veikts Komisijas uzdevumā, “*Factual analysis of Member States Investors’ Schemes granting citizenship or residence to third-country nationals investing in the said Member State – Study Overview*” (“Faktiskā analīze par dalībvalstu ieguldītāju shēmām, kas piešķir pilsonību vai uzturēšanos trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri veic ieguldījumus minētajā dalībvalstī – pētījuma pārskats”),
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ietvaros izveidotās Demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību uzraudzības grupas (DRFMG) darbību šajā jautājumā, jo īpaši tās viedokļu apmaiņu cita starpā ar Komisiju, akadēmisko aprindu pārstāvjiem, pilsonisko sabiedrību un žurnālistiem 2019. gada 19. decembrī, 2020. gada 11. septembrī un 2020. gada 4. decembrī un braucieni uz Maltu 2018. gada 19. septembrī,
 - ņemot vērā Reglamenta 47. un 54. pantu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A9-0028/2022),
- A. tā kā Urzula fon der Leiena, pirms Parlaments viņu bija apstiprinājis Komisijas priekšsēdētājas amatā, Politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai (2019–2024)⁽¹¹⁾ solīja atbalstīt Parlamenta iniciatīvas tiesības un puda aņņemšanos reaģēt ar tiesību aktu, kad Parlaments pieņem rezolūcijas, kurās tiek prasīts, lai Komisija iesniedz tiesību aktu priekšlikumus;
- B. tā kā Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena 2020. gada 16. septembra runā par stāvokli Savienībā norādīja: “[..] gan attiecībā uz Eiropas tiesību aktu prioritāti, gan preses brīvību, tiesu varas neatkarību vai zelta pasu pārdošanu. Eiropas vērtības nav pārdodamas.”;
- C. tā kā vairākas dalībvalstis praktizē shēmas, ar ko piešķir pilsonības tiesības apmaiņā pret ieguldījumiem (CBI) un uzturēšanās tiesības apmaiņā pret ieguldījumiem (RBI), un ar tām trešās valsts valstspiederīgajiem tiek piešķirts pilsonības vai rezidenta statuss apmaiņā pret galvenokārt finansiāliem ieguvumiem “pasīvu” kapitāla ieguldījumu veidā; tā kā CBI/RBI shēmām raksturīgi ir tas, ka prasības attiecībā uz fizisku klātbūtni ir minimālas vai to vispār nav un shēmas dod iespēju uzturēšanās vai pilsonības statusu dalībvalstī saņemt paātrināti salīdzinājumā ar parastajiem

⁽⁵⁾ OV C 482, 23.12.2016., 117. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 108, 26.3.2021., 8. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 255, 29.6.2021., 22. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 371, 15.9.2021., 92. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 445, 29.10.2021., 140. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 506, 15.12.2021., 64. lpp.

⁽¹¹⁾ “Eiropas Savienība, kas tiecas uz augstākiem mērķiem. Mana programma Eiropai. Politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai (2019–2024)”, Eiropas Komisijas priekšsēdētāja amata kandidāte Urzula fon der Leiena, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_lv.pdf.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

kanāliem; tā kā dalībvalstīs pieteikumu apstrādes laiki ir ļoti dažādi⁽¹²⁾; tā kā tas, cik viegli ir iegūt pilsonību vai uzturēšanās atļauju, izmantojot šādas shēmas, dramatiski kontrastē ar šķēršļiem, ar ko nākas sastapties, cenšoties saņemt starptautisko aizsardzību, legālā veidā migrējot vai pieprasot naturalizāciju ar tradicionālo kanālu starpniecību;

- D. tā kā CBI sistēmu pastāvēšana ietekmē visas dalībvalstis, jo vienas dalībvalsts lēmums piešķirt pilsonību par ieguldījumiem automātiski piešķir tiesības attiecībā uz citām dalībvalstīm, jo īpaši tiesības brīvi pārvietoties, tiesības balsot un kandidēt pašvaldības un Eiropas vēlēšanās, tiesības uz konsulāro aizsardzību, ja nav pārstāvības ārpus Savienības, un tiesības piekļūt iekšējam tirgum, lai veiktu saimniecisko darbību; tā kā CBI un RBI shēmas atsevišķās dalībvalstīs rada arī būtiskas papildu sekas citās dalībvalstīs, piemēram, korupcijas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas riskus; tā kā no šīm papildu sekām izriet pamatojums tam, lai Savienība šādas shēmas regulētu;
- E. tā kā Savienības pilsonība ir unikāls statuss un pamatstatuss, kas ir piešķirts Savienības pilsoņiem papildus viņu valsts pilsonībai, un ir viens no galvenajiem Savienības integrācijas sasniegumiem, kas piešķir pilsoņiem vienlīdzīgas tiesības visā Savienībā;
- F. tā kā valsts pilsonības piešķiršana ir dalībvalstu prerogātīva, šī prerogātīva ir jāīsteno godprātīgi, savstarpējas cieņas garā, pārredzami, saskaņā ar lojālas sadarbības principu un pilnīgā saskaņā ar Savienības tiesību aktiem; tā kā Savienība ir ieviesusi pasākumus, lai saskaņotu likumīgas migrācijas ceļus uz Savienību un tiesības, kas saistītas ar uzturēšanos, piemēram, Ilgtermiņa uzturēšanās direktīvu;
- G. tā kā CBI shēmu darbības rezultātā Savienības pilsonība kļūst par precī; tā kā tiesību pārvēršana par precī pārkāpj Savienības vērtības, jo īpaši vienlīdzību; tā kā uz likumīgas migrācijas ceļiem uz Savienību un ar uzturēšanos saistītajām tiesībām jau attiecas Savienības tiesību akti, piemēram, Ilgtermiņa uzturēšanās direktīva;
- H. tā kā pašlaik Bulgārijai, Kiprai un Maltai ir tiesību akti, kas ļauj darboties CBI shēmām; tā kā Bulgārijas valdība ir iesniegusi tiesību aktus ar mērķi izbeigt savu CBI shēmu; tā kā Kipras valdība 2020. gada 13. oktobrī paziņoja, ka tā apturēs savu CBI shēmu; tā kā Kipras valdība ir paziņojusi par visu neizskatīto Kipras pilsonības pieteikumu laikā pirms 2020. gada novembra izskatīšanas pabeigšanu; tā kā dažas citas dalībvalstis arī piešķir lieliem ieguldītājiem pilsonību, izmantojot ārkārtas procedūras;
- I. tā kā Bulgārija, Kipra, Igaunija, Grieķija, Īrija, Itālija, Latvija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Portugāle un Spānija pašlaik piemēro RBI shēmas ar minimālo ieguldījumu līmeni no EUR 60 000 (Latvija) līdz EUR 1 250 000 (Nīderlande); tā kā ieguldījumu piesaistīšana ir ierasts veids, kā saglabāt labi funkcionējošu dalībvalstu ekonomiku, taču tam nevajadzētu radīt juridiskus un drošības riskus Savienības iedzīvotājiem;
- J. tā kā EPRS EAVA pētījumā tiek lēsts, ka no 2011. līdz 2019. gadam ir apstiprināti 42 180 pieteikumu CBI/RBI shēmu ietvaros un vairāk nekā 132 000 personu, ieskaitot pieteikuma iesniedzēju no trešām valstīm ģimenes locekļus, ir saņēmušas uzturēšanās atļauju vai pilsonību dalībvalstīs, izmantojot CBI/RBI shēmas, un kopējā aplēstā ieguldījumu summa ir 21,4 miljardi EUR⁽¹³⁾;
- K. tā kā pieteikumus CBI/RBI shēmās bieži apstrādā ar komerciālo starpnieku atbalstu, kuri mēdz saņemt procentuālu daļu no pieteikuma maksas; tā kā dažās dalībvalstīs komerciālie starpnieki ir piedalījušies CBI/RBI shēmu izstrādē un veicināšanā;

⁽¹²⁾ EPRS EAVA pētījums, 9. tabula, 28.–29. lpp.

⁽¹³⁾ EPRS EAVA pētījums.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- L. tā kā Komisija ir uzsākusi pārkāpuma procedūras pret Kipru un Maltu, pamatojoties uz to, ka Savienības pilsonības piešķiršana par iepriekš noteiktiem maksājumiem vai ieguldījumiem bez saiknes ar attiecīgajām dalībvalstīm apdraud Savienības pilsonības būtību;
- M. tā kā CBI un RBI shēmas rada riskus dažādā mērā, tostarp — korupcijas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas riskus, drošības apdraudējumus, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, makroekonomikas nelīdzsvarotību, spiedienu uz nekustamā īpašuma nozari, tādējādi samazinot piekļuvi mājokļiem, un iekšējā tirgus integritātes mazināšanos; tā kā ierobežotās informācijas un pārredzamības trūkuma dēļ ir sarežģīti novērtēt šo risku mērogu un pašlaik šie riski netiek pietiekami pārvaldīti, kā rezultātā dalībvalstīs ir vāja kontrole un trūkst pienācīgas rūpības attiecībā uz pieteikumu iesniedzējiem CBI/RBI shēmās; tā kā visi šie riski būtu rūpīgi jāizvērtē un būtu jāpalielina pārredzamība attiecībā uz shēmu īstenošanu un sekām;
- N. tā kā pētījumi rāda, ka salīdzinājumā ar citām dalībvalstīm tās dalībvalstis, kurām ir CBI/RBI shēmas, ir vairāk pakļautas riskiem, kas saistīti ar finanšu noslēpumu un korupciju;
- O. tā kā spēkā esošie Savienības tiesību akti neparedz sistemātisku Savienības lielapjoma IT sistēmu izmantošanu, lai veiktu iepriekšējās darbības pārbaudes par CBI/RBI shēmu pieteikumu iesniedzējiem; tā kā spēkā esošie Savienības un valstu noteikumi neparedz nekādas prasības, ka pirms pilsonības vai uzturēšanās atļaujas piešķiršanas CBI/RBI shēmā būtu jāveic pārbaudes procedūras; tā kā dalībvalstis ne vienmēr izmanto datubāzes, piemēro rūpīgas procedūras vai dalās ar pārbaudu un procedūru rezultātiem;
- P. tā kā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) ir izdevusi pamatnostādnes par to, kā ierobežot Kopējā ziņošanas standarta apiešanu, kas notiek, ļaunprātīgi izmantojot CBI/RBI shēmas⁽¹⁴⁾;
- Q. tā kā Komisijas iniciatīva izveidot ekspertu grupu ieguldītāju pilsonības un uzturēšanās atļauju sistēmu jautājumos bija vērsta uz to, lai dalībvalstu pārstāvji vienotos par kopīgu drošības pārbaudu kopumu, bet šī grupa neierosināja šādu kopīgu drošības pārbaudu kopumu; tā kā šī grupa kopš 2019. gada nav tikusies;
- R. tā kā dažas trešās valstis, kuras iekļautas Regulas (ES) 2018/1806 II pielikumā un kuru pilsoņiem ir bezvīzu režīms iecelšanai Savienībā, izmanto CBI shēmas ar zemu uzturēšanās prasību līmeni vai bez tām un ar vājām drošības pārbaudēm, jo īpaši attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas tiesību aktiem; tā kā šādas CBI shēmas tiek reklamētas kā “zelta pasēs” ar skaidri izteiktu nolūku atvieglot bezvīzu iecelšanu Savienībā; tā kā dažas kandidātvalstis izmanto līdzīgas shēmas ar papildu ieguvumiem, kas sagaidāmi no turpmākas dalības Savienībā;
- S. tā kā, tiklīdz personām, kas gūst labumu no CBI/RBI shēmām, ir piešķirts jaunais uzturēšanās vai pilsonības statuss, tās nekavējoties sāk izmantot pārvietošanās brīvību⁽¹⁵⁾ Šengenas zonā;
- T. tā kā trešo valstu tiesības atļaut saviem pilsoņiem mainīt vārdu/uzvārdu rada risku, jo trešo valstu valstspiederīgie varētu iegūt trešās valsts pilsonību CBI shēmā un pēc tam mainīt vārdu un iecelt Savienībā ar šo jauno vārdu/uzvārdu;

⁽¹⁴⁾ Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS (“Novērst pret ieguldījumiem piešķirtas uzturēšanās shēmu ļaunprātīgu izmantošanu Kopējā ziņošanas standarta apiešanai”), ESAO, 2018. gada 19. februāris, un *Corruption Risks Associated with Citizen- and Resident-by-Investment Schemes* (“Korupcijas riski, ko rada pret ieguldījumiem piešķirtas pilsonības un uzturēšanās shēmas”), ESAO, 2019.

⁽¹⁵⁾ Tā kā Bulgārija, Horvātija, Kipra, Īrija un Rumānija nav Šengenas valstis, trešās valsts valstspiederīgajam, kuram ir kādas no šīm dalībvalstīm izsniegta uzturēšanās atļauja, nav automātisku tiesību brīvi pārvietoties Šengenas zonā.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- U. tā kā Kipras iestādes 2021. gada 15. oktobrī paziņoja, ka tās atsauks pilsonību 39 ārvalstu ieguldītājiem un sešiem viņu ģimenes locekļiem, kas kļuvuši par Kipras pilsoņiem CBI shēmā; tā kā nedaudz vairāk nekā puse no 6 779 pasēm, ko Kipra šajā shēmā izsniegusi laikposmā no 2007. līdz 2020. gadam, tika izdotas, neveicot pietiekamas pieteikumu iesniedzēju iepriekšējās darbības pārbaudes⁽¹⁶⁾;
- V. tā kā 2019. gadā Komisija secināja, ka trūkst skaidru statistikas datu (vai arī tie ir nepietiekami) par saņemtajiem, akceptētajiem vai noraidītajiem CBI/RBI pieteikumiem;
- W. tā kā RBI shēmas ir ļoti specifiskas; tā kā jebkādas izmaiņas Savienības tiesību aktos, kas ieviestas attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem RBI shēmās, būtu jāattiecinā uz konkrēto uzturēšanās statusa veidu un tās nedrīkstētu negatīvi ietekmēt pieteikuma iesniedzēju tiesības uz cita veida uzturēšanās statusu, piemēram, studentu, darba ņēmēju un ģimenes locekļu statusu; tā kā augstāki drošības pārbažu līmeņi pieteikuma iesniedzējiem RBI shēmās nebūtu jāpiemēro tiem, kuri piesakās uz uzturēšanos Savienībā uzturēšanās shēmās, uz kurām jau attiecas Savienības tiesību akti;
- X. tā kā Melnkalnes valdība nav izlēmusi pārtraukt savu CBI shēmu, lai gan tā bija norādījusi, ka ir svarīgi, lai pilnībā un faktiski tiktu pakāpeniski izbeigta CBI shēmas darbība, cik drīz vien iespējams, aicina Melnkalnes valdību to nekavējoties izdarīt,
1. uzskata, ka shēmas, kas piešķir pilsonību, pamatojoties uz finanšu ieguldījumiem (CBI shēmas), un ko dēvē arī par “zelta pasēm”, ir noraidāmas no ētikas, juridiskā un ekonomiskā viedokļa un rada Savienības pilsoņiem vairākus nopietnus drošības riskus — piemēram, tos, kas izriet no nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un korupcijas; uzskata, ka arī kopēju standartu un saskaņotu noteikumu trūkums attiecībā uz shēmām, ar kurām piešķir uzturēšanās tiesības, pamatojoties uz finanšu ieguldījumiem (RBI shēmas), var radīt šādus drošības riskus, ietekmēt personu brīvu pārvietošanos Šengenas zonā un apdraudēt Savienības integritāti;
 2. atkārtoti pauž savu nostāju, ka CBI/RBI shēmas pēc būtības rada vairākus nopietnus riskus un ka tās būtu pakāpeniski jāatceļ visām dalībvalstīm⁽¹⁷⁾; atkārtoti norāda, ka kopš 2014. gada 16. janvāra rezolūcijas “ES pilsonība par maksu” Komisija un dalībvalstis nav veikušas pietiekamus pasākumus, lai cīnītos pret šīm shēmām;
 3. uzskata, ka CBI shēmas apdraud Savienības pilsonības būtību un ka Savienības pilsonība ir viens no galvenajiem Savienības integrācijas sasniegumiem, kas piešķir Savienības pilsoņiem unikālu statusu un pamatstatusu un dod tiesības balsot Eiropas un pašvaldību vēlēšanās;
 4. uzskata, ka Savienības pilsonība nav prece, kuru var tirgot vai pārdot, un kā tāda tā nekad nav tikusi iecerēta Līgumos;
 5. atzīst, ka valsts pilsonības iegūšanas reglamentēšana ir primāri dalībvalsts kompetencē, bet uzsver, ka kompetence ir jāīsteno godprātīgi, savstarpējas cieņas garā, pārredzami, ar rūpīgu pārbaudi un pienācīgu kontroli, saskaņā ar lojālas sadarbības principu un pilnīgā saskaņā ar Savienības tiesību aktiem⁽¹⁸⁾; uzskata, ka tad, ja dalībvalstis nerīkojas pilnīgā

⁽¹⁶⁾ <https://agenceurope.eu/en/bulletin/article/12814/25>.

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 18. decembra rezolūcija par tiesiskumu Maltā saistībā ar nesen atklātajiem faktiem *Daphne Caruana Galizia* slepkavības lietā, 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par visaptverošu Savienības politiku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai — Komisijas Rīcības plāns un nesenā notikumu attīstība, 2020. gada 17. decembra rezolūciju par ES Drošības savienības stratēģiju un 2021. gada 29. aprīļa rezolūciju par *Daphne Caruana Galizia* slepkavību un par tiesiskuma situāciju Maltā.

⁽¹⁸⁾ Skat. pamatojumu, kas izmantots Komisijas pārkāpumu procedūrās pret Maltu un Kipru par to ieguldītāju pilsonības shēmām (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1925), un Eiropas Savienības Tiesas judikatūru: Tiesas 1992. gada 7. jūlija spriedums lietā *Mario Vicente Micheletti and others v Delegación del Gobierno en Cantabria*, C-369/90, ECLI:EU:C:1992:295; Tiesas 1999. gada 11. novembra spriedums lietā *Belgian State v Fatna Mesbah*, C-179/98, ECLI:EU:C:1999:549; Tiesas 2001. gada 20. februāra spriedums lietā *The Queen v Secretary of State for the Home Department, ex parte: Manjit Kaur*, C-192/99, ECLI:EU:C:2001:106; Tiesas 2010. gada 2. marta spriedums lietā *Janko Rottman pret Freistaat Bayern*, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104; un Tiesas 2019. gada 12. marta spriedums lietā *M.G. Tjebbes un citi pret Minister van Buitenlandse Zaken*, C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

saskaņā ar šiem standartiem un principiem, rodas juridisks pamats Savienības rīcībai; uzskata, ka Savienības kompetence, iespējams, varētu rasties arī uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 21. panta 1. punkta pamata attiecībā uz atsevišķiem dalībvalsts pilsonības likuma aspektiem ⁽¹⁹⁾;

6. uzskata, ka izdevīgie nosacījumi un paātrinātās procedūras, kas ieguldītājiem paredzētas CBI/RBI shēmās, salīdzinājumā ar nosacījumiem un procedūrām, kas attiecas uz citiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri vēlas saņemt starptautisko aizsardzību, uzturēšanās atļauju vai pilsonību, ir diskriminējoši, nav taisnīgi un apdraud Savienības *acquis* patvēruma un migrācijas jomā konsekvenci;

7. uzskata, ka CBI shēmas ir jānošķir no RBI shēmām, jo to radītie riski smaguma ziņā atšķiras un tāpēc ir vajadzīgas pielāgotas Savienības likumdošanas un politikas pieejas; atzīst saikni starp RBI shēmām un pilsonību, jo iegūtās uzturēšanās tiesības var atvieglot piekļuvi pilsonībai;

8. norāda, ka trijās dalībvalstīs tiesību akti atļauj CBI shēmas, proti, Bulgārijā (lai gan Bulgārijas valdība ir iesniegusi tiesību aktu priekšlikumu savas CBI shēmas izbeigšanai), Kiprā un Maltā, un ka 12 dalībvalstīs ir RBI shēmas — visas ar atšķirīgām ieguldījumu summām un iespējām un atšķirīgiem pārbažu un procedūru standartiem; pauž nožēlu par to, ka šīs atšķirības varētu dalībvalstu vidū izraisīt sacensību par pieteikumu iesniedzējiem un draud radīt sacensību “par zemāko piedāvājumu” attiecībā uz pārbaudes standartiem un rūpīgas uzraudzības samazināšanu, lai palielinātu shēmas izmantošanu ⁽²⁰⁾;

9. uzskata, ka starpnieku loma CBI/RBI shēmu izstrādē un veicināšanā, kā arī individuālo pieteikumu sagatavošanā, bieži vien bez pārredzamības vai pārskatatbildības, nozīmē interešu konfliktu, kam raksturīgs liels ļaunprātīgas izmantošanas risks, un tādēļ šādiem starpniekiem ir jāpiemēro stingrs un saistošs regulējums, kas neaprobežojas tikai ar pašregulāciju un rīcības kodeksiem; prasa izbeigt starpnieku pakalpojumus CBI shēmu gadījumā;

10. pauž nožēlu par to, ka dalībvalstīs, kurās ir ieviestas CBI/RBI shēmas, netiek piemērotas visaptverošas drošības pārbaudes, pārbaudes procedūras un pienācīga rūpība; atzīmē, ka dalībvalstīs ne vienmēr izmanto pieejamās Savienības datubāzes un neapmainās ar informāciju par šādu pārbažu un procedūru rezultātiem — un tas rada iespēju iesniegt visā Savienībā secīgus pieteikumus CBI/RBI shēmām; aicina dalībvalstis to darīt; uzskata, ka dalībvalstu iestādēm ir jāievieš atbilstoši procesi, lai pārbaudītu CBI/RBI pieteikumu iesniedzējus, jo uzturēšanās un pilsonības tiesību piešķiršana ir dalībvalsts pienākums un dalībvalstu iestādes nedrīkst paļauties uz iepriekšējās darbības pārbaudēm un pienācīgas pārbaudes procedūrām, ko veic starpnieki un citi nevalstiski dalībnieki, lai gan dalībvalstīs var izmantot attiecīgo informāciju, kas saņemta no neatkarīgiem nevalstiskiem dalībniekiem; pauž bažas par dažām dalībvalstīm, kurās, kā tiek ziņots, pieteikumi pilsonības saņemšanai tiek akceptēti, pat ja pieteikuma iesniedzēji neatbilda drošības prasībām;

11. pauž nožēlu par to, ka ekspertu grupa ieguldītāju pilsonības un uzturēšanās atļauju sistēmu jautājumos, kuras sastāvā ir dalībvalstu pārstāvji, nav vienojusies par kopīgu drošības pārbažu kopumu, kas bija jāizdara līdz 2019. gada beigām; uzskata, ka šī nevienošāšanās par kopīgu drošības pārbažu kopumu liecina par to, cik ierobežoti rezultāti ir starpvaldību pieejas pieņemšanai šajā jautājumā, un uzsver, ka ir nepieciešama Savienības rīcība;

⁽¹⁹⁾ EPRS EAVA pētījums, 43.–44. lpp.

⁽²⁰⁾ EPRS EAVA pētījums, 57. lpp.; “Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS”, ESAO, 2018. gada 19. februāris.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

12. pauž nožēlu par to, ka uzturēšanās prasības, lai kvalificētos dalībvalstu *RBI/CBI* shēmām, ne vienmēr ietver pastāvīgu un faktisku fizisku klātbūtni un ir grūti pārbaudāmas, tādējādi potenciāli piesaistot negodprātīgus pieteikuma iesniedzējus, kuri iegādājas valsts pilsonību tikai tam, lai piekļūtu Savienības teritorijai un tās iekšējam tirgum bez jebkādas piesaistes attiecīgajai dalībvalstij;

13. aicina dalībvalstis efektīvi veikt izpildes panākšanas pasākumus attiecībā uz nepieciešamo fizisko uzturēšanos trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri vēlas iegūt ilgtermiņa uzturēšanās statusu saskaņā ar ilgtermiņa uzturēšanās direktīvu bez piecu gadu nepārtrauktas un likumīgas uzturēšanās, kas saskaņā ar minēto direktīvu ir obligāta prasība;

14. atzinīgi vērtē pārkāpuma procedūras, ko Komisija 2020. gada oktobrī uzsāka pret Kipru un Maltu saistībā ar to *CBI* shēmām; aicina Komisiju šīs procedūras virzīt uz priekšu (jo tās varētu sniegt sīkāku skaidrojumu par to, kā varētu vērsties pret *CBI* shēmām papildus šeit ierosinātajai likumdevībai) un pamatotos gadījumos *RBI* shēmu dēļ sākt pārkāpuma procedūras pret dalībvalstīm; aicina Komisiju rūpīgi uzraudzīt visas *CBI/RBI* shēmas visā Savienībā, ziņot par tām un veikt pasākumus attiecībā uz tām;

15. uzskata, ka Savienības tiesību akti nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā ir būtisks elements, lai novērstu riskus, ko rada *CBI/RBI* shēmas; atzinīgi vērtē to, ka Komisijas 2021. gada 20. jūlija tiesību aktu priekšlikumu pakete par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un terorisma finansēšanas apkarošanu pievēršas *RBI* shēmām, jo īpaši veicinot starpnieku iekļaušanu atbildīgo subjektu sarakstā; tomēr uzskata, ka joprojām pastāv nepilnības, piemēram, tas, ka valsts iestādes, kas apstrādā *CBI/RBI* pieteikumus, netiks iekļautas atbildīgo subjektu sarakstā;

16. norāda, ka pieteikumus *CBI/RBI* shēmās ir īpaši grūti uzraudzīt un novērtēt gadījumos, kad tie attiecas uz kopīgiem pieteikumiem, kas ietver dažādus ģimenes locekļus; norāda, ka dažās valstīs *RBI* shēmās uzturēšanās tiesības var piešķirt, pamatojoties uz ģimenes, personiskām vai citām saitēm ar galvenajiem pieteikuma iesniedzējiem; norāda, ka ģimenes atkalapvienošanās tiesības saskaņā ar Ģimenes atkalapvienošanās direktīvu ir piemērojamas pēc uzturēšanās statusa iegūšanas dalībvalstī, tādējādi tas ļauj ģimenes locekļiem iecelt Savienībā bez papildu īpašām pārbaudēm, kas parasti jāveic *RBI* shēmās;

17. atzīmē, ka trešās valstis, kurām ir *CBI* shēmas un kuras gūst labumu no bezvīzu ceļošanas uz Savienību⁽²¹⁾, rada risku, jo trešo valstu valstspiederīgie var iegādāties šo trešo valstu pilsonību ar vienīgo mērķi gūt iespēju iecelt Savienībā bez jebkādas papildu pārbaudes; uzsver, ka riski ir lielāki attiecībā uz Savienības kandidātvalstīm, kurām ir *CBI/RBI* shēmas⁽²²⁾, jo paredzamais ieguvums no turpmākas dalības Savienībā un bezvīzu ceļošana Savienības teritorijā var būt viens no faktoriem;

18. uzskata, ka, ņemot vērā īpašos riskus, ko rada *CBI* shēmas, un to nesaderību ar lojālas sadarbības principu, kā ir atzīts notiekošajās Komisijas pārkāpuma procedūrās pret divām dalībvalstīm, *CBI* shēmas būtu pilnībā jāizbeidz visās dalībvalstīs, un prasa, lai Komisija, pirms beidzas tās pašreizējais pilnvaru termiņš, šajā nolūkā iesniegtu tiesību akta priekšlikumu, ko varētu balstīt uz LESD 21. panta 2. punktu, 79. panta 2. punktu, 114. pantu vai 352. pantu;

19. uzskata, ka būs nepieciešams pārejas periods pakāpeniskai *CBI* shēmu izbeigšanai, un pauž pārliecību — tā kā *CBI/RBI* shēmas ir "sava veida brīvbiļete" un rada smagas sekas Savienībai un dalībvalstīm, ir pamatoti gan no *CBI* shēmām, gan no *RBI* shēmām veikt finansiālu ieguldījumu Savienības budžetā (no *CBI* shēmām — līdz tās ir pilnībā izbeigtas),

⁽²¹⁾ Antigva un Barbuda, Dominika, Grenāda, Sentkitsa un Nevisa un Sentlūsija.

⁽²²⁾ Serbija, Albānija, Turcija, Melnkalne un Ziemeļmaķedonija.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

tādējādi konkrēti paužot solidaritāti, kas cita starpā izriet no LESD 80. panta; tādēļ prasa, lai Komisija 2022. gadā, pamatojoties uz LESD 311. pantu, iesniegtu priekšlikumu par jaunas Savienības pašu resursu kategorijas izveidi, kas ietvertu "CBI un RBI korekcijas mehānismu", ar kuru tiktu iekasēta nodeva jēgpilnas procentuālās daļas apmērā no ieguldījumiem, kas veikti dalībvalstīs CBI/RBI shēmās un ko pamatoti aplēs, balstoties uz visām negatīvajām ārējām sekām Savienībai kopumā, kuras konstatētas saistībā ar shēmām;

20. uzskata, ka CBI/RBI shēmu ieguldījums dalībvalstu reālajā ekonomikā ir ierobežots tādā ziņā kā darbvietu radīšana, inovācija un izaugsme un ka ievērojamas ieguldījumu summas tiek ieludzinātas tieši nekustamā īpašuma tirgū vai fondos; uzskata, ka lieli ieguldījumi, kas saistīti ar CBI/RBI shēmām, varētu ietekmēt finanšu stabilitāti, jo īpaši mazās dalībvalstīs, kurās ienākošās plūsmas varētu veidot lielu daļu no IKP vai ārvalstu ieguldījumiem⁽²³⁾; prasa Komisijai 2022. gadā, pamatojoties uz LESD 79. panta 2. punktu un 80., 82., 87. un 114. pantu, iesniegt akta priekšlikumu, kurā būtu iekļauti Savienības līmeņa noteikumi par RBI shēmās veiktiem ieguldījumiem, lai stiprinātu to pievienoto vērtību reālajai ekonomikā un nodrošinātu saikni ar Savienības ekonomikas atveseļošanas prioritātēm;

21. prasa, lai Komisija pirms tās pašreizējā pilnvaru termiņa beigām iesniegtu regulas priekšlikumu, ko vajadzības gadījumā varētu papildināt ar citiem leģislatīviem pasākumiem, kā pamatā varētu būt LESD 79. panta 2. punkts un 80., 82., 87. un 114. pants un kas visaptveroši regulētu dažādus RBI shēmu aspektus nolūkā saskaņot standartus un procedūras un stiprināt cīņu pret organizēto noziedzību, pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, pret korupciju un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, cita starpā ietverot šādus elementus:

- a) pastiprināta rūpīga pārbaude un stingras pieteikuma iesniedzēju un, ja nepieciešams, viņu ģimenes locekļu iepriekšējās darbības pārbaudes, tostarp viņu līdzekļu avotu pārbaudes, obligātas pārbaudes Savienības tieslietu un iekšlietu lielapjoma IT sistēmās un pārbaudes procedūras trešās valstīs;
- b) starpnieku regulējums, pienācīga sertificēšana un rūpīga kontrole, kā arī to darbības ierobežošana un — CBI shēmu gadījumā — to pakalpojumu pārtraukšana;
- c) saskaņoti noteikumi un dalībvalstu pienākums ziņot Komisijai par savām RBI shēmām un pieteikumiem tajās;
- d) obligātā minimuma prasības attiecībā uz fizisko dzīvesvietu un obligātais minimums attiecībā uz aktīvu iesaistīšanos ieguldījumos, ieguldījumu kvalitāte, pievienotā vērtība un ieguldījums ekonomikā kā nosacījumi uzturēšanās atļaujas iegūšanai RBI shēmās;
- e) uzraudzības mehānisms sekmīgo pieteikuma iesniedzēju turpmākas atbilstības RBI shēmu juridiskajām prasībām *ex post* kontrolei;

22. prasa Komisijai nodrošināt un uzturēt augstos regulatīvos standartus gan CBI, gan RBI shēmām gadījumā, ja attiecībā uz RBI shēmām tiktu piemērots visaptverošs regulējums, pirms tiek pilnībā izbeigtas CBI shēmas;

23. atzinīgi vērtē dalībvalstu pausto apņemšanos veikt pasākumus, lai ierobežotu pilsonības pārdošanu krieviem, kas saistīti ar Krievijas valdību; aicina visas dalībvalstis nekavējoties apturēt savu CBI un RBI shēmu darbību attiecībā uz visiem pieteikuma iesniedzējiem no Krievijas; mudina dalībvalstis atkārtoti izvērtēt visus pēdējos gados apstiprinātos Krievijas valstspiederīgo pieteikumus, izmantojot visas iespējas, kas paredzētas valsts un Savienības tiesību aktos, lai nodrošinātu, ka neviena Krievijas persona, kurai ir finansiālas, uzņēmējdarbības vai citas saiknes ar V. Putina režīmu, nepatur savas pilsonības un uzturēšanās tiesības vai ka attiecībā uz šādām personām uz laiku tiek bloķēta iespēja izmantot šīs tiesības; aicina Komisiju pārbaudīt šādus atkārtotus novērtējumus, ko veikušas dalībvalstis, un steidzami nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu, lai pilnībā aizliegtu CBI shēmas un aizliegtu RBI shēmas attiecībā uz Krievijas valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas mērķtiecīgi pasākumi;

⁽²³⁾ EPRS EAVA pētījums, 36.–39. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

24. prasa, lai Komisija savā priekšlikumā iekļautu spēkā esošo Savienības tiesību aktu mērķtiecīgu pārskatīšanu, kas, nostiprinot tiesību aktus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā un pastiprinot attiecīgos noteikumus ilgtermiņa uzturēšanās direktīvā, varētu palīdzēt atturēt dalībvalstis no kaitīgu *RBI* shēmu izveides;
25. prasa Komisijai izdarīt pēc iespējas lielāku spiedienu, lai nodrošinātu, ka trešās valstis, kuras ir ieviesušas *CBI/RBI* shēmas un izmanto bezvīzu ceļošanas režīmu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1806 II pielikumu, atceļ savas *CBI* shēmas un reformē savas *RBI* shēmas, lai tās saskaņotu ar Savienības tiesību aktiem un standartiem, un prasa, lai Komisija 2022. gadā, pamatojoties uz LESD 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu, iesniedz tiesību akta priekšlikumu, ar ko šajā sakarībā grozītu Regulu (ES) 2018/1806; norāda, ka saskaņā ar pārskatīto Savienības paplašināšanās metodiku jautājumi, kas saistīti ar *CBI/RBI* shēmām, tiek uzskatīti par kompleksa rakstura jautājumiem un tiek risināti dažādās sarunu kopās un sadaļās; uzsver, ka ir svarīgi, lai kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis pakāpeniski un rūpīgi pielāgotu šādas shēmas Savienības tiesību aktiem; ierosina pievienošanās kritērijos iekļaut *CBI* shēmu izbeigšanu un regulējumu attiecībā uz *RBI* shēmām;
26. atgādina Komisijas priekšsēdētājam par viņas solījumu, kas pausts Politikas pamatnostādņēs nākamajai Eiropas Komisijai (2019–2024), ievērot Parlamenta iniciatīvas tiesības un par viņas apņemšanos veikt turpmākus pasākumus saistībā ar Parlamenta patstāvīgajiem normatīvajiem ziņojumiem un pieņemt tiesību aktu saskaņā ar Savienības tiesību principiem; tādēļ sagaida, ka Komisija veiks turpmākus pasākumus saistībā ar šo rezolūciju, nākot klajā ar konkrētiem tiesību aktu priekšlikumiem;
27. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju un tai pievienotos priekšlikumus nosūtīt Komisijai un Padomei.
-

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

REZOLŪCIJAS PIELIKUMS:

PRIEKŠLIKUMI VISAPTVEROŠAI TIESĪBU AKTU PAKETEI

1. priekšlikums: līdz 2025. gadam visā Savienībā pakāpeniski atteikties no CBI shēmām

- Būtu jāizveido Savienības mēroga paziņošanas sistēma ar izmērāmiem mērķrādītājiem, kas stingri piemērojama tikai esošajām programmām un tāpēc nevar leģitimizēt jaunas programmas un kas noteiktu maksimālo skaitu, cik pilsonību visās dalībvalstīs var piešķirt CBI shēmās, šo skaitu katru gadu pakāpeniski samazinot, 2025. gadā sasniedzot nulli, tādējādi panākot pilnīgu atteikšanos no CBI shēmām. Šāda pakāpeniska atteikšanās ļaus tām dalībvalstīm, kurām ir CBI shēmas, rast alternatīvus līdzekļus, kā piesaistīt ieguldījumus un uzturēt savas publiskās finanses. Šāda pakāpeniska atteikšanās atbilst Parlamenta iepriekšējai nostājai, kas pausta vairākās rezolūcijās, un tā ir nepieciešama, ņemot vērā dziļo problēmu, ko CBI shēmas rada Līgumos paredzētajam lojālas sadarbības principam (LES 4. panta 3. punkts).
- Šis priekšlikums varētu balstīties uz LESD 21. panta 2. punktu un 79. panta 2. punktu, un — tā kā CBI shēmas skar iekšējo tirgu — 114. pantu.

2. priekšlikums: visaptveroša regula, kas aptver visas RBI shēmas Savienībā

- Lai pievērstos RBI shēmu specifikai un lielajai izplatībai Savienībā, ir nepieciešams īpašs Savienības tiesiskais regulējums regulas veidā. Šāda regula nodrošinās Savienības mēroga saskaņotību, ierobežos riskus, ko rada RBI shēmas, un pakļaus RBI shēmas Savienības uzraudzībai, tādējādi uzlabojot pārredzamību un pārvaldību. Ar to ir arī paredzēts atturēt dalībvalstis no kaitīgu RBI shēmu izveides.
- Regulā būtu jāiekļauj Savienības līmeņa standarti un procedūras pastiprinātai pienācīgai pārbaudei un stingrām pieteikuma iesniedzēju iepriekšējās darbības un to bagātības avotu pārbaudēm. Jo īpaši dalībvalstu iestādēm būtu jāveic strukturāla visu pieteikuma iesniedzēju pārbaude visās attiecīgajās valstīs, Savienības un starptautiskajās datubāzēs, vienlaikus ievērojot pamattiesību standartus. Būtu jāveic iesniegto dokumentu neatkarīga pārbaude, pilnīga iepriekšējās darbības pārbaude visos policijas reģistros un attiecībā uz iesaistītajiem iepriekšējās un pašreizējās civillietās un krimināllietās, personiskās intervijas ar pieteikuma iesniedzējiem un rūpīga pārbaude par to, kā tika sakrāta pieteikuma iesniedzēja bagātība un kā tā ir saistīta ar paziņotajiem ienākumiem. Procedūrai būtu jāatvēr pietiekams laiks pienācīgam rūpīgas pārbaudes procesam un jāparedz iespēja ar atpakaļejošu spēku anulēt pozitīvus lēmumus gadījumos, kad pierādīta nepareizas informācijas sniegšana vai krāpšana.
- Būtu jāaizliedz kopīgu pieteikumu iesniegšana, kas izpaužas kā galvenā pieteikuma iesniedzēja un ģimenes locekļu iekļaušana vienā un tajā pašā pieteikumā: būtu jāatļauj tikai individuāli pieteikumi, kurus individuāli un stingri pārbauda, vienlaikus ņemot vērā saikni starp pieteikumu iesniedzējiem. Stingras pārbaudes būtu jāpiemēro arī tad, ja sekmīga pieteikuma iesniedzēju ģimenes locekļi var mēģināt iegūt uzturēšanās tiesības saskaņā ar ģimenes atkalapvienošanās noteikumiem vai citiem līdzīgiem noteikumiem.
- Svarīgam regulas elementam, ko vajadzības gadījumā varbūt papildinātu citi leģislatīvi pasākumi, vajadzētu būt regulējumam attiecībā uz starpniekiem. Būtu jāietver šādi noteikumi:
 - a) Savienības līmeņa licencēšanas procedūra starpniekiem, kura ietver visaptverošu procedūru ar pienācīgu rūpību un starpnieku uzņēmuma, tā īpašnieku un saistīto uzņēmumu revīziju. Licence būtu jāatjauno ik pēc diviem gadiem, un tā būtu jāiekļauj publiskā Savienības starpnieku reģistrā. Ja pieteikumu procedūrā ir iesaistīti starpnieki, dalībvalstīm būtu jāatļauj apstrādāt šādus pieteikumus tikai tad, ja tos sagatavojuši Savienības licencēti starpnieki. Ar licencēšanas pieteikumiem būtu jāvērstas Komisijā, kas būtu jāatbalsta attiecīgajām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām, veicot pārbaudes un procedūru;
 - b) īpaši noteikumi attiecībā uz starpnieku darbībām. Tiem būtu jāietver sīki izstrādāti noteikumi par iepriekšējās darbības pārbaudēm, pienācīgu rūpību un drošības pārbaudēm, kas starpniekiem jāveic attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- c) Savienības mēroga aizliegums attiecībā uz tādu RBI shēmu mārketinga praksi, kurā izmanto Savienības karogu vai jebkādu citu ar Savienību saistītu simbolu uz jebkādiem materiāliem, tīmekļa vietnēs vai dokumentos vai kura sasaista RBI shēmas ar jebkādiem ieguvumiem, kas saistīti ar Līgumiem un *acquis*;
- d) skaidri noteikumi par starpnieku un to īpašumtiesību pārredzamību;
- e) korupcijas apkarošanas pasākumi un pienācīgas pārbaudes paraugprakses, kas jāpieņem starpnieka ietvaros, tostarp attiecībā uz atbilstošu darbinieku atalgojumu, noteikums par divām personām (tas nozīmē, ka katru posmu pārbauda vismaz divas personas) un noteikumi par otro atzinumu pieteikumu sagatavošanā un pieteikumu pārbaudē, un darbinieku rotācija visās RBI shēmu pieteikuma iesniedzēju izcelsmes valstīs;
- f) aizliegums valdību konsultēšanu par RBI shēmu izveidi un uzturēšanu apvienot ar līdzdalību pieteikumu sagatavošanā. Šāda apvienošana rada interešu konfliktu un sniedz nepareizus stimulus. Turklāt nedrīkstētu ļaut starpniekiem pašiem īstenot RBI shēmas dalībvalstu iestādēm, bet tiem būtu jāļauj darboties tikai kā starpniekiem individuālos pieteikumos un tikai tad, ja pie tiem vērsas individuāli pieteikuma iesniedzēji. Starpnieku vispārējās sabiedriskās darbības būtu organizatoriski jānodala no citām to darbībām, un tām būtu jāatbilst visām Savienības un valstu līmeņa juridiskajām prasībām un rīcības kodeksiem attiecībā uz pārredzamību;
- g) uzraudzības, izmeklēšanas un sankciju sistēma, kas nodrošinātu, ka starpnieki ievēro regulējumu. Attiecīgajām tiesībsargāšanas iestādēm vajadzētu būt iespējai veikt slēptu izmeklēšanu, tostarp — uzdototies par potenciāliem pieteikuma iesniedzējiem. Sankcijām būtu jāietver atturošas iedarbības naudas sodi, un, ja pārkāpumi tiktu konstatēti divreiz, tad būtu jāatsauc Savienības piešķirtā darbības licence.
- Uz visām dalībvalstīm būtu jāattiecinā pienākums ziņot Komisijai par savām RBI shēmām. Dalībvalstīm būtu jāiesniedz Komisijai sīki izstrādāti gada ziņojumi par vispārējiem savu shēmu institucionālajiem un pārvaldības elementiem, kā arī par pastāvošajiem uzraudzības mehānismiem. Tām būtu arī jāziņo par individuāliem pieteikumiem, tostarp par pieteikumu noraidīšanu un apstiprināšanu, un par apstiprināšanas vai noraidījumu iemesliem, piemēram — par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas noteikumu neievērošanu. Statistikas datus būtu jāiekļauj pieteikuma iesniedzēju sadalījumus pēc izcelsmes valsts un informācija par ģimenes locekļiem un apgādājamiem, kuri ar pieteikuma iesniedzēja starpniecību ir ieguvuši tiesības RBI shēmā. Komisijai šie gada ziņojumi būtu jāpublicē, vajadzības gadījumā aizklājot informāciju saskaņā ar datu aizsardzības regulām un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, un kopā ar šiem gada ziņojumiem būtu jāpublicē to novērtējums.
- Būtu jāizveido Savienības līmenī pārvaldīta sistēma iepriekšējai paziņošanai un konsultācijām ar visām pārējām dalībvalstīm un Komisiju pirms uzturēšanās atļaujas piešķiršanas RBI shēmā. Ja dalībvalstis neiebilst 20 dienu laikā, tam būtu jānozīmē, ka tām nav iebildumu pret uzturēšanās atļaujas piešķiršanu⁽¹⁾. Tas ļautu visām dalībvalstīm atklāt dubultus vai secīgus pieteikumus un veikt pārbaudes valstu datubāzēs. Šo 20 dienu laikā Komisijai sadarbībā ar attiecīgajām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām (tostarp ar to sadarbības koordinātoru trešās valstīs starpniecību) būtu arī jāveic Savienības līmeņa pieteikumu galīgās pārbaudes attiecīgajās Savienības un starptautiskajās datubāzēs un jāveic papildu drošības un iepriekšējās darbības pārbaudes. Pamatojoties uz to, Komisijai būtu jāsniedz dalībvalstij atzinums. Dalībvalstīm būtu jāpatur kompetence piešķirt vai nepiešķirt uzturēšanās tiesības RBI shēmās. Komisijai būtu jāsniedz visa attiecīgā informācija, lai palīdzētu izgaismot gadījumus, kad vienas un tās pašas personas ir nesekmīgi iesniegušas vairākus pieteikumus.
- Dalībvalstīm vajadzētu būt pienākumam faktiski pārbaudīt fizisko dzīvesvietu, tostarp — izmantojot iespēju noteikt obligātās minimālās fiziskās klātbūtnes prasības, savā teritorijā un reģistrēt šo informāciju, lai Komisija un Savienības aģentūras var ar to iepazīties. Tam būtu jāietver prasība attiecīgajai personai vismaz divreiz personiski pieteikties un apmeklējumi uz vietas attiecīgo personu dzīvesvietā.

⁽¹⁾ Līdzīgi tai sistēmai, kas izklāstīta 22. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- Lai apkarotu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, būtu jāievieš konkrēti Savienības pasākumi, lai novērstu un apkarotu Kopējā ziņošanas standarta apiešanu ar RBI shēmām, jo īpaši uzlabota informācijas apmaiņa starp nodokļu iestādēm un finanšu ziņu vākšanas vienībām (FIU) ⁽²⁾.
- Būtu jāievieš noteikumi par ieguldījumu veidiem, kas prasīti RBI shēmās. Ievērojamu lielāko daļu no prasītajiem ieguldījumiem vajadzētu veidot produktīviem ieguldījumiem reālajā ekonomikā atbilstoši zaļās un digitālās ekonomiskās darbības prioritārajām jomām. Ieguldījumi nekustamajā īpašumā, ieguldījumu fondos vai trasta fondos vai valsts obligācijās vai maksājumi tieši dalībvalsts budžetā būtu jāierobežo līdz nelielai ieguldītās summas daļai. Turklāt jebkādi maksājumi tieši dalībvalsts budžetā būtu jāierobežo, lai neradītu budžeta atkarību no šā avota, un Komisijai būtu jāprasa dalībvalstīm novērtēt šādus maksājumus Eiropas pusgada kontekstā.
- Šīs regulas pamatā varētu būt LESD 79. panta 2. punkts un 80., 82. un 87. pants, un — tā kā RBI shēmas skar iekšējo tirgu — 114. pants.
- Ja regula vai kāds cits tiesību akts, kas attiecas uz RBI shēmām, stājas spēkā, pirms pilnībā tiek atceltas CBI shēmas, visi noteikumi, kas piemērojami RBI shēmām, būtu jāpiemēro arī CBI shēmām, kā arī — lai izvairītos no mazāk stingras kontroles attiecībā uz CBI shēmām salīdzinājumā ar RBI shēmām.

3. priekšlikums: jauna Savienības pašu resursu kategorija, ko veido “CBI un RBI korekcijas mehānisms”

- Tā kā visas dalībvalstis un Savienības iestādes saskaras ar dažu dalībvalstu izmantoto CBI un RBI shēmu riskiem un izmaksām, ir pamatoti izveidot kopīgu mehānismu, kas balstīts uz attiecīgiem datiem un informāciju, lai kompensētu CBI un RBI shēmu negatīvās sekas attiecībā uz Savienību kopumā. Turklāt dalībvalsts pilsonības vai vīzu pārdošanas vērtība ir cieši saistīta ar Savienības tiesībām un brīvībām, kas no tās izriet. Izveidojot CBI un RBI korekcijas mehānismu, negatīvās sekas, kas rodas visām dalībvalstīm, tiktu kompensētas ar taisnīgu iemaksu Savienības budžetā. Tas ir jautājums par solidaritāti starp dalībvalstīm, kuras izmanto CBI un RBI shēmas, pārējām dalībvalstīm un Savienības iestādēm. Lai minētais mehānisms būtu efektīvs, Savienībai maksājamā nodeva būtu jānosaka jēgpilnas procentuālās daļas apmērā no ieguldījumiem, kas veikti dalībvalstīs kā daļa no CBI/RBI shēmām un ko pamatoti aplēs, balstoties uz visām shēmās konstatētajām negatīvajām ārējām sekām.
- Mehānismu varētu izveidot saskaņā ar LESD 311. pantu, kurā noteikts, ka “Savienība nodrošina līdzekļus, kas vajadzīgi, lai tā sasniegtu savus mērķus un īstenotu savu politiku”, tostarp iespēju “noteikt jaunas pašu resursu kategorijas vai likvidēt esošu kategoriju”. Turpmākus īstenošanas pasākumus varētu pieņemt regulas veidā. Līdzīgi tika darīts attiecībā uz pašu resursiem, kas balstās uz plastmasas iepakojuma daudzumu, un tie ir ieviesti kopš 2021. gada 1. janvāra. Šī iespēja ietver diezgan ilgu lēmuma par pašu resursiem formālu pieņemšanas procesu, kas ir skaidrojams ar attiecīgajām valsts konstitucionālajām prasībām tā apstiprināšanai. To varētu apvienot ar juridisko pamatu, proti, LESD 80. pantu, kurā noteikts “solidaritātes princips un atbildības, tostarp tās finansiālo seku, taisnīga sadalījuma princips dalībvalstu starpā”, tostarp imigrācijas jomā.

⁽²⁾ Skat. *Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS*, ESAO, 2018. gada 19. februāris; Padomes Direktīva 2014/107/ES (2014. gada 9. decembris), ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā (OV L 359, 16.12.2014., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

4. priekšlikums: tiesību aktu mērķtiecīga pārskatīšana nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā

- Komisija ir spējusi apsveicamu soli, RBI shēmas uzsvērti iekļaujot savā 2021. gada 20. jūlija tiesību aktu priekšlikumu paketē, ar ko iecerēts pārskatīt tiesību aktus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā, jo īpaši attiecībā uz starpniekiem. Būtu jāiekļauj vēl trīs elementi:
 - a) publiskās iestādes, kas iesaistītas RBI shēmu pieteikumu apstrādē, ir iekļaujamas atbildīgo subjektu sarakstā saskaņā ar tiesību aktiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā, jo īpaši 3. panta 3. punktā priekšlikumā regulai par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai (2021/0239(COD));
 - b) plašāka informācija par RBI shēmu pieteikumu iesniedzējiem apmaiņa dalībvalstu iestāžu starpā saskaņā ar tiesību aktiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā, jo īpaši finanšu ziņu vākšanas vienību starpā;
 - c) pastiprināti rūpīgas pārbaudes pasākumi, kā ieteikusi ESAO, lai mazinātu RBI shēmu radītos riskus un kas jāparedz visiem atbildīgajiem subjektiem, kuri iesaistīti RBI procesā.

5. priekšlikums: Ilgtermiņa uzturēšanās direktīvas mērķtiecīga pārskatīšana

- Komisijai, iesniedzot gaidāmos priekšlikumus par Ilgtermiņa uzturēšanās direktīvas pārskatīšanu, būtu jāierobežo iespēja trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir ieguvuši uzturēšanās atļauju RBI shēmā, izmantot labvēlīgāku attieksmi saskaņā ar minēto direktīvu. To varētu panākt, grozot pašreizējās Ilgtermiņa uzturēšanās direktīvas 13. pantu, lai sašaurinātu tās piemērošanas jomu, skaidri izslēdzot RBI shēmu izmantotājus.
- Komisijai būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka ar RBI shēmām netiek apieta Ilgtermiņa uzturēšanās direktīvas 4. panta 1. punktā paredzētā piecu gadu likumīgas un nepārtrauktas uzturēšanās prasība, tostarp nodrošinot, ka dalībvalstis piemēro stingrākas pārbaudes un ziņošanas pienākumus attiecībā uz RBI shēmu pieteikuma iesniedzējiem.

6. priekšlikums: nodrošināt, ka trešās valstīm nav kaitīgu RBI/CBI shēmu

- Trešo valstu CBI shēmas būtu jāiekļauj Regulā (ES) 2018/1806 kā īpašs elements, kas jāņem vērā, lemjot par to, vai iekļaut konkrētu trešo valsti minētās regulas pielikumos, t. i., kā faktors lēmumā par trešām valstīm, kuru valstspiederīgie ir atbrīvoti no vīzas prasības. Šis elements būtu jāiestrādā arī minētās regulas 8. pantā izklāstītajā vīzu režīma atcelšanas mehānismā un plānotajā uzraudzībā.
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss)⁽³⁾, būtu jāpievieno jauns pants par sadarbību ar trešām valstīm to CBI shēmu pakāpeniskā izbeigšanā un to RBI shēmu pieskaņošanā jaunajai regulai, kas ierosināta iepriekš izklāstītajā 2. priekšlikumā.
- Attiecībā uz kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm pievienošanās kritēriju būtiskai un neatņemamai daļai vajadzētu būt pilnīgai CBI shēmu izbeigšanai un stingram RBI shēmu regulējumam.

⁽³⁾ OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

P9_TA(2022)0066

Pilsoņu iesaistīšana: tiesības iesniegt lūgumrakstu un tiesības vērsties pie Eiropas Ombuda un Eiropas pilsoņu iniciatīva

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta rezolūcija par pilsoņu iesaistīšanu: tiesības iesniegt lūgumrakstu, tiesības vērsties pie Eiropas Ombuda un Eiropas pilsoņu iniciatīva (2020/2275(INI))

(2022/C 347/09)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 10. un 11. pantu,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 24. un 227. pantu, kuri atspoguļo nozīmīgumu, kādu Līgums piešķir ES pilsoņu un iedzīvotāju tiesībām paust savas bažas Parlamentā,
 - ņemot vērā LESD 228. pantu par Eiropas Ombuda pienākumiem un darbību,
 - ņemot vērā Padomes pasākumu, ar ko izveido pārskatītu ES līmeņa sistēmu, kas paredzēta 33. panta 2. punktā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām (CRPD),
 - ņemot vērā ES Pamattiesību hartas 11., 41., 42., 43. un 44. pantu par tiesībām iesniegt lūgumrakstus Eiropas Parlamentam,
 - ņemot vērā LESD noteikumus, kas attiecas uz pārkāpuma procedūru, jo īpaši 258. un 260. pantu,
 - ņemot vērā Parlamenta rezolūcijas par Lūgumrakstu komitejas apspriežu rezultātiem,
 - ņemot vērā Reglamenta 222., 230. un 216. pantu,
 - ņemot vērā LES 10. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā LESD 20. pantu par tiesībām iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentam, rakstīt Eiropas Ombudam un Eiropas Savienības iestādēm un padomdevējām struktūrām jebkurā no līgumu valodām un saņemt atbildi tajā pašā valodā,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 1994. gada 9. marta Lēmumu 94/262/EOTK, EK, Euratom par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Eiropas Ombuda darbību,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 17. aprīļa Regulu (ES) 2019/788 par Eiropas pilsoņu iniciatīvu ⁽²⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/1042 (2020. gada 15. jūlijs), ar ko paredz pagaidu pasākumus attiecībā uz Regulā (ES) 2019/788 par Eiropas pilsoņu iniciatīvu paredzēto vākšanas, verificēšanas un izskatīšanas posmu termiņiem, ņemot vērā Covid-19 uzliesmojumu ⁽³⁾
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Lūgumrakstu komitejas ziņojumu (A9-0018/2022),
- A. tā kā LES 10. panta 3. punktā ir noteikts, ka katram pilsonim ir tiesības piedalīties Eiropas Savienības demokrātiskajā dzīvē un ka lēmumus pieņemt iespējami atklāti, un tie, cik iespējams, ir tuvināti pilsoņiem;

⁽¹⁾ OV L 113, 4.5.1994., 15. lpp.

⁽²⁾ OV L 130, 17.5.2019., 55. lpp.

⁽³⁾ OV L 213, 17.7.2020., 7. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- B. tā kā Lūgumrakstu komiteja pilda "aizsardzības funkciju", lai nodrošinātu, ka ES politikas veidošanas un likumdošanas darbībā ES līmenī ievēro CRPD; tā kā ir noteikts, ka Parlamenta Lūgumrakstu komiteja kopā ar Eiropas Ombudu, ES Pamattiesību aģentūru un Eiropas Invaliditātes forumu veido ES satvaru, kas formulēts pārskatītajā ES līmeņa sistēmā, kuru Padome pieņēma 3513. sanāksmē, kas notika 2017. gada 16. janvārī;
- C. tā kā iedzīvotāju līdzdalības un pārredzamības uzlabošana ES līmenī ir veids, kā novērst sabiedrības uztverē pastāvošo plaisu starp Eiropas Savienību un iedzīvotājiem un pārstāvošajām organizācijām;
- D. tā kā saskaņā ar Hartas 44. pantu tiesības iesniegt lūgumrakstus Eiropas Parlamentā ir starp ES iedzīvotāju pamattiesībām;
- E. tā kā saņemto lūgumrakstu skaits joprojām nav pārāk liels salīdzinājumā ar ES iedzīvotāju kopskaitu, kas parāda, ka ir nepieciešami lieli centieni un pielāgoti pasākumi, lai palielinātu sabiedrības informētību un ievērojami uzlabotu tiesību iesniegt lūgumrakstu īstenošanu; tā kā Eiropas Parlaments gadā saņem vidēji 1 200 lūgumrakstus;
- F. tā kā Parlamentam iesniegto lūgumrakstu skaits vislielākais bija 2013. gadā un kopš tā laika tas samazinās; tā kā lielai daļai Eiropas iedzīvotāju joprojām nav zināms par tiesībām iesniegt lūgumrakstus;
- G. tā kā saskaņā ar LESD 227. pantā un Eiropas Parlamenta Reglamenta 226. pantā paredzētajiem lūgumrakstu pieņemamības kritērijiem lūgumrakstus var iesniegt ES pilsoņi vai iedzīvotāji, kurus tieši skar jautājumi, kas attiecas uz Eiropas Savienības darbības jomām;
- H. tā kā Eiropas Parlamentam ir visatklātākā un pārredzamākā lūgumrakstu procedūra Eiropas Savienībā, ļaujot lūgumrakstu iesniedzējiem piedalīties tā darbībā, tostarp komiteju debatēs un uzklaušanās;
- I. tā kā Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja izskata visus lūgumrakstus un tā ir vienīgā komiteja, kas ikdienā uztur dialogu ar iedzīvotājiem;
- J. tā kā tiesības iesniegt lūgumrakstus bieži izmanto privātpersonas;
- K. tā kā tiesības iesniegt lūgumrakstus var uzlabot tikai tad, ja tiks uzlabota ES iestāžu un dalībvalstu spēja rast savlaicīgus un efektīvus risinājumus lūgumrakstu iesniedzēju izvirzītajiem problēmjautājumiem, vienlaikus nodrošinot iedzīvotāju pamattiesību pilnīgu aizsardzību;
- L. tā kā daži lūgumraksti tiek atzīti par nepieņemamiem, jo trūkst informācijas vai iedzīvotājiem nav skaidras Eiropas Savienības kompetenču jomas;
- M. tā kā Komisija Lūgumrakstu komitejai joprojām nesniedz visaptverošu informāciju par tādu lūgumrakstu skaitu, kas ir veicinājuši pārkāpuma procedūras uzsākšanu vai citu leģislatīvu vai neleģislatīvu darbību;
- N. tā kā ir jāpārskata Eiropas Parlamenta Reglaments, lai uzlabotu attiecīgos noteikumus par lūgumrakstu procesu nolūkā stiprināt lūgumrakstu pamanāmību un to turpmākos pasākumus, tostarp Parlamenta plenārsēdes darbībā, lai lūgumrakstos ierosinātos problēmjautājumus efektīvāk iekļautu ES politikas programmas prioritātēs;
- O. tā kā Komisija savu lūgumrakstu izskatīšanas stratēģiju pamato uz savu 2016. gada paziņojumu "ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu", kurā nav noteikumu, kas izveidotu administratīvas procedūras vai praksi attiecībā uz lūgumrakstiem;
- P. tā kā Līgums par Eiropas Savienības darbību nostiprina ES pilsonību un turpina nostiprināt ES demokrātisko darbību, cita starpā nosakot, ka katram pilsonim ir tiesības piedalīties ES demokrātiskajā dzīvē, izmantojot Eiropas pilsoņu iniciatīvu;
- Q. tā kā ir jāuzsver Eiropas pilsoņu iniciatīvas nozīme ES politikas iniciatīvu veidošanā un stratēģiskajās norisēs;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- R. tā kā ES pilsoņiem ir tiesības vērsties pie Komisijas, lai tai tieši izteiktu lūgumu, aicinot to Līgumu īstenošanas nolūkā iesniegt ES tiesību akta priekšlikumu;
- S. tā kā ES, it sevišķi ņemot vērā personu ar invaliditāti īpašās vajadzības, ir jānodrošina iedzīvotājiem tiesības jebkurā no ES oficiālajām valodām aktīvi piedalīties Eiropas Savienības demokrātiskajās darbībās, lai tiktu novērsta jebkāda veida diskriminācija un veicināta daudzvalodība;
- T. tā kā Eiropas pilsoņu iniciatīva tādējādi arī sekmē ES demokrātisko darbību, jo tā dod pilsoņiem iespēju piedalīties tās demokrātiskajā un politiskajā dzīvē; tā kā tā būtu jāuztver kā viens no līdzekļiem, starp kuriem var minēt arī dialogu ar pārstāvošajām asociācijām un pilsonisko sabiedrību, apspriešanos ar ieinteresētajām personām, tiesības iesniegt lūgumrakstus un tiesības iesniegt sūdzību Eiropas Ombudam, kas ļauj iedzīvotājiem vērst ES iestāžu uzmanību uz noteiktiem jautājumiem un vērsties pie tām, lai tiktu pieņemti tiesību akti par jautājumiem, kuri ir ES kompetencē un kuri ietekmē iedzīvotājus;
- U. tā kā Regula (ES) 2019/788, kas stājās spēkā 2020. gada 1. janvārī, ir padarījusi Eiropas pilsoņu iniciatīvu pieejamāku un vieglāk izmantojamu organizatoriem, jo īpaši tāpēc, ka iniciatīvas tiek tulkotas visās ES oficiālajās valodās;
- V. tā kā Komisija ir norādījusi uz vairākām grūtībām saistībā ar Regulas (ES) Nr. 211/2011 (*) īstenošanu un tā kā jaunās Regulas (ES) 2019/788 mērķis ir detalizētāk analizēt šādas grūtības saistībā ar Eiropas pilsoņu iniciatīvas kā instrumenta efektivitāti un ieviest uzlabojumus tās darbībā; tā kā tās īstenošana ir jānovērtē efektīvi un savlaicīgi; tā kā Komisijai jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 2024. gada 1. janvārī un reizi četros gados pēc tam ir jāiesniedz oficiāls ziņojums;
- W. tā kā, lai sasniegtu šos mērķus un pilnībā realizētu EPI potenciālu, attiecībā uz Eiropas pilsoņu iniciatīvu noteiktajām procedūrām un nosacījumiem būtu jāgarantē, ka Komisija izskata iniciatīvas, kas Regulas (ES) 2019/788 14. panta 1. punkta izpratnē uzskatāmas par derīgām, un uz tām pienācīgi reaģē; tā kā Komisijai ir juridisks pienākums skaidri, saprotami un detalizēti paziņot, vai tā plāno veikt pasākumus attiecībā uz derīgu EPI, un, ja jā, tad kādus, un norādīt pasākumu veikšanas vai neveikšanas iemeslus; tā kā, lai Eiropas pilsoņu iniciatīvu varētu atzīt par derīgu un iesniegt Komisijai, ir vajadzīgs vismaz miljons parakstu no vismaz četrām dalībvalstīm; tā kā ar Regulu (ES) 2020/1042, ieviešot pagaidu pasākumus, tika paredzēti elastīgāki vākšanas, verificēšanas un izskatīšanas posmu termiņi, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas uzliesmojumu; tā kā ar Komisijas īstenošanas aktiem šo pasākumu piemērošanas laiks tika pagarināts; tā kā šai regulai ir tikai pagaidu raksturs, un to piemēros tikai līdz 2022. gada beigām, kad tiks arī pakāpeniski izbeigta Regulas (ES) 2019/788 11. pantā paredzēto individuālās vākšanas tiešsaistes sistēmu izmantošana;
- X. tā kā Eiropas pilsoņu iniciatīvu organizēšana un atbalstīšana ir Savienības pilsoņu politiskās tiesības un unikāls instruments, lai noteiktu prioritātes līdzdalības demokrātijas jomā ES, ļaujot iedzīvotājiem aktīvi piedalīties projektos un procesos, kas viņus skar; tā kā līdz šim ir tikušas iesniegtas sešas derīgas EPI, no kurām visas ir saņēmušas atbildi no Komisijas, un pēdējās no tām bija iniciatīvas "Minority SafePack" un "Ārā no sprostiem"; tā kā šīs iniciatīvas bija pirmās EPI, kuras tika apspriestas Parlamentā pēc tam, kad spēkā stājās jaunā Regula (ES) 2019/788 un saskaņā ar nesen ieviesto Parlamenta Reglamenta 222. panta 8. punktu; tā kā turpmākās rezolūcijas Parlaments pieņēma attiecīgi 2020. gada decembrī un 2021. gada jūnijā ar pārliecinošu balsu vairākumu – 76 % un 82 % nodoto balsu;
- Y. tā kā Lūgumrakstu komiteja ir saņēmusi 107 prasības uzsākt Eiropas pilsoņu iniciatīvu, no kurām 83 tika atzītas par pieņemamām un reģistrējamām, un sešas no tām bija sekmīgas;
- Z. tā kā starp ES prioritārajiem mērķiem vajadzētu būt arī tās iestāžu demokrātiskās leģitimitātes stiprināšanai, ES lēmumu pieņemšanas procesu pilnīgas pārredzamības nodrošināšanai un iedzīvotāju pamattiesību iedarbīgai aizsardzībai, kā arī būtu jāpaplašina iedzīvotāju iesaiste ES politiskās darba kārtības veidošanā, izmantojot stiprākus, iedarbīgākus un pārredzamākus iedzīvotāju līdzdalības instrumentus;

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 211/2011 par pilsoņu iniciatīvu (OV L 65, 11.3.2011., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

- AA. tā kā saskaņā ar LESD 20., 24. un 228. pantu un Hartas 43. pantu Eiropas Ombuds ir pilnvarots pieņemt sūdzības par ES iestāžu, biroju vai aģentūru pieļautām administratīvām kļūmēm, izņemot kļūmes, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvusi Eiropas Savienības Tiesa;
- AB. tā kā Eiropas Ombuda veiktās izmeklēšanas galvenokārt attiecas uz pārredzamību un atbildību, pakalpojuma kultūru, labu rīcības brīvības izmantošanu un procesuālo tiesību ievērošanu;
- AC. tā kā 2020. gadā apritēja 25 gadi kopš Eiropas Ombuda ieviešanas; tā kā kopš Ombuda biroja izveides tas ir izskatījis 57 000 sūdzību, kuru rezultātā ir veikts vairāk nekā 7 600 izmeklēšanu;
- AD. tā kā tiesības iesniegt lūgumrakstus, tiesības iesaistīt Eiropas Ombudu un Eiropas pilsoņu iniciatīva ir līdzdalības rīki, kas sekmē pārredzamību, līdzdalības demokrātiju un aktīvu Eiropas pilsoniskumu,

Tiesības iesniegt lūgumrakstus

1. atgādina, ka tiesības iesniegt lūgumrakstus ir visvienkāršākais un tiešākais veids, kādā iedzīvotāji var sazināties ar ES iestādēm, paust savu viedokli par ES līmenī pieņemtajiem tiesību aktiem un stratēģiskajām izvēlēm, kā arī sūdzēties par nepilnībām un nepietiekamu ieviešanu; atgādina, ka saņemto lūgumrakstu skaits salīdzinājumā ar ES iedzīvotāju skaitu joprojām ir neliels un ka starp dalībvalstīm, reģioniem un valodām pastāv lielas atšķirības tiesību iesniegt lūgumrakstus izmantošanā; uzskata, ka mērķtiecīgas informācijas kampaņas un sabiedrības izglītošana par ES pilsoņu tiesībām var sasniegt plašāku iedzīvotāju daļu un sniegt taustāmus rezultātus, vairojot informētību par iedzīvotāju tiesībām ES līmenī; uzsver, ka Lūgumrakstu komitejas rīcībā ir plašs instrumentu klāsts, respektīvi, iespēja sagatavot ziņojumus un rezolūcijas, rīkot atklātas uzklaušanās, tematiskus darbseminārus un faktu konstatēšanas braucienus, un ar tiem komiteja var reaģēt uz iedzīvotāju bažām un mudināt rīkoties Eiropas Parlamentu, pārējās Eiropas iestādes un valstu iestādes; aicina Lūgumrakstu komiteju pastiprināt sadarbību ar valstu parlamentiem un veidot partnerattiecības, kas ļautu apmainīties ar paraugpraksi;
2. atgādina, ka veidam, kā tiek risināti lūgumrakstos izvirzītie problēmjaudājumi, ir izšķirīga ietekme uz iedzīvotājiem saistībā ar ES Līgumos noteikto tiesību iesniegt lūgumrakstus efektīvu ievērošanu, kā arī uz iedzīvotāju viedokli par Savienības iestādēm;
3. pauž nožēlu par to, ka Komisijas atteikšanās rīkoties saistībā ar jautājumiem, kas izvirzīti individuālos lūgumrakstos, pārkāpj pašreizējos ES līgumu noteikumus par tiesībām iesniegt lūgumrakstus, jo tās neattiecas tikai uz stratēģiskas nozīmes jautājumiem vai strukturālu problēmu izcelšanu;
4. aicina Komisiju laikus pārskatīt savu stratēģisko pieeju lūgumrakstu izskatīšanai, jo tās rezultātā cita starpā paliek neizskatīti jautājumi, kas attiecas uz ES tiesību aktu smagiem pārkāpumiem, tādējādi kaitējot iedzīvotāju tiesību aizsardzībai;
5. mudina Parlamentu un Komisiju pieņemt saistošu iestāžu nolīgumu par lūgumrakstu izskatīšanu, lai nodrošinātu skaidru, paredzamu un pārredzamu tiesisko regulējumu, kura mērķis būtu konsekventi īstenot ES Līgumos paredzētās tiesības iesniegt lūgumrakstus un efektīvi aizsargāt iedzīvotāju pamattiesības;
6. uzsver, ka tiesības iesniegt lūgumrakstus ir līdzdalības demokrātijas būtisks elements; šajā sakarā aicina Padomi un Komisiju uzskatīt tiesības iesniegt lūgumrakstus par vienu no pamata rīkiem saziņai starp ES iedzīvotājiem un iestādēm, kā arī par būtiski svarīgu demokrātiskas un pārredzamas pārvaldības elementu ES līmenī;
7. atgādina, ka daudziem Eiropas iedzīvotājiem ir liegtas viņu tiesības iesniegt lūgumrakstus, jo viņu platformas neatbilst pieļūstamības standartiem un prasībām, kā izklāstīts UNCRPD 33. panta 2. punktā;
8. norāda, ka ir vajadzīgi būtiski uzlabojumi ES līgumos noteiktajās robežās, lai būtu iespējams attaisnot pilsoņu cerības gadījumos, kad tiesības iesniegt lūgumrakstus tiek izmantotas, lai risinātu individuālas problēmas, un ka šiem uzlabojumiem jāpalīdz izvairīties no situācijām, kurās iedzīvotāji jūtas vīlušies ES iestādēs; aicina sniegt iedzīvotājiem vairāk informācijas par tiesībām iesniegt lūgumrakstus un uzlabot sadarbību ar dalībvalstu iestādēm, lai pilnībā aizsargātu iedzīvotāju tiesības, kas izriet no ES tiesību aktiem; aicina Eiropas iestādes, sniedzot informāciju par tiesībām iesniegt lūgumrakstus, sniegt skaidrus norādījumus un sistemātiski popularizēt šo instrumentu;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

9. uzskata, ka ir svarīgi paredzēt dažādus komunikācijas līdzekļus un informēt iedzīvotājus ciešā sadarbībā ar valstu un vietējām apvienībām, izmantojot informēšanas kampaņas un pastāvīgas publiskās debates par Savienības darbības jomām; uzskata, ka ir piemēroti veidot interaktīvus tiešsaistes forumus, kuros iedzīvotāji var iegūt informāciju, veikt viedokļu apmaiņu un brīvi izteikties, tos jo īpaši paredzot jauniešiem;

10. norāda, ka lūgumrakstu iesniedzēji, izjūtot vilšanos, jo nav rasts viņu problēmu atrisinājums, var atsvešināties no ES iestādēm, kā arī izjust eirosepticismu, jo nav saņēmuši gaidītās atbildes;

11. aicina noteikt kopīgus kritērijus dažādu lūgumrakstu izskatīšanai, lai nodrošinātu lūgumrakstu standartizētu un saskaņotu apstrādi un nepieļautu iedzīvotāju pieprasījumu patvaļīgu vai neobjektīvu izmantošanu; uzsver, ka lūgumrakstu nevienveidīga izskatīšana var mulsināt lūgumrakstu iesniedzējus un kopumā mazināt iedzīvotāju vēlmi izmantot tiesības iesniegt lūgumrakstus;

12. šajā saistībā atgādina, ka pārāk šaura vai nesaskaņota Hartas 51. panta interpretācija mazina iedzīvotāju uzticēšanos ES; prasa Komisijai nākt klajā ar pasākumiem, kas garantēs saskanīgu un visaptverošu 51. panta noteikumu piemērošanu, un aicina Konferenci par Eiropas nākotni izskatīt šo jautājumu;

13. atgādina par iespējām, ko tiesības iesniegt lūgumrakstus sniedz attiecībā uz ES iestāžu brīdināšanu par iespējamām nepilnībām vai pārkāpumiem vai par ES tiesību aktu nepienācīgu īstenošanu gan konkrētos gadījumos, gan sistēmiskā līmenī; uzstāj, ka individuāli lūgumraksti var būt ES tiesību aktu piemērošanas un uzlabošanas instruments; aicina Komisiju kā Līgumu uzraudzītāju pievērst lielāku uzmanību lūgumrakstos, tostarp individuālos lūgumrakstos, minētajiem jautājumiem un to darīt veidā, kas ļauj veikt pienācīgas izmeklēšanas, lai varētu veikt reālus uzlabojumus ES tiesību aktu pareizā piemērošanā visā Savienībā; uzsver, ka gadījumos, kad Komisijai nav likumdošanas pilnvaru, tai ir iedarbīgi jāizmanto iespējas rīkoties koordinācijas vai atbalsta ietvaros, lai pienācīgi reaģētu uz lūgumrakstu iesniedzēju problēmām un vajadzībām;

14. konstatē, ka Lūgumrakstu komiteja daudzus lūgumrakstus saistībā ar Covid-19 galvenokārt ir izskatījusi, izmantojot steidzamības procedūru; atzinīgi vērtē to, ka Lūgumrakstu komiteja ievērojamas krīzes laikā ir ātri un efektīvi izskatījusi lūgumrakstus, kas ir būtisks nosacījums, lai iedzīvotāji uzticētos ES iestādēm;

15. atgādina, ka tiesības iesniegt lūgumrakstus ir būtiski svarīgs ES pilsoniskuma elements; pauž dziļu nožēlu par to, ka Komisijas paziņojumā par 2020. gada ziņojumu par ES pilsoniskumu un ES rīcības plānu demokrātijai nav minētas tiesības iesniegt lūgumrakstus; uzskata, ka šajā gadījumā nav izmantota iespēja uzlabot pamanāmību vienam no ES pilsoniskuma atzariem; aicina Komisiju iekļaut tiesības iesniegt lūgumrakstus savos stratēģiskajos dokumentos;

16. aicina veikt detalizētu analīzi, kas ļautu uzzināt iemeslus, kādēļ pēdējos gados ir samazinājies reģistrēto lūgumrakstu skaits; aicina Komisiju koordinēties ar Lūgumrakstu komiteju un veikt pētījumu, lai apzinātu galvenos šķēršļus, ar kādiem saskaras personas, izmantojot savas tiesības iesniegt lūgumrakstus, kā arī lai apzinātu jebkādas esošās saziņas problēmas; aicina ieviest nepieciešamos mehānismus, lai novērstu šādā pētījumā atklātās iespējamās nepilnības un problēmas;

17. kritizē to, ka Komisijai nav pienācīgas sistēmas informācijas apkopošanai par lūgumrakstiem un par to, kā tie ir saistīti ar pārkāpuma procedūram vai ES tiesību aktiem, ko apliecina arī nepilnības Komisijas gada ziņojumos par ES tiesību aktu piemērošanas uzraudzību, kuros lūgumraksti ir minēti ļoti vispārīgi;

18. prasa Komisijai katru gadu uzraudzīt lūgumrakstu izskatīšanu un veikt analīzi un sagatavot pārskatu par to, kā arī nodrošināt, ka šī analīze tiek izmantota politisko lēmumu pieņemšanā Komisijas līmenī; aicina Komisiju samazināt laiku, kas nepieciešams, lai atbildētu uz Parlamenta pieprasījumiem attiecībā uz lūgumrakstiem;

19. aicina Padomi un dalībvalstis izrādīt aktīvāku iesaisti un līdzdalību apspriedēs un debatēs, kas saistītas ar lūgumrakstiem, un atbildēt uz lūgumrakstu iesniedzēju izteiktajiem jautājumiem ES līmenī, jo īpaši nosūtot lūgumrakstus atbildīgajām un kompetentajām iestādēm, nodrošinot pienācīgu turpmāko uzraudzību un piedaloties parlamentārajās debatēs;

20. norāda, ka parlamentārajā un likumdošanas darbā ir jānodrošina atbilstīgi turpmāki pasākumi attiecībā uz lūgumrakstiem; atgādina, ka lūgumrakstus varētu uzskatīt par stratēģisku instrumentu, kas mudina izmantot LESD 225. pantā noteiktās Eiropas Parlamenta tiesības ierosināt likumdošanas iniciatīvas, tādējādi novēršot ES tiesību aktu nepilnības un neatbilstības, uz kurām norādīts lūgumrakstos, lai nodrošinātu iedzīvotāju tiesību pilnīgu aizsardzību;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

21. aicina ES iestādes un Parlamenta komitejas, kā arī dalībvalstis labāk sadarboties ar Lūgumrakstu komiteju, lai efektīvi atbildētu lūgumrakstu iesniedzējiem un apmierinātu viņu prasības; uzskata, ka šajā sakarā būtiska ir dalībvalstu pārstāvju klātbūtne un iesaistīšanās lūgumrakstu apspriešanās komitejā; šajā saistībā mudina Komisiju izvairīties no vispārīgām atbildēm un sniegt lūgumrakstu iesniedzējiem konkrētas un pielāgotas atbildes uz viņu pieprasījumiem;
22. prasa pilsoniskajai sabiedrībai kā veselumam izmantot visu potenciālu, kas saistīts ar tiesībām iesniegt lūgumrakstus, attiecībā uz stratēģisku un leģislatīvu pārmaiņu īstenošanu ES līmenī; mudina pilsoniskās sabiedrības organizācijas pilnvērtīgāk izmantot lūgumrakstus kā tiesās demokrātijas instrumentu, lai Eiropas iestādēm darītu zināmas savas bažas, kā arī iespējamus Savienības tiesību aktu pārkāpumus;
23. prasa Konferenci par Eiropas nākotni pārdomāt tiesības iesniegt lūgumrakstus, sarīkot debates par šo tematu, kā arī ar iedzīvotājiem pētīt veidu, kādā varētu uzlabot informāciju par tiesībām iesniegt lūgumrakstus un piekļuvi tām, lai tās kļūtu par demokrātiskāku instrumentu, kas ir ES pilsoņu un iedzīvotāju rīcībā un sniedz viņiem iespēju tieši sazināties ar ES iestādēm un darīt tām zināmas savas sūdzības; aicina konferenci par Eiropas nākotni sniegt ierosinājumus, kā uzlabot tiesību iesniegt lūgumrakstu īstenošanu ES līmenī;
24. prasa stiprināt Lūgumrakstu komitejas pozīciju Parlamentā un tās attiecībās ar citām iestādēm, ņemot vērā, ka tā ir vienīgā komiteja, kas tieši sazinās ar iedzīvotājiem; šajā nolūkā uzsver, ka ir jānodrošina vairāk darbinieku un resursu Lūgumrakstu komitejai, ņemot vērā tās darba apjomu;
25. aicina citas komitejas pienācīgā laikā palīdzēt Parlamentam ātrāk un efektīvāk atbildēt uz jautājumiem, kas satrauc iedzīvotājus, un pašlaik notiekošajā leģislatīvajā darbā ņemt vērā lūgumrakstu iesniedzēju minētās problēmas; aicina citas komitejas Parlamenta ikdienas leģislatīvajā darbā ņemt vērā lūgumrakstus, kas saistīti ar to kompetences jomām, un oficiāli un konkrēti atbildēt uz lūgumrakstu iesniedzēju paustajām gaidām;
26. uzskata, ka lūgumrakstu tīkls ir nepieciešams rīks, ar ko parlamentārajā un leģislatīvajā darbā veicināt turpmākās darbības saistībā ar lūgumrakstiem, kā arī starp tā dalībniekiem veicināt informācijas un paraugprakses piemēru apmaiņu gan tehniskā, gan politiskā līmenī; uzskata, ka šādam tīklam būtu jāstiprina dialogs un sadarbība ar Komisiju un pārējām ES iestādēm;
27. ņemot vērā, ka saskaņā ar pamatnostādņēm⁽⁵⁾ komiteja, kad tai lūdz sniegt atzinumu, izsver tiesību iesniegt lūgumrakstus nozīmīgumu un savu likumdošanas darba noslogojumu, pirms pieņem lēmumu par to, vai sniegt vai nesniegt atzinumu, un ka šis noteikums tika pieņemts pirms Lisabonas līguma pieņemšanas un atspoguļo novecojošu viedokli par lūgumrakstu nozīmīgumu parlamentārajā darbā, aicina atjaunināt pamatnostādnes, lai Lūgumrakstu komitejai un citām komitejām nodrošinātu pilnvaras, kas vajadzīgas, lai efektīvi pildītu komiteju darba uzdevumus;
28. prasa veikt Eiropabarometra aptauju par zināšanām, kas ES iedzīvotājiem ir par tiesībām iesniegt Eiropas Parlamentam lūgumrakstus, lai vāktu datus nolūkā īstenot spēcīgu un pieejamu izpratnes veicināšanas kampaņu; uzskata, ka regulāru aptauju rīkošana visā ES, pamatojoties uz pārrobežu izlasēm, palīdz vairāk informēt ES iestādes par jautājumiem, kas satrauc iedzīvotājus;
29. aicina Parlamentu un Komisiju izveidot kopīgu datubāzi, lai pārredzami un sadarbīgi kopīgotu informāciju par visiem Komisijas turpmākajiem pasākumiem, kurus tā veikusi attiecībā uz lūgumrakstiem, tostarp *EU Pilot* procedūrām un pārkāpuma procedūrām, tiesību aktu priekšlikumiem un jebkādiem citiem ES tiesību aktiem;
30. aicina aktīvāk veicināt tiesības iesniegt lūgumrakstus un informēt par Parlamenta lūgumrakstu portālu, izmantojot sociālos medijus, izpratnes veicināšanas kampaņas, žurnālistu apmācību un šī portāla savienošanu ar plaši zināmiem lūgumrakstu portāliem, kurus iedzīvotāji izmanto, lai saņemtu atbalstu Eiropas un valstu līmenī;

(⁵) Eiropas Parlamenta komiteju priekšsēdētāju konference "Guidelines on the treatment of petitions by the standing committees" (Pamatnostādnes par lūgumrakstu izskatīšanu pastāvīgajās komitejās), 1998. gada 14. jūlijs, PE225.233.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

31. aicina Padomi un Komisiju sasaistīt savas tīmekļa vietnes un Konferences par Eiropas nākotni platformu ar lūgumrakstu portālu un atbalstīt šo portālu savos kanālos, tostarp Komisijas pārstāvniecībās dalībvalstīs, kas ir jānodrošina sadarboties ar Eiropas Parlamenta vietējiem birojiem;

32. aicina uzlabot lūgumrakstu tīmekļa portālu, lai to padarītu sabiedrībai pamanāmāku, ērtāku lietotājiem, vieglāk un intuitīvāk pārskatāmu un pieejamāku visiem iedzīvotājiem, jo īpaši cilvēkiem ar invaliditāti; prasa *ePetition* datubāzē uzlabot datu analīzes funkciju, lai atvieglotu iepriekšējo lūgumrakstu par šo pašu tematu izgūšanu no *ePetition*; prasa vienkāršot procesu, kas iedzīvotājiem sniedz iespēju tiešsaistes portālā atbalstīt kādu no pieejamajiem lūgumrakstiem, kas ļautu viņiem labāk izmantot savas tiesības iesniegt lūgumrakstus;

33. konstatē, ka lūgumrakstu iesniedzēji nevar reāllaikā piekļūt informācijai par progresu viņu iesniegtā lūgumraksta izskatīšanā; tāpēc prasa lūgumrakstu tīmekļa portālā publicēt un rādīt vairāk informācijas, piemēram, par lūgumrakstu izskatīšanā panākto progresu un ar to saistītajām citās iestādēs uzsāktajām izmeklēšanām; prasa pastiprināt sinerģiju starp portālu un Parlamenta iekšējo datubāzi, lai lūgumrakstu izskatīšanā veicinātu lielāku pārredzamību;

34. aicina vākt vairāk informācijas par lūgumrakstu iesniedzēju profilu, vienlaikus nodrošinot, ka tiek pilnībā ievēroti personas datu aizsardzības noteikumi, lai identificētu grupas, kuras ir nepietiekami pārstāvētas attiecībā uz tiesību iesniegt lūgumrakstus izmantošanu, un tām paredzētu īpašas komunikācijas kampaņas;

Eiropas Ombuda loma

35. atgādina, cik svarīgas ir visu pilsoņu un visu fizisko un juridisko personu, kuru pastāvīgā dzīvesvieta vai adrese ir Eiropas Savienībā, tiesības iesniegt Eiropas Ombudam sūdzības par sliktu pārvaldību ES iestādēs; uzskata, ka sūdzības, ko iedzīvotāji iesniedz Ombudam, ir būtiski svarīgs līdzdalības demokrātijas un ES lēmumu pieņemšanas leģitimitātes elements; atgādina, ka tiesības iesaistīt Ombudu stiprina iedzīvotāju iesaistīšanos un viņu uzticēšanos ES iestādēm, jo sekmē ES iestāžu un struktūru pārredzamību un labu pārvaldību;

36. uzsver to, kā attīstījušās Ombuda funkcijas un ka Ombuds var rīkoties pēc savas iniciatīvas, lai sniegtu atbalstu cīņā pret sistēmiskām ES pārvaldības problēmām, un veicināt labu pārvaldību, proti, stingrāku standartu ievērošanu ES iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās; šajā saistībā uzskata, ka Ombuda loma nekad vēl nav bijusi tik nozīmīga, ņemot vērā, ka ES pārvaldība ar tās struktūrvienību starpniecību iedzīvotāju dzīvē kļūst arvien nozīmīgāka tādās jomās kā vide, migrācija un veselība;

37. atgādina, ka Eiropas Ombuds var sagatavot ieteikumus, risinājumu priekšlikumus un ierosinājumus uzlabojumiem, lai atrisinātu kādu problēmu saistībā ar dažādiem sliktas pārvaldības gadījumiem; konstatē, ka gadījumos, kad sūdzība neattiecas uz Ombuda darbības jomu, Ombuds var ieteikt sūdzības iesniedzējam vērsties citā iestādē vai Lūgumrakstu komitejā; norāda, ka 2020. gadā Ombuds saņēma vairāk nekā 1 400 sūdzības, kas nebija tā pilnvaru jomā — galvenokārt tāpēc, ka tās neattiecās uz ES pārvaldības darbībām;

38. aicina Ombudu vēl stingrāk uzraudzīt to, kā tiek izmantoti ES līdzekļi un budžets, un pārbaudīt, vai ES intereses neapdraud tiesiskuma pārkāpumi vai ES principu un vērtību pārkāpumi, korupcija vai interešu konflikti, jo īpaši saistībā ar Eiropas atveseļošanas plānu *Next Generation EU*; uzsver, ka tiesiskuma ievērošana ir būtisks nosacījums, lai piekļūtu ES fondiem; uzskata, ka šāds nosacījums par tiesiskuma ievērošanu un tas, ka ES neatkāpjas no savām vērtībām, stiprina iedzīvotāju uzticēšanos ES un parāda ES stingro apņemšanos nodrošināt demokrātisku kvalitāti visā Eiropas teritorijā;

39. atgādina, ka attiecības ar Ombudu ir viens no pienākumiem, ko Eiropas Parlamenta reglaments paredz Lūgumrakstu komitejai;

40. atzinīgi vērtē nesenās izmaiņas Ombuda statūtos, kas saskaņo Ombuda pienākumu izpildi ar Lisabonas līgumu un vēl vairāk nostiprina ES pilsoņu un iedzīvotāju tiesības iesniegt sūdzību par sliktu pārvaldību ES iestādēs, struktūrās un aģentūrās, jo īpaši trauksmes cēlēju aizsardzības, vajāšanas un interešu konfliktu jomā; atgādina, ka ar jaunajiem statūtiem

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

tiek arī precizēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem Ombuds var veikt izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas, atkārtoti paužot, ka Ombudam ir iespēja sadarboties ar dalībvalstu iestādēm un ar ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām; šajā sakarā ir stingri pārliecināts, ka Ombudei būtu jāpiešķir lielāks budžets, nodrošinot resursus, kas viņai nepieciešami, lai tiktu galā ar pieaugušu darba slodzi un turpinātu kompetenti strādāt Eiropas pilsoņu labā; mudina Eiropas iestādes, struktūras un aģentūras ievērot Ombuda ieteikumus attiecībā uz pārredzamību un citiem ētikas jautājumiem;

41. atgādina, ka ES iedzīvotājiem ir tiesības piekļūt ES iestāžu dokumentiem; atzinīgi vērtē pašreizējā Ombuda paveikto ievērojamo darbu attiecībā uz ES dokumentu piekļūstamību, jo īpaši paātrinātās procedūras piemērošanu šādu prasību izskatīšanā; aicina likumdevējus ievērot Ombuda ieteikumus saistībā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001⁽⁶⁾ par publisku piekļuvi dokumentiem un rosināt tās pārskatīšanu; uzskata, ka Regulas (EK) Nr. 1049/2001 pārskatīšana ir prioritārs jautājums, kas jārisina, lai varētu nodrošināt pilnīgu pārredzamību un neierobežotu sabiedrības piekļuvi ES iestāžu rīcībā esošajiem dokumentiem; uzsver ar pārredzamību saistīto Ombuda uzdevumu nozīmīgumu Eiropas demokrātijai, jo īpaši attiecībā uz Eiropas iedzīvotāju iespējām piekļūt dokumentiem, lai ļautu viņiem pilnībā izmantot savas tiesības saņemt informāciju un palielinātu iedzīvotāju uzticēšanos Eiropas projektam; aicina Ombudu turpināt iesākt, jo iespēja pienācīgā laikā un 24 oficiālajās ES valodās piekļūt dokumentiem ir būtiski svarīga, lai nodrošinātu iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības pienācīgu iesaistīšanu lēmumu pieņemšanas procesā;

42. pauž atzinību Ombudam par paveikto darbu, veicinot iedzīvotāju daudzvalodību un publicējot ieteikumu kopumu ES pārvaldes iestādēm par ES oficiālo valodu izmantošanu saziņā ar sabiedrību; tie ir ieteikumi, kas sniedz norādījumus par to, kā, kad un kādā valodā sazināties, lai aizsargātu ES valodu daudzveidību;

43. atgādina, ka viens no veidiem, kā uzlabot ES tēlu iedzīvotāju uztverē, ir padarīt to viņiem saprotamāku un pārredzamāku; uzskata, ka Padomei būtu jāturpina strādāt pie tā, lai uzlabotu savu pārredzamību, un aicina īstenot dažus no Parlamenta un Ombuda atkārtoti izdotajiem ieteikumiem;

44. uzskata, ka ir ļoti svarīgi arī turpmāk sniegt ES iedzīvotājiem pienācīgu informāciju par Ombuda lomu un darbības jomu, kā arī par Ombuda ietekmi uz ES iestāžu attīstību; aicina Ombudu turpināt izplatīt informāciju par izmeklēšanu rezultātiem, kas ir palielinājuši ES tirdzniecības sarunu pārredzamību, publiskot Eiropas Savienībā novērtēto zāļu klīnisko pārbaudžu rezultātus, ieviest sūdzību izskatīšanas mehānismus patvēruma meklētājiem un stiprināt ES komisāriem piemērojamos ētikas noteikumus;

45. prasa Ombudam vēl vairāk stiprināt Eiropas ombudu tīklu, lai veicinātu tiesības vērsties pie ombuda gan valsts, gan ES līmenī, kā arī nezaudētu saikni ar iedzīvotāju situāciju katrā valstī un pievērstu tai uzmanību; uzskata, ka ir jāstiprina saziņa un paraugprakses piemēru apmaiņa starp valstu un reģionālajiem ombudiem un ar Eiropas Ombudu, lai iedzīvotāji būtu labāk informēti par savām tiesībām un zinošāki, iesniedzot sūdzības;

Eiropas pilsoņu iniciatīva

46. uzsver, ka Eiropas pilsoņu iniciatīva ir unikāls un svarīgs līdzdalības demokrātijas instruments Eiropas Savienībā; uzsver, ka Eiropas pilsoņu iniciatīva nodrošina Savienības pilsoņiem īpašu iespēju apzināt viņiem svarīgas problēmas vai jautājumus un panākt to iekļaušanu Eiropas politiskajā programmā, darīt zināmas savas vēlmes, kā arī lūgt ES rīkoties un pieņemt tiesību aktus, un ka ir jāveicina šī instrumenta izmantošana un tas jāatbalsta ar visiem iespējamiem līdzekļiem; šajā sakarā atgādina par pienākumiem, kas Komisijai un dalībvalstīm jāpilda saskaņā ar Regulu (ES) 2019/788, jo īpaši, palielināt Savienības pilsoņu informētību par Eiropas pilsoņu iniciatīvas esamību, mērķiem un darbību un sniegt palīdzību un praktisku atbalstu Eiropas pilsoņu iniciatīvu organizatoriem; šajā sakarā uzskata, ka būtu jāprecizē Parlamenta devums Komisijas saziņas pienākumu izpildē;

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

47. aicina Komisiju mērķtiecīgāk pievērsties par derīgām atzītajām EPI un labot pastāvošo situāciju, kurā Eiropas pilsoņu iniciatīvām neseko leģislatīvi turpmāki pasākumi, lai sasniegtu izvirzīto mērķi, proti, palielinātu Savienības demokrātisko leģitimitāti, sniedzot pilsoņiem lielākas iespējas piedalīties tās demokrātiskajā un politiskajā dzīvē; tāpēc uzskata, ka Komisijai būtu jāpievērš patiesa vērība pilsoņu gaidām saistībā ar derīgām EPI, un jāizrāda patiesa ieinteresētība to piepildīšanā;

48. atgādina, ka Komisija ir īstenojusi pienācīgus turpmākus pasākumus attiecībā tikai uz dažām sekmīgām EPI;

49. uzskata, ka Eiropas demokrātijas interesēs ir svarīgi, lai iedzīvotāji varētu dot savu ieguldījumu ES likumdošanas prerogatīvu īstenošanā un tieši iesaistīties likumdošanas priekšlikumu ierosināšanā; tāpēc aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt katras derīgās EPI priekšlikumus un pilnībā pildīt savu juridisko pienākumu skaidri, saprotami un detalizēti izklāstīt pasākumu veikšanas vai neveikšanas iemeslus; atgādina Parlamenta pienākumu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 16. pantu un Parlamenta Reglamenta 222. panta 9. punktu novērtēt katru derīgo EPI un Komisijas veiktos pasākumus, jo īpaši tad, ja Komisija minētos priekšlikumus neierosina vai neīsteno;

50. aicina vēl vairāk stiprināt Parlamenta lomu un tā saikni ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām attiecībā uz konkrētām derīgām EPI un to, kā Komisija tās īsteno; uzskata, ka tajos gadījumos, kad Komisija noteiktajā termiņā npublicē savus nodomus saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 15. pantu, vai paziņojumā norāda, ka neplāno rīkoties pēc tādas EPI, kas atbilst procedūras prasībām, proti, iniciatīva atbilst ES primārajiem tiesību aktiem un nav pretrunā LES 2. pantā noteiktajām Savienības vērtībām un Hartā paredzētajām tiesībām, Parlaments varētu pieņemt lēmumu par normatīva patstāvīga (INL) ziņojuma sagatavošanu saistībā ar šo EPI saskaņā ar Parlamenta Reglamenta 222. pantu; mudina Komisiju apņemties iesniegt tiesību akta priekšlikumu pēc tam, kad Parlaments būs pieņēmis jebkuru šādu INL; uzskata, ka šādā gadījumā Komisijai būtu jāveic savas sākotnējās atbildes rūpīga atkārtota izvērtēšana, šādi pilnībā ievērojot Parlamenta INL; prasa grozīt Regulu (ES) 2019/788, lai stimulētu Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu, ja iesniegtā EPI atbilst attiecīgajām prasībām;

51. aicina Komisiju skaidri informēt iedzīvotājus par kompetenču sadalījumu starp Savienību un tās dalībvalstīm, lai Eiropas pilsoņu iniciatīvas skartu tematus un problēmas, kurās Komisija ir kompetenta ierosināt tiesību aktu priekšlikumus, sniegt organizatoriem praktiskus un savlaicīgus padomus par Eiropas pilsoņu iniciatīvu teksta izstrādi, kā arī pienācīgi izmantot iespējas daļēji reģistrēt iniciatīvu; uzsver, ka nesenās Eiropas pilsoņu iniciatīvās Eiropas Savienībai tiek prasīts aktīvāk un ātrāk rīkoties, jo īpaši tādās jomās kā vides aizsardzība, veselības aizsardzība un dzīvnieku labturība, kā arī pilsoniskās un politiskās tiesības, ko jo īpaši apliecina iniciatīvas "Minority SafePack" un "Ārā no sprostiemi", kuras saņēma ļoti lielu atbalstu; tāpēc atkārtoti uzsver, ka Komisijas pilnvaras ierosināt tiesību aktu ir jāinterpretē pēc iespējas plašāk;

52. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Komisija ir rīkojusi informatīvus seminārus un 2020. gadā sarīkoja Eiropas pilsoņu iniciatīvas nedēļu, kurā iestāžu pārstāvji, pilsoniskās sabiedrības locekļi, kā arī iepriekšējo un aktuālo iniciatīvu organizētāji tikās, lai pārdomātu, kā šo instrumentu uzlabot; tomēr uzskata, ka EPI joprojām ir maz zināma; tāpēc aicina Komisiju saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 18. pantu pastiprināt šī līdzdalības instrumenta pamanāmību medijos;

53. prasa Komisijai pilnībā novērtēt Regulā (ES) 2020/1042 paredzētos pagaidu pasākumus, īpašu uzmanību pievēršot vākšanas posma pagarināšanai un tās ietekmei uz organizētāju spēju piesaistīt atbalstu savām EPI, lai cita starpā gūtu informāciju, kas vajadzīga Regulas (ES) 2019/788 pārskatīšanas procesā; uzskata, ka, ja šis novērtējums sniegs pozitīvus pierādījumus, varētu paredzēt šo pagaidu pasākumu pagarināšanu uz ilgāku laikposmu;

54. aicina Komisiju uzlabot Eiropas pilsoņu iniciatīvu, lai atvieglotu iedzīvotāju iespējas izmantot šo instrumentu, ņemot vērā, ka tikai nedaudzas Eiropas pilsoņu iniciatīvas ir guvušas panākumus to rezultātā ierosinātu tiesību aktu izteiksmē; šajā sakarā uzsver pasākumus, kas izklāstīti Regulā (ES) 2019/788 un kuru nolūks ir uzlabot Savienības pilsoņu iespējas izmantot savas tiesības atbalstīt EPI, un aicina izvērtēt šo pasākumu īstenošanu; aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt šo tiesību izmantošanas iespējas nākamajā ziņojumā par ES pilsonību un izklāstīt leģislatīvos un neleģislatīvos pasākumus, kurus varētu ieviest, lai vēl vairāk uzlabotu šo tiesību izmantošanu;

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

55. uzskata, ka tas, kādā veidā tiek formulētas Komisijas atbildes uz sekmīgām pilsoņu iniciatīvām, var būtiski ietekmēt to, kā iedzīvotāji vērtē šo instrumentu, un ka ir vajadzīgi lielāki centieni un rūpīgāka izvērtēšana katras sekmīgas iniciatīvas gadījumā, lai nodrošinātu, ka Komisija pienācīgi apsver pilsoņu priekšlikumus;

56. norāda, ka ir vajadzīgi pastāvīgi līdzdalības mehānismi, kas ļautu pilsoņiem piedalīties ES lēmumu pieņemšanā;

57. uzsver vajadzību izveidot pienācīgu turpmākās pārraudzības mehānismu Eiropas pilsoņu iniciatīvām, kas nav guvušas panākumus, lai nopietni un efektīvi novērtētu iedzīvotāju sniegto ieguldījumu, tostarp pārvirzot iedzīvotājus uz Līgumrakstu komiteju, jo nespēja ietekmēt varētu izraisīt turpmāku nevēlēšanos iesaistīties; uzsver lomu, kas Līgumrakstu komitejai jāuzņemas visā uzklauššanas procesā un kuras nozīmīgums ir palielinājies; aicina Komisiju laikus sadarboties ar Parlamentu, kad kāda EPI tiek uzskatīta par derīgu, lai Parlaments varētu pilnībā izmantot tam paredzēto trīs mēnešu periodu atklāto uzklauššanu rīkošanai attiecīgajās komitejās, kā arī sagatavot plenārsēdes debates un rezolūcijas par derīgām EPI; uzstāj, ka Regulā (ES) 2019/788 Komisijai ilgāks termiņš reaģēšanai uz derīgām Eiropas pilsoņu iniciatīvām galvenokārt ir paredzēts ar mērķi dot Komisijai iespēju pilnībā ņemt vērā viedokļus un nostājas, kas par Eiropas pilsoņu iniciatīvām ir paustas izskatīšanas posmā, un pienācīgi ņemt vērā pieejamās iespējas tiesību aktu priekšlikumu ierosināšanai;

58. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos uzlabot un stiprināt Eiropas pilsoņu iniciatīvas forumu, kas ir arī no Regulas (ES) 2019/788 izrietošs juridisks pienākums; uzstāj, ka forumam būtu jāsniedz praktiskas norādes un juridisks atbalsts organizatoriem un ka tam vajadzētu būt instrumentam, kas palīdz veidot spēju uzsākt, atbalstīt un uzturēt Eiropas pilsoņu iniciatīvas vākšanas posmā un kas sekmē EPI kā pilsoņu iesaistīšanās instrumentu Savienības demokrātiskajā dzīvē;

59. aicina konferenci par Eiropas nākotni sniegt Savienības pilsoņiem iespējas tieši paust viedokli, lai apspriestu EPI un tās pašreizējā tiesiskā regulējuma īstenošanas efektivitāti un popularizētu EPI kā noderīgu instrumentu, kas ļautu pilsoņiem piedalīties Savienības sabiedriskās politikas īstenošanā;

60. uzsver, ka Konference par Eiropas nākotni ir iespēja labāk izprast nepieciešamību piedalīties ES programmā un ka tā attiecīgi varētu ļaut nodoties pārdomām par to, kā uzlabot un likt piemērot pilsoniskās līdzdalības procesu; uzsver, ka Konference piešķirs jaunu sparū Eiropas diskusijai par demokrātiju, jo īpaši Eiropas pilsoņu iniciatīvu, nostiprināšanu; aicina Komisiju mudināt iedzīvotājus, kuru sniegtie priekšlikumi Konferencē par Eiropas nākotni ietvaros nav tikuši pārņemti Komisijas priekšlikumos, izmantot visus viņiem pieejamos instrumentus, tostarp Eiropas pilsoņu iniciatīvas;

Secinājumi

61. uzsver šo triju līdzdalības instrumentu lomu — veicināt un atbalstīt ES pilsoņu un iedzīvotāju iesaistīšanos, tādējādi panākot konkrētu tiešu ietekmi uz ES politikas programmu; aicina izveidot un plašā mērogā veicināt iedzīvotājiem paredzētu vienotu un pieklūstamu starpiestāžu tīmekļa vietni (un ērti izmantojamu lietotni), kurā būtu sniegta informācija par visām tiesībām un demokrātiskajiem instrumentiem, kas ļauj iedzīvotājiem tieši piedalīties un ietekmēt lēmumu pieņemšanu ES līmenī; uzskata, ka šāda vienota platforma ne tikai palielinātu iedzīvotāju izpratni par viņu tiesībām, bet arī veicinātu dažādo instrumentu savstarpējo papildināmību;

62. uzsver, ka regulāra informācijas vākšana par iedzīvotāju interesējošām tēmām un jautājumiem, kas vairākkārt tiek minēti līgumrakstos, Eiropas Ombuda veiktajās izmeklēšanās un Eiropas pilsoņu iniciatīvās, ļautu ātrāk rast risinājumus, vienlaikus nodrošinot saskaņotu ES politiku iedzīvotāju interesēs;

63. uzskata, ka ir būtiski analizēt Eiropas iestāžu un iedzīvotāju saziņas problēmas, kuru dēļ eiropieši nepietiekamā mērā izmanto iedzīvotāju līdzdalības mehānismus; aicina nodrošināt vajadzīgos resursus, lai plašākai sabiedrībai izplatītu informāciju par šo instrumentu eksistenci un darbību;

64. aicina veicināt sabiedrības, jo īpaši jauniešu, izpratni par šiem trijiem līdzdalības instrumentiem, lai tos padarītu par efektīviem un lietderīgiem demokrātiskās līdzdalības rīkiem; uzsver, ka visām ES iestādēm būtu maksimāli jāpastiprina komunikācijas centieni vietējā, reģionālā un valsts līmenī, lai pēc iespējas lielāku iedzīvotāju skaitu par minētajiem trim

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

instrumentiem, respektīvi, EPI, sūdzībām Eiropas Ombudam un tiesībām iesniegt lūgumrakstus, un viņus mudinātu tajos aktīvi piedalīties un iesaistīties; uzsver, ka ir svarīgi gan Eiropas, gan vietējā līmenī, izmantojot *Europe Direct* informācijas centrus un Eiropas mājas (⁽⁷⁾), sniegt iedzīvotājiem palīdzību lūgumrakstu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu iesniegšanā, kā arī sūdzību iesniegšanā Eiropas Ombudam;

65. uzsver būtiski svarīgo pedagoģisko lomu, kas akadēmiskās vides pārstāvjiem jāuzņemas Eiropas pilsoniskās izglītības nodrošināšanā; mudina dalībvalstis mācīt skolēniem pamatskolās un vidusskolās un studentiem universitātēs par trim ES līdzdalības instrumentiem, lai viņi būtu informēti par ES lēmumu pieņemšanas procesu un to, kā tajā aktīvi piedalīties; prasa Eiropas Komisijai stiprināt programmas “Erasmus+” mērķus, kas saistīti ar jauniešu aktīvu līdzdalību demokrātijā, jo īpaši izmantojot mācību pasākumus nolūkā attīstīt pilsoniskās spējas un izpratni par Eiropas politiku; atgādina, ka jauniešu pilsoniskā līdzdalība ir būtiski svarīga jebkuras demokrātijas nākotnei;

66. uzsver, ka ir svarīgi sniegt cilvēkiem ar invaliditāti pilnīgu piekļuvi visiem dažādajiem instrumentiem, ko ES piedāvā iedzīvotājiem, jo īpaši ar sistemātisku tulkošanu, tostarp zīmju valodā un viegli lasāmā valodā;

67. aicina ES iestādes risināt problēmas, ar ko saskaras neaizsargātas cilvēku grupas, kuras ir nepietiekami pārstāvētas un nespēj panākt savu problēmjautājumu risināšanu, un iesaistīt šīs grupas lēmumu pieņemšanā;

68. aicina Komisiju iekļaut visus trīs līdzdalības instrumentus 2019.–2027. gada jaunatnes stratēģijas “Jauniešu iesaistīšanās, saiknes veidošana un iespēju veicināšana: jauna ES jaunatnes stratēģija” īstenošanā, jo īpaši rīcības jomās “Iesaistīšanās” un “Saiknes veidošana”;

69. atgādina, ka ES daudzvalodu saziņas politika, kā arī informācijas un dokumentu publicēšana visās oficiālajās ES valodās ir būtiski svarīgs elements saziņā ar visu dalībvalstu iedzīvotājiem un viņu iesaistīšanā, un ka tas būtu jāstiprina; uzsver tās nozīmīgumu visos saziņas kanālos, tostarp sociālajos medijos, lai veidotu labāku saikni ar iedzīvotājiem, sevišķu uzmanību pievēršot cilvēku ar invaliditāti īpašajām vajadzībām; atziniņi vērtē Ombuda publicētās pamatnostādnes, kurās iestādēm sniegti norādījumi par to, kā pilnveidot savu valodas politiku iedzīvotājiem visdraudzīgākajā veidā;

70. uzstāj, ka Parlamentā ir jāapspriež Lūgumrakstu komitejas nozīme un locekļu skaits; norāda, ka iedzīvotāju prasības būs iespējams vairāk ņemt vērā tikai tad, ja kāda kompetentā iestāde uzņemsies atbildību par turpmāku pasākumu īstenošanu; uzsver, ka pašlaik Lūgumrakstu komiteja nav ne pietiekami liela, ne tai nav pietiekamu pilnvaru, lai spētu apmierināt iedzīvotāju pieprasījumu pēc komitejas palīdzības;

71. uzsver, ka ir jānovērš nepilnības ES lūgumrakstu sistēmā, ņemot vērā personu ar invaliditāti īpašās vajadzības, lai nodrošinātu visu tās demokrātisko potenciālu un darba kārtības noteikšanas funkciju; aicina ES iestādes izmantot savus resursus, lai palielinātu šī rīka spēju raisīt interesi un veicinātu iedzīvotāju līdzdalību ES likumdošanas procesā; šajā saistībā uzsver vajadzību piešķirt lielāku ES finansējumu līdzdalības mehānismu veicināšanai;

72. uzsver, ka, lai uzlabotu iedzīvotāju līdzdalību, iedzīvotājiem ir vajadzīgas skaidras norādes, kas palīdzētu viņiem izvēlēties vispiemērotāko līdzdalības rīku savu bažu risināšanai; uzskata, ka ir jāizprot šķēršļi, ar kuriem iedzīvotāji, jo īpaši eiropieši ar invaliditāti, saskaras, iesniedzot lūgumrakstu Parlamentam, sūdzību Ombudam vai iniciatīvu Komisijai, un tie jānovērš;

73. turklāt uzsver, ka tās Eiropas pilsoņu iniciatīvas un lūgumraksti, kuriem ir bijusi ietekme, jo īpaši tie, kas guvuši plašu uzmanību medijos vai tikuši ņemti vērā Komisijā vai Parlamentā, būtu atsevišķi jāanalizē, lai konstatētu veiksmīgas stratēģijas un paraugprakses piemērus, ko nākotnē varētu izmantot pieredzes gūšanai;

74. uzsver pārredzamības nozīmīgumu sūdzību un pilsoņu iniciatīvu izskatīšanas procesā; aicina Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu pilnīgu pārredzamību; pauz atbalstu Eiropas Ombuda darbībām nolūkā padarīt visas ES iestādes un struktūras ES iedzīvotājiem daudz pārredzamākas un pārskatatbildīgākas;

(⁽⁷⁾) “Maisons de l'Europe” (franču valodā): <https://www.maisons-europe.eu/>

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

75. ir stingri pārlicināts, ka iedzīvotāju piekļuve Eiropas iestāžu dokumentiem ir līdzdalības demokrātijas pamats; šajā sakarā uzsver, ka iestādēm ir jābūt iedzīvotājiem pārredzamām un pārskatatbildīgām;

76. uzsver, ka debatēm par ES nākotni būtu jāuzlabo iedzīvotāju līdzdalības instrumenti, kas ļaus panākt demokrātiskāku, pārredzamāku un iedzīvotājiem atvērtāku Savienību;

o

o o

77. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas ombudam, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī ombudiem vai līdzvērtīgām kompetentajām iestādēm.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0068

Jauns ES stratēģiskais satvars darba aizsardzības jomā laikposmam pēc 2020. gada

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par jaunu ES stratēģisko satvaru darba aizsardzības jomā laikposmam pēc 2020. gada (ietverot darba ņēmēju aizsardzību pret kaitīgu vielu iedarbību darba vietā, stresu darba vietā un atkārtotu kustību radītas traumas) (2021/2165(INI))

(2022/C 347/10)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 3. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 153. un 168. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Eiropas Sociālās hartas 3. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 3. pantu,
- ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvencijas un ieteikumus darba aizsardzībā,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus 2030. gadam (IAM), jo īpaši 8.8. mērķi par darba tiesību aizsardzību un drošas darba vides veicināšanu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (UNCPRD), kuras līgumslēdzējas puses ir ES un visas tās dalībvalstis,
- ņemot vērā ANO Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) ziņojumu “AR6 Climate Change 2021: the Physical Science Basis” (“AR6 Klimata pārmaiņas 2021. gadā: fizikālās zinātnes pamats”),
- ņemot vērā Pasaules Veselības organizācijas (PVO) Eiropas satvaru rīcībai garīgās veselības jomā 2021.–2025. gadam ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 3. februāra paziņojumu “Eiropas Vēža uzveikšanas plāns” (COM(2021)0044),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 28. jūnija paziņojumu “ES stratēģiskais satvars par drošību un veselības aizsardzību darbā 2021.–2027. gadam. Darba aizsardzība mainīgā darba pasaulē” (COM(2021)0323),
- ņemot vērā Komisijas ekspertu grupas jautājumos par efektīviem ieguldījumiem veselībā 2021. gada 23. jūnija atzinumu “Supporting mental health of health workforce and other essential workers” (“Atbalsts veselības nozares darbinieku un citu kritiski svarīgo darba ņēmēju garīgajai veselībai”),
- ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pilāru, jo īpaši tā 5.–10. principu, ko Parlaments, Padome un Komisija kopīgi izsludināja 2017. gada 17. novembrī (“pilārs”),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 4. marta Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plānu,

⁽¹⁾ Projekts rezolūcijai par PVO Eiropas satvaru rīcībai garīgās veselības jomā 2021.–2025. gadam, Eiropas reģionālās komitejas septiņdesmit pirmā sesija, 2021. gada 13.–15. septembris.

⁽²⁾ OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā Eiropadomes 2021. gada 8. maija Portu deklarāciju,
- ņemot vērā Padomes 2019. gada oktobra secinājumus par labklājības ekonomiku, kuros uzsvērts, cik būtiski ir veicināt garīgo veselību darbvietā,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2021. gada 20. oktobra atzinumu “Drošība un veselības aizsardzība darbā — ES stratēģiskais satvars 2021.–2027. gadam”,
- ņemot vērā ES satvaru rīcībai garīgās veselības un labklājības jomā, kas tika pieņemta noslēguma konferencē par vienoto rīcību garīgās veselības un labbūtības jomā 2016. gada 21. un 22. janvārī ⁽³⁾,
- ņemot vērā ES Personu ar invaliditāti tiesību stratēģiju 2021.–2030. gadam,
- ņemot vērā pirmo kopīgo ziņojumu par Eiropas sociālo partneru pamatnolīguma par digitalizāciju īstenošanu (2021),
- ņemot vērā Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras (EU-OSHA) 2020. gada 24. aprīļa pamatnostādnes “Covid-19: atgriešanās darbvietā — darbavietu pielāgošana un darbinieku aizsardzība”,
- ņemot vērā EU-OSHA 2021. gada 22. oktobra ziņojumu “Tāldarbs un veselības riski saistībā ar Covid-19 pandēmiju — pierādījumi attiecīgajā jomā un to ietekme uz politiku”,
- ņemot vērā 2018. gada 11. septembra rezolūciju par risinājumiem attiecībā uz darba ņēmēju reintegrāciju kvalitatīvā nodarbinātībā pēc traumas vai slimības ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par Eiropas aizsardzību pārrobežu un sezonālajiem darba ņēmējiem saistībā ar Covid-19 krīzi ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 17. decembra rezolūciju par spēcīgu sociālo Eiropu taisnīgai pārejai ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par tiesībām būt bezsaistē ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2021. gada 16. septembra rezolūciju par godīgiem darba apstākļiem, tiesībām un sociālo aizsardzību platformā nodarbinātiem darbiniekiem — ar digitālo attīstību saistīti jauni nodarbinātības veidi ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 20. oktobra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par darba ņēmēju aizsardzību pret azbestu ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A9-0023/2022),

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/guides_for_applicants/h2020-SC1-BHC-22-2019-framework-for-action_en.pdf

⁽⁴⁾ OV C 433, 23.12.2019., 9. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 362, 8.9.2021., 82. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 445, 29.10.2021., 75. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 456, 10.11.2021., 161. lpp.

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0385.

⁽⁹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0427.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- A. tā kā, nosakot un īstenojot visu Eiropas Savienības politiku un darbības, ir jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis;
- B. tā kā saskaņā ar PVO Konstitūciju “veselība ir pilnīgas fiziskas, garīgas un sociālas labklājības stāvoklis, nevis vienkārši stāvoklis, kad cilvēks nejutās slims vai novārdzis”⁽¹⁰⁾.
- C. tā kā PVO ir noteikusi, ka garīgā veselība ir stāvoklis, kad persona spēj izmantot savas spējas, pārvarēt parasto ikdienas stresu, ražīgi un auglīgi strādāt un darboties savas kopienas labā⁽¹¹⁾;
- D. tā kā 2018. gadā ES-27 dalībvalstīs notika vairāk nekā 3 300 letāli nelaimes gadījumi un 3,1 miljons nelaimes gadījumu bez letālām sekām; tā kā katru gadu vairāk nekā 200 000 darba ņēmēju mirst no arodslimībām⁽¹²⁾; tā kā šie dati neietver visus nelaimes gadījumus, ko izraisījis nedeklarēts darbs, padarot ticamu pieņēmumu, ka patiesais skaits ievērojami pārsniedz oficiālo statistiku⁽¹³⁾; tā kā saskaņā ar Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda (*Eurofound*) datiem 2017. gadā 20 % darbvietu Eiropā bija sliktas kvalitātes un darba ņēmēju fiziskā vai garīgā veselība tika pakļauta palielinātam riskam; tā kā 14 % darba ņēmēju ir bijuši pakļauti augstam psihosociālo risku līmenim⁽¹⁴⁾; tā kā 23 % Eiropas darba ņēmēju uzskata, ka viņu drošība vai veselība ir apdraudēta viņu darba dēļ; tā kā 2015. gadā Eiropas darba apstākļu apsekojumā tika konstatēts, ka 21 % darbvietu Eiropā bija augsti prestižas darbvietas⁽¹⁵⁾; tā kā 2020. gadā Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma dēļ Eiropas darba apstākļu apsekojumu darbs uz vietas tika apturēts, bet 2021. gada jūlijā tas tika atsākts, lai sagatavotu apsekojuma publicēšanu līdz 2022. gada beigām;
- E. tā kā ar darbu saistītu traumu risks ir vairāk nekā trīs reizes lielāks tiem darba ņēmējiem, kuri savā darbā ir strādājuši mazāk par četrām nedēļām, salīdzinājumā ar tiem, kuri savā darbā ir strādājuši vairāk nekā gadu⁽¹⁶⁾;
- F. tā kā nelaimes gadījumu darbā un bojāgājušo skaita samazināšanās tendences visās valstīs nav vienādas;
- G. tā kā Eiropas Vēža uzveikšanas plāna mērķis ir samazināt vēža radīto slogu pacientiem, viņu ģimenēm un veselības aprūpes sistēmām; tā kā vēzis ir galvenais ar darbu saistītu nāves gadījumu cēlonis, jo izraisa 52 % no visiem ar darbu saistītajiem nāves gadījumiem ES; tā kā tiek lēsts, ka katru gadu 100 000 arodekspozīcijas izraisīta vēža nāves gadījumu ir saistīti ar kancerogēnu iedarbību darba vietā⁽¹⁷⁾; tā kā dažādas aģentūras, ieinteresētās personas un Pasaules Veselības organizācija ir identificējušas 50 līdz 70 vielas vai vielu grupas un ir iekļāvušas tās prioritāros sarakstos ar darba vietā atrodamajiem kancerogēniem, mutagēniem un reproduktīvajai sistēmai toksiskām vielām, kurām ir nepieciešams noteikt saistošas robežvērtības; tā kā darba ņēmēji darbvietā bieži ir pakļauti dažādu vielu kopējai iedarbībai, kas var palielināt risku veselībai, izraisīt nelabvēlīgu ietekmi uz viņu reproduktīvo sistēmu, pazemināt auglību vai izraisīt neauglību, kā arī var negatīvi ietekmēt augļa attīstību un laktāciju;

⁽¹⁰⁾ <https://www.who.int/about/governance/constitution>

⁽¹¹⁾ PVO fakts lapa: “*Mental health: strengthening our response*” (“Garīgā veselība — mūsu atbildes pasākumu stiprināšana”), 2018. gada marts. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response>

⁽¹²⁾ Eiropas Komisijas paziņojums presei par darba aizsardzību mainīgajā darba pasaulē, 2021. gada 28. jūnijs. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/IP_21_3170

⁽¹³⁾ *Eurostat*, statistika par nelaimes gadījumiem darbā, 2020. gada novembris.

⁽¹⁴⁾ *Eurofound* Sestais Eiropas darba apstākļu apsekojums — pārskata ziņojums (2017. gada atjauninājums), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2017. gads.

⁽¹⁵⁾ Darba kvalitātes tendences liecina, ka aina ir niansētāka nekā vienkārša polarizācija starp augstas un zemas kvalitātes darbvietām. Analizē darba ņēmēji sagrupēti piecos darbvietu kvalitātes profilos: “augsti prestižās” darbvietas (21 % darba ņēmēju); “līdzsvarotās” darbvietas (25 %); “aktīva fiziska darba” darbvietas (21 %); “spiediena apstākļu” darbvietas (13 %); un “zemas kvalitātes” darbvietas (20 %). Darba kvalitātes rādītāju skaitliskie rezultāti starp profiliem ir atšķirīgi, pastiprinot pieņēmumu, ka darba kvalitātei ir dažādi aspekti.

⁽¹⁶⁾ <https://www.safetyandhealthmagazine.com/articles/14053-new-workers-higher-risk>

⁽¹⁷⁾ EU-OSHA, “Nelaimes gadījumu darbā un arodslimību izmaksu starptautisks salīdzinājums”, 2017.gads.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- H. tā kā pakļautība azbesta iedarbība ik gadu Eiropā prasa aptuveni 88 000 dzīvību, kas veido 55-75 % no darba vietā konstatētajiem plaušu vēža gadījumiem, un tā kā azbests ir galvenais plaušu vēža cēlonis, kas rada 45 % no gadījumiem⁽¹⁸⁾; tā kā tiek lēsts, ka mirstības rādītāji no šīs vielas iedarbības turpinās palielināties 2020. gadu beigās un 2030. gados⁽¹⁹⁾; tā kā, lai gan azbests ES ir aizliegts kopš 2005. gada, tas joprojām bieži vien ir sastopams administratīvajās ēkās, skolās, mājokļos, infrastruktūrā, sabiedriskā transporta objektos un ūdensapgādes tīklos; tā kā 80 % arodekspozīcijas izraisītu vēža gadījumu dalībvalstīs ir atzīti par tādiem, kas saistīti ar azbestu;
- I. tā kā tādi faktori kā radiācija, stress, darba organizācija un darba apstākļi ir saistīti ar arodvēzi; tā kā ādas vēzis kā viena no izplatītākajām arodslimībām pieaug dažādu faktoru, piemēram, klimata pārmaiņu, dēļ, savukārt par arodslimībām tiek atzīta tikai ļoti neliela daļa ādas audzēju, kas saistīti ar darbu; tā kā ārpus telpām strādājošie, īpaši tie, kas strādā lauksaimniecības, mežsaimniecības, būvniecības un tūrisma nozarē, saskaras ar ievērojamu risku saslimt ar nemelanomas ādas vēzi (NMSC) paaugstinātas ultravioletā starojuma iedarbības rezultātā; tā kā veselības aprūpes un neatliekamās palīdzības nozarē strādājošie, kuriem ir būtiska loma, nodrošinot gatavību ārkārtas situācijām un reaģēšanu uz tām, piemēram, ugunsdzēsēji un medmāsas, arī saskaras ar līdzīgām arodekspozīcijām un papildu stresu lielākas darba slodzes dēļ, kas var palielināt psihosociālos riskus; tā kā vēl nav vienotas Eiropas pieejas ultravioletā starojuma iedarbības novēršanai⁽²⁰⁾; tā kā pašlaik trūkst uzticamu un salīdzināmu ES līmeņa datu par vēža riska faktoru iedarbību darba vietā⁽²¹⁾; tā kā 2 % no vēža radītā sloga Eiropā ir saistīti ar jonizējošo starojumu un ka radona un tā sabrukšanas produktu iedarbība telpās ir otrs galvenais plaušu vēža cēlonis Eiropā⁽²²⁾ ⁽²³⁾;
- J. tā kā klimata pārmaiņām jau ir bijusi un būs negatīva ietekme uz cilvēku veselību, drošību darbā un darba apstākļiem; tā kā saskaņā ar jaunāko IPCC ziņojumu darba apstākļus arvien vairāk ietekmēs būtiskas laikapstākļu izmaiņas, piemēram, karstuma viļņi un spēcīgas lietusgāzes; tā kā palielināta ekspozīcija augstai temperatūrai darba vietā palielina karstuma dūriena, dehidratācijas, noguruma, koncentrācijas trūkuma un hronisku slimību komplikāciju risku; tā kā klimata pārmaiņas ietekmē arī ar darbu saistītas slimības, kurām ir saikne ar bioloģiskiem aģentiem, jo, piemēram, temperatūras paaugstināšanās var ietekmēt bioloģisko aģentu (ērcu, odu) vektoru ģeogrāfisko izplatību, tādējādi veicinot jaunu slimību izplatīšanos reģionā; tā kā ir būtiski pielāgot darba praksi, lai ņemtu vērā klimata pārmaiņu ietekmi⁽²⁴⁾;
- K. tā kā laba psihosociālā darba vide uzlabo darba ņēmēju garīgo un fizisko labbūtību; tā kā psihosociālie riski var izrietēt no sliktas darba plānošanas, organizācijas un vadības, kā arī no sliktiem sociālajiem apstākļiem darbā un var radīt negatīvas psiholoģiskas, fiziskas un sociālas sekas, piemēram, stresu, trauksmi, izdegšanu un depresiju, kas pieder pie otrās lielākās pašu iedzīvotāju norādītās veselības problēmu grupas, kas saistīta ar darbu⁽²⁵⁾; tā kā ar darbu saistīts stress var ievērojami palielināt balsta un kustību aparāta traucējumu, sirds slimību, autoimūnu slimību vai reimatisku/hronisku iekaisuma slimību izraisīšanas risku vai saasināt tās⁽²⁶⁾; tā kā saskaņā ar Eurofound un EU-OSHA datiem vairāk nekā ceturtdaļa darba ņēmēju Eiropā saskaras ar pārmērīgu stresu darbā; tā kā 51 % ES darba ņēmēju

⁽¹⁸⁾ Takala, J., darba dokuments: "Eliminating occupational cancer in Europe and globally" ("Arodekspozīcijas izraisīta vēža izskaušana Eiropā un pasaulē"), 2015. gads, 6. lpp.

⁽¹⁹⁾ "Global Asbestos Disaster" ("Azbesta izraisītā katastrofa pasaulē"), *International Journal of Environmental Research and Public Health* (2018).

⁽²⁰⁾ <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/infographic/the-economic-impact-of-non-melanoma-skin-cancer-on-the-society-and-the-welfare-system/>

⁽²¹⁾ EU-OSHA, Darba ņēmēju aptauja par ekspozīciju vēža riska faktoriem, 2020. gada 20. maijs.

⁽²²⁾ PVO fakto lapa "Radons un veselība", 2021. gada 2. februāris. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/radon-and-health>

⁽²³⁾ Eiropas Parlaments, DG IPOL, "Strengthening Europe in the fight against cancer – Going further, faster" ("Stiprinot Eiropas cīņu pret vēzi — panākt vairāk un sasniegt ātrāk"), 2020. gada jūlijs. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU\(2020\)642388_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU(2020)642388_EN.pdf)

⁽²⁴⁾ IPCC, sestais novērtējuma ziņojums, reģionālā fakto lapa par Eiropu. https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/factsheets/IPCC_AR6_WGI_Regional_Fact_Sheet_Europe.pdf

⁽²⁵⁾ Eurostat, Iedzīvotāju norādītās veselības problēmas un riska faktori, kas saistīti ar darbu — būtiski statistikas dati, 2021. gada septembris.

⁽²⁶⁾ EU OSHA, "Musculoskeletal disorders: association with psychosocial risk factors at work" ("Balsta un kustību aparāta traucējumu saistība ar psihosociālajiem riska faktoriem darbā"), 2021. gads.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

apgalvo, ka viņu darbavietā ir izplatīts stress un gandrīz 80 % vadītāju ir nobažījušies par stresu, kas saistīts ar darbu ⁽²⁷⁾, kas liecina, ka psihosociālie riski rada bažas lielākajai daļai uzņēmumu ⁽²⁸⁾; tā kā vairāk nekā pusi no visām ES zaudētajām darba dienām ir izraisījis ar darbu saistīts stress ⁽²⁹⁾; tā kā dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras pieejas psihosociālajiem riskiem un tiesību akti par tiem; tā kā Eiropas iedzīvotāju garīgo veselību un labbūtību var pozitīvi ietekmēt, pievēršot uzmanību darbavietā īstenotajām stratēģijām; tā kā garīgās veselības problēmu novēršana un garīgās veselības veicināšana arī palīdzētu samazināt tādu veselību apdraudošo uzvedību kā alkohola, narkotiku un tabakas lietošanu, fiziskās aktivitātes trūkumu un sliktu uzturu; tā kā labāks psiholoģiskās un fiziskās labbūtības līmenis ir tieši saistīts ar labāku sniegumu darbavietā;

- L. tā kā darba vietām, ņemot vērā to loģistikas resursus, var būt svarīga nozīme sabiedrības veselības jomā, veicinot veselīgu dzīvesveidu, sporta un fiziskās aktivitātes un plašāk sekmējot veselību visos tās aspektos darba ņēmēju vidū;
- M. tā kā veselībpratībai ir būtiska loma veselības apdraudējumu ietekmes novēršanā un mazināšanā, kā arī iedzīvotāju sapratnes palielināšanā par pretpasākumiem un dažādu veselības apdraudējumu riska novērtēšanu;
- N. tā kā Covid-19 pandēmija ir skaidri parādījusi nepieciešamību nodrošināt darba ņēmēju drošību un aizsardzību, tostarp viņu garīgās veselības jomā; tā kā tā ir uzsvērusi, cik svarīgi ir ieguldīt sabiedrības veselībā; tā kā Covid-19 pandēmija ir izraisījusi strauju tāldarba pieaugumu, — mājsedes laikā gandrīz pusei no visiem darba ņēmējiem ES vismaz daļu no sava darba laika strādājot no mājām ⁽³⁰⁾ un vienlaikus uzņemoties lielākus aprūpes pienākumus; tā kā ir pierādījies, ka attālinātam darbam ir spēcīga ietekme uz darba laika organizāciju, palielinot elastīgumu un darba ņēmēju pastāvīgu pieejamību ⁽³¹⁾, kas bieži izraisa darba un privātās dzīves konfliktu; tā kā ir sagaidāms, ka attālinātā darba un tāldarba izmantošana arī turpmāk būs lielāka nekā pirms Covid-19 krīzes vai ka tā vēl vairāk palielināsies ⁽³²⁾; tā kā tāldarbs krīzes laikā mazināja tās ietekmi un saglabāja darbavietas, kas citādi varētu tikt zaudētas ⁽³³⁾; tā kā tāldarbs arī nodrošina darba ņēmējiem iespēju pielāgot savu darba laiku un grafikus, lai ņemtu vērā savas personīgās un ģimenes vajadzības ⁽³⁴⁾; tā kā daži pētījumi liecina, ka priekšstati par tāldarbu kopš pandēmijas sākuma ir būtiski uzlabojušies, kā rezultātā, savukārt, aizvien plašāk tiek dota priekšroka hibrīddarba režīmam ⁽³⁵⁾;
- O. tā kā varbūtība, ka cilvēki, kuri regulāri strādā no mājām, strādās ilgāk par 48 stundām nedēļā, ir vairāk kā divreiz liela un pastāv risks, ka viņu atpūtas laiks starp darba dienām varētu būt mazāks par 11 stundām; tā kā gandrīz 30 % šādu tāldarbinieku dara zināmu, ka katru dienu vai vairākas reizes nedēļā viņi strādā brīvajā laikā, kamēr brīvajā laikā strādā mazāk nekā 5 % "birojā strādājošo" darbinieku, un ka tāldarbiniekiem var nākties biežāk strādāt ārpus ierastā darba laika; tā kā psihosociālie riski ir visizplatītākais veselības apdraudējums, kas saistīti ar tāldarbu ⁽³⁶⁾; tā kā lielāka tāldarba izplatība ir izraisījusi arī tādu fizisku problēmu kā balsta un kustību aparāta traucējumu lielāku izplatību saistībā ar sēdošu uzvedību, sliktiem ergonomiskiem apstākļiem, garu darba laiku un ar darbu saistītu stresu;

⁽²⁷⁾ Eurofound un EU-OSHA, "Psychosocial risks in Europe: Prevalence and strategies for prevention" ("Psihosociālie riski Eiropā — to izplatība un novēršanas stratēģijas"), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2014. gads.

⁽²⁸⁾ EU-OSHA, "Psychosocial risks and stress at work" ("Psihosociālais risks un stress darbā"). <https://osha.europa.eu/en/themes/psychosocial-risks-and-stress>

⁽²⁹⁾ EU OSHA, "OSH figures: stress at work – facts and figures" ("Skaitļi par drošību un veselības aizsardzību darbā — fakti un skaitļi"), 2009. gads.

⁽³⁰⁾ Eurofound, "Living, working and COVID-19" ("Dzīve, darbs un Covid-19"), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2020. gads.

⁽³¹⁾ Eurofound un Starptautiskais Darba birojs (2017), "Working anytime, anywhere: The effects on the world of work (Darbs jebkurā laikā, jebkurā vietā un tā ietekme uz darba pasauli), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, un Starptautiskais Darba birojs, Ženēva, 2017. gads.

⁽³²⁾ Eiropas Arod biedrību institūts "Teleworking in the aftermath of the Covid-19 pandemic: enabling conditions for a successful transition" ("Tāldarbs pēc Covid-19 pandēmijas — labvēlīgas iespējas sekmīgai pārejai"), 2021. gads.

⁽³³⁾ Eurofound un Eiropas Komisijas Kopīgais pētniecības centrs "What just happened? COVID-19 lockdowns and change in the labour market" ("Kas ir noticis? Covid-19 mājsedes un darba tirgus izmaiņas"), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2021. gads.

⁽³⁴⁾ Eurofound "Telework and ICT-based mobile work: Flexible working in the digital age" ("Tāldarbs un uz IKT balstīts mobilais darbs: elastīgs darbs digitālajā laikmetā"), sērija par jaunajiem nodarbinātības veidiem, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2020. gads.

⁽³⁵⁾ Microsoft Work Trend Index, "The next great disruption is hybrid work – are we ready?" ("Vai mēs esam gatavi nākamajām lielajām pārmaiņām, proti, hibrīddarbam?"), 2021. gads.

⁽³⁶⁾ EU-OSHA "Tāldarbs un veselības riski saistībā ar Covid-19 pandēmiju — pierādījumi attiecīgajā jomā un to ietekme uz politiku", Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2021. gads.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- P. tā kā mainīgais darba tirgus var potenciāli ietekmēt drošību un veselības aizsardzību darbā, kā arī darba apstākļus, ņemot vērā demogrāfiskās norises, jaunu tehnoloģiju, piemēram, nanotehnoloģiju un mākslīgā intelekta, ieviešanu, kā arī esošo instrumentu vai mašīnu paaudzes, jaunu vielu un ķīmisko produktu klātbūtni un jaunus darbvietu veidus; tā kā aizvien vairāk darba ņēmēju pāriet uz platformu darbu, netradicionālu darbu vai netipisku nodarbinātību;
- Q. tā kā Covid-19 krīze ir parādījusi nestandarta darba ņēmēju, tostarp to, kuri strādā digitālu darbu vai ir nodarbināti platformās, un pašnodarbināto personu, neaizsargātību; tā kā pastāv liela iespējamība, ka platformu darba daļa darba tirgū turpinās pieaugt; tā kā uz pašnodarbinātām personām neattiecas stratēģiskais satvars par darba aizsardzību, jo uz tām neattiecas ES tiesību akti par drošību un veselības aizsardzību darbā; tā kā platformu darbinieki var tikt pakļauti paaugstinātam veselības un drošības riskam, kas neaprobežojas tikai ar fizisko veselību, bet var ietekmēt arī psihosociālo veselību, ņemot vērā neparedzamu darba laiku, darba intensitāti, konkurētspējīgu vidi, informācijas pārslodzi un izolāciju; tā kā algoritmiskā pārvaldība rada jaunas problēmas darba nākotnei, jo tās darba ņēmējiem var radīt pārmērīgu ātrumu un spiedienu par efektivitāti; tā kā šāds pārvaldības veids var apdraudēt transporta un piegādes nozares platformu darbinieku, jo īpaši riteņbraucēju kā neaizsargātu satiksmes dalībnieku, drošību, kā arī apdraudēt citu satiksmes dalībnieku drošību; tā kā platformu darbinieces, jo īpaši autovadītājas un sievietes, kas sniedz uzkopšanas un aprūpes pakalpojumus privātās dzīvesvietās, ir pakļautas lielākam seksuālas uzmākšanās un dzimumbalstītas vardarbības riskam un tā kā trūkst ziņošanas līdzekļu, nav kontakta ar atbildīgo cilvēku vai pastāv bailes no negatīviem novērtējumiem un darba zaudēšanas nākotnē, viņas varētu izvēlēties neziņot par šādiem gadījumiem; tā kā platformu darbā netiek pietiekami ziņots par seksuālu uzmākšanos un vardarbību⁽³⁷⁾;
- R. tā kā Covid-19 pandēmija ir parādījusi, ka darbvietas var būt galvenie infekcijas izplatīšanās centri; tā kā sezonas darbinieku darba un dzīves apstākļu nestabilitāte Eiropā, jo īpaši lauksaimniecības nozarē, bija labi dokumentēta jau pirms Covid-19 krīzes⁽³⁸⁾; tā kā pandēmijas laikā saņemtie satraucošie ziņojumi par pārrobežu un sezonas darbinieku tiesību pārkāpumiem darba un dzīves apstākļu ziņā ir parādījuši, ka viņu situācija pandēmijas laikā ir pasliktinājusies vēl vairāk; tā kā īstermiņa darba ņēmēji bieži vien dzīvo grupu izmitināšanas vietās, kurās sociālā distancēšanās ir apgrūtināta un ir palielināts inficēšanās risks; tā kā plaši inficēšanās uzliesmojumi ar Covid-19 ir notikuši tādās nozarēs kā pārtikas pārstrāde; tā kā nestabili nodarbinātības veidi, piemēram, pagaidu darbs, fiktīva pašnodarbinātība vai darbs apakšuzņēmēju ķēdēs, regulāri izslēdz darba ņēmējus no drošības un veselības aizsardzības darbā (OSH) pakalpojumiem un apmācības; tā kā Eiropas Darba iestādes (EDI) mērķis ir nodrošināt taisnīgu darbaspēka mobilitāti, palīdzot dalībvalstīm un Komisijai efektīvi piemērot un izpildīt Savienības tiesību aktus, kas saistīti ar darbaspēka mobilitāti un sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju ES, tostarp ziņot par iespējamiem pārkāpumiem, piemēram, darba apstākļu un veselības aizsardzības un drošības noteikumu pārkāpumiem, ja tās savu uzdevumu izpildes laikā uzzina par šādiem pārkāpumiem;
- S. tā kā profilakse, izpratnes veicināšana, labbūtības pasākumi un veselības un drošības kultūras veicināšana darbā var dot pozitīvus rezultātus darba ņēmēju veselības uzlabošanā, kā arī jaunu nodarbinātības vai brīvprātīgā darba iespēju nodrošināšanā;
- T. tā kā darba inspekcijas pārbaudēm ir svarīga nozīme arodveselības un darba drošības politikas īstenošanā reģionālā un vietējā līmenī; tā kā SDO ieteikumā ir ierosināts panākt, ka uz 10 000 darba ņēmējiem ir viens darba inspektors, lai varētu veikt efektīvas un savlaicīgas pārbaudes, kuru mērķis ir izskaust visu veidu ļaunprātīgu izmantošanu; tā kā saskaņā ar EU-OSHA pētījumu 88 % darba devēju norāda, ka tiesību aktu ievērošana ir galvenais iemesls, kāpēc viņi pārvalda arodveselību un darba drošību⁽³⁹⁾;

⁽³⁷⁾ Starptautiskā Darba organizācija, "World Employment and Social Outlook 2021: The role of digital labour platforms in transforming the world of work" ("Nodarbinātība pasaulē un sabiedrības prognozes 2021. gadā: digitālo darba platformu nozīme darba pasaules pārveidošanā"), <https://www.ilo.org/global/research/global-reports/weso/2021/lang-en/index.htm>
<https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2020-digitalisation-and-future-work>

⁽³⁸⁾ Eiropas Arodbiedrību konfederācija, informatīvs paziņojums "National measures targeting seasonal workers to address labour shortages (particularly in the agricultural sector)" ("Sezonas darbiniekiem paredzētie valsts pasākumi darbaspēka trūkuma novēršanai (īpaši lauksaimniecības nozarē)", 2020. gada 29. maijs. https://www.etuc.org/sites/default/files/publication/file/2020-05/Covid-19%20Briefing%20Seasonal%20Workers%20Final_updated%2029%20May%202020.pdf

⁽³⁹⁾ Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (ES-OSHA), "Third European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks" ("Trešā Eiropas uzņēmumu aptauja par jauniem riskiem un riskiem nākotnē") (ESENER 3), 2019. <https://www.enshpo.eu/pdfs/news01.pdf>

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- U. tā kā Covid-19 pandēmija ir radījusi ārkārtējas prasības veselības aprūpes darbiniekiem; tā kā sarežģīta darba vide un bažas par personīgo un ģimenes drošību ir radījušas negatīvas psiholoģiskas sekas; tā kā veselības aprūpes speciālisti saskaras ar lielāku stresu, trauksmi un depresiju salīdzinājumā ar citu nozaru speciālistiem ⁽⁴⁰⁾; tā kā Eiropas Savienībai ir jānodrošina Covid-19 krīzes un jāizveido efektīva sistēma, lai koordinētu reaģēšanu uz jebkādu turpmāku sabiedrības veselības apdraudējumu, ietverot profilaksi, sagatavotību un reaģēšanas plānošanu darbā;
- V. tā kā Covid-19 pandēmija ir atklājusi un saasinājusi dzimumu nevienlīdzību; tā kā lielākā daļa priekšplāna būtiskāko veselības, sociālās, izglītības un aprūpes nozares darbinieku ir sievietes; tā kā pandēmijas kulminācijas laikā šīs darbinieces saskārās ar ilgām darba stundām un ziņoja par problēmām darba un privātās dzīves saskaņošanā; tā kā, lai gan šīs profesijas tiek uzskatītas par būtiskām, tās joprojām ir dažas no vismazāk novērtētajām un nepietiekami apmaksātajām darbvietām ES; tā kā Covid-19 krīze ir radījusi īpaši lielu risku sievietēm un tās izraisītās ekonomiskās un sociālās sekas viņas skar smagāk ⁽⁴¹⁾;
- W. tā kā ir svarīgi veselības aizsardzībai un drošībai darbā piemērot dzimumperspektīvu, jo atkarībā no dzimuma darba ņēmēji var būt vairāk pakļauti dažādu veidu vielām vai riskiem un būt neaizsargātāki pret tiem; tā kā tiesību būt bezsaistē kontekstā būtu jārisina dzimumu līdztiesības jautājumi;
- X. tā kā cīņa pret bīstamu vielu un citu riska faktoru iedarbību darbvietā ir īpaši svarīga, lai novērstu nevienlīdzību veselības jomā, jo arī dažas darba ņēmēju kategorijas, kas ir visneaizsargātākās, var saskarties ar šādiem riska faktoriem; tā kā personas ar invaliditāti, jaunieši un vecāka gadagājuma cilvēki ir īpaši neaizsargāti Covid-19 krīzes kontekstā; tā kā viņi, visticamāk, neproporcionāli cietīs un viņiem būs īpašas atbalsta vajadzības, kas jāņem vērā darba aizsardzības stratēģijā, reaģējot uz pandēmiju; tā kā personas ar invaliditāti vai ar hroniskām slimībām vai personas, kas atgūstas no traumas vai slimības, var pieprasīt individualizētu atbalstu un darba vietas pielāgošanu, ja tās vēlas piedalīties darba tirgū; tā kā pētījumi liecina, ka šīs grupas ir pakļautas lielam garīgās veselības problēmu riskam; tā kā darba vietas pielāgošanas un saprātīgu pielāgojumu, tostarp ārkārtas evakuācijas procedūru, jo īpaši attiecībā uz darba ņēmējiem ar invaliditāti, trūkums var radīt fizisku, garīgu un psiholoģisku spriedzi, kas var apdraudēt šo darba ņēmēju veselību un drošību, jo īpaši tad, ja personām ar invaliditāti vēl nav pilnībā pieejami ar darbu saistīti digitālie rīki;
- Y. tā kā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām, kas Eiropas Savienībā stājās spēkā 2011. gadā, ir noteikts, ka "dalībvalstis veic efektīvus un attiecīgus pasākumus, tostarp ar līdzinieku atbalstu, lai personas ar invaliditāti varētu panākt un saglabāt maksimālu patstāvību, pilnīgas fiziskās, garīgās, sociālās un profesionālās spējas un pilnīgu iekļaušanos un līdzdalību visās dzīves jomās" un "atzīst personu ar invaliditāti tiesības uz darbu vienlīdzīgi ar citiem; tās ietver iespēju pelnīt iztikas līdzekļus ar darbu, kuru persona ar invaliditāti brīvi izvēlas vai kuram piekrīt darba tirgū un darba vidē, kas ir atklāta, veicina integrāciju un ir pieejama personām ar invaliditāti";
- Z. tā kā saskaņā ar *Eurofound* datiem ⁽⁴²⁾ starp ES iedzīvotājiem nav vienlīdzības saistībā ar spēju atgriezties darbā traumas vai slimības laikā vai pēc tās; tā kā tikai katrs trešais ES darba ņēmējs, kura ikdienas darbību smagi vai nedaudz ierobežo hroniskas slimības, ziņo, ka viņa darba vieta ir pielāgota, lai ņemtu vērā viņa veselības problēmas; tā kā

⁽⁴⁰⁾ da Silva Neto, AM et al, "Psychological effects caused by the COVID-19 pandemic in health professionals: A systematic review with meta-analysis" ("Covid-19 pandēmijas izraisītā psiholoģiskā ietekme uz veselības aprūpes speciālistiem — Sistemātisks pārskats ar metaanalīzi") *Progress in neuro-psychopharmacology & biological psychiatry*. 2021. gada 10. janvāris.

⁽⁴¹⁾ Eiropas Parlamenta infografika "Kā Covid-19 pandēmija ietekmē sievietes", 2021. gada 1. marts. <https://www.europarl.europa.eu/news/lv/headlines/society/20210225STO98702/ka-covid-19-pandemija-ietekme-sievietes-infografikas>; Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts. <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/essential-workers>

⁽⁴²⁾ Eurofound, ziņu raksts "Just one in three workers with limiting chronic disease in adapted workplace" ("Tikai katrs trešais darba ņēmējs ar ierobežojošām hroniskām slimībām strādā pielāgotā darba vietā"), 2019. gada 15. oktobris. <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/just-one-in-three-workers-with-limiting-chronic-disease-in-adapted-workplace>

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Eurofound arī norādīja, ka darba ņēmējiem ar zemu izglītības līmeni un tiem, kuri strādā mazkvalificēta darba profesijās, ir ne tikai lielāka iespēja saslimt ar hroniskām slimībām un saskarties ar ierobežojumiem ikdienas darbā, bet arī mazāka iespēja, ka viņi gūs labumu no darba vietas pielāgošanas;

- AA. tā kā pēdējo gadu laikā ir ievērojami palielinājusies zinātniskā informācija par dažādu apdraudējumu iedarbību; tā kā tādēļ būtu jāatjaunina ES arodslimību saraksts; tā kā Komisijas 2003. gada 19. septembra lēmumā 2003/670/EK par Eiropas arodslimību sarakstu⁽⁴³⁾ dalībvalstīm ieteikts pēc iespējas ātrāk savos tiesību aktos ieviest noteikumus un administratīvos aktus attiecībā uz arodslimībām saistībā ar kompensāciju; tā kā dalībvalstīm savos tiesību aktos būtu jāgarantē, ka ikvienam darba ņēmējam ir tiesības uz kompensāciju par arodslimībām, ja viņš vai viņa cieš no slimības, ko pēc izcelsmes un rakstura var pierādīt kā arodslimību; tā kā, ņemot vērā pašreizējo saskaņotības trūkumu arodslimību atzīšanā, daži ES uzņēmumi un darba ņēmēji no valstīm, kurās ir augstāks vai zemāks arodslimību atzīšanas līmenis, var tikt diskriminēti;
- AB. tā kā augsti arodveselības un darba drošības standarti, darba un privātās dzīves līdzsvars, vecumam piemērota darba vide, zemākas kvantitatīvās prasības un darba laika autonomija varētu ļaut vecāka gadagājuma cilvēkiem brīvprātīgi palikt darba tirgū un mudināt viņus to darīt; tā kā īpaša uzmanība jāpievērš to darba ņēmēju vajadzībām, kuri strādā fiziski vai psiholoģiski prasīgos darbos;
- AC. tā kā ar darbu saistītas mehānisko transportlīdzekļu sadursmes notiek darba vietā un ar darbu saistītā transportlīdzekļa vadīšanā, galvenokārt iesaistot uzņēmuma transportlīdzekli; tā kā dalībvalstīs tiek dažādi ziņots par letāliem nelaimes gadījumiem darbā un nāves gadījumiem uz ceļiem, tāpēc ir grūti salīdzināt statistiku par sadursmju gadījumiem, kas saistīti ar darbu; tā kā tiek lēsts, ka ar darbu saistītas sadursmes izraisa no vienas ceturtdaļas līdz vairāk nekā vienai trešdaļai no visiem ar darbu saistītajiem nāves gadījumiem; tā kā nav standartizētas ES definīcijas par nāves gadījumiem uz ceļa saistībā ar darbu; tā kā ir noteikti vairāki Eiropas mēroga mērķi, lai samazinātu ceļu satiksmes negadījumu izraisīto mirstību, bet neviens no tiem tieši neattiecas uz ceļu satiksmes negadījumiem, kas saistīti ar darbu;
- AD. tā kā tradicionālie veselības apdraudējumi, piemēram, manuāla smagu kravu apstrāde, troksnis, neērtas darba pozas un atkārtotas plaukstu vai roku kustības joprojām apdraud daudzus darba ņēmējus un šie apdraudējumi tika uzsvērti *Eurofound* piektajā darba apstākļu apsekojumā⁽⁴⁴⁾; tā kā reimatisko un balsta un kustību aparāta slimību riska faktori darbavietā ir vibrācija, smagu objektu celšana, darbs ar displeju ierīcēm, mašīnu un smago iekārtu izmantošana; tā kā no visiem darba apstākļiem reimatiskās un balsta un kustību aparāta slimības rada vislielāko produktivitātes zudumu⁽⁴⁵⁾;
- AE. tā kā ar darbu saistītas sirds un asinsvadu un elpceļu slimības ir otrs lielākais ar darbu saistītu nāves gadījumu cēlonis; tā kā augstās psiholoģiskās prasības, spriedze darbā, ilgas darba stundas, garīgi traucējumi, darbvieta nedrošība un fiziskās aktivitātes trūkums ir tieši saistītas ar tiem⁽⁴⁶⁾;
- AF. tā kā drošība un veselības aizsardzība darbā ir jāuzskata par ētisku un sociālu pienākumu, kā arī par stingru normatīvo prasību, kas jāievēro uzņēmējiem,

1. atzinīgi vērtē Komisijas stratēģisko satvaru un jo īpaši to, ka ir ieviesta “nulles redzējuma” pieeja ar darbu saistītiem negadījumiem un slimībām, tostarp gaidāmo jauno sociālo rezultātu pārskata rādītāju par letāliem nelaimes gadījumiem darbā; tomēr pauž nožēlu par to, ka darba aizsardzības stratēģijas mērķu vērienīgums neatbilst tās nulles redzējuma mērķim, un aicina Komisiju nākt klajā ar priekšlikumiem, kas atbilstu šim mērķim; aicina izstrādāt ceļvedi nelaimes

⁽⁴³⁾ OV L 238, 25.9.2003., 28. lpp.

⁽⁴⁴⁾ *Eurofound*, Eiropas darba apstākļu apsekojums, 2021. gads. <https://www.eurofound.europa.eu/surveys/2021/european-working-conditions-survey-2021>;

⁽⁴⁵⁾ https://eular.org/myUploadData/files/eular_vision_paper_on_eu_health_policy_branded.pdf

⁽⁴⁶⁾ Niedhammer I., Bertrais S., Witt K. (2021), “Psychosocial Employment exposure and health results: a meta-review of 72 literature reviews with meta-analysis”, *Scand J Work Environ Health* 2021.g.;47(7):489–508. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

gadījumu un nāves gadījumu samazināšanai darbā, paredzot pienācīgu ES un valsts finansējumu dalībvalstīm, lai pabeigtu pāreju uz bojāgājušo skaitu, kas vienāds ar nulli; uzsver, ka nulles redzējumam nevajadzētu izraisīt nepietiekamu ziņošanu par nelaiemes gadījumiem un slimībām, kas saistītas ar darbu; aicina Komisiju nulles redzējuma pieejā iekļaut visus ievainojumus un nelaiemes gadījumus, kā arī fizisko un garīgo novājinātību; aicina Komisiju un dalībvalstis ievērojami vairāk pievērsties profilakses stratēģijām, piemēram, stiprinot darba inspekciju, valstu darba aizsardzības dienestu un sociālo partneru dialogu, lai nodrošinātu, ka visiem darba ņēmējiem neatkarīgi no darba devēja veida vai lieluma ir tiesības uz visaugstāko iespējamo veselības un drošības aizsardzības līmeni; prasa vērienīgi īstenot un uzraudzīt jauno stratēģisko satvaru par drošību un veselības aizsardzību darbā 2021.–2027. gadam, ņemot vērā arī Covid-19 pandēmijas ietekmi; aicina regulāri atjaunināt stratēģisko satvaru un uzlabot pašreizējās valstu stratēģijas saskaņā ar darba tirgu attīstību un divējādo digitālo un zaļo pārkārtošanos; uzskata, ka ir vajadzīga cieša sadarbība ar sociālajiem partneriem un likumdošanas pasākumi vairākos ES politikas aspektos, kas saistīti ar arodveselību un drošību, lai papildinātu dažādos nesaistošos pasākumus, kas paredzēti nulles redzējuma īstenošanai; aicina skaidri koncentrēties uz darba ņēmēju līdzdalību un pastiprināt apspriešanos ar sociālajiem partneriem, īstenojot nulles redzējuma pieeju; atzinīgi vērtē to, ka augstākā līmeņa sanāksmē par drošību un veselības aizsardzību darbā 2023. gadā īpaša uzmanība tiks pievērsta “nulles redzējuma” pieejas progresam;

2. aicina Komisiju Eiropas Vēža uzveikšanas plānā izvirzīt vērienīgākus mērķus cīņai pret arodvēzi; aicina pastāvīgi un vērienīgā termiņā atjaunināt Direktīvu 2004/37/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar kancerogēnu vai mutagēnu iedarbību darbā⁽⁴⁷⁾, tostarp pēc rīcības plāna iesniegšanas un pēc apspriešanās ar Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju nekavējoties un līdz 2022. gada beigām šajā direktīvā nosakot arodekspozīcijas robežvērtības vismaz 25 papildu prioritārajām vielām; šajā sakarībā uzsver, ka Komisijai ir jānodrošina pietiekams darbinieku skaits, tostarp attiecīgajās nodaļās un iestādēs; uzsver, ka, izveidojot visaptverošus visu dalībvalstu reģistrus, būtu iespējams Eiropas mērogā vākt datus par visiem attiecīgajiem kancerogēniem; aicina ES iestādes un attiecīgās aģentūras, dalībvalstis un attiecīgās ieinteresētās personas cieši sadarboties un spēcīgi iesaistīt sociālos partnerus savāktu datu aktīvā izmantošanā, lai ar nepieciešamajiem lēģislatīvajiem un nelēģislatīvajiem pasākumiem apkarotu arodvēža veidus; aicina dalībvalstis nodrošināt, ka visiem darba ņēmējiem ir tiesības pārtraukt darbu, saskaroties ar tūlītējām briesmām un īpaši bīstamiem darba apstākļiem, saskaņā ar valsts praksi;

3. atzinīgi vērtē Direktīvā 2004/37/EK pausto Komisijas apņemšanos pārskatīt arodekspozīcijas robežvērtības svinam, kā arī tā savienojumiem un diizocianātiem; norāda, ka, lai gan Eiropas Ķīmikāliju aģentūras (ECHA) Riska novērtēšanas komiteja (RAC) iesaka noteikt svina atmosfēras robežvērtību 4 µg/m³ apmērā un tā bioloģisko robežvērtību 150 µg apmērā uz litru asins, veicot soli pareizajā virzienā, ierosinātā bioloģiskā robežvērtība pienācīgi neaizsargā sievietes un jo īpaši grūtnieces⁽⁴⁸⁾; aicina Komisiju nodrošināt, ka visos priekšlikumos par svina un tā savienojumu pārskatītajām ekspozīcijas robežvērtībām būtu nodrošināta vienlīdzīga aizsardzība visiem darba ņēmējiem neatkarīgi no dzimuma; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos iekļaut endokrīnos disruptorus kā tādas kategorijas vielu, kas rada ļoti lielas bažas, Regulā (EK) Nr. 1907/2006⁽⁴⁹⁾ (REACH regula), kā arī tos klasificēt Regulā (EK) Nr. 1272/2008⁽⁵⁰⁾ (CLP regula); uzsver, ka ar ES tiesību aktos darba ņēmēji būtu jāaizsargā pret endokrīno disruptoru iedarbību; norāda, ka atsevišķu darbību automatizācija un robotizācija varētu būtiski samazināt risku, ka darbinieki darba vietās tiks pakļauti kancerogēnu iedarbībai; uzsver nepieciešamību pēc turpmākas rīcības, lai novērstu, atklātu un labāk atzītu arodvēža gadījumus, kuri saistīti ar nakts maiņu darbu; aicina Komisiju īpašu uzmanību pievērst grupām, kuras ir īpaši pakļautas bīstamu ķīmisko vielu iedarbībai, piemēram, strādājošajiem ķīmijas un lauksaimniecības nozarē, vai tādām īpaši neaizsargātām darbiniecēm kā grūtnieces vai sievietes, kas baro bērnu ar krūti;

⁽⁴⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/37/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar kancerogēnu vai mutagēnu iedarbību darbā (OV L 158, 30.4.2004., 50. lpp.).

⁽⁴⁸⁾ Eiropas Arodbiedrību institūts “Occupational Exposure Limits (OELs) for lead and lead compounds & equality of treatment of women and men at work” (“Svina un tā savienojumu arodekspozīcijas robežvērtības un vienlīdzīga attieksme pret sievietēm un vīriešiem darbā”), 2020. gada 14. decembris.

⁽⁴⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽⁵⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

4. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos 2022. gadā iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai vēl vairāk samazinātu azbesta iedarbību uz darba ņēmējiem; aicina Komisiju izvirzīt vērienīgākus mērķus un iesniegt Eiropas stratēģiju visa azbesta aizvākšanai saskaņā ar Parlamenta rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par darba ņēmēju aizsardzību pret azbestu; aicina Komisiju īstenot vērienīgus pasākumus, lai panāktu visa azbesta aizvākšanu, un pārskatīt Direktīvu 2009/148/EK⁽⁵¹⁾ attiecībā uz minimālajām prasībām attiecībā uz azbesta iedarbībai pakļauto darba ņēmēju sertificētu apmācību un prioritārā kārtā atjaunināt arodekspozīcijas robežvērtību azbestam, kura būtu jānosaka 0,001 šķiedras/cm³ (1 000 šķiedras/m³) apmērā; aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu ES pamatdirektīvai par valstu azbesta aizvākšanas stratēģijām; aicina Komisiju atjaunināt Direktīvu 2010/31/ES⁽⁵²⁾ par ēku obligātu pārbaudi un secīgu azbesta un citu bīstamu vielu aizvākšanu, pirms var sākt renovācijas darbus, tādējādi aizliedzot noslēgt un iekapsulēt azbestu saturošus materiālus, kurus ir tehniski iespējams aizvēst; aicina Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu, kurā būtu ņemti vērā spēkā esošie valstu noteikumi, kā arī ietekmes novērtējums par visefektīvākajiem modeļiem, lai veiktu obligātu ēku pārbaudi, ietverot azbesta sastopamības virsmā diagnostiku, ko veic profesionāla struktūra ar atbilstošu kvalifikāciju un atļaujām, pirms ēku pārdošanas vai nomas un lai noteiktu minimālās azbesta sertifikātu saņemšanas prasības ēkām, kas būvētas pirms 2005. gada vai pirms gada, kad valstī noteikts līdzvērtīgs azbesta aizliegums; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt ar azbestu saistīto slimību labāku atzīšanu un kompensēšanu visiem azbesta iedarbībai pakļautajiem darba ņēmējiem, lai aizsargātu būvniecības un citu darba ņēmēju veselību zaļās pārkārtošanās procesā; aicina, ja iespējams, izmantot analītisko transmisijas elektronmikroskopiju (ATEM) vai līdzīgas modernas šķiedru skaitīšanas metodes;

5. uzskata, ka Padomes Direktīva 89/391/EEK par pasākumiem, kas ieviešami, lai uzlabotu darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā⁽⁵³⁾, var nebūt pietiekami efektīva darba pasaulei 21. gadsimtā un jaunākajām norisēm darba tirgos, tostarp psihosociālo risku novērtēšanai un pārvaldībai; tādēļ uzskata, ka tā būtu jāpapildina, lai stiprinātu šo aspektu; atgādina par savu prasību Komisijai iekļaut stratēģiskajā satvarā par drošību un veselības aizsardzību darbā tiesības būt bezsaistē un, konkrēti, kā daļu no satvara izstrādāt jaunus psihosociālus pasākumus; šajā sakarībā aicina Komisiju pastiprināt stratēģiskā satvara par drošību un veselības aizsardzību darbā vērienīgumu; aicina Komisiju, apspriežoties ar sociālajiem partneriem, ierosināt direktīvu par psihosociālajiem riskiem un labbūtību darbā, lai efektīvi novērstu tādas psihosociālos riskus darba vietā kā trauksme, depresija, izdegšana un stress, tostarp riskus, ko rada strukturālas problēmas, piemēram, darba organizācija (t. i., slikta pārvaldība, slikts darba plānojums vai darba ņēmēju zināšanu un spēju neatbilstība noteiktajiem uzdevumiem); aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot mehānismus šādu risku novēršanai un skarto darba ņēmēju reintegrācijai darba vietā un pāriet no individuāla līmeņa darbībām uz darba organizācijas pieeju saskaņā ar Direktīvā 89/391/EEK iekļautajiem vispārējiem profilakses hierarhijas principiem; aicina Komisiju sagatavot pamatnostādnes attiecībā uz minimālo darbinieku skaitu, kas sniedz arodveselības pakalpojumus un kuri ir nepieciešami, lai nodrošinātu pienācīgu arodveselības uzraudzību⁽⁵⁴⁾; uzskata, ka garīgās veselības aizsardzībai un veicināšanai vajadzētu būt neatņemamai daļai no darba aizsardzības gatavības plāniem turpmākām veselības krīzēm; uzsver, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš veselības aprūpes darbinieku un citu būtisku darbinieku garīgajai veselībai; šajā sakarībā atzinīgi vērtē ekspertu grupas jautājumos par efektīviem ieguldījumiem veselībā (EXPH) ieguldījumu tās atzinumā par atbalstu veselības nozares darbinieku un citu kritiski svarīgo darba ņēmēju garīgajai veselībai; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pienācīgus turpmākos pasākumus un šo ieteikumu īstenošanu;

6. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pienācīgas kompensācijas pieprasījumu iespējas darba ņēmējiem arodslimību gadījumā; aicina Komisiju, apspriežoties ar sociālajiem partneriem, pārskatīt Komisijas 2003. gada Ieteikumu par Eiropas arodslimību sarakstu, pievienojot tādus papildinājumus kā ar darbu saistīti balsta un kustību aparāta traucējumi, ar darbu saistīti garīgās veselības traucējumi, jo īpaši depresija, izdegšana, trauksme un stress, visas ar azbestu saistītās slimības un ādas vēža veidi, kā arī reimatiski un hroniski iekaisumi; aicina Komisiju pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem šo ieteikumu pārveidot par direktīvu, ar ko izveido arodslimību minimālo sarakstu un nosaka minimālās prasības to atzīšanai un atbilstīgai kompensācijai attiecīgajām personām;

⁽⁵¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/148/EK (2009. gada 30. novembris) par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar pakļaušanu azbesta iedarbībai darba vietā (OV L 330, 16.12.2009., 28. lpp.).

⁽⁵²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

⁽⁵³⁾ OV L 183, 29.6.1989., 1. lpp.

⁽⁵⁴⁾ SDO Ieteikums Nr. 171 par arodveselības pakalpojumiem. https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:312509

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

7. uzsver, ka darbaņēmējas sievietes saskaras ar aizvien lielākām problēmām saistībā ar arodveselību un labbūtību, jo īpaši veselības un aprūpes nozarēs; atzinīgi vērtē to, ka Komisija pievērš lielāku uzmanību dzimumsensitīvai pieejai saistībā ar drošību un veselības aizsardzību darbā; aicina Komisiju un dalībvalstis integrēt dzimumu perspektīvu un ņemt vērā dzimumu atšķirības visos arodveselības un darba drošības pasākumos; aicina Komisiju gaidāmo likumdošanas iniciatīvu par dzimumbalstītas vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu balstīt uz pamatnolīgumu par uzņēmējdarbības novēršanu darbavietā; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka preventīvie un aizsardzības pasākumi, kuru mērķis ir izskaust vardarbību, diskrimināciju un aizskarošu izturēšanos darba vidē, tostarp trešo personu vardarbību un aizskarošu izturēšanos (t. i. to, ko veic pircēji, klienti, apmeklētāji vai pacienti), attiecīgā gadījumā tiek piemēroti neatkarīgi no aizskatošās izturēšanās iemesla un cēloņa un ka tie neaprobežojas tikai ar gadījumiem, kuru pamatā ir diskriminējoši iemesli; aicina dalībvalstis ratificēt SDO Konvenciju Nr. 190 un Ieteikumu Nr. 206 par vardarbību un aizskarošu izturēšanos un ieviest nepieciešamos tiesību aktus un politikas pasākumus vardarbības un aizskarošanas izturēšanās novēršanai un apkarošanai darba vidē;

8. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt stratēģijas, lai sagatavotos novecojošajam darbaspēkam, lielākam skaitam darbinieku ar hroniskām slimībām un vajadzībai pielāgot darba vietu darbaņēmēju ar invaliditāti vajadzībām, aktīvi atbalstīt reintegrāciju un nediskrimināciju un pielāgot darba apstākļus personām ar invaliditāti vai hroniskām slimībām, kā arī personām, kas atgūstas no slimībām; uzsver, ka ir jānosaka un jāīsteno pielāgotas un individualizētas stratēģijas, lai atvieglotu darbaņēmēju atveseļošanas un rehabilitācijas procesus; uzsver, ka šādās stratēģijās būtu jāiekļauj izglītības, apmācības un mūžizglītības veicināšana visu vecumu personām, kā arī labāks darba un privātās dzīves līdzsvars un paaudžu apmaiņas veicināšana darbavietā; uzsver, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš aprūpētājiem;

9. aicina Komisiju saistībā ar Personu ar invaliditāti tiesību stratēģiju 2021.-2030. gadam piedāvāt dalībvalstīm un darba devējiem skaidras un vērienīgas pamatnostādnes par darba vietu pielāgošanas un saprātīgu pielāgojumu nodrošināšanu darba vietā personām ar invaliditāti; šajā sakarībā aicina Komisiju veikt vērienīgu Direktīvas 2000/78/EK par vienlīdzīgu attieksmi pārskatīšanu; uzskata, ka vienlīdz svarīgi ir pievērst uzmanību to darbaņēmēju situācijai, kuri slimo ar hroniskām slimībām;

10. aicina Komisiju un dalībvalstis savās darba aizsardzības stratēģijās īpašu uzmanību pievērst gados jauniem darbaņēmējiem, īpašu uzmanību pievēršot darbaņēmējiem vecumā līdz 18 gadiem; atgādina, ka statistikas dati liecina, ka 18–24 gadus veciem cilvēkiem pastāv lielāka iespēja pieredzēt smagu nelaimes gadījumu darbā nekā gados vecākiem pieaugušajiem, jo viņiem trūkst pieredzes, nav saņemta pietiekama apmācība un uzraudzība, nav pietiekamas izpratnes par viņu tiesībām un darba devēju pienākumiem, darba devēji neatzīst viņu vajadzības un viņi saskaras ar nestabiliem darba apstākļiem, kas jau jaunībā vai vēlāk dzīves laikā noved pie arodslimībām⁽⁵⁵⁾;

11. atgādina, ka platformu darbinieki var saskarties ar lielāku veselības un drošības risku gan darbā uz vietas, gan tiešsaistes platformu darbā; tā kā šis risks neaprobežojas tikai ar fizisko veselību, bet var ietekmēt arī psihosociālo veselību, ņemot vērā tādus jaunus riska faktorus kā neparedzamais darba laiks, darba intensitāte, konkurētspējīgā vide, informācijas pārslodze un izolācija; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu direktīvai par darba apstākļu uzlabošanu platformu darbā, lai uzlabotu platformu darbinieku darba apstākļus; uzsver, ka visiem platformu darbiniekiem vajadzētu būt tiesībām saņemt kompensāciju nelaimes gadījumos darbā un arodslimību gadījumā un saņemt sociālo aizsardzību, tostarp veselības un invaliditātes apdrošināšanu, ieviešot vienkāršu prezumpciju par darba attiecībām platformu darbiniekiem saskaņā ar valstu definīcijām, kas noteiktas attiecīgajos dalībvalstu tiesību aktos vai koplīgumos; šajā sakarībā atkārtoti 2021. gada 16. septembra rezolūcijā par godīgiem darba apstākļiem, tiesībām un sociālo aizsardzību platformā nodarbinātiem darbiniekiem — ar digitālo attīstību saistīti jauni nodarbinātības veidi formulētos ieteikumus;

⁽⁵⁵⁾ <https://osha.europa.eu/en/themes/young-workers>

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

12. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka darba aizsardzības tiesību akti un politika attiecas uz visiem darba ņēmējiem, kuriem ir darba līgums vai darba attiecības, kā noteikts valsts tiesību aktos, koplīgumos vai praksē, tostarp nestandarta darba ņēmējiem⁽⁵⁶⁾, kā arī īstajiem un fiktīviem pašnodarbinātajiem un mobilajiem darba ņēmējiem; uzsver darba koplīguma slēgšanas sarunu izšķirošo nozīmi visaugstāko arodveselības un darba drošības standartu nodrošināšanā; uzsver, ka Eiropas un starptautiskās cilvēktiesības garantē visiem darba ņēmējiem tiesības apvienoties, dibināt arodbiedrības un iestāties tajās, iesaistīties darba koplīguma slēgšanas sarunās, kolektīvi rīkoties, lai aizstāvētu savas tiesības, un saņemt aizsardzību saskaņā ar koplīgumiem neatkarīgi no viņu nodarbinātības statusa⁽⁵⁷⁾;

13. aicina Komisiju iekļaut veselību un drošību visās attiecīgajās ES stratēģijās un politikā attiecībā uz zaļo un digitālo pārkārtošanos, tostarp stratēģijās, kas saistītas ar mākslīgo intelektu (MI); uzsver, ka MI risinājumiem darbavietā jābūt ētiskiem un cilvēkorientētiem, pārredzamiem, taisnīgiem un jāizvairās no jebkādas negatīvas ietekmes uz darba ņēmēju veselību un drošību; aicina Komisiju pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem apsvērt iespēju nākt klajā ar likumdošanas iniciatīvu, lai precizētu darba aizsardzības saistības un pienākumus saistībā ar MI sistēmām un jauniem darba veidiem; uzsver, ka ir nepieciešama darba ņēmēju izglītošana un apmācība, kā arī pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt efektīvas darba aizsardzības stratēģijas, lai darba ņēmēji varētu ieviest un izmantot MI darba vietā; uzsver, ka mākslīgais intelekts un digitalizācija ticami veicina cilvēka un mašīnas sinerģiju un piedāvā ekonomiskus un sociālus ieguvumus, kā arī jaunas iespējas uzņēmumiem, un arī rada tādas darba aizsardzības bažas kā jauni darba ņēmēju uzraudzības un pārvaldības veidi, kuru pamatā ir liela apjoma reāllaika datu vākšana, kas var radīt juridiskus, regulatīvus un ētiskus jautājumus; jo īpaši aicina ieviest aizsardzības pasākumus pret algoritmiskās pārvaldības negatīvo ietekmi uz darba ņēmēju veselības aizsardzību un drošību; uzsver, ka darba jomās izmantotajiem algoritmiem ir jābūt pārredzamiem, nediskriminējošiem un ētiskiem un ka algoritmiskiem lēmumiem ir jābūt atbildīgiem, apstrīdamiem un attiecīgā gadījumā atgriezeniskiem, un līdz ar to tie ir jāuzrauga cilvēkam; uzsver sociālo partneru lomu tādu jaunu arodrisku paredzēšanā, kas izriet no revolucionāru tehnoloģiju izstrādes;

14. atgādina, ka klimata pārmaiņas tieši ietekmē darba ņēmēju veselību; atgādina, ka ekstrēmu laikapstākļu notikumu pastiprināšanās radīs lielāku skaitu fizisku ievainojumu un ka klimata pārmaiņas varētu arī palielināt ādas vēža, putekļu iedarbības un psihosociālo risku apdraudējumu; uzskata, ka situāciju var pasliktināt arī neatbilstoša darba organizācija; uzsver sociālo partneru lomu no klimata pārmaiņām izrietošu jaunu arodrisku paredzēšanā; atgādina, ka darba ņēmēju veselības aizsardzība un drošība ir ES kompetencē un ka saskaņā ar Direktīvu 89/391/EEK darba ņēmēji būtu jāaizsargā pret jebkādiem riskiem, tostarp jauniem riskiem; aicina Komisiju rūpīgi un steidzami novērtēt jaunus un potenciālos klimata pārmaiņu riskus attiecībā uz arodveselību un drošību, lai labāk aizsargātu darba ņēmējus no pakļaušanas augstākas temperatūras, dabiskā ultravioletā starojuma un citu saistīto un drošības apdraudējumu iedarbībai;

15. aicina ES līmenī palielināt aizsardzību pret ultravioletā starojuma iedarbību, jo īpaši tiesību aktos par darba aizsardzību, kas attiecas uz ārpus telpām strādājošajiem; tādēļ aicina Komisiju pārskatīt Direktīvu 2006/25/EK par darba ņēmēju pakļaušanu riskiem, ko izraisa fizikāli faktori (mākslīgais optiskais starojums)⁽⁵⁸⁾, un iekļaut tās darbības jomā saules starojumu; aicina Komisiju novērtēt to pašreizējo pasākumu īstenošanu un efektivitāti, kas ieviesti, lai aizsargātu jonizējošā starojuma iedarbībai pakļautos darba ņēmējus, piemēram, lidmašīnu apkalpes, atomelektrostaciju darbiniekus, attiecīgas rūpnieciskās vides darbiniekus, pētniekus un veselības aprūpes un veterinārijas speciālistus, kas strādā radioloģijas, staru terapijas vai kodolmedicīnas nozarē, un vajadzības gadījumā pārskatīt šos pasākumus nolūkā noteikt samērīgus pasākumus;

16. aicina Komisiju pašreizējā starpiestāžu struktūrā izveidot agrīnās brīdināšanas mehānismu, lai noteiktu, kurās jomās ir vajadzīgi pielāgojumi un labojumi spēkā esošajās darba aizsardzības direktīvās, kas attiecas uz jomām, kurās pastāvīgi notiek pārmaiņas, un kuras var ietekmēt, piemēram, jauni zinātniskie dati par bīstamiem produktiem vai darba tirgu un

⁽⁵⁶⁾ <https://www.ilo.org/global/topics/non-standard-employment/lang-en/index.htm>

⁽⁵⁷⁾ Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 23. pantā ir noteikts, ka "katram cilvēkam ir tiesības dibināt arodbiedrības un iestāties arodbiedrībās savu interešu aizsardzībai"; SDO Konvencija Nr. 87 par biedrošanās brīvību un tiesību apvienoties aizsardzību, 1948. gads; un SDO Konvencija Nr. 98 par tiesībām apvienoties organizācijās un slēgt koplīgumus.

⁽⁵⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/25/EK (2006. gada 5. aprīlis) par veselības un drošības minimālajām prasībām attiecībā uz darba ņēmēju pakļaušanu riskiem, ko izraisa fizikāli faktori (mākslīgais optiskais starojums) (OV L 114, 27.4.2006., 38. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

darba apstākļu attīstība divējādās digitālās un zaļās pārkārtošanās ietvaros; uzsver īpašo nepieciešamību šajā mehānismā iesaistīt nozaru sociālos partnerus, jo tie ir pirmie, kas saskaras ar mainīgo situāciju;

17. aicina dalībvalstis izstrādāt valsts politiku, kas kā būtisku publiskā iepirkuma daļu nodrošina arodveselības un darba drošības aizsargāšanu;

18. aicina Komisiju turpmākajos ES tirdzniecības nolīgumos veicināt plašāku tematiku par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību un nodrošināt, ka arodveselības un darba drošības standarti tiek pienācīgi ņemti vērā kā daļa no saistošām saistībām attiecībā uz darba un sociālajiem standartiem; aicina Komisiju atbalstīt kandidātvalstis to tiesiskā regulējuma saskaņošanā ar ES *acquis* darba aizsardzības jomā; aicina Komisiju un dalībvalstis cieši sadarboties ar SDO un PVO, lai veicinātu tiesības uz drošiem un veselīgiem darba apstākļiem saskaņā ar SDO darba pamatprincipiem un tiesībām un lai nodrošinātu, ka globālo piegādes ķēžu dalībnieki ievēro šos principus; atzinīgi vērtē Komisijas vēlmi ierosināt ES mēroga aizliegumu produktiem, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu;

19. atzinīgi vērtē mērķi stiprināt sadarbību ar ES partnervalstīm, reģionālām un starptautiskām organizācijām un citiem starptautiskiem forumiem, lai visā pasaulē paaugstinātu arodveselības un darba drošības standartus; aicina Komisiju aktīvi iesaistīties, atbalstot tiesību uz drošiem un veselīgiem darba apstākļiem iekļaušanu SDO pamatprincipu un tiesību darbā sistēmā;

20. uzskata, ka pārrobežu reģionos būtu jāveicina obligātas kopīgas pārrobežu apmācības un paraugprakses apmaiņa starp veselības aprūpes darbiniekiem un sabiedrības veselības darbiniekiem;

Gatavības plāns turpmākām veselības krīzēm — pieredze, kas iegūta Covid-19 pandēmijā, un tās ietekme uz darbu

21. uzsver, ka ir būtiski gūt pieredzi no Covid-19 pandēmijas un palielināt sagatavotību iespējamām turpmākām veselības krīzēm; atbalsta aicinājumu dalībvalstīm izstrādāt gatavības plānus turpmākām krīzēm savās valstīs darba aizsardzības stratēģijās, apspriežoties ar valstu sociālajiem partneriem, tostarp attiecībā uz ES pamatnostādņu un instrumentu īstenošanu; uzsver, ka ir vajadzīgi efektīvi ES mehānismi šo plānu koordinēšanai; uzskata, ka labākai pārbaudītas informācijas paziņošanai vajadzētu būt jebkura veselības situāciju gatavības plāna pamatā; uzskata, ka garīgās veselības aizsardzībai un veicināšanai vajadzētu būt neatņemamai daļai no darba aizsardzības gatavības plāniem turpmākām veselības krīzēm, un uzsver, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš veselības aprūpes darbinieku un citu kritiski svarīgo darba ņēmēju garīgajai veselībai; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu ciešā sadarbībā ar sabiedrības veselības aizsardzības dalībniekiem sākt padziļinātu novērtējumu par pandēmijas ietekmi un ES un valstu darba aizsardzības sistēmu efektivitāti, lai izstrādātu ārkārtas procedūras un norādījumus pasākumu ātrai izvēršanai, īstenošanai un uzraudzībai iespējamās turpmākās veselības krīzēs; aicina dalībvalstis īpašu uzmanību pievērst pārrobežu reģioniem, lai uzlabotu sadarbību; uzskata, ka ES sabiedrības veselības ārkārtas situācijas pasludināšanai, kā paredzēts gaidāmajā regulā⁽⁵⁹⁾ par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem, būtu jāveicina to pasākumu īstenošana un ES koordinācija, kas paredzēti dalībvalstu gatavības plānos par darba aizsardzību;

22. atgādina par Komisijas apņemšanos izvērtēt, vai ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, lai uzlabotu spēkā esošā ES tiesiskā regulējuma darbību veselības un drošības jomā un nepieciešamību grozīt Direktīvu 2000/54/EK par bioloģisku aģentu iedarbību darba vietā; aicina Komisiju nekavējoties mērķtiecīgi pārskatīt šo direktīvu, ņemot vērā pieredzi, kas gūta no Covid-19 krīzes, lai uzlabotu sagatavotību, reaģēšanas plānošanu un izturētspēju veselības krīžu laikā visās darbvietās; uzsver, ka ar pārskatīšanu būtu jānodrošina, ka direktīva ir piemērota reaģēšanai uz pandēmijas situācijām, jāatvieglo valstu ārkārtas rīcības plānu izstrāde pandēmijas uzliesmojuma gadījumā un darba devēja rakstisku norādījumu sagatavošana dažādās valodās par darba aizsardzības riskiem, sanitārajiem pasākumiem un darba organizāciju šāda uzliesmojuma gadījumā visiem darba ņēmējiem; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu iekļaut Covid-19 ieteikumā par Eiropas arodslimību sarakstu;

⁽⁵⁹⁾ Komisijas 2020. gada 11. novembra priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (COM(2020)0727). Eiropas Parlamenta 2021. gada 14. septembrī un 11. novembrī pieņemtie grozījumi priekšlikumā (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0377 un P9_TA(2021)0449).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

23. aicina Komisiju un dalībvalstis stingri izvirzīt par prioritāti un pienācīgi finansēt pētniecības un datu vākšanas stiprināšanu gan ES, gan valstu līmenī par arodveselību un drošību, jo īpaši par cēloņiem un ietekmi uz garīgo veselību, psihosociālajiem, ergonomiskajiem riskiem un balsta un kustību aparāta slimībām, ar darbu saistītām sirds un asinsvadu slimībām, arodvēzi, hroniskām iekaisuma slimībām dažādās nozarēs, un veikt detalizētu novērtējumu par problēmām, kā arī par mainīgās darba vides ietekmi, tostarp darba aizsardzības iespējām un problēmām, kas saistītas ar attālinātu darbu un tāldarbu, un tiesībām būt bezsaistē, lai analizētu dzimuma, vecuma un invaliditātes ietekmi; aicina Komisiju, apspriežoties ar sociālajiem partneriem, pēc šādiem pētījumiem veikt gan lēģislatīvus, gan nelēģislatīvus pasākumus, lai aizsargātu darba ņēmēju veselību un drošību;

24. aicina Komisiju veikt papildu pētījumu par ekonomiskajām izmaksām, ko rada atstumtība veselības un nodarbinātības jomā;

25. aicina Komisiju ierosināt tiesisko regulējumu, lai visā Savienībā noteiktu minimālas prasības tāldarbam, vienlaikus nodrošinot, ka netiek negatīvi ietekmēti tāldarbinieku nodarbinātības apstākļi; norāda, ka šis regulējums būtu jāizstrādā, apspriežoties ar dalībvalstīm un Eiropas sociālajiem partneriem, pilnībā ievērojot valstu darba tirgus modeļus un ņemot vērā sociālo partneru pamatnolīgumus par tāldarbu un digitalizāciju; uzsver, ka šādā regulējumā būtu precīzi jāreglamentē darba apstākļi, tostarp aprikojuma, piemēram, esošo un jauno digitālo rīku, nodrošināšana, izmantošana un atbildība par to, un regulējumam būtu jānodrošina, lai šāds darbs tiktu veikts brīvprātīgi un lai tāldarbinieku tiesības, darba un privātās dzīves līdzsvars, darba slodze un veiktā darba standarti būtu līdzvērtīgi tiem, kas piemēroti salīdzināmajiem darba ņēmējiem, kuri strādā uz vietas; uzsver, ka šīs likumdošanas iniciatīvas pamatā vajadzētu būt visaptverošam novērtējumam, tostarp par psihosociālajiem riskiem, kas saistīti ar digitālo un attālināta darba praksi un caurlaidīgu darba vidi; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pasākumus attiecībā uz pieklūstamību un iekļaujošām tehnoloģijām personām ar invaliditāti, kuras atrodas pārejas posmā uz tāldarbu un/vai piedalās attālinātā profesionālā apmācībā;

26. aicina Komisiju, apspriežoties ar sociālajiem partneriem, ierosināt direktīvu par minimālajiem standartiem un nosacījumiem, lai nodrošinātu, ka visi darba ņēmēji spēj efektīvi īstenot savas tiesības atslēgties, un reglamentēt esošo un jauno digitālo rīku izmantošanu darba vajadzībām saskaņā ar 2021. gada 21. janvāra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par tiesībām atslēgties un ņemot vērā sociālo partneru pamatnolīgumu par digitalizāciju;

27. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos modernizēt darba aizsardzības satvaru, pārskatot Direktīvu 89/654/EEK⁽⁶⁰⁾ un Direktīvu 90/270/EEK⁽⁶¹⁾ par minimālajām prasībām attiecībā uz drošību un veselības aizsardzību darbā ar displeju ierīcēm; aicina Komisiju šajā sakarā nekavējoties izvirzīt vērienīgākus mērķus un ierosināt plašāku un visaptverošāku direktīvu par tādu balsta un kustību aparāta slimību un reimatisko slimību profilaksi un pārvaldību, kas saistītas ar darbu, un aicina dalībvalstis pastiprināt pētniecību un datu vākšanu; aicina Komisiju nodrošināt, ka direktīvā ir iekļauti visi ar darbu saistītie riski, kas var izraisīt reimatiskas/ hroniskas iekaisuma un balsta un kustību aparāta slimības, piemēram, smagu objektu celšana, atkārtotas kustības, vibrācija vai ilgā stāvēšana/ sēdēšana; atgādina, ka balsta un kustību aparāta slimības biežāk var skart sievietes; atgādina Komisijai, ka priekšlikumā par balsta un kustību aparāta slimībām, kas saistītas ar darbu, šo slimību novērtēšanā, profilaksē un ārstēšanā ir jāiekļauj spēcīga dzimumu dimensija; aicina Komisiju un dalībvalstis apsvērt iespēju ieviest elastīgus darba grafikus darba ņēmējiem, kuri cieš no balsta un kustību aparāta traucējumiem vai reimatiskiem/ hroniskiem iekaisuma stāvokļiem; aicina Komisiju un dalībvalstis novērst arodriskus, kas saistīti ar sirds un asinsrites slimībām;

28. aicina Komisiju un dalībvalstis mudināt uzņēmumus rīkoties, lai veicinātu darba ņēmēju veselību, izmantojot to rīcībā esošos loģistikas resursus, sniedzot ieteikumus par veselīgu dzīvesveidu, veicinot fizisko aktivitāšu praktizēšanu, nodrošinot piekļuvi īpašām zonām telpās vai atvieglojot piekļuvi specializētām ārējām struktūrām, veicinot iekšējo sporta komandu izveidi, nodrošinot velosipēdu garāžas, veicinot laba uztura patēriņu, piedāvājot uzņēmuma ēdnīcā veselīgus, līdzsvarotus un daudzveidīgus ēdienus un dabīgo dzērienu automātus, izplatot zīmes, kas aicina darbiniekus nepieļaut

⁽⁶⁰⁾ Padomes Direktīva 89/654/EEK (1989. gada 30. novembris) par minimālajām prasībām attiecībā uz drošību un veselības aizsardzību darbā vietā (OV L 393, 30.12.1989., 1. lpp.).

⁽⁶¹⁾ Padomes Direktīva 90/270/EEK (1990. gada 29. maijs) par minimālajām prasībām attiecībā uz drošību un veselības aizsardzību darbā ar displeju ierīcēm (OV L 156, 21.6.1990., 14. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

kaitīgu vielu, piemēram, cigarešu dūmu, atrašanos telpās pie koplietošanas ieejām un izejām, kā arī izmantojot citus izglītojošus pasākumus, kas varētu kalpot šim mērķim, piemēram, popularizējot Eiropas pretvēža rīcības kodeksu; uzsver pozitīvo ietekmi, kāda ir par personālu atbildīgo vadītāju un darbinieku pienācīgai izglītošanai un apmācībai, novēršot psihosociālos riskus un aizskarošu izturēšanos darbā; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka par personālu atbildīgie vadītāji un darbinieki pirms pienākumu pildīšanas darbā saņem vai ir pabeiguši attiecīgu apmācību, tostarp apmācību psihosociālā riska novēršanas un aizskarošas izturēšanās apkarošanas kursos; aicina dalībvalstis un sociālos partnerus īstenot iniciatīvas, ar kurām aktualizēt veselības un drošības jomas pārstāvju un vadītāju prasmes atbilstīgi valstu tiesībām un praksei; aicina dalībvalstis atbalstīt darba ņēmēju aktīvu iesaistīšanu preventīvo darba drošības pasākumu īstenošanā, nodrošinot, ka veselības un drošības jomas pārstāvji var saņemt apmācību ārpus pamata moduļiem;

29. atgādina par daudzajiem gadījumiem, kad Covid-19 pandēmijas laikā tika pārkāptas darba ņēmēju tiesības, jo īpaši mobilo darba ņēmēju, tostarp pārrobežu, sezonas un migrējošo darba ņēmēju, tiesības, kuri bija pakļauti neveselīgiem vai nedrošiem dzīves un darba apstākļiem, piemēram, sliktiem vai pārapdzīvotiem mājokļiem, un kuriem netika sniegta pienācīga informācija par viņu tiesībām; atkārtoti aicina Komisiju steidzami rīkoties, lai uzlabotu nodarbinātības, darba un veselības un drošības apstākļus mobilajiem un migrējošajiem darba ņēmējiem, piemēram, pārrobežu, norīkotajiem un sezonas darba ņēmējiem, tostarp pārskatot pagaidu darba aģentūru, darbā pieņemšanas aģentūru, citu starpnieku un apakšuzņēmēju lomu, lai apzinātu aizsardzības nepilnības, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu un īpašās veselības un drošības problēmas, ar kurām saskaras mobilie un migrējošie darba ņēmēji, piemēram, piekļuve pienācīgam aprīkojumam un aprīkojumam, kvalitatīvam mājoklim, drošam transportam un pienācīgām maltītēm⁽⁶²⁾, un pievēršoties nepieciešamībai pārskatīt spēkā esošo tiesisko regulējumu, lai novērstu konstatētās nepilnības, kā arī lai nodrošinātu noturību pret pandēmiju, paturot prātā Covid-19 pandēmijas laikā gūto pieredzi; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka darba ņēmēju izmitināšana, ja to organizē darba devējs, ir droša, pienācīga un atbilst minimālajiem standartiem; uzsver, ka Eiropas Darba iestāde palīdz dalībvalstīm un Komisijai efektīvi piemērot un īstenot ES tiesību aktus, kas saistīti ar darbaspēka mobilitāti un sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu ES; uzsver, ka ir jāapsver iespēja pārskatīt Eiropas Darba iestādes pilnvaras saistībā ar novērtējumu, kas jāveic 2024. gadā, lai iekļautu noteikumus par arodveselību un drošību; aicina *EU-OSHA* un Eiropas Darba iestādi sadarboties, lai atbalstītu Komisiju un dalībvalstis mobilo un migrējošo darba ņēmēju arodveselības un drošības uzlabošanā; aicina Komisiju izpētīt, kā digitālie rīki var palīdzēt stiprināt arodveselības un darba drošības standartu pārrobežu izpildi visiem mobilajiem darba ņēmējiem, tostarp pašnodarbinātajiem un mobilajiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas ES noteikumi par darbaspēka mobilitāti ES iekšienē; aicina Komisiju ciešā sadarbībā ar Eiropas Darba iestādi un pēc pienācīga novērtējuma nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu par Eiropas sociālā nodrošinājuma karti visiem mobilajiem darba ņēmējiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas ES noteikumi par mobilitāti ES iekšienē, kas attiecīgajām valstu iestādēm un sociālajiem partneriem nodrošinātu instrumentu, ar kuru varētu taisnīgi un efektīvi uzlabot ES noteikumu izpildi attiecībā uz darbaspēka mobilitāti un sociālā nodrošinājuma koordinēšanu darba tirgū, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES, tostarp attiecībā uz mobilo darba ņēmēju veselības aizsardzību un drošību, kā noteikts Parlamenta 2021. gada 25. novembra rezolūcijā par Eiropas sociālā nodrošinājuma kartes ieviešanu, lai uzlabotu sociālā nodrošinājuma tiesību un taisnīgas mobilitātes digitālo īstenošanu⁽⁶³⁾;

30. uzsver, ka ir jānodrošina darba aizsardzības iekļaušana publiskajā iepirkumā, un šajā sakarībā aicina dalībvalstis iesniegt valsts politikas pamatnostādnes, lai to nodrošinātu; aicina Komisiju izplatīt paraugpraksi par to, kā darba aizsardzību iekļaut publiskā iepirkuma noteikumos un kā iekļaut darba aizsardzības klauzulas valsts tiesību aktos saskaņā ar Publiskā iepirkuma direktīvu;

Īstenošana un izpilde

31. uzsver valstu darba inspekciju būtisko nozīmi, nodrošinot tiesību aktu ievērošanu veselības aizsardzības un darba drošības jomā un novēršot arodslimības un arodtraumas; aicina dalībvalstis nodrošināt pienācīgu finansējumu valstu darba inspekcijām un īstenot SDO ieteikumu par vienu darba inspektoru uz 10 000 darba ņēmēju, lai veiktu ātras un efektīvas pārbaudes un izbeigtu jebkāda veida ļaunprātīgu izmantošanu; aicina Komisiju veikt pētījumu un izplatīt tā rezultātus par to, kā valstu darba inspekcijas veic pārbaudes, un par šo pārbaudes tvērumu un saturu, tostarp attiecībā uz konstatēto pārkāpumu skaitu un efektīvu, samērīgu un atturošu sankciju piemērošanu, lai apzinātu to spēju īstenot spēkā esošos noteikumus par darba aizsardzību nolūkā nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus pietiekamai aizsardzībai; aicina Komisiju Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevējas komitejas kompetences jomā izveidot īpašu trīspusēju

⁽⁶²⁾ https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_075505/lang-en/index.htm

⁽⁶³⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0473.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

darba grupu izpildes jautājumos, kas sekotu šim pētījumam; aicina Komisiju un dalībvalstis visās politikas jomās racionalizēt arodveselības un darba drošības standartus, kā arī uzlabot preventīvos pasākumus un spēkā esošo arodveselības un darba drošības noteikumu un tiesību aktu izpildi; šajā sakarībā uzsver sociālo partneru un darba aizsardzības dienestu nozīmi; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt lielāku koordināciju, sadarbību un apmācību Eiropas līmenī;

32. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pienācīgu finansējumu un visiem darba ņēmējiem piekļuvi veselības un drošības apmācībai un mācību iespējām, lai cīnītos pret nelaimes gadījumiem un slimībām darbā; uzsver, ka šajā sakarībā ir cieši jāsadarbojas ar sociālajiem partneriem;

33. aicina Komisiju novērst atšķirības starp valstu tiesību aktiem par veselības aizsardzību un drošību darbā, kas rada negodīgu konkurenci ne tikai iekšējā tirgū, bet arī attiecībā uz trešām valstīm;

34. aicina Komisiju uzsākt novērtējumu par darba aizsardzības dienestu darbu un pieredzi, kas gūta ārējo darba aizsardzības pakalpojumu sniegšanas jomā kopš Direktīvas 89/391/EEK 7. panta 3. punkta noteikumu ieviešanas; mudina Komisiju izstrādāt ieteikumus, kā stiprināt ārējo darba aizsardzības pakalpojumu sniegšanu dalībvalstīs, lai uzlabotu riska novēršanu darba vietā;

35. aicina dalībvalstis ziņot par mērķiem, kas noteikti to valsts darba aizsardzības stratēģijās, un nodrošināt pienācīgu finansējumu to īstenošanas atbalstam; uzsver, ka sociālie partneri būtu pilnībā jāiesaista valstu darba aizsardzības plānu īstenošanā vai turpmākajos procesos saistībā ar tiem; uzsver nepieciešamību atzīt un iesaistīt sociālos partnerus un darbvieta darba aizsardzības pārstāvjus darba aizsardzības tiesiskā regulējuma sagatavošanā, īstenošanā un izpildē; aicina Komisiju sākt pētīt koncepcijas un praksi, kas ļauj labāk iesaistīt darba ņēmējus un viņu pārstāvjus arodbiedrībās un uzņēmumu padomēs visos riska novērtēšanas un darba aizsardzības politikas posmos uzņēmuma līmenī, un uzsākt finansētas programmas, lai uzlabotu darba ņēmēju līdzdalību uzņēmumu darba aizsardzības pasākumos; aicina dalībvalstis atcelt visus valsts tiesību aktus, kas kavē darba koplīguma slēgšanas sarunas, tostarp nodrošinot, ka arodbiedrībām ir piekļuve darba vietām organizēšanas, informācijas apmaiņas un apspriešanās nolūkā, stiprinot darba ņēmēju pārstāvību un tādējādi nodrošinot pienācīgus veselības un drošības standartus darba vietā;

36. uzsver, ka mobilitātes pakete un tās iniciatīvas, tostarp Komisijas pamatnostādnes par braukšanas un atpūtas laika noteikumiem, var uzlabot arodveselību un drošību; aicina dalībvalstis palielināt ceļu uzraudzību un nodrošināt atbilstību šiem noteikumiem, tostarp garantējot, ka darba devēji nodrošina transportlīdzekļu vadītājiem pienācīgus grafikus, lai novērstu pārmērīgu darba slodzi, tādējādi palielinot ceļu satiksmes drošību; aicina Komisiju un dalībvalstis savās valsts ceļu satiksmes drošības stratēģijās noteikt skaidrus mērķus attiecībā uz ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo skaita samazināšanu nelaimes gadījumos, kas saistīti ar darbu; aicina Komisiju nākt klajā ar līdzīgām iniciatīvām, lai uzlabotu darba ņēmēju veselību un drošību aviācijas un jūrniecības nozarē; aicina Komisiju nodrošināt, ka dalībvalstis ziņo un sniedz statistikas datus par nelaimes gadījumiem darbā uz ceļiem;

37. uzsver, ka visi darba ņēmēji būtu pienācīgi jāaizsargā neatkarīgi no uzņēmuma lieluma un ka atbalsts jo īpaši būtu jāsniedz mikrouzņēmumiem un MVU, lai palīdzētu tiem pareizi piemērot darba aizsardzības noteikumus; uzsver *EU-OSHA* lomu mikrouzņēmumu un MVU nodrošināšanā ar instrumentiem un standartiem, kas tiem ir vajadzīgi, lai novērtētu riskus savam darbaspēkam un īstenotu pienācīgus profilakses pasākumus; uzskata, ka *EU-OSHA* būtu jāstiprina, lai visā Savienībā labāk veicinātu veselīgas un drošas darbvieta un turpinātu izstrādāt iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot darba vietas profilakses pasākumus visās tautsaimniecības nozarēs;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

o

o o

38. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0072

Integrēta pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai Eiropas Parlamentā — 2020. gada ziņojums**Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par 2020. gada ziņojumu par integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai Eiropas Parlamentā (2021/2039(INI))**

(2022/C 347/11)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. un 3. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 8., 10. un 19. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. un 23. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija), kas stājās spēkā 2014. gada 1. augustā,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam” (COM(2020)0152),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 2. jūlija priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas (COM(2008)0426) — Horizontālā diskriminācijas aizlieguma direktīva)
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 14. novembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotēto uzņēmumu direktoru bez izpildpilnvarām vidū un saistītiem pasākumiem (Direktīva par sieviešu pārstāvību valdēs) (COM(2012)0614 — sieviešu uzņēmumu valdēs direktīva),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Direktīvu (ES) 2019/1158 par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2010/18/ES ⁽¹⁾ (“Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīva”),
- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu Nr. 09/2021 “Dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana ES budžetā: laiks pārverst vārdus darbībā — Īpašais ziņojums Nr. 10, 2021”,
- ņemot vērā Eiropas Ombuda 2018. gada 17. decembra ziņojumu par cieņu darbā ES iestādēs un aģentūrās,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta (EPRS) 2021. gada pētījumu *Gender mainstreaming in the European Parliament: state of play* (Dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana Eiropas Parlamentā: pašreizējais stāvoklis),
- ņemot vērā pēc Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas (FEMM) pieprasījuma Parlamenta Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departamenta pasūtīto 2021. gada pētījumu *Gender equality: Economic value of care from the perspective of the applicable EU funds* (Dzimumu līdztiesība: aprūpes ekonomiskā vērtība no piemērojamo ES fondu viedokļa),
- ņemot vērā 2021. gada brošūru par sievietēm Eiropas Parlamentā,

⁽¹⁾ OV L 188, 12.7.2019., 79. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā FEMM pieprasīto 2021. gada 16. marta darbsemināru “Dzimumu līdztiesības principa ievērošana ES atlabšanas pasākumu kopumā”,
- ņemot vērā Parlamenta 2003. gada 13. marta rezolūciju par integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai Eiropas Parlamentā ⁽²⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2007. gada 18. janvāra rezolūciju par integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai komiteju darbā ⁽³⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 22. aprīļa rezolūciju par integrēto pieeju dzimumu līdztiesībai komiteju un delegāciju darbā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 7. maija rezolūciju par integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai ES ārējās attiecībās un miera/valsts nostiprināšanā ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 15. janvāra rezolūciju par integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai Eiropas Parlamentā ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 24. novembra rezolūciju par ES pievienošanos Stambulas konvencijai par vardarbības pret sievietēm novēršanu un apkarošanu ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ES pievienošanos Stambulas konvencijai un citiem pasākumiem ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanai ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 26. oktobra rezolūciju par seksuālās uzmākšanās un izmantošanas apkarošanu Eiropas Savienībā ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 11. septembra rezolūciju par pasākumiem, ar kuriem Eiropas Savienībā novērst un apkarot personas aizskaršanu un seksuālu uzmākšanos darbavietā, sabiedriskās vietās un politiskajā dzīvē ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par ES dzimumu līdztiesības stratēģiju ⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 17. decembra rezolūciju par vajadzību pēc specializēta Padomes sastāva dzimumu līdztiesības jautājumā ⁽¹²⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 26. novembra rezolūciju par Eiropas vēlēšanu izvērtēšanu ⁽¹³⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par dzimumperspektīvu Covid-19 krīzes laikā un pēc tās ⁽¹⁴⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
- ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu (A9-0021/2022),

⁽²⁾ OV C 61 E, 10.3.2004., 384. lpp.

⁽³⁾ OV C 244 E, 18.10.2007., 225. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 184 E, 8.7.2010., 18. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 212 E, 5.8.2010., 32. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 411, 27.11.2020., 13. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 224, 27.6.2018., 96. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 232, 16.6.2021., 48. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 346, 27.9.2018., 192. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 433, 23.12.2019., 31. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 456, 10.11.2021., 208. lpp.

⁽¹²⁾ OV C 445, 29.10.2021., 150. lpp.

⁽¹³⁾ OV C 425, 20.10.2021., 98. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV C 456, 10.11.2021., 191. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- A. tā kā dzimumu līdztiesība ir uzskatāma par vienu no ES pamatvērtībām; tā kā integrēta pieeja dzimumu līdztiesībai, izstrādājot, īstenojot un izvērtējot visas politikas jomas, programmas un pasākumus, ar kuriem veicina dzimumu līdztiesību un apkaro diskrimināciju, ir globāli atzīta stratēģija, ar kuru nodrošina dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu; tā kā dzimumu līdztiesības jautājumi ir aktuāli visur, tostarp jomās, kurām uzmanība nav pievērsta, piemēram, aplikšanai ar nodokļiem, tirdzniecībai un zaļajai pārkārtošanās; tā kā dzimumu līdztiesība ir jāpanāk, izmantojot transversālu pieeju, kas aptver visas Parlamenta darba jomas;
- B. tā kā, neraugoties uz dažās jomās gūtajiem dzimumu līdztiesības panākumiem, sievietes joprojām cieš no diskriminācijas dzimuma dēļ publiskajā un privātajā sfērā un darāmā joprojām ir daudz, tostarp attiecībā uz dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas sadrumstaloto īstenošanu visās politikas jomās un iestādēs ES un valstu līmenī;
- C. tā kā diskriminācija dzimuma dēļ bieži vien pārklājas ar citiem tādiem diskriminācijas veidiem citu iemeslu dēļ, kas noved pie daudzkārtējām un saasinošām tādu konkrētu grupu diskriminācijas formām, kuras darbojas un mijiedarbojas vienā un tajā pašā laikā tādā veidā, ka tās nav atdalāmas;
- D. tā kā dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas pasākumi cita starpā ietver kvotas, darba un privātās dzīves līdzsvara pasākumus, uzņēmējdarbības novēršanas politiku, dzimumvērtīgas darbā pieņemšanas procedūras, ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumus, dzimumu līdztiesības rādītājus, dzimumu līdztiesības principa ieviešanu budžeta plānošanā un dzimumvērtīgus izvērtējumus nolūkā pieņemt dzimumvērtīgus tiesību aktus, dzimumneitrālas valodas izmantošanu un dzimumvērtīgu saziņu;
- E. tā kā ESAO definē dzimumu līdzsvaru kā “dzīves iespēju un resursu vienlīdzīgu sadalījumu sieviešu un vīriešu starpā un/vai sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu pārstāvību”;
- F. tā kā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE) horizontālo segregāciju definē kā “sieviešu un vīriešu atšķirīgu izplatību dažādās nozarēs un profesijās”;
- G. tā kā seksuālās uzņēmējdarbības un seksuālās vardarbības jautājuma risināšanā pēc trim kustības *MeToo* gadiem gūtais progress nav pietiekams un ES iestādēs un ārpus tām darāmā vēl ir daudz; tā kā pētījumi liecina, ka aizskaršana ir izplatītāka, nekā parasti tiek uzskatīts, un tā kā par to tiek ziņots ļoti nepietiekami;
- H. tā kā dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana ir jāpiemēro arī budžeta procesā; tā kā dzimumvērtīga budžeta plānošana nenozīmē tikai līdzekļu piešķiršanu konkrētām dzimumu līdztiesības ierosmēm, bet arī nepieciešamību izprast budžeta un politikas lēmumu ietekmi uz dzimumu līdztiesību un attiecīgi pielāgot publiskos izdevumus un ieņēmumus; tā kā budžeta resursi un pakalpojumu sniegšana būtu jāpiešķir atbilstoši uz datiem balstītai vajadzību apzināšanai, tostarp kvalitatīviem datiem par ietekmi uz dzimumu līdztiesību;
- I. tā kā Eiropas Revīzijas palāta ir norādījusi, ka dzimumu līdztiesība ES budžeta ciklā pienācīgi ņemta vērā nav; tā kā Revīzijas palāta ir ieteikusi Komisijai novērtēt un ziņot par to, vai dzimumu līdztiesība ir ņemta vērā dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānos;
- J. tā kā visu ES iestāžu darbības pamatā ir Līgumi un ES dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam; tā kā Parlamentam dzimumu līdztiesības veicināšanā būtu jābūt citu Parlamenta struktūru līderim, būtu jānācās no citu Parlamenta struktūru paraugprakses dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanā savās struktūrās un procesos un jāņem vērā pamācoši dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas publiskajā un privātajā sektorā un pilsoniskajā sabiedrībā piemēri; tā kā integrēta pieeja dzimumu līdztiesībai Parlamenta praksē un noteikumos joprojām pilnībā integrēta

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

nav⁽¹⁵⁾; tā kā uzklaušanās, ko lielākā daļa Parlamenta komiteju organizēja laikposmā no pašreizējā sasaukuma sākuma līdz 2020. gada novembrim, sievietes veidoja mazāk nekā 50 % no klātesošajām; tā kā cita starpā Lauksaimniecības un lauku attīstības, Zivsaimniecības, lūgumrakstu un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai šis īpatsvars bija mazāks par 25 %;

K. tā kā darba un privātās dzīves līdzsvaru Parlamentā ir būtiski ietekmējusi Covid-19 pandēmija un digitālie rīki, kā rezultātā gan deputātiem, gan darbiniekiem bieži vien nācās strādāt ilgāk; tā kā darbs no mājām nevar aizstāt bērnu aprūpes pakalpojumus; tā kā Parlaments kā darba devējs un iestāde, kas darbojas kā paraugs visai sabiedrībai, var gūt labumu no motivēta darbaspēka un veselīgas vides un darba ņēmējiem būtu jāvar baudīt darba un privātās dzīves līdzsvaru visā karjeras laikā,

Vispārīgas piezīmes

1. atkārtoti pauž savu stingro apņemšanos panākt līdztiesību un atbalsta integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai kā vienu no Parlamenta oficiālajām politikas pieejām, ar kuru minēto līdztiesību nodrošina; pauž nožēlu par dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas sadrumstaloto īstenošanu ES līmenī — visās politikas jomās un iestādēs; uzsver, ka dzimumu līdztiesība ir uzskatāma par kopīgu atbildību, kas prasa visu ES iestāžu, dalībvalstu un aģentūru rīcību partnerībā ar pilsonisko sabiedrību, sieviešu organizācijām, sociālajiem partneriem un privāto sektoru;

2. uzsver, ka sievietes sastāda pusi iedzīvotāju un tādēļ viņas cieš no daudzveidīgām pārklājošām diskriminācijas formām; uzsver, ka pret dzimumu līdztiesības nodrošināšanas pasākumiem ir jāizturas kompleksi, lai nevienam neatstātu novārtā un izskaustu jebkāda veida diskrimināciju, tostarp pārklājošas formas; uzsver, ka ir arī jārada līdzdalības procesi, kuros ir iesaistīti visi attiecīgie dalībnieki un apvienotas lejupējas un augšupējas pieejas;

3. atzinīgi vērtē politikā iesaistīto sieviešu skaita pieaugumu, taču uzsver, ka mēs dzimumu paritāti neesam sasnieguši ne tuvu un ka sabiedriski prominentas sievietes, piemēram, politiķes un aktīvistes, bieži tiek vajātas, lai grautu viņu vēlmi piedalīties sabiedriskajā dzīvē un lēmumu pieņemšanas jomā; uzsver, ka nav iespējams izstrādāt feministiskus tiesību aktus vai politikas virzienus, ar kuriem ir iecerēts panākt dzimumu līdztiesību visās jomās, ja lēmumu pieņemšanas procesā nav iesaistītas sievietes; atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt dzimumvērtīgu darba vidi, ar kuru uzlabo sieviešu pārstāvību visos Parlamenta līmeņos, tostarp politiskajās grupās un Eiropas Parlamenta locekļu birojos;

4. konstatē, ka ES iestādēs papildus datiem par sieviešu skaitu dažādos amatos kvantitatīvu un kvalitatīvu datu par integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai nav; tādēļ prasa apkopot visaptverošu statistiku par dzimumu līdztiesību un apņemam izveidot kvalitatīvu tās rādītājus nolūkā vākt dzimumu griezumā strukturētus papildu datus, lai turpinātu uzlabot dzimumu līdztiesību;

5. atzinīgi vērtē EIGE instrumentāriju “Dzimumvērtīgi parlamenti”, kurā galvenā vērība ir pievērsta piecām galvenajām jomām, kuras ir jārisina: vienlīdzīgas iespējas strādāt parlamentā, vienlīdzīgas iespējas ietekmēt parlamenta darba procedūras, pienācīga uzmanība parlamenta darba kārtībā ir atvēlēta sieviešu interesēm un bažām, dzimumsensitīvu tiesību aktu izstrāde un parlamenta simboliskās funkcijas ievērošana;

6. atzinīgi vērtē to, ka visas Parlamenta komitejas ir pieņēmušas rīcības plānus dzimumu līdztiesības jomā; tomēr secina, ka šie plāni uzraudzīti un īstenoti netiek; tādēļ prasa komitejām uzraudzīt savus dzimumu līdztiesības rīcības plānus, lai novērtētu progresu un nodrošinātu to īstenošanu; uzsver, ka Parlamenta dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas tīkls ir atbildīgs par integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai komiteju un delegāciju vidē un darbā;

⁽¹⁵⁾ Ahrens, P., *Working against the tide? Institutionalizing Gender Mainstreaming in the European Parliament* (Iešana pret straumi? Dzimumu līdztiesības aspekta integrācijas Eiropas Parlamentā institucionalizācija), *Gendering the European Parliament: Structures, Policies, and Practices* (Dzimumu līdztiesības Eiropas Parlamentā: struktūras, politika un prakse), eds. P. Ahrens and A. Rolandson, Rowman & Littlefield International, 2019., 85.-101. lpp. L. .

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

7. atzinīgi vērtē 2019. gadā pieņemto Parlamenta Reglamenta jauno noteikumu, kurā ir noteikts pienākums pieņemt dzimumu līdztiesības rīcības plānu, kura mērķis būtu dzimumu līdztiesības aspektu iekļaut visās katrā līmenī un posmā veiktajās Parlamenta darbībās; atzinīgi vērtē dzimumu līdztiesības rīcības plāna pieņemšanu 2020. gada jūlijā un tā īstenošanas ceļveža pieņemšanu 2021. gada aprīlī; prasa sagatavot ziņojumus, ar kuriem regulāri uzrauga progresu, kas ir panākts dzimumu līdztiesības rīcības plāna īstenošanā; pauž nožēlu par to, ka dzimumu līdztiesības rīcības plāns un ceļvedis nav publiski pieejami un ka lielākā daļa iekļauto pasākumu ir formulēti kā principi, taču bez skaidriem mērķiem un pienākumiem, kas liecina par politiskās ieinteresētības trūkumu to īstenošanā;

8. prasa vēl ciešāk strukturēti sadarboties visām ES iestādēm, piemērojot integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai, lai labāk nodrošinātu dzimumu līdztiesību; uzskata, ka Parlamentam un politiskajām grupām būtu jāapvieno spēki, lai uzlabotu dzimumu līdztiesību un cīnītos pret antifeministiskām un pret dzimumu līdztiesību vērstām kustībām, kas vienmēr — gan Eiropā, gan visā pasaulē — izrādās arī antidemokrātiskas;

Iespējas iekļūt Parlamentā

9. konstatē, ka deputātu sieviešu īpatsvars kopš pēdējā sasaukuma beigām ir nedaudz samazinājies — no aptuveni 39,6 % līdz 39,1 %; tomēr atzinīgi vērtē Parlamenta vadošo lomu šajā jomā, tostarp tā panākto progresu attiecībā uz sieviešu politisko pārstāvību, kas ir augstāka par vidējo rādītāju dalībvalstu parlamentos — 30,4 % un ievērojami pārsniedz pasaules valstu parlamentu vidējo rādītāju — 25,2 %; atzinīgi vērtē to, ka dažas dalībvalstis un politiskās partijas ir ieviesušas noteikumus, ar kuriem nodrošina dzimumu līdzsvaru savos vēlēšanu sarakstos, un uzstāj, ka gaidāmajā ES vēlēšanu likuma ⁽¹⁶⁾ pārskatīšanā ir jānodrošina dzimumu līdzsvars, izmantojot rāvējslēdzēju sarakstus vai citas līdzvērtīgas metodes, lai sievietēm un vīriešiem būtu vienlīdzīgas iespējas tikt ievēlētiem;

10. mudina dalībvalstis, izstrādājot vēlēšanu likumu grozījumus, ņemt vērā nepieciešamību pēc dzimumu līdztiesības principu īstenojošiem parlamentiem; turklāt mudina valstu politiskās partijas, pieņemot lēmumus par vēlēšanu kandidātiem, ieviest kvotas, pat ja likumā tās paredzētas nav; šajā nolūkā prasa ar politiskajām partijām dalīties atbalsta mehānismos un paraugpraksēs; uzsver —, lai nodrošinātu sieviešu dzimuma kandidātu klātbūtni, partiju iekšējai organizācijai un procedūrām ir jāatbilst dzimumu līdztiesības principam, iekļaujot tādas pasākumus kā, piemēram, dzimumu līdztiesības nepārprotama pasludināšana partiju noteikumos, lēmumu pieņemšanas lomu dzimumu kvotu izveide un labi funkcionējošu lobēšanas, aizstāvības un diskusiju forumu darbība, tostarp sieviešu spārnu un komiteju darbība;

11. pauž nožēlu par to, ka Parlamentā trūkst dzimumvērīgu darbā pieņemšanas procedūru, un prasa Parlamenta dienestiem un politiskajām grupām virzīt uz priekšu šīs procedūras, lai izvairītos no diskriminācijas un palielinātu sieviešu klātbūtni jomās, kurās viņas ir pārstāvētas nepietiekami gan administrācijā, gan politiskajās grupās; prasa pieņemt konkrētus šīs plaisas novēršanas pasākumus;

Iespējas ietekmēt Parlamenta darba procedūras

12. atzinīgi vērtē pilnībā dzimumu līdzsvaru Parlamenta Prezidijā, kurā 8 priekšsēdētāja vietnieki no 14 un 2 no 5 kvestoriem ir sievietes; tomēr norāda, ka tikai 3 no 7 Parlamenta politisko grupu priekšsēdētājiem vai līdzpriekšsēdētājiem ir sievietes, 8 no 25 komitejām pašlaik vada sievietes un 15 no 43 delegāciju priekšsēdētājiem ir sievietes; prasa uzlabot dzimumu līdzsvaru komiteju, delegāciju un politisko grupu vadībā; atzinīgi vērtē Parlamenta Reglamenta 213. panta 1. punkta grozījumu, saskaņā ar kuru katras komitejas prezidijs nodrošina dzimumu līdzsvaru; tomēr pauž nožēlu par to, ka šis grozījums stāsies spēkā tikai tad, kad tiks atklāta pirmā sesija pēc nākamajām Parlamenta vēlēšanām, kas notiks 2024. gadā;

13. prasa nodrošināt dzimumu līdzsvaru visos plenārsēžos, komiteju un delegāciju darba līmeņos, tostarp, ieceļot koordinatorus, referentus un ēnu referentus un sadalot uzstāšanās laiku;

⁽¹⁶⁾ Saskaņā ar LESD 223. pantu un ES vēlēšanu likumu, kas ir noteikts 1976. gada Vēlēšanu aktā par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās 1976. gadā, kurā grozījumi ir izdarīti 2002. gadā (OV L 278, 8.10.1976., 5. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

14. prasa ieviest horizontālās segregācijas novēršanas pasākumus, lai nodrošinātu dzimumu līdzsvaru dažādās komitejās un izbeigtu dzimstisko koncentrāciju konkrētās nozarēs, kas nozīmē, ka jomas, kurās ir lielāks sieviešu īpatsvars, tiek novērtētas mazāk;

15. aicina politiskās grupas un to sekretariātus pieņemt iekšējos noteikumus un citus attiecīgus pasākumus, piemēram, rīcības kodeksus un dzimumu līdztiesības integrēšanas instrumentus, apmācību un uzraudzību, ar kuriem nodrošina dzimumu līdztiesību to iekšējā darbībā, jo īpaši attiecībā uz iecelšanu amatā un funkciju un pienākumu sadali; prasa nodrošināt, lai politiskajām grupām būtu pieejamas paraugprakses pamācības un konsultācijas, tostarp darbinieku un deputātu apmācība, par integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai, lai tās savā iekšējā darbībā varētu labāk izprast un īstenot integrētas pieejas dzimumu līdztiesībai koncepciju;

16. aicina attiecīgos ģenerāldirektorātus nodrošināt, ka pētījumu autoru atlasē tiek ievērots dzimumu līdzsvars;

17. konstatē, ka, neraugoties uz visiem gūtajiem panākumiem un pieliktajiem pūliņiem, dzimumu līdztiesība visos Parlamenta administrācijas pārvaldības līmeņos vēl sasniegta nav; atzinīgi vērtē to, ka direktoru līmenī ir panākta paritāte, taču pauž nožēlu, ka tikai 23,1 % ģenerāldirektoru un 39,3 % nodaļu vadītāju ir sievietes; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Parlamenta administrācijas mērķi panākt, lai līdz 2024. gadam 50 % no vidējā un augstākā līmeņa vadītāju amatiem un 40 % no vadošajiem amatiem administrācijā būtu sievietes; prasa par prioritāti uzskatīt sieviešu pieņemšanu darbā, ja viņas ir nepietiekami pārstāvētas un ja kandidātu attiecīgie nopelni ir līdzvērtīgi; uzsver, ka vadības līmenī ir jāveido un jāstiprina zināšanas par dzimumu līdztiesību; prasa īstenot mentorēšanas programmas;

18. prasa vākt datus par politisko grupu darbinieku vertikālo un horizontālo pārstāvību un anonimizētus datus par deputātu palīgu, grupu darbinieku vai administratīvo darbinieku darba samaksas atšķirībām, lai nodrošinātu darba samaksas pārredzamību;

19. prasa regulāri apkopot pēc dzimuma kritērija sadalītus datus par to Parlamenta darbinieku īpatsvaru, kuri strādā nepilnu darba laiku; prasa veikt pasākumus, pamatojoties uz esošajiem datiem ⁽¹⁷⁾, lai novērstu būtisko nelīdzsvarotību un novērtētu, kā Parlaments var sniegt papildu atbalstu, ja darbinieki vēlas atgriezties pilna laika darbā;

20. uzsver, ka uzmākšanās darbavietā ir nopietns uzbrukums personas psiholoģiskajai un fiziskajai veselībai un var tai darbā likt justies apdraudētai un dažos gadījumos liegt tai iespējas veikt savu darbu; konstatē, ka sievietes daudz biežāk nekā vīrieši ir pakļautas seksuālai uzmākšanās; uzskata, ka, neraugoties uz visiem līdzšinējiem centieniem nodrošināt pilnīgas uzmākšanās izskaušanas politiku, Parlamentā joprojām ir novērojami seksuālas uzmākšanās gadījumi un būtu jāpastiprina centieni novērst seksuālu uzmākšanos; tādēļ atkārtoti aicina īstenot šādus pasākumus, lai uzlabotu uzmākšanās apkarošanas politiku:

- a) publicēt ārējo novērtējumu, ko izstrādā Padomdevēja komiteja, kas izskata sūdzības par deputātu aizskarošu izturēšanos;
- b) ar neatkarīgu un pārredzami izvēlētu revidentu palīdzību veikt neatkarīgu Parlamenta pašreizējās tās Uzmākšanās apkarošanas komitejas izvērtējumu, kas izskata sūdzības par seksuālu uzmākšanos darbinieku vidū, no tās efektivitātes viedokļa un, ja nepieciešams, veikt jebkādu grozījumu, kas ir jāierosina pēc iespējas drīzāk, bet pirms šā sasaukuma beigām, lai nodrošinātu neatkarību no politiskās ietekmes un dzimumu līdzsvaru un izvairītos no interešu konfliktiem esošajās struktūrās;
- c) nodrošināt vispusīgāku un holistiskāku sūdzību un tiesiskās aizsardzības līdzekļu analīzi un mainīt Padomdevējas komitejas un Uzmākšanās apkarošanas komitejas sastāvu, lai panāktu, ka neatkarīgie eksperti, kuri ir apliecinājuši pieredzi ar uzmākšanos saistītu problēmu risināšanā darbavietā, tostarp ārsti, terapeiti un juridiskie eksperti, ir oficiāli locekļi ar pilnām balsstiesībām;
- d) ieviest visiem deputātiem domātu obligātu apmācību par uzmākšanos un padarīt to viegli pieejamu, tostarp, nodrošinot apmācības pieejamību visās oficiālajās valodās vai ar mutisko tulkošanu un ar informatīviem pasākumiem uzrunājot konkrēti atsevišķas delegācijas un politiskās grupas;

⁽¹⁷⁾ ņemot vērā 2021. gada brošūru par sievietēm Eiropas Parlamentā,

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

e) ieviest visiem cilvēkiem, kuri regulāri strādā Parlamenta telpās, obligātu apmācību par Parlamenta kategoriskas neiecietības pret uzmākšanos politiku, proti, kritērijiem, pateicoties kuriem, viņi spēs atpazīt visus uzmākšanās veidus, tostarp un jo īpaši seksuālu uzmākšanos, un ziņot par tiem, kā arī sniegt pielāgotu informāciju par pieejamām atbalsta struktūrām, kas padarīs šīs atbalsta struktūras plašāk zināmas un vieglāk pieejamas;

21. apņemas nodrošināt optimālu darba un privātās dzīves līdzsvaru deputātiem, grupu darbiniekiem, reģistrētiem deputātu palīgiem un administratīvajiem darbiniekiem, piemēram, pieņemot darba un privātās dzīves līdzsvaram labvēlīgu darba laiku un sadarbojoties ar Komisiju un Padomi, lai rastu kopīgu risinājumu sanāksmēm, kurās ir iesaistītas visas trīs iestādes; prasa pārskatīt darba un privātās dzīves līdzsvara pasākumus, ar kuriem uzlabo un stiprina pašreizējo regulējumu, vienlaikus, cita starpā ņemot vērā tāl darba ietekmi pēc Covid-19 pandēmijas un līdzsvarojot elastīgas darba struktūras ar labi funkcionējoša un spēcīga Parlamenta prasībām;

22. prasa Parlamenta darbiniekiem palielināt stingri personisko, abiem vecākiem pirmajā gadā pēc bērna nākšanas pasaulē pienākošos grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu un paternitātes atvaļinājumu par ne ilgāk kā sešiem mēnešiem; uzsver, ka bērna kopšanas sešus mēnešus garajam atvaļinājumam vajadzētu būt pieejamam pirmo trīs bērna dzīves gadu laikā; pauž nožēlu par to, ka, izmantojot bērna kopšanas atvaļinājumu, ES iestāžu darbinieki saņem tikai fiksētu pabalstu, nevis 100 % no algas, kas ir uzskatāms par galveno šā atvaļinājuma izmantošanas šķērslī; prasa, lai bērna kopšanas atvaļinājums tiktu apmaksāts pilnībā; atzinīgi vērtē pabalstus, kas Parlamenta darbiniekiem ir pieejami;

23. jo īpaši prasa, izdarot grozījumus Eiropas Parlamenta deputātu nolikumā, atzīt Parlamenta deputātu grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, paternitātes atvaļinājumu un bērna kopšanas atvaļinājumu; turklāt prasa īstenot risinājumus, kas garantētu deputātiem iespēju turpināt strādāt grūtniecības un dzemdību, paternitātes vai bērna kopšanas atvaļinājuma laikā, piemēram, saglabāt iespēju balsot attālināti atvaļinājuma laikā vai rast iespēju veikt pagaidu aizvietošanu, kas nodrošinātu, ka vēlētajiem netiktu liegta pārstāvība, kamēr viņu deputāti atrodas atvaļinājumā, un lai deputāti netiktu pakļauti spiedienam nekavējoties atgriezties darbā; uzsver, ka lēmums izmantot pagaidu aizvietošanu būtu attiecīgā deputāta izvēle;

24. prasa Parlamenta dienestiem pārbaudīt menopauzes ietekmi uz Parlamenta darbinieku darba dzīvi; uzsver, ka minētajai pārbaudei būtu jābūt balstītai uz pierādījumiem un jāietver norādījumi par pusmūža un menopauzes simptomu medicīnisko un dzīvesveida pārvaldību, izmantojot valsts un starptautiskās pamatnostādnes; aicina slimības un apmeklējumu pārvaldības politikā ņemt vērā menopauzi;

Dzimumu līdztiesības aspekta svarīgums parlamentārajās darbībās

25. atzinīgi vērtē FEMM komitejas, Augsta līmeņa grupas dzimumu līdztiesības un dažādības jautājumos un Dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas tīkla kā vadošo struktūru darbu dzimumu līdztiesības integrēšanā Parlamentā; tomēr aicina īstenot ciešāku un strukturētāku šo struktūru sadarbību un koordināciju, jo īpaši tādos ārkārtas apstākļos kā Covid-19 krīze un tās sekas, rīkojot regulāras sanāksmes, lai apmainītos ar informāciju un sagatavotu kopīgus tematiskos ziņojumus;

26. atzinīgi vērtē Delegāciju priekšsēdētāju konferences jauno iniciatīvu aicināt visas delegācijas iecelt deputātus, kas būtu atbildīgi par integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai, un atzinīgi vērtē Dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas tīkla un deputātu, kas delegācijās atbild par dzimumu līdztiesību un daudzveidību, sadarbību;

27. prasa Reglamentā iekļaut Dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas tīklu, lai atspoguļotu tā lomu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas veicināšanā Parlamenta komiteju un delegāciju darbībās; prasa nodrošināt nepieciešamos resursus, lai tas varētu veikt savas funkcijas un sagatavot attiecīgus ieteikumus; prasa komiteju sanāksmju darba kārtībā iekļaut pastāvīgu diskusiju jautājumu;

28. atzinīgi vērtē EIGE apmācības sesiju deputātiem par ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumiem un dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā, kas tika pielāgota Parlamenta vajadzībām; mudina ciešāk sadarboties ar EIGE, lai deputātiem, grupu darbiniekiem, parlamentārajiem asistentiem, parlamentārajiem dienestiem un komiteju sekretariātu personālam nodrošinātu regulāru apmācību par dzimumu līdztiesības integrēšanu; atgādina, ka gan politiskajā, gan administratīvajā līmenī ir svarīgi piedāvāt programmas, kas būtu pielāgotas konkrētajām vajadzībām un zināšanām;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

29. norāda, ka FEMM komiteja kā pilntiesīga komiteja, kas atbild par sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesību, strādā pie daudziem horizontāliem jautājumiem, kuri bieži skar citu komiteju darbu; norāda, ka FEMM komitejas ierosinājumu iekļaušana atzinumu vai grozījumu veidā dažādās komitejās atšķiras; atzinīgi vērtē ceļvedi pausto apņemšanos ar attiecīgo dienestu un struktūru starpniecību apkopot skaidrus rādītājus, lai novērtētu, vai FEMM ieguldījums tiek iekļauts citu komiteju darbā un Parlamenta galīgajā nostājā; prasa sistemātiski, pārredzami un atbildīgi uzraudzīt FEMM komitejas to ierosinājumu integrāciju, kas ir būtiski, lai nodrošinātu dzimumu līdztiesības principa pienācīgu piemērošanu un dzimumu līdztiesības aspekta nepieciešamo integrēšanu;

30. uzsver, cik svarīgi ir grozījumi, ko FEMM komiteja sagatavo savos atzinumos, lai nodrošinātu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu; saistībā ar patstāvīgajiem ziņojumiem prasa uzlabot sadarbību starp komitejām, nosakot grafiku, ar kuru nodrošina pietiekamu laiku starp vadošās komitejas ziņojuma projekta pieejamību un komitejas balsojumu, lai FEMM komiteja varētu sagatavot savu nostāju, kas izpaustos kā ziņojuma projekta grozījumi; uzsver, ka Dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas tīkla locekļi ir atbildīgi par dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas pasākumu iekļaušanu savās komitejās; pauž nožēlu, ka šis darbs līdz šim ir bijis ļoti *ad hoc* darbs, un uzskata, ka tas būtu jāsteno strukturētāk;

31. prasa nodrošināt dzimumu līdzsvaru visos komiteju un delegāciju darba braucienos un izskatīt dzimumu līdztiesības aspektu un sieviešu tiesību dimensiju; turklāt prasa aicina darba braucieni programmās iekļaut sanāksmes ar organizācijām, kas veicina dzimumu līdztiesību;

32. atzinīgi vērtē apņemšanos dzimumu līdztiesības rīcības plānā un ceļvedi nodrošināt, lai komitejās un citās struktūrās, kas rīko uzklaušanās, darbseminārus un konferences, tiek iesaistītas dzimumu paritāras pārstāvības grupas un eksperti, kas ir kompetenti izskatīt dzimumu līdztiesības aspektu konkrētajā aplūkojamajā jomā; prasa noteikt skaidrus šīs normas īstenošanas mērķus;

33. atzinīgi vērtē Dzimumu līdztiesības nedēļu, kas Parlamentā pirmo reizi notika 2020. gadā un kurā visas Parlamenta komitejas un delegācijas to kompetences jomās tika aicinātas rīkot pasākumus par dzimumu līdztiesību; atzinīgi vērtē šīs veiksmīgās iniciatīvas turpināšanu un to, ka 16 komitejas un 6 delegācijas piedalījās un 2021. gadā tika organizēts 21 pasākums; aicina visas Parlamenta struktūras, tostarp komitejas un delegācijas, kas to vēl nav izdarījušas, pievienoties un sniegt ieguldījumu šajā iniciatīvā, kas regulāri palielina informētību un stiprina sadarbību;

34. aicina Dzimumu līdztiesības aspekta integrācijas tīklu, Augsta līmeņa grupu dzimumu līdztiesības un dažādības jautājumos, FEMM komiteju un Budžeta un budžeta kontroles komiteju izstrādāt un pieņemt īpašas pamatnostādnes par to, kā īstenot dzimumu līdztiesības aspekta integrāciju un dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā;

35. atzinīgi vērtē *EPRS* pētījumu par dzimumu līdztiesības aspekta integrāciju Parlamentā; tomēr norāda, ka *EPRS* šis pētījums ir regulāri jāatkārto, pamatojoties uz kvantitatīvu un kvalitatīvu statistiku par dzimumu līdztiesību un dzimumu griezumā strukturētiem datiem, kas Parlamenta dienestiem būtu sistemātiski jāvērtē un jānodrošina saskaņā ar dzimumu līdztiesības rīcības plānu un ceļvedi;

36. atzinīgi vērtē dzimumneitrālas valodas pamatnostādņu tulkošanu visās ES oficiālajās valodās; pauž nožēlu par to, ka šīs pamatnostādnes netiek īstenotas, un prasa papildu izpratnes veicināšanas pasākumus un īpašu apmācību Parlamenta juristiem lingvistiem; prasa regulāri pārskatīt pamatnostādnes un to tulkojumus, lai nodrošinātu, ka tās atspoguļo katras valodas attīstību un joprojām ir precīzi;

37. apņemas nodrošināt tik daudz līdzekļu un cilvēkresursu, lai panāktu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu un uzlabotu tādu dažādu struktūru sadarbību un koordināciju, kas Parlamentā strādā dzimumu līdztiesības un dažādības jomā;

Tiesību aktu īstenošana, ņemot vērā dzimumu līdztiesības aspektu

38. uzsver, cik svarīgi ir ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumi, lai izstrādātu tiesību aktu priekšlikumus un dzimumvērtīgus likumdošanas iniciatīvu izvērtējumus; pauž nožēlu par to, ka Komisijas ietekmes novērtējumos ietekme uz dzimumu līdztiesību tiek iztīrīta reti un ka Komisijas ietekmes novērtējuma pamatnostādnēs attiecībā uz daudzgadu

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

finanšu shēmu (DFS) 2021.–2027. gadam ir ieteikts dzimumu līdztiesību ņemt vērā politikas veidošanā tikai tad, ja tas ir “proporcionāli”; aicina Komisiju mainīt savu pieeju, veikt un publicēt ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumu par katru tiesību akta priekšlikumu un savos priekšlikumos skaidri iekļaut ar dzimumu saistītus mērķus un izpildes rādītājus; apņemas veikt katrā normatīvā patstāvīgā ziņojuma ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumu, lai tajā iekļautu dzimumperspektīvu; apņemas izpētīt jaunas metodes un instrumentus, ar kuriem uzlabo dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu likumdošanas procesā;

39. pauž nožēlu par to, ka kopumā dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana visā ES budžetā vēl nav piemērota un budžeta ieguldījums dzimumu līdztiesības sasniegšanā nav pienācīgi uzraudzīts; prasa dzimumu līdztiesības aspektu ES budžetā īstenot sistemātiski; uzsver, ka dzimumu līdztiesības perspektīva ir jāintegrē visos budžeta procesa līmeņos, lai ieņēmumus un izdevumus izmantotu dzimumu līdztiesības mērķu sasniegšanai; atzinīgi vērtē pasākumus, kas ir paredzēti Parlamenta Dzimumu līdztiesības rīcības plānā un ceļvedī par dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā, un prasa tos īstenot pēc iespējas ātrāk;

40. atzinīgi vērtē Parlamenta sarunu vedējus par to, ka integrēta pieeja dzimumu līdztiesībai ir iekļauta kā horizontāls princips DFS 2021.–2027. gadam; jo īpaši atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos vēlākais līdz 2022. gada beigām ieviest metodiku, saskaņā ar kuru uzskaita to programmu attiecīgos izdevumus, kuras tiek finansētas no 2021.–2027. gada DFS; aicina Komisiju uzlabot pārskatatbildību un budžeta pārredzamību, piemērot jauno metodiku visām ES finansēšanas programmām un īstenot dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā pašreizējās DFS vidusposma pārskatīšanā; mudina Komisiju rīkoties saskaņā ar Eiropas Revīzijas palātas šajā jautājumā formulētajiem ieteikumiem;

41. atzinīgi vērtē to, ka Atveseļošanas un noturības mehānisma regula satur vispārīgu mērķi mazināt Covid-19 krīzes sociālo un ekonomisko ietekmi, jo īpaši uz sievietēm, un prasība tajā sniegt skaidrojumu par to, kā nacionālajos atveseļošanas un nesatricināmības plānos iekļautie pasākumi veicinātu dzimumu līdztiesību⁽¹⁸⁾; tomēr pauž nožēlu par to, ka FEMM komitejas aicinājums valstu plānos paredzēt īpašu nodaļu par dzimumu līdztiesību tajā iestrādāts netika; uzsver, ka dzimumvērtīgu ziņojumu izstrādi un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu nevar aizstāt tikai ar sociālo izsekošanu un sociālajiem ieguldījumiem; uzskata, ka dzimumu līdztiesība ir tik svarīga, ka Atveseļošanas un noturības mehānisma satvarā būtu jāintegrē saskaņā ar atsevišķu metodiku, un atgādina, ka EIGE ir izstrādājis šādu piemērotu metodiku;

42. aicina Komisiju cieši uzraudzīt Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanu, jo īpaši attiecībā uz spēkā esošajiem normām, kas ir saistītas ar dzimumu līdztiesību, un nodrošināt, lai atveseļošanas un noturības rezultātu pārskats saturētu attiecīgus rādītājus, ar kuriem var uzraudzīt valstu plānu ietekmi uz dzimumu līdztiesību un šā mērķa atbalstam piešķirto un izlietoto līdzekļu apjomu; uzsver, ka dzimumu līdztiesība ir jāintegrē ES ekonomikas pārvaldības un Eiropas pusgada struktūrā;

43. pauž nožēlu par to, ka vairākās ES finansēšanas programmās, kurām ir ievērojams potenciāls veicināt dzimumu līdztiesību, piemēram, Eiropas strukturālajos un investīciju fondos, kopējā lauksaimniecības politikā un Erasmus, nav efektīvi ņemta vērā dzimumu līdztiesība;

44. uzsver, ka sociālais dialogs ir svarīgs instruments no visu lēmumu pieņemšanas procesā iesaistīto pušu viedokļa un tādēļ tam ir būtiska nozīme dzimumu līdztiesības uzlabošanā visās ES iestādēs;

45. aicina Komisiju stiprināt iestāžu sistēmu, lai atbalstītu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu, un pārvērst tās apņemšanos attiecībā uz integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai konkrētās darbībās; aicina Komisiju pieņemt dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas katrā politikas jomā īstenošanas plānu;

46. pauž nožēlu par to, ka Komisijai nav pilnvērtīgas stratēģijas apmācībai par dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu un saviem darbiniekiem piedāvā tikai vienu, neobligātu ievadkursu; mudina Komisiju izstrādāt apmācības stratēģiju par dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu, nodrošināt, lai apmācība būtu pieejama visiem darbiniekiem, un pilnībā izmantot EIGE rīkus un speciālās zināšanas par integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai;

⁽¹⁸⁾ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

47. aicina Komisiju, vācot datus, sistemātiski tos atspoguļot dzimumu griezumā un, novērtējot ES programmas un ziņojot par tām, ņemt vērā dzimumu līdztiesības aspektu; aicina Komisiju turpmākajos tiesību aktu priekšlikumos iekļaut prasību sistemātiski vākt pa dzimumiem sadalītus datus un attiecīgos dzimumu līdztiesības rādītājus par visām programmām un iekļaut dzimumvērtīgas uzraudzības un novērtēšanas prasības; uzsver, cik svarīga ir dzimumvērtīga uzraudzība un izvērtēšana, pateicoties kurai, var labāk sasniegt dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas mērķus;

48. pauž nožēlu par to, ka Padome nav apņēmusies izstrādāt tiesību aktus, kuros atspoguļotos dzimumu līdztiesības perspektīva, un atkārtoti prasa atbloķēt Stambulas konvencijas ratificēšanu, Horizontālu diskriminācijas novēršanas direktīvu, kas nodrošinās, ka, apkarojot dzimumu diskrimināciju, tiek ņemta vērā pārklāšanās dimensija, un Direktīvu par sievietēm valdēs;

49. mudina dalībvalstis pilnībā transponēt un īstenot Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīvu un aicina Komisiju to efektīvi uzraudzīt;

50. atkārtoti aicina Padomi un Eiropadomi izveidot Padomes formējumu dzimumu līdztiesības jautājumos, jo ES ir vajadzīga starpvaldību apmaiņas par dzimumu līdztiesību platforma un oficiāls forums ministriem un valsts sekretāriem, kas ir atbildīgi par dzimumu līdztiesību, lai stiprinātu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visās ES politikas jomās un tiesību aktos, pilnveidotu dalībvalstu dialogu un sadarbību, apmainītos ar paraugpraksi un tiesību aktiem, atbloķētu sarunas par galvenajiem ar dzimumu līdztiesību saistītajiem tematiem, sniegtu kopīgus risinājumus ES mēroga problēmām un nodrošinātu, ka dzimumu līdztiesības jautājumi tiek apspriesti augstākajā politiskajā līmenī;

51. prasa Konferencē par Eiropas nākotni dzimumu līdztiesības aspektus integrēt labāk un efektīvāk, pastiprinot attiecīgo parlamentāro struktūru koordināciju, lai darba grupu ieguldījumā un konferences plenārsēdes debatēs un priekšlikumos stiprinātu dzimumu līdztiesības dimensiju;

52. turklāt aicina veikt pasākumus, ar kuriem nodrošina dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu, un veikt īpašus mērķtiecīgus pasākumus, ar kuriem panāk dzimumu līdztiesību, piemēram, pieņemot tiesību aktus, ieteikumus un politiku, kas būtu saistīti ar vardarbību dzimuma dēļ, darba samaksas pārredzamību un aprūpi;

Dzimumu līdztiesības nodrošināšana Parlamenta simboliskas funkcijas skatījumā

53. uzsver, ka, lai Parlaments varētu ņemt vērā dzimumu līdztiesības aspektu, tam ir jāapzinās un jāpievērš uzmanība simboliskai nozīmei, ko iestāde pauž savā komunikācijas stratēģijā un fizisko telpu plānošanā; prasa centienus šajās jomās pastiprināt;

54. prasa pieņemt konkrētus mērķus, ar kuriem nodrošina dzimumu līdzsvaru, Eiropas Parlamenta ēkām, telpām un citām fiziskām platībām piešķirot vārdus;

55. atzinīgi vērtē ceļvedī pausto apņemšanos veikt to vietu analīzi, kas Parlamenta telpās ir paredzētas bērnu aprūpei, tostarp ar barošanas ar krūti zonām, un prasa apņemties vajadzības gadījumā tās pārplānot, tiklīdz pēc iepriekšējas analīzes būs panākta vienošanās par to pašreizējo statusu;

56. prasa veikt analīzi par Parlamenta tualesu izkārtojumu un iekārtojumu, lai novērtētu nepieciešamību tās pielāgot visu dzimumu prasībām, tostarp izmantojot tādas pasākumus kā dzimumneitrālu tualesu ieviešana un tualesu ar atsevišķām atkritumu tvertnēm un izlietnēm skaita palielināšana, lai atvieglotu menstruālo piltuvju un citu sanitāro produktu izmantošanu;

57. prasa pārskatīt Parlamenta komunikācijas stratēģiju, tostarp izmantojot tādas pasākumus kā protokola izveide feminicīda upuriem un Parlamenta tīmekļa vietnes pārskatīšana, lai mājas izvēlnē iekļautu īpašu sadaļu par dzimumu līdztiesību, būtisku informāciju par galvenajiem dokumentiem, piemēram, Stambulas konvencijas ratifikācijas procesu no ES puses, un atjauninātu informāciju par Parlamenta vēsturi un sastāvu, lai ņemtu vērā dzimumu;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Nobeiguma piezīmes

58. atkārtoti prasa veikt revīziju⁽¹⁹⁾, lai apzinātu pašreizējo dzimumu līdztiesības un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas situāciju un izteiktu ieteikumus par Parlamenta darbības gan politisko, gan administratīvo pusi; ierosina, ka šai revīzijai būtu jāaptver visas jomas un rādītāji, kas ir izstrādāti EIGE Dzimumjutīga parlamenta instrumentārijā, un jānosaka noteikumi, kas veicina vai bloķē dzimumu līdztiesību katrā analīzes jomā, lai atjauninātu Parlamenta dzimumu līdztiesības rīcības plānu un ceļvedi; prasa šajā revīzijā iekļaut tās ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumu, kāda ir fiksētas dzimumu līdzsvāra prasības īstenošanai visās parlamentārajās struktūrās, tostarp komitejās, delegācijās un darba braucienos;

59. norāda, ka dažas jomas, uz kurām attiecas dzimumu līdztiesības rīcības plāns un ceļvedis, ir cieši saistītas ar grupu politisko organizāciju un tādēļ tām ir nepieciešama politiska apspriešana, kurā piedalītos visas grupas; prasa Priekšsēdētāju konferences vadībā izveidot pagaidu darba grupu, kuras sastāvā būtu pārstāvji no katras politiskās grupas un kuru vadītu par dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu atbildīgie Parlamenta pastāvīgie referenti un kas pārzinātu šajā jomā veikto darbu, īstenotu šo rezolūciju un vajadzības gadījumā koordinētu darbu ar Augsta līmeņa grupu dzimumu līdztiesības un dažādības jautājumos, Parlamenta Prezidiju, FEMM komiteju un Dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas tīklu; mudina politiskās grupas minēto darba grupu izveidot līdz 2022. gada vidum;

o

o o

60. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

⁽¹⁹⁾ OV C 323, 11.8.2021., 33. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0073

ES trešais dzimumu līdztiesības rīcības plāns

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par ES trešo dzimumu līdztiesības rīcības plānu (2021/2003(INI))

(2022/C 347/12)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ANO 1979. gada 18. decembra Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu (CEDAW) un ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejas 2013. gada 18. oktobra Vispārējo ieteikumu Nr. 30 par sievietēm konfliktu novēršanas, konflikta un pēckonflikta situācijās,
- ņemot vērā 1995. gada ceturtās Pasaules Sieviešu konferences Pekinas Rīcības platformu un pieņemto deklarāciju, kā arī tās pārskatīšanas konferenču rezultātus,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (CRPD) un tās stāšanos spēkā ES 2011. gada 21. janvārī saskaņā ar Padomes 2009. gada 26. novembra Lēmumu 2010/48/EK par to, lai Eiropas Kopiena noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 3. marta paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: personu ar invaliditāti tiesību stratēģija 2021.–2030. gadam” (COM(2021)0101),
- ņemot vērā 2015. gada septembrī pieņemto Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un tās ilgtspējīgas attīstības mērķus, jo īpaši 1., 4., 5., 8., 10. un 17. mērķi,
- ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) 1951. gada Konvenciju Nr. 100 par vienlīdzīgu darba samaksu,
- ņemot vērā SDO 1958. gada Konvenciju Nr. 111 par diskrimināciju (nodarbinātība un nodarbošanās),
- ņemot vērā SDO 2019. gada Konvenciju Nr. 190 par vardarbību un aizskarošu izturēšanos,
- ņemot vērā SDO 2012. gada Ieteikumu Nr. 202 par sociālās aizsardzības minimumiem,
- ņemot vērā 1949. gada 12. augusta Ceturto Ženēvas konvenciju par civiliedzīvotāju aizsardzību kara laikā,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas Nr. 1325 (2000), Nr. 1820 (2008), Nr. 1888 (2009), Nr. 1889 (2009), Nr. 1960 (2010), Nr. 2106 (2013), Nr. 2122 (2013), Nr. 2242 (2015), Nr. 2467 (2019) un Nr. 2493 (2019) par sievietēm, mieru un drošību,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2011. gada 11. maija Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (“Stambulas konvencija”),
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2005. gada 16. maija Konvenciju par cīņu pret cilvēku tirdzniecību un 2007. gada 25. oktobra Konvenciju par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību,
- ņemot vērā Starptautisko konferenci par iedzīvotājiem un attīstību (ICPD), kas 1994. gadā norisinājās Kairā, un tās rīcības programmu, kā arī tās pārskatīšanas konferenču rezultātus un 2019. gada Nairobi augstākā līmeņa sanāksmi (ICPD+25), kurā tika atzīmēta Konferences 25. gadadiena,

⁽¹⁾ OV L 23, 27.1.2010., 35. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā 2015. gada jūlijā pieņemto trešās Starptautiskās konferences par attīstības finansēšanu Adisabebas rīcības programmu,
- ņemot vērā ES un ANO kopīgo iniciatīvu “Spotlight”, kuras mērķis ir izskaust visu veidu vardarbību pret sievietēm un meitenēm,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu un 3. panta 3. punktu, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību 8. pantu, 153. panta 1. punktu un 208. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 23. pantu,
- ņemot vērā 2016. gada jūnija globālo stratēģiju attiecībā uz Eiropas Savienības ārpolitiku un drošības politiku,
- ņemot vērā Komisijas un Eiropas Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 25. novembra kopīgo paziņojumu “ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāns (GAP III) — vērienīga programma dzimumu līdztiesībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm ES ārējā darbībā 2021.–2025. gadam” (JOIN(2020)0017) un tam pievienoto kopīgo dienestu darba dokumentu “Mērķi un rādītāji dzimumu līdztiesības rīcības plāna III (2021.–2025.) īstenošanas satvaram” (SWD(2020)0284),
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019)0640),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. marta Regulu (ES) 2021/522, ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā (programma “ES — veselībai”) 2021.–2027. gadam un atceļ Regulu (ES) Nr. 282/2014 ^(?),
- ņemot vērā ANO Ģenerāļsekretāra 2020. gada 9. aprīļa politikas pārskatā “Covid-19 ietekme uz sievietēm”,
- ņemot vērā ANO Iedzīvotāju fonda ziņojumu “*Impact of the COVID-19 Pandemic on Family Planning and Ending Gender-based Violence, Female Genital Mutilation and Child Marriage*” (Covid-19 pandēmijas ietekme uz ģimenes plānošanu un dzimumbalstītas vardarbības, sieviešu dzimumorgānu kropļošanas un bērnu laulību izbeigšanu), kas publicēts 2020. gada 27. aprīlī,
- ņemot vērā Pasaules Veselības organizācija (PVO) vispārējo stratēģiju dzemdes kakla vēža kā sabiedrības veselības problēmas uzveikšanai, kas uzsākta 2020. gada novembrī,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam” (COM(2020)0152),
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem,
- ņemot vērā 2019. gada 5. jūlija pieņemto ES rīcības plānu par sievietēm, mieru un drošību (WPS) 2019.–2024. gadam,
- ņemot vērā Paaudžu līdztiesības forumu, kas tika rīkots Meksikā 2021. gada 29.–31. martā un Parīzē no 2021. gada 30. jūnija līdz 2. jūlijam, un paustās apņemšanās, lai paātrinātu virzību dzimumu līdztiesības sasniegšanā visā pasaulē, piemēram, Globālo dzimumu līdztiesības paātrināšanas plānu un jauno “Paktu par sievietēm, mieru un drošību, kā arī humanitāro rīcību”, kas uzsākts foruma rezultātā,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 9. jūnija Regulu (ES) 2021/947, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē” ^(?),

^(?) OV L 107, 26.3.2021., 1. lpp.

^(?) OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā 2018. gada 31. maija rezolūciju par kopīgā dienestu darba dokumenta (SWD(2015)0182) “Dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm: meiteņu un sieviešu dzīves pārveidošana ar ES ārējo attiecību starpniecību 2016.–2020. gadā” īstenošanu ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā 2020. gada 12. februāra rezolūciju par ES stratēģiju sieviešu dzimumorgānu kropļošanas pārtraukšanai pasaulē ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā 2020. gada 13. februāra rezolūciju par ES prioritātēm ANO Sieviešu statusa komisijas 64. sesijā ⁽⁶⁾,
 - ņemot vērā 2020. gada 23. oktobra rezolūciju par dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā un drošības politikā ⁽⁷⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par dzimumperspektīvu Covid-19 krīzes laikā un pēc tās ⁽⁸⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par digitālās plaisas starp dzimumiem novēršanu: sieviešu līdzdalība digitālajā ekonomikā ⁽⁹⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 24. jūnija rezolūciju “Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību 25. gadadiena (ICPD25) — Nairobi augstākā līmeņa sanāksme” ⁽¹⁰⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 24. jūnija rezolūciju par seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību uz to stāvokli Eiropas Savienībā sieviešu veselības kontekstā ⁽¹¹⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas, Starptautiskās tirdzniecības komitejas un Attīstības komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Attīstības komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas kopīgo ziņojumu (A9-0025/2022),
- A. tā kā dzimumu līdztiesība ir viena no ES vērtībām un pamata un vispārējām cilvēktiesībām;
- B. tā kā ar dzimumu saistīta vardarbība jebkādā veidā, īpaši femicīds, ir visekstrēmākā dzimumu līdztiesības trūkuma izpausme; tā kā ar dzimumu saistīta vardarbība ir jāuzskata par ekstrēmu diskriminācijas un cilvēktiesību pārkāpuma veidu;
- C. tā kā sieviešu tiesības ir jāaizstāv un jāveic pasākumi, ar kuriem apkarotu visu veidu ekspluatāciju, vardarbību, apspiešanu un dzimumu līdztiesības trūkumu; tā kā, lai novērstu ar dzimumu saistītu vardarbību, ir jāapstrīd dzimumu normas, kas turpina līdztiesības trūkumu, un tas cita starpā izpaužas kā efektīvu likumdošanas pasākumu un reformu pieņemšana un īstenošana;
- D. tā kā ar dzimumu saistīta vardarbība ir gan strukturālas līdztiesības trūkuma un varas nevienlīdzīga sadalījuma cēlonis, gan sekas; tā kā, lai apkarotu vardarbību, ir jāizprot tās cēloņi un veicinošie faktori; tā kā dzimumu līdztiesības trūkums ir dziļi iesakņojies sabiedrības vērtībās, kas balstītas uz dzimumu stereotipiem; tā kā vīriešu un zēnu iesaistīšana dzimumu līdztiesībā ir gan mērķis, gan priekšnoteikums ilgtspējīgas un efektīvas līdztiesības panākšanai;

⁽⁴⁾ OV C 76, 9.3.2020., 168. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 294, 23.7.2021., 8. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 294, 23.7.2021., 58. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 404, 6.10.2021., 202. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 456, 10.11.2021., 191. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 456, 10.11.2021., 232. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 81, 18.2.2022., 63. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 81, 18.2.2022., 43. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- E. tā kā vardarbība pret sievietēm un meitenēm ir sastopama dažādos veidos, kas nav savstarpēji izslēdzoši un ietver kibervardarbību; tā kā saskaņā ar aplēsēm vairāk nekā puse (58 %) no 14 000 sieviešu un meiteņu 31 valstī tikušas aizskartas un ļaunprātīgi izmantotas tiesšaiestē;
- F. tā kā sievietes ar interseksionālām identitātēm un neaizsargātību saskaras ar paaugstinātu vardarbības un uzmākšanās risku;
- G. tā kā ES un ANO ir sākušas iniciatīvu "Spotlight", kuras mērķis ir cīnīties pret vardarbību, arī seksuālu vardarbību, kas vērstā pret sievietēm un meitenēm;
- H. tā kā seksuāla izmantošana ir smagas vardarbības un ekspluatācijas veids, kas galvenokārt skar sievietes un meitenes; tā kā ES ir jāatbalsta partnervalstis, lai tās varētu palielināt finansējumu sociālajam atbalstam un pakalpojumu pieejamībai cilvēku tirdzniecības un seksuālās izmantošanas upuriem, izmantojot speciālistu psiholoģisku un sociālu atbalstu, un ieviest specializētus pakalpojumus, kas paredzēti neaizsargātu sieviešu un meiteņu pilnīgai sociālai un ekonomiskai iekļaušanai, lai viņas atbrīvotu no seksuālās izmantošanas;
- I. tā kā piekļuvei pakalpojumiem veselības un seksuālo un reproduktīvo tiesību, kā arī seksuālās un reproduktīvās veselības jomā (SRHR) jābūt vispārējai; tā kā tiesības uz veselību, it īpaši uz seksuālo un reproduktīvo veselību, ir sieviešu pamattiesības, kuras būtu jānostiprina un kuras nekādā veidā nevar ierobežot vai atcelt; tā kā pieaug dažas tendences, kas apdraud ar seksuālo un reproduktīvo veselību saistīto tiesību saglabāšanu ES un ārpus tās;
- J. tā kā sievietes visā savā daudzveidībā saskaras ar interseksionālu strukturālu diskrimināciju rases, etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, veselības, sociāli ekonomiskā stāvokļa, izcelsmes, vecuma, šķiras, bēgļa vai migranta statusa, kā arī seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ, un šī diskriminācija ir jāatzīst kā šķērslis, kas neļauj pilnībā īstenot pamattiesības;
- K. tā kā globālu zināšanu gūšanai un pārvaldībai ir būtiski vākt sadalītus un kvantificējamus datus par dzimumu līdztiesības trūkumu, ņemot vērā interseksionālos faktorus;
- L. tā kā ir apdraudētas sieviešu un meiteņu tiesības un daudzās pasaules valstīs gan ES, gan ārpus tās sarūk telpa, kas pieejama pilsoniskās sabiedrības organizācijām (PSO), jo īpaši tām, kas aizstāv sieviešu tiesības, kā arī feministu un vietējām organizācijām; tā kā visā pasaulē ir vērojama satraucoši plaša vēršanās pret sieviešu un LGBTIK+ tiesībām, tostarp pieprasot SRHR ierobežošanu un seksuālās audzināšanas un dzimumu studiju aizliegšanu;
- M. tā kā ir būtiski sniegt iespējas un atbilstīgu finansējumu pilsoniskās sabiedrības organizācijām partnervalstīs, kuras aizstāv sieviešu un meiteņu tiesības, lai veidotu jaunu sabiedrības attieksmi un vienprātību, kas sekmē dzimumu līdztiesību; tā kā GAP III sekmīgai īstenošanai ir būtiska sieviešu organizāciju iesaiste attiecīgajā teritorijā;
- N. tā kā arvien lielāks skaits ārkārtas situāciju, piemēram, bruņotu konfliktu, dabas katastrofu un klimatu pārmaiņu izraisītu ārkārtas situāciju, nesamērīgi skar sievietes un meitenes;
- O. tā kā Covid-19 pandēmija un tās rezultāta ieviestie mājāsēdes pasākumi ir būtiski ietekmējuši sievietes un meitenes un saasinājuši pašreizējo dzimumu līdztiesības trūkumu, jo īpaši ietekmējot piekļuvi izglītībai un veselības aprūpei, īpaši seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei un ar to saistītajām tiesībām, kā arī darba un privātās dzīves līdzsvaru; tā kā tā rezultātā palielinās ar dzimumu saistīta vardarbība un sociālā un ekonomiskā nevienlīdzība;
- P. tā kā pandēmija ir nesamērīgi ietekmējusi sievietes; tā kā aptuveni 70 % no sociālajiem un veselības aprūpes darbiniekiem, kas visaktīvāk darbojas cīņā pret Covid-19, bija sievietes — gan māšas, gan ārstes, gan apkopējas; tā kā sievietes, kas strādāja no mājām, bija bezdarbnieces vai strādāja nepilnu darba laiku, tika pakļautas vēl lielākām problēmām, jo viņas turpināja veikt lielāko daļu mājāsaimniecības darbu un ģimenes aprūpes uzdevumus; tā kā pieejamie dati liek domāt, ka Covid-19 dēļ noteiktās mājāsēdes laikā pieauga to sieviešu skaits, kuras cietušas no vardarbības un/vai aizskarošas izturēšanās;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- Q. tā kā nepietiekams skaits studenšu apgūst studijas zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātikas (STEM) jomās;
- R. tā kā sieviešu un vīriešu vienlīdzīga pārstāvība, piedalīšanās un ietekme politiskajā dzīvē ir demokrātiskas sabiedrības priekšnoteikums; tā kā sieviešu un meiteņu konstruktīva līdzdalība konfliktu novēršanā un risināšanā, kā arī pēckonflikta atjaunošanā palielina miera noturību;
- S. tā kā nevienlīdzības apkarošana būs būtiski svarīga gaidāmajai atveseļošanai pēc pandēmijas, tā kā šādu pasākumu izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā prioritāte būtu jāpiešķir meiteņu un sieviešu līdzdalībai, pārstāvībai un vadībai;
- T. tā kā cilvēka cieņas un dzimumu līdztiesības ievērošana joprojām ir problēma; tā kā neviena pasaules valsts nebūs tuvu tam, lai panāktu dzimumu līdztiesību līdz 2030. gadam;
- U. tā kā GAP III vajadzētu būt satvaram, kurā sniegt ES ārējās darbības aktīvu atbalstu cīņai pret dzimumu līdztiesības trūkumu; tā kā būtu pilnībā jāīsteno GAP III, kas ir galvenais veids, kā novērst diskrimināciju un marģinalizāciju un nodrošināt sieviešu un meiteņu cieņu, sekmējot dzimumu jautājumu iekļaušanu visās starptautiskajās sadarbības programmās un dzimumu līdztiesības integrēšanu valstu plānos un stratēģijās sadarbībā ar vietējiem partneriem un PSO;
- V. tā kā ir vajadzīga stratēģiskāka, koordinētāka un sistemātiskāka pieeja ES un dalībvalstu sadarbībai pie dzimumu jautājumiem partnervalstīs; tā kā ES misijas un delegācijas ir tiešas GAP III īstenošanas un tā kā delegāciju un misiju darbinieku zinātnībai ir būtiska nozīme tā sekmīgā īstenošanā; tā kā Komisijai būtu jāsniedz delegācijām tehniskā palīdzība, lai uzsāktu īstenot valsts līmeņa īstenošanas plānus (CLIP),
1. atzinīgi vērtē jauno ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānu III 2021.–2025. gadam un tajā pausto aicinājumu veidot dzimumu līdztiesību pasaulē, turpinot darbu, gūto pieredzi un GAP II sasniegumus un balstoties uz tiem; atzinīgi vērtē uzlabojumus, saistības un plašos mērķus, kas ietverti GAP III, jo īpaši to, ka tas pieņemts nevis darba dokumenta, bet paziņojuma veidā, kā Eiropas Parlaments prasīja 2020. gada 23. oktobra rezolūcijā par dzimumu līdztiesību ES ārpolitikā un drošības politikā;
 2. atzinīgi vērtē to, ka apspriešanās process, kas uzsākts, lai sniegtu informāciju GAP III izstrādē, ir iekļaujošs un atspoguļo Parlamenta, dalībvalstu, ES dzimumu jautājumu kontaktpunktu un jo īpaši sieviešu tiesību pilsoniskās sabiedrības organizāciju (STPSO) sniegtos ieteikumus;
 3. pauž nožēlu par to, ka Padome nav panākusi vienprātību par secinājumiem, jo četras dalībvalstis iebilda pret vārdu “dzimums”, tādējādi kavējot rīcības plāna oficiālu apstiprināšanu, un uzsver, ka tas skaidri liecina par pretreakciju pret dzimumu līdztiesību un sieviešu tiesībām; atkārtoti aicina izveidot jaunu Padomes konfigurāciju dzimumu līdztiesībai, aicinot kopā ES dalībvalstu ministrus un valsts sekretārus, kas atbild par dzimumu līdztiesību, lai sekmētu integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai visos ES politikas virzienos, tostarp ārpolitikā, drošības politikā un attīstības politikā; prasa censties panākt vienotu ES nostāju un apņēmīgi rīkoties, lai nelokāmi nosodītu pretreakciju pret dzimumu līdztiesību;
 4. norāda, ka ES ir svarīga loma dzimumu līdztiesības panākšanā, atbalstot partnervalstis dzimumu diskriminācijas novēršanā; aicina ES rādīt piemēru un mudina sešas dalībvalstis, kuras vēl nav ratificējušas un īstenojušas Stambulas konvenciju, to izdarīt pēc iespējas īsākā laikā; aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) politiskā dialoga ar Eiropas Padomes partnervalstīm ietvaros veicināt Stambulas konvencijas ratifikāciju;
 5. kategoriski nosoda Turcijas izstāšanos no Stambulas konvencijas; uzskata, ka Stambulas konvencijas denonsēšana ir vēl viens solis, kas liek apšaubīt Turcijas kā ES kandidātvalsts statusu;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Lietderīgāka ES iesaistīšana un efektīva īstenošana

6. aicina nodrošināt pilnīgu *GAP III* īstenošanu un prioritātes piešķiršanu tai visā ES ārējā darbībā, izmantojot interseksionālu pieeju, kas vērsta uz pārmaiņām dzimumu aspektā, gan ģeogrāfiskā aptvēruma, gan plāna darbības jomu ziņā, kā arī dzimuma dimensijas iekļaušanu visās ārējās darbības jomās — gan tirdzniecības, gan attīstības politikas, gan humānās palīdzības un drošības jomā vai tādās nozarēs kā, piemēram, enerģētika un lauksaimniecība; atkārtoti norāda, ka *GAP III* īstenošanas pasākumiem ir jābalstās uz nepieciešamību risināt dzimumu līdztiesības trūkuma pamatcēloņus un tie atļauj jēgpilnu vīriešu, sieviešu un neizdevīgā stāvoklī esošu grupu līdzdalību un iesaistīšanu, un ka ierobežots finansējums un nepietiekams darbinieku skaits ir vieni no galvenajiem šķēršļiem, kas kavē ES dzimumu līdztiesības un integrētas pieejas dzimumu līdztiesības nodrošināšanai mērķu īstenošanu; atkārtoti norāda, ka visos centienos sasniegt *GAP III* mērķus ir jāņem vērā sieviešu dažādība; atgādina, ka *GAP III* būtu jānodrošina politikas saskaņotība attīstībai, veicot sistemātisku dzimumu līdztiesības novērtējumu, lai nepieļautu, ka ES politika kaut kādā veidā negatīvi ietekmē sieviešu un meiteņu tiesības un dzimumu līdztiesību; aicina Komisiju nodrošināt nepieciešamos praktiskos un politiskos instrumentus, lai garantētu *GAP III* principu netraucētu īstenošanu rīcībā un praksē; aicina ES izvirzīt vērienīgus mērķus, kas nodrošina cilvēktiesību ievērošanu un patiesu dzimumu līdztiesību ārējo partneru vidū, ar kuriem ES cenšas strādāt;

7. aicina izveidot plašu un vispusīgu apmācību programmu, kas atbalstītu *GAP III* īstenošanu, īpaši par integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai, dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā, ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumu, kā arī par vardarbību, kas saistīta ar dzimumu; uzsver, ka *GAP III* pienācīgas īstenošanas nolūkā ES delegācijās ir jāiegulda zināšanās, resursos un darbinieku īpašā zinātnībā par dzimumu līdztiesību; aicina šīs apmācības programmas pēc iespējas pielāgot vietējam un valsts kontekstam, kurā īsteno *GAP III*; aicina šo apmācību kursus un saistītos instrumentus nodrošināt bezmaksas un viegli pieejamus ieinteresētajiem vietējiem partneriem;

8. uzsver, ka ir regulāri, ārēji un neatkarīgi jānovērtē *GAP III* rezultāti visos līmeņos un katrā posmā, ņemot vērā izvirzītos konkrētos un novērtējamus mērķus, un ka pilsoniskās sabiedrības, NVO un citu attiecīgo ieinteresēto personu ieguldījums ir jāņem vērā pārredzamā un iekļaujošā veidā; prasa sistemātiski nodrošināt rūpīgu dzimumaspekta analīzi un izmantot dzimumsensitīvus un pa dzimumiem sadalītus rādītājus un statistikas datus; uzstāj, ka, novērtējot *GAP III*, būtu jāizvērtē visu ar ES ārējo darbību saistīto ES politikas virzienu īstenošana; aicina *GAP III* ietvert skaidrus instrumentus dzimumu līdztiesības izdevumu kopējās summas izsekošanai un novērtētu šo iniciatīvu kvalitatīvo ietekmi saistībā ar dzimumu līdztiesības veicināšanu; sagaida, ka darba dokumentā nekavējoties tiks iekļautas trūkstošās konkrētas un novērtējamās atsauces vērtības, indikatori un mērķrādītāji kopā ar attiecīgiem ceļvežiem un hronoloģiskiem pārskatiem attiecībā uz visiem mērķiem; uzsver, ka liela nozīme ir instrumenta "Eiropa pasaulē" plānošanai, jo tā ir vienreizēja iespēja praksē īstenot *GAP III* mērķus;

9. aicina ES misijas un delegācijas, dalībvalstis, partnervalstis, kā arī pašvaldības un reģionālās valdības cieši sadarboties *GAP III* īstenošanas nolūkā, izmantojot visus pieejamos diplomātiskos un programmās iekļautos instrumentus un skaidrus norādījumus, kas izstrādāti un ar kuriem apmainās ar delegāciju starpniecību; atgādina, ka svarīga loma ir dzimumu līdztiesības jautājumu kontaktpunktiem, un prasa palielināt to nozīmi un pamanāmību; atzinīgi vērtē *CLIP* ieviešanu un uzstāj, ka visi *CLIP* ir jāpublisko un jātulko, lai nodrošinātu to pieejamību vietējai pilsoniskajai sabiedrībai un vietējām organizācijām;

10. aicina Komisiju stiprināt sinerģiju ar ANO, partnervalstīm un starptautiskiem partneriem, lai kopīgi virzītos uz un sasniegtu starptautiskus mērķrādītājus saistībā ar dzimumu līdztiesību, kā paredz Programma 2030. gadam un tās IAM, Pekinas deklarācija un tās Rīcības platforma, kā arī *ICPD* Rīcības programma un tās pārskatīšanas konferences;

11. aicina izveidot ciešas saiknes ar vietējām PSO, jo īpaši tām, kas strādā, lai aizsargātu sieviešu un meiteņu tiesības, tostarp no neaizsargātām kopienām, un ar ministrijām, reģionālajām un vietējām pašvaldībām partnervalstīs, lai uzlabotu *GAP III* un tās *CLIP* īstenošanas efektivitāti un valstu atbildību par to; turklāt aicina veidot ikgadēju politikas un politisko dialogu ar Eiropas Parlamentu par *GAP III* īstenošanu, iesaistot ieinteresētās personas un jo īpaši vietējās iestādes, pilsonisko

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

sabiedrību un sieviešu organizācijas; atkārtoti aicina ES misijas un delegācijas iesaistīties jēgpilnā dialogā ar PSO, sniedzot informāciju un apmainoties ar to, kā ir izmantots to ieguldījums un kā tas ir integrēts dzimumu līdztiesības politikās;

12. atzinīgi vērtē uzmanības koncentrēšanu *GAP III* uz jauniešiem kā pārmaiņu virzītājiem; aicina ES nodrošināt, ka sievietes un meitenes, kā arī sieviešu tiesību un vietējās organizācijas, jo īpaši meiteņu un jauniešu vadītas organizācijas un sieviešu vadīti humānās palīdzības sniedzēji, jēgpilni piedalās un uzņemas vadošo lomu *GAP III* īstenošanā savās valstīs, izmantojot finansējumu un apmācību; atkārtoti norāda uz nozīmi un pievienoto vērtību, ko nodrošina specializētas zināšanas un vietējo aktīvistu, iedzīvotāju organizāciju un/vai citu dzimumu līdztiesības ekspertu un attiecīgo ieinteresēto personu dzimumu jautājumos vietējā kontekstā ilgtermiņa iesaiste tā, lai ar dzimuma jautājumiem saistītie projekti tiktu pielāgoti vietējam sociāli ekonomiskajam un kultūras projektam;

13. aicina veidot ciešāku un sistemātisku sadarbību starp ieinteresētajām personām, kas iesaistītas *GAP III* īstenošanā, tostarp starp Komisijas ģenerāldirektorātiem; stingri mudina dalībvalstis un ES delegācijas apsvērt pašvaldības un reģionālās valdības kā attīstības politikas svarīgākos dalībniekus, jo tās ir demokrātiskais līmenis, kas ir vistuvāk iedzīvotājiem un ir vislabākajā situācijā, lai veicinātu dzimumu līdztiesību un ilgtspējīgu attīstību; uzsver, ka ir cieši jāsadarbojas ar lauku apvidu pašvaldībām un to vadītājiem, lai sekmētu dzimumu līdztiesības programmu tvērumu jebkurā vietā;

14. aicina iekļaut īpašu mērķrādītāju attiecībā uz finansējumu sieviešu tiesību organizācijām un pilsoniskajai sabiedrībai; prasa daudzgažu, elastīgu, tiešu, pienācīgu un pietiekamu finansējumu vietējām PSO un tīkliem visā to daudzveidībā, jo īpaši tiem, kas strādā, lai aizsargātu sieviešu, meiteņu un citu neaizsargātu kopienu tiesības, un cilvēktiesību organizācijām, kas strādā, lai uzlabotu valstu tiesisko regulējumu; aicina Komisiju nākt klajā ar vienkāršotiem finansēšanas mehānismiem un praktiskām darbībām, kas ļautu mazākām vietējām organizācijām piekļūt ES finansējumam, kas paredzēts dzimumu līdztiesības veicināšanai; nosoda jebkādas represijas pret feminisma ideju aizstāvjiem, tostarp sieviešu cilvēktiesību aizstāvjiem, un aicina visas valdības aizsargāt un atbalstīt pilsonisko sabiedrību un strādāt saskaņoti ar to;

15. uzsver, ka sieviešu cilvēktiesību aizstāvji ir ārkārtīgi neaizsargātā stāvoklī, jo īpaši konfliktu zonās un konflikta un pēckonflikta situācijās; atzinīgi vērtē aicinājumu sadarboties ar sieviešu cilvēktiesību aizstāvjiem un sekmēt viņiem drošu vidi un aicina Komisiju viņus aizsargāt ar atbilstīgiem pasākumiem un mehānismiem, kā arī piešķirt īpašus resursus ES delegācijām;

16. aicina ES delegācijas nelokāmi īstenot ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem saistībā ar aktīvistiem, kuri cīnās par sieviešu tiesībām, jo īpaši saistībā ar pienākumiem ziņot par valdības struktūrām, kas atbild par cilvēktiesību pārkāpumiem, un sniegt aktīvistiem atbalstu likumīgā veidā, kad un kā tas nepieciešams; aicina Komisijas priekšsēdētājas vietnieku/Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) katru gadu ziņot Parlamentam par to, kā tiek īstenotas ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem;

17. uzsver, ka ir vajadzīgs pietiekams finansējums, izmantojot ES plānošanas procesu, lai efektīvi īstenotu *GAP III*; prasa nekavējoties ciešāk koordinēt *GAP III* ar citām iniciatīvām, piemēram, "Spotlight", kurām būtu jāpalielina budžets un vienlaikus jāuzlabo to efektivitāte, kā pierāda nesen veiktais starpposma novērtējums, mācoties no pieredzes saistībā ar jauno kontekstu, kuru radījusi Covid-19 pandēmija; atzinīgi vērtē iniciatīvu "Spotlight" un tās mērķi — izskaust visu veidu vardarbību pret sievietēm un meitenēm; aicina atjaunot iniciatīvai "Spotlight" piešķirtos līdzekļus pēc pašreizējās programmas beigām 2022. gadā un programmu pagarināt uz visu daudzgažu finansēšanas periodu un visos apakšreģionos;

18. uzsver, ka 5. IAM ir panākt dzimumu līdztiesību un nodrošināt pilnvērtīgas iespējas visām sievietēm un meitenēm un ka šis IAM ir horizontāli jāiekļauj dažādajās jomās, kurās ES ir kompetenta rīkoties; pauzē nožēlu par to, ka 5. IAM ir viens no trim vismazāk finansētajiem IAM; atzinīgi vērtē to, ka *GAP III* uzskata par ES ārējās darbības transversālu prioritāti šādās darbības politikas veidošanas un plānošanas darbā; atkārtoti norāda, ka integrēta pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai ir pienācīgi jāintegrē visās ES ārējās darbības jomās un ka "Eiropa pasaulē" prioritātes partnervalstīs, kā arī Eiropas komandas iniciatīvām vajadzētu būt dzimumsensitīvi transformatīvām, kā paredz *GAP III*, un jo īpaši humānās palīdzības gadījumā;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

19. atzinīgi vērtē to, ka 85 % no visām jaunajām ārējām darbībām nozīmīgs vai galvenais mērķis būs dzimumu līdztiesība; pauž gandarījumu par Eiropas Komisijas nolūku 5 % tās jauno ārējās darbības programmu noteikt dzimumu līdztiesību kā galveno mērķi; tāpat pauž gandarījumu par to, ka katrā valstī tiks atbalstīta vismaz viena darbība, kuras galvenais mērķis ir dzimumu līdztiesība; atgādina, ka 5 % mērķrādītājs jau tika arhivēts 2019. gadā, un aicina noteikt vērienīgāku mērķi, palielināt atbalstu un piešķirt konkrētu finansējumu dzimumu līdztiesības iniciatīvām, kas iekļaujamas *GAP III*; aicina 20 % no oficiālās attīstības palīdzības (ODA) katrā valstī piešķirt programmām, kuru viens no pamata mērķiem ir dzimumu līdztiesība; aicina izstrādāt konkrētu mērķrādītāju, ka 85 % no ES ODA finansējuma ir paredzēti dzimumu līdztiesībai kā galvenajam vai būtiskajam mērķim; sagaida un tādēļ aicina ES un dalībvalstis apņemties neizlietot ODA projektus, kas varētu radīt pretēju rezultātu vai kaitēt sasniegumiem dzimumu līdztiesības jomā; uzsver, ka noteiktajiem mērķiem būtu arī jābūt kvantificētiem, izmantojot īpaši paredzētu finansējumu, ne tikai procentuālo daļu no programmām;

20. mudina Komisiju un EĀDD rādīt piemēru un koncentrēties uz savām iekšējām struktūrām; uzsver dzimumresponšīvas vadības nozīmi dzimumu līdztiesības nodrošināšanā un *GAP III* pienācīgā īstenošanā; atzinīgi vērtē apņemšanos EĀDD galvenajā mītnē un Komisijas ārējos dienestos, ES delegācijās un kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) misijās nodrošināt pārvaldību, kas nodrošina līdzsvarotu pieeju dzimumu jautājumam; tomēr pauž nožēlu par to, ka EĀDD vēl nav ne tuvu tam, lai sasniegtu mērķrādītāju, kas paredz, ka 50 % no vadošiem amatiem ir jāieņem sievietēm, un aicina pašreizējo AP/PV pilnībā īstenot dzimumu līdztiesību visos līmeņos, kā plānots; atzinīgi vērtē apņemšanos dzimumu līdztiesību un *GAP III* apmācību paredzēt visiem galveno biroju un ES delegāciju vadītājiem un aicina šo pasākumu noteikt par obligātu un paplašināt, lai aptvertu visus darbiniekus, kuri strādā ES ārējās darbībās;

21. norāda, ka EĀDD būtu jāuzņemas vadība, padarot dzimumu līdztiesību par svarīgu ārējās darbības sastāvdaļu, un ka tam būtu jāstimulē un politiski jāatbalsta ES delegācijas, lai tās to pašu darītu partnervalstu līmenī; uzsver, ka delegāciju vadītāju pilnvarojuma vēstulēs un darba aprakstos ir jāiekļauj īpaša atsauce uz dzimumu līdztiesību, īstenojot *GAP III*, un ka ir svarīgi, lai ES delegācijas un dalībvalstis sistemātiski sadarbotos un savstarpēji apspriestos, lai nodrošinātu *GAP* un tā dzimumtransformatīvās, cilvēktiesībās balstītās starpnozarju pieejas pilnīgu integrāciju daudzgadu indikatīvo programmu plānošanā; atzinīgi vērtē *GAP III* pausto apņemšanos, ka visās ES delegācijās un galveno biroju ārējos dienestos ir jābūt padomdevējiem dzimumu jautājumos/atbildīgajiem par dzimumu līdztiesību/dzimumu līdztiesības centriem (*GFP*), bet uzsver, ka šiem amatiem ir jābūt pilnas slodzes amatiem un nodrošinātiem ar pietiekamiem resursiem savu uzdevumu veikšanai; vēlreiz aicina padomdevējus dzimumu jautājumos iecelt arī KDAP militārajās pārstāvniecībās;

22. aicina Komisiju un EĀDD vākt attiecīgos cilvēkresursu datus, kas sadalīti pa dzimumiem, lai starp citiem kritērijiem novērtētu nomināciju, atlasīto kandidātu, atlases, līgumu pagarināšanas skaitu un norīkošanas ilgumu un sekotu līdzī progresam, kā arī veikt sistematizētas intervijas ar sievietēm un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām piederošām personām par iemesliem, kuru dēļ tās atstāj amatu;

23. pauž nožēlu par to, ka svarīgais jautājums par daudzveidību ir iekļauts pienākumos, kas uzticēti EĀDD padomdevējam dzimumu līdztiesības un daudzveidības jautājumos, un aicina EĀDD piešķirt nepieciešamo nozīmi gan dzimumu līdztiesībai, gan sievietēm, miera un drošības (SMD) programmai, kā arī daudzveidībai un iekļaušanai, un katru no šiem jautājumiem uzticēt atsevišķai amatpersonai, stiprināt viņu nozīmi, pilnvaras un ietekmi, kā arī tām pieejamos resursus; prasa katrā EĀDD direktorātā iecelt īpašu konsultantu dzimumu līdztiesības jautājumos, kurš būtu tieši pakļauts EĀDD padomdevējam dzimumu līdztiesības un daudzveidības jautājumos, un mudināt darbiniekus cieši sadarboties ar Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu;

24. uzsver, ka dzimumu līdztiesība ir cilvēktiesības, kas ir būtiskas ilgtspējīgai attīstībai un viedai ekonomikai, no kā labumu gūst gan sievietes, gan vīrieši visā to dažādībā, tostarp LGBTIQ+ kopiena; norāda, ka dzimumu līdztiesības trūkumu saasina citi nevienlīdzības veidi; uzsver, ka nevienlīdzībai ir būtiskas sociālekonomiskas sekas, kas skar visu sabiedrību, un ka tas būtu jāņem vērā tādām ieinteresētajām personām, kuras ir noraidošas pret pārmaiņām; uzsver, ka visas ES apņemšanās būs efektīvākas, ja ES rīcībā tiks piemērota intersekcionāla pieeja dzimumu līdztiesībai; atkārtoti aicina visos ES pasākumos ņemt vērā intersekcionālās identitātes un atzīt, ka dzimumu līdztiesības trūkums sievietes un meitenes visā to dažādībā neietekmē vienādi;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

25. atzinīgi vērtē to, ka *GAP III* kā pamatprincips ir iekļauta interseksionalitāte, bet pauž nožēlu par mērķrādītāju, indikatoru un konkrētu īstenošanas pasākumu trūkumu; uzsver Komisijas un EĀDD apņemšanos aizsargāt LGBTIK+ personas un ļaut tām aizstāvēt savas tiesības visā pasaulē;

26. atzinīgi vērtē *GAP III* iekļauto atsauci uz ES pievienošanās procesa potenciālu veicināt dzimumu līdztiesību kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs; uzsver, ka ir vajadzīgs spēcīgs politisks dialogs un tehniskā palīdzība, lai dzimumu līdztiesību iekļautu paplašināšanās un kaimiņattiecību politikā; aicina Komisiju un EĀDD turpināt izmantot pievienošanās sarunas kā līdzekli, ar kuru paplašināšanās sniegtu rezultātus sievietēm;

27. atzinīgi vērtē to, ka *GAP III* pievēršas migrantu sieviešu un meiteņu ārkārtīgajai neaizsargātībai; aicina īpašu uzmanību pievērst to sieviešu un meiteņu situācijai, kuras pārvietojas, ir migrācijas maršrutos vai atrodas nometnēs, un īpaši prasa nodrošināt viņām piekļuvi ūdenim, sanitārijai un higiēnai, seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei, mātēm paredzētajai veselības aprūpei un ievērot ar to saistītās tiesības;

Sešas rīcības jomas*Jebkādas ar dzimumu saistītas vardarbības novēršana*

28. atzinīgi vērtē to, ka *GAP III* pirmā darbības joma ir vērsta uz visu ar dzimumu saistītas diskriminācijas veidu izskaušanu; aicina īstenot pastiprināt uzlabotu, koordinētu un visaptverošu darbību, lai cīnītos pret feminicīdiem un pret visiem ar dzimumu saistītas vardarbības veidiem tiešsaistē un bezsaistē, jo īpaši konflikta un ārkārtas situācijās, kad sievietes un meitenes nonāk neaizsargātākā situācijās, un īpaši koncentrējoties uz sievietēm un meitenēm, kurām ir lielāks risks kļūt par vardarbības upuriem, piemēram, uz sievietēm un meitenēm ar invaliditāti; uzsver nepieciešamību sadarboties ar partnervalstīm, lai noteiktu kriminālatbildību par visu veidu ar dzimumu saistītu vardarbību;

29. aicina steidzami rīkoties, lai risinātu vardarbības pret sievietēm un meitenēm pamatcēloņus ar dzimumsensitīvi transformatīvu un interseksionālu pieeju, jo īpaši ņemot vērā feminicīda un citu ar dzimumu saistītas vardarbības veidu būtisko pieaugumu pandēmijas kontekstā; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir pievērsusies profilakses veicināšanai, apstrīdot kaitīgas dzimumu normas; šajā sakarībā uzsver, ka ir būtiski sadarboties ar partnervalstīm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, lai apkarotu dzimumu stereotipus ikvienā sociālās dzīves aspektā; aicina ES delegācijas un dalībvalstis izmantot visus iespējamus diplomātiskos līdzekļus, lai veicinātu tādu tiesību aktu pieņemšanu, kas paredz strukturālu dzimumu līdztiesību visos aspektos;

30. atgādina, ka papildus visu ES darbinieku, tostarp militārpersonu un policijas darbinieku apmācībai, personāla obligātajai apmācībai EĀDD, Komisijā, ES delegācijās un KDAP misijās un operācijās būtu jāietver visaptverošas programmas ar konfliktiem saistītas seksuālas un/vai ar dzimumu saistītas vardarbības upuru identificēšanai, kā arī preventīvas programmas; mudina ES izmantot visus iespējamus līdzekļus, lai saskaņā ar starptautiskajām krimināltiesībām nodrošinātu, ka par karadarbības laikā veiktas masveida izvarošanas veicējiem ziņo, viņus identificē, sauc pie atbildības un soda; atgādina, ka Romas Statūti nodrošina pastāvīgu tiesisko regulējumu, lai plaši vērstos pret seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību kā noziegumu pret cilvēci, un tādēļ aicina ES gan politiskā, gan finansiālā ziņā aktīvi atbalstīt Starptautiskās Krimināltiesas neatkarīgu un būtisku darbību; atzinīgi vērtē seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības iekļaušanu ES globālo cilvēktiesību sankciju režīma sankciju noteikšanas kritērijos un mudina dalībvalstis to patiešām izmantot;

31. uzsver, ka piespiedu un bērnu laulības ir cilvēktiesību pārkāpums, kas padara meitenes īpaši neaizsargātas pret vardarbību un ļaunprātīgu izmantošanu; atgādina, ka sieviešu dzimumorgānu kropļošana (FGM) ir starptautiski atzīta par cilvēktiesību pārkāpumu, kam pasaulē ir 200 miljoni upuru, no kuriem 500 000 upuri ir ES, un ka katru gadu vismaz trīs miljoni meiteņu ir pakļautas dzimumorgānu kropļošanas riskam; uzsver, ka sieviešu dzimumorgānu kropļošana un piespiedu laulības apdraud sieviešu kā personu cieņu; prasa veikt integrētu darbību, lai palielinātu informētību par sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un bērnu un piespiedu laulībām un novērst tās, jo īpaši konflikta un ārkārtas kontekstos; aicina Komisiju nodrošināt saskaņotu ilgtermiņa pieeju FGM izbeigšanai gan ES, gan ārpus tās, uzlabojot sinerģiju starp iekšējām un ārējām ES programmām; atkārtoti aicina visās ārējās darbības politikas jomās iekļaut sieviešu dzimumorgānu kropļošanas novēršanas pasākumus;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

32. atgādina, ka sievietes un meitenes veido lielāko daļu no cilvēku tirdzniecībā un seksuālā izmantošanā cietušajām personām; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt izteiktāku līderību un uzraudzību un stiprināt starptautisko sadarbību, lai izbeigtu iepriekš minēto kaitīgo tradicionālo praksi, kuras rezultāts ir šādu veidu paverdzināšana; atgādina, ka sieviešu neaizsargātība pret cilvēku tirdzniecību un seksuālu izmantošanu kļūst vēl lielāka ekonomisko grūtību laikā, kā arī konfliktu un ārkārtas situācijās; prasa GAP III mērķos vēl vairāk integrēt cīņu pret sieviešu un meiteņu tirdzniecību un palielināt sinerģiju ar ES Stratēģiju cilvēku tirdzniecības apkarošanai 2021.–2025. gadam;

Piekluves nodrošināšana sieviešu veselībai, kā arī seksuālai un reproduktīvai veselībai un ar to saistītajām tiesībām

33. atkārtoti norāda, ka seksuālā un reproduktīvā veselība un ar to saistītās tiesības pieder pie cilvēktiesībām un ka tās ir būtisks cilvēka cieņas un sieviešu tiesību nostiprināšanas elements; pauž bažas par vēršanos pret dzimumu līdztiesību un sieviešu tiesībām un ar sieviešu nišanu saistītas konservatīvas retorikas, kā arī organizētu reliģisku un citu grupējumu, pieaugumu, kas apdraud seksuālo un reproduktīvo tiesību ievērošanu Eiropas Savienībā un ārpus tās; uzsver, ka tiesību aktu atcelšana attiecībā uz abortiem apdraud sieviešu veselības, tiesību un cieņas aizsardzību un pakļauj lielākam riskam sociāli un ekonomiski neaizsargātākās sievietes; norāda, ka ES vajadzētu būt vadošajam paraugam visā pasaulē attiecībā uz seksuālās un reproduktīvās veselības un ar to saistīto tiesību veicināšanu bez piespiešanas, vardarbības, diskriminācijas un ļaunprātīgas izmantošanas; tādēļ aicina visas dalībvalstis savā teritorijā nodrošināt vispārēju piekļuvi seksuālajai un reproduktīvajai veselībai un ar to saistītajām tiesībām;

34. pauž nožēlu par to, ka daudzos reģionos visā pasaulē piekļuve seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei un it īpaši drošai un likumīgai grūtniecības pārtraukšanai ir ļoti ierobežota, bieži arī tā tiek atzīta par noziedzīgu nodarījumu; turklāt uzsver, ka no tā visvairāk cieš trūcīgas sievietes, kā arī lauku apvidos dzīvojošas un pie minoritātēm piederošas sievietes; uzsver nepieciešamību pievērst uzmanību visām vecuma grupām, tostarp meitenēm un gados jaunākām sievietēm, un sniegt attiecīgu informāciju, izglītību un piekļuvi seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei, tostarp pirmsdzemdību aprūpei, drošiem un likumīgiem abortiem un kontracepcijai; uzsver, ka ir svarīgi turpināt apstrīdēt diskriminējošas normas, kas sievietēm, meitenēm un LGBTIK+ personām apgrūtina savas seksuālās un reproduktīvās veselības aizsardzības un ar to saistīto tiesību izmantošanu, kā arī stereotipus, kas izraisa marģinalizētu sieviešu diskrimināciju dzemdībās;

35. uzsver, ka ir svarīgi uzlabot kontracepcijas metožu pieejamību partnervalstīs, jo īpaši pusaudzēm; apstiprina, ka visām sievietēm un pusaudzēm ir tiesības uz brīvu un apzinātu izvēli attiecībā uz savu seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām; atgādina, ka mātes veselības aprūpes kvalitāte ir svarīgs valsts attīstības indikators; uzskata, ka ES būtu jāpalīdz partnervalstīm uzturēt tiesības uz veselību grūtniecības un dzemdību kontekstā, izveidojot pienācīgus mātes veselības aprūpes pakalpojumus, kas efektīvi samazina zīdaiņu mirstību, ka arī mirstību saistībā ar komplikācijām dzemdību laikā;

36. saistībā ar GAP III aicina humānās palīdzības sniegšanā — gan humānās palīdzības sniedzēju apmācības, gan pašreizējā un nākotnes finansējuma ziņā — augstu prioritāti piešķirt dzimumu līdztiesībai un seksuālajai un reproduktīvai veselībai un ar to saistītajām tiesībām, kā arī pārskatbildībai un iespējai vērsties tiesā un saņemt tiesisko aizsardzību seksuālo un reproduktīvo tiesību pārkāpšanas un ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumā;

37. aicina GAP III piešķirt lielāku nozīmi seksuālajai un reproduktīvajai veselībai un ar to saistītajām tiesībām, ņemot vērā pandēmijas nopietno ietekmi uz sievietēm un meitenēm partnervalstīs, un, plānojot Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, koordinēt un tām piešķirt pienācīgu, elastīgu, nepārtrauktu un mērķtiecīgu finansējumu; prasa Komisijai, EĀDD un dalībvalstīm ES ārējās darbības plānošanas procesā, arī kopējā plānošanā, seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītās tiesības uzskatīt par prioritāti; uzsver izšķirīgo lomu, ko nevalstiskās organizācijas pilda kā pakalpojumu sniedzējas un SRHR aizstāves;

38. atgādina, ka seksuālā un reproduktīvā veselība un ar to saistītās tiesības ietelmē sieviešu un meiteņu ķermeni un autonomiju, un mudina, ka pret šīm tiesībām ir jāattiecas kā pret sabiedrības veselības jautājumu, kas pieejams ikvienam bez diskriminācijas; aicina nodrošināt piekļuvi plašai vecumam atbilstoši seksuālajai izglītībai, efektīvai kontracepcijai, HIV

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

un seksuālu transmisīvo infekciju profilaksei un drošai un likumīgai grūtniecības pārtraukšanai; aicina plašas vecumam atbilstošas seksuālās izglītības programmās pievērsties personu savstarpējām attiecībām, dzimumorientācijai, dzimumu līdztiesībai, dzimumu normām, ar dzimumu saistītas vardarbības novēršanai un piekrišanai, kā arī sniegt informāciju par pubertāti, menstruālo ciklu, grūtniecību un dzemdībām, kontracepciju un seksuāli transmisīvo slimību profilaksi;

39. uzsver, ka darbībās seksuālās un reproduktīvās veselības un ar to saistīto tiesību jomā ir jāņem vērā vecums, piemēram, nodrošinot piekļūstamu, jauniešiem piemērotu informāciju un pakalpojumus; uzsver, ka ES būtu jāmudina partnervalstis šos jautājumus iekļaut to valsts sabiedrības veselības plānos; aicina ES un dalībvalstis apņemties īstenot *GAP III* mērķus attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām un sagatavot "valsts līmeņa īstenošanas plānus", par prioritāti izvirzot šīs tiesības;

40. uzsver, ka ir jāveicina piekļuve izglītībai visos līmeņos un jebkuros apstākļos, lai samazinātu bērnu laulību, un pusaudžu grūtniecību skaitu un ekonomisko atkarību; aicina pastiprināt centienus novērst absenteismu, lai meitenes, kas kļūst par mātēm, varētu atgriezties skolā, pabeigt izglītību un tikt iekļautas darba tirgū;

41. aicina cīnīties pret to, ka meitenes menstruāciju laikā neapmeklē skolu, pastiprinot ūdens sanitāriju, higiēnas pakalpojumu un ar menstruālo higiēnu saistītos pasākumus skolās un novēršot stigmatizāciju, tostarp strādājot ar sievietēm un meitenēm, kā arī vīriešiem un zēniem; aicina panākt lielāku sinerģiju starp programmām, kas vērstas uz veselību, seksuālo un reproduktīvo veselību un ūdeni, sanitārijas un higiēnas pakalpojumiem skolās un personisko atbalstu meitenēm;

42. atgādina par pastāvošo interseksionālo nevienlīdzību un atšķirībām starp sievietēm un vīriešiem piekļuvē aprūpei un attiecībā uz sniegtās aprūpes kvalitāti, ņemot vērā dzimumresponsīvas veselības aprūpes un pakalpojumu trūkumu; aicina nodrošināt vispārēju piekļuvi informācijas iespējām par sieviešu slimību, piemēram, endometriozi un dzemdes kakla vēža, un seksuāli transmisīvo slimību, piemēram, HIV, profilaksi, diagnostiku, aprūpi un ārstēšanu; aicina Eiropas Savienību atbalstīt PVO globālās stratēģijas īstenošanu, lai paātrinātu dzemdes kakla vēža izskaušanu;

43. aicina partnervalstis pienācīgi finansēt un stiprināt savas sabiedrības veselības sistēmas un veikt pētījumus par sieviešu veselību visā pasaulē, lai uzlabotu zināšanas par dzimumu un ar seksualitāti saistītiem jautājumiem slimību profilakses, diagnostikas, ārstēšanas un pētniecības jomā; turklāt aicina palielināt sabiedrības informētību par veselības jautājumiem, kas saistīti ar dzimumu;

44. uzsver, ka dalībvalstīm ir jāpieņem sabiedrības veselības politika, kurā īpaši uzsvērta sabiedrības veselības uzlabošana un slimību profilakse, garantējot brīvu, vispārēju un augstas kvalitātes veselības aprūpi un nodrošinot tādu nepieciešamo resursu pieejamību, ar kuriem risināt sabiedrības veselības galvenās problēmas;

Ekonomisko un sociālo tiesību un līdztiesības veicināšana un sieviešu un meiteņu autonomijas nodrošināšana

45. atkārtoti norāda, ka krīze un Covid-19 pandēmijas izraisītās ekonomiskās un sociālās sekas nesamērīgi ietekmē sieviešu piekļuvi darba tirgum; uzsver, ka ir svarīgi un ir nepieciešams, lai ES atbalstītu interseksionālas dzimumu dimensijas izstrādi un iekļaušanu visos partnervalstu atveseļošanas plānos saistībā ar Covid-19 un Eiropas komandas iniciatīvās; uzsver, ka *GAP III* īstenošanā ir vajadzīga dzimumsensitīva reakcija uz Covid-19, lai ņemtu vērā sieviešu un meiteņu unikālos apstākļus un stimulētu pēckrīzes iespējas; aicina Komisiju integrēt dzimumu dimensiju un iekļaut dzimumu vērā ņemošas pārveidojošas darbības visos pasākumos, kas saistīti ar Covid-19 pandēmiju partnervalstīs, tostarp atveseļošanas plānos un pasākumos, un atbalstīt projektus, tostarp finanšu projektus, tā, lai tajos būtu iekļauta dzimumu līdztiesība; uzsver, ka jauni finansēšanas veidi, piemēram, dzimumu līdztiesības obligācijas, varētu stimulēt valstu ekonomiku, vienlaikus nodrošinot pilnvērtīgas iespējas sievietēm;

46. uzskata, ka darbam ir būtiska nozīme līdztiesības trūkuma novēršanā; atbalsta darba koplīguma slēgšanas sarunas kā līdzekli ne tikai darba apstākļu uzlabošanai, bet arī līdztiesības trūkuma starp vīriešiem un sievietēm novēršanai;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

47. atzinīgi vērtē to, ka Komisija plāno pieprasīt atbilstību attiecīgajām SDO un ANO konvencijām par dzimumu līdztiesību gaidāmajā Vispārējās preferenču shēmas regulas pārskatīšanas sistēmā; aicina Komisiju efektīvi iekļaut dzimumu līdztiesību visās tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības sadaļās un nodrošināt, ka tirdzniecība un ieguldījumi nesaasina dzimumu līdztiesības trūkumu; uzsver, ka visos ietekmes novērtējumos, kas saistīti ar tirdzniecību, būtu jāņem vērā PSO viedokļi;

48. uzsver, ka finansiālais atbalsts sievietēm ir jāpapildina ar apmācību, piekļuvi informācijai, prasmju pilnveidi un izpratnes veicināšanu par viņu pamattiesībām;

49. aicina Komisiju un dalībvalstis sadarboties ar partnervalstīm, lai novērstu un apkarotu sieviešu aizskaršanu darbā, kā arī veicināt SDO Konvencijas par vardarbību un aizskarošu izturēšanos (Nr. 190) ratifikāciju;

50. aicina ar *GAP III* veicināt sieviešu saimniecisko darbību un viņu piekļuvi nepieciešamajiem ekonomikas un sociālajiem rīkiem un resursiem, kā arī sociālajai aizsardzībai; uzsver, cik svarīga ir sieviešu līdzdalība pasaules ekonomikā, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību un ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas izaugsmi, kas ir nesaraucami saistīti ar globālo mērķi izskaust nabadzību, kā izklāstīts IAM; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt un veicināt dzimumresponsīvus sociālās aizsardzības mehānismus, tostarp naudas pārvedumus, lai uzlabotu partnervalstu spēju reaģēt uz krīzēm un ārējiem satricinājumiem;

51. aicina ES un partnervalstis pieņemt pasākumus, lai veicinātu sieviešu nodarbinātību un nodrošinātu viņām pienācīgas kvalitātes darbvietas, piekļuvi finansējumam un uzņēmējdarbības iespējām, tostarp atbalstot vietējās sieviešu vadītās organizācijas un veicinot viņu līdzdalību arodbiedrībās; uzsver, ka ir svarīgi uzlabot piekļuvi, piemēram, mikrokreditiem, lai atvieglotu un stimulētu neliela mēroga sieviešu radošumu un uzņēmējdarbību;

52. uzsver, ka ir jāapsver citu pasākumu papildināmība, lai nodrošinātu to efektivitāti, piemēram, brīvība no vardarbības, kas saistīta ar dzimumu, piekļuve pienācīgam darbam un bērnu un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpei par pieņemamu cenu; aicina ES un tās dalībvalstis visā pasaulē stiprināt un aizsargāt mātes un tēvus un sadarboties ar partnervalstīm, lai garantētu pienācīgu grūtniecības un dzemdību, paternitātes un bērna kopšanas atvaļinājumu, un pieņemt praktiskus pasākumus, lai nodrošinātu šo aizsardzību, kā arī ieguldījumus bērnu aprūpes un izglītības pakalpojumos;

53. uzsver, ka ES būtu jāatbalsta saistošā instrumenta darījumdarbības un cilvēktiesību jomā izveide ANO sistēmā, lai pilnībā garantētu cilvēktiesību un sieviešu tiesību ievērošanu;

54. aicina Komisiju un dalībvalstis sadarboties ar partnervalstīm, lai finansētu un veicinātu pasākumus, ar kuriem novērst nesamērīgo neapmaksātā darba slogu, kas jāuzņemas sievietēm, un atbalstīt darbības, kas palīdz strādājošām sievietēm pāriet no neoficiālās ekonomikas uz oficiālo ekonomiku; uzsver, ka sievietēm un vīriešiem būtu vienlīdzīgi jāsadala neapmaksāti aprūpes un māsaimniecības pienākumi; aicina veikt konkrētus pasākumus, lai atzītu, samazinātu un pārdalītu neapmaksātu aprūpes un māsaimniecības darbu;

55. aicina aktīvi veicināt sieviešu lomu un līdzdalību ekonomikā un sabiedrībā un atzīt viņu pilsoniskās un juridiskās tiesības, tostarp tiesības uz īpašumu, piekļuvi banku aizdevumiem un tiesības piedalīties dažādās ekonomikas nozarēs un politiskajā dzīvē, jo īpaši veicinot dzimumresponsīvu makroekonomikas politiku; pauž nožēlu par to, ka tiesības uz vienādu darba samaksu par vienādu un vienādi vērtīgu darbu nav noteiktas daudzos gadījumos gan ES, gan ārpus tās, pat ja tās ir nostiprinātas tiesību aktos, un uzsver, ka ir jānovērš šīs diskriminācijas pamatcēlonis;

56. uzsver, ka ir būtiski, lai privātais sektors iesaistītos *GAP III* noteikto mērķu sasniegšanā un tiktu saukts pie atbildības par sieviešu tiesību pārkāpumiem, kas izdarīti korporatīvās darbības ietvaros; aicina Komisiju gaidāmajā tiesību akta priekšlikumā par pienācīgu rūpību uzņēmumu darbībā iekļaut dzimumu līdztiesības aspektu;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

57. uzsver, ka sieviešu ekonomiskā un sociālā autonomija ir būtiska ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei; aicina īstenot visaptverošus centienus, lai nodrošinātu meitenēm un sievietēm piekļuvi kvalitatīvai izglītībai un kvalitatīvai prasmju apmācībai, kā arī efektīviem instrumentiem, kas veicina viņu piekļuvi darba tirgum, jo īpaši ārkārtas situācijās un pārvietošanas apstākļos; stingri iesaka partnervalstīm ar ES budžeta atbalstu palielināt ieguldījumus kvalitatīvā un iekļaujošā izglītībā; uzsver, ka ES budžeta atbalsts, kas ir apliecinājis savu efektivitāti izglītības jomā, joprojām ir labākais līdzeklis, lai visiem jaunattīstības valstīs nodrošinātu piekļuvi iekļaujošai un kvalitatīvai izglītībai; atzinīgi vērtē ieceri palielināt vispārējo finansējumu izglītībai, 10 % no humānās palīdzības budžeta paredzot izglītībai ārkārtas situācijās;

58. uzsver, ka ir jāatbalsta būtiski ieguldījumi veselības aprūpes un izglītības pakalpojumos, cenas ziņā pieejamos mājokļos un drošā, cenas ziņā pieejamā un piekļūstamā sabiedriskajā transportā gan lauku, gan pilsētu teritorijās, lai apmierinātu sabiedrības vajadzības un veicinātu sieviešu neatkarību, līdztiesību un emancipāciju; atgādina, ka šiem jautājumiem jāpievērš īpaša uzmanība nestabilās un pēckonflikta valstīs, kur ES arī īsteno attīstības projektus, lai palīdzētu risināt jautājumu par mājokļu, zemes un īpašuma tiesību trūkumu sievietēm;

59. pauž bažas par to, ka daudzās valstīs pieaug digitālā plaisa starp dzimumiem, kas kavē vienlīdzīgu piekļuvi informācijai un digitālajiem pakalpojumiem; uzsver, ka ir svarīgi veicināt digitālo pratību, kā arī piekļuvi digitālajiem rīkiem un to pieejamību cenas ziņā, kā arī piekļuvi darba tirgum; aicina piešķirt lielāku un mērķtiecīgu finansējumu un stipendijas, lai ļautu sievietēm un meitenēm piekļūt augstākajai izglītībai un profesionālajai apmācībai, jo īpaši nolūkā veicināt meiteņu digitālo un tehnoloģisko izglītību un sieviešu līdzdalību STEM jomās, un atbalstīt sieviešu vadītus projektus; atzinīgi vērtē to, ka GAP III paredz digitālās plaisas samazināšanu dzimumu starpā, lai veicinātu patiesi iekļaujošu digitālo pārkārtošanos;

60. atgādina, ka sievietes, jo īpaši tās, kuras saskaras ar interseksionālu diskrimināciju, var saskarties ar grūtībām piekļūt digitālajiem pakalpojumiem un saistītajai infrastruktūrai; prasa, lai sievietēm un meitenēm, jo īpaši lauku un attālos apvidos dzīvojošām sievietēm un meitenēm, tiktu nodrošināta labāka, vispārēja, droša un stabila piekļuve digitālajiem rīkiem un apmācībai to izmantošanā;

61. uzsver, ka ir jāatbalsta publisko un privāto pakalpojumu sniegšana, izmantojot dzimumresponsīvus digitālos kanālus, tehnoloģijas un pakalpojumus (piemēram, e-pārvaldi, digitālos finanšu pakalpojumus), kas veicinās sieviešu un meiteņu iekļaušanu un līdzdalību sabiedrībā; aicina dalībvalstis risināt jautājumu par visu neaizsargāto sabiedrības grupu digitālo atstumtību un darīt izglītību informācijas un sakaru tehnoloģijās šīm grupām pieejamu, ņemot vērā dažādos faktorus, kas nosaka sieviešu piekļuvi izglītībai, kā arī izveidojot bezmaksas digitālos piekļuves punktus;

62. aicina ES atbalstīt administratīvo procedūru modernizāciju un digitalizāciju partnervalstīs, jo īpaši, lai nodrošinātu, ka visās šajās valstīs ir uzticami civilstāvokļa reģistri, kuros reģistrē katru jaundzimušo;

63. atzīst, ka ārkārtas situācijas, piemēram, bruņoti konflikti un ekonomikas krīzes, kā arī pārvietošanas apstākļi apdraud sieviešu un meiteņu izglītību un apmācību; atkārtoti norāda, ka ārkārtas situācijās būtiski tiek ietekmēta sieviešu piekļuve iztikas līdzekļiem un darba iespējām, un tādēļ uzsver, ka šādos gadījumos ir svarīgi piešķirt nepieciešamos līdzekļus, jo īpaši vietējām sieviešu vadītām organizācijām un esošajām struktūrām, lai uzlabotu struktūras, kas ilgtermiņā nodrošina viņu izglītības, prasmju un darba pieejamības pienācīgu attīstību;

64. norāda, ka pārtikas trūkums sievietes skar asimetriski un ka viņām pieder nesamērīgi mazāk zemes, mājlopu un citu aktīvu; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt mērķi panākt dzimumu līdztiesību pārtikas un lauksaimniecības nozarē, finanšu iespējas un piekļuvi apmācībai, lai nodrošinātu pilnvērtīgas iespējas sievietēm lauksaimniecībā; norāda, ka ir svarīgi atbalstīt partnervalstu centienus veikt juridiskas, politiskas un institucionālas reformas, lai nodrošinātu sievietēm vienlīdzīgas tiesības uz ekonomiskajiem resursiem, jo īpaši piekļuvi zemei un citiem īpašuma veidiem un kontroli pār tiem;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

65. aicina ES veicināt ekonomikas un tirdzniecības politiku, kas atbilst ilgtspējīgas attīstības mērķiem un GAP III mērķiem; atgādina savu iepriekšējo nostāju attiecībā uz tirdzniecību un dzimumu līdztiesību, kā izklāstīts 2018. gada 13. marta rezolūcijā par dzimumu līdztiesību ES tirdzniecības nolīgumos⁽¹²⁾; prasa ES turpināt tādu tirdzniecības politiku atbalstīšanu un ieviešanu, kas mazina sociālekonomiskās atšķirības un paredz, ka attiecībā uz pamattiesībām un cilvēktiesībām, tostarp dzimumu līdztiesību, tiek nodrošināta augsta līmeņa aizsardzība un to ievērošana;

66. atzinīgi vērtē to, ka GAP III aicināts veicināt dzimumu līdztiesību ar ES tirdzniecības politikas palīdzību; aicina Komisiju, Padomi un EĀDD veicināt un atbalstīt īpašas dzimumu līdztiesībai velūtas sadaļas iekļaušanu visos ES tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos, tostarp saistības veicināt dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm; aicina Komisiju ES tirdzniecības politikas un nolīgumu ietekmi uz dzimumu līdztiesību iekļaut *ex-ante* un *ex-post* ietekmes novērtējumos;

67. uzsver savu iepriekšējo nostāju, kurā prasīts gaidāmajā ES un Čīles asociācijas nolīguma modernizēšanā iekļaut īpašu sadaļu par tirdzniecību un dzimumu līdztiesību, un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm; ar interesi konstatē progresu, kas sarunās panākts attiecībā uz tirdzniecības un dzimumu līdztiesības sadaļu;

68. atgādina par 2010. gada 25. novembra rezolūciju par cilvēktiesībām un sociāliem un vides standartiem starptautiskajos tirdzniecības nolīgumos⁽¹³⁾;

69. norāda, ka tirdzniecības politika nav dzimumneitrāla, un ka ir nepieciešama pa dzimumiem sadalītu datu vākšana kopā ar precīziem rādītājiem, lai pienācīgi novērtētu tirdzniecības politikas dažādo ietekmi uz sievietēm un vīriešiem; atkārtoti aicina ES un tās dalībvalstis ņemt piemēru no ANO Konferences par tirdzniecību un attīstību izstrādātā rīku kopuma un *ex ante* ietekmes novērtējumos un *ex post* izvērtējumos iekļaut ES tirdzniecības politikas un nolīgumu dzimumu ietekmējumu konkrētās valstīs un konkrētās nozarēs; aicina Komisiju sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, piemēram, PTO, un vietējām iestādēm un organizācijām nolūkā vākt datus, analizēt tirdzniecības ietekmi uz sievietēm un izmantot datus, lai sagatavotu konkrētus priekšlikumus, kā uzlabot sieviešu lomu starptautiskajā tirdzniecības sistēmā un veicināt iekļaujošu ekonomikas izaugsmi; uzsver, ka pastiprināta starptautisko organizāciju, piemēram, PTO, Starptautiskā tirdzniecības centra un ANO, sadarbība, kā arī tīklu veidošana, iesaistot akadēmiskās aprindas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un parlamentus, var veicināt labāku apmaiņu ar paraugpraksi un datu vākšanas metodēm, kā arī dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušanu tirdzniecībā; uzstāj, ka dzimumu līdztiesības jautājumi būtu jāiekļauj ne tikai tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības sadaļā;

70. aicina Komisiju aktīvi iesaistīties nesen izveidotajā PTO neformālajā darba grupā tirdzniecības un dzimumu līdztiesības jautājumos, lai 12. Ministru konferencē izstrādātu stingru ministru deklarāciju, kas varētu kalpot par ceļvedi 2017. gada Buenosairesas deklarācijas īstenošanai; uzsver, ka neformālā darba grupa tirdzniecības un dzimumu līdztiesības jautājumos ir viens no pirmajiem soļiem ceļā uz pastāvīgāku platformu PTO, lai apspriestu ar tirdzniecību un dzimumu līdztiesību saistītus jautājumus; aicina Komisiju arī turpmāk aktīvi sadarboties ar citiem PTO dalībniekiem, lai sniegtu ieguldījumu neoficiālās darba grupas darbā, un izvērtēt iespēju izveidot pastāvīgu darba grupu;

71. atkārtoti prasa Komisijai nodrošināt, lai valsts konsultatīvās grupas būtu dzimumu ziņā līdzsvarotas, lai tiktu vēl vairāk paplašināta to uzraudzības loma un lai saistībā ar katru brīvās tirdzniecības nolīgumu tiktu izveidota Tirdzniecības un dzimumu jautājumu komiteja, kas norādītu uz trūkumiem;

72. aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt tirdzniecības nolīgumu ietekmi uz nozarēm, kurās ir liels strādājošo sieviešu īpatsvars, piemēram, uz apģērbu ražošanas nozari un neliela apjoma lauksaimniecību; atgādina, ka Covid-19 izraisītā ekonomikas krīze ir spēcīgi ietekmējusi šīs nozares un pastiprinājusi strādājošo sieviešu līdztiesības trūkuma, diskriminācijas un ekspluatācijas palielināšanās risku;

⁽¹²⁾ OV C 162, 10.5.2019., 9. lpp.

⁽¹³⁾ OV C 99 E, 3.4.2012., 31. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

73. aicina Komisiju nodrošināt pietiekamu resursu pieejamību dzimumu līdztiesības pamatvērtības veicināšanai tās izveidotajā tirdzniecības un ieguldījumu politikā un atklāt piešķirto līdzekļu apmēru, un nodrošināt, ka par tirdzniecības politiku un sarunām atbildīgo ES iestāžu sekretariātiem ir zināšanas un tehniskās iespējas iekļaut noteikumos dzimumu līdztiesības aspektu visā tirdzniecības sarunu un rīcībpolitiku izstrādes procesā, izveidojot ES iestādēs un delegācijās dzimumu jautājumu kontaktpunktus;

74. prasa visās ES tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības sadaļās iekļaut saistošus un izpildāmus noteikumus, kuru pamatā ir pienākums ievērot SDO darba pamatstandartus un attiecīgās konvencijas, jo īpaši Konvenciju Nr. 189 par mājsaimniecībās nodarbinātajām personām, Konvenciju Nr. 156 par darbiniekiem, kam ir ģimenes pienākumi, CEDAW, Konvenciju Nr. 111 par diskrimināciju (nodarbinātībā un profesijā), Konvenciju Nr. 100 par vienlīdzīgu atlīdzību un Konvenciju Nr. 190 par vardarbību un aizskarošu izturēšanos, un VPS+ pārskatīšanā konvenciju sarakstā iekļaut minētās konvencijas;

75. atzinīgi vērtē Starptautiskās Standartizācijas organizācijas starptautiskā darbsemināra nolīgumu (ISO/IWA 34) par vispārējām definīcijām saistībā ar sieviešu uzņēmējdarbību, kura mērķis ir atvieglot politikas veidošanu, datu vākšanu un piekļuvi spēju veidošanai, finansējumam un tirgiem sieviešu ekonomisko iespēju nodrošināšanai;

76. atzinīgi vērtē līdz šim panākto progresu attiecībā uz Eiropas Investīciju bankas (EIB) aizdevumu politikas dzimumaspektu un aicina EIB pastiprināt centienus un jo īpaši tās ārējo aizdevumu piešķiršanas pilnvarās pēc iespējas vairāk ņemt vērā GAP III rīcībpolitiskos mērķus;

77. uzsver, ka EIB un citas attiecīgās Eiropas attīstības finanšu iestādes būtu pilnībā jāaskaņo ar GAP III; aicina EIB ņemt vērā GAP III mērķus, sniedzot atbalstu uzņēmumiem partnervalstīs, izmantojot ietekmes novērtējumus, kas būtu jāveic katram EIB finansētajam projektam, un aicina pastāvīgi uzraudzīt darbības uz vietas;

Sieviešu, meiteņu un jaunu sieviešu līdzdalības un atrašanās vadībā veicināšana

78. uzsver sieviešu un meiteņu atrašanās vadībā un līdzdalības nozīmi visos lēmumu pieņemšanas līmeņos un to, ka sieviešu vienlīdzīga līdzdalība sabiedriskajā un politiskajā dzīvē ir būtiska labai pārvaldībai un politikas veidošanai; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt sieviešu pārstāvību abās sarunu galda pusēs visos ārējās darbības līmeņos; atkārtoti norāda, ka tad, ja sievietes un meitenes uzņemas līdztiesīgas vadības funkcijas, veselās kopienas gūst labumu no labākiem un noturīgākiem risinājumiem; konstatē, ka sievietes ir nepietiekami pārstāvētas visos politiskās un sabiedriskās dzīves līmeņos un ka progress šajā jautājumā ir ļoti lēns;

79. aicina piešķirt programmas finansējumu, lai veicinātu sieviešu apmācību, pilsonisko līdzdalību un iesaistīšanos, tostarp atbalstot pašvaldību līmeņa līdzdalības pieejas un īpašus izglītojošus pasākumus meitenēm un jaunām sievietēm, jo viņas ir vienas no diskriminācijas visvairāk skartajām; aicina iesaistīt sievietes visos lēmumu pieņemšanas līmeņos, vadībā un varas amatos, izmantojot valsts pārvaldes reformas, programmas un pasākumus, piemēram, tīklu veidošanu, apmaiņu, mentorēšanu un sponsorēšanu, un atbalsta vietējo sieviešu tiesību organizāciju un sieviešu vadīto humānās palīdzības sniedzēju iekļaušanu humānās palīdzības koordinācijas un lēmumu pieņemšanas struktūrās;

Sieviešu iesaistīšana miera un drošības procesos

80. uzsver, cik svarīgs ir sieviešu un pilsoniskās sabiedrības ieguldījums dialoga un koalīciju veidošanā un miera veicināšanā, kā arī dažādu perspektīvu sniegšanā par to, ko nozīmē miers un drošība, jo īpaši konfliktu novēršanā, atrisināšanā un pēckonflikta atjaunošanā; aicina ES veicināt sieviešu lielāku līdzdalību miera uzturēšanā un turpmākā miera veidošanā un atbalstīt un atzīt sievietes, jaunas sievietes, meitenes un cilvēktiesību aizstāves par galvenajiem pārmaiņu virzītājspēkiem, kā arī atbalstīt un aizsargāt viņas; uzsver, ka sieviešu cilvēktiesību ievērošana un pilnīga īstenošana ir demokrātiskas un iekļaujošas sabiedrības pamats;

81. atzinīgi vērtē ES SMD procesos rīcības plāna iekļaušanu GAP III un aicina to efektīvi īstenot; uzsver, cik svarīgas ir pašreizējās un sekmīgās vietējās miera veidošanas iniciatīvas, ko vada sievietes un sievietes cilvēktiesību aizstāves, un aicina ES atbalstīt, uzlabot un sistemātiski iekļaut šīs iniciatīvas miera veidošanas konsultācijās, koordinācijā un lēmumu pieņemšanā;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

82. aicina EĀDD sistemātiski veikt konfliktu analīzi, kurā integrēta dzimumperspektīva, pamatojoties uz dzimumu aspektu analīzi, un konfliktu analīzi, kurā ņemts vērā dzimumu līdztiesības aspekts, jo īpaši attiecībā uz KDAP misijām un operācijām, kā arī darbībām, kas tiek veiktas Eiropas Miera mehānisma ietvaros; uzsver, ka ir vajadzīgi pietiekami resursi, lai veidotu un stiprinātu ES zinātību un spējas veikt riska un konfliktu analīzi, kurā integrēta dzimumperspektīva un kurā būtu jāpievērš īpaša uzmanība dzimumu līdztiesībai un jānodrošina sieviešu un nelabvēlīgā situācijā esošu grupu jēgpilna līdzdalība;

83. norāda, ka ir svarīgi sasaistīt cilvēku drošības koncepciju ar dzimumu līdztiesības pieeju; aicina ES programmā sieviešu, miera un drošības jomā izmantot cilvēka drošības koncepciju, kā noteikts ANO Ģenerālās Asamblejas Rezolūcijā Nr. 66/290; uzstāj, ka drošības sfēras uzmanības centrā jābūt cilvēku dzīvībai un aizsardzībai pret tādiem draudiem kā vardarbība, izglītības, veselības aprūpes, pārtikas un ekonomiskās neatkarības trūkums; aicina Komisiju, EĀDD un dalībvalstis pilnveidot un veicināt ANO atbrūņošanās programmu; uzstāj, ka ir vajadzīga feministiska ārpolitika atbrūņošanās un ieroču neizplatīšanas jomā;

84. norāda, ka sievietes nesamērīgi skar ar konfliktiem saistīta seksuāla vardarbība un citi cilvēktiesību pārkāpumi, kas tiek izdarīti nesodīti, tostarp viņas skar lielāks cilvēku tirdzniecības risks; uzsver nepieciešamību pienācīgi un visaptveroši rūpēties par sievietēm un meitenēm, kuras cietušas no seksuāla vardarbības konflikta zonās un valstīs, kā arī nodrošināt efektīvas un ātras kompensācijas; norāda, ka šī sistēma jau darbojas tur, kur tā ir ieviesta, un ka tā veicina arī šo cietušo reintegrāciju sabiedrībā; atgādina, ka ir svarīgi cīnīties pret cietušo stigmatizāciju; aicina turpināt pasākumu atbalstīšanu, ar kuriem sievietēm konfliktu un ārkārtas situācijās nodrošina seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes paketes, finansējot un atbalstot priekšposteņa organizācijas un sieviešu vadītas organizācijas;

85. atgādina, ka bruņoti konflikti nesamērīgi skar sievietes un meitenes; pauž nožēlu par seksuālās vardarbības kā kara ieroča izmantošanu un uzstāj, ka tā ir steidzami jāapkaro, kā arī jāapkaro nesodāmība, kas izdarāms, saucot vainīgos pie atbildības; turklāt uzsver, ka sievietes bieži vien ir pirmie pārvietošanas upuri konflikta zonās un viņām bieži vien ir liegta ekonomiskā autonomija un piekļuve izglītībai un uzticamiem seksuālās un reproduktīvās veselības pakalpojumiem; uzsver nepieciešamību nodrošināt piekļuvi izglītībai un darbvietām personām, kas pārvietotas konfliktu vai dabas katastrofu dēļ; aicina Komisiju un dalībvalstis sadarboties ar partnervalstīm un to bruņotajiem spēkiem, lai nodrošinātu Ceturtās Ženēvas konvencijas pienācīgu īstenošanu attiecībā uz personu aizsardzību kara laikā, īpašu uzmanību pievēršot seksuālās vardarbības novēršanai un sodīšanai par to;

86. pauž nožēlu par to, ka GAP III nav īsti apsvērts kultūras mantojums dažādās valstīs un sieviešu loma tā aizsardzībā un attīstībā; aicina Komisiju un EĀDD izstrādāt programmas, kuru mērķis ir aizsargāt un atzīt sieviešu izveidoto kultūras mantojumu un tradīcijas, kas bieži netiek pamanītas, jo īpaši visā konflikta ciklā;

Dzimumresponsīvas humānās palīdzības nodrošināšana

87. pauž nožēlu par to, ka nesējā Komisijas paziņojumā "ES humānās palīdzības pasākumi: jauni izaicinājumi un tie paši principi" (COM(2021)0110) nepietiekami pievēršas dzimumu perspektīvai humanitārajā kontekstā; aicina Komisiju sniegt konkrētākus priekšlikumus par īpašiem izdevumiem, programmām, ar dzimumu saistītu darbību izsekošanu un novērtēšanu humānās palīdzības kontekstā un izstrādāt pasākumus, lai turpinātu attīstīt pielāgotus un efektīvus dzimumresponsīvus ES humānās palīdzības pasākumus, ņemot vērā iespēju, ko sniedz humānās palīdzības, attīstības un miera trīskāršās saiknes pieeja nolūkā aizsargāt sieviešu un meiteņu tiesības un veicināt dzimumu līdztiesību visos kontekstos;

Vidi saudzējošas un digitālas sabiedrības veidošana

88. atzinīgi vērtē klimata pārmaiņu prioritārās jomas iekļaušanu GAP III, ņemot vērā to, ka klimata pārmaiņas nav dzimumneitrālas, jo tās pastiprina pastāvošo dzimumu līdztiesības trūkumu, jo īpaši attiecībā uz nabadzīgajiem iedzīvotājiem, jauniešiem un pirmiedzīvotājiem, un jo īpaši nestabilā vidē; atzinīgi vērtē ES apņemšanos rīkoties dzimumu aspektā saistībā ar zaļo pārkārtošanos, ņemot vērā klimata pārmaiņu intersekcionālo un neproporcionālo ietekmi uz sievietēm un meitenēm, jo īpaši jaunattīstības valstīs; uzsver, ka, izstrādājot un īstenojot efektīvas pieejas klimata pārmaiņu

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

mazināšanai un pielāgošanās pasākumiem partnervalstīs, ir jāiekļauj un jāuzklausā sievietes un meitenes un jānodrošina pilnvērtīgas iespējas tām, tādējādi nodrošinot efektīvu dzimumu vērā ņemamo pārveidojošu rīcību klimata jomā; aicina ES rādīt piemēru, nekavējoties iekļaujot dzimumu perspektīvu un dzimumu līdztiesības mērķus Eiropas zaļajā kursā un saistītajās iniciatīvās;

89. atkārtoti norāda, ka dzimumu līdztiesība ir priekšnoteikums ilgtspējīgai attīstībai un godīgam un taisnīgam pārkārtošanās procesam, kas nevienu neatstāj novārtā; tādēļ atkārtoti aicina, lai Eiropas zaļajam kursam ātri sekotu zaļā kursa diplomātija, kas sistemātiski ietvertu dzimumu līdztiesības un intersekcionālu perspektīvu un iesaista sievietes un meitenes, tostarp pirmiedzīvotāju sievietes, stratēģisku lēmumu pieņemšanā par pielāgošanos klimata pārmaiņām;

90. norāda, ka sievietēm un sieviešu organizācijām ir vadošā loma risinājumu meklēšanā un speciālo zināšanu sniegšanā lauksaimniecības, klimata, enerģētikas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas jomā, un tās ir pirmās cīņā pret klimata pārmaiņām; aicina tās atbalstīt, nodrošinot pienācīgu un elastīgu finansējumu, tiesiskā regulējuma noteikumus un piekļuvi zemei un resursiem, kā arī sadarbību ar privāto un finanšu sektoru; atkārtoti uzsver, cik svarīga ir pielāgošanās dzimumu līdztiesības nodrošināšanai, tostarp klimata ziņā vieda lauksaimniecība, katastrofu riska mazināšana, aprites ekonomika un dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība;

91. aicina sekmēt sieviešu un meiteņu piekļuvi un apmācību digitālo rīku jomā un veicināt sieviešu iesaistīšanos *STEM* jomās;

92. uzsver, ka sociālie tīkli ir ar dzimumu saistītas diskriminācijas un uzņēmēnās avots; uzsver, ka valdībām ir jāpastiprina centieni labāk regulēt šos tīklus kopā ar digitālajām platformām, lai apkarotu ar dzimumu saistītu vardarbību tiešsaistē un kiberiebiedēšanu; atzīst, ka tas ir būtisks šķērslis sieviešu un meiteņu piekļuvei digitālajai videi un viņu līdzdalībai tiešsaistē un nopietni kavē meiteņu un sieviešu līdzdalību politikā, jo īpaši sievietēm un meitenēm ar intersekcionālām identitātēm, kuras ziņo par augstāku uzņēmēnās līmeni tiešsaistē; prasa nodrošināt mērķtiecīgus aizsardzības mehānismus sievietēm tiešsaistē un vairāk iesaistīt sievietes mākslīgā intelekta sagatavošanā, izveidē un izstrādē, lai cīnītos pret dzimumu stereotipu un aizspriedumu izplatīšanos; aicina īstenot pienācīgus krimināltiesību noteikumus, lai cīnītos pret vardarbību tiešsaistē, draudošiem vēstījumiem, seksuālu uzņēmēnos un privātu attēlu apmaiņu bez piekrišanas;

93. norāda, ka e-komercijai ir potenciāls savienot vairāk sieviešu uzņēmēju ar starptautiskajiem tirgiem; tomēr prasa Komisijai atbalstīt sievietes jaunu tehnoloģiju, piemēram, blokķēžu, izmantošanā, jo tās vienāda ranga iezīmes, anonimitātes un efektivitātes dēļ var palīdzēt dažām sievietēm pārvarēt noteiktus diskriminējošus juridiskus un ar kultūru saistītus šķēršļus tirdzniecībā, uzlabot viņu piekļuvi finansējumam un palīdzēt viņām integrēties globālajās vērtības ķēdēs;

Patiesas līdztiesības paaudzes radīšana

94. atkārtoti uzsver, ka ES ir jāuzņemas vadošā loma daudzpusējā līmenī feministu diplomātijas veicināšanā, lai īstenotu starptautiskus nolīgumus par sieviešu un meiteņu tiesībām un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu; aicina ES, tās dalībvalstis, Komisiju un EĀDD apņemties virzīties uz feministisku ārpolitiku, drošības un attīstības politiku, kas ietver dzimumu aspektu pārveidojošu redzējumu, un padarīt dzimumu līdztiesību par būtisku ārējās darbības un prioritāšu daļu;

95. atzinīgi vērtē to, ka Parīzes Paaudžu līdztiesības forumā valdības visā pasaulē, privātais sektors un pilsoniskā sabiedrība ir apsolījušas piešķirt EUR 33 miljardus; aicina izveidot starptautisku un efektīvu pārskatatbildības sistēmu un aicina Komisiju uzraudzīt tās pieņemtās saistības un to īstenošanu praksē katru gadu;

96. atgādina par Komisijas apņemšanos sievietēm un meitenēm paredzēt 4 miljardus EUR no ārējā budžeta un palielināt finansējumu sieviešu organizācijām; prasa precizēt, pienācīgi uzraudzīt un praksē īstenot šīs saistības un noteikt skaidru pamatscenāriju un mērķus;

97. vēlreiz norāda, ka dialogs starp paaudzēm un vīriešu un zēnu iekļaušana, kā arī saistības no viņu puses uzlabot dzimumu līdztiesību ir būtiski svarīgi, lai veiktu pārmaiņas sabiedrībā un radītu patiesu līdztiesības paaudzi;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

98. atzinīgi vērtē to, ka *GAP III* ir atzīts, ka ir svarīgi aktīvi iesaistīt vīriešus un zēnus, lai veicinātu pārmaiņas sabiedrības attieksmē un tādējādi arī plašākas strukturālās pārmaiņas; uzsver, ka ir svarīgi radīt praktiskus veidus, kā iesaistīt vīriešus un zēnus kā pārmaiņu veicinātājus, nosakot papildu rādītājus un mērķus vīriešu un zēnu iesaistei un nodrošinot, ka *GAP III* sniedz ieguvumu arī viņiem;

o

o o

99. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0074

Tiesiskums un Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma sekas

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par tiesiskumu un Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma sekām (2022/2535(RSP))

(2022/C 347/13)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu, 3. panta 1. punktu, 4. panta 3. punktu, 6. pantu, 7. pantu, 13. pantu, 14. panta 1. punktu, 16. panta 1. punktu, 17. panta 1. punktu, 17. panta 3. punktu, 17. panta 8. punktu, 19. panta 1. punkta otro daļu un 49. pantu, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 265. pantu, 310. pantu, 317. pantu un 319. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 16. decembra Regulu (ES, Euratom) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai ⁽¹⁾ (Tiesiskuma nosacījumu regula),
- ņemot vērā 2021. gada 25. marta rezolūciju par Regulas (ES, Euratom) 2020/2092 piemērošanu (tiesiskuma nosacījumu mehānisms) ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 10. jūnija rezolūciju par stāvokli tiesiskuma jomā Eiropas Savienībā un Tiesiskuma nosacījumu regulas (ES, Euratom) 2020/2092 piemērošanu ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par vadlīniju izveidi attiecībā uz vispārējā nosacītības režīma piemērošanu Savienības budžeta aizsardzībai ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 29. oktobrī celto prasību par bezdarbību lietā C-657/21, Eiropas Parlaments pret Komisiju, kas pašlaik tiek izskatīta Eiropas Savienības Tiesā (EST),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra ziņojumu par tiesiskumu (COM(2020)0580) un 2021. gada 20. jūlija ziņojumu par tiesiskumu (COM(2021)0700),
- ņemot vērā Eiropadomes 2020. gada 11. decembra secinājumus,
- ņemot vērā EST un Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) judikatūru,
- ņemot vērā EST 2022. gada 16. februāra spriedumus lietās C-156/21 un C-157/21 ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā EST 2021. gada 3. jūnija lēmumu lietā C-650/18, ar kuru tika noraidīta Ungārijas prasība par Parlamenta 2018. gada 12. septembra rezolūciju, ar ko sāka procedūra, lai konstatētu, ka ir droša varbūtība, ka dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Eiropas Savienība ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 494, 8.12.2021., 61. lpp.

⁽³⁾ OV C 67, 8.2.2022., 86. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 99, 1.3.2022., 146. lpp.

⁽⁵⁾ 2022. gada 16. februāra spriedums *Ungārija/ Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome*, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97 un 2022. gada 16. februāra spriedums *Polijas Republika/ Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome*, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

⁽⁶⁾ 2021. gada 3. jūnija spriedums lietā *C-650/18 Ungārija/ Parlaments*, ECLI:EU:C:2021:426.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā EST 2021. gada 14. jūlija rīkojumu un tās 2021. gada 15. jūlija nolēmumu ⁽⁷⁾, kurā noteikts, ka tiesnešu disciplinārā sistēma Polijā nav saderīga ar ES tiesību aktiem,
 - ņemot vērā 2018. gada 12. septembra rezolūciju par priekšlikumu, kurā Padome tiek aicināta saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 7. panta 1. punktu konstatēt, ka ir droša varbūtība, ka Ungārija varētu nopietni pārkāpt vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība ⁽⁸⁾,
 - ņemot vērā Komisijas 2017. gada 20. decembra pamatoto priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 7. panta 1. punktu par tiesiskumu Polijā: priekšlikums Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu (COM(2017)0835),
 - ņemot vērā 2018. gada 1. marta rezolūciju par Komisijas lēmumu piemērot LES 7. panta 1. punktu attiecībā uz stāvokli Polijā ⁽⁹⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 17. novembra vēstules, ko Komisija nosūtīja Polijai un Ungārijai saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulas 6. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu un VI pielikumu,
- A. tā kā Eiropas Savienība ir dibināta, pamatojoties uz LES 2. pantā noteiktajām vērtībām, proti, cilvēka cieņas, brīvības, demokrātijas, vienlīdzības, tiesiskuma un cilvēktiesību, tostarp minoritāšu tiesību, ievērošanu;
- B. tā kā saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulu tiesiskums ir jāsaprot, ņemot vērā LES 2. pantā noteiktās vērtības un principus, tostarp pamattiesības un nediskrimināciju; uzskata, ka Komisijai būtu jāizmanto visi tās rīcībā esošie instrumenti, tostarp Tiesiskuma nosacījumu regula, lai novērstu pastāvīgos demokrātijas un pamattiesību pārkāpumus visā Savienībā, tostarp uzbrukumus mediju brīvībai un žurnālistiem, migrantiem, sievietes tiesībām, *LGBTIQ* personu tiesībām un biedrošanās un pulcēšanās brīvībai; aicina Komisiju rīkoties un ņemt to vērā, piemērojot Tiesiskuma nosacījumu regulu;
- C. tā kā skaidrs risks, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt LES 2. pantā minētās vērtības, skar ne tikai konkrēto dalībvalsti, kurā pastāv šis risks, bet ietekmē arī citas dalībvalstis, to savstarpējo uzticēšanos, pašu Savienības būtību un tās iedzīvotāju pamattiesības saskaņā ar Savienības tiesībām;
- D. tā kā LES 2. pantā ietvertās vērtības definē pašu Eiropas Savienības identitāti kā kopēju juridisku kārtību un tādēļ Eiropas Savienībai ir jāspēj aizstāvēt šīs vērtības saskaņā ar Līgumos noteiktajām pilnvarām;
- E. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regula stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī un kopš minētās dienas tā kļuvusi saistoša kopumā un tieši piemērojama visās dalībvalstīs;
- F. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regulā ir skaidri definēta tās piemērojamība, mērķis un darbības joma, tā kā saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu Komisija “nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu”;
- G. tā kā tas, ka Komisijas priekšsēdētāja nepiedalījās 2022. gada 16. februāra plenārsēdes debatēs, liecina par to, ka nav ievērots Komisijas pienākums pēc pieprasījuma piešķirt prioritāti tās klātbūtnēi Parlamenta plenārsēdēs salīdzinājumā ar citiem konkurējošiem pasākumiem vai uzaicinājumiem, kā noteikts Pamatnolīgumā par Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas attiecībām ⁽¹⁰⁾;

⁽⁷⁾ Tiesas priekšsēdētāja vietnieka 2021. gada 14. jūlija rīkojums, *Eiropas Komisija/ Polijas Republika*, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593 un 2021. gada 15. jūlija spriedums *Eiropas Komisija/Polijas Republika*, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

⁽⁸⁾ OV C 433, 23.12.2019., 66. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 129, 5.4.2019., 13. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV L 304, 20.11.2010., 47. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- H. tā kā savā 2022. gada 16. februāra paziņojumā presei priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena paziņoja, ka, ņemot vērā Tiesas spriedumus, Komisija nākamajās nedēļās pieņems pamatnostādnes, kas sniegs lielāku skaidrību par to, kā mehānismu piemērosim praksē;
- I. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regulas piemērošana nav atkarīga no pamatnostādņu pieņemšanas, kas nav daļa no regulas, un tā kā nevienas pamatnostādnes nedrīkst apdraudēt likumdevēju nodomu vai mainīt, paplašināt vai sašaurināt regulas teksta darbības jomu;
- J. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regulas mērķis ir aizsargāt Savienības budžetu un Savienības finanšu intereses no sekām, ko rada tiesiskuma principu pārkāpumi;
- K. tā kā ir nepieņemami, ka kopš 2021. gada decembra Komisija un Padome ir atteikušās sākt sarunas par iestāžu nolīgumu par vienotu, uz pierādījumiem balstītu ES mēroga demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību mehānismu, kā Parlaments aicināja 2020. gada 7. oktobra likumdošanas iniciatīvā ⁽¹¹⁾;
- L. tā kā Komisijas priekšsēdētājas 2021. gada 19. oktobrī minētie trīs nosacījumi Atvēršanas un noturības mehānisma līdzekļu izmaksāšanai Polijai vēl nav izpildīti;
- M. tā kā saskaņā ar LESD 319. pantu "Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi";
- N. tā kā karš Ukrainā ir atgādinājis mums par mūsu kopīgo pienākumu efektīvi aizsargāt demokrātiju, tiesiskumu un mūsu vērtības, kā noteikts LES 2. pantā, izmantojot visus mūsu rīcībā esošos līdzekļus;
- O. tā kā saskaņā ar LESD 234. pantu Eiropas Parlamentam ir tiesības balsot par priekšlikumu izteikt neuzticību Komisijai;
- P. tā kā Komisija diemžēl ir nolēmusi ievērot nesaistošos Eiropadomes 2020. gada 11. decembra secinājumus, lai gan tā "ir pilnīgi neatkarīga" un tās locekļi "nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas iestādes, vai struktūras norādījumus" (LES 17. panta 3. punkts, LESD 245. pants) un turklāt "ir atbildīga Eiropas Parlamenta priekšā" (LES 17. panta 8. punkts) un "nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu" (LES 17. panta 1. punkts),
1. atzinīgi vērtē EST 2022. gada 16. februāra spriedumus ⁽¹²⁾ un tās secinājumus, ka tiesiskuma nosacījumu mehānisms atbilst ES tiesību aktiem, apstiprinot juridiskā pamata piemērotību, režīma saderību ar LES 7. pantu un juridiskās noteiktības principu, kā arī ES kompetenci attiecībā uz tiesiskumu dalībvalstīs, un secinājumu, ka Ungārijas un Polijas celtās prasības pret Tiesiskuma nosacījumu regulu būtu jānoraida;
 2. aicina Komisiju steidzami rīkoties un nekavējoties piemērot tiesiskuma nosacījumu mehānismu, nosūtot rakstisku paziņojumu saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulas 6. panta 1. punktu, pēc tam tieši informējot Parlamentu, un sagaida, ka paziņojumā tiks iekļauti visi regulas darbības jomā ietilpstošie atgadījumi, kas notikuši 14 mēnešu laikā kopš tās stāšanās spēkā 2021. gada janvārī; uzsver, ka ir pienācis laiks Komisijai pildīt savus Līgumu uzraudzītājas pienākumus un nekavējoties reaģēt uz pašreizējiem smagajiem tiesiskuma principu pārkāpumiem dažās dalībvalstīs, kas nopietni apdraud Savienības finanšu intereses saistībā ar ES līdzekļu taisnīgu, likumīgu un objektīvu sadali, jo īpaši līdzekļu dalītas pārvaldības ietvaros; brīdina, ka jebkāda turpmāka kavēšanās var radīt nopietnas sekas;
 3. uzsver, ka bezdarbība un pieļāvīga pieeja oligarhiskām struktūrām, un sistēmiski tiesiskuma pārkāpumi vājina visu Eiropas Savienību un mazina tās iedzīvotāju uzticēšanos; uzsver, ka ir jānodrošina, lai nodokļu maksātāju nauda nekad nenonāktu to personu kabatās, kuras apdraud ES kopīgās vērtības;

⁽¹¹⁾ OV C 395, 29.9.2021., 2. lpp.

⁽¹²⁾ Lietās C-156/21 un C-157/21, kā minēts iepriekš.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

4. pauž nožēlu par Komisijas nepietiekamo atbildi uz EST 2022. gada 16. februāra nolēmumiem, neraugoties uz tās apņemšanos pabeigt pamatnostādnes par tiesiskuma mehānisma piemērošanu; tomēr atkārtoti pauž viedokli, ka Tiesiskuma nosacījumu regulas teksts ir skaidrs un nav nepieciešama papildu interpretācija, lai to piemērotu, un ka likumdevēji šajā sakarā nav deleģējuši Komisijai nekādas pilnvaras; uzsver, ka EST jo īpaši ir atzinusi, ka dalībvalstis nevar apgalvot, ka tās nespēj pietiekami precīzi noteikt regulas būtisko saturu un no tās izrietošās prasības; šajā sakarībā uzsver, ka tādu pamatnostādņu izstrādes process, kas nav juridiski saistošas un nav daļa no regulas, nekādā gadījumā nedrīkst aizkavēt regulas piemērošanu, un jo īpaši norāda, ka Komisijai ir pienākums īstenot ES tiesību aktus neatkarīgi no dalībvalstu vēlēšanu grafikiem;
5. norāda, ka 2021. gada oktobrī Parlaments saskaņā ar LESD 265. pantu iesniedza EST prasību pret Komisiju par tās bezdarbību un regulas nepiemērošanu, kas tika pieprasīta divās rezolūcijās 2021. gadā un kas sekoja neapmierinošām Komisijas atbildēm un mēģinājumiem savlaicīgi rīkoties; atgādina, ka šī lieta⁽¹³⁾ pašlaik ir rakstiskās procedūras posmā, kurā iesaistītās puses — Komisija un Parlaments — savus argumentus iesniedz rakstiski; pauž nožēlu par to, ka Komisija vēl nav reaģējusi uz Parlamenta aicinājumu piemērot regulas 6. panta 1. punktu un nav nosūtījusi rakstiskus paziņojumus attiecīgajām dalībvalstīm, bet tikai 2021. gada novembrī nosūtīja Ungārijai un Polijai lūgumus sniegt informāciju;
6. pauž nožēlu par Padomes nespēju panākt vērā ņemamu progresu Savienības vērtību ievērošanas uzraudzībā notiekošajās 7. panta procedūrās, reaģējot uz kopējo Eiropas vērtību apdraudējumu Polijā un Ungārijā; norāda, ka tas, ka Padome LES 7. pantu neizmanto iedarbīgi, apdraud kopīgo Eiropas vērtību integritāti, savstarpējo uzticēšanos un Savienības uzticamību kopumā; mudina Francijas prezidentūru un turpmākās prezidentūras regulāri rīkot uzklaušīšanas; šajā sakarībā atzinīgi vērtē pirmo uzklaušīšanu, ko Francijas prezidentūra sasauca 2022. gada 22. februārī, kā arī otro uzklaušīšanu, kas plānota 2022. gada 30. maijā; iesaka Padomei pēc uzklaušīšanām sniegt konkrētus ieteikumus attiecīgajām dalībvalstīm, kā paredzēts LES 7. panta 1. punktā, un norādīt minēto ieteikumu īstenošanas termiņus;
7. tādēļ aicina Francijas prezidentūru pildīt savas saistības attiecībā uz "humānu Eiropu" un apņēmīgi veicināt tiesiskuma stiprināšanu un pamattiesību aizsardzību, kā noteikts tās ES prezidentūras programmā, kurā tiesiskums ir raksturots kā "būtisks priekšnoteikums Savienības pienācīgai darbībai"; mudina Francijas prezidentūru atbalstīt Tiesiskuma nosacījumu regulas ātru un pareizu piemērošanu un īstenošanu;
8. uzsver, ka situācijas pasliktināšanās attiecībā uz tiesiskumu dažās dalībvalstīs prasa konstruktīvu dialogu par ES tiesiskuma instrumentu kopuma turpmāko attīstību;
9. uzsver, ka, veicot jebkādus pasākumus saskaņā ar šo regulu, Komisijai būtu jānodrošina pilnīga pārredzamība un pilnībā un savlaicīgi jāinformē Parlaments, atšķirībā no pieejas, ko Komisija izmantoja, 2021. gada novembrī nosūtot vēstules, kurās pieprasīta informācija saskaņā ar regulu;
10. aicina Komisiju nodrošināt, ka ES līdzekļu galasaņēmējiem vai saņēmējiem netiek liegtas ES līdzekļu priekšrocības gadījumā, ja tiek piemērotas sankcijas saskaņā ar tiesiskuma nosacījumu mehānismu, kā noteikts regulas 5. panta 4. un 5. apakšpunktā;
11. uzsver, ka tiesiskuma nosacījumu mehānisms būtu jāpiemēro gan Savienības budžetam, gan *NextGenerationEU*; turklāt uzsver, ka valstu plānu apstiprināšana saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu būtu jānosaka ar nosacījumu, ka ir izpildīti visi 11 kritēriji, kas noteikti Atveseļošanas un noturības mehānisma regulas 19. pantā un V pielikumā; sagaida, ka Komisija pirms partnerības nolīgumu un kohēzijas politikas programmu apstiprināšanas novērsīs visus riskus, kas saistīti ar kohēzijas politikas programmām, kuras veicina ES līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu vai tiesiskuma pārkāpumus; aicina Komisiju stingrāk piemērot Kopīgo noteikumu regulu un Finanšu regulu, lai novērstu ES līdzekļu diskriminējošu izmantošanu, jo īpaši politiski motivēta rakstura izmantošanu;
12. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei un dalībvalstīm.

⁽¹³⁾ C-657/21.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0075

Eiropas satvars nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par Eiropas satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā (2021/2097(INI))

(2022/C 347/14)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 12., 45., 49., 58., 63., 64., 65., 113., 115. un 116. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 11. novembra priekšlikumu Padomes direktīvai par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic starp asociētām uzņēmējdarbībām dažādās dalībvalstīs (COM(2011)0714),
- ņemot vērā Padomes 2011. gada 30. novembra Direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs⁽¹⁾ (Mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīva),
- ņemot vērā Padomes 2016. gada 12. jūlija Direktīvu (ES) 2016/1164, ar ko paredz noteikumus tādas nodokļu apiešanas prakses novēršanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību,⁽²⁾ un Padomes 2017. gada 29. maija Direktīvu (ES) 2017/952, ar ko attiecībā uz hibrīdneatbilstībām ar trešām valstīm groza Direktīvu (ES) 2016/1164⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2003. gada 3. jūnija Direktīvu 2003/49/EK par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic asociēti uzņēmumi dažādās dalībvalstīs⁽⁴⁾ (Procentu un honorāru maksājumu direktīva),
- ņemot vērā Padomes 2014. gada 9. decembra Direktīvu 2014/107/ES, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 25. maija Direktīvu (ES) 2018/822, ar ko attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām groza Direktīvu 2011/16/ES⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 25. oktobra priekšlikumu par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (COM(2016)0685) un 2016. gada 25. oktobra priekšlikumu par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (KKUINB) (COM(2016)0683), dokumentu kopumu par nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā⁽⁷⁾ un Parlamenta nostājas attiecībā uz šiem dokumentiem,
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 18. maija paziņojumu "Uzņēmējdarbības nodokļi 21. gadsimtā" (COM(2021)0251),
- ņemot vērā Parlamenta 2012. gada 11. septembrī pirmajā lasījumā pieņemto nostāju attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Padomes direktīvai par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic starp asociētām uzņēmējdarbībām dažādās dalībvalstīs⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OV L 345, 29.12.2011., 8. lpp.

⁽²⁾ OV L 193, 19.7.2016., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 144, 7.6.2017., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 157, 26.6.2003., 49. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 359, 16.12.2014., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 139, 5.6.2018., 1. lpp.

⁽⁷⁾ Šis dokumentu kopums ietver Komisijas 2018. gada 21. marta paziņojumu "Laiks izveidot modernu, taisnīgu un efektīvu nodokļu standartu digitālajai ekonomikai" (COM(2018)0146), Komisijas 2018. gada 21. marta priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko paredz noteikumus par uzņēmumu nodokļa uzlikšanu nozīmīgas digitālas klātbūtnes gadījumā (COM(2018)0147), Komisijas 2018. gada 21. marta priekšlikumu Padomes direktīvai par digitālo pakalpojumu nodokļa kopējo sistēmu attiecībā uz ieņēmumiem, ko rada konkrētu digitālo pakalpojumu sniegšana (COM(2018)0148) un Komisijas 2018. gada 21. marta ieteikumu par uzņēmumu aplikšanu ar nodokli ievērojamas digitālas klātbūtnes gadījumā (C(2018)1650).

⁽⁸⁾ OV C 353 E, 3.12.2013., 196. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 13. decembra ieteikumu Padomei un Komisijai pēc izmeklēšanas attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas⁽⁹⁾,
- ņemot vērā pasākumus, kurus Komisija veikusi saistībā ar katru no iepriekš minētajām Parlamenta rezolūcijām⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2020. gada 23. septembra ziņojumu par *Cum-Ex* un *Cum-Cum* shēmām un ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atmaksas pieprasīšanas shēmām,
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 19. oktobra ieteikumu par ieturamā nodokļa atvieglojumu procedūrām⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 11. novembra paziņojumu “Nodokļu dubultā uzlikšana vienotajā tirgū” (COM(2011)0712),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 15. jūlija paziņojumu “Rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju” (COM(2020)0312),
- ņem vērā Komisijas 2020. gada 24. septembra paziņojumu “Kapitāla tirgu savienība cilvēku un uzņēmumu labā — jauns rīcības plāns” (COM(2020)0590);
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada rīcības kodeksu par nodokļa ieturēšanu ienākumu izcelsmes vietā,
- ņemot vērā Eiropas banku iestāžu 2020. gada 11. maija ziņojumu par *Cum-Ex* un *Cum-Cum* shēmām un ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atmaksas pieprasīšanas shēmām,
- ņemot vērā Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2020. gada 23. septembra galīgo ziņojumu par Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas (MAR) pārskatīšanu,
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 24. marta ziņojumu “Kapitāla tirgu savienības izveides paātrināšana: novēršot valstu šķēršļus kapitāla plūsmām” (COM(2017)0147),
- ņemot vērā ES Nodokļu novērošanas centra 2021. gada oktobra pētījumu *Revenue effects of the global minimum tax: country-by-country estimates* (Globālās minimālās nodokļa likmes ietekme uz ieņēmumiem: aplēses par katru valsti),
- ņemot vērā ES Nodokļu novērošanas centra 2021. gada 22. novembra pētījumu *New forms of tax competition in the European Union: An empirical investigation* (Jauni nodokļu konkurences veidi Eiropas Savienībā: empīrisks pētījums),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulu (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu⁽¹²⁾,
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2021. gada 22. janvāra darba dokumentu *Guidance to Member States Recovery and Resilience Plans* (Norādījumi attiecībā uz dalībvalstu atveseļošanas un noturības plāniem) (SWD(2021)0012),
- ņemot vērā G20 / Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Iekļaujošās struktūras darbam ar nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas (BEPS) jautājumiem 2021. gada 1. jūlija paziņojumu par divu pilāru risinājumu, lai risinātu ekonomikas digitalizācijas radītās problēmas nodokļu jomā,
- ņemot vērā ESAO TRACE (*Relief and Compliance Enhancement* — nodokļu dubultas neuzlikšanas nolīgumos paredzēto atvieglojumu īstenošana un nodokļu saistību izpildes uzlabošana) projektu,

⁽⁹⁾ OV C 369, 11.10.2018., 132. lpp.

⁽¹⁰⁾ 2016. gada 16. marta kopīgais paziņojums par turpmākiem pasākumiem, kas veicami, lai nodrošinātu nodokļu politiku pārredzamību, koordināciju un konvergenci Savienībā, un ņemto vērā TAXE 1 komitejas rezolūcijas, 2016. gada 16. novembra paziņojums par turpmākiem pasākumiem, kas veicami, ņemot vērā Parlamenta rezolūciju par nodokļu nolēmumiem un citiem rakstura vai ietekmes ziņā līdzīgiem pasākumiem, 2018. gada aprīļa paziņojums par turpmākiem pasākumiem, kas veicami, ņemot vērā PANA komitejas ieteikumu, 2019. gada 26. marta paziņojums par turpmākiem pasākumiem, kas veicami, ņemot vērā rezolūciju par *Cum-Ex* skandālu, un 2019. gada 27. augusta paziņojums par turpmākiem pasākumiem, kas veicami, ņemot vērā TAXE 3 komitejas rezolūciju.

⁽¹¹⁾ OV L 279, 24.10.2009., 8. lpp.

⁽¹²⁾ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 28. septembra sākotnējo ietekmes izvērtējumu attiecībā uz iniciatīvu “Jauna ES sistēma, lai izvairītos no nodokļu dubultas uzlikšanas un novērstu nodokļu režīma ļaunprātīgu izmantošanu saistībā ar nodokļu ieturēšanu ienākumu izcelsmes vietā”,
 - ņemot vērā 2015. gada 25. novembra rezolūciju par nodokļu nolēmumiem un citiem rakstura vai ietekmes ziņā līdzīgiem pasākumiem ⁽¹³⁾,
 - ņemot vērā 2016. gada 6. jūlija rezolūciju par nodokļu nolēmumiem un citiem rakstura vai ietekmes ziņā līdzīgiem pasākumiem ⁽¹⁴⁾,
 - ņemot vērā 2018. gada 29. novembra rezolūciju par *cum-ex* skandālu: finanšu noziegumi un pašreizējā tiesiskā regulējuma nepilnības ⁽¹⁵⁾,
 - ņemot vērā 2019. gada 26. marta rezolūciju par finanšu noziegumiem, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu ⁽¹⁶⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par ES nodokļu oāžu saraksta pārskatīšanu ⁽¹⁷⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju par ES prasību īstenošanu attiecībā uz apmaiņu ar nodokļu informāciju: progress, gūtā pieredze un risināmās problēmas ⁽¹⁸⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0011/2022),
- A. tā kā dalībvalstis turpina zaudēt nodokļu ieņēmumus kaitējošas nodokļu prakses dēļ un tā kā uzņēmumu ienākuma nodokļa apiešanas dēļ zaudētie ieņēmumi tiek lēsti robežās no 36–37 miljardiem ⁽¹⁹⁾ EUR līdz 160–190 miljardiem ⁽²⁰⁾ EUR gadā;
- B. tā kā neatkarīgs pētījums ⁽²¹⁾ liecina par to, ka visas ES dalībvalstis kopā lielāku uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumu summu zaudē par labu citām ES dalībvalstīm nekā trešām valstīm;
- C. tā kā ievērojamās honorāru, procentu un dividenžu maksājumu plūsmas caur noteiktu jurisdikciju liecina, ka peļņa tiek novirzīta ar vienu mērķi, proti, samazināt nodokļu slogu;
- D. tā kā agresīvas nodokļu plānošanas struktūras var iedalīt šādos trīs galvenajos kanālos: i) honorāru maksājumi, ii) procentu maksājumi un iii) transfertcenu noteikšana ⁽²²⁾, kas parāda pasīvo ienākumu plūsmu nozīmi nodokļu apiešanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas jomā;
- E. tā kā ESAO/G20 Iekļaujošā struktūra darbam ar BEPS jautājumiem ir vienojusies par starptautiskās nodokļu sistēmas divu pīlāru reformas galvenajiem elementiem, lai risinātu ekonomikas digitalizācijas radītos sarežģītos uzdevumus, to skaitā jautājumu par minimālo faktisko uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi 15 % apmērā;
- F. tā kā ES Nodokļu novērošanas centrs ir aplēsis, ka ESAO/G20 ietvaros panāktās vienošanās II pīlāra īstenošana 27 dalībvalstīs radīs tūlītēju nodokļu ieņēmumu pieaugumu par 63,9 miljardiem EUR;

⁽¹³⁾ OV C 366, 27.10.2017., 51. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV C 101, 16.3.2018., 79. lpp.

⁽¹⁵⁾ OV C 363, 28.10.2020., 102. lpp.

⁽¹⁶⁾ OV C 108, 26.3.2021., 8. lpp.

⁽¹⁷⁾ OV C 456, 10.11.2021., 177. lpp.

⁽¹⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0392.

⁽¹⁹⁾ Komisijas 2021. gada 18. maija ziņojums “2021. gada ziņojums par nodokļiem”.

⁽²⁰⁾ Dover R. un citi, *Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union* (Uzņēmumu ienākuma nodokļa politikas pārredzamības, koordinācijas un konverģences nodrošināšana Eiropas Savienībā), I daļa. Agresīvas uzņēmumu ienākuma nodokļu plānošanas apmēru novērtēšana, Eiropas Parlamenta Parlamentārās izpētes pakalpojumu ģenerāldirektorāta Eiropas pievienotās vērtības nodaļa, 2015. gada septembris.

⁽²¹⁾ *Tørsløv T., Wier L. un Zucman G.*, Darba dokuments Nr. 24701 *The Missing Profits of Nations* (Nāciju zudusi peļņa), 2018. gada jūnijs, pieejams: <https://www.nber.org/papers/w24701>.

⁽²²⁾ https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2018-03/taxation_papers_71_atp_.pdf.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- G. tā kā nodokļu ieturēšana ienākumu izcelsmes vietā var mazināt izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanas risku, taču tā var arī izraisīt nodokļu dubultu uzlikšanu; tā kā šādi nodokļi dalībvalstīm ir ieņēmumu avots publisko izdevumu finansēšanai un efektīvs instruments, lai nodrošinātu iekšzemes nodokļu bāzi un apkarotu peļņas novirzīšanu uz zemu nodokļu jurisdikcijām;
- H. tā kā ES un dalībvalstu līmenī veiktas izmaiņas ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa sistēmā būtu jāapvieno ar pašreizējiem un gaidāmajiem pasākumiem nodokļu apiešanas novēršanai, piemēram, ar iepriekš minētās vienošanās, kas panāka ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras darbam ar BEPS jautājumiem ietvaros, īstenošanu;
- I. tā kā gan *Cum-Ex*, gan *Cum-Cum* shēma paredz ienākumu izcelsmes vietā no dividendēm ieturētā nodokļa atmaksas pieprasīšanu, uz ko saņēmējiem nebija tiesību, un tā kā tiek lēsts, ka laikposmā no 2000. gada līdz 2020. gadam šīs shēmas nodokļu maksātājiem kopumā izmaksājušas aptuveni 140 miljardus EUR; tā kā lielākā daļa šo nodokļa atmaksas pieprasījumu tika atzīti par nelikumīgiem un tā kā attiecīgais skandāls atklāja Eiropas Savienībā līdz šim lielāko krāpšanu nodokļu jomā;
- J. tā kā sarežģītās, ilgās, dārgās un nestandarta atmaksas procedūras palielina krāpšanas nodokļu jomā un nodokļu apiešanas shēmu izmantošanas risku — kā to uzskatāmi parādīja *Cum-Ex* atklājumi — un administratīvo slogu attiecībā uz pārrobežu investīcijām, it īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), un var atturēt no pārrobežu investēšanas un radīt šķēršļus tirgus integrācijai un progresa panākšanai kapitāla tirgu savienības izveidē;
- K. tā kā Eiropas Parlamenta nostāja attiecībā uz kapitāla tirgu savienību ir izklāstīta tā 2020. gada 8. oktobra rezolūcijā par kapitāla tirgu savienības (KTS) turpmāku veidošanu: kapitāla tirgus finansējuma pieejamības uzlabošana, jo īpaši MVU, un mazo ieguldītāju dalības iespēju palielināšana⁽²³⁾; tā kā ES joprojām ir apņēmusies pabeigt kapitāla tirgu savienības izveidi un veicināt tāda patiesa Eiropas tirgus izveidi, kas stimulētu pārrobežu investīcijas; tā kā Komisija savā 2020. gada paziņojumā "Kapitāla tirgu savienība cilvēku un uzņēmumu labā — jauns rīcības plāns" mērķi mazināt ar nodokļiem saistīto slogu pārrobežu investīciju jomā ir uzrādījusi kā vienu no galvenajām darbībām;
- L. tā kā Komisija ir ieviesusi nesaistošus pasākumus, lai atvieglotu nodokļu atmaksas pieprasīšanas procedūras, tostarp Rīcības kodeksu attiecībā uz ienākumu izcelsmes vietā ieturēto nodokli un ieteikumu par pārrobežu ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atvieglojumu pieprasīšanai izmantoto procedūru vienkāršošanu, kam ir bijuši būtiski rezultāti; tā kā ESAO TRACE pakete⁽²⁴⁾ arī netiek plaši piemērota;
- M. tā kā Komisija ir aplēsusi, ka ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atmaksas procedūru kopējās izmaksas 2016. gadā bija aptuveni 8,4 miljardi EUR, kuras galvenokārt radīja neizmantojie nodokļu atvieglojumi, nodokļu atmaksas pieprasīšanas procedūru izmaksas un zaudēto iespēju izmaksas⁽²⁵⁾, kas pārrobežu investēšanas izredzes padara mazāk pievilcīgas;
- N. tā kā gan Procentu un honorāru maksājumu direktīva (IRD), gan Mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīva (PSD) atbrīvo konkrētus pārrobežu maksājumus, kas tiek veikti Eiropas Savienībā un ir saistīti ar procentiem, honorāriem un dividendēm, no nodokļa maksāšanas ienākumu izcelsmes vietā, lai novērstu nodokļu dubultu uzlikšanu;
- O. tā kā 2019. gada 26. februārī Eiropas Savienības Tiesa pieņēma nolēmumu vairākās lietās par ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa režīmu, ko Dānija piemēro dividendžu un procentu maksājumiem, kurus Dānijas uzņēmumi veic uzņēmumiem citās ES dalībvalstīs, un tā kā šiem nolēmumiem bija būtiska ietekme uz IRD un PSD piemērošanu; tā kā šie gadījumi apstiprina to, cik svarīga ir ticama pasīvo ienākumu saņēmēju sniegtā informācija par faktiskajām īpašumtiesībām un ekonomisko būtību;

⁽²³⁾ OV C 395, 29.9.2021., 89. lpp.

⁽²⁴⁾ Paul Gisby (*Accountancy Europe*) ievadrūna FISC apakškomitejas rīkotajā publiskajā uzklaušīšanā, kas notika Eiropas Parlamentā 2021. gada 27. oktobrī.

⁽²⁵⁾ Komisijas 2017. gada 24. marta ziņojums "Kapitāla tirgu savienības izveides paātrināšana: novēršot valstu šķēršļus kapitāla plūsmām" (COM(2017)0147).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- P. tā kā IRD 3. apsvērumā noteikts, ka “ir nepieciešams nodrošināt, ka procentu un honorāru maksājumus dalībvalstī apliek ar nodokli vienreiz”;
- Q. tā kā sarunas par IRD pārskatīšanu Padomē ir apstājušās kopš 2012. gada dalībvalstu atšķirīgo viedokļu dēļ par iespēju šajā direktīvā iekļaut procentu un honorāru maksājumiem piemērojamu faktisko minimālo nodokļa likmi; tā kā Komisija uzskata, ka ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras darbam ar BEPS jautājumiem 2. pīlāra transponēšanai būtu jāatvieglo vienošanās panākšana par priekšlikumu IRD pārstrādāšanai ⁽²⁶⁾;
- R. tā kā Komisija ir apņēmusies ierosināt likumdošanas iniciatīvu, lai ieviestu kopēju standartizētu ES mēroga sistēmu attiecībā uz ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atvieglojumiem, papildinot to ar mehānismu informācijas apmaiņai un sadarbībai starp nodokļu administrācijām ⁽²⁷⁾;
- S. tā kā augsti standarti dalībvalstu sadarbībai nodokļu uzlikšanas jomā Līgumu un Eiropas tiesiskā regulējuma robežās joprojām ir ļoti svarīgi, lai aizsargātu vienotā tirgus integritāti,

Peļņas novirzīšanas prakses izbeigšana

1. atzīmē, ka, neraugoties uz pastāvīgajiem centieniem, sistēma nodokļu ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā starp dalībvalstīm joprojām lielā mērā ir sadrumstalota nodokļu likmju un atvieglojumu procedūru ziņā un līdz ar to rada nepilnības un juridisko nenoteiktību; turklāt atzīmē, ka pašreizējā sistēma tiek ļaunprātīgi izmantota peļņas novirzīšanai, paver iespējas agresīvai nodokļu plānošanai un papildus šķēršļiem pārrobežu investēšanai vienotajā tirgū rada nevēlamu ietekmi dubultas nodokļu uzlikšanas veidā;
2. atzinīgi vērtē būtisko progresu, kas pēdējos gados panākts cīņā pret kaitējošu nodokļu praksi gan ES, gan starptautiskā līmenī, un vienlaikus uzsver, ka ir labāk jāpiemēro esošie noteikumi un ka — ņemot vērā pieaugošo skaitu faktu, kas liecina par peļņas novirzīšanu, agresīvu nodokļu konkurenci un krāpšanu, it īpaši pēc *Cum-Ex* atklājumiem, — līdzās centieniem novērst uz nodokļiem balstītus šķēršļus pārrobežu investēšanai var būt nepieciešama legislatīva darbība;
3. atzinīgi vērtē ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras panākto vienošanos par divu pīlāru reformu, tostarp par globālu faktisko minimālo uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi; uzskata to par svarīgu soli ceļā uz to, lai izbeigtu peļņas novirzīšanu uz zemu nodokļu jurisdikcijām, mazinot kaitējošu nodokļu konkurenci starp teritorijām un nodrošinot, ka uzņēmumi maksā taisnīgu nodokļu daļu katrā jurisdikcijā; tomēr atzīmē, ka šī vienošanās ietver izņēmuma klauzulas un *de minimis* izslēgšanu un ka tās darbības joma galvenokārt vērsta uz starptautiskiem uzņēmumiem, kuru kopējais konsolidētais apgrozījums ir vismaz 750 miljoni EUR;
4. atzinīgi vērtē to, ka ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras vienošanos par divu pīlāru reformu ir atbalstījušas 137 valstis un jurisdikcijas; ar gandarījumu atzīmē, ka šīs vienošanās puses ir visas G20 un ESAO valstis un visas ES dalībvalstis; atzinīgi vērtē to, ka drīz pēc tam, kad ESAO bija izstrādājusi savus paraugnoteikumus, Komisija nāca klajā ar tiesību akta priekšlikumu par II pīlāra īstenošanu saskaņā ar šo vienošanos; aicina Padomi ātri pieņemt šādus priekšlikumus — vienlaikus ņemot vērā Parlamenta nostāju —, lai tie stātos spēkā 2023. gadā; uzskata, ka minimālās robežas noteikšana attiecībā uz nodokļu konkurenci ir daļa no starptautiskās vienošanās īstenošanas;
5. atgādina, ka ienākumu izcelsmes vietā ieturētie nodokļi var būt aizsardzības pasākums, ko dalībvalstis veic pret valstīm, kuras minētas ES sarakstā ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas; prasa Komisijai apsvērt iespēju nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu, kas pastiprinātu koordinētus aizsardzības pasākumus pret sarakstā iekļautajām valstīm, ņemot vērā to, ka atsevišķu dalībvalstu veiktā diskrecionārā piemērošana ir izrādījusies mazāk efektīva, nekā sākotnēji bija iecerēts; šajā sakarā vērš uzmanību uz to, ka jāņem vērā arī ESAO/G20 vienošanās, it īpaši II pīlāra, īstenošana;
6. atgādina savu prasību Komisijai iesniegt tiesību akta priekšlikumu par ES mēroga ienākumu izcelsmes vietā ieturētu nodokli, lai nodrošinātu, ka Savienībā radīti maksājumi pirms aizplūšanas no tās tiek aplikti ar nodokli vismaz vienu reizi ⁽²⁸⁾; mudina Komisiju šajā priekšlikumā iekļaut stingrus pret ļaunprātīgu izmantošanu vērstus pasākumus;

⁽²⁶⁾ Komisijas 2021. gada 18. maija paziņojums par uzņēmējdarbības nodokļiem 21. gadsimtā (COM(2021)0251).

⁽²⁷⁾ Komisijas rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju.

⁽²⁸⁾ Eiropas Parlamenta 2016. gada 6. jūlija rezolūcija par nodokļu nolēmumiem un citiem rakstura vai ietekmes ziņā līdzīgiem pasākumiem, 26. punkts.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

7. atzīmē, ka vienkārša, saskaņota un taisnīga nodokļu sistēma ir svarīgs faktors ES konkurētspējas uzlabošanā; pauž nožēlu, ka nodokļu bāzes samazināšana un peļņas novirzīšana joprojām turpinās un ka tās atvieglo tādu kopēju noteikumu un procedūru trūkums, kas efektīvāk nodrošinātu ES teritorijā notiekošo dividenžu, honorāru un procentu maksājumu plūsmu aplikšanu ar nodokli, tostarp iespējamās minimālās faktiskās nodokļa likmes trūkums; uzsver, ka peļņas novirzīšanas problēmas risināšanai vajadzētu būt vienam no ES nākamo gadu galvenajiem uzdevumiem;
8. atgādina, ka Komisija saistībā ar Eiropas pusgadu un nacionālo atvaseļošanas un noturības plānu izvērtēšanu ir konstatējusi, ka ir nepieciešams vairāk reformu, lai risinātu agresīvas nodokļu plānošanas problēmu sešās dalībvalstīs, kurās tas, ka izejošie maksājumi netiek aplikti ar ienākumu izcelsmes vietā ieturētu nodokli vai arī tiek aplikti ar šo nodokli nelielā apmērā, ļoti iespējams, tiek ļaunprātīgi izmantots agresīvas nodokļu plānošanas nolūkā un lai ļaunprātīgi izmantotu starp citām valstīm noslēgtu nodokļu nolīgumu piedāvātās priekšrocības (izdevīgākā nolīguma meklēšana);
9. aicina Komisiju uzstāt, lai tiktu īstenoti tie saistībā ar Eiropas pusgadu un nacionālo atvaseļošanas un noturības plānu izvērtēšanu sniegtie ieteikumi, kas attiecas uz agresīvu nodokļu plānošanu, it īpaši uz procentu, honorāru un dividenžu maksājumiem;
10. uzsver, ka saskaņā ar *IRD* un *PSD* izmantotais režīms līdzās tam, ka trūkst kopēju noteikumu un procedūru, kas nodrošinātu ES teritorijā notiekošo dividenžu, procentu un honorāru maksājumu plūsmu aplikšanu ar nodokli, var nodrošināt iespējas tam, ka šie maksājumi, neaplikti ar nodokli, aizplūst no ES uz trešo valstu jurisdikcijām, kurās ir zemi nodokļi, tādējādi radot būtiskus nodokļu ieņēmumu zaudējumus; uzsver nepieciešamību risināt šo problēmu, izmantojot vismaz nodokļu bāzes samazināšanas novēršanas noteikumus;
11. aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot tādu kopēju un standartizētu satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu gūšanas vietā, kas mazinātu sarežģītību investoriem, novērstu izdevīgākā nolīguma meklēšanu un nodrošinātu to, ka visiem Eiropas Savienībā radītajiem dividenžu, procentu, kapitāla pieauguma, honorāru maksājumiem, maksājumiem par profesionāliem pakalpojumiem un saskaņā ar līgumu veiktiem attiecīgajiem maksājumiem tiek piemērota faktiskā nodokļa likme;
12. atgādina savu 2012. gada 11. septembrī pirmajā lasījumā pieņemto nostāju attiecībā uz *IRD* pārskatīšanu; pauž nožēlu, ka šis direktīvas pārskatīšana Padomē ir nobloķēta kopš 2012. gada dalībvalstu atšķirīgo viedokļu dēļ par iespēju tajā iekļaut procentu un honorāru maksājumiem piemērojamu faktisko minimālo nodokļa likmi; mudina Padomi ātri atsākt un pabeigt sarunas par *IRD*, ņemot vērā II pilāra īstenošanu Eiropas Savienībā;
13. atzīmē, ka akcionāriem izmaksātajām dividendēm piemērotas faktiskas minimālās nodokļa likmes trūkums ir radījis vidi, kas var veicināt nodokļu apiešanu; aicina Komisiju analizēt šo problēmu un apsvērt tās labākos leģislatīvos risinājumus, to skaitā iespēju pārskatīt *PSD*;
14. atgādina, ka nesens pētījums⁽²⁹⁾ rāda lielas atšķirības ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa piemērošanā dalībvalstīs — šī nodokļa likme var būt robežās no 0 % līdz 35 % —, un norāda uz to, ka šī nodokļa likme nodokļu nolīgumos bieži vien ir zemāka par standartlikmi;
15. mudina visas dalībvalstis pabeigt Daudzpusējās konvencijas par to, lai īstenotu ar nodokļu nolīgumu saistītus pasākumus, ar ko novērš nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu (*MLI*) ratificēšanu; aicina Komisiju iekļaut šos *MLI* standartus ES saraksta ar nodokļu jurisdikcijām, kas nesadarbojas, un attiecīgo kritēriju reformā;
16. mudina dalībvalstis pārskatīt visus spēkā esošos nodokļu nolīgumus ar trešām valstīm, lai nodrošinātu atbilstību jaunajiem starptautiskajiem standartiem; prasa Komisijai ierosināt dalībvalstīm samērīgus pasākumus attiecībā uz to spēkā esošajiem divpusējiem nodokļu nolīgumiem, lai nodrošinātu, ka tie ietver vispārīgus noteikumus par ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu;
17. aicina Komisiju izvērtēt, kā tiek izstrādātas ES pamatnostādnes sarunām par nodokļu nolīgumiem starp dalībvalstīm un jaunattīstības valstīm, ņemot vērā II pilārā iekļauto noteikumu "pakļauts nodokļu noteikumiem";

⁽²⁹⁾ Van 't Riet, M. un Lejour, A., *A Common Withholding Tax On Dividend, Interest And Royalties In The European Union* (Kopīgs dividenžu, procentu un honorāru maksājumiem piemērojams ienākumu izcelsmes vietā ieturēts nodoklis Eiropas Savienībā), 2020. g.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Cīņas pret dividenžu arbitrāžu pastiprināšana

18. atgādina, ka 2018. gada oktobrī veiktā pētījumā tika atklāts, ka *Cum-Ex* un *Cum-Cum* shēmu izmantošanas rezultātā 11 dalībvalstis ir zaudējušas nodokļu ieņēmumus līdz pat 55,2 miljardu EUR apmērā, taču saskaņā ar 2021. gada oktobrī publicētā pētījumā izdarītām jaunām aplēsēm zaudēto publisko ieņēmumu summa laikposmā no 2000. līdz 2020. gadam bija 140 miljardi EUR; pauž nopietnas bažas par to, ka šīs shēmas joprojām tiek izmantotas uz ES publisko finanšu rēķina; pauž bažas arī par pieņēmumiem, ka pastāv citas shēmas ar līdzīgu kaitējošu ietekmi, tādas kā *Cum-Fake*; atzīmē, ka Vācijas Federālā tiesa Karlsrūē 2021. gada jūlijā nolēma, ka *Cum-Ex* shēmas ir nelikumīgas un tāpēc uzskatāmas par krāpšanu nodokļu jomā;

19. atzīmē pēc Parlamenta pieprasījuma Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI) un Eiropas Banku iestādes (EBI) veikto izmeklēšanu un galīgo ziņojumu par *Cum-Ex*, *Cum-Cum* un ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atmaksas pieprasīšanas shēmām; aicina Komisiju apsvērt iespējamos risinājumus, kā novērst šo shēmu izmantošanu, proti, iespēju saistīt nodokļu atmaksas pieprasījumus ar pamatā esošo dividenžu sadali, it īpaši, izmantojot vienotu identifikatoru un/vai uzticot vienai vienībai katrā dalībvalstī atbildību par ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa iekasēšanu un attiecīgā nodokļu sertifikāta izsniegšanu, lai nodrošinātu, ka nav iespējams iesniegt vairākus nodokļa atmaksas pieprasījumus par to pašu sadali un ka nodokļu administrācijas var viegli atklāt nodokļu atmaksas pieprasīšanas procedūru ļaunprātīgu izmantošanu;

20. uzsver, ka *Cum-Ex* atklājumi ietekmēja tirgus integritāti un investoru uzticēšanos; aicina Komisiju veikt pārdomas par secinājumiem, kas iekļauti EVTI galīgajā ziņojumā par Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas (MAR) pārskatīšanu, lai analizētu to, vai nav pārkāpti šīs regulas noteikumi, un apsvērtu, vai regulu nav nepieciešams grozīt; vērs uzmanību uz nepieciešamību nodrošināt, ka ES institūcijas, to skaitā EBI un EVTI, pilda savus uzraudzības pienākumus;

21. aicina Komisiju ierosināt pasākumus, lai pastiprinātu sadarbību un savstarpējas palīdzības sniegšanu starp nodokļu iestādēm, finanšu tirgus uzraudzības iestādēm un attiecīgā gadījumā tiesībsardzības iestādēm attiecībā uz ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atmaksas pieprasīšanas shēmu atklāšanu un saukšanu pie atbildības par to izmantošanu; vērs uzmanību uz EVTI ieteikumu⁽³⁰⁾ Komisijai atcelt pašreizējos juridiskos ierobežojumus informācijas apmaiņai starp finanšu tirgus uzraudzības iestādēm un nodokļu iestādēm; aicina Komisiju gaidāmajos tiesību aktu priekšlikumos nodrošināt juridisko pamatu attiecīgās informācijas apmaiņai starp šīm iestādēm, it īpaši, lai vērstu uzmanību aizdomīgām darbībām;

22. piekrīt EVTI bažām par to, ka ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atmaksas pieprasīšanas shēmas reti aprobežojas ar ES teritoriju⁽³¹⁾, un tāpēc uzsver, ka ir svarīgi turpināt starptautisko sadarbību šajā jomā;

23. vērs uzmanību uz Komisijas centieniem un Parlamenta iniciatīvām stiprināt dalībvalstu savstarpējo sadarbību nodokļu jomā, kā vienu no piemēriem minot programmu "*Fiscalis*";

24. uzsver — lai gan Padomes Direktīva 2014/107/ES ir atvieglojusi informācijas apmaiņu, pastāv citi šķēršļi *Cum-Ex* un *Cum-Cum* shēmu atklāšanai, to skaitā norēķināšanās kavējumi darījumos ar vērtspapīriem, informācijas par kapitāla pieaugumu apmaiņas tvērums un nepietiekama spontānā informācijas apmaiņa; atgādina ieteikumus, kas iekļauti 2021. gada 16. septembra rezolūcijā par ES prasību īstenošanu attiecībā uz apmaiņu ar nodokļu informāciju: progress, gūta pieredze un risināmās problēmas;

25. uzsver, ka būtu jāņem vērā starpnieku loma, un aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt atbilstošus pasākumus, lai neļautu tiem pildīt savu lomu krāpšanas nodokļu jomā un nodokļu apiešanas atvieglošanā; atgādina, ka ar Direktīvu (ES) 2018/822 (DAC6) tika ieviesti noteikumi par obligātu informācijas par pārrobežu shēmām atklāšanu, kuri paredz pienākumu starpniekiem ziņot par iespējami kaitējošām nodokļu plānošanas shēmām; aicina Komisiju izvērtēt, cik lielā mērā šie noteikumi ir palīdzējuši atklāt kaitējošas nodokļu plānošanas shēmas, tādas kā *Cum-Cum* un *Cum-Ex* shēmas, un cik lielā mērā tiem ir bijusi atturoša ietekme;

26. aicina Komisiju paplašināt obligāto informācijas apmaiņu, to attiecinot arī uz dividenžu arbitrāžas shēmām un uz visu informāciju par kapitāla pieaugumu, tostarp par dividenžu maksājumiem un kapitāla pieaugumam piemērotā nodokļa atmaksas pieprasījumu apstiprināšanu; turklāt aicina Komisiju izvērtēt ietekmi, kāda būtu ziņošanas prasību piemērošanas jomas paplašināšanai, tajā iekļaujot arī pārrobežu shēmas to klientu aktīvu pārvaldībai, kuri ir fiziskas personas, šajā sakarā ņemot vērā tādējādi radīto administratīvo slogu; šajā kontekstā vērs uzmanību uz to, cik svarīga ir precīza un pilnīga informācija par faktiskajām īpašumtiesībām;

⁽³⁰⁾ Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2020. gada 23. septembra galīgais ziņojums par MAR pārskatīšanu, 624. punkts.

⁽³¹⁾ Turpat, 617. punkts.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Šķēršļu likvidēšana pārrobežu investīcijām vienotajā tirgū

27. ļoti atzinīgi vērtē Komisijas nodomu līdz 2022. gada beigām nākt klajā ar priekšlikumu, ar ko izveido kopēju un standartizētu sistēmu nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā, papildinot to ar mehānismu informācijas apmaiņai un sadarbībai starp dalībvalstu nodokļu administrācijām; mudina Komisiju, pilnībā ievērojot ES kompetenču sadalījumu, censties arī risināt problēmu, kas saistīta ar ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atšķirībām Eiropas Savienībā;
28. prasa, lai šādā priekšlikumā pienācīga uzmanība tiktu veltīta nepieciešamībai nodrošināt saskaņotu īstenošanu, kam būtu jāaizstāj nodokļu nolīgumi starp dalībvalstīm; aicina Komisiju sniegt norādījumus par nolīguma noteikumiem, ko dalībvalstis varētu izmantot savos divpusējos nolīgumos ar trešām valstīm;
29. atgādina Komisijas apņemšanos pabeigt kapitāla tirgu savienības izveidi; šajā sakarā aicina Komisiju līdz 2022. gadam veikt ietekmes izvērtējumu attiecībā uz 2019. gadā uzsāktajā rīcības plānā iekļauto pasākumu īstenošanu;
30. atzīmē, ka dalībvalstis vēl joprojām nav apmierinoši izpildījušas Komisijas ieteikumu — kas bija iekļauts Komisijas 2009. gada 19. oktobra lēmumā par ieturamā nodokļa atvieglojumu procedūrām — ieviest labi funkcionējošas procedūras atvieglojumu piemērošanai nodokļiem, ko ietur ienākumu izcelsmes vietā, vai gadījumos, kad tas nav iespējams, ieviest ātras un standartizētas atmaksas procedūras;
31. mudina Komisiju nākt klajā ar visām dalībvalstīm kopēju un standartizētu ES procedūru ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atmaksai; vērš uzmanību uz to, ka šāda saskaņošana būtu īpaši noderīga privātajiem investoriem, kurus minēto neatbilstību radītais pārmērīgais slogs bieži vien attur no atmaksas procedūru pabeigšanas, un ka tā palīdzētu radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus;
32. aicina Komisiju cita starpā un šīs saskaņošanas ietvaros ieviest noteikumus par atbrīvojumiem un atskaitījumiem un standartizētu formātu un procedūru nodokļu atmaksas pieprasīšanai, kā arī risināt tādus jautājumus, kā vienotas faktiskā īpašnieka definīcijas trūkums, nodokļu atmaksas pieprasīšanas un atmaksas laikposmu saskaņošana un valodas barjera; uzsver, ka ir svarīgi jaunajā satvarā novērst krāpšanas iespēju;
33. uzskata, ka ienākumu izcelsmes vietā ieturēto nodokļu atmaksa joprojām ir process, kas notiek galvenokārt papīra formātā, un ka tāpēc tas ir ne tikai lēnāks un apgrūtinācāks nodokļu maksātājiem, vēl vairāk sarežģījot šo procesu ārvalstu investoriem, bet arī vairāk pakļauts krāpšanai; uzsver, ka pienācīga darbība, viegla lietošana, ātras, standartizētas un digitalizētas ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atmaksas procedūras un uzlabota sadarbība starp valstu nodokļu administrācijām var mazināt administratīvo slogu, nenoteiktību pārrobežu investēšanas jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, vienlaikus paātrinot gan investoriem, gan nodokļu iestādēm izpildāmās procedūras, tādējādi uzlabojot pašreizējo situāciju;
34. ņem vērā sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas potenciālu uzlabot nodokļu ieturēšanas ienākumu izcelsmes vietā sistēmas efektivitāti katrā valstī, kā arī atvieglot procedūru raitu izpildi starp dažādām valstu sistēmām un novērst krāpnieciskas darbības; šajā sakarā aicina Komisiju ņemt vērā dalībvalstīs pastāvošos digitālos risinājumus, apsvērt iespēju, kā gūt maksimālu labumu no blokkēdes tehnoloģiju izmantošanas, lai novērstu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu, vienlaikus pilnībā ievērojot ES datu aizsardzības noteikumus, un apsvērt iespēju izstrādāt izmēģinājuma projektu; tomēr uzsver, ka šāda tehnoloģija vien nevar pilnībā atrisināt problēmas, ko rada kopēja satvara trūkums;
35. norāda — lai mazinātu nodokļu dubultas uzlikšanas risku, ar IRD un MPD Eiropas Savienībā pakāpeniski tika atcelta dividenžu, procentu un honorāru maksājumiem piemērotā nodokļa ieturēšana ienākumu izcelsmes vietā starp saistītiem uzņēmumiem, kas sasniedz noteiktas robežvērtības; atzīmē, ka investoriem, kas nesaņem šīs robežvērtības, joprojām tiek piemērota nodokļa ieturēšana ienākumu izcelsmes vietā un ka šajā gadījumā nodokļu atbrīvojumu vai atvieglojumu procedūras reglamentē konvencijas par nodokļu dubultu neuzlikšanu;
36. atzinīgi vērtē Komisijas ieskicēto iespēju izveidot patiesu kopēju ES sistēmu ienākumu izcelsmes vietā ieturēto nodokļu atvieglojumu piemērošanai, jo šāda sistēma varētu būt uzticams ilgtermiņa risinājums; vērš uzmanību uz to, ka virzība uz šāda veida sistēmas izveidi nedrīkst ne apgrūtināt cīņu pret nodokļu režīma ļaunprātīgu izmantošanu, ne tieši vai netieši atvieglot peļņas novirzīšanu uz zemu nodokļu jurisdikcijām un nodokļu dubultu neuzlikšanu; uzsver, ka jebkurā gadījumā par priekšnoteikumu ienākumu izcelsmes vietā ieturēto nodokļu atvieglojumu piemērošanai ir jānosaka tas, ka galamērķa dalībvalsts ievēro ES tiesību aktus, ar kuriem īsteno ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras panākto vienošanos;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

37. atgādina ESAO principu aplikt uzņēmējdarbību ar nodokli tur, kur tā notiek; aicina Komisiju un dalībvalstis analizēt citas iespējas, piemēram, alternatīvu sistēmu — atvieglojumu piemērošanu rezidences vietā —, saskaņā ar kuru visi izcelsmes vietā ieturētie nodokļi, kurus maksā izcelsmes dalībvalstij, tiktu kompensēti, izmantojot nodokļu kredītu, ko piešķirtu rezidences vietas dalībvalsts, kurā deklarēti attiecīgie ienākumi, tādējādi garantējot, ka nenotiek nodokļu dubulta uzlikšana, un ierobežojot ļaunprātīgas izmantošanas risku;

38. ņem vērā ESAO TRACE iniciatīvu, kas pilnvarotiem starpniekiem paredz iespēju pieprasīt ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atmaksu par portfeļieguldījumiem; atgādina, ka TRACE ir īstenojusi tikai viena dalībvalsts; mudina pārējās dalībvalstis izvērtēt rezultātus administratīvā sloga mazināšanas, ietekmes uz nodokļu ieņēmumiem un krāpšanas riska ziņā;

o

o o

39. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0076

Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgads: 2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījums**Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu: 2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījums (2022/2006(INI))**

(2022/C 347/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 136. pantu,
- ņemot vērā Līgumu 1. protokolu par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā,
- ņemot vērā Līgumu 2. protokolu par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu,
- ņemot vērā Līgumu par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu un ilgtspējīgas attīstības mērķus,
- ņemot vērā Padomes Direktīvu 2011/85/ES (2011. gada 8. novembris) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes Regulu (ES) Nr. 1177/2011 (2011. gada 8. novembris), ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1173/2011 (2011. gada 16. novembris) par efektīvu budžeta uzraudzības īstenošanu eurozonā ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1174/2011 (2011. gada 16. novembris) par izpildes pasākumiem pārmērīgas makroekonomiskās nelīdzsvarotības koriģēšanai eurozonā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1175/2011 (2011. gada 16. novembris), ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 472/2013 (2013. gada 21. maijs) par to eurozonas dalībvalstu ekonomiskās un budžeta uzraudzības pastiprināšanu, kurās ir vai kurām draud nopietnas finanšu stabilitātes grūtības ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OV L 306, 23.11.2011., 41. lpp.⁽²⁾ OV L 306, 23.11.2011., 33. lpp.⁽³⁾ OV L 306, 23.11.2011., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 306, 23.11.2011., 8. lpp.⁽⁵⁾ OV L 306, 23.11.2011., 12. lpp.⁽⁶⁾ OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.⁽⁷⁾ OV L 140, 27.5.2013., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 473/2013 (2013. gada 21. maijs) par kopīgiem noteikumiem budžeta plānu projektu uzraudzībai un novērtēšanai un pārmērīga budžeta deficīta novēršanai eurozonas dalībvalstīs ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 16. decembra Regulu (ES, Euratom) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai ⁽⁹⁾ ("Tiesiskuma nosacījumu regula"),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu ⁽¹⁰⁾ (ANM regula),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Eiropas lielā stunda — jāatjaunojas un jāgatavojas ceļš nākamajai paaudzei" (COM(2020)0456),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 2. jūnija paziņojumu "Ekonomikas politikas koordinēšana 2021. gadā: pārvarēt Covid-19 krīzi, atbalstīt atveseļošanu un modernizēt mūsu ekonomiku" (COM(2021)0500),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 4. marta paziņojumu "Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plāns" (COM(2021)0102),
- ņemot vērā Padomes, Komisijas Parlamenta un sociālo partneru 2021. gada 7. maijā Porto pausto sociālo apņemšanos,
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 24. novembra paziņojumu "2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījums" (COM(2021)0740),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 24. novembra ziņojumu "Brīdināšanas mehānisma ziņojums par 2022. gadu" (COM(2021)0741) un Komisijas 2021. gada 24. novembra ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku (COM(2021)0742),
- ņemot vērā Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas 2021. gada 16. februāra ziņojumu "Atbalsta pasākumu, kas īstenoti, lai reālo ekonomiku aizsargātu pret Covid-19 pandēmijas sekām, ietekme uz finanšu stabilitāti",
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija dienestu darba dokumentu "Eiropas atveseļošanas vajadzību apzināšana",
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 11. novembrī sagatavoto 2021. gada rudens ekonomikas prognozi,
- ņemot vērā Eiropas Fiskālās padomes 2021. gada 16. jūnija novērtējumu attiecībā uz eurozonai 2022. gadā piemērotu fiskālo nostāju,
- ņemot vērā 2021. gada 6. jūnija rezolūciju par Parlamenta viedokli attiecībā uz Komisijas un Padomes pašlaik īstenoto nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanu,
- ņemot vērā 2020. gada 13. novembra rezolūciju par ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānu — zaļā kursa finansēšana,
- ņemot vērā Eiropas Fiskālās padomes 2021. gada 10. novembra gada pārskatu,

⁽⁸⁾ OV L 140, 27.5.2013., 11. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par makroekonomikas tiesiskā regulējuma pārskatīšanu, lai panāktu labāku ietekmi uz Eiropas reālo ekonomiku un uzlabotu lēmumu pieņemšanas pārredzamību un demokrātisko pārskatatbildību ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2022. gada 1. marta rezolūciju par Krievijas agresiju pret Ukrainu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0034/2022),
- A. tā kā Eiropas pusgamam ir būtiska nozīme ekonomikas un budžeta politikas koordinēšanā dalībvalstīs, tādējādi aizsargājot ekonomiskās un monetārās savienības makroekonomisko stabilitāti; tā kā šajā procesā nevajadzētu ignorēt Eiropas sociālo tiesību pilāra un Eiropas zaļā kursa mērķus, kā arī citus jautājumus, kas saistīti ar finanšu nozari un nodokļiem; tā kā, integrējot šos jautājumus, nevajadzētu mazināt Eiropas pusgada lielākoties ekonomisko un fiskālo raksturu;
- B. tā kā saskaņā ar Komisijas ziemas ekonomikas prognozēm ir sagaidāms, ka 2022. gadā IKP eurozonā un ES-27 dalībvalstīs pieaugs par 4,0 %, tomēr ir sagaidāms, ka 2023. gadā šis pieaugums attiecīgi samazināsies līdz 2,7 % eurozonā un 2,8 % ES 27;
- C. tā kā Komisijas ziemas ekonomikas prognoze tomēr liecina, ka 2021. gadā bija būtiskas atšķirības dažādu dalībvalstu atveseļošanās tempā, proti, to IKP pieaugums svārstījās 2,8 %- 13,7 % robežās;
- D. tā kā Covid-19 pandēmijas radītās krīzes iespaidā palielinājās sociālā, teritoriālā, paaudžu, ekonomiskā un ar dzimumu saistītā nevienlīdzība;
- E. tā kā saskaņā ar Komisijas ziemas ekonomikas prognozēm 2021. gadā vidējais bezdarba līmenis eurozonā pazeminājās līdz 7,0 % un ES-27 dalībvalstīs — līdz 6,4 %;
- F. tā kā vēl nepieredzēta ekonomikas lejupslīde 2020. gadā un pasākumi, kas veikti, reaģējot uz pandēmiju, 2021. gadā palielināja valdības parāda attiecību pret IKP līdz 100 % eurozonā un 92,1 % ES-27 valstīs;
- G. tā kā, lai uzlabotu ES produktivitāti un globālo konkurētspēju, ir vajadzīgas strukturālas, sociāli līdzsvarotas, izaugsmi veicinošas un ilgtspējīgas reformas un pienācīgs investīciju līmenis;
- H. tā kā ekonomikas atveseļošanai pēc pandēmijas ir vajadzīga ātra un efektīva Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) īstenošana; tā kā visos atveseļošanas un noturības plānos būtu jāpievēršas ikvienam no šiem pilāriem un ANM regulas vispārējiem un konkrētajiem mērķiem un jāievēro to horizontālie principi,
- I. tā kā Eiropas pusgada procesā ir konstatēti izaicinājumi saistībā ar tiesiskumu;
- J. tā kā aspekti, kas saistīti ar ES fiskālās sistēmas iespējamo nākotni, ir aplūkoti īpašā Eiropas Parlamenta patstāvīgajā ziņojumā;
- K. tā kā ikgadējā ilgtspējīgas izaugsmes pētījuma nodarbinātības un sociālie aspekti ir aplūkoti Parlamenta Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas paralēlajā ziņojumā "Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgads: 2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģijas nodarbinātības un sociālie aspekti";
- L. tā kā ar ANM īstenošanu saistītie aspekti tiks aplūkoti īpašā Eiropas Parlamenta patstāvīgajā ziņojumā,

⁽¹⁾ OV C 99, 1.2.2022., 191. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0052.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

ES ekonomiskās perspektīvas

1. norāda, ka Eiropas ekonomika atgūstas no globālās pandēmijas postošās ietekmes ātrāk, nekā tika sagaidīts; uzsver, ka savlaicīgiem un inovatīviem politiskās intervences pasākumiem bija un arī turpmāk būs milzīga nozīme pandēmijas ietekmes mazināšanā Eiropas ekonomikā;
2. uzsver, ka konflikts Ukrainā un stingrās sankcijas pret Krievijas Federāciju nenovēršami negatīvi ietekmēs ES ekonomiku; aicina Komisiju apzināt un sekmēt līdzekļus un veidus, kā mazināt šo sankciju radītās ekonomiskās un sociālās sekas;
3. pauž bažas par jauniem vīrusa variantiem, lokalizētām pandēmijas mąjsēdēm, lielākām enerģijas cenām, inflācijas spiedienu, piegādes traucējumiem un augošu darbaspēka trūkumu; norāda, ka šie riski rada būtisku nenoteiktību un turpmākajos mēnešos var apdraudēt ekonomikas izaugsmes perspektīvas un kavēt pārkārtošanos uz ilgtspējīgāku, digitālu, konkurētspējīgu un nākotnes prasībām atbilstošu ekonomiku;
4. norāda — sagaidāms, ka līdz 2022. gada beigām visas dalībvalstis sasniegs savu pirmspandēmijas izlaides līmeni; pauž satraukumu par to, ka atveseļošanas temps dažādās dalībvalstīs un reģionos bija ļoti atšķirīgs, proti, 2021. gadā dalībvalstīs bija vērojamas būtiskas atšķirības un nevienlīdzība; tomēr atzīmē, ka ir sagaidāms, ka 2022. un 2023. gadā atveseļošana būs vienlīdzīgāka; uzsver, ka prognozētie izaugsmes rādītāji ES 2022. un 2023. gadā ir zemāki nekā prognozētā pasaules ekonomikas izaugsme IKP izteiksmē;
5. atzīst, ka Covid-19 pandēmijas izraisītā krīze ir bijusi īpaši smaga uzņēmumiem, galvenokārt mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), tūrisma, viesmīlības un kultūras nozarēs; uzsver, ka dalībvalstis, kuras no minētajiem pakalpojumiem bija vairāk atkarīgas, saskārās ar vissmagāko ekonomisko ietekmi;
6. atzīst Eiropas solidaritāti, kas ir ANM izveides pamatā; norāda, ka ANM pārredzama un veiksmīga ieviešana palīdzēs padarīt ES ekonomiku un sabiedrību pārticīgāku, ilgtspējīgāku, iekļaujošāku, konkurētspējīgāku, noturīgāku un labāk sagatavotu tam, lai notiktu zaļā un digitālā pārkārtošanās, un palīdzēs sekmēt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju;

Atbildīga un ilgtspējīga fiskālā politika

7. norāda, ka Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējo izņēmuma klauzulu turpinās piemērot 2022. gadā, un paredzams, ka 2023. gadā to deaktivēs, ja vairs nebūs pamatojuma tās aktivizēšanai;
8. uzskata, ka ir jāpārskata ES ekonomikas pārvaldības sistēma; piekrīt Eiropas Fiskālajai padomei, ka ir svarīgi nodrošināt skaidru virzību uz fiskālās sistēmas pārskatīšanu, vēlams, pirms vispārējās izņēmuma klauzulas deaktivēšanas;
9. ņem vērā Komisijas nodomu sniegt norādījumus par fiskālo politiku laikposmā līdz vispārējās izņēmuma klauzulas deaktivēšanai, atspoguļojot gan katras dalībvalsts konkrēto ekonomisko situāciju, gan diskusijas par ekonomikas pārvaldības sistēmu; šajā sakarībā atgādina par 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par makroekonomikas tiesiskā regulējuma pārskatīšanu;
10. ir pārliecināts, ka valstu fiskālās politikas koordinācijai joprojām ir izšķiroša nozīme ekonomikas atveseļošanā; norāda, ka ir paredzams, ka vispārējā fiskālā nostāja, kas ņem vērā valstu budžetu un ANM, 2022. gadā joprojām būs stimulējoša, lai atbalstītu atveseļošanu un lai nodrošinātu pakāpenisku pāreju fiskālajā politikā; piekrīt Komisijai, ka dalībvalstīm ar zemu vai vidēji zemu parādu līmeni būtu jāiesteno vai jāsauglabā stimulējoša fiskālā nostāja un ka dalībvalstīm ar augstu parādu līmeni būtu jāizmanto ANM, lai finansētu papildu investīcijas atveseļošanas atbalstam, un vienlaikus jāiesteno piesardzīga fiskālā politika, tomēr tas neliedz veikt publiskas investīcijas, kas vajadzīgas, lai finansētu nozares, kas ir stratēģiski svarīgas Eiropas tautsaimniecību un sabiedrību atveseļošanai un noturībai; piekrīt Komisijai, ka visām dalībvalstīm būtu jāsauglabā vai kopumā jāsauglabā valsts finansētas investīcijas;
11. uzsver, ka publisko finanšu stabilitātes nodrošināšanai ir svarīgi gan valsts ieņēmumi, gan izdevumi; aicina dalībvalstis rīkoties, lai apkarotu krāpšanu nodokļu jomā, nodokļu apiešanu, nodokļu nemaksāšanu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, un īstenot ilgtspējīgas, sociāli līdzsvarotas un izaugsmi veicinošas reformas;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Izaugsmi sekmējošas, līdzsvarotas, iekļaujošas un ilgtspējīgas strukturālās reformas un investīcijas

12. uzskata, ka ir svarīgi koordinēt valsts reformu un investīciju centienus un apmainīties ar paraugpraksi, lai palielinātu mūsu ekonomiku konverģenci un noturību, veicinātu ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un uzlabotu iestāžu sistēmas ar mērķi palielināt valstu līdzdalību un pārskatatbildību;

13. uzsver, ka ANM ir vēl nepieredzēta un unikāla iespēja visām dalībvalstīm risināt galvenos strukturālos izaicinājumus un investīciju vajadzības, vienlaikus īstenojot taisnīgu, zaļu un digitālu pārkārtošanos; stingri prasa, lai visos atveseļošanas un noturības plānos tiktu ņemtas vērā visas ANM regulas prasības, jo īpaši tās seši pilāri; uzsver Eiropas pusgada un ANM mijiedarbību; aicina dalībvalstis maksimāli izmantot šo iespēju un ar tās palīdzību pārveidot savu ekonomiku un padarīt to ilgtspējīgu, konkurētspējīgāku un noturīgāku pret turpmākajiem satricinājumiem; uzsver ANM regulā paredzēto Eiropas Parlamenta lomu ANM īstenošanā;

14. atgādina, ka attiecībā uz ANM un ikvienu nacionālo atveseļošanas un noturības plānu pilnībā būtu jāievēro Tiesiskuma nosacījumu regula un ka šajos plānos izklāstītajiem pasākumiem nevajadzētu būt pretrunā LES 2. pantā nostiprinātajām ES vērtībām; uzstāj, ka šajā nolūkā Komisijai ir jānodrošina, ka neviens projekts vai pasākums nav pretrunā šīm vērtībām ne novērtēšanas, ne īstenošanas posmā, un prasa tai atbilstoši rīkoties, lai veiktu pārskatīšanu;

15. uzsver, ka Covid-19 pandēmija ir būtiski ietekmējusi sievietes; uzsver, ka ir svarīgi palielināt sieviešu dalību ekonomikā, tostarp iekļaujošu dalību digitālajā ekonomikā un pārveidē, un atveseļošanas risinājumos pēc pandēmijas nodrošināt iekļaujošāku izaugsmi, kas palīdzēs Eiropas Savienībā palielināt nodarbinātību, ekonomisko labklājību un konkurētspēju;

16. norāda, ka daudzām dalībvalstīm ir jārisina gan nepietiekams privāto un publisko investīciju līmenis, gan veci un jauni strukturālie izaicinājumi, kas apdraud to izaugsmes potenciālu; tādēļ uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi risināt strukturālos izaicinājumus un palielināt privātās un publiskās investīcijas, lai varētu panākt ilgtspējīgu atveseļošanu un pastāvīgu izaugsmi; uzskata, ka īstenot reformas ar mērķi risināt vecas un jaunas strukturālās nepilnības ir veids, kā ne tikai uzlabot spēju izturēt esošos izaicinājumus un tikt galā ar tiem, bet arī panākt divējādo pārkārtošanos ilgtspējīgā, taisnīgā un iekļaujošā veidā un mazināt sociālo nevienlīdzību; norāda uz nepietiekamu valstu līdzatbildību, kas ir viena no galvenajām nepilnībām to reformu īstenošanā, kuras paredzētas strukturālo trūkumu novēršanai;

17. pauž bažas par to, ka Komisija 12 dalībvalstīs ir konstatējusi makroekonomikas neaizsargātību, kas saistīta ar nelīdzsvarotību vai pārmērīgu nelīdzsvarotību; pauž bažas par to, ka nelīdzsvarotības raksturs un avots dalībvalstīs joprojām ir lielā mērā tāds pats kā pirms pandēmijas un ka arī pandēmija, iespējams, ir saasinājusi nelīdzsvarotību un ekonomikas atšķirības; aicina dalībvalstis izmantot vēl nepieredzēto iespēju, ko sniedz ANM, lai būtiski samazinātu pašreizējo makroekonomisko nelīdzsvarotību, jo īpaši visu dalībvalstu nacionālajos plānos ietverot vērienīgus reformas pasākumus; uzsver, ka, lai pilnvērtīgi izmantotu šo iespēju, būtiska ir pareiza izpilde;

18. norāda, ka augsts valsts parāda līmenis var kļūt par makroekonomiskās nestabilitātes elementu, jo īpaši gadījumā, ja Eiropas Centrālās bankas monetārā politika kļūst mazāk atbalstoša; uzsver, cik svarīgs ir atbilstošs tiesiskais regulējums un politikas stratēģijas, kas var apvienot parāda attiecības pret IKP samazināšanu ar atbilstošu privāto un publisko investīciju līmeni, kurš spēj nodrošināt stabilu ekonomikas izaugsmi, augstu konkurētspēju un sociālo kohēziju;

19. atzīst makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras (MNNP) nozīmi makroekonomiskās nelīdzsvarotības atklāšanā, novēršanā un risināšanā ES; uzsver, ka būs nepieciešama pastāvīga uzraudzība un modrība un ka dalībvalstīm būtu jānovērš jauna nelīdzsvarotība, veicot reformas, kas stiprina ekonomisko un sociālo noturību un veicina digitālo pārveidi un zaļu un taisnīgu pārkārtošanos; uzsver, ka Komisijai ir būtiska loma saistībā ar valdību saukšanas pie atbildības šajā jautājumā;

20. atgādina, ka Eiropas pusgada cikls ir labi iedibināta sistēma, kas ļauj ES dalībvalstīm koordinēt savu fiskālo, ekonomikas, sociālo un nodarbinātības politiku; uzsver, ka bez saskaņotiem centieniem īstenojot digitālo un vidisko pārkārtošanos un risināt konkrētus ar finanšu nozari saistītus jautājumus Eiropas ekonomika var ciest ilgstošu kaitējumu un

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

tādējādi tiktu apdraudēti jebkādi mēģinājumi veicināt ilgtspējīgu un pamatotu fiskālo politiku; tādēļ aicina Komisiju turpmākajos Eiropas pusgada procesos pienācīgi ņemt vērā visus šos elementus, neapdraudot pašreizējo pieeju, kuras pamatā ir fiskālā un budžeta politika;

Demokrātiskāks Eiropas pusgads

21. uzsver, cik svarīgi ir Eiropas pusgada procesā pilnībā apspriest visus aktuālos jautājumus un pienācīgi iesaistīt valstu parlamentus un Eiropas Parlamentu; atkārtoti aicina stiprināt Parlamenta demokrātisko lomu ekonomikas pārvaldības sistēmā un aicina Padomi un Komisiju pienācīgi ņemt vērā Parlamenta rezolūcijas;

22. aicina Komisiju vienlīdz pilnīgi informēt abus līdztiesīgos likumdevējus Parlamentu un Padomi par visiem aspektiem, kas saistīti ar ES ekonomikas pārvaldības sistēmas piemērošanu, tostarp par sagatavošanas posmiem;

23. norāda, ka Komisijai, Padomei un Eurogrupas priekšsēdētājam būtu regulāri jātiekas ar kompetento Eiropas Parlamenta komiteju, lai sniegtu informāciju un apmainītos ar viedokļiem par jaunākajiem ekonomikas un politikas notikumiem;

24. prasa nodrošināt ciešu koordināciju ar sociālajiem partneriem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām gan valstu, gan Eiropas līmenī, lai stiprinātu demokrātisko pārskatatbildību un pārredzamību;

o

o o

25. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0078

Žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju stāvoklis Meksikā**Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju stāvokli Meksikā (2022/2580(RSP))**

(2022/C 347/16)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Meksiku,
 - ņemot vērā Ekonomikas partnerattiecību, politikas koordinācijas un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Meksikas Savienotajām Valstīm, no otras puses⁽¹⁾ ("Vispārējais ES un Meksikas nolīgums"), kas ir spēkā kops 2000. gada, un modernizēto nolīgumu,
 - ņemot vērā ES un Meksikas augsta līmeņa dialogus par cilvēktiesībām un augsta līmeņa dialogu par daudzpusējiem jautājumiem,
 - ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem un ES pamatnostādnes par vārda brīvību tiešsaistē un bezsaistē,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības, Norvēģijas un Šveices 2022. gada 15. februāra vietējo paziņojumu par žurnālista *Heber López Vásquez* slepkavību,
 - ņemot vērā Amerikas Cilvēktiesību komisijas, tās īpašā referenta vārda brīvības jautājumos un ANO augstā cilvēktiesību komisāra Meksikas biroja 2022. gada 28. janvāra kopīgo paziņojumu, kurā nosodīta *María de Lourdes Maldonado López* slepkavība,
 - ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra biroja 2020. gada 19. oktobra paziņojumu "ANO eksperts mudina Meksiku uzlabot cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību",
 - ņemot vērā 2021. gada ANO Rīcības plānu par žurnālistu drošību un nesodāmības problēmu,
 - ņemot vērā 1966. gada 16. decembra Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 - ņemot vērā 1948. gada 10. decembra Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā Meksikā krasi palielinās vardarbība, cilvēktiesību pārkāpumi un uzbrukumi žurnālistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem, tostarp vides aizstāvjiem, pirmiedzīvotājiem un viņu kopienām, kā arī sieviešu tiesību aizstāvjiem; tā kā plaši izplatītā vardarbība Meksikā joprojām pieaug, kā bija redzams 2021. gada jūnija vietējo un reģionālo vēlēšanu laikā, un tā kā būtiski pasliktinās tiesiskuma situācija; tā kā satraucoši un dramatiski lielam skaitam žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju, it īpaši personām, kas izmeklē korupciju, kurā iesaistītas valsts amatpersonas, vai atmasko noziedzīgu narkotiku karteļu darbu, sevišķi vietējā līmenī, tiek izteikti brīdinājumi, viņi saskaras ar vajāšanu, draudiem, izvarošanu, uzbrukumiem, piespiedu pazūšanu, tiek pat nogalināti vai novēroti no valdības iestāžu vai noziedzīgu grupējumu puses; tā kā 2022. gada 27. februārī notika masu slepkavība, kurā tika nogalināti 17 cilvēki;
- B. tā kā saskaņā ar dažādu nevalstisko organizāciju (NVO) un starptautisko organizāciju informāciju Meksika jau sen ir bijusi žurnālistiem visbīstamākā un nāvējošākā vieta ārpus oficiālām kara zonām; tā kā saskaņā ar organizācijas "Reportieri bez robežām" datiem 2021. gadā Meksika jau trešo gadu pēc kārtas bija žurnālistiem visbīstamākā valsts pasaulē un 2021. gada pasaules preses brīvības indeksā ierindojās 143. vietā no 180;

⁽¹⁾ OV L 276, 28.10.2000., 45. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- C. tā kā 2022. gada sākums ir žurnālistiem visnāvējošākais gada sākums Meksikas vēsturē: ir nogalināti vismaz seši žurnālisti; tā kā *María de Lourdes Maldonado López*, *Margarito Martínez*, *José Luis Gamboa*, *Heber López Vásquez* un *Roberto Toledo* slepkavības ir tikai daži dramatiski piemēri uzbrukumiem žurnālistiem un mediju darbiniekiem; tā kā žurnālistiem ir slikti darba apstākļi un daudziem nav piekļuves veselības un garīgās veselības aprūpes pakalpojumiem; tā kā kopš pēdējām prezidenta vēlēšanām 2018. gada jūlijā situācija ir pasliktinājusies un saskaņā ar oficiāliem avotiem ir nogalināti vismaz 47 žurnālisti;
- D. tā kā saskaņā ar Iekšlietu ministrijas informāciju kopš 2018. gada decembra Meksikā ir nogalināti vismaz 68 cilvēktiesību aizstāvji; tā kā vardarbības pret sievietēm līmenis un femiņicīda gadījumu skaits ir augsts un, neraugoties uz dažiem institucionāliem pasākumiem, pazudušo cilvēku skaits ir ārkārtīgi satraucošs;
- E. tā kā prezidents *López Obrador* ikdienas preses brīfingos bieži ir izmantojis populistisku retoriku, nomelnodams un iebiedēdams neatkarīgos žurnālistus, mediju īpašniekus un aktīvistus; tā kā vardarbības un stigmatizācijas retorika rada pret neatkarīgiem žurnālistiem izteikti nelabvēlīgu gaisotni; tā kā, aizbildinoties ar viltus ziņu apkarošanu, Meksikas valdība ir izveidojusi valstij piederošu platformu, kur uzrādīt un stigmatizēt kritisko presi un uzbrukt tai; tā kā 2022. gada februārī žurnālisti rīkoja protestus 13 no 32 Meksikas pavalstīm, pieprasot lielāku drošību un pret žurnālistiem vērstu uzbrukumu izmeklēšanu;
- F. tā kā no 2022. gada janvāra Federālais cilvēktiesību aizstāvju un žurnālistu aizsardzības mehānisms ir ieviesis aizsardzības pasākumus 1 518 cilvēkiem — 1 023 cilvēktiesību aizstāvjiem un 495 žurnālistiem; tā kā mehānisma darbību apgrūtina nopietni trūkumi finansējuma apjoma un pieejamo darbinieku skaita ziņā, pienācīga atbalsta trūkums, nepietiekama koordinācija ar pavalstu valdībām un kavēšanās aizsardzības pasākumu īstenošanā, kas bieži vien maksā dzīvību; tā kā ir nogalināti vismaz deviņi cilvēki, kurus šī programma aizsargāja;
- G. tā kā Meksikas valsts strādā pie tā, lai izveidotu nacionālu novēršanas un aizsardzības sistēmu cilvēktiesību aizstāvjiem un žurnālistiem, kuras pamatā būs vispārējs novēršanas un aizsardzības likums, ar ko vērsties pret uzbrukumiem cilvēktiesību aizstāvjiem un žurnālistiem, un kuras ietvaros tiks pieņemts nacionāls novēršanas modelis, izveidots nacionāls uzbrukumu reģistrs un ieviests nacionāls aizsardzības protokols;
- H. tā kā institucionalizēta un plaši izplatīta korupcija, ko veicina nepilnīga tiesu sistēma, rada endēmisku nesodāmības problēmu: aptuveni 95 % žurnālistu slepkavību paliek nesodītas; tā kā Amerikas Cilvēktiesību komisijas īpašā referenta vārda brīvības jautājumos birojs ir norādījis, ka šī nesodāmība signalizē, ka vardarbība ir pieļaujama, pamudina pastrādāt jaunus noziegumus un izraisa pašcenzūru; tā kā Meksikas valdība nav pienācīgi īstenojusi reformas, kas vajadzīgas, lai samazinātu vardarbību un nesodāmību, tostarp attiecībā uz noziegumiem pret žurnālistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem;
- I. tā kā ir skaidras liecības, ka Meksikas valsts pret žurnālistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem ir izmantojusi tālrunu uzlaušanas rīkus, kas paredzēti cīņai pret terorismu un karteljiem, tostarp spiegrammatūru *Pegasus*;
- J. tā kā 2020. gada novembrī Meksika ratificēja Eskasu nolīgumu, kas paredz stingru vides aizstāvju aizsardzību; tā kā Meksikai tā īstenošana būtu jānosaka par prioritāti;
- K. tā kā nesen Kongresam tika iesniegts satraucošs tiesību akta priekšlikums, kura mērķis ir aizliegt jebkurai NVO, kas saņem ārvalstu finansējumu, censties ietekmēt likumdošanu vai piedalīties stratēģiskā tiesvedībā;
- L. tā kā vairākas vēlēšanu un tiesu sistēmas konstitucionālās reformas, ko sāka *López Obrador* administrācija, rada šaubas par tiesiskuma stabilitāti un juridisko noteiktību;
- M. tā kā ES un Meksikas stratēģiskā partnerība abām pusēm ļāvusi ciešāk sadarboties globālos jautājumos un jo īpaši stiprināt dialogu, koordināciju un apmaiņu tādās jomās kā drošība, cilvēktiesības, vēlēšanu reforma, reģionālā attīstība un regulatīvās un tirdzniecības rīcībpolitikas; tā kā Meksikai un Eiropas Savienībai ir kopīgas vērtības;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

N. tā kā ES un Meksikas vispārējā nolīgumā ir iekļautas klauzulas par cilvēktiesībām un demokrātiju, attiecīgi 1. un 39. pantā; tā kā ES un Meksikas augsta līmeņa dialogs par cilvēktiesībām, kas notika 2020. gadā, noslēdzās ar vienošanos par kopīgu darbu Meksikā ar mērķi stiprināt cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību,

1. nosoda žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju, tostarp vides aizstāvju, pirmiedzīvotāju un kopienu, apdraudēšanu, vajāšanu un nogalināšanu Meksikā; aicina iestādes nekavējoties rūpīgi, neatkarīgi un objektīvi izmeklēt slepkavības, turklāt lietās, kurās iesaistīti žurnālisti un plašsaziņas līdzekļu darbinieki, aicina piemērot apstiprināto protokolu par noziegumiem pret vārda brīvību;

2. apliecina visdziļāko atbalstu, līdzjūtību un solidaritāti visiem bojāgājušajiem un viņu ģimenēm; atkārtoti pauž bažas par nedrošības un naidīguma gaisotni, kādā nākas darboties cilvēktiesību aizstāvjiem un žurnālistiem, un apliecina viņiem savu solidaritāti;

3. uzsver, ka vārda brīvība tiešaistē un bezaistē, preses brīvība un pulcēšanās brīvība ir svarīgi mehānismi veselīgas demokrātijas funkcionēšanā; aicina Meksikas iestādes veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu aizsardzību un izveidotu drošu vidi žurnālistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem saskaņā ar iedibinātajiem starptautiskajiem standartiem, tostarp aicina gan valsts, gan federālā līmenī risināt tādas problēmas kā plaši izplatītā korupcija, nepietiekamā apmācību un resursi, atsevišķu amatpersonu līdzdalība noziegumos un nepilnības tiesu sistēmās, kas noved pie augsta nesodāmības līmeņa;

4. ar bažām vēro sistemātisko un stingro kritiku, ar ko Meksikas valdības augstākās iestādes vēršas pret žurnālistiem un viņu darbu, un nosoda biežos uzbrukumus plašsaziņas līdzekļu brīvībai un jo īpaši žurnālistiem un plašsaziņas līdzekļu darbiniekiem; atkārtoti norāda, ka žurnālistika ir iespējama vienīgi vidē, kurā nav draudu, fiziskas, psiholoģiskas vai morālas agresijas un nenotiek citi iebiedēšanas un aizskaršanas pārkāpumi, un aicina Meksikas iestādes ievērot un nodrošināt visaugstākos standartus vārda brīvības, pulcēšanās brīvības un izvēles brīvības aizsardzībai;

5. aicina iestādes un jo īpaši augstākās varas iestādes atturēties no jebkādas retorikas, kas varētu stigmatizēt cilvēktiesību aizstāvjus, žurnālistus un plašsaziņas līdzekļu darbiniekus, noskaņot sabiedrību pret viņiem vai izjaukt viņu izmeklētās lietas; aicina šīs iestādes publiski uzsvērt cilvēktiesību aizstāvju un žurnālistu izšķirīgo lomu demokrātiskā sabiedrībā;

6. mudina Meksikas valdību veikt konkrētus, ātrus un efektīvus pasākumus, lai stiprinātu nacionālās, valsts un vietējās iestādes, un nekavējoties īstenot visaptverošu un saskaņotu stratēģiju kopumu attiecībā uz profilaksi, aizsardzību, reparācijām un pārskatatbildību, lai cilvēktiesību aizstāvji un žurnālisti varētu turpināt darbību, nebaidoties no represijām un neciešot no ierobežojumiem, kā tas pausts ANO augstā cilvēktiesību komisāra un Amerikas Cilvēktiesību komisijas ieteikumos; iesaka Meksikai žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju drošības pasākumos integrēt dzimumperspektīvu;

7. mudina Cilvēktiesību aizstāvju un žurnālistu aizsardzības federālo struktūru izpildīt solījumu, proti, palielināt finansējumu un resursus un ieviest ātrākus procesus, lai par labumguvējiem kļūtu cilvēktiesību aizstāvji un žurnālisti un lai glābtu dzīvības un garantētu apdraudēto personu drošību, tostarp paredzot drošības pasākumus viņu ģimenēm, kolēģiem un advokātiem; uzsver, ka sabiedrības aizsardzības politikā efektīvi jāiesaista katras valsts un vietējā līmeņa valdības struktūras un iestādes;

8. mudina Meksikas valdību rīkoties, lai stiprinātu valsts iestādes un konsolidētu tiesiskumu nolūkā risināt atsevišķas strukturālās problēmas, kas ir cilvēktiesību pārkāpumu cēlonis, un aicina šajā procesā iesaistīt pilsoniskās organizācijas, kuras darbojas cilvēktiesību jomā; atzinīgi vērtē Nacionālās meklēšanas komisijas (NMK) izveidi, kuras uzdevums ir meklēt masu kapus visā valstī un veikt pasākumus, lai apzinātu faktisko pazudušo cilvēku skaitu un to publicētu;

9. aicina Meksikas valdību pilnībā sadarboties ar ANO struktūrām, izmantot uzaicinājumu piedalīties visās ANO Cilvēktiesību padomes īpašajās procedūrās un jo īpaši aicina tikties ar ANO īpašo referentu uzskatu un vārda brīvības jautājumos, kā arī proaktīvi sadarboties ar šīm struktūrām;

10. atzinīgi vērtē ANO Komitejas piespiedu pazušanas jautājumos neseno vizīti Meksikā un to, ka valdība ir atzinusi komitejas jurisdikciju izskatīt Meksikas lietas, kas dod iespēju cietušo ģimenēm iesniegt lietas komitejai pēc tam, kad tās ir izmantojušas tiesiskās aizsardzības līdzekļus savā valstī;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

11. aicina visas dalībvalstis, Eiropas Ārējās darbības dienestu un ES delegāciju Meksikā apspriest cilvēktiesību jautājumus ar Meksikas kolēģiem un ES un Meksikas dialogu centrā likt žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību; mudina ES delegāciju un dalībvalstis pilnībā īstenot ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem un vārda brīvību tiešsaistē un bezsaistē, lai sniegtu pienācīgu atbalstu cilvēktiesību aizstāvju un žurnālistu darbam;
 12. uzsver, ka Meksika ir nozīmīgs stratēģiskais partneris; atgādina, cik svarīgas ir spēcīgas un dziļas ES un Meksikas attiecības, un atkārtoti apstiprina apņemšanos veicināt attiecības, izmantojot modernizēto ES un Meksikas vispārējo nolīgumu, kas vēl vairāk nostiprina cilvēktiesību noteikumus un dod iespēju ES un Meksikai daudzpusējā līmenī apspriest virkni jautājumu, tostarp cilvēktiesības, ar pilsonisko sabiedrību, žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem un citiem rīcībspēkiem;
 13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstīm, Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstu kopienas prezidentūrai *pro tempore*, Amerikas valstu organizācijas ģenerālsekretāram, Eiropas un Latīņamerikas Parlamentārajai asamblejai un Meksikas prezidentam, valdībai un kongresam.
-

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0079

Mjanma vienu gadu pēc valsts apvērsuma**Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par Mjanmu vienu gadu pēc valsts apvērsuma (2022/2581(RSP))**

(2022/C 347/17)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Mjanmu, proti, 2016. gada 7. jūlija ⁽¹⁾, 2016. gada 15. decembra ⁽²⁾ un 2017. gada 14. septembra ⁽³⁾ rezolūciju Mjanmu un jo īpaši par rohingu stāvokli, 2018. gada 14. jūnija rezolūciju rohindžu bēgļu stāvokli, īpaši bērnu smago situāciju ⁽⁴⁾, 2018. gada 13. septembra rezolūciju par Mjanmu, jo īpaši žurnālistu *Wa Lone* un *Kyaw Soe Oo* lietu ⁽⁵⁾, 2019. gada 19. septembra rezolūciju par Mjanmu, jo īpaši rohindžu stāvokli ⁽⁶⁾, 2021. gada 11. februāra rezolūciju par stāvokli Mjanmā ⁽⁷⁾ un 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā, tostarp reliģisko un etnisko grupu stāvokli ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Padomes 2022. gada 21. februāra Regulu (ES) 2022/238 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Mjanmu ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 22. februāra secinājumus par Mjanmu,
- ņemot vērā Padomes Lēmumu (KĀDP) (2021. gada 29. aprīlis) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Mjanmā/Birmā ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā 2022. gada 1. februāra kopīgo paziņojumu par Mjanmā notikušā militārā apvērsuma gadadienu, ko Eiropas Savienības vārdā parakstījis Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos, kā arī Albānijas, Austrālijas, Kanādas, Jaunzēlandes, Norvēģijas, Korejas Republikas, Šveices, Apvienotās Karalistes un Amerikas Savienoto Valstu ārlietu ministri,
- ņemot vērā ES vārdā sniegto Augstā pārstāvja 2022. gada 31. janvāra paziņojumu par vardarbības turpmāku saasināšanos Mjanmā, 2021. gada 8. novembra un 6. decembra paziņojumus par stāvokli Mjanmā, 2021. gada 13. oktobra paziņojumu par atbalstu Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas (ASEAN) īpašā sūtņa darbam un 2021. gada 30. aprīļa paziņojumu par ASEAN līderu sanāksmes iznākumu,
- ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta runaspersonas 2022. gada 11. janvāra paziņojumu par valsts padomnieces *Daw Aung San Suu Kyi* neseno notiesāšanu,
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību,
- ņemot vērā ASEAN 2021. gada 24. aprīļa piecu punktu konsensu,
- ņemot vērā ASEAN priekšsēdētāja 2022. gada 2. februāra paziņojumu par stāvokli Mjanmā;
- ņemot vērā ziņojumus par Mjanmu, ko 2021. gada 23. septembrī sniedzis ANO augstais cilvēktiesību komisārs un 2021. gada 22. septembrī sniedzis ANO īpašais referents par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā,

⁽¹⁾ OV C 101, 16.3.2018., 134. lpp.⁽²⁾ OV C 238, 6.7.2018., 112. lpp.⁽³⁾ OV C 337, 20.9.2018., 109. lpp.⁽⁴⁾ OV C 28, 27.1.2020., 80. lpp.⁽⁵⁾ OV C 433, 23.12.2019., 124. lpp.⁽⁶⁾ OV C 171, 6.5.2021., 12. lpp.⁽⁷⁾ OV C 465, 17.11.2021., 135. lpp.⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0417.⁽⁹⁾ OV L 40, 21.2.2022., 8. lpp.⁽¹⁰⁾ OV L 147, 30.4.2021., 17. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā 2021. gada 16. septembra ziņojumu, ko par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā sniedzis ANO augstā cilvēktiesību komisāra birojs,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes 2021. gada 29. decembra paziņojumu par situāciju Mjanmā,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes 2022. gada 2. februāra paziņojumu presei par stāvokli Mjanmā,
- ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra runaspersonas 2022. gada 30. janvāra paziņojumu par stāvokli Mjanmā,
- ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra 2022. gada 28. janvāra paziņojumu par stāvokli Mjanmā,
- ņemot vērā ANO īpašā referenta par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā ziņojumus, jo īpaši 2022. gada 22. februāra ziņojumu “Nežēlības veicināšana: ANO dalībvalstu ieroču nodošana Mjanmas militārajiem spēkiem”,
- ņemot vērā to, ka 2022. gada 28. februārī tika pabeigta atklātā uzklauššana par Mjanmas sākotnējiem iebildumiem lietā par Konvencijas par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to piemērošanu (*The Gambia* pret Mjanmu),
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2021. gada 18. jūnija rezolūciju 75/287 par stāvokli Mjanmā,
- ņemot vērā ANO Humānās palīdzības koordinācijas biroja 2021. gada decembra ziņojumu “Humanitāro vajadzību pārskats — Mjanma”,
- ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra īpašā sūtņa 2021. gada 27. decembra paziņojumu par Mjanmu,
- ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra ziņojumus par rohindžu musulmaņu un citu minoritāšu cilvēktiesību stāvokli Mjanmā,
- ņemot vērā ANO Neatkarīgā Mjanmas lietu izmeklēšanas mehānisma 2021. gada ziņojumu,
- ņemot vērā ANO neatkarīgās starptautiskās faktu vākšanas misijas 2019. gada 22. augusta ziņojumu par Mjanmu “Seksuālā un ar dzimumu saistītā vardarbība Mjanmā un etnisko konfliktu ietekme uz dzimumu līdztiesību”,
- ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas uzraudzības mehānisma ziņojumus par Mjanmu,
- ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
- ņemot vērā 1949. gada Ženēvas konvenciju un tās papildprotokolus,
- ņemot vērā ANO 1948. gada Konvenciju par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to,
- ņemot vērā 1966. gadā pieņemtā Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 25. pantu,
- ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- A. tā kā 2021. gada 1. februārī Mjanmas bruņotie spēki, kas ir pazīstami ar nosaukumu *Tatmadaw*, klaji pārkāpjot Mjanmas konstitūciju un 2020. gada vēlēšanu rezultātus, arestēja prezidentu *Win Myint*, valsts padomnieci *Aung San Suu Kyi* un vadošus valdības locekļus, valsts apvērsuma ceļā sagrāba valsts likumdošanas, tiesu un izpildu varas atzarus un izsludināja vienu gadu ilgu ārkārtas stāvokli; tā kā 2021. gada augustā militārās huntas bruņoto spēku virspavēlnieks *Min Aung Hlaing* paziņoja, ka ieceļ pats sevi ministru prezidenta amatā un ka ārkārtas stāvoklis tiks pagarināts līdz 2023. gada augustam; tā kā saskaņā ar valsts konstitūciju tiesības izsludināt ārkārtas stāvokli ir tikai *Win Myint* kā Mjanmas prezidentam;
- B. tā kā, reaģējot uz militāro apvērsumu, dažādās Mjanmas pilsētās izcēlās miermīlīgi protesti un demonstrācijas, kurās pieprasīja atjaunot demokrātiju; tā kā tajās piedalījās dažādas grupas, tostarp Pilsoniskās nepakļaušanās kustība; tā kā drošības spēki pret demonstrantiem izmantoja pārmērīgu un nāvējošu spēku; tā kā iedzīvotāju pretestība turpinās un *Tatmadaw* vardarbība, ko tā īsteno, atbildot uz to, katru dienu palielinās;
- C. tā kā nolūkā pārstāvēt Mjanmas tautas demokrātiskās vēlmes, tika izveidota komiteja, kas pārstāv "*Pyidaungsu Hluttaw*", (CRPH) un nacionālās vienotības valdība;
- D. tā kā 2021. gada 24. aprīlī ASEAN līderi Džakartā tikās ar militārās huntas virspavēlnieku *Min Aung Hlaing* un panāca piecu punktu konsensu; tā kā līdz šodienai militārā hunta nav veikusi nekādus pasākumus, lai īstenotu minēto konsensu; tā kā kopš konsensa pieņemšanas vardarbība patiesībā ir saasinājusies un krasi palielinājusies;
- E. tā kā 2021. gada maijā militārā hunta veica priekšdarbus tam, lai likvidētu *Aung San Suu Kyi* politisko partiju, kura bija pārstāvēta valdībā līdz apvērsumam 2021. gada februārī; tā kā valsts padomniece *Aung San Suu Kyi* un prezidents *Win Myint* joprojām atrodas ieslodzījumā un ir saņēmuši pirmos spriedumus saistībā ar dažādām pret viņiem vērstām apsūdzībām; tā kā *Aung San Suu Kyi* sākotnēji tika piespriests četrus gadus cietumsods, ko vēlāk samazināja līdz diviem gadiem, bet kopumā viņai tika izvirzītas vismaz divpadsmit apsūdzības;
- F. tā kā hunta ir izdarījusi slepkavības, organizējusi piespiedu pazušanu, spīdzināšanu un izvarošanu un citus seksuālas vardarbības noziegumus; tā kā kopš 2021. gada 1. februāra politiķi, valdības amatpersonas, cilvēktiesību aizstāvji, pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, reliģiskās autoritātes, miermīlīgie protestētāji un rakstnieki tiek nelikumīgi arestēti vai atrodas mājas arestā; tā kā ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroja jaunākajā 2022. gada 28. janvāra paziņojumā presē ir norādīts, ka kopš valsts apvērsuma vismaz 1 500 cilvēku ir nogalināti un militārās iestādes patvaļīgi aizturējušas vismaz 11 787 cilvēkus; tā kā kopš 2022. gada 21. janvāra hunta ir ieslodzījusi cietumā 649 opozīcijas Nacionālās demokrātijas līgas locekļus un 14 ir miruši aizturēšanas laikā vai neilgi pēc tās; tā kā līdz 2022. gada 4. martam militārās tiesas 84 cilvēkiem bija piespriedušas nāvessodu; tā kā laikposmā no 2021. gada februāra līdz 2022. gada janvārim ir notikušas vismaz 4 924 sadursmes ar civiliedzīvotājiem un 1 724 uzbrukumi viņiem;
- G. tā kā hunta ir vērsusies pret sievietēm, piemērojot nogalināšanu bez tiesas sprieduma, plaši izplatītu patvaļīgu aizturēšanu, seksuālu vardarbību un ar dzimumu saistītu vardarbību; tā kā vairāk nekā 2 000 no personām, kas aizturētas kopš 2021. gada 1. februāra, ir sievietes; tā kā 2021. gada decembrī huntas drošības spēki uzbrukumos, pratināšanās un pret huntas vērstās manifestācijās nogalināja 94 sievietes;
- H. tā kā pret reliģiskajām un etniskajām minoritātēm tiek pastrādāti reliģijas vai ticības brīvības un citu cilvēktiesību pārkāpumi; tā kā kopš apvērsuma sākuma ir saņemti vairāk nekā 35 dokumentēti ziņojumi par uzbrukumiem baznīcām un citām kulta vietām un ticīgajiem, tostarp kristiešiem un musulmaņiem;
- I. tā kā līdztekus militārie spēki pastiprina represijas pret plašsaziņas līdzekļiem Mjanmā, un arvien vairāk žurnālistu tiek patvaļīgi arestēti, aizturēti un apsūdzēti, lai apklusinātu plašsaziņas līdzekļus un izskaustu vārda brīvību; tā kā hunta arvien vairāk izmanto novērošanas un cenzūras instrumentus, ierobežojot telekomunikācijas un internetu; tā kā kopš 2022. gada 21. janvāra hunta ir apcietinājusi 120 žurnālistus un nogalinājusi trīs no viņiem, tādēļ Mjanma tagad ieņem otro vietu pasaulē to valstu vidū, kurās ir vislielākais ieslodzīto žurnālistu skaits; tā kā militārie spēki ir apsūdzējuši 12 ziņu kanālus par noziegumiem un/vai atsaukuši to licences;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- J. tā kā kopš valsts apvērsuma ir nogalināti vismaz 27 arodbiedrību aktīvisti un ir arestēti 116 darbinieki un arodbiedrību aktīvisti; tā kā 16 darba tiesību organizācijas tika pasludinātas par nelikumīgām un daudzas no tām, lai sevi aizsargātu, bija spiestas turpināt darbību pagrīdē; tā kā divas nedēļas pēc apvērsuma armija ieviesa būtiskas izmaiņas Kriminālkodeksā un Kriminālprocesa kodeksā, kas ir kļuvušas par galvenajām tiesību normām, kuras izmanto, lai sauktu pie atbildības tos, kuri ieibilst pret militāro režīmu, tostarp arodbiedrību vadītājus un darba tiesību aizstāvjus;
- K. tā kā huntas veido tie paši spēki, kas 2017. gadā uzsāka genocīdu uzbrukumus, kā arī turpina genocīda politiku un rada segregāciju rohindžu vidū; tā kā tie aptuveni 600 000 rohindžu, kuri ir palikuši Rakhainas pavalstī, ir pakļauti nepārtrauktai diskriminācijas politikai un praksei, sistemātiskiem viņu pamattiesību pārkāpumiem, patvaļīgiem arestiem, ieslodzīšanai pārpildītās nometnēs iekšzemē pārvietotām personām un viņiem ir ļoti ierobežota piekļuve izglītībai un veselības aprūpei; tā kā Mjanmas pilsonības likumā rohindži ir pasludināti par “nepilsoņiem” vai “ārvalstniekiem”, tādēļ viņiem ir liegta pilsonība, kas vēl vairāk pasliktina viņu nestabilo situāciju; tā kā rohindžu minoritātes vajāšana, neraugoties uz daudziem starptautiskās sabiedrības aicinājumiem, nav beigusies;
- L. tā kā Mjanmas hunta atsakās nopietni izmeklēt pret rohindžiem veiktos cilvēktiesību pārkāpumus un saukt pie atbildības vainīgos; tā kā iestādes atsakās sadarboties ar ANO mehānismiem; tā kā tādēļ Starptautiskā Krimināltiesā sāka izmeklēšanu tieši par rohindžu minoritātes stāvokli;
- M. tā kā kopš 2021. gada decembra militārā hunta ir palielinājusi gaisa uzbrukumus ciematiem etnisko minoritāšu administratīvo reģionos, kuros traģiski iesaistīti vismaz 200 000 civiliedzīvotāji; tā kā saskaņā ar ANO datiem 2021. gada decembrī militārie spēki nogalināja vairākus neapbruņotus cilvēkus, tostarp piecus nepilngadīgos, kuri tika sadedzināti dzīvi;
- N. tā kā ANO ģenerāļsekretārs ir brīdinājis, ka “liela mēroga bruņota konflikta riska dēļ ir vajadzīga kolektīva pieeja, lai izvairītos no daudzdimensionālas katastrofas Dienvidaustrumāzijas centrā un ārpus tā”;
- O. tā kā vairāk nekā 453 000 nesen pārvietoto personu, no kurām lielākā daļa ir sievietes un bērni, joprojām ir iesprostotas konflikta zonās, kas ir papildus tiem 370 400 cilvēkiem, kuri jau pirms 2021. gada februāra dzīvoja piespiedu pārvietošanās apstākļos, un gandrīz vienam miljonam Mjanmas bēgļu, kuri atrodas kaimiņvalstīs; tā kā ANO ir aprēķinājusi, ka Mjanmā humānā palīdzība ir vajadzīga 14,4 miljoniem cilvēku, no kuriem 5 miljoni ir bērni un 13,3 miljoni ir cilvēki, kuriem draud nenodrošinātība ar pārtiku un bads (2,8 miljoni cilvēku pirms militārā apvērsuma); tā kā 2021. gada decembrī ANO Humānās palīdzības koordinācijas birojs nāca klajā ar 2022. gada humānās palīdzības plānu, kurā norādīts, ka ir vajadzīgi 826 miljoni USD, lai piekļūtu 6,2 miljoniem cilvēku, kuru dzīvības glābšanai ir nepieciešama humānā palīdzība;
- P. tā kā režīms līdz šim nopietni apgrūtina un tīši kavē humānās palīdzības pieejamību un izplatīšanu, iznīcinot infrastruktūru trūcīgajās teritorijās, apcietinot veselības aprūpes darbiniekus, liedzot trūcīgiem cilvēkiem piekļuvi zālēm un skābeklim un apcietinot un nogalinot reliģiskos vadītājus un vietējos brīvprātīgos, kuri sniedz humāno palīdzību;
- Q. tā kā humanitāro situāciju Mjanmā ir pasliktinājusi arī huntas nolaidīgā rīcība Covid-19 krīzes pārvarēšanā; tā kā militārie spēki ir izmantojuši Covid-19 ierobežošanas pasākumus, lai apspiestu demokrātiju atbalstošos aktīvistus, cilvēktiesību aizstāvjus un žurnālistus; tā kā hunta ir slēgusi slimnīcas un mērķtiecīgi vērsusies pret medicīnas darbiniekiem, izraisot veselības aprūpes sistēmas sabrukumu, kamēr valstī vēršas plašumā Covid-19 uzliesmojums; tā kā kareivji ir iznīcinājuši medicīnas preces un aprīkojumu un pārņēmuši desmitiem medicīnas iestāžu, kā rezultātā Mjanmas iedzīvotāji izvairās no medicīnas iestādēm, jo baidās, ka varētu tikt aizturēti vai nošauti; tā kā pārpildītie cietumi un vispārējā nevēriba pret ieslodzīto veselību ir veicinājuši Covid-19 inficēšanās gadījumu skaita pieaugumu;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- R. tā kā *Tatmadaw* un šo spēku ģenerāļi nelikumīgi iegūst finansējumu, nelikumīgi pārdodot kokmateriālus, dārgakmeņus, gāzi un naftu, un pret viņiem ir vērsti plaši izplatīti apgalvojumi par korupciju; tā kā vēl nav ieviesti pienācīgi uzticamības pārbaudes pasākumi, lai noteiktu Eiropas uzņēmumu un to patērētāju pirktu dārgakmeņu izcelsmes avotus; tā kā ieņēmumi no gāzes ir militāro spēku lielākais ienākumu avots ārvalstu valūtā, kas saskaņā ar aplēsēm ik gadu dod 1 miljardu USD lielu peļņu no nodevām, nodokļiem, honorāriem, maksām, tarifiem un citiem ieņēmumiem; tā kā 19 starptautiskās bankas ir ieguldījušas vairāk nekā 65 miljardus USD 18 uzņēmumos, kuriem ir tiešas un ilgstošas komerciālās attiecības vai nu ar Mjanmas armiju, vai ar valsts struktūrām, kuras militārie spēki mēģina kontrolēt valsts apvērsuma rezultātā;
- S. tā kā 2022. gada 21. februārī ES paziņoja par to, ka tiek pieņemtas papildu sankcijas pret atsevišķām personām un vienībām par to iesaisti nopietnos cilvēktiesību pārkāpumos Mjanmā; tā kā Mjanmas naftas un gāzes uzņēmums (MOGE), kas ir viena no sarakstā iekļautajām vienībām, ir valstij piederošs uzņēmums, kuru kopš pagājušajā gadā notikušā apvērsuma kontrolē militārā hunta; tā kā atkāpe no sankciju režīma skaidri ļauj Mjanmā palikušajiem ES naftas un gāzes nozares operatoriem veikt finanšu darījumus ar MOGE;
- T. tā kā militārā hunta no Ķīnas un Krievijas saņem kaujas lidmašīnas un bruņumašīnas; tā kā kopš pagājušajā gadā notikušā apvērsuma tās ir izmantotas pret civiliedzīvotājiem; tā kā Serbija ir atļāvusi eksportēt raķetes un artilēriju Mjanmas militāro spēku vajadzībām; tā kā Ķīna un Krievija ir īstenojušas daudz politisku, militāru un ekonomisku pasākumu ar mērķi leģitimizēt huntu; tā kā tās abas ir saistītas ar Mjanmas bruņotajiem spēkiem kā lielākās ieroču piegādātājas šai valstij; tā kā abas valstis ir vairākkārt bloķējušas ANO Drošības padomes mēģinājumus vienoties par deklarāciju par stāvokli Mjanmā;
- U. tā kā Mjanmas hunta ir paudusi atbalstu V. Putina karam pret Ukrainu;
- V. tā ka ANO īpašais referents par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā oficiālā paziņojumā norādīja, ka militāro spēku plašie un sistemātiskie uzbrukumi Mjanmas iedzīvotājiem, visticamāk, saskaņā ar starptautiskajām tiesībām ir noziegumi pret cilvēci un kara noziegumi; tā kā ANO īpašais referents skaidri norādīja, ka valsts apvērsuma un šo pārkāpumu autori un veicēji būtu jāsauc pie atbildības;
- W. tā kā Komisija līdz šim vēl nav sākusi izmeklēšanu saskaņā ar Vispārējo preferenču sistēmas regulas⁽¹⁾ 19. panta 1. punkta a) apakšpunktu nolūkā apturēt to tirdzniecības preferenču darbību, no kurām gūst labumu Mjanma, kā to Parlaments ar pārliecinošu balsu vairākumu oficiāli pieprasīja 2018. gada jūnijā, 2018. gada septembrī, 2019. gada septembrī, 2021. gada februārī un 2021. gada oktobrī,
1. stingri nosoda 2021. gada 1. februārī notikušo valsts apvērsumu, ko virspavēlnieka *Min Aung Hlaing* vadībā īstenoja *Tatmadaw*, un tam sekojušo briesmīgo nežēlību, masveida slepkavības un plaši izplatītos cilvēktiesību pārkāpumus, kas vērsti pret Mjanmas iedzīvotājiem;
 2. aicina *Tatmadaw* pilnībā ievērot 2020. gada novembra demokrātisko vēlēšanu rezultātus, atjaunot civilo valdību un izbeigt ārkārtas stāvokli; atbalsta komiteju, kas pārstāv "*Pyidaungsu Hluttaw*", nacionālās vienotības valdību un Nacionālās vienotības konsultatīvo padomi kā vienīgās likumīgās Mjanmas iedzīvotāju demokrātisko vēlmju pārstāves;
 3. aicina Mjanmas militāros spēkus nekavējoties pārtraukt jebkādu vardarbību un uzbrukumus Mjanmas iedzīvotājiem visās valsts daļās, nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot *Aung San Suu Kyi* un visus pārējos politiešlodzītus, tai skaitā reliģiskos līderus, un veikt pasākumus dialoga izveidei un izlīguma panākšanai, iesaistot visas attiecīgās puses, tostarp nacionālās vienotības valdību, komiteju, kas pārstāv "*Pyidaungsu Hluttaw*", un visu iesaistīto etnisko grupu pārstāvjiem, vienlaikus nodrošinot, ka tiek pilnībā ievērotas pamatbrīvības — vārda, biedrošanās un miermīlīgas pulcēšanās brīvība, kā arī reliģijas vai ticības brīvība;
 4. pauž sašutumu par *Tatmadaw* noziegumiem pret Mjanmas etniskajām un reliģiskajām grupām; stingri nosoda *Tatmadaw* uzbrukumus Karenas, Kajas, Kačinas, Šanas un Činas štatā un Magves un Šikainas reģionā, kuru rezultātā ir masveidā pārvietoti iedzīvotāji, gājuši bojā civiliedzīvotāji, tai skaitā bērni, iznīcinātas reliģiskās celtnes un īstenoti citi cilvēktiesību un humanitāro tiesību pārkāpumi;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 978/2012 (2012. gada 25. oktobris) par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu, OV L 303, 31.10.2012., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

5. atkārtoti nosoda šos cilvēktiesību pārkāpumus un sistemātiskos un plaši izplatītos uzbrukumus rohindžu tautai; uzsver, ka ES turpinās cieši uzraudzīt militārās vadības darbības, kas vērstas pret valstī dzīvojošajām minoritātēm, jo īpaši rohindžiem;
6. nosoda kristiešu vajāšanu šajā valstī; mudina *Tatmadaw* izbeigt kristiešu nogalināšanu un apcietināšanu un izbeigt baznīcu apšaudes un uzbrukumus tām; uzsver, ka starptautiskā sabiedrība ir paudusi dziļas bažas par vardarbīgo vērsanos pret Mjanmas kristiešu kopienām;
7. nosoda jebkādu vardarbību, ko hunta vērs pret saviem pilsoņiem, kā arī cita veida vajāšanu, jo īpaši pret cilvēktiesību aizstāvjiem, pilsoniskās sabiedrības aktīvistiem un žurnālistiem; pauž nožēlu par vārda brīvības un citu cilvēktiesību ierobežojumiem; mudina huntu atcelt visus ierobežojumus, kas attiecas uz telekomunikācijām un internetu, arī neatkarīgu mediju tīmekļa vietņu un sociālo mediju platformu bloķēšanu;
8. stingri nosoda un noraida jebkādu seksuālu un dzimumbalstītu vardarbību, ko īsteno militārie spēki saskaņā ar apzinātu stratēģiju, kuras mērķis ir iebiedēt, terorizēt un sodīt civiliedzīvotājus, tostarp etniskās minoritātes; nosoda jebkādu vardarbību pret sievietēm, kas ir nopietns sieviešu un meiteņu cilvēktiesību un cieņas pārkāpums;
9. nosoda darba tiesību pārkāpumu skaita pieaugumu, jo īpaši apgērbu ražošanas nozarēs, kā arī uzbrukumus arodbiedrībām un darba tiesību aizstāvjiem un ļaunprātīgu izturēšanos pret viņiem; prasa nekavējoties izbeigt vardarbību pret darba ņēmējiem un arodbiedrībām un aizsargāt arodbiedrību un to biedru tiesības, tostarp tiesības brīvi darboties;
10. nosoda militāro iestāžu uzbrukumus medicīnas speciālistiem un iestādēm, kā arī to reakciju uz Covid-19 pandēmiju; mudina huntai atjaunot ierobežošanas stratēģiju un kontaktu izsekošanas sistēmu un nodrošināt, ka cilvēkiem ir pieejami veselības aprūpes pakalpojumi un vakcīnas; aicina Komisiju palielināt šajā saistībā sniegto atbalstu, tostarp sagādājot Covid-19 vakcīnu devas, un nodrošināt, ka tās sasniedz Mjanmas iedzīvotājus;
11. pauž nožēlu par to, ka ANO Drošības padome nav apspriedusi projektu rezolūcijai par Mjanmu, un aicina ES dalībvalstis un Eiropas Ārējās darbības dienestu palielināt spiedienu uz ANO Drošības padomi, lai panāktu vienotību, pieņemot mērķtiecīgas sankcijas, tostarp globālus ceļošanas aizliegumus un huntas vadības un militārpersonām piederošo konglomerātu aktīvu iesaldēšanu, nosakot Mjanmai vispārēju ieroču embargo un apturot visu ieroču un divējāda lietojuma preču, munīcijas un citu militāro un drošības iekārtu tiešu un netiešu piegādi, pārdošanu vai nodošanu, kā arī apmācības vai citas militāras un drošības palīdzības sniegšanu; aicina dalībvalstis un asociētās valstis saglabāt embargo attiecībā uz visu ieroču, munīcijas un citu militāro, drošības un novērošanas iekārtu un sistēmu tiešu un netiešu piegādi, pārdošanu un nodošanu, tostarp tranzītu, sūtījumiem un starpniecību, kā arī apmācības, uzturēšanas un citas militārās un drošības palīdzības sniegšanu; uzsver, ka Starptautiskajai Krimināltiesai ir jāturpina izmeklēt situāciju;
12. stingri nosoda ieroču un militārā aprīkojuma piegādi *Tatmadaw*, ko veic Ķīna, Krievija un Serbija; uzsver, ka tās valstis, kuras piegādā ieročus Mjanmas huntai, piemēram, Ķīna, Krievija un Serbija, ir tieši atbildīgas par zvēribām, kas pastrādātas ar šiem ieročiem;
13. stingri nosoda Mjanmas huntas atbalstu nelikumīgajam karam, ko Krievija ved Ukrainā;
14. uzskata, ka ASEAN piecu punktu konsenss vēl nav devis nekādus rezultātus; aicina ASEAN, tās dalībvalstis un it sevišķi tās īpašo sūtni Mjanmā proaktīvāk izmantot savu īpašo lomu Mjanmā, sadarboties ar ANO īpašo sūtni un sadarboties ar visām iesaistītajām pusēm, jo īpaši ar nacionālās vienotības valdību un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, sevišķi sievietēm un etniskajām grupām, lai vismaz veicinātu piecu punktu konsensa efektīvu un jēgpilnu īstenošanu nolūkā tuvākajā nākotnē panākt ilgtspējīgu un demokrātisku pašreizējās krīzes risinājumu; pauž nožēlu par Kambodžas premjerministra *Hun Sen* vizīti, 2022. gada 7. janvārī tiekoties ar Mjanmas militāro vadītāju *Min Aung Hlaing*, ar ko — pirmo kāda valdības vadītāja vizīti kopš valsts apvērsuma nolūkā tikties ar huntu — huntai tika piešķirta leģitimitāte;
15. mudina visas Mjanmas krīzē iesaistītās puses veicināt drošu un netraucētu piekļuvi humānajai palīdzībai un atļaut humānās palīdzības sniedzēju piekļuvi; aicina Komisiju atteikties no darba attiecībām ar huntu humānās palīdzības sniegšanā, tādējādi liedzot tai izmantot humāno palīdzību kā ieroci; aicina Komisiju pārorientēt un pastiprināt humāno

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

palīdzību, tostarp veselības aprūpes atbalstu, izmantojot pārrobežu kanālus, vietējos humānās palīdzības tīklus, etniskos pakalpojumu sniedzējus, kā arī kopienu un pilsoniskās sabiedrības organizācijas; aicina Komisiju analizēt to, kādā veidā varētu īstenot attīstības projektus ar šīm grupām, un attiecīgi virzīt attīstības palīdzību;

16. nosoda to, ka kaimiņvalstis raida bēgļus atpakaļ uz Mjanmu, pārkāpjot neizraidīšanas principu; aicina kaimiņvalstis, jo īpaši Taizemi, Indiju un Ķīnu, nodrošināt piekļuvi bēgļiem, kuri šķērso robežu; aicina šīs valdības nodrošināt, ka palīdzības organizācijām un vietējām pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir atļauts piekļūt iekšzemē pārvietotu personu atrašanās vietām pie to robežām ar Mjanmu;

17. prasa ES, tās dalībvalstīm un starptautiskajai sabiedrībai steidzami izpildīt savas finansiālās saistības saskaņā ar ANO 2021. gada Mjanmas humānās palīdzības reaģēšanas plānu;

18. atzinīgi vērtē četras ES sankciju kārtas saistībā ar militāro apvērsumu un tam sekojušajām represijām; mudina Padomi to fizisko un juridisko personu, vienību un struktūru sarakstā, kurām piemēro ierobežojošus pasākumus, iekļaut Valsts Administratīvo padomi kā struktūru tās individuālu locekļu vietā; atzinīgi vērtē ES lēmumu iekļaut MOGE to vienību sarakstā, kurām piemēro sankcijas; aicina Padomi atcelt atkāpi, kas skaidri ļauj Mjanmā palikušajiem ES naftas un gāzes nozares operatoriem veikt finanšu darījumus ar MOGE, un mudina dalībvalstis atturēties no atkāpes īstenošanas; mudina Komisiju un ES dalībvalstis saskaņā ar ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām nodrošināt, ka to ES uzņēmumu izstāšanās, kuri ievēro sankcijas, nedod labumu huntai, arī precizējot, ka saskaņā ar sankciju izpildi uzņēmumu akcijas nevar pārdot vai nodot MOGE vai citiem huntas uzņēmumiem; uzsver, ka ļoti svarīga ir turpmāka starptautiska koordinācija ar jurisdikcijām, kam ir līdzīga nostāja; aicina Padomi nākamajā sankciju kārtā vērsties arī pret centrālās bankas rezervēm; uzsver, ka tam būtu nepieciešama aktīvu iesaldēšana un aizliegums veikt starptautiskus finanšu pārvedumus divām valstij piederošajām bankām — Mjanmas Ārējās tirdzniecības bankai un Mjanmas Investīciju un komercbankai;

19. mudina ES un tās dalībvalstis izpētīt visas iespējas nodrošināt tiesiskumu un saukt pie atbildības par smagiem starptautiskiem noziegumiem, ko pastrādājuši drošības spēki, tostarp pēc apvērsuma izdarītajiem noziegumiem pret cilvēci, kā arī noziegumiem pret cilvēci, kara noziegumiem un genocīda aktiem, kas vairāku desmitu gadu garumā pastrādāti Rakhainā un citos etniskajos štatos, atbalstot to, ka ANO Drošības padome nodod šo situāciju izskatīšanai Starptautiskajā Krimināltiesā, oficiāli atbalstot lietu, ko Gambija ierosinājusi pret Mjanmu Starptautiskajā Tiesā saistībā ar Konvenciju pret genocīdu, un arī turpmāk nodrošinot, ka Neatkarīgais Mjanmas lietu izmeklēšanas mehānisms tiek pilnībā finansēts un atbalstīts;

20. aicina Komisiju cieši uzraudzīt, vai nebūtu jāsāk izmeklēšana par shēmas “Viss, izņemot ieročus” atcelšanu nolūkā apturēt to tirdzniecības preferenču darbību, no kurām konkrētās nozarēs gūst labumu Mjanma, jo īpaši attiecībā uz uzņēmumiem, kuri pieder Mjanmas militārpersonām, un pienācīgi informēt Parlamentu par veicamajiem pasākumiem;

21. uzsver, ka vietējiem un daudznacionālajiem uzņēmumiem, kas darbojas Mjanmā, ir jāievēro cilvēktiesības un jāizbeidz pieļaut pārkāpumu izdarītāju izrīcības; stingri mudina ES uzņēmumus šajā ziņā nodrošināt, ka tiem nav saiknes ar Mjanmas drošības spēkiem, to individuālajiem locekļiem vai vienībām, kas ir to īpašumā vai kontrolē, un ka tie (ne tiešā, ne netiešā veidā) neveicina vērsanos ar militāro spēku pret demokrātiju un cilvēktiesībām;

22. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Mjanmas likumīgajam prezidentam un nacionālās vienotības valdībai, komitejai, kas pārstāv “*Pyidaungsu Hluttaw*”, Mjanmas valsts padomnieci, *Tatmadaw*, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Komisijai, Padomei, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ASEAN dalībvalstīm, ASEAN ģenerālsekretāram, ASEAN Starpvaldību cilvēktiesību komisijai, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, ANO īpašajam referentam par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā, ANO Augstajam komisāram bēgļu jautājumos un ANO Cilvēktiesību padomei.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0080

Kultūras mantojuma iznīcināšana Kalnu Karabahā

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par kultūras mantojuma iznīcināšanu Kalnu Karabahā (2022/2582(RSP))

(2022/C 347/18)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Armēniju un Azerbaidžānu,
- ņemot vērā 2006. gada 16. februāra rezolūciju par kultūras mantojumu Azerbaidžānā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2022. gada 17. februāra rezolūciju par 2021. gada ziņojumu par kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Delegācijas attiecībām ar Dienvidkaukāza valstīm priekšsēdētāja, Eiropas Parlamenta pastāvīgā referenta Armēnijas jautājumos un Eiropas Parlamenta pastāvīgā referenta Azerbaidžānas jautājumos 2021. gada 9. decembra kopīgo paziņojumu par Starptautiskās Tiesas 2021. gada 7. decembra rīkojumiem Armēnijas un Azerbaidžānas lietās,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Eiropas Komisijas pret rasismu un neiecietību (ECRI) ziņojumus,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 18. marta kopīgo paziņojumu “Austrumu partnerības politika pēc 2020. gada. Noturības stiprināšana — Austrumu partnerība, kas sniedz labumu visiem” (JOIN(2020)0007),
- ņemot vērā ekonomikas un investīciju plānu Austrumu partnerības valstīm,
- ņemot vērā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) Minskas grupas līdzpriekšsēdētāju 2021. gada 11. novembra paziņojumu, kurā atkārtoti uzsvērta vēsturisko un kultūras objektu aizsardzības nozīme reģionā,
- ņemot vērā Starptautiskās Tiesas 2021. gada 7. decembra rīkojumus,
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 21. jūnija secinājumus par ES pieeju kultūras mantojumam konfliktos un krīzēs,
- ņemot vērā UNESCO 1972. gada 16. novembra Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību,
- ņemot vērā UNESCO 2003. gada 17. oktobra Deklarāciju attiecībā uz kultūras mantojuma tīšu iznīcināšanu,
- ņemot vērā 1966. gada 16. decembra Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
- ņemot vērā Eiropas Kultūras konvenciju, pārskatīto Eiropas Konvenciju arheoloģiskā mantojuma aizsardzībai un Mazākumtautību aizsardzības pamatkonvenciju, kurai pievienojusies Armēnija un Azerbaidžāna,
- ņemot vērā 1954. gada Hāgas Konvenciju par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta gadījumā, kuras puses ir Armēnija un Azerbaidžāna, un tās protokolu, kas piemērojams okupētajām teritorijām, un Otro protokolu par kultūras īpašuma pastiprinātu aizsardzību, kas aizliedz jebkādu kultūras vērtību pārveidošanu vai to izmantošanas maiņu, ar nolūku slēpt vai iznīcināt kultūras, vēstures vai zinātniskos pierādījumus,

⁽¹⁾ OV C 290 E, 29.11.2006., 421. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0039.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā 1948. gada 10. decembra Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā 1965. gada 21. decembra Starptautisko konvenciju par jebkuras rasu diskriminācijas izskaušanu,
 - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā kultūras, reliģiskā vai nacionālā mantojuma pieminekļu vai objektu iznīcināšana vai apgānīšana pārkāpj Eiropas Savienības principus;
- B. tā kā pēc 2020. gada 9. novembra pamiera sākuma Azerbaidžānas kontrolē nonāca 1 456 pieminekļi, no kuriem lielākā daļa bija armēņu; tā kā Azerbaidžāna 2020. gada kara laikā Armēnijas kultūras mantojumam nodarīja ievērojamus tīšus postījumus, jo īpaši ar artilēriju apšaudot *Gazanchi* baznīcu, Svētā Pestītāja/*Ghazanchetsots* katedrāli *Suša*/*Suši*, kā arī iznīcinot vai bojājot citas baznīcas un kapsētas, vai arī mainot to funkciju konflikta laikā un pēc tā, kā tas bija saistībā ar *Zoravor Surb Astvatsatsin* baznīcu netālu no Mekhakavanas pilsētas un *St Yeghishe* baznīcu Matagisas ciematā Kalnu Karabahā; tā kā prezidents *I. Aliyev*, apmeklējot 12. gadsimta armēņu baznīcu *Tsakuri*, pauda apņemšanos novākt no tās uzrakstus armēņu valodā;
- C. tā kā, kā minēts UNESCO 2003. gada Deklarācijā par kultūras mantojuma tīšu iznīcināšanu, kultūras mantojums ir svarīgs kopienu, grupu un indivīdu kultūras identitātes un sociālās kohēzijas elements, tādēļ tā tīša iznīcināšana varētu negatīvi ietekmēt cilvēka cieņu un cilvēktiesības;
- D. tā kā kultūras mantojuma vietu, artefaktu un objektu iznīcināšana veicina karadarbības eskalāciju, savstarpēju naidu un rasu aizspriedumus starp sabiedrībām un to iekšienē;
- E. tā kā cieņa pret minoritātēm, tostarp to kultūras mantojuma aizsardzība, ir daļa no Eiropas kaimiņattiecību politikas; tā kā Eiropas kaimiņattiecību politikas mērķis ir izveidot partnerību ar Armēniju un Azerbaidžānu, pamatojoties uz kopīgām vērtībām;
- F. tā kā nesēnākais bruņotais konflikts Kalnu Karabahā un tās apkārtnē beidzās pēc tam, kad Armēnija, Azerbaidžāna un Krievija panāca vienošanos par pilnīgu pamieru Kalnu Karabahā un tās apkārtnē, un šī vienošanās tika parakstīta 2020. gada 9. novembrī un stājās spēkā 2020. gada 10. novembrī;
- G. tā kā Kalnu Karabahā atrodas daudzas baznīcas, mošejas, akmenī iecirsti krusti un kapsētas;
- H. tā kā 2021. gada 7. decembrī Starptautiskā Tiesa savā rīkojumā norādīja, ka Azerbaidžānai “jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai novērstu un piemērotu sodu par vandālismu un apgānīšanu, kas skar Armēnijas kultūras mantojumu, tostarp, bet ne tikai, baznīcas un citas kulta vietas, pieminekļus, kultūrvēsturiskos apskates objektus, kapsētas un artefaktus”; tā kā Starptautiskā Tiesa uzdeva Armēnijai un Azerbaidžānai “veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu rasu naida kurināšanu un veicināšanu”; tā kā Starptautiskā Tiesa noteica, ka Azerbaidžānai “visas personas, kas aizturētas saistībā ar 2020. gada konfliktu un joprojām atrodas apcietinājumā, jāaizsargā no vardarbības un miesas bojājumu nodarīšanas”; tā kā Starptautiskā Tiesa savos rīkojumos ir norādījusi, ka “abām pusēm jāatturas no jebkādas rīcības, kas varētu saasināt vai paplašināt strīdu Tiesā vai apgrūtināt tā atrisināšanu”;
- I. tā kā UNESCO ir atkārtoti uzsvērusi valstu pienākumu aizsargāt kultūras mantojumu saskaņā ar 1954. gada Hāgas Konvenciju par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta gadījumā un ir ierosinājusi organizēt neatkarīgu ekspertu vizīti, lai sagatavotu nozīmīgu kultūras vērtību provizorisks sarakstu, kas būtu pirmais solis ceļā uz reģionālā mantojuma efektīvu aizsardzību;
- J. tā kā kultūras mantojuma aizsardzībai ir būtiska nozīme ilgstoša miera veicināšanā, veicinot iecietību, starpkultūru un dažādu reliģiju dialogu un savstarpēju sapratni, kā arī demokrātiju un ilgtspējīgu attīstību;
- K. tā kā kultūras priekšmetiem ir liela kultūras, mākslinieciska, vēsturiska un zinātniska nozīme un tie jāaizsargā pret nelikumīgu piesavināšanos, bojāšanu un iznīcināšanu; tā kā Armēnijas baznīcas un klosteri ir daļa no senākā kristiešu mantojuma pasaulē un daļa no cilvēces kopīgā mantojuma;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- L. tā kā Starptautiskās Tiesas izskatāmajā lietā ir izteikti nopietni apgalvojumi par Azerbaidžānas iestāžu iesaistīšanos Kalnu Karabahas kapsētu, baznīcu un vēsturisko pieminekļu iznīcināšanā;
- M. tā kā ieilgušais konflikts ir katastrofāli ietekmējis Kalnu Karabahas un reģiona kultūras mantojumu; tā kā pēdējo 30 gadu laikā Azerbaidžāna ir neatgriezeniski iznīcinājusi reliģisko un kultūras mantojumu, jo īpaši Nahčivanas Autonomajā Republikā, kur ir iznīcinātas 89 Armēnijas baznīcas, 20 000 kapi un vairāk nekā 5 000 kapakmeņi; tā kā tas ir noticis arī bijušajās konflikta zonās, kuras Armēnija atgriezta Azerbaidžānai, jo īpaši gandrīz pilnīgi iznīcinot un izlaupot Agdamu un Fuzuli;
- N. tā kā pirmā Kalnu Karabahas kara rezultātā tika sabojāts vai iznīcināts Azerbaidžānas kultūras mantojums, tostarp Azerbaidžānas iekšzemē pārvietoto personu pamestie kultūras un reliģijas objekti; tā kā šie objekti tika vai nu iznīcināti, daļēji iznīcināti, atstāti novārtā vai nojaucot tos celtniecības materiālu iegūšanai;
- O. tā kā armēņu kultūras mantojuma pēdas Kalnu Karabahas reģionā tiek iznīcinātas, ne tikai to bojājot un sagraujot, bet arī falsificējot vēsturi un mēģinot to attēlot kā tā dēvēto Kaukāza albāņu kultūras mantojumu; tā kā 2022. gada 3. februārī Azerbaidžānas kultūras ministrs *Anar Karimov* paziņoja par darba grupas izveidi, kuras uzdevums ir likvidēt "armēņu atstātās fiktīvās pēdas uz albāņu reliģiskajiem tempļiem",
1. stingri nosoda Azerbaidžānas pastāvīgi īstenoto politiku iznīcināt un noliegt armēņu kultūras mantojumu Kalnu Karabahā un tās apkārtnē, pārkāpjot starptautiskās tiesības un neseno Starptautiskās Tiesas lēmumu;
 2. atzīst, ka armēņu kultūras mantojuma iznīcināšana ir daļa no plašākas Azerbaidžānas iestāžu atbalstītas sistemātiskas valsts līmeņa armenofobijas politikas, vēstures revizionisma un naida pret armēņiem kurināšanas, tostarp cilvēka cieņas mazināšanas, vardarbības slavināšanas un teritoriālu prasību pret Armēnijas Republiku izvirzīšanas, kas apdraud mieru un drošību Dienvidkaukāzā;
 3. uzsver, ka kultūras mantojumam ir universāla dimensija kā vēstures liecībai, kas nav nošķirama no tautu identitātes un kas starptautiskajai sabiedrībai ir jāaizsargā un jā saglabā nākamajām paaudzēm; uzsver reģiona bagātā kultūras mantojuma nozīmi; mudina visas valstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to kontrolētajā teritorijā esošo nemateriālā kultūras mantojuma objektu aizsardzību; pauž nožēlu par to, ka Kalnu Karabahas reģionā notikušie konflikti ir noveduši pie kopīgā kultūras mantojuma iznīcināšanas un izlaupīšanas, tādējādi veicinot vēl lielāku neuzticēšanos un naidīgumu;
 4. atgādina, ka vēstures revizionisms un kultūras vai reliģiskā mantojuma postīšana un iznīcināšana ir pretrunā Starptautiskās Tiesas 2021. gada 7. decembra rīkojumam, kā arī Parlamenta 2021. gada 20. maija rezolūcijai ⁽³⁾;
 5. tāpat kā Starptautiskās Tiesas prokuratūra atzīst, ka kultūras mantojums ir unikāls un nozīmīgs tautu kultūras un identitātes apliecinājums un ka materiālā vai nemateriālā kultūras mantojuma bojāšana un iznīcināšana ir zaudējums skartajām kopienām, kā arī starptautiskajai sabiedrībai kopumā;
 6. atzinīgi vērtē UNESCO svarīgo lomu kultūras mantojuma aizsardzībā un kultūras popularizēšanā kā līdzekli cilvēku tuvināšanai un dialoga veicināšanai;
 7. atzinīgi vērtē UNESCO priekšlikumu nosūtīt neatkarīgu ekspertu misiju un aicina to darīt nekavējoties; uzsver, ka Azerbaidžānai ir jānodrošina netraucēta piekļuve visiem kultūras mantojuma objektiem, lai misija varētu veikt to apskati uz vietas un pārlicināties, kādā stāvoklī ir šie objekti;

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2021. gada 20. maija rezolūcija par karagūstekņiem pēc nesēnākā Armēnijas un Azerbaidžānas konflikta, OV C 15, 12.1.2022., 156. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

8. stingri uzstāj, ka Azerbaidžānai ir jānodrošina UNESCO piekļuve kultūras mantojuma objektiem tās kontrolētajās teritorijās, lai būtu iespējams veikt to apskati un lai Azerbaidžāna varētu nodrošināt to aizsardzību; mudina Azerbaidžānu nodrošināt, lai pirms UNESCO novērtēšanas misijas netiktu skarti armēņu kultūras mantojuma objekti un lai pirms tam notiktu apspriešanās ar Armēnijas un starptautiskajiem kultūras mantojuma ekspertiem un viņi tikti cieši iesaistīti darbībās armēņu kultūras mantojuma objektos; aicina pilnībā atjaunot šos un citus iznīcinātos objektus un vairāk iesaistīt starptautisko sabiedrību, jo īpaši UNESCO, reģionā esošo pasaules kultūras mantojuma objektu aizsardzībā;
9. aicina ES aktīvi piedalīties Kalnu Karabahā apdraudētā kultūras mantojuma aizsardzības centienos, jo īpaši izmantojot mehānismus, kas paredzēti, lai atvieglotu UNESCO faktu vākšanas misijas darbību; mudina īstenot visas iniciatīvas, tostarp privātās iniciatīvas, lai palīdzētu saglabāt šo mantojumu; ierosina izmantot ES Satelītc centru (*SatCen*), lai nodrošinātu satelītattēlus nolūkā palīdzēt noteikt reģionā esošā apdraudētā kultūras mantojuma ārējo stāvokli;
10. uzsver nepieciešamību pievērsties vēsturiskā un kultūras mantojuma aizsardzībai plašākā kontekstā, proti, saistībā ar Armēnijas un Azerbaidžānas konflikta atrisināšanu un Kalnu Karabahas statusa galīgo noteikšanu; šajā sakarībā aicina Azerbaidžānu atteikties no saviem radikālajiem mērķiem, militāristiskās pieejas un teritoriālajām prasībām pret Armēniju un godprātīgi iesaistīties sarunās par Kalnu Karabahas galīgo statusu EDSO Minskas grupas aizgādībā;
11. uzsver, ka pasākumi, kas norādīti Starptautiskās Tiesas 2021. gada 7. decembra rīkojumos, ir jāveic nekavējoties; uzsver, ka starptautiskajai sabiedrībai būtu nekavējoties jānovērš jebkādi jauni kultūras mantojuma iznīcināšanas vai pārveidošanas gadījumi;
12. aicina Azerbaidžānu pilnībā īstenot Starptautiskās Tiesas pagaidu lēmumu, jo īpaši "atturēties no armēņu valodas apspiešanas, armēņu kultūras mantojuma iznīcināšanas vai citādas armēņu vēsturiskās kultūras klātbūtnes pārtraukšanas un nekavēt armēņu piekļuvi savam kultūras mantojumam un tā izmantošanu, kā arī atjaunot vai atdot visas armēņu kultūras un reliģiskās ēkas un objektus, artefaktus vai priekšmetus";
13. atkārtoti aicina ES iekļaut arheoloģisko un vēsturisko objektu aizsardzības klauzulu rīcības plānos, ar ko reglamentē partnerību starp ES un Armēniju un Azerbaidžānu, kuras abas piedalās Eiropas kaimiņattiecību politikā;
14. uzsver, ka minoritāšu tiesību, tostarp tiesību uz vēsturisko, reliģisko un kultūras mantojumu, ievērošana ir būtisks priekšnoteikums efektīvai Eiropas kaimiņattiecību politikas īstenošanai un tādu apstākļu radīšanai, kas veicina atjaunošanu pēc kara, patiesu izlīgumu un labas kaimiņattiecības starp Armēniju un Azerbaidžānu;
15. aicina Azerbaidžānas un Armēnijas valdības ar starptautiskās sabiedrības atbalstu nodrošināt efektīvu izmeklēšanu attiecībā uz visiem apgalvojumiem par starptautisko tiesību pārkāpumiem, tostarp nodrošināt kultūras mantojuma aizsardzību;
16. aicina ES un dalībvalstis turpināt atbalstīt to starptautisko organizāciju darbu, kuru mērķis ir kultūras un reliģiskā mantojuma aizsardzība;
17. aicina ES un dalībvalstis turpināt atbalstīt steidzamu humānās palīdzības sniegšanu;
18. aicina ES un dalībvalstis atbalstīt Armēnijas un Azerbaidžānas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas patiesi veicina izlīgumu;
19. aicina ES, UNESCO, Eiropas Padomi un EDSO kopīgi veicināt un atbalstīt centienus aizsargāt kultūras un reliģisko mantojumu;
20. aicina Komisiju izmantot visus pieejamos mehānismus, lai novērstu vandālisma aktus un kultūras mantojuma iznīcināšanu vai pārveidošanu Kalnu Karabahā;
21. uzsver, ka starptautiskās sabiedrības centieni aizsargāt kultūras mantojumu ir būtiski, lai liktu pamatus noturīgam mieram reģionā;
22. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropas Komisijas priekšsēdētājam/Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, Armēnijas valdībai un prezidentam, Azerbaidžānas valdībai un prezidentam, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas ģenerālsēkretāram, Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram, UNESCO ģenerāldirektoram un ANO ģenerālsēkretāram.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0081

2020. gada ziņojums par ES pilsonību

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par 2020. gada ziņojumu par ES pilsonību: iespēju nodrošināšana pilsoņiem un viņu tiesību aizsardzība (2021/2099(INI))

(2022/C 347/19)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2., 6. un 9.–12. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 18.–25. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (“Harta”) 21. pantu un 39.–46. pantu,
- ņemot vērā LESD 24. panta 2. punktā un 227. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 44. pantā nostiprinātās tiesības iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentam,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā ⁽¹⁾ (Brīvas pārvietošanās direktīva),
- ņemot vērā Padomes Direktīvu 94/80/EK (1994. gada 19. decembris), ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā tiesības balsot un kandidēt pašvaldību vēlēšanās izmanto Savienības pilsoņi, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav ⁽²⁾, un Padomes Direktīvu 93/109/EK (1993. gada 6. decembris), ar ko nosaka sīki izstrādātu kārtību balsstiesību un tiesību kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās izmantošanai Savienības pilsoņiem, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav ⁽³⁾;
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Padomes Direktīvu 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 15. decembra ziņojumu “2020. gada ziņojums par ES pilsonību: pilsoņu līdzdalības veicināšana un viņu tiesību aizsardzība” (COM(2020)0730),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 15. decembra ziņojumu saskaņā ar LESD 25. pantu par panākto virzībā uz reālu ES pilsonību 2016.–2020. gadā (COM(2020)0731),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada sabiedriskās apspriešanas par ES pilsoņu tiesībām rezultātus un Eurobarometra zibensaptaujas Nr. 485 rezultātus par Eiropas Savienības pilsonību un demokrātiju, kas tika publicēti 2020. gada jūlijā un liek secināt, ka Covid-19 pandēmijas laikā daudzi ES iedzīvotāji ir saskārušies ar grūtībām saņemt veselības aprūpes atbalstu, bērnu aprūpes atbalstu, informāciju par ierobežojumiem uz robežām utt.,

⁽¹⁾ OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.

⁽²⁾ OV L 368, 31.12.1994., 38. lpp.

⁽³⁾ OV L 329, 30.12.1993., 34. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 338, 23.12.2003., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 12. decembra rezolūciju par 2017. gada ziņojumu par ES pilsonību: pilsoņu tiesību stiprināšana demokrātisku pārmaiņu Savienībā ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 12. februāra rezolūciju par līguma noteikumu par ES pilsonību īstenošanu ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 17. jūnija ziņojumu par demogrāfisko pārmaiņu ietekmi,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/2102 (2016. gada 26. oktobris) par publiskā sektora struktūru tīmekļa vietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Komisijas Invaliditātes tiesību stratēģiju 2021.–2030. gadam,
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 27. janvāra Zaļo grāmatu par novecošanu “Paaudžu solidaritātes un savstarpējās atbildības veicināšana” (COM(2021)0050),
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2019. gada 20. marta informatīvo ziņojumu par personu ar invaliditāti reālām tiesībām balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 24. novembra rezolūciju par Šengenas sistēmu un Covid-19 krīzes laikā ⁽¹⁰⁾ veiktajiem pasākumiem un 2020. gada 17. septembra rezolūciju “Covid-19: veselības novērtējumu un riska klasifikācijas koordinēšana ES un ietekme uz Šengenas zonu un vienoto tirgu” ⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par Eiropas aizsardzību pārobežu un sezonālajiem darba ņēmējiem saistībā ar Covid-19 krīzi ⁽¹²⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 8. jūlija rezolūciju par personu ar intelektuālās attīstības traucējumiem un viņu ģimeņu tiesībām Covid-19 krīzes laikā ⁽¹³⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 24. novembra rezolūciju par bezpajumtniecības problēmas risināšanu Eiropas Savienībā ⁽¹⁴⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūciju par Eiropas pilsoņu iniciatīvu “Minority SafePack — viens miljons parakstu daudzveidībai Eiropā” ⁽¹⁵⁾ un 2018. gada 7. februāra rezolūciju par minoritāšu aizsardzību un nediskriminēšanu ES dalībvalstīs ⁽¹⁶⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 14. septembra rezolūciju par LGBTIQ tiesībām ES ⁽¹⁷⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par personu ar invaliditāti aizsardzību, iesniedzot lūgumrakstus: gūtā pieredze ⁽¹⁸⁾,

⁽⁷⁾ OV C 369, 11.10.2018., 11. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 449, 23.12.2020., 6. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 327, 2.12.2016., 1. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 425, 20.10.2021., 7. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 385, 22.9.2021., 159. lpp.

⁽¹²⁾ OV C 362, 8.9.2021., 82. lpp.

⁽¹³⁾ OV C 371, 15.9.2021., 6. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV C 425, 20.10.2021., 2. lpp.

⁽¹⁵⁾ OV C 445, 29.10.2021., 70. lpp.

⁽¹⁶⁾ OV C 463, 21.12.2018., 21. lpp.

⁽¹⁷⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0366.

⁽¹⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0414.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 11. marta rezolūciju par gada ziņojumu par Eiropas Ombuda darbību 2019. gadā ⁽¹⁹⁾ un 2020. gada 16. janvāra rezolūciju par gada ziņojumu par Eiropas Ombuda darbību 2018. gadā ⁽²⁰⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūciju par Lūgumrakstu komitejas apspriežu rezultātiem 2019. gadā ⁽²¹⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 16. decembra rezolūciju par Lūgumrakstu komitejas darbību 2020. gadā ⁽²²⁾,
- ņemot vērā Parlamenta Lūgumrakstu komitejas (PETI) ziņojuma projektu “Pilsonu iesaistīšana: tiesības iesniegt lūgumrakstu, tiesības vērsties pie Eiropas Ombuda un Eiropas pilsoņu iniciatīva” (A9-0018/2022),
- ņemot vērā PETI komitejas ziņojuma projektu par gada ziņojumu par Eiropas Ombuda darbību 2020. gadā (A9-0342/2021),
- ņemot vērā kopš 2018. gada PETI komitejas rīkotās atklātās uzklaušīšanas par jautājumiem, kas ir saistīti ar ES pilsonību, jo īpaši 2021. gada 26. maija uzklaušīšanu par tematu “Iestāžu savstarpējās attiecībās lūgumrakstu izskatīšana: Komisijas loma”; 2020. gada 29. oktobra uzklaušīšanu par tematu “Savienības pilsonība: pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana, iekļaušana, līdzdalība”, kura tika rīkota kopā ar Juridisko komiteju, Konstitucionālo lietu komiteju un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju (LIBE); 2018. gada 1. februāra uzklaušīšanu par tematu “Pilsonu tiesības pēc *Brexit*”, kura tika rīkota kopā ar Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju un LIBE komiteju, un 2018. gada 21. februāra uzklaušīšanu par tematu ““Eiropas pilsoņu” iniciatīva: Komisijas priekšlikuma par jaunu Eiropas pilsoņu iniciatīvas regulu izvērtēšana”, kura tika rīkota kopā ar Konstitucionālo lietu komiteju,
- ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas un LIBE komitejas sadarbībā ar PETI komiteju 2020. gada 15. oktobrī rīkoto atklāto uzklaušīšanu par tematu “*Minority SafePack* — miljons parakstu par daudzveidību Eiropā”,
- ņemot vērā PETI un Juridiskās komitejas kopīgi organizēto 2018. gada 27. novembra starpparlamentāro komiteju sanākumi par tematu “Iespēju nodrošināšana parlamentiem un pilsoņu tiesību ievērošanas panākšana Savienības tiesību aktu īstenošanā un piemērošanā”,
- ņemot vērā 2019., 2020. un 2021. gadā pēc PETI komitejas pieprasījuma Parlamenta Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departamenta pasūtītos pētījumus “Lūgumrakstu kā līdzdalības demokrātijas instrumenta lomas un ietekmes stiprināšana — mācība, kas pilsoņu skatījumā ir gūta 10 gadus pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā” (2021. gada 29. oktobris), “Šķēršļi, kas ierobežo varavīksnes ģimeņu brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā” (2021. gada 8. marts), “Šķēršļi dalībai vietējās un Eiropas Parlamenta vēlēšanās” (2020. gada 15. septembris) un “Lūgumrakstu komitejas sasniegumi 2014.–2019. gada sasaukuma laikā un nākotnes izaicinājumi” (2019. gada 3. jūlijs),
- ņemot vērā darbseminārus par LGBTI+ tiesībām Eiropas Savienībā un par personu ar invaliditāti tiesībām, ko Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departaments PETI komitejas vajadzībām rīkoja attiecīgi 2021. gada 22. martā un 2020. gada 28. oktobrī,
- ņemot vērā Līgumu par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas ⁽²³⁾ (Izstāšanās līgums),
- ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
- ņemot vērā Lūgumrakstu komitejas ziņojumu (A9-0019/2022),

⁽¹⁹⁾ OV C 474, 24.11.2021., 82. lpp.

⁽²⁰⁾ OV C 270, 7.7.2021., 105. lpp.

⁽²¹⁾ OV C 445, 29.10.2021., 168. lpp.

⁽²²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0507.

⁽²³⁾ OV C 384 I, 12.11.2019., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- A. tā kā ES pilsonības institūts ir uzskatāms par vienu no vistaustāmākajiem ES sasniegumiem un ES pilsoņiem piešķir pamattiesību kopumu, tostarp brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā, tiesības piedalīties ES demokrātiskajā dzīvē un tiesības tikt aizsargātiem pret diskrimināciju, vienlaikus nodrošinot vienādas iespējas;
- B. tā kā *Brexit* ir uzskatāmi licis saprast ES pilsonības tiesību nozīmi un to izšķirošo nozīmi miljoniem ES pilsoņu ikdienas dzīvē un ir palielinājis informētību Eiropas Savienībā par šo tiesību iespējamo zaudēšanu un tās sekām, par ko liecina lielais skaits lūgumrakstu, kurus ir iesnieguši Apvienotajā Karalistē dzīvojoši ES pilsoņi un ES valstī dzīvojoši Apvienotās Karalistes pilsoņi, par *Brexit* ietekmi uz ES pilsoņu statusu;
- C. tā kā tiesiskas valsts princips ir uzskatāms par vienu no Savienības pamatvērtībām, kuras aizsardzība nodrošina pamattiesību un demokrātijas ievērošanu;
- D. tā kā pārvietošanās brīvība, kas ikvienam ES pilsonim ļauj jebkurā dalībvalstī dzīvot, strādāt vai studēt un izmantot veselības aprūpes pakalpojumus, ir uzskatāma par vienu no ES pamatiem;
- E. tā kā aktīvs pilsoniskums tiek labāk panākts tad, ja tiek apmierinātas iedzīvotāju pamatvajadzības; tā kā līdz ar to aizsardzība, ko nodrošina minimālās algas, ir ļoti svarīga un bez tās ES izvirzīto mērķi — nevienu neatstāt novārtā — sasniegt nevar;
- F. tā kā cilvēki, kas saskaras ar nepastāvīgiem darba un dzīves apstākļiem, bieži jūtas atstumti un mazāk piedalās sabiedriskajā dzīvē, kā arī pilsoniskajā sabiedrībā un vēlēšanās vai tajās nepiedalās nemaz;
- G. tā kā bezpajumtnieki saskaras ne tikai ar nepastāvīgiem dzīves apstākļiem, bet viņiem bieži vien ir ierobežota piekļuve informācijai par savām tiesībām un to aizsardzības līdzekļiem vai arī minētā informācija nav pieejama vispār;
- H. tā kā neaizsargātu, nelabvēlīgā situācijā esošu vai nepietiekami pārstāvētu grupu definīcijas dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras un attiecīgajā brīdī pat var būt atkarīgas no konkrētajā dalībvalstī valdošās politiskās un sociālās situācijas;
- I. tā kā daudzi pārrobežu un sezonas darba ņēmēji cieš no sarežģītiem, neveselīgiem un nedrošiem darba apstākļiem, nelielas vai nekādas darba drošības, kā arī saskaras ar nepietiekamu sociālā nodrošinājuma segumu un piekļuvi sociālajiem pabalstiem vai pilnīgu to neesamību; tā kā daudzi pārrobežu un sezonas darbinieki bieži vien nāk no neaizsargātām sociālajām grupām un reģioniem; tā kā Covid-19 krīze ir saasinājusi daudzu pārrobežu un sezonas darbinieku jau tā nestabilo šā brīža situāciju, kā rezultātā viņu aizsardzība saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem tiek nodrošināta nepilnīgi;
- J. tā kā Covid-19 uzliesmojums visā Eiropas Savienībā ir radījis vairākus līdz šim nepieredzētus izaicinājumus pārvietošanās brīvībai un daudzas dalībvalstis kā ārkārtas pasākumus ir noteikušas ceļošanas ierobežojumus un iekšējo robežkontroli; tā kā ES pilsoņi ir iesnieguši ievērojamu skaitu lūgumrakstu, kuros ir paustas nopietnas bažas par valsts ārkārtas pasākumu ietekmi uz viņu brīvību ceļot, strādāt un studēt ārzemēs un viņu spēju veidot un uzturēt pārrobežu ģimenes saites;
- K. tā kā pandēmija īpaši negatīvi ietekmē cilvēku ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēku stāvokli, ievērojami samazinot viņu tiesību izmantošanas spēju;
- L. tā kā PETI komiteja ir saņēmusi ievērojamu skaitu lūgumrakstu, kuros ir paustas bažas par diskrimināciju, ar ko, Eiropas Savienībā izmantojot pārvietošanās tiesības, saskaras *LGBTIQ* un jo īpaši varavīksnes ģimenes (t. i., ģimenes, kur vismaz viens loceklis ir *LGBTIQ*), kā rezultātā negatīvi tiek ietekmētas viņu bērnu tiesības un intereses;
- M. tā kā Hartas 21. pantā “jebkāda veida diskriminācija, tostarp diskriminācija dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpatnību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu dēļ, diskriminācija saistībā ar piederību pie nacionālās minoritātes, diskriminācija īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ” nepārprotami ir aizliegta, tādējādi apliecinot galveno ES pilsonības iezīmi; tā kā minētais aizliegums vienlaikus ir uzskatāms par brīvas pārvietošanās tiesību sekmīgas izmantošanas būtisku elementu, kā to apliecina minētie lūgumraksti;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- N. tā kā aptuveni 50 miljoni cilvēku Eiropas Savienībā pieder kādai nacionālajai minoritātei vai minoritāšu valodas kopienai; tā kā Komisija, uz Eiropas pilsoņu iniciatīvu "Minority SafePack — miljons parakstu par daudzveidību Eiropā" reaģējusi nav — nav veikusi nekādus likumdošanas pasākumus, neraugoties uz to, ka to atbalstīja lielākā daļa Eiropas Parlamenta deputātu;
- O. tā kā pilsonības iegūšanu un zaudēšanu joprojām pārzina dalībvalstis;
- P. tā kā lūgumraksti liecina, ka mobilie ES pilsoņi un iedzīvotāji joprojām saskaras ar savu vēlēšanas tiesību izmantošanas problēmām, kuras rada dažās dalībvalstīs pastāvošais administratīvais slogs, birokrātija un valodas barjeras, kā arī nepareiza informācija vai nesadarbošanās no dažu dalībvalstu iestāžu puses;
- Q. tā kā personas ar invaliditāti joprojām saduras ar juridiskiem, praktiskiem un fiziskiem šķēršļiem, kas tām traucē praksē īstenot savas tiesības balsot un tikt ievēlētām, tiesības piekļūt informācijai par vēlēšanu noteikumiem un procedūrām, programmām un debatēm formātos, kas būtu pielāgoti cilvēku ar dažāda veida invaliditāti vajadzībām, un tādējādi viņi vēlēšanās joprojām pārstāvēti ir nepietiekami; tā kā datu par nepietiekami pārstāvēto grupu dalību vēlēšanās apjoms joprojām ir ierobežots;
- R. tā kā ES pilsoņu tiesības piedalīties ES demokrātiskajā dzīvē neaprobežojas tikai ar balsošanu vai kandidēšanu Eiropas Parlamenta vēlēšanās; tā kā Līgumos ir paredzēti vairāki līdzdalības instrumenti, kuru mērķis ir veicināt pilsoņu tiešu dialogu ar ES, tostarp tiesības iesniegt lūgumrakstus, tiesības vērsties pie Eiropas Ombuda un tiesības iesniegt Eiropas pilsoņu iniciatīvu;
- S. tā kā dažās ES dalībvalstīs bezvalstnieki ar ilgtermiņa uzturēšanās statusu pilnībā demokrātiskajos procesos iesaistīti nav un tā kā viņiem jo īpaši ir liegta tiesības piedalīties pašvaldību un/vai Eiropas Parlamenta vēlēšanās; tā kā Komisija ar ieteikumu par bezvalstnieku minoritāšu, piemēram, romu, līdztiesības tuvināšanu, klajā nākusī nav: tas faktiski tika ierosināts Eiropas pilsoņu iniciatīvā "Minority SafePack — viens miljons parakstu par dažādību Eiropā";
- T. tā kā ES saskaņā ar izstāšanās līgumu ir jāaizsargā Apvienotajā Karalistē dzīvojošie ES pilsoņi;
- U. tā kā vecāka gadagājuma cilvēki, būdami apņēmīga iedzīvotāju grupa, kas, piedaloties brīvprātīgās darbībās, sociālajās iniciatīvās, kā arī atbalstot un aprūpējot apgādājamus, sniedz būtisku un vērtīgu ieguldījumu sabiedrībā;
- V. tā kā, lai piekļūtu precēm un pakalpojumiem, tostarp sabiedriskajiem pakalpojumiem, arvien vairāk ir vajadzīgas digitālās prasmes;
- W. tā kā digitālā pārkārtošanās rada iespējas un apdraudējumu visām paaudzēm, jo īpaši vecāka gadagājuma cilvēkiem; tā kā tehnoloģiskās pārmaiņas var apdraudēt vecāka gadagājuma cilvēkus, kuriem nav pietiekamu zināšanu, prasmju un pieejas digitālajām tehnoloģijām; tā kā vecāka gadagājuma cilvēki bieži cieš no diskriminācijas, vardarbības, izolācijas un vientulības, atstumtības un autonomijas ierobežojumiem, t. i., tādu digitālo risinājumu ieviešanas, kuros netiek ņemtas vērā viņu vajadzības,

1. pieņem zināšanai Komisijas ziņojumu "2020. gada ziņojums par ES pilsonību — pilsoņu pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana un viņu tiesību aizsardzība" un atzinīgi vērtē tās nepārtraukto apņēmību aizstāvēt ES pilsoņu tiesības, tostarp, regulāri novērtējot iespējas un šķēršļus, kas liedz īstenot pilsoniskās tiesības personām no nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēkiem; pauž nožēlu par to, ka tikai 2 no 18 Komisijas ierosinātajām darbībām ir leģislatīva rakstura; uzsver, ka nākamajiem trijiem gadiem ir nepieciešams visaptverošs ES pilsoņu tiesību novērtējums un skaidri definētas un konkrētas saistības, darbības un likumdošanas iniciatīvas; uzsver, ka saskaņā ar LESD 25. pantā minēto procedūru šis ziņojuma izstrādes par ES pilsonību galīgais mērķis būtu īstenot konkrētas iniciatīvas, proti, ES pilsonības statusos līdzīgi, kā tas ir izdarīts Eiropas Sociālo tiesību pilārā, konsolidēt pilsoņu tiesības un brīvības, kuras pieder tikai pie pilsonības institūta, ietverot Hartā noteiktās pamattiesības un pamatbrīvības, kā arī Eiropas sociālo tiesību pilārā noteiktās sociālās tiesības un LES 2. pantā noteiktās vērtības, kas ir

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

uzskatāmas par Eiropas “publisko telpu” raksturojošiem lielumiem, un cita starpā ietverot šai publiskajai telpai nepieciešamo pārvaldības modeli, cieņu, brīvību, tiesiskas valsts principu, demokrātiju, plurālismu, iecietību, tiesiskumu, taisnīgumu un solidaritāti, kā arī līdztiesību un nediskrimināciju, kas būtu jāņem vērā nākotnē vai, veicot Līgumu iespējamo reformu;

2. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas uzmanības degpunktā atkal ir nonākusi tiesiskas valsts principa ievērošana dalībvalstīs;

3. uzsver, ka neatkarīga tiesu sistēma, tiesībaizsardzības iestāžu pieejamība, vārda brīvība, brīvība iepazīties ar informāciju, to saņemt un tajā dalīties līdztekus mediju plurālismam ir uzskatāmi par būtiskām tiesiskas valsts principa sastāvdaļām; aicina Komisiju par šādām ES pamatvērtībām iestāties gadījumos, kad tās pārkāpj dalībvalstīs;

4. norāda, ka visiem rīkiem, kas traucē tiesību uz privātumu un uz personas datu aizsardzību īstenošanu, ne tikai ir jābūt juridiskajam pamatam, bet tiem ir jābūt arī nepieciešamiem un samērīgiem, kā tas ir pieprasīts Vispārīgajā datu aizsardzības regulā un Hartā;

5. atgādina, ka, neskatoties uz to, ka pārvietošanās brīvība ir uzskatāma par ES projekta pamatelementu, to ir smagi skārusi Covid-19 uzliesmojuma izraisītā bezprecedenta veselības krīze un ar to saistītie valstu ārkārtas pasākumi, tostarp ceļošanas ierobežojumi un iekšējās robežkontroles atjaunošana uz laiku; atkārtoti norāda, ka šie pasākumi ir būtiski negatīvi ietekmējuši privāto dzīvi, darbu, ģimenes un ekonomiskos un sociālos apstākļus, kā to apliecina liels skaits lūgumrakstu; uzsver, ka visiem valsts ārkārtas pasākumiem vajadzētu būt samērīgiem ar to sākotnējo mērķi — ierobežot Covid-19 uzliesmojumu; šajā sakarā aicina Komisiju turpināt uzraudzīt Covid-19 pasākumus un to ietekmi uz tiesībām, kas ir saistītas ar ES pilsonību; mudina dalībvalstis pakāpeniski izbeigt valsts ārkārtas pasākumus, tiklīdz tie vairs nav vajadzīgi; uzsver, ka Covid-19 pandēmija negatīvi ietekmē iedzīvotāju, jo īpaši jauniešu un vecāka gadagājuma cilvēku, labklājību un garīgo veselību;

6. atgādina, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES visvairāk skāra tos ES pilsoņus, kuri pārejas perioda beigās dzīvoja Apvienotajā Karalistē, un tos Apvienotās Karalistes pavalstniekus, kuri pārejas perioda beigās dzīvoja kādā no 27 ES dalībvalstīm; aicina Komisiju cieši uzraudzīt Izstāšanās līguma otrās daļas par pilsoņu tiesībām pareizu īstenošanu, lai pilnībā un efektīvi aizsargātu to pilsoņu tiesības, kuri izmantoja savu pārvietošanās brīvību līdz pārejas perioda beigām;

7. pauž bažas par daudzajiem šķēršļiem, ar kuriem joprojām saskaras varavīksnes ģimenes, kad tās izmanto savas tiesības pārcelties uz citu dalībvalsti, un kurus rada atšķirības valstu tiesību normās par viendzimuma pāru atzīšanu un vecāku un bērna attiecībām; mudina Komisiju un dalībvalstis īstenot ieteikumus, kas ir izklāstīti Parlamenta rezolūcijā par LGBTIQ tiesībām Eiropas Savienībā, tostarp — tā prasību Komisijai pārbaudīt, vai visas dalībvalstis ievēro 2018. gada 5. jūnija spriedumu lietā C-673/16 *Relu Adrian Coman* u. c. pret *Inspectoratul General pentru Imigrări* un *Ministerul Afacerilor Interne* ⁽²⁴⁾, un šo spriedumu ņemt vērā gaidāmajā 2009. gada vadlīniju par brīvu pārvietošanos pārskatīšanā;

8. pauž nožēlu, ka vecākiem un bērniem atšķiršanas vai šķiršanās gadījumā visās dalībvalstīs nav vienādas iespējas izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kādēļ simtiem vecāku Eiropas Savienībā ir sazinājušies ar Lūgumrakstu komiteju, lai panāktu tās atbalstu viņu pārrobežu ģimenes strīdos un gadījumos, kad bērnus ir nolaupijis kāds no vecākiem; aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest sistēmas, ar kuru palīdzību tiktu veikta tādu lietu uzraudzība, kuras attiecas uz bērniem, kas ir kļuvuši par pārrobežu aizgādības strīdu objektiem, un kuras nebūtu diskriminējošas un nekādi nepārkāptu bērna pamattiesības;

9. atgādina, ka pārvietošanās brīvību apdraud ne tikai nozīmīgi pasaules mēroga notikumi; ar nožēlu konstatē, ka daudzie par šo jautājumu saņemtie lūgumraksti liecina par to, ka ES pilsoņi, pastāvīgie iedzīvotāji, kuri ir citas dalībvalsts valstspiederīgie, un ES pilsoņu ģimenes locekļi, kas ir trešo valstu valstspiederīgie, pārceļoties uz citu dalībvalsti, joprojām saskaras ar juridiskiem, administratīviem vai praktiskiem šķēršļiem, jo īpaši, ja runa ir par uzturēšanās procedūram, civilajiem vai sociālajiem jautājumiem, piemēram, ģimenes tiesībām vai pensijām, sociālā nodrošinājuma shēmu savstarpēju koordināciju, iespējām izmantot veselības aprūpes un veselības apdrošināšanas pakalpojumus, izglītību un nodokļu režīmus, un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu; uzsver, ka šie šķēršļi bieži ietver diskriminējošas administratīvās prasības vai patvaļīgas prasības attiecībā uz dokumentiem, kurus parasti citās dalībvalstīs neizsniedz; uzsver, ka šos šķēršļus bieži

⁽²⁴⁾ Eiropas Savienības Tiesas 2018. gada 5. jūnija spriedums *Relu Adrian Coman* u. c. pret *Inspectoratul General pentru Imigrări* un *Ministerul Afacerilor Interne*, C-673/16, EU:C:2018:385.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

vien rada tas, ka Brīvas pārvietošanās direktīvā nav skaidri definēti atsevišķi jēdzieni, piemēram, “visaptveroša veselības apdrošināšana” un “pietiekami līdzekļi”; aicina Komisiju, uzraugot Brīvas pārvietošanās direktīvas īstenošanu, veikt arī diskriminējošas administratīvas prakses uzraudzību dalībvalstīs, jo īpaši vietējā līmenī, un veikt nepieciešamos šādas prakses apkarošanas tiesībsardzības pasākumus un tās pārskatītajās pamatnostādņēs sniegt attiecīgo, Brīvas pārvietošanās direktīvā izmantoto neskaidro jēdzienu skaidrojumus; turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis, dažādu sociālā nodrošinājuma iestāžu starpā pastiprinot informācijas pārrobežu apmaiņu, sekmēt turpmāko sadarbību situācijās, kad darba ņēmēji saņem pabalstus un sociālā nodrošinājuma iemaksas veic dažādās ES dalībvalstīs, lai visas minētās iemaksas varētu pienācīgi ņemt vērā, aprēķinot tiesības uz pensiju;

10. aicina dalībvalstis īstenot saskaņošanas un sadarbības pasākumus, ar kuriem pārrobežu kontekstā efektīvi risina jautājumus par dubultu aplikšanu ar nodokli automašīnu reģistrācijas gadījumā, diskriminēšanu nodokļu jomā un dubulto aplikšanu ar nodokļiem jebkurā pārrobežu kontekstā un labāk ņem vērā darba ņēmēju pārrobežu mobilitātes reālos apstākļus; uzskata, ka dubultās aplikšanas ar nodokļiem jautājumi, piemērojot spēkā esošās divpusējās nodokļu konvencijas vai atsevišķām dalībvalstīm veicot vienpusējas darbības ar nodokļiem, nav pietiekami risināti, tādēļ būtu nepieciešama saskaņota un savlaicīga ES līmeņa rīcība;

11. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu pa to, ka tā pārskatīs noteikumus par konsulāro aizsardzību; aicina Komisiju šajā pārskatā iekļaut izvērtējumu par konsulārās aizsardzības pieejamību personām ar dažāda veida invaliditāti; mudina Komisiju nodrošināt palīdzību nepārstāvēto dalībvalstu ES pilsoņiem; mudina Komisiju un dalībvalstis tajā paredzēt arī tiesības uz konsulāro aizsardzību personām, kurām dalībvalsts ir izdevusi ceļošanas dokumentu, kaut arī tās nav attiecīgās valsts pilsoņi;

12. atgādina, ka minimālajām algām ir svarīga nozīme, lai nodrošinātu, ka tiek īstenots Eiropas sociālo tiesību pilārs un ka neviens netiek atstāts novārtā; uzsver, ka pārrobežu un sezonas darba ņēmēji dzīvo nepastāvīgos apstākļos, jo īpaši pēc Covid-19 krīzes; aicina Komisiju un dalībvalstis novērst neaizsargātību, ar ko saskaras pārrobežu un sezonas migrējošie darba ņēmēji saistībā ar Covid-19 krīzi, un nodrošināt, ka visiem darba ņēmējiem Eiropas Savienībā tiek piešķirts augsts sociālās aizsardzības līmenis un taisnīgas, pienācīgi apmaksātas darbvietas, tostarp, nodrošinot ar darbaspēka mobilitāti saistīto Savienības tiesību aktu un tiesību uz vienādu samaksu par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu efektīvu piemērošanu un izpildi; uzskata, ka šī pieeja ir būtiska, lai novērstu ES pilsoņu marginalizāciju, dotu viņiem iespēju pilnībā un aktīvi piedalīties mūsu demokrātijā un aizsargātu viņu tiesības, kas izriet no ES pilsonības;

13. konstatē, ka personas ar invaliditāti statusa savstarpējas atzīšanas mehānisma trūkums ir viens no iemesliem, kāpēc personām ar invaliditāti ir grūti īstenot savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, iegūt izglītību, būt nodarbinātiem un baudīt kultūras labumus; atbalsta savstarpēji atzītas ES invaliditātes kartes izstrādi, lai Eiropas Savienībā nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi konkrētiem pabalstiem; aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest ES invaliditātes karti, lai garantētu personu ar invaliditāti pārvietošanās brīvību;

14. mudina visas dalībvalstis ratificēt ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām un parakstīt tai pievienoto protokolu; mudina Komisiju, ratificējot šo konvenciju, veikt nepieciešamos pasākumus, pateicoties kuriem, personas ar invaliditāti varētu pilnībā izmantot savas Eiropas pilsoņu tiesības, neciešot ne no viena diskriminācijas veida;

15. pauž bažas par bezpajumtnieku marginalizāciju to sarežģīto dzīves apstākļu un tā informācijas trūkuma dēļ, ar kuru viņi saskaras; aicina dalībvalstis veikt pasākumus, ar kuriem aizsargā bezpajumtnieku dzīvību un viņu tiesības, kā arī viņus uzrunāt ar informācijas kampaņām par šiem pasākumiem un tādējādi veicināt viņu iekļaušanos sociālajā un politiskajā dzīvē un pilsoniskajā sabiedrībā;

16. atzinīgi vērtē Komisijas 2020. gada ziņojumā par ES pilsonību paziņoto nodomu atjaunināt direktīvas par mobilo ES pilsoņu balsstiesībām pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanās (Padomes Direktīvas 94/80/EK un 93/109/EK); šajā sakarā uzsver, ka steidzami ir jālikvidē visi šķēršļi un grūtības, kas kavē mobilo ES pilsoņu, tostarp personu ar invaliditāti, balsstiesību izmantošanu, palielinot un atvieglojot informācijas sniegšanu par pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanām un balsošanas procedūram (iespējams, izmantojot pilnībā pieejamu vienotu ES mēroga informācijas platformu), mudinot dalībvalstis, jo īpaši vietējā līmenī, sekmēt mobilo ES pilsoņu balsstiesību izmantošanu, kā arī, izpētot un īstenojot attālinātas balsošanas, tostarp elektroniskās balsošanas, iespējas, lai palielinātu un veicinātu demokrātisko līdzdalību; uzsver,

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

ka attālinātās balsošanas nolūkā dalībvalstīm ir jānodrošina elektronisko un interneta sistēmu izstrādes un ieviešanas pārredzamība, iespēja veikt manuālus vai elektroniskus pārskatus, neapdraudot balsošanas slepenību un personas datu aizsardzību saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem; atgādina, ka dažās dalībvalstīs personām ar invaliditāti, uz kurām attiecas dažādi aizsardzības pasākumi (piemēram, aizbildnība), automātiski tiek liegta politiskā līdzdalība un tādējādi liegtas tiesības balsot; uzsver nepieciešamību no šā radikālā risinājuma atteikties, lai atbalstītu cilvēkus ar invaliditāti atsevišķās dzīves jomās; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par sadarbību ar dalībvalstīm un Parlamentu, pateicoties kurai, tiks garantētas personu ar invaliditāti politiskās tiesības tajā pašā mērā, kādā tiek garantētas citu personu tiesības, un jo īpaši nodrošināts, ka šīs tiesības tiek izmantotas nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās;

17. aicina Komisiju un dalībvalstis Eiropas vēlēšanu sadarbības tīklā apmainīties ar paraugpraksi par to, kā risināt nelabvēlīgā situācijā esošu pilsoņu grupu īpašās vēlēšanu vajadzības nolūkā palielināt viņu dalību vēlēšanās un nodrošināt, ka viņi spēj efektīvi izmantot savas balsstiesības nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību pēc visaptverošiem datiem par nepietiekami pārstāvētām vēlēšanu kategorijām un vajadzību vienoties par tādu nelabvēlīgā stāvoklī esošu grupu kopējo definīciju pamatkopu, kuru starpā var būt tādas grupas kā *LGBTIQ*, migranti un bēgļi, cilvēki no mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem, rasu, etniskām vai lingvistiskām minoritātēm un personas ar invaliditāti.

18. turklāt atgādina, ka lūgumrakstu temats bieži ir ārzemēs dzīvojošo ES pilsoņu vēlēšanu tiesības; konstatē, ka vairākas dalībvalstis saviem pilsoņiem tiesības balsot valsts parlamenta vēlēšanās liedz, tiklīdz viņi pārceļas uz citu ES valsti; uzskata, ka balsstiesību liegšana ES pilsoņiem, pamatojoties uz viņu uzturēšanos ārvalstīs, kā arī viņu tiesību balsot dzīvesvietas valsts vēlēšanās neatzīšana varētu ierobežot pārvietošanās brīvību, kā rezultātā varētu tikt liegtas pamattiesības uz politisko līdzdalību; uzsver, ka vairākas dalībvalstis ir izslēgušas pastāvīgos iedzīvotājus, kas ir citas ES dalībvalsts pilsoņi, no vietējās un Eiropas Parlamenta vēlēšanās balsstiesīgo personu loka;

19. uzsver, ka vairāk nekā 60 % respondentu, kas piedalījās sabiedriskajā apspriešanās par 2020. gada ziņojumu par Eiropas pilsonību, uzskatīja, ka netiek darīts pietiekami daudz, lai informētu pilsoņus par viņu ES pilsoņu tiesībām; aicina Komisiju un dalībvalstis ES pilsoņus labāk informēt par viņu tiesībām un pienākumiem tā, lai attiecīgo informāciju uztvertu personas ar dažāda veida invaliditāti, un nodrošināt, ka minētās tiesības vienādā mērā ievēro gan viņu izcelsmes valstī, gan jebkurā citā dalībvalstī; uzsver, ka ir svarīgi izveidot valsts līmeņa tīmekļa vietnes, kurās būtu izskaidrotas ES pilsoņu tiesības un veids, kā sazināties ar Eiropas Parlamenta deputātiem un uzraudzīt viņu balsojumus un pieņemtos lēmumus;

20. mudina dalībvalstis savās skolu programmās lielāku vērību veltīt politiskai izglītībai par ES jautājumiem, tostarp par ES pilsoņu tiesībām, un atbilstoši pielāgot skolotāju apmācību; uzskata, ka dalībvalstīm ar savu izglītības sistēmu starpniecību būtu jāveicina skolu ciemošanās ES iestādēs; uzsver, ka pieejamai izglītībai ir būtiska nozīme nākamā pilsoņu informēšanā;

21. atzīst, ka pašreizējā ES līdzdalības satvara struktūra var radīt cilvēkiem šaubas par to, kurš kanāls ir piemērotāks viņu vajadzībām, un tādējādi atturēt viņus no pieejamo instrumentu izmantošanas saziņai ar ES iestādēm; aicina Komisiju un dalībvalstis likt lietā piemērotus rīkus, ar kuriem nodrošina to, ka ES pilsoņi un iedzīvotāji tiek pilnībā informēti par viņu tiesībām iesniegt lūgumrakstus Parlamentam saskaņā ar LESD 227. pantu un viņu tiesībām vērsties pie Ombuda saskaņā ar Pamattiesību hartas 44. pantu, kas ir viņu tiesību ievērošanas un informēšanas par iespējamiem pārkāpumiem līdzekļi;

22. prasa izveidot tiešsaistes vienas pieturas aģentūru, kurā vienuviet atrastos visi ES līdzdalības instrumenti un kas sniegtu informāciju, konsultācijas un atbalstu mijiedarbībai ar ES visās ES oficiālajās valodās un to darītu veidā, kas būtu saprotams personām ar dažādu tipu invaliditāti, tādējādi palīdzot lietotājiem noteikt un izmantot vispiemērotāko kanālu, kas tuvinātu iedzīvotājus Eiropas Savienībai un stiprinātu viņu demokrātisko līdzdalību; tic, ka šāda vienas pieturas aģentūra integrētu dažādo līdzdalības instrumentu izmantošanu, vienlaikus pilnībā atraisot to potenciālu;

23. atgādina par savu atbalstu Konferencē par Eiropas nākotni; pauz stingru pārliecību, ka Konference kalpo par iespēju augšupējai dalībai ES demokrātiskajā procesā; atkārtoti prasa Konferencē izstrādāt konkrētus ieteikumus, kas iestādēm būtu jāīsteno un jāpārvērš konkrētos darbos; aicina visus Konferences dalībniekus veikt reālas, Konferencē sekojošas darbības;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

24. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ombudam, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, to lūgumrakstu komitejām un valstu ombudiem vai līdzīgām kompetentajām iestādēm.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0082

Taisnīgāka un vienkāršāka nodokļu sistēma atvaseļošanas stratēģijas atbalstam

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par taisnīgāku un vienkāršāku nodokļu sistēmu atvaseļošanas stratēģijas atbalstam (EP turpmākie pasākumi saistībā ar Komisijas jūlijā pieņemto rīcības plānu un 25 iniciatīvām PVN, uzņēmējdarbības nodokļu un individuālu nodokļu uzlikšanas jomā) (2020/2254(INL))

(2022/C 347/20)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 225. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 15. jūlija paziņojumu “Rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atvaseļošanas stratēģiju” (COM(2020)0312),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 15. jūlija paziņojumu “Laba nodokļu pārvaldība ES un ārpus tās” (COM(2020)0313),
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 7. aprīļa paziņojumu par rīcības plānu PVN jomā “Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks pieņemt lēmumu” (COM(2016)0148),
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 3. marta paziņojumu “Apritējis gads kopš Covid-19 uzliesmojuma: fiskālās politikas atbildes pasākumi” (COM(2021)0105),
- ņemot vērā vēl nepieņemtos Komisijas priekšlikumus, it īpaši par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (KUIINB), par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (KKUINB)⁽¹⁾ un par dokumentu kopumu par nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā⁽²⁾, kā arī Eiropas Parlamenta nostājas attiecībā uz šiem priekšlikumiem,
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 15. janvāra paziņojumu “Virzība uz efektīvāku un demokrātiskāku lēmumu pieņemšanu ES nodokļu politikā” (COM(2019)0008),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumu “Eiropas digitālās nākotnes veidošana” (COM(2020)0067),
- ņemot vērā ESAO? G20 Iekļaujošās struktūras darbam ar nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas (BEPS) jautājumiem (Iekļaujošā struktūra) 2015. gada oktobra rīcības plānu,
- ņemot vērā 2018. gadā pieņemto ESAO? G20 Iekļaujošās struktūras starpposma ziņojumu *Tax Challenges Arising from Digitalisation* (Digitalizācijas radītās problēmas nodokļu jomā) un 2019. gada maijā pieņemto darba programmu, lai rastu konsensa risinājumu ekonomikas digitalizācijas radītajām problēmām nodokļu jomā,
- ņemot vērā ziņojumus par detalizētajiem pirmā un otrā pīlāra plāniem, ko/ESAO? G20 Iekļaujošā struktūra pieņēma 2020. gada 14. oktobrī, kā arī ESAO veiktās ekonomiskās analīzes un ietekmes izvērtēšanas rezultātus,
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 18. maija paziņojumu “Uzņēmējdarbības nodokļi 21. gadsimtā” (COM(2021)0251),

(¹) Komisijas 2016. gada 25. oktobra priekšlikums Padomes direktīvai par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (COM(2016)0685) un 2016. gada 25. oktobra priekšlikums Padomes direktīvai par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (KKUINB) (COM(2016)0683).

(²) Šis dokumentu kopums ietver Komisijas 2018. gada 21. marta paziņojumu “Laiks izveidot modernu, taisnīgu un efektīvu nodokļu standartu digitālajai ekonomikai” (COM(2018)0146), 2018. gada 21. marta priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko paredz noteikumus par uzņēmumu nodokļa uzlikšanu nozīmīgas digitālas klātbūtnes gadījumā (COM(2018)0147), 2018. gada 21. marta priekšlikumu Padomes direktīvai par digitālo pakalpojumu nodokļa kopējo sistēmu attiecībā uz ieņēmumiem, ko rada konkrētu digitālo pakalpojumu sniegšana (COM(2018)0148) un Komisijas 2018. gada 21. marta ieteikumu par uzņēmumu aplikšanu ar nodokli ievērojamas digitālas klātbūtnes gadījumā (C(2018)1650).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā 2021. gada ziņojumu par nodokļiem — pārskats par nodokļu politiku ES dalībvalstīs, TAXUD ĢD, 2021. gada 18. maijs,
 - ņemot vērā Starptautiskā Valūtas fonda ziņojumu *Taxing Multinationals in Europe* (Nodokļu uzlikšana starptautiskiem uzņēmumiem Eiropā), Eiropas un fiskālo lietu departaments, 2021. g., Nr. 21/12,
 - ņemot vērā dažādo par starptautiskiem nodokļu jautājumiem rīkoto G7, G8 un G20 samitu iznākumu,
 - ņemot vērā 2015. gada 16. decembra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par uzņēmumu ienākuma nodokļa politikas pārredzamības, koordinācijas un konverģences veicināšanu Savienībā ⁽³⁾,
 - ņemot vērā rezolūcijas, kas saistītas ar TAXE īpašajām komitejām: 2015. gada 25. novembra rezolūciju par nodokļu nolēmumiem un citiem rakstura vai ietekmes ziņā līdzīgiem pasākumiem ⁽⁴⁾ (TAXE 1), 2016. gada 6. jūlija rezolūciju par nodokļu nolēmumiem un citiem rakstura vai ietekmes ziņā līdzīgiem pasākumiem ⁽⁵⁾ (TAXE 2) un 2019. gada 26. marta rezolūciju par finanšu noziegumiem, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu ⁽⁶⁾ (TAXE 3),
 - ņemot vērā 2017. gada 13. decembra rezolūciju un ieteikumu pēc izmeklēšanas attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas ⁽⁷⁾ (PANA),
 - ņemot vērā ziņojumu par ES prasību īstenošanu attiecībā uz apmaiņu ar nodokļu informāciju: progress, gūtā pieredze un risināmās problēmas (2020/2046(INI)),
 - ņemot vērā ziņojumu par ES politikas par kaitējošu nodokļu praksi reformēšanu (tostarp Rīcības kodeksa jautājumu grupas reformu) (2020/2258(INI)),
 - ņemot vērā Reglamenta 47. un 54. pantu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0024/2022),
- A. tā kā Covid-19 krīzes nepieredzētā apmēra un ietekmes uz ekonomiku dēļ samazinājās nodokļu ieņēmumi un palielinājās parāds un budžeta izdevumi, lai aizsargātu sabiedrību un ekonomiku, un tā kā rezultātā strauji palielinās valsts parāds; tā kā nodokļu apiešana, krāpšana nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas apdraud valstu ieņēmumus, kā arī publisko finanšu ilgtspēju, nodokļu uzlikšanas sistēmas un nodokļu taisnīgumu; tā kā ir ļoti svarīgi cīnīties pret nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, vienlaikus saglabājot nodokļus tādā līmenī, lai atbalstītu ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, kā arī Savienības ekonomisko un sociālo atveseļošanu un ilgākā termiņā risināmus uzdevumus, tādus kā sabiedrības novecošanās, ekoloģiskā un klimatiskā pārkārtošanās un ekonomikas digitalizācija, neapdraudot atbilstošus nodokļu ieņēmumus;
- B. tā kā nodokļu sloga sadalījums ir nobīdījies no bagātības uz ienākumiem, no kapitāla uz ienākumiem no darba un uz patēriņu, no starptautiskiem uzņēmumiem uz maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un no finanšu sektora uz reālo ekonomiku, tādējādi nodokļu slogam novirzoties no mobiliem uz mazāk mobiliem nodokļu maksātājiem;
- C. tā kā ātrai atveseļošanai ir nepieciešama spēcīga reakcija ekonomikas un fiskālā politikas veidā, īstenojot reformas, veicot investīcijas un cita starpā: i) nodrošinot praksē vienlīdzīgus konkurences apstākļus nodokļu maksātājiem un uzņēmumiem, samazinot vai likvidējot nodokļu atvieglojumus, kas negodīgi nostāda MVU neizdevīgākā stāvoklī, tostarp šajā nolūkā mazinot birokrātisko slogu, lai veicinātu konkurenci un gan iekšzemes tirdzniecību, gan tirdzniecību vienotajā tirgū, un izveidojot vienkāršu, taisnīgāku, digitālu un paredzamāku nodokļu vidi; ii) garantējot nodokļu ieņēmumus dalībvalstīm, lai tās varētu finansēt atveseļošanu, pārkārtošanos uz bezoglekļa ekonomiku, parāda attiecības pret IKP samazināšanu un investīciju palielināšanu, un iii) nodrošinot taisnīgu nodokļu uzlikšanu uzņēmumiem un iedzīvotājiem, uzlabojot pārredzamību un ticību sabiedrībai un godīgai konkurencei, balstoties uz kopīgi pieņemtiem standartiem un koordinētām un digitalizētām ziņošanas sistēmām;

⁽³⁾ OV C 399, 24.11.2017., 74. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 366, 27.10.2017., 51. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 101, 16.3.2018., 79. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 108, 26.3.2021., 8. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 369, 11.10.2018., 132. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- D. tā kā Komisijas rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju (turpmāk "Rīcības plāns") ir daļa no Savienības plašākas nodokļu stratēģijas pievienotās vērtības nodokļa (PVN) un uzņēmumu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa uzlikšanas jomā; tā kā Rīcības plānā ir izklāstīta divējāda pieeja, kas apvieno darbības cīņai pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un to pasākumu vienkāršošanu, kuru mērķis ir likvidēt nevajadzīgus šķēršļus un administratīvo slogu nodokļu maksātājiem, it īpaši iedzīvotājiem un MVU;
- E. tā kā MVU ir 99 % no visiem Savienības uzņēmumiem un rada divas no trim privātā sektora darbvietām, taču atbilstības nodokļu tiesību aktiem nodrošināšanas izmaksas ir 30 % no tiem uzliktā nodokļu sloga, savukārt lielo uzņēmumu gadījumā tās ir tikai 2 %;
- F. tā kā ir nepieciešams pastiprināt savstarpējo uzticēšanos un sadarbību starp dalībvalstu nodokļu iestādēm un dalībvalstīm apmainīties ar labāko praksi valsts ziņošanas sistēmas jomā;
- G. tā kā Eiropas Revīzijas palātas 2021. gada īpašajā ziņojumā par nodokļu informācijas apmaiņu Eiropas Savienībā ⁽⁸⁾ ir konstatēts, ka informācija, ar ko dalībvalstis apmainās, ir novecojusi, neprecīza un nepilnīga;
- H. tā kā spēkā esošie starptautiskie noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokli vairs nav piemēroti pašreizējā ekonomikas digitalizācijas un globalizācijas kontekstā; tā kā norises digitalizācijas jomā, lielāka atkarība no nemateriāliem aktīviem un to pieaugums vērtības ķēdēs rada gan izredzes, gan sarežģītas problēmas ekonomisko darbību un ar nodokli apliekamu notikumu izsekojamības ziņā, tostarp sniedz iespēju piekopt nodokļu apiešanas praksi, it īpaši gadījumos, kad ekonomiskajām darbībām ir pārrobežu raksturs vai kad tās notiek ārpus Savienības;
- I. tā kā uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanā būtu jāvadās pēc principa, ka peļņu apliek ar nodokli tur, kur tā tiek gūta, saskaņotāka un koordinētāka pieeja uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanai visā Savienībā varētu veicināt tādas negodīgas konkurences novēršanu, kuru rada kaitējoša nodokļu prakse, kas izkropļo vienotā tirgus darbību un bieži vien izraisa resursu nepareizu piešķiršanu;
- J. tā kā labāka Savienības un valstu nodokļu iestāžu sadarbība uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanas jomā un lielāka pārredzamība var uzlabot nodokļu iekasēšanu un nodokļu saistību izpildi un ir nepieciešama, lai stiprinātu godīgu konkurenci vienotajā tirgū, tādējādi padarot efektīvāku nodokļu iestāžu darbu; tā kā uz pieejamo datu efektīvāku izmantošanu vērsta tehnoloģijas un digitalizācijas izmantošana var palielināt nodokļu iestāžu darba efektivitāti un pārredzamību, samazināt atbilstības nodrošināšanas izmaksas un paaugstināt sabiedrības uzticēšanos, tā kā digitalizācijas jomā panāktais progress gan nodokļu maksātājiem, gan nodokļu iestādēm sniedz jaunas iespējas, kā sistemātiski novērst noteikta veida krāpšanu nodokļu jomā, un arī var atvieglot nodokļu uzlikšanu mobilām nodokļu bāzēm,

Vispārīgi apsvērumi par Komisijas Rīcības plānu taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta atveseļošanas stratēģiju

1. atzinīgi vērtē Rīcības plānu un atbalsta tā pilnīgu īstenošanu; konstatē, ka lielākā daļa no tā 25 darbībām attiecas uz PVN, kas ir atbilstoši, ņemot vērā augsto ieņēmumu zaudējumu līmeni PVN jomā un nepieciešamību atbalstīt uzņēmumus, it īpaši MVU; tomēr uzskata, ka, lai labāk apzinātos iespējamo ietekmi uz nodokļu maksātājiem un uzņēmumiem, konkrētu tiesību aktu priekšlikumu papildināšanas nolūkā būtu jāveic ietekmes izvērtēšana; atzinīgi vērtē neseno vienošanos Padomē par PVN likmēm, tomēr joprojām pauž bažas par to, ka galīgais PVN režīms Padomē nav guvis atbalstu; aicina Komisiju pārskatīt Rīcības plānu, ņemot vērā starptautiskās norises Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO)/G20 līmenī un Covid-19 pandēmiju;
2. uzskata par ļoti svarīgu Komisijas lēmumu īstenot iniciatīvas, kuru mērķis ir pastiprināt sadarbību starp nodokļu iestādēm un uzlabot procedūras noteikumu saskaņošanu vienotajā tirgū; atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu "ES programma uz sadarbību balstītai nodokļu saistību izpildes nodrošināšanai" kā metodi nodokļu iestāžu un uzņēmumu mudināšanai uz ciešāku sadarbību un iesaka pieņemt skaidrus atbilstības un darbības noteikumus, kā arī iespējami paplašināt šo programmu, tajā iekļaujot ar PVN saistītus jautājumus; atzinīgi vērtē un ar nepacietību gaida Komisijas likumdošanas

⁽⁸⁾ Eiropas Revīzijas palātas 2021. gada 26. janvāra īpašais ziņojums Nr. 03/2021 "Nodokļu informācijas apmaiņa Eiropas Savienībā: stabils pamats, nepilnības īstenošanā".

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

iniciatīvu tam, lai ieviestu kopēju standartizētu Savienības mēroga sistēmu attiecībā uz ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa atvieglojumiem, papildinot to ar mehānismu informācijas apmaiņai un sadarbībai starp nodokļu iestādēm; šajā sakarā un reaģējot uz nesējamiem *Cum-Ex* atklājumiem un ESAO/G20 globālo vienošanos par nodokļiem, aicina Komisiju izvērtēt labumu, ko varētu sniegt minimālā faktiskā ienākumu izcelsmes vietā ieturētā nodokļa likme; šajā sakarā aicina Komisiju atsākt diskusijas par nobloķēto Direktīvas 2003/49/EK⁽⁹⁾ (Procentu un honorāru maksājumu direktīva) pārskatīšanu;

3. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu modernizēt, vienkāršot un saskaņot prasības PVN jomā, izmantojot uz darījumiem balstītu ziņošanu reālā laikā un e-rēķinu sagatavošanu; atzīmē, ka šādai ziņošanai jābūt tādai, kas ir viegli veicama nodokļu maksātājiem un vienlaikus ļauj nodokļu administrācijām gūt pārskatu par dažādajiem darījumiem reālā laikā, līdz ar to atvieglojot krāpšanas un riskantu ekonomisko darbību novēršanu un atklāšanu; uzskata, ka dalībvalstīm būtu jāsaņemas ziņošanas prasības un nodokļu veidlapas; uzskata, ka viena no iespējām, kā mazināt krāpšanu nodokļu jomā, ir datizraces instrumenta "Darījumu tīkla analīze" (TNA) izmantošana, un atbalsta tā turpmāku pilnveidošanu un labākās prakses apmaiņu starp dalībvalstīm;

4. atgādina, ka, veicot jebkādas nodokļu pasākumus — pagaidu vai ne —, būtu jāizvairās no kropļojošiem investēšanas lēmumiem un ka šādi pasākumi būtu jāizmanto kā instruments, lai atbalstītu Līgumā par Eiropas Savienības darbību 3. panta 3. punktā izklāstīto Savienības mērķu, to skaitā Eiropas uzņēmumu konkurētspējas, īstenošanu; uzsver, ka ziņošanas prasībām nevajadzētu izraisīt administratīvo izmaksu nesamērīgu pieaugumu ekonomikas dalībniekiem, it īpaši MVU; atzīmē — lai efektīvi novērstu nodokļu ieņēmumu zaudējumus, iespējams, ir nepieciešami kvalitatīvāki dati un lielāks to apjoms; uzstāj, ka jāievēro princips, ar kuru saskaņā jebkādas datus, ko nodokļu iestādes vāc no nodokļu maksātājiem, ievērojot nodokļu maksātāju tiesības, dalībvalstīm sniedz tikai vienreiz, garantējot visaugstākā līmeņa drošību un nodrošinot atbilstību tiesību aktiem par datu aizsardzību; norāda uz datu un digitālo instrumentu potenciālu birokrātijas mazināšanā un nodokļu maksātāju dažādo pienākumu vienkāršošanā, it īpaši PVN deklarāciju un kopsavilkuma paziņojumu jomā, un atzīmē — lai maksimāli palielinātu datu izmantošanas efektivitāti, būtu jāizmanto mākslīgais intelekts un dažādas programmatūras; pauž nepieciešamību turpināt centienus pastiprināt administratīvo sadarbību starp dalībvalstīm, lai mazinātu krāpšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas; uzskata — lai izveidotu efektīvāku sistēmu, būtu ne tikai jāpalielina apmaiņai paredzēto datu apjoms, bet arī jāuzlabo to kvalitāte;

5. uzsver, ka dalībvalstu nodokļu noteikumu daudzveidība ir apgrūtināša problēma, it īpaši MVU un jaunuzņēmumiem, kas darbojas vai vēlas sākt tirdzniecību vienotajā tirgū, jo tiem ir jāsaņemas ar līdz pat 27 dažādām nodokļu sistēmām; uzskata, ka pienācīga uzmanība būtu jāpievērš tam, ka MVU nākas saskarties ar lielākām atbilstības nodrošināšanas izmaksām; uzsver, ka MVU nevajadzētu vēl vairāk sodīt, uzliekot tiem finansiālu slogu, kas saistīts ar to darbības pielāgošanu dažādām valstu sistēmām, un ka tiem vajadzētu būt viegli pieejamām priekšrocībām, kuras sniedz vienotais tirgus;

6. uzsver, ka ilgtspējīgas atveseļošanas stratēģijā būtu jāņem vērā joprojām zemo procentu likmju noturīgums un inflācijas pieaugums visā Savienībā; uzskata, ka nodokļu slogu nevajadzētu pārvietot no kapitāla pieauguma uz ienākumiem no darba, kā tas pašlaik notiek; šajā sakarā uzskata, ka lielāka uzmanība būtu jāpievērš lielajam skaitam mobilo darba ņēmēju;

7. atkārtoti uzsver *NextGenerationEU* līdzekļu nozīmi Savienības ekonomikas atveseļošanā un uzsver iespēju izmantot Atveseļošanas un noturības mehānismu, lai veiktu fiskālās reformas un investīcijas, kā rezultātā tiktu izveidota taisnīgāka, ilgtspējīgāka un labāk digitalizēta nodokļu sistēma; atgādina, ka programmas "Fiscalis" 2021.–2027. gadam — kuras budžets ir 269 miljoni EUR — mērķis ir cīnīties pret krāpšanu nodokļu jomā un ka ar tās palīdzību tiek veicināta Savienības un dalībvalstu budžeta ieņēmumu iekasēšana, palīdzot dalībvalstu nodokļu iestādēm uzlabot sadarbību, lai apkarotu krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un agresīvu nodokļu plānošanu;

8. pieņem zināšanai, ka aplēstais ieņēmumu zaudējums starptautiskas fizisku personu izvairīšanās no nodokļu maksāšanas dēļ 2016. gadā bija 46 miljardi EUR; atzīmē pašreizējos vienotā tirgus izkropļojumus, kurus rada kaitējoša nodokļu prakse, kas izraisa kaitējošu nodokļu konkurenci; norāda, ka vienlaikus ar Rīcības plānu tika publicēts arī Komisijas paziņojums par labu nodokļu pārvaldību ES un ārpus tās, kurā īpaša uzmanība veltīta nepieciešamībai reformēt ES Rīcības

⁽⁹⁾ Padomes 2003. gada 3. jūnija Direktīva 2003/49/EK par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic asociēti uzņēmumi dažādās dalībvalstīs (OV L 157, 26.6.2003., 49. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

kodeksu attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem un kritērijus, kas iekļauti ES sarakstā ar jurisdikcijām, kuras nesadarbojas; pauž nožēlu par sastingumu abu jautājumu izskatīšanā Padomē; pieņem zināšanai ECOFIN padomes 2021. gada 8. decembra sanāksmes iznākumu; šajā sakarā pauž nožēlu, ka dalībvalstu finanšu ministri nespēja vienoties par 1997. gada ES Rīcības kodeksa attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem reformu, un atgādina Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par ES politikas par kaitējošu nodokļu praksi reformēšanu (tostarp Rīcības kodeksa jautājumu grupas reformu); atkārtoti pauž atbalstu Komisijas nodomam paplašināt Rīcības kodeksa jautājumu grupas darbības jomu, lai tajā iekļautu citus režīma veidus un vispārējus valstu uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmu aspektus, un mudina Komisiju turpināt pilnveidot koordinācijas mehānismus, tādus kā profesionālizvērtēšanas procedūras Rīcības kodeksa jautājumu grupas ietvaros; iesaka iekļaut preferenciālus iedzīvotāju ienākuma nodokļa režīmus, lai pievērstos īpašām pilsonības shēmām vai pasākumiem, kas piesaista ļoti mobilas turīgas fiziskas personas un digitālos klejotājus, jo tas var radīt būtiskus iekšējā tirgus izkropļojumus; aicina Komisiju 2022. gadā gaidāmā nodokļu simpozija ietvaros analizēt izkropļojumus vienotajā tirgū un ierosināt samērīgus koriģējošus pasākumus;

Pārmaiņas veicinoši faktori

9. uzskata — lai izstrādātu efektīvus priekšlikumus efektīvai nodokļu zaudējumu samazināšanai, ļoti svarīgas ir precīzākas aplēses par kopējiem nodokļu zaudējumiem Savienībā un to sistēmisko iemeslu sīka analīze; vērš uzmanību uz to, ka aplēses var būtiski uzlabot uzņēmumu un nodokļu administrāciju sniegto datu pieejamība; vērš uzmanību arī uz to, cik svarīga ir ESAO uzņēmumu ienākuma nodokļa statistikas datubāze un dalībvalstu ieguldījums tajā; pauž nožēlu par to, ka Padome Eiropas Parlamentam nav sniegusi nepieciešamo informāciju saistībā ar DAC īstenošanas ziņojumu; uzsver, ka krāpšana PVN jomā, piemēram, karuseļveida krāpšana, tieši ietekmē PVN pašu resursus un līdz ar to ES ieņēmumu sastāvu⁽¹⁰⁾; uzsver arī, ka krāpšanas PVN jomā tipoloģijām ir daudz dažādu aspektu un ka tās var mainīties, lai pielāgotos jaunam tiesiskajam regulējumam, tādām kā ierosinātā galīgā sistēma; aicina Komisiju iniciēt koordinētus dalībvalstu centienus izveidot kopīgu sistēmu statistikas datu vākšanai par karuseļveida krāpšanu PVN jomā; norāda, ka šādas sistēmas izveidē varētu balstīties uz dažās dalībvalstīs jau izmantoto praksi; pieņem zināšanai ES Nodokļu novērošanas centra izveidi un aicina Komisiju sniegt neatkarīgu līdz šim paveiktā darba izvērtējumu attiecībā uz to, kā virzīt uz priekšu šo sagatavošanas darbību, ko Eiropas Parlaments uzsāka, balstoties uz Savienības gada budžeta izmēģinājuma projektu;

10. atgādina, ka uz skaidri noteiktām tiesībām un pienākumiem balstīta nodokļu pārredzamība, taisnīgums un noteiktība ir galvenais princips, uz ko balstoties, veidot nodokļu maksātāju un nodokļu administrāciju savstarpēju uzticēšanos; ņemot vērā iepriekš minēto, atbalsta oficiāla statusa piešķiršanu Nodokļu maksātāju tiesību hartai, lielāku konsekvenci attiecībā uz noteikumiem par fizisko personu rezidenci nodokļu vajadzībām un informācijas apmaiņas pastiprināšanu; uzskata, ka būtu jāapsver pasreizējā Eiropas strīdu izšķiršanas mehānisma turpmāka pilnveidošana un trūkumu apzināšana tā darbībā; uzskata arī, ka strīdu iznākums būtu jādara publiski pieejams kopsavilkuma veidā, kas kā būtisku, taču ne komerciāli sensitīvu informāciju ietvertu arī no strīda iznākuma izrietošo faktisko nodokļu likmi, ko maksā nodokļu maksātāji;

11. konstatē, ka jaunais darba režīms, piemēram, tāldarbs, darba ņēmējiem un darba devējiem rada gan sarežģītus uzdevumus, gan iespējas; uzsver steidzamo nepieciešamību labāk definēt rezidences nodokļu vajadzībām jēdzienu fizisko personu gadījumā, ņemot vērā jauno darba režīmu, kas ir strauji attīstījies Covid-19 pandēmijas dēļ; uzsver, ka dalībvalstis, lai noteiktu rezidences nodokļu vajadzībām statusu, joprojām izmanto dažādus kritērijus un ka tas rada nodokļu dubultas uzlikšanas vai dubultas neuzlikšanas risku; šajā sakarā atgādina par Rīcības plānu, kurā paziņots par Komisijas ieceri 2022./2023. gadā nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu, kas precizēs, kādos gadījumos nodokļu maksātāji, kuri Savienībā darbojas pāri robežām, ir uzskatāmi par rezidenti nodokļu vajadzībām; ar nepacietību gaida šo Komisijas priekšlikumu, ar ko būtu jācenšas nodrošināt konsekventāku rezidences nodokļu vajadzībām noteikšanu vienotā tirgus darbības robežās;

12. ar nepacietību gaida Komisijas priekšlikumu DAC8, ar ko paredzēts paplašināt automatisko informācijas apmaiņu, tajā iekļaujot arī kriptoaktīvus; šajā sakarā atgādina par Eiropas Parlamenta pieņemtajiem ieteikumiem, kas minēti DAC īstenošanas ziņojumā; uzskata, ka noteiktība nodokļu jomā būtu lielāka, ja dalībvalstīm būtu vienota izpratne par nodokļu

⁽¹⁰⁾ BUDG komitejas brīfings *EU Own Resources (2020)* (ES pašu resursi (2020)), sk. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/647459/IPOL_BRI\(2020\)647459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/647459/IPOL_BRI(2020)647459_EN.pdf).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

politiku, stimuliem un praksi, kas nekropļo vienoto tirgu; aicina Komisiju iesniegt analīzi par pamatnostādņēm vai citiem pasākumiem, kas varētu palīdzēt sasniegt minēto mērķi;

13. atzinīgi vērtē darbības, kuras Komisijas uzņēmies, lai novērstu un izšķirtu strīdus dubultas PVN uzlikšanas jomā;

14. atzīmē, ka Savienības lēmumu pieņemšanas process neveicina pārmaiņas, jo nodokļu politika ir dalībvalstu prerogātīva un lēmumi par to ir jāpieņem vienprātīgi; atgādina, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 116. pants nosaka, ka dalībvalstīm ir jālikvidē konkurences izkropļojumi iekšējā tirgū; pauž nožēlu par to, ka pašreizējā situācija dažreiz izraisa nodokļu noteikumu nevienādu vai nekonsekventu piemērošanu un aizkavēšanos nodokļu prakses vai standartu saskaņošanā visā Savienībā; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt saskaņotākus un konsekventākus nodokļu noteikumus un to īstenošanu, aizsargāt vienotā tirgus darbību un nodrošināt principa “nodokļus uzliek tur, kur tiek radīta peļņa” ievērošanu; pauž nožēlu par to, ka Padomē joprojām ir nobloķēti vairāki priekšlikumi, piemēram, par KUIINB, Procentu un honorāru maksājumu direktīvas pārskatīšanu un Rīcības kodeksa attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem reformu;

15. šajā sakarā atgādina par Komisijas paziņojumu “Virzība uz efektīvāku un demokrātiskāku lēmumu pieņemšanu ES nodokļu politikā”; atzīmē, ka, lai gan LESD 116. panta piemērošana ir ierosināta Rīcības plānā, tas nodokļu jautājumos vēl nav noticis un ka šī panta piemērošana ļautu lēmumu pieņemšanu Padomē padarīt efektīvāku; aicina Komisiju, Eiropas Parlamentu un Padomi konferences par Eiropas nākotni ietvaros saistībā ar Savienības finanšu interešu aizsardzību turpināt pētīt lēmumu pieņemšanas procedūru, kas tiek izmantota, kad tiek lemts par nodokļu politiku;

16. uzsver, ka cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā liela nozīme ir ātrai informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm; atzinīgi vērtē Rīcības plānā iekļauto priekšlikumu par *Eurofisc 2.0*, lai turpinātu pilnveidot *Eurofisc*; stingri atbalsta Komisijas ierosinājumu paplašināt tā darbības jomu, tajā iekļaujot arī tiešo nodokļu uzlikšanu; atbalsta to, lai *Eurofisc* kļūtu par Savienības nodokļu informācijas centru, kas kalpotu ne tikai PVN vajadzībām; atgādina — lai *Eurofisc* būtu efektīvs kā Savienības krāpšanas apkarošanas ekspertu tīkls, tas ir jāstiprina un tam ir jānodrošina pietiekami resursi, lai varētu veikt kopīgu riska analīzi, koordinēt izmeklēšanu un sadarboties ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), Eiropolu un Eiropas Prokuratūru (*EPPO*), it īpaši ar mērķi izmeklēt krāpšanu PVN jomā;

17. ar nepacietību gaida Padomes Direktīvas 2011/64/ES⁽¹¹⁾ pārskatīšanu, par ko paziņots Komisijas tiesību aktu kopumā tainīgai un vienkāršai nodokļu uzlikšanai; atzīmē lielās cenu atšķirības starp dalībvalstīm un to, ka tās stimulē pārrobežu iepirkšanos; atzīmē arī to, ka ir parādījušies jauni produkti, tādi kā e-cigaretes, karsētas tabakas izstrādājumi un jauni tabakas izstrādājumi; ar nepacietību gaida apņēmīgu pārskatīšanu nodokļa likmju jomā, kuras mērķis būtu efektīvāks ieguldījums veselības jomas mērķu īstenošanā;

Savienības nodokļu politikas uzdevumi PVN jomā

18. konstatē, ka pašreizējā Savienības PVN sistēma joprojām ir pārāk sarežģīta, it īpaši MVU, un neaizsargāta pret krāpšanu un ka vienlaikus tā rada augstas atbilstības nodrošināšanas izmaksas ekonomikas dalībniekiem⁽¹²⁾; atzīmē, ka dalībvalstis ir pieņēmušas atšķirīgus pasākumus, lai cīnītos pret krāpšanu nodokļu jomā; atgādina, ka steidzami būtu jāpievēršas PVN sistēmas modernizācijai un pārejai uz Savienībā saskaņotāku PVN sistēmu⁽¹³⁾;

19. uzsver, ka PVN iztrūkuma un krāpšanas nodokļu jomā problēmas risināšanai vajadzētu būt Savienības un dalībvalstu steidzamai prioritātei ekonomikā pēc Covid-19 krīzes; pauž bažas par PVN iztrūkuma apmēru, kas saskaņā ar aplēsēm 2018. gadā bija aptuveni 140 miljardi EUR, no kuriem 50 miljardi EUR iztrūkums bija saistīts ar pārrobežu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un krāpšanu nodokļu jomā; ar bažām atzīmē, ka saskaņā ar Komisijas izvērtējumu Covid-19 krīzes dēļ

⁽¹¹⁾ Padomes 2011. gada 21. jūnija Direktīva 2011/64/ES par tabakas izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm (OV L 176, 5.7.2011., 24. lpp.).

⁽¹²⁾ Saskaņā ar EPRS EAVA 2021. gada septembra aplēsēm PVN iztrūkums, tostarp pārrobežu izvairīšanās no PVN maksāšanas un krāpšana PVN jomā, 2020. gadā bija aptuveni 120 miljardi EUR (sk. 42. lpp.).

⁽¹³⁾ Saskaņā ar EPRS EAVA 2021. gada septembra aplēsēm paplašināta dalībvalstu sadarbība un pilnīga vienas pieturas aģentūras ieviešana varētu samazināt PVN iztrūkumu par aptuveni 29 miljardiem EUR un atbilstības nodrošināšanas izmaksas uzņēmumiem — par aptuveni 10 miljardiem EUR (sk. 39. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

PVN iztrūkums varētu palielināties, pārsniedzot 160 miljardus EUR; atzīmē, ka PVN iztrūkuma sarežģītā sastāva dēļ ir nepieciešamas daudzpusīgas darbības, kas būtu īpaši pielāgotas šo iztrūkumu veicinošo faktoru konkrētajiem elementiem;

20. uzsver, ka pašreizējā PVN sistēma joprojām ir sadrumstalota, kas rada būtisku administratīvo slogu uzņēmumiem — it īpaši tiem, kas darbojas pāri robežām, un MVU —, tādējādi mazinot labumu, ko sniedz darbība vienotajā tirgū, un arī radot dalībvalstīm izmaksas iespējamu ieņēmumu zaudējumu veidā; atzīmē, ka Komisijai jaunajos priekšlikumos būtu jāņem vērā MVU īpašās vajadzības un jārada vienlīdzīgi konkurences apstākļi, tostarp, ieviešot prasības, kas attiecīgā gadījumā balstītos uz robežvērtību;

21. atzinīgi vērtē Savienības vienas pieturas aģentūras izveidi, kuras mērķis ir vienkāršot nodokļu saistību izpildi, it īpaši, mazinot pārrobežu nenoteiktību vienotajā tirgū un samazinot pārrobežu operāciju izmaksas, tādējādi dodot iespēju pārrobežu ekonomikas dalībniekiem Savienībā vieglāk izpildīt PVN saistības e-komercijas jomā; aicina Komisiju apsvērt iespējas, kā paplašināt vienas pieturas aģentūras darbības jomu, lai tā aptvertu plašāku pakalpojumu klāstu, it īpaši attiecībā uz visiem B2C darījumiem ar precēm un pašu kapitāla nodošanu, atļaujot uzņēmumiem reģistrēties kā PVN maksātājiem tikai vienā valstī; atzinīgi vērtē priekšlikumu par vienotu PVN reģistrāciju;

22. atzīmē Komisijas iniciatīvu pārskatīt pašreizējo finanšu pakalpojumiem un apdrošināšanai piemēroto atbrīvojumu no PVN, it īpaši, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības un dalībvalstu noteikumu pārskatīšanu šajā jomā; uzsver, ka šādai pārskatīšanai būtu jānodrošina, ka noteikumi par finanšu pakalpojumu aplikšanu ar PVN ir piemēroti pašreizējai digitālajai ekonomikai, tostarp finanšu tehnoloģijai, un ka Savienības uzņēmumiem starptautiskā līmenī tiek saglabāti vienlīdzīgi konkurences apstākļi;

23. atzīmē, ka Komisija Rīcības plānā ir norādījusi, ka “labi izstrādātai nodokļu sistēmai ir svarīga loma, atbalstot zaļo pārkārtošanos”, un ka tā varētu palīdzēt sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus; ņemot vērā iepriekš minēto, ar nepacietību gaida priekšlikumu par PVN likmju pārskatīšanu pasažieru pārvadājumiem piemēroto atbrīvojumu jomā, par ko paziņots Komisijas tiesību aktu kopumā taisnīgai un vienkāršai nodokļu politikai; uzsver nepieciešamību līdzsvarot nodokļu kopuma struktūru, lai pakāpeniski līdz minimumam samazinātu ienākumiem no darba uzliktā nodokļa ietekmi uz darba ņēmējiem, un strādāt pie taisnīgākas nodokļu sistēmas;

24. ar bažām atzīmē, ka dažas dalībvalstis parasti neatbrīvo no PVN ziedojumus natūrā — lai gan saskaņā ar Padomes Direktīvu 2006/112/EK⁽¹⁴⁾ šāda atbrīvošana ir iespējama —, kā rezultātā uzņēmumi iznīcina patēriņa preces, it īpaši atpakaļ atdotās; aicina Komisiju izdot norādījumus dalībvalstīm, paskaidrojot, ka PVN atbrīvojumu piemērošana ziedojumiem natūrā ir saderīga ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem par PVN, kamēr dalībvalstis nav pieņēmušas priekšlikumu Padomes direktīvai (COM(2018)0020, it īpaši tā 98. panta 2. punkts);

25. aicina Komisiju analizēt un izpētīt iespējas izmantot tehnoloģiju, piemēram, mākslīgo intelektu un dažādu programmatūru, to piemērojot reāllaika vai gandrīz reāllaika ziņošanai par PVN B2B darījumos, vienlaikus ņemot vērā datu aizsardzību un konfidencialitāti; atzīmē, ka vislabākais rezultāts tiks sasniegts, ja vienotajā tirgū tiks ieviesti un izmantoti datu analīzes instrumenti vai ja šādas ziņošanas standarti tiks noteikti vienlaikus visā Savienībā;

26. atzinīgi vērtē EPPO darbības uzsākšanu 2021. gada jūnijā;

27. atzinīgi vērtē TNA un atbalsta Eurofisc locekļu pastiprinātas sadarbības noteikšanu, lai ātri atklātu karuseļveida krāpšanas gadījumus; aicina Komisiju veikt pasākumus, lai efektīvāk izmantotu TNA instrumentu, un īpašu uzmanību pievērst iesniegto datu kvalitātei, jo tā ir svarīgs instruments krāpšanas PVN jomā novēršanā; šajā sakarā aicina Komisiju pārbaudīt to, kā TNA instruments tiek izmantots dalībvalstīs, un palīdzēt tām ieviest norādījumus par labāko praksi; uzskata — lai nodokļu maksātājiem samazinātu atbilstības nodrošināšanas izmaksas, sniedzamie dati būtu jārada

⁽¹⁴⁾ Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīva 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

automatizētai digitalizētai sistēmai, ko izmanto to datu paziņošanai, kurus nodokļi maksātāji iesniedz nodokļu iestādēm⁽¹⁵⁾ (piemēram, pielikumā minētajai e-rēķinu sagatavošanas sistēmai);

Starptautiskajā un Savienības nodokļu sistēmā notiekošās reformas

28. atzīmē aplēstā uzņēmumu ienākuma nodokļa apiešanas radītā nodokļu iztrūkuma samazināšanos⁽¹⁶⁾ līdz aptuveni 35 miljardiem EUR gadā salīdzinājumā ar iepriekšējām Komisijas aplēsēm (50–70 miljardi EUR) pirms BEPS apkaršanas pasākumu ieviešanas un korelāciju starp situācijas uzlabošanas šajā jomā un Komisijas veiktajiem likumdošanas centieniem ar mērķi apkarot nodokļu apiešanu; atzīmē arī 2019. gada Nodokļu apiešanas novēršanas direktīvas īstenošanu un prasa Komisijai sagatavot izvērtējuma ziņojumu par tās ietekmi un īstenošanu; uzsver — tas, ka daži uzņēmumi joprojām var samazināt veicamos nodokļu maksājumus, apejot nodokļus vai izmantojot agresīvu nodokļu plānošanu, apdraud godīgu konkurenci vienotajā tirgū un bieži vien kaitē MVU konkurētspējai; atgādina, ka nodokļu apiešanas radītais nodokļu iztrūkums var sasniegt līdz pat 190 miljardiem EUR⁽¹⁷⁾, ja ņem vērā īpašos nodokļu režīmus, neefektīvu nodokļu iekasēšanu un cita veida praksi; uzsver, ka vienpusēji īpašie režīmi, tādi kā zemākas uzņēmumu ienākuma nodokļa likmes, ko piemēro dažiem nodokļu maksātājiem, var apdraudēt stabilas nodokļu bāzes Eiropas Savienībā;

29. vērš uzmanību uz to, ka pašreizējā globālā nodokļu vide ir novecojusi un ka šo jautājumu var vispusīgi risināt tikai globālā līmenī; atzinīgi vērtē vēsturisko ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras ietvaros panākto divu pilāru vienošanos par nodokļu uzlikšanas tiesību piešķiršanu un minimālās faktiskās nodokļu likmes piemērošanu 15 % apmērā starptautisku uzņēmumu globālajai peļņai; uzskata, ka tā ir unikāla iespēja — starptautisko nodokļu sistēmas labāka saskaņošana ar ekonomikas attīstību, turpinot novērst godīgas konkurences izkropļojumus tirgū, kura pastiprinājās Covid-19 krīzes laikā un izgaismoja problēmas, kas saistītas ar nodokļu uzlikšanu lieliem starptautiskiem uzņēmumiem; atzīmē, ka saskaņā ar šo vienošanos visiem tās dalībniekiem jāatceļ digitālo pakalpojumu nodokļi un citi līdzīgi pasākumi un jāaņem neievieš šādus pasākumus nākotnē; norāda uz nepieciešamību Savienībā un ārpus tās efektīvi īstenot divu pilāru risinājumu, lai nodrošinātu taisnīgāku peļņas un nodokļu uzlikšanas tiesību sadalījumu starp valstīm attiecībā uz lielākajiem un ienesīgākajiem starptautiskajiem uzņēmumiem; atzinīgi vērtē Komisijas 2021. gada 22. decembra leģislatīvo priekšlikumu par iekļaujamo struktūras abu pilāru īstenošanu; aicina Padomi ātri pieņemt šādus priekšlikumus, lai minētā vienošanās varētu stāties spēkā līdz 2023. gadam; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu par čaulas sabiedrību izmantošanu;

30. pieņem zināšanai to, ka dažas dalībvalstis ir veikušas vienpusējus pasākumus, kas ietekmēja starptautiskās sarunas; atzīmē — lai īstenotu Daudzpusējo konvenciju, visām pusēm līdz 2023. gada beigām būs pakāpeniski jāatsakās no visiem digitālo pakalpojumu nodokļiem un citiem līdzīgiem pasākumiem attiecībā uz visiem uzņēmumiem un jāaņem neievieš šādus pasākumus nākotnē;

Likt pamatus jaunai Savienības darba programmai uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanas jomā

31. atgādina, ka Savienības nākotnes politikai un politiskajai izvēlei uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanas jomā būtu jābalstās uz nodokļu taisnīgumu, efektivitāti un pārredzamību, vienlaikus ņemot vērā arī nepieciešamību nodrošināt dalībvalstu nodokļu ieņēmumu stabilitāti, jo valdībām ir izšķiroši svarīga loma ilgtspējīgas ekonomiskās atgūšanās no Covid-19 izraisītās krīzes atbalstīšanā, kā rezultātā tiktu panākts tas, ka visu veidu starptautiskie uzņēmumi maksā taisnīgu nodokļu daļu, vienlaikus samazinot atbilstības nodrošināšanas izmaksas nodokļu maksātājiem, it īpaši MVU, kā arī likvidējot konkurences izkropļojumu avotus vienotajā tirgū, tirdzniecībā un investēšanā;

⁽¹⁵⁾ Priekšlikums apsvērt iespēju atteikties no pašreizējās ziņošanas sistēmas un izveidot saskaņotu ziņošanas sistēmu pārrobežu darījumiem ļautu vieglāk saistīt darījumus (kā to apstiprināja EPRS pētījums);

⁽¹⁶⁾ COM(2020)0312, 5. lpp. Pastāv arī citas aplēses, piemēram, Eiropas Parlamenta veiktā aplēse, ar kuru saskaņā finanšu noziegumu, izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanas radītie zaudējumi sasniedz 190 miljardus EUR. Balstoties uz ESAO visaptverošo darbu, kas atspoguļots bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas (BEPS) ziņojumā (11. darbība), globālie ieņēmumu zaudējumi, pirms tika pieņemti jebkādi BEPS apkaršanas pasākumi, sasniedza aptuveni 100–240 miljardus USD jeb 0,35 % no globālā IKP. Komisija ir aplēsusi, ka, pirms dalībvalstis vienojās par Pirmo un Otro nodokļu apiešanas novēršanas direktīvu, 50–70 miljardi EUR bija attiecināmi uz Savienību.

⁽¹⁷⁾ Turpat.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

32. atbalsta loģisko pamatu 2023. gadā gaidāmajam Komisijas priekšlikumam par uzņēmējdarbību Eiropā: satvars ienākuma nodokļa uzlikšanai (*BEFIT*), lai, balstoties uz taisnīgu, visaptverošu un efektīvu sadalījumu ar formulas palīdzību un kopēju nodokļu bāzi uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanai, izstrādātu jaunu un vienotu Savienības noteikumu kopumu par uzņēmumu ienākuma nodokli, kas uzņēmumiem sniegs skaidrību un paredzamību, atspoguļojot ESAO sarunās par 1. un 2. pīlāru panākto vienprātību; atgādina, ka iepriekšējos Savienības mēģinājumos izstrādāt vienotu noteikumu kopumu tika ņemti vērā šādi trīs faktori: darbs, aktīvi un pārdošana; uzskata, ka īpašas uzmanības veltīšana tikai vienam faktoram nevienlīdzīgi ietekmētu dalībvalstu nodokļu ieņēmumus; aicina Komisiju apsvērt pasākumus, kas atvieglotu gaidāmā priekšlikuma par *BEFIT* īstenošanu, it īpaši MVU;

33. tomēr uzskata, ka, veidojot politisku atbalstu pārmaiņām, *BEFIT* iniciatīva būtu jāatbalsta ar politiska procesa palīdzību un ka šī iniciatīva būtu jāpapildina ar pamatīgu ietekmes izvērtēšanu, lai iezīmētu nākotnes priekšlikumu veidolu, un ka tam būtu jāveicina vienprātības panākšana starp dalībvalstīm; ar nepacietību gaida sīkāku informāciju par *BEFIT* iniciatīvu un tāpēc aicina Komisiju sākt plašu iekļaujošu apspriešanos ar ieinteresētajām personām, dalībvalstīm, tostarp to parlamentiem, un Eiropas Parlamentu un iesaistīties dialogā ar ekspertiem un pilsoņiem par vadošajiem principiem, pirms Komisija 2023. gadā nāk klajā ar *BEFIT* priekšlikumu; uzsver, ka vienota noteikumu kopuma īstenošana būtiski mazinātu iespējas novirzīt peļņu ar nodokļu plānošanas režīmu palīdzību, vienlaikus samazinot atbilstības nodrošināšanas izmaksas, it īpaši attiecībā uz pārrobežu ekonomiskajām darbībām;

34. atzīmē, ka jaunā uzņēmumu ienākuma nodokļa darba programma ietver mehānismu, kura mērķis ir ar stimulu sistēmas palīdzību novērst priekšrokas došanu parāda, nevis pašu kapitāla finansēšanai, lai tādējādi nākotnē palīdzētu atbalstīt uzņēmumu noturību nelabvēlīgos ekonomiskos apstākļos un likvidēt stimulus, kas atbalsta tādu uzņēmumu finansēšanas modeli, kurš ir pārāk atkarīgs no parāda; atzīmē arī Komisijas nodomu izstrādāt priekšlikumu par atlaidi, ar kuras palīdzību mazina priekšrokas došanu parāda finansēšanai, un prasa Komisijai veikt visaptverošu ietekmes izvērtējumu un iekļaut stingrus noteikumus cīņai pret nodokļu apiešanu, lai nepieļautu, ka kapitālam piemērotas nodokļu atlaides netiek izmantotas kā jauns instruments nodokļu bāzes samazināšanai;

35. atbalsta to, ka nodokļu pārredzamības nolūkā tiek vākti regulāri atjaunināti dati par faktiskajām uzņēmumu ienākuma nodokļa likmēm, kas tiek piemērotas Savienības lielāko uzņēmumu Savienībā gūtajai peļņai; uzskata, ka šāda kartēšana būtu jāizmanto, lai izvērtētu spēkā esošā nodokļu satvara un noteikumu efektivitāti;

36. prasa Komisijai līdz 2022./2023. gadam iesniegt vienu vai vairākus tiesību aktu priekšlikumus, ņemot vērā šī ziņojuma pielikumā izklāstītos ieteikumus;

37. uzskata, ka prasītā priekšlikuma finansiālā ietekme būtu jāsedz ar atbilstošiem budžeta piešķirumiem;

o

o o

38. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju un pielikumā izklāstītos ieteikumus nosūtīt Komisijai un Padomei.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

IETEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PIEPRASĪTĀ PRIEKŠLIKUMA SATURU

A. Vienkāršošana un atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšana nodokļu maksātājiem

Ieteikums A1: vienota ES PVN reģistrācijas procedūra un vienots ES PVN numurs

Eiropas Parlaments aicina Komisiju virzīties uz vienotas ES PVN reģistrācijas procedūras pieņemšanu un vienota ES PVN numura ieviešanu līdz 2023. gadam.

Šādai procedūrai būtu:

- jāsamazina atbilstības nodrošināšanas izmaksas, it īpaši MVU, kas darbojas vienotajā tirgū, un jāpiedāvā visā Savienībā vienāds PVN reģistrācijas process (ievērojot dažādos reģistrācijas nosacījumus dalībvalstīs);
- jānodrošina, ka reģistrācija ir viegli pieejama un ka tās veikšanai tiek izmantota(-as) saskaņota(-as) tiešsaistes platforma (-as), kas darbojas vienādi visā Savienībā noteiktā minimālajā skaitā valodu, lai to varētu vieglāk izmantot visā Savienībā.

Ieteikums A2: vienkāršāka nodokļu uzlikšana Eiropas uzņēmēj sabiedrībām (SE)/ MVU un ar tām

Eiropas Parlaments aicina Komisiju līdz 2023. gadam ieviest pasākumus, lai vēl vairāk samazinātu izmaksas un nodokļu uzlikšanas sarežģītību MVU un SE.

- Komisijai būtu jāierosina vairākas šajā ziņojumā minētas iniciatīvas, kurām būt ātri jāseko konkrētiem priekšlikumiem, lai atbalstītu MVU ekonomiskajos apstākļos pēc Covid-19 krīzes.
- Lai vēl vairāk atbalstītu Eiropas uzņēmēj sabiedrības un jaunuzņēmumus, Eiropas Parlaments prasa Komisijai apsvērt iespēju ieviest vienotu Eiropas uzņēmēj sabiedrībām un jaunuzņēmumiem piemērojamu Eiropas mēroga ienākumu nodokļa režīmu, lai līdz minimumam samazinātu ar nodokļu saistību izpildi saistītās izmaksas, it īpaši gadījumos, kad tie darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī. Šis režīms SE būtu fakultatīvs (piemēram, to ierobežotu aprozijums), un tas varētu balstīties uz SE. No šī režīma gūtie nodokļu ieņēmumi tiktu piešķirti dalībvalstīm, izmantojot iepriekš saskaņotu formulu (piemēram, balstoties uz nodarbināto rezidentu īpatsvaru).

B. Lielāka noteiktība nodokļu maksātājiem un/vai dalībvalstu nodokļu administrācijām

Ieteikums B1: strīdu izšķiršanas mehānisms gadījumiem, kad divas vai vairākas dalībvalstis pieprasa rezidences nodokļu vajadzībām statusu

Eiropas Parlaments aicina Komisiju pārdomāt gūto pieredzi, konstatēt vēl nenovērstos trūkumus spēkā esošajā Padomes Direktīvā (ES) 2017/1852 par nodokļu strīdu izšķiršanas mehānismiem Eiropas Savienībā un ierosināt efektīvu(-us) veidu(-us), kā risināt pašreizējos konfliktus un novērst neskaidrības attiecībā uz fizisko un juridisko personu rezidences vietu, jo tie rada nodokļu dubultas uzlikšanas un/vai neuzlikšanas risku. Aicina Komisiju līdz 2023. gadam nākt klajā ar priekšlikumiem par rezidences nodokļu vajadzībām definīciju.

Eiropas Parlaments arī atgādina, ka strīdu iznākumam vajadzētu būt publiski pieejamam kopsavilkuma veidā, balstoties uz Direktīvas (ES) 2017/1852 18. pantā izklāstīto procedūru, un ka tam būtu jāietver faktiskās nodokļa likmes. Minētajam režīmam ir jānodrošina termiņi — atspoguļojot strīda radītās problēmas nodokļu maksātājiem — lēmuma pieņemšanai, kas būs juridiski saistošs un kura īstenošana tiks nodrošināta. Ņemot vērā pārmaiņas ekonomikā pēc Covid-19 pandēmijas, tostarp pāreju uz tāl darbu, Komisijai pēc iespējas drīzāk būtu jāizvērtē, vai spēkā esošie tiesību akti ir pietiekami, lai mazinātu nodokļu dubultas uzlikšanas risku nodokļu maksātājiem, un attiecīgā gadījumā jāpārskata minētā direktīva vai arī jāierosina jauni pasākumi. Ir konstatēts arī, ka minētajai direktīvai trūkst pamanāmības un ka Komisijai būtu jādara vairāk, lai nodrošinātu, ka iedzīvotāji apzinās šī mehānisma pieejamību.

Ieteikums B2: automātiskās informācijas apmaiņas paplašināšana

Eiropas Parlaments aicina Komisiju izvērtēt nepieciešamību paplašināt automātisko informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, to attiecinot arī uz citām ienākumu un aktīvu kategorijām, tādām kā kriptoaaktīvi (DAC8), un apsvērt vispiemērotāko veidu, kā to izdarīt. Tas, ka dalībvalstīm ir juridiski saistošs pienākums sniegt datus tikai par tām kategorijām, par kurām informācija jau ir pieejama, šķiet, ir iemesls informācijas trūkumam par atsevišķām ienākumu un aktīvu kategorijām.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Ieteikums B3: pamatnostādnes par pozitīviem nodokļu stimuliem

Eiropas Parlaments aicina Komisiju izdot pamatnostādnes par nodokļu stimuliem, kas nekropļo vienoto tirgu. Nodokļu maksātājiem un dalībvalstīm būtu lielāka noteiktība nodokļu jomā, ja dalībvalstīm būtu vienota izpratne par to, kādi nodokļu stimuli veicina ekonomikas sniegumu Savienībā, nekaitējot vienotā tirgus darbībai.

C. Nodokļu iztrūkuma un atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšana**Ieteikums C1: e-rēķinu sagatavošana**

Eiropas Parlaments aicina Eiropas Komisiju:

- nekavējoties noteikt visā Savienībā kopīgu standartu e-rēķinu sagatavošanai un līdz 2022. gadam samazināt izmaksas, ko rada sadrumstalotu un starp dalībvalstīm atšķirīgu nodokļu sistēmu izveide;
- noteikt e-rēķinu sagatavošanas lomu ziņošanā reālā laikā;
- apsvērt iespēju līdz 2023. gadam visā Savienībā pakāpeniski ieviest obligātu e-rēķinu sagatavošanu, īpašu uzmanību pievēršot atbilstības nodrošināšanas izmaksu būtiskai samazināšanai, it īpaši MVU. Rēķinu izdošana būtu jāpārvalda, tikai izmantojot valsts pārvaldītu(-as)/sertificētu(-as) sistēmu(-as) un nodrošinot pilnīgu datu aizsardzību;
- līdz 2023. gadam izpētīt iespēju, ka minētā sistēma varētu kritērijiem atbilstošiem nodokļu maksātājiem daļēji (vai pilnībā) nodrošināt datus/dokumentus par nodokļu saistību izpildi, tostarp atbildību par šo deklarāciju (vai to atsevišķi daļi) atbilstību, it īpaši no atbilstības nodrošināšanas izmaksu un riska MVU samazināšanas viedokļa.

Ieteikums C2: alternatīva PVN iztrūkuma samazināšanai

Lai būtiski samazinātu PVN iztrūkumu Savienībā, it īpaši ekonomiskajos apstākļos pēc Covid-19 krīzes, Eiropas Parlaments aicina Komisiju ierosināt pasākumus, kas ievērojami samazinātu konstatēto PVN iztrūkumu, sevišķi to, kas saistīts ar Savienības pārrobežu tirdzniecībai piemērojamo atbrīvojumu. Šo prasību iespējams izpildīt, līdz 2022.–2023. gadam īstenojot vienu vai vairākas šādas iniciatīvas:

- sākt no jauna galīgā režīma iniciatīvu kā visdabiskāko un efektīvāko veidu, kā cīnīties pret krāpšanu PVN jomā, kas ik gadu rada ievērojamu nodokļu ieņēmumu zaudējumu;
- vienkāršot ar PVN saistīto pienākumu izpildi un saņemt datus, kas nepieciešami situācijas krāpšanas nodokļu jomā uzraudzībai un šīs problēmas risināšanai ⁽¹⁾, lai mazinātu ar pārrobežu tirdzniecību saistīto PVN administratīvo slogu. Tāpēc aicina Komisiju pakāpeniski, taču nekavējoties ierosināt pašreizējās vienas pieturas aģentūras platformas paplašināšanu no uzņēmumu darījumiem ar patērētājiem (B2C) līdz uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem (B2B), it īpaši attiecībā uz tām B2C preču piegādēm, par kuru PVN samaksu atbildīgā persona nav iedibināta dalībvalstī, kurā PVN ir jāmaksā, attiecībā uz konkrētiem B2B pakalpojumu sniegšanas gadījumiem, kad sniegtie pakalpojumi pārsvarā ir B2C pakalpojumi, un saistībā ar Direktīvas 2006/112/EK 196. pantu;
- izstrādāt un ierosināt standartu datu sniegšanai tiešsaistē (pirmām kārtām) par Savienības pārrobežu tirdzniecību, vēlamas, izmantojot datus, kas iegūti no e-rēķinu sagatavošanas (vai no citiem avotiem, taču ievērojot principu, ka dati ir sniedzami tikai vienreiz), tostarp efektīvu un ļoti drošu centralizētu vai decentralizētu datu apstrādi krāpšanas atklāšanai. Šie dati aizstās visas šajā jomā pastāvošās ziņošanas prasības un samazinās vispārējās atbilstības nodrošināšanas izmaksas, it īpaši MVU. Savāktie dati būtu jāizmanto, pienācīgi ievērojot konfidencialitāti un ņemot vērā visus attiecīgos tiesību aktus par datu aizsardzību. Varētu apsvērt blokķēžu (vai alternatīvas) tehnoloģijas izmantošanu, un shēmas, kas balstās uz kopējiem Savienības standartiem, varētu pārvaldīt privāti piegādātāji.

Ieteikums C3: vienota saskaņota nodokļu deklarācija un vienas pieturas aģentūra

Eiropas Parlaments aicina Komisiju nākt klajā ar likumdošanas iniciatīvu par:

⁽¹⁾ EPRS EAVA uzskata, ka paplašinātas sadarbības scenārijs — informācijas apmaiņa + vienas pieturas aģentūra — radīs Eiropas pievienoto vērtību aptuveni 39 miljardu EUR apmērā.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

vienotu un saskaņotu uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju, lai Savienībā atbalstītu BEFIT. Lai vienkāršotu šīs deklarācijas sagatavošanu, varētu izmantot standartizētu pieeju nodokļu deklarācijas saturam un formātam. Šāds risinājums palīdzētu vienkāršot uzņēmumu ienākuma nodokļa paziņošanu un mazināt nepieciešamību izmantot ārpalpojuma darbu, kas saistīts ar nodokļu saistību izpildi, it īpaši tiem MVU, kuri veic pārrobežu uzņēmējdarbību.

Ieteikums C4: nodokļu novērošanas centrs, lai uzraudzītu un mērītu tendences ES nodokļu uzlikšanas jomā

Eiropas Parlaments 2019. gadā ierosināja sākt sagatavošanas darbības "ES Nodokļu novērošanas centrs" īstenošanu. Eiropas Parlaments aicina Komisiju sniegt neatkarīgu paveiktā darba izvērtējumu un ierosināt veidus, kā virzīt uz priekšu šo iniciatīvu.

D. Jauna koordinēta Eiropas uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēma

Ieteikums D1: ar priekšrokas došanu parāda, nevis pašu kapitāla finansēšanai saistītās problēmas risināšana

Komisija ir paziņojusi par iniciatīvu mazināt ar nodokļiem saistīto priekšrokas došanu parāda, nevis pašu kapitāla finansēšanai uzņēmumu lēmumu pieņemšanā par investēšanu (šādu noslieci par labu parāda finansēšanai izraisa iespējas atskaitīt procentu maksājumus par parāda finansēšanu).

Eiropas Parlaments aicina Komisiju:

- veikt pamatīgu ietekmes izvērtējumu un gaidāmajā priekšlikumā par nodokļu atbrīvojumiem pašu kapitāla finansēšanas veicināšanai iekļaut stingras klauzulas ar mērķi apkarot izvairīšanos no nodokļu maksāšanas; uzskatīt, ka šādu noslieci var novērst, vai nu atļaujot veikt jaunus izmaksu atskaitījumus, kas saistīti ar kapitāla finansēšanu, vai arī mazinot procentu atskaitīšanas iespējas, un atgādina, ka pārsniedzošo aizņēmumu izmaksu atskaitījumu samazināšana līdz 20 % no nodokļu maksātāja peļņas pirms procentu maksājumiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas (EBITDA) ir vēl viens veids, kā mazināt priekšrokas došanu parāda, nevis pašu kapitāla finansēšanai.

Ieteikums D2: vienots nodokļu noteikumu kopums Savienībai

Saistībā ar gaidāmo BEFIT Eiropas Parlaments aicina Komisiju:

- analizēt uzņēmumu reālās ekonomiskās darbības dažādos elementus (tirdzniecība, darbaspēks, aktīvi) un nodrošināt to ņemšanu vērā;
- sākt plašu apspriešanu, kurā tiktu iesaistītas dalībvalstis, valstu parlamenti un Eiropas Parlaments.

E. Nodokļu administrāciju efektivitāte, nodokļu informācijas apmaiņa un datu kvalitāte

Ieteikums E1: Eurofisc 2.0

Eiropas Parlaments aicina Komisiju:

- stiprināt Savienības krāpšanas apkarošanas ekspertu tīklu Eurofisc un nodrošināt pietiekamus resursus efektīvai kopīgas riska analīzes veikšanai, izmeklēšanas koordinēšanai un sadarbībai ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF), Eiropoļu un Eiropas Prokuratūru, it īpaši nolūkā izmeklēt krāpšanu PVN jomā;
- nākt klajā ar priekšlikumu par Eurofisc 2.0. Atkārtoti ieteikumus, kas iekļauti tā 2021. gada 16. septembra rezolūcijā par ES prasību īstenošanu attiecībā uz apmaiņu ar nodokļu informāciju: progress, gūtā pieredze un risināmās problēmas. Atzīmē, ka Eurofisc 2.0 varētu būtiski veicināt to, ka nodokļu administrācijas efektīvi izmanto apmaiņas ceļā iegūto nodokļu informāciju, un uzlabot šādas informācijas kvalitāti.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2022)0053

Reģionālie ekonomikas pārskati lauksaimniecībā *I**

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz reģionālajiem ekonomikas pārskatiem lauksaimniecībā groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 138/2004 (COM(2021)0054 – C9-0020/2021 – 2021/0031(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 347/21)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0054),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 338. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0020/2021),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2021. gada 10. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu (A9-0282/2021),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

P9_TA(2022)0054

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošana — pieteikums EGF/2021/006 ES/Cataluņa automotīve — Spānija

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu (Spānijas pieteikums EGF/2021/006 ES/Cataluņa automotīve) (COM(2022)0020 – C9-0015/2022 – 2022/0010(BUD))

(2022/C 347/22)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2022)0020 – C9-0015/2022),
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 28. aprīļa Regulu (ES) 2021/691 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1309/2013⁽¹⁾ (“EGF regula”),
 - ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (“DFS regula”) ⁽²⁾, un jo īpaši tās 8. pantu,
 - ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ⁽³⁾, un jo īpaši tā 9. punktu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0038/2022),
- A. tā kā Savienība ir izveidojusi likumdošanas un budžeta instrumentus, lai sniegtu papildu atbalstu darba ņēmējiem, kurus nelabvēlīgi ietekmējusi globalizācija un tehnoloģiskas un vides pārmaiņas, piemēram, pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos, tirdzniecības strīdi, nozīmīgas pārmaiņas Savienības tirdzniecības attiecībās vai iekšējā tirgus sastāvā un finanšu un ekonomikas krīzes, kā arī pārkārtošanās uz mazoglekļa ekonomiku vai arī digitalizācija vai automatizācija;
- B. tā kā Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) finansiālais ieguldījums galvenokārt būtu jānovirza aktīviem darba tirgus politikas pasākumiem un personalizētiem pakalpojumiem, kuru mērķis ir ātri no jauna integrēt atbalsta saņēmējus pienācīgā un ilgtspējīgā nodarbinātībā, vienlaikus sagatavojot tos zaļākai un digitālākai Eiropas ekonomikai;
- C. tā kā Spānija iesniedza pieteikumu EGF/2021/006 ES/Cataluņa automotīve, lai saņemtu finansiālu ieguldījumu no EGF saistībā ar to, ka atsaucēs periodā, kas attiecas uz pieteikumu, no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 1. jūlijam NUTS 2. līmeņa reģionā Katalonijā (ES51) Spānijā 705 darba ņēmēji zaudēja darbu saimnieciskās darbības nozarē, kas klasificēta ⁽⁴⁾ NACE 2. redakcijas 29. nodaļā (“Automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana”);
- D. tā kā pieteikums attiecas uz 346 darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, kuru darbība ekonomikas nozarē beidzās atsaucēs periodā, savukārt 359 darba ņēmēji zaudēja darbu pirms vai pēc atsaucēs perioda to pašu notikumu rezultātā, kas izraisīja darbu zaudējušo darba ņēmēju darbības beigšanos atsaucēs periodā, un tādejādi arī tiks uzskatīti par atbalsttiesīgiem saņēmējiem;

⁽¹⁾ OV L 153, 3.5.2021., 48. lpp.

⁽²⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.

⁽³⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

⁽⁴⁾ Attiecīgie uzņēmumi: Aludyne Automotive Spain SLU, Bosch Sistemas de Frenado SLU, Continental Automotive Spain SA, Faurencia Interior Systems España SAU, Fico Transpar SA, Gruau Ibérica SLU, Magna Seating Spain SLU, Nobel Plásticos Iberia SA, Robert Bosch España (Castellet rūpnīca), U-Shin Spain SLU.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- E. tā kā pieteikums ir balstīts uz EGF regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta intervences kritērijiem, kas paredz, ka sešu mēnešu atsauces periodā darbība beigusies vismaz 200 darbu zaudējušiem darba ņēmējiem uzņēmumos, kuri darbojas tajā pašā saimnieciskās darbības nozarē, kas definēta NACE 2. redakcijas nodaļas līmenī, un atrodas vienā reģionā vai divos dalībvalsts kaimiņu reģionos, kuri definēti NUTS 2. līmenī;
- F. tā kā 2020. gada 28. maijā uzņēmums *Nissan* paziņoja par savas rūpnīcas slēgšanu Barselonā, kā rezultātā tieši atlaisto darba ņēmēju skaits pārsniedza 2 500 un tā piegādātāju vidū darbu zaudēja 8 000 cilvēku; tā kā šajā pieprasījumā minētie atlaišanas gadījumi ir koncentrēti četros Barselonas provinces apgabalos (*Barcelonès, Alt Penedés, Baix Llobregat un Vallès Oriental*), kur atrodas daudz autobūves nozares uzņēmumu; tā kā to darba ņēmēju skaits, kuri Katalonijā no 2021. gada janvāra līdz jūnijam kolektīvās atlaišanas procedūrā zaudējuši darbu (7 993 cilvēki), jau pārsniedz 2020. gadā darbu zaudējušo darba ņēmēju skaitu (7 936 cilvēki) un darbvieta likvidēšana reģionā laikposmā no 2018. līdz 2020. gadam palielinājās;
- G. tā kā EGF nepārsniedz maksimālo apjomu 186 000 000 EUR gadā (2018. gada cenās), kā noteikts DFS regulas 8. pantā,
1. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka līdz ar to Spānija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 2 795 156 EUR apmērā, kas veido 85 % no kopējām izmaksām — 3 288 419 EUR, kuri ietver izdevumus par individualizētiem pakalpojumiem 3 138 300 EUR apmērā un izdevumus par EGF īstenošanu 150 119 EUR apmērā⁽⁵⁾;
 2. norāda, ka Spānijas iestādes pieteikumu iesniedza 2021. gada 23. septembrī un Komisija pieteikuma izvērtēšanu pabeidza 2022. gada 20. janvārī, tajā pašā dienā to darot zināmu Parlamentam;
 3. norāda, ka pieteikums kopumā attiecas uz 705 darbu zaudējušiem darbiniekiem, kuru darbība ir beigusies; turklāt norāda, ka saskaņā ar Spānijas aplēsēm pasākumos piedalīsies 450 no visiem atbalsttiesīgajiem saņēmējiem (paredzētie atbalsta saņēmēji); uzsver pārredzamības nepieciešamību visos procedūras posmos un aicina pakalpojumu kopuma īstenošanā un novērtēšanā iesaistīt sociālos partnerus;
 4. atgādina — paredzams, ka atlaišanai būs būtiska sociālā ietekme uz Kataloniju, kur autobūve ir trešā nozīmīgākā nozare (pēc ķīmisko vielu un pārtikas nozares) gan apgrozījuma, gan nodarbinātības ziņā;
 5. norāda, ka 34,9 % no paredzētajiem atbalsta saņēmējiem ir vecāki par 54 gadiem, 44,4 % ir sievietes un 50,4 % ir pamatizglītības otrais posms vai zemāka izglītība; uzskata, ka paredzēto atbalsta saņēmēju vecuma profils un izglītības līmenis rada īpašas problēmas saistībā ar atkārtotas nodarbinātības iespējām, un tādēļ uzsver, ka, īstenojot individualizēto pakalpojumu kopumu, ir svarīgi nodrošināt, ka tiek pienācīgi ņemtas vērā vecuma, izglītības līmeņa un to kombinācijas īpatnības;
 6. norāda, ka Spānija sāka sniegt individualizētos pakalpojumus paredzētajiem atbalsta saņēmējiem 2022. gada 17. janvārī un ka tāpēc tiesības saņemt EGF finansiālu ieguldījumu būs no 2022. gada 17. janvāra līdz 24 mēnešiem pēc finansēšanas lēmuma spēkā stāšanās dienas;
 7. atgādina, ka individualizētie pakalpojumi, kas sniedzami darbu zaudējušajiem darba ņēmējiem par kopējo summu 37,8 % apmērā no finanšu atbalsta, ietver šādas darbības: darbsemināri par darba meklēšanas metodēm, profesionālā orientācija, apmācība (horizontālās kompetences, pārkvalifikācija, kvalifikācijas celšana un prakse, kā arī arodapmācība), atbalsts uzņēmējdarbībai, dotācijas uzņēmējdarbības sākšanai, intensīva palīdzība darba meklēšanā, tostarp darba izredžu apzināšana vietējā un reģionālā līmenī, konsultācijas pēc atgriešanās darbā un dažādi finansiāli stimuli;

⁽⁵⁾ Saskaņā ar EGF regulas 7. panta 5. punktu.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

8. atzinīgi vērtē to, ka saskaņotais individualizēto pakalpojumu kopums tika plānots saskaņā ar Spānijas aprites ekonomikas stratēģiju⁽⁶⁾, kurai jābūt balstītai uz netoksiskiem materiālu cikliem, un Katalonijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju⁽⁷⁾, un ka EGF pieteikumu atbalstīja SOC⁽⁸⁾, CIAC⁽⁹⁾, un *Agència per la Competitivitat de l'Empresa (ACCIÓ)*⁽¹⁰⁾ pārstāvji, īstenojot procesu, kurā bija iesaistīti sociālie partneri⁽¹¹⁾; norāda, ka apmācības pasākumiem būtu jāatbilst prasībai izplatīt prasmes, kas vajadzīgas digitālajā rūpniecības laukumā un resursefektīvā ekonomikā saskaņā ar EGF regulas 7. panta 2. punktu;
9. atzinīgi vērtē to, ka stimuli ietver daļēju izdevumu segšanu līdz 20 EUR apmērā dienā darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, kuru aprūpē ir citas personas, vai 350 EUR mēnesī personām, kuras atgriežas darbā, ne ilgāk kā trīs mēnešus; uzsver, ka šis stimuls ir paredzēts, lai veicinātu ātru nodarbinātības atjaunošanu un stimulētu vecāka gadagājuma darba ņēmējus palikt darba tirgū;
10. uzsver — Spānijas iestādes ir apstiprinājušas, ka atbalsttiesīgās darbības netiek finansētas no citiem Savienības fondiem vai finanšu instrumentiem;
11. atkārtoti norāda, ka EGF palīdzība nedrīkst aizstāt nedz darbības, par kurām saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem vai koplīgumiem atbild uzņēmumi, nedz jebkādas pabalstus vai tiesības, kas pienākas EGF piešķiruma saņēmējiem, lai nodrošinātu, ka šis piešķirums ir pilnībā papildinošs;
12. atgādina, ka transporta nozares dekarbonizācija ir nenovēršama; norāda, ka digitālā un zaļā pārkārtošanās ietekmēs arī darba tirgu un ir paredzams, ka tai būs būtiska ietekme uz autobūves nozari; šajā sakarībā atkārtoti norāda, ka Savienībai būtu jāuzņemas svarīga loma, nodrošinot kvalifikāciju, kas nepieciešama taisnīgai pārveidei saskaņā ar Eiropas zaļo kursu; stingri atbalsta to, ka 2021.–2027. gadā EGF turpinās solidarizēties ar skartajām personām un arī turpmāk pievērsīs uzmanību tam, kā pārstrukturēšanās ietekmē darba ņēmējus, un aicina iesniegt turpmākus pieteikumus, lai maksimāli palielinātu politikas saskaņotību; tādēļ uzskata, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš kvalificētai izglītībai, tostarp arodmācībām, un jāveicina tā dēvētā duālā mācekļu prakses sistēma, kas ir apliecinājusi savu efektivitāti vairākās dalībvalstīs;
13. pieņem zināšanai to, ka visas procesuālās prasības ir izpildītas; uzsver, ka visos procedūras posmos ir jānodrošina pārredzamība; atzinīgi vērtē sociālo partneru iesaistīšanu darba grupā, kas izveidota, lai noteiktu pasākumu kopumu, kuram pieprasīts EGF līdzfinansējums, un aicina sociālos partnerus iesaistīt pakalpojumu kopuma īstenošanā un izvērtēšanā;
14. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;
15. uzdod priekšsēdētājam parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
16. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju, kā arī tās pielikumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

⁽⁶⁾ <https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/economia-circular/estrategia/>

⁽⁷⁾ Estrategia para el desarrollo sostenible de Cataluña

⁽⁸⁾ Servei Públic d'Ocupació de Catalunya

⁽⁹⁾ Cluster of the Automotive Industry of Catalonia (CIAC)

⁽¹⁰⁾ ACCIÓ ir Katalonijas uzņēmumu konkurētspējas aģentūra.

⁽¹¹⁾ Comisiones Obreras, UGT, Fomento del Trabajo Nacional (FOMENT) un PIMEC (Katalonijas MVU apvienība).

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu saskaņā ar Spānijas iesniegto pieteikumu (EGF/2021/006 ES/Cataluņa automotive)

(Šā pielikuma teksts šeit nav iekļauts, jo tas atbilst galīgajam aktam – Lēmumam (ES) 2022/458.)

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

P9_TA(2022)0055

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošana darbu zaudējušiem darba ņēmējiem — pieteikums EGF/2022/000 TA 2022 — tehniskā palīdzība pēc Komisijas iniciatīvas

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. marta rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF/2022/000 TA 2022 — tehniskā palīdzība pēc Komisijas iniciatīvas) (COM(2022)0025 – C9-0025/2022 – 2022/0015(BUD))

(2022/C 347/23)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2022)0025 – C9-0025/2022),
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 28. aprīļa Regulu (ES) 2021/691 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1309/2013⁽¹⁾ (“EGF regula”),
 - ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam⁽²⁾, un jo īpaši tās 8. pantu,
 - ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai⁽³⁾ (“2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgums”), un jo īpaši tā 9. punktu,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0037/2022),
- A. tā kā Savienība ir izveidojusi likumdošanas un budžeta instrumentus, lai sniegtu papildu atbalstu darba ņēmējiem, kurus nelabvēlīgi ietekmējusi globalizācija un tehnoloģiskas un vides pārmaiņas, piemēram, pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos, tirdzniecības strīdi, nozīmīgas pārmaiņas Savienības tirdzniecības attiecībās vai iekšējā tirgus sastāvā un finanšu un ekonomikas krīzes, kā arī pārkārtošanās uz mazoglekļa ekonomiku vai arī digitalizācija vai automatizācija;
- B. tā kā Savienības palīdzībai darbu zaudējušiem darba ņēmējiem vajadzētu būt dinamiskai un tā būtu jāsniedz pēc iespējas drīz un efektīvi, un lēmumi par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) izmantošanu ir jāpieņem, pienācīgi ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu;
- C. tā kā Savienība tika pirmo reizi paplašinājusi EGF darbības jomu, lai sniegtu finansiālu atbalstu jebkāda liela pārstrukturēšanas pasākuma gadījumā, un tas attiecas arī uz Covid-19 krīzes ekonomiskajām sekām;
- D. tā kā, 2021. gadā pieņemot jauno EGF regulu, EGF darbības joma tika vēl vairāk paplašināta, aptverot lielus pārstrukturēšanas pasākumus, ko izraisījusi pārkārtošanās uz mazoglekļa ekonomiku vai kas notikuši digitalizācijas vai automatizācijas rezultātā, un vienlaikus tika arī samazināta EGF aktīvēšanas robežvērtība — no 500 uz 200 atlaistiem darba ņēmējiem;
- E. tā kā Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2093 8. panta 1. punktā noteikts, ka EGF maksimālais apjoms ir 186 miljoni EUR gadā (2018. gada cenās), un tā kā EGF regulas 11. panta 1. punktā noteikts, ka pēc Komisijas iniciatīvas līdz 0,5 % no minētās summas var darīt pieejamus tehniskajai palīdzībai;

⁽¹⁾ OV L 153, 3.5.2021., 48. lpp.

⁽²⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.

⁽³⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

- F. tā kā Komisija 2021. gadā nepieprasīja nekādu tehniskās palīdzības atbalstu, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas izraisīto nenoteiktību attiecībā uz vispārējām darbībām, jo īpaši pasākumiem, kuros būtu nepieciešama fiziska klātbūtne;
- G. tā kā tehniskā palīdzība var ietvert tehniskos un administratīvos izdevumus, kas vajadzīgi EGF īstenošanai, piemēram, sagatavošanās, pārraudzības, kontroles, revīzijas un novērtēšanas, kā arī datu vākšanas darbībām, tostarp attiecībā uz korporatīvajām informācijas tehnoloģiju sistēmām, komunikācijas darbībām un tām darbībām, kas uzlabo EGF kā fonda atpazīstamību vai atpazīstamību attiecībā uz konkrētiem projektiem, kā arī citiem tehniskās palīdzības pasākumiem;
- H. tā kā ierosinātā summa — 290 000 EUR — atbilst aptuveni 0,14 % no maksimālā gada budžeta, kas EGF pieejams 2022. gadā,
1. piekīt tam, ka Komisijas ierosinātos pasākumus finansē kā tehnisko palīdzību saskaņā ar EGF regulas 11. panta 1. un 4. punktu un 12. panta 2., 3. un 4. punktu;
 2. atzinīgi vērtē EGF veltītas tīmekļvietnes izveidošanu un aicina Komisiju to regulāri atjaunināt un paplašināt, lai palielinātu EGF apliecinātās Eiropas solidaritātes pamanāmību plašai sabiedrībai un uzlabotu Savienības rīcības pārredzamību;
 3. atzinīgi vērtē to, ka tiek turpināts darbs, lai standartizētu EGF pieteikumu un pārvaldības procedūras, izmantojot elektronisku datu apmaiņas sistēmu (dalītas līdzekļu pārvaldības kopējā sistēma — SCF), kas ļauj vienkāršot un paātrināt pieteikumu apstrādi un labāk sagatavot ziņojumus;
 4. pieņem zināšanai to, ka Komisija izmantos administratīvajam atbalstam pieejamo budžetu, lai rīkotu EGF kontaktpersonu ekspertu grupas sanāksmes (grupā ir pa diviem locekļiem no katras dalībvalsts) un vienu semināru ar EGF īstenošanas struktūru un sociālo partneru līdzdalību, lai veicinātu tīklu veidošanu starp dalībvalstīm;
 5. aicina Komisiju arī turpmāk sistemātiski aicināt Parlamentu uz šīm sanāksmēm un semināriem saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem Pamat nolīgumā par Parlamenta un Komisijas attiecībām;
 6. aicina Komisiju — attiecīgā gadījumā un ja nepieciešams — pielāgot Covid-19 pandēmijas laikā izstrādāto paraugpraksi un no tās pilnībā neatteikties, kad to ļauj pandēmijas apstākļi, bet gan izmantot to par pamatu labākām darba metodēm un informācijas apmaiņai;
 7. uzsver, ka ir vēl vairāk jāstiprina vispārējā informētība par EGF un fonda atpazīstamība; norāda, ka šo mērķi var censties panākt, sniedzot informāciju par EGF dažādās Komisijas publikācijās un audiovizuālajos materiālos, kā paredzēts EGF regulas 11. panta 1. punktā;
 8. atgādina pieteikumu iesniedzējām dalībvalstīm par to svarīgo uzdevumu plaši izziņot paredzētajiem atbalsta saņēmējiem, vietējām un reģionālajām iestādēm, sociālajiem partneriem, plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai kopumā par darbībām, ko finansē no EGF, kā izklāstīts EGF regulas 12. pantā;
 9. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;
 10. uzdod priekšsēdētājam parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
 11. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju, kā arī tās pielikumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2022. gada 8. marts

PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

**par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu
(EGF/2022/000 TA 2022 – tehniskā palīdzība pēc Komisijas iniciatīvas)**

(Šā pielikuma teksts šeit nav iekļauts, jo tas atbilst galīgajam aktam – Lēmumam (ES) 2022/457.)

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

P9_TA(2022)0060

Beznodokļu veikali, kas atrodas Lamanša tuneļa Francijas terminālī *

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2008/118/EK un Direktīvu (ES) 2020/262 (pārstrādāta redakcija) attiecībā uz beznodokļu veikaliem, kas atrodas Lamanša tuneļa Francijas terminālī (COM(2021)0817 – C9-0016/2022 – 2021/0418(CNS))

(Īpašā likumdošanas procedūra — apspriešanās)

(2022/C 347/24)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2021)0817),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C9-0016/2022),
 - ņemot vērā Reglamenta 82. pantu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0035/2022),
1. apstiprina Komisijas priekšlikumu;
 2. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;
 3. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Parlamenta apstiprināto tekstu;
 4. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo nostāju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

Trešdiena, 2022. gada 9. marts

P9_TA(2022)0061

Pievienotās vērtības nodokļa likmes *

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. marta normatīvā rezolūcija par projektu Padomes direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa likmēm (14754/2021 – C9-0456/2021 – 2018/0005(CNS))

(Īpašā likumdošanas procedūra —atkārtota apspriešanās)

(2022/C 347/25)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes projektu (14754/2021),
 - ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2018)0020),
 - ņemot vērā tā 2018. gada 3. oktobra nostāju ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C9-0456/2021),
 - ņemot vērā Reglamenta 82. un 84. pantu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0036/2022),
1. apstiprina Padomes projektu;
 2. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;
 3. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Parlamenta apstiprināto tekstu;
 4. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo nostāju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 11, 13.1.2020., 211. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0067

Vispārējā Savienības vides rīcības programma līdz 2030. gadam *I****Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))****(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)**

(2022/C 347/26)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0652),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 192. panta 3. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0329/2020),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2021. gada 27. janvāra atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2021. gada 5. februāra atzinumu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2021. gada 10. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu (A9-0203/2021),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju ⁽³⁾;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamentam nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0300**Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2022. gada 10. martā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/... par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam***(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Lēmumam (ES) 2022/591.)*⁽¹⁾ OV C 123, 9.4.2021., 76. lpp.⁽²⁾ OV C 106, 26.3.2021., 44. lpp.⁽³⁾ Ar šo nostāju aizstāj 2021. gada 8. jūlijā pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0352).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0069

Īpašas komitejas Covid-19 pandēmijas jautājumos izveide: gūtā pieredze un ieteikumi nākotnei

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta lēmums par īpašas komitejas “Covid-19 pandēmija: gūtā pieredze un ieteikumi nākotnei” izveidi, tās pienākumiem, skaitlisko sastāvu un pilnvaru termiņu (2022/2584(RSO))

(2022/C 347/27)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Priekšsēdētāju konferences priekšlikumu,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 17. aprīļa rezolūciju par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par stāvokli Šengenas zonā pēc Covid-19 uzliesmojuma ⁽²⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par Eiropas aizsardzību pārrobežu un sezonālajiem darba ņēmējiem saistībā ar Covid-19 krīzi ⁽³⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par ES sabiedrības veselības stratēģiju pēc Covid-19 pandēmijas ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 17. septembra rezolūciju par Covid-19: veselības novērtējumu un riska klasifikācijas koordinēšana ES un ietekme uz Šengenas zonu un vienoto tirgu ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 13. novembra rezolūciju par Covid-19 pasākumu ietekmi uz demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesībām ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūciju par globālās Covid-19 krīzes novēršanu: ietekme, ko jaunattīstības valstīs radītu Covid-19 vakcīnu, ārstēšanas, aprīkojuma un ražošanas jaudas atbrīvojums no PTO TRIPS līguma ievērošanas ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 21. oktobra rezolūciju par pārredzamību ES attiecībā uz Covid-19 vakcīnu izstrādi, iegādi un izplatīšanu ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. novembra priekšlikumu kopumu par Eiropas veselības savienību un priekšlikumu regulai par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem (COM(2020)0727),
- ņemot vērā Reglamenta 207. pantu,

A. tā kā traģiskās Covid-19 izplatības cena ir miljoniem cilvēku dzīvību Eiropā un pasaulē, kā rezultātā nodarīts neatgriezenisks kaitējums un vairāk nekā miljardam cilvēku nācies ievērot mājāsēdes režīmu;

B. tā kā ES līmenī veiktas daudzas darbības, tostarp īstenota ES vakcīnu stratēģija un kopīgi koordinēta Eiropas reaģēšana;

⁽¹⁾ OV C 316, 6.8.2021., 2. lpp.

⁽²⁾ OV C 362, 8.9.2021., 77. lpp.

⁽³⁾ OV C 362, 8.9.2021., 82. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 371, 15.9.2021., 102. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 385, 22.9.2021., 159. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 415, 13.10.2021., 36. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 67, 8.2.2022., 64. lpp.

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0435.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- C. tā kā Eiropas komanda ir viena no tām, kura piešķir visvairāk līdzekļu COVAX, kas ir globāla iniciatīva taisnīgai un vienlīdzīgai piekļuvei Covid-19 vakcīnām;
- D. tā kā, ņemot vērā milzīgo finansējuma apmēru Covid-19 pandēmijas seku novēršanai, ļoti svarīga ir publisko izdevumu pārredzamība un pārskatatbildība;
- E. tā kā Covid-19 pandēmija nesamērīgi smagi skārusi sievietes, jauniešus, personas ar invaliditāti un neaizsargātas grupas un palielinājusi globālo nevienlīdzību,
1. nolemj izveidot īpašu komiteju "Covid-19 pandēmija: gūtā pieredze un ieteikumi nākotnei", kuras uzdevums būs apzināt, kā Eiropa reaģē uz pandēmiju un kāda pieredze nākotnē var noderēt rīcībai turpmāk minētajās jomās;

Veselība

- a) ES, tās iestāžu un aģentūru reaģēšana uz pandēmiju, kam pamatā ir veselības savienības tiesību aktu pakete un mērķis stiprināt ES krīžu novēršanu, sagatavotību un reaģēšanu uz pārobežu veselības apdraudējumiem;
- b) pakāpe, kādā notiek koordinācija un solidaritāte starp dalībvalstīm, un kāda ir veselības sistēmu gatavība tikt galā ar pandēmiju un turpmākiem pārobežu veselības apdraudējumiem;
- c) pandēmijas ietekme uz veselību, tostarp veselības aprūpes nepārtrauktību un nepārnēsājamu slimību profilaksi, skrīningu, diagnostiku, ārstēšanu un uzraudzību, ietekme uz garīgo veselību, garo kovidu, kā arī seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām;
- d) personāla trūkuma ietekme uz veselības aprūpes sniegšanu un zāļu un medicīnisko ierīču, tostarp aizsardzības līdzekļu, pieejamību un pandēmijas ietekme uz aprūpes pakalpojumiem, aprūpes iestāžu iemītniekiem, darba ņēmējiem, neformāliem aprūpētājiem un viņu apgādājamiem;
- e) pandēmijas ietekme uz aizvien biežāku tādu metožu pielietošanu kā digitālā veselība, telemedicīna un telekonsultācijas, attālināta uzraudzība, savienotās ierīces, digitālās veselības platformas un veselības lietotnes;
- f) ES Covid-19 vakcīnu stratēģija un tas, kā tā spējusi nodrošināt drošu un efektīvu vakcīnu piegādi, tostarp sarunas par pirkuma priekšlīgumiem un kopīgiem pirkuma līgumiem, līgumu un licencēšanas nolīgumu pārredzamību un izpildi, vakcīnu ražošanu, uzglabāšanu un izplatīšanu, kas ietver juridiskās atbildības jautājumu un farmācijas nozares lomu iepriekš minētajās lietās, arī tehnoloģiju pārnesē, patentu aizsardzībā un lobēšanas pārredzamībā;
- g) sadarbība uz zinātni balstītu un koordinētu riska pārvaldības pasākumu jomā, ietverot konsultatīvo padomi Covid-19 jautājumos;
- h) Eiropas Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādes (HERA), Eiropas Zāļu aģentūras (EMA) un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (ECDC) loma un mandāts un Covid-19 terapijas stratēģija pieejamu un cenas ziņā samērīgu zāļu izstrādē;
- i) vakcīnneizlēmība un maldinošas informācijas izplatīšana cīņā pret pandēmiju un papildu ES pasākumi šādas rīcības novēršanai nākotnē;
- j) dzīvnieku veselības un cilvēka veselības savstarpējā saikne, jo īpaši attiecībā uz zoonozes slimībām, saskaņā ar pieeju "Viena veselība";

Koordinēta pieeja demokrātijas un pamattiesību nodrošināšanai

- k) tas, vai ir jāslēdz dalībvalstu robežas un jāpiemēro citi personu brīvas pārvietošanās un iekšējā tirgus ierobežojumi un cik šie pasākumi ir samērīgi, un tas, kā turpmāk izvairīties no nevajadzīgiem ierobežojumiem, *inter alia* izstrādājot kopīgu pieeju ceļošanas pasākumiem;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- l) ietekme uz neaizsargāto grupu individuālajām tiesībām un pamattiesībām, kā arī uz nevienlīdzību kopumā;
- m) dažādās pieejas tehnoloģisko rīku izstrādē un īstenošanā cīņai pret Covid-19, piemēram, kontaktu izsekošanas lietotnes un ES digitālais Covid sertifikāts;
- n) dalībvalstu izmantotās dažādās datu kopas un gūtā pieredze vienu un to pašu datu un kritēriju izmantošanā, jo īpaši ECDC sniegto datu kopu loma;
- o) demokrātiska reaģēšanas uz pandēmiju uzraudzība, arī Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu iesaistīšana lēmumu pieņemšanā un pārredzamība, ņemot vērā Covid-19 kontaktgrupas darbu;

Ietekme uz sabiedrību un ekonomiku

- p) ietekme uz darba organizāciju, tāldarbu un darba nākotni un pandēmijas ietekme uz nabadzību, nevienlīdzību un sociālo atstumtību, kā arī sociālās aizsardzības sistēmām;
- q) risinājumi, kā pārvarēt šķēršļus digitālo tehnoloģiju izmantošanā un uzlabot darba ņēmēju prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju;
- r) ietekme uz dzimumu līdztiesību, tostarp personām, kurām draud ar dzimumu saistīta vardarbība un ļaunprātīga izmantošana ģimenē, un tas, kādu uzmanība, reaģējot uz turpmākiem pārrobežu veselības apdraudējumiem, pievērs dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanai krīzes pārvaldībā;
- s) pandēmijas ietekme uz izglītību, apmācību un bērnu un jauniešu attīstību;
- t) pasākumi, kuri būtu svarīga spēcīgas ES rūpniecības politikas daļa un ar kuriem nodrošinātu ar veselību saistītu ES stratēģisko autonomiju un piegādes ķēžu noturību, tostarp attiecībā uz kritiskiem farmaceitiskiem un medicīniskiem produktiem un citām pamatprecēm, un ar ko atbalstītu un pielāgotu ES veselības pētniecības rīcīpolitikas nolūkā pārvarēt pašreizējo krīzi un novērst tās atkātošanos;
- u) ietekme uz pandēmijas vissmagāk skartajām nozarēm, piemēram, kultūru, viesmīlību, tūrismu un transportu, un ES reaģēšanas ātrums un atbilstīgums;

ES un pasaule

- v) loma, kāda dalībvalstīm ir ES pārvaldības un koordinācijas rīcībā, kas saistīta ar pandēmijas starptautiskiem aspektiem, tostarp Pasaules Veselības organizāciju (PVO), Pasaules Tirdzniecības organizāciju (PTO) un citām daudzpusējām iniciatīvām, piemēram, COVAX, un iespēja pieņemt starptautisku līgumu par pandēmijām un pārskatīt Starptautiskos veselības aizsardzības noteikumus (SVAN), kā arī vajadzība īstenot saskaņotu pieeju personām, kuras ES ieceļo no trešām valstīm;
- w) pieeja vakcīnu diplomātijai un tas, cik lielā mērā tā veicina globālo solidaritāti, vispārēju un vienlīdzīgu piekļuvi pamata medikamentiem un vakcīnām, kā arī izpratne, ka "neviens nav drošs, ja visi nav droši";
- x) ES un tās dalībvalstu loma Covid-19 vakcīnu un medicīnisko produktu neatbilstīgas piegādes un netaisnīgas piekļuves problēmu risināšanā visā pasaulē un tādu jautājumu risināšana kā cenu pieņemamība un pieejamība, piegādes ķēdes vājās vietas, ar tirdzniecību saistīti šķēršļi, infrastruktūra un piegādes ķēdes pārredzamības nodrošināšana, kā arī speciālo zināšanu un tehniskās zinātnības sniegšana;

2. uzsver, ka īpašās komitejas ieteikumi ir jāņem vērā Parlamenta pastāvīgajām komitejām;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

3. nolemj, ka saistībā ar īpašās komitejas pienākumiem netiks skartas un paliks nemainīgas pastāvīgo komiteju pilnvaras, nodrošinājums ar personālu un pieejamie resursi, kādi vajadzīgi Savienības tiesību aktu pieņemšanai, pārraudzībai un īstenošanai; uzsver, ka jānodrošina laba sadarbība un informācijas plūsma starp īpašo komiteju un attiecīgajām pastāvīgajām komitejām;
 4. nolemj, ka gadījumos, kad īpašās komitejas darbs ietver konfidenciālu pierādījumu uzklaušīšanu, ar personas datiem saistītas liecības vai ar konfidenciālu informāciju saistītas viedokļu apmaiņas vai uzklaušīšanas starp iestādēm un struktūrām, komitejas sanāksmes rīkos aiz slēgtām durvīm; turklāt nolemj, ka liecinieki un eksperti būs tiesīgi sniegt paziņojumus vai liecības aiz slēgtām durvīm;
 5. nolemj, ka publicēs darba kārtības, uz atklātajām sanāksmēm uzaicināto un klātesošo personu sarakstus un sanāksmju protokolus;
 6. nolemj, ka īpašās komitejas saņemtos konfidenciālos dokumentus izvērtēs saskaņā ar Reglamenta 221. pantā noteikto procedūru; turklāt nolemj, ka šādu informāciju izmantos vienīgi īpašās komitejas galīgā ziņojuma sagatavošanai;
 7. nolemj, ka īpašajā komitejā būs 38 locekļi;
 8. nolemj, ka īpašās komitejas pilnvaru termiņš būs 12 mēneši un pēc tā beigām komiteja iesniegs Parlamentam ziņojumu, kurā vajadzības gadījumā ietvers ieteikumus ar veicamajām darbībām vai iniciatīvām.
-

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0070

Īpašas komitejas attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju, izveide

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta lēmums par īpašas komitejas attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju (INGE 2), izveidi, kompetenci, skaitlisko sastāvu un pilnvaru laiku (2022/2585(RSO))

(2022/C 347/28)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Priekšsēdētāju konferences priekšlikumu,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Eiropas Demokrātijas rīcības plāns” (COM(2020)0790),
 - ņemot vērā Digitālo pakalpojumu akta paketi, ieskaitot priekšlikumu regulai par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu (Digitālo pakalpojumu akts) un grozījumiem Direktīvā 2000/31/EK (COM(2020)0825) un priekšlikumu regulai par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē (Digitālo tirgu akts) (COM(2020)0842),
 - ņemot vērā 2021. gada 20. oktobra rezolūciju par Eiropas medijiem digitālajā desmitgadē: rīcības plāns atveseļošanas un pārkārtošanās atbalstam ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2018. gada Prakses kodeksu dezinformācijas jomā un 2021. gada norādījumus par izvērstā Prakses kodeksa dezinformācijas jomā izstrādi (COM(2021)0262), kā arī ieteikumus jaunajam prakses kodeksam dezinformācijas jomā, ko 2021. gada oktobrī sniedza Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupa,
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 16. decembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kritisko vienību noturību (COM(2020)0829),
 - ņemot vērā 2021. gada marta dokumentu par ES riska mazināšanas pasākumu rīkkopu 5G tīklu kiberdrošības jomā,
 - ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu Nr. 09/2021 “Dezinformācija, kas skar Eiropas Savienību, tiek apkarota, bet nav iegrozīta”,
 - ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 10. jūnija kopīgo paziņojumu “Ar Covid-19 saistītās dezinformācijas apkarošana, pamatojoties uz faktiem” (JOIN(2020)0008),
 - ņemot vērā ziņojumu, ko sniegusi Īpašā komiteja attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju (A9-0022/2022),
 - ņemot vērā Reglamenta 207. pantu,
- A. tā kā ārvalstu iejaukšanās nopietni iedragā vērtības un principus, uz kuriem balstās ES un kuri cita starpā ietver cilvēka cieņu, brīvību, vienlīdzību, solidaritāti, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu, demokrātiju un tiesiskumu; tā kā pierādījumi liecina, ka ļaunprātīgi un autoritāri ārvalstu valstiskie un nevalstiskie rīcībspēki izmanto manipulāciju ar informāciju un citus paņēmienus, lai iejauktos ES demokrātiskajos procesos; tā kā šādi uzbrukumi maldina cilvēkus un ietekmē viņu balsojumus, saasina šķeļošas debātes, šķeļ un polarizē sabiedrību un izmanto tās vājās vietas, musina uz naida runu, pasliktina neaizsargāto grupu, kuras ir pakļautas lielākam riskam ciest no dezinformācijas, situāciju, kropļo demokrātisku vēlēšanu un referendumu integritāti, raisa neuzticēšanos valstu valdībām, publiskajām iestādēm un liberālās demokrātijas kārtībai ar mērķi destabilizēt Eiropas demokrātiju;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0428.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- B. tā kā Krievija kopš tās 2022. gada 24. februārī saktā agresijas kara pret Ukrainu priekšvakara un tā laikā ir izplatījusi nepieredzēti ļaunprātīgu un apjomīgu dezinformāciju, lai maldinātu savus iedzīvotājus un valstu starptautisko sabiedrību kopumā;
- C. tā kā valstisku trešo valstu rīcībspēku un nevalstisku rīcībspēku mēģinājumi iejaukties ES un tās dalībvalstu demokrātijas darbībā, kā arī apdraudēt Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā nostiprinātās vērtības, ļaunprātīgi iejaucoties, atspoguļo plašākas tendences, ar ko saskaras demokrātiskās valstis visā pasaulē;
- D. tā kā ļaunprātīgi rīcībspēki joprojām cenšas iejaukties vēlēšanu procesos un izmantot mūsu sabiedrības atvērtību un plurālismu un uzbrūk demokrātiskajiem procesiem un ES un tās dalībvalstu noturībai;
- E. tā kā ES un tās dalībvalstīm pašlaik nav īpaša sankciju režīma, kas attiektos uz ārvalstu iejaukšanos un dezinformācijas kampaņām, kuras organizē ārvalstu valstiskie rīcībspēki, un līdz ar to šādi rīcībspēki var droši pieņemt, ka to rīkotās destabilizācijas kampaņas pret ES paliks nesodītas;
- F. tā kā nav vienotas šīs parādības definīcijas un izpratnes par to un pašreizējos ES un valsts līmeņa tiesību aktos un rīcībpolitikās, kuru mērķis ir atklāt, novērst un apkarot ārvalstu iejaukšanos, ir daudzas nepilnības un apiešanas iespējas;
- G. tā kā ir paredzams, ka pirms vietējām, reģionālajām, valsts mēroga vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2024. gadā ārvalstu iejaukšanās, dezinformācija un daudzi uzbrukumi un draudi demokrātijai turpināsies arvien lielākā skaitā un sarežģītākās izpausmēs;
- H. tā kā Parlamenta iepriekšējie ieteikumi apkarot ļaunprātīgas ārvalstu iejaukšanās operācijas ES demokrātiskajos procesos ir uzlabojuši vispārējo ES izpratni šajā jautājumā un palielinājuši informētību par to;
- I. tā kā INGE īpašās komitejas rīkotās uzklaušīšanas un paveiktais ir sekmējis šo problēmu publisku atzīšanu un kontekstualizāciju un nodrošinājis satvaru Eiropas debatēm par ārvalstu iejaukšanos demokrātiskajos procesos un dezinformāciju;
- J. tā kā ir jāturpina sekot līdzi šo ieteikumu īstenošanai;
- K. tā kā ārvalstu ļaunprātīgas iejaukšanās un dezinformācijas apkarošanā ir vajadzīga līdzīgi domājošu partneru globāla, multilaterāla sadarbība un atbalsts, arī parlamentu deputātu vidū; tā kā demokrātijas ir attīstījušas padziļinātas prasmes un pretstratēģijas šo draudu novēršanai,
1. nolemj izveidot Īpašo komiteju attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju (INGE 2), kuras kompetence ir šāda:
- a) sadarbībā ar pastāvīgajām komitejām un apspriežoties ar tām, kad runa ir par to pilnvarām un pienākumiem saskaņā ar Reglamenta VI pielikumu, rūpīgi pārbaudīt pastāvošos un plānotos tiesību aktus un rīcībpolitikas, lai atklātu iespējamās nepilnības, trūkumus un pārklāšanos, ko iespējams izmantot, lai ļaunprātīgi iejauktos demokrātiskajos procesos, tostarp attiecībā uz šādiem jautājumiem:
- i) rīcībpolitikas, kas sekmē ES demokrātiskos procesus, noturības uzlabošana ar situācijas izpratni, medijpratību un informācijpratību, mediju plurālismu, neatkarīgu žurnālistiku un izglītošanu,
- ii) iejaukšanās, kas notiek, izmantojot tiešsaistes platformas; šajā sakarā it īpaši padziļināti jāizvērtē ļoti lielo tiešsaistes platformu atbildība un ietekme uz demokrātiju un demokrātiskajiem procesiem ES,
- iii) kritiskā infrastruktūra un stratēģiskās nozares,
- iv) iejaukšanās vēlēšanu procesos,
- v) ārvalstu rīcībspēku un sponsoru slēptais finansējums politiskām darbībām,

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- vi) kiberdrošība un noturība pret kiberuzbrukumiem, kas saistīti ar demokrātiskajiem procesiem,
 - vii) nevalstisko rīcībspēku loma,
 - viii) ietekme, ko rada iejaukšanās minoritāšu un citu diskriminētu grupu tiesībās,
 - ix) globālo rīcībspēku iejaukšanās, kas notiek, izmantojot uzpirktu eliti, nacionālās diasporas, augstskolas un kultūras pasākumus,
 - x) atturēšana, vainīgā atrašana un kolektīvi pretpasākumi, tostarp sankcijas,
 - xi) kaimiņattiecības, globālā sadarbība un multilaterālisms,
 - xii) Eiropas Savienībā bāzētu rīcībspēku iejaukšanās ES un trešās valstīs;
- b) ciešā sadarbībā ar pastāvīgajām komitejām, ievērojot INGE 1 īpašās komitejas darba praksi, izstrādāt ierosinājumus par to, kā novērst šīs nepilnības, lai veicinātu ES tiesisko noturību, un kā uzlabot ES iestāžu sistēmu;
- c) cieši sadarboties ar citām ES iestādēm, dalībvalstu iestādēm, starptautiskām organizācijām, pilsonisko sabiedrību, kā arī ar valstiskiem un nevalstiskiem partneriem trešās valstīs, lai pastiprinātu ES pasākumus pret hibrīddraudiem un dezinformāciju, visās INGE 2 īpašās komitejas publiskajās darbībās ievērojot šajā lēmumā noteiktās prioritātes;
- d) veikt detalizētus un stingrus pēcpasākumus attiecībā uz INGE 1 īpašās komitejas ziņojuma īstenošanu, izvērtējot ES iestāžu paveikto;
- e) veicināt vispārējo institucionālo noturību pret ārvalstu iejaukšanos, hibrīddraudiem un dezinformāciju pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2024. gadā;
2. nolemj, ka gadījumos, kad šīs īpašās komitejas darbs ietver konfidenciālu pierādījumu uzklauššanu, liecības, kuras satur personas datus, vai viedokļu apmaiņu vai uzklauššanas ar iestādēm un struktūrām par konfidenciālu informāciju, cita starpā arī par zinātniskiem pētījumiem vai to daļām, kas atzīti par konfidenciāliem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1107/2009⁽²⁾ 63. pantu, sanāksmes notiek aiz slēgtām durvīm; turklāt nolemj, ka liecinieki un eksperti ir tiesīgi sniegt paziņojumus vai liecības aiz slēgtām durvīm;
3. nolemj, ka tiek publicēts uz atklātajām sanāksmēm uzaicināto personu saraksts, šādu sanāksmju apmeklētāju saraksts un protokols;
4. nolemj, ka konfidenciālos dokumentus, ko saņēmusi īpašā komiteja, novērtē saskaņā ar Reglamenta 221. pantā noteikto procedūru; turklāt nolemj, ka šādu informāciju izmanto vienīgi īpašās komitejas galīgā ziņojuma sagatavošanai;
5. nolemj, ka īpašajā komitejā ir 33 locekļi;
6. nolemj, ka īpašās komitejas pilnvaru laiks ir 12 mēneši un ka tas sākas dienā, kad notiek tās konstitutīvā sanāksme;
7. nolemj, ka īpašā komiteja pēc INGE 1 īpašās komitejas ziņojuma un pastāvošo tiesību aktu īstenošanas un pēc tam, kad tā ir apzinājusi nepilnības, trūkumus un pārklāšanos, nosaka pareizo juridisko pamatu visiem nepieciešamajiem tiesību aktiem un sagatavo pamatu pastāvīgiem ES institucionālajiem risinājumiem, ar ko vērsties pret ārvalstu ļaunprātīgu iejaukšanos un dezinformāciju, un vajadzības gadījumā prasa Komisijai veikt konkrētus institucionālus pasākumus, saskaņā ar Reglamenta 54. pantu izstrādājot patstāvīgo ziņojumu, kurā Komisija šajā sakarā tiek aicināta iesniegt attiecīgu priekšlikumu.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0071

Izmeklēšanas komitejas izveide, lai izmeklētu spieģprogrammatūras “Pegasus” un tai līdzīgu novērošanas spieģprogrammatūru izmantošanu

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta lēmums par izmeklēšanas komitejas izveidi, kuras uzdevums ir izmeklēt spieģprogrammatūras “Pegasus” un tai līdzīgu novērošanas spieģprogrammatūru izmantošanu, un izmeklēšanas priekšmeta, kā arī komitejas kompetences, skaitliskā sastāva un pilnvaru laika noteikšanu (2022/2586(RSO))

(2022/C 347/29)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 290 deputātu iesniegto pieprasījumu izveidot izmeklēšanas komiteju, kuras uzdevums ir pārbaudīt apgalvojumus un veikt izmeklēšanu par pārkāpumiem vai administratīvām kļūmēm, kas varētu būt pieļautas Savienības tiesību aktu īstenošanā, attiecībā uz “Pegasus” un tai līdzīgu novērošanas spieģprogrammatūru izmantošanu, kas uzstādītas mobilajās ierīcēs, izmantojot IT vājas vietas (“līdzvērtīga novērošanas spieģprogrammatūra”),
- ņemot vērā Priekšsēdētāju konferences priekšlikumu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 226. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 1995. gada 19. aprīļa Lēmumu 95/167/EK, *Euratom*, EOTK par sīki izstrādātiem Eiropas Parlamenta izmeklēšanas tiesību izmantošanas noteikumiem ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Savienības atbalstu tādām vērtībām un principiem kā brīvība, demokrātija, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana un tiesiskums, kā izklāstīts Līguma par Eiropas Savienību (LES) preambulā un jo īpaši tā 2., 6. un 21. pantā,
- ņemot vērā LES 4. panta 2. punktu, kurā atkārtoti apstiprināta dalībvalstu ekskluzīvā kompetence uzturēt likumību un kārtību un aizsargāt valsts drošību,
- ņemot vērā LESD 16. un 223. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (“Harta”) un jo īpaši tās 7., 8., 11., 21. un 47. pantu, kuros atzītas tajā noteiktās īpašās tiesības, brīvības un principi, tādi kā, piemēram, privātās un ģimenes dzīves neaizskaramība un personas datu aizsardzība, vārda un informācijas brīvība, tiesības uz nediskrimināciju, kā arī tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, un kas pilnībā attiecas uz dalībvalstīm, kad tās īsteno Savienības tiesību aktus, un tās 52. panta 1. punktu, kas pieļauj noteiktus ierobežojumus pamattiesību un pamatbrīvību izmantošanai,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (Direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OV L 113, 19.5.1995., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.

⁽³⁾ OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- ņemot vērā Padomes Lēmumu (KĀDP) 2019/797 (2019. gada 17. maijs) par ierobežojošiem pasākumiem pret kibernetiskajiem uzbrukumiem, kuri apdraud Savienību vai tās dalībvalstis ⁽⁵⁾, kas grozīts ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/796 (2021. gada 17. maijs) ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/821 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, starpniecības, tehniskās palīdzības, tranzīta un pārvaldījuma kontrolei ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Aktu par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlšanu tiešās vispārējās vēlēšanās ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un jo īpaši tās 8., 9., 13. un 17. pantu, kā arī šai konvencijai pievienotos protokolus,
- ņemot vērā ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā 2014. gada 12. marta rezolūciju par ASV Nacionālās drošības aģentūras novērošanas programmu, novērošanas struktūrām dažādās dalībvalstīs un ietekmi uz ES pilsoņu pamattiesībām un transatlantisko sadarbību tieslietu un iekšlietu jomā ⁽¹⁰⁾ un Eiropas Parlamenta ieteikumus nolūkā nostiprināt IT drošību ES iestādēs, struktūrās un aģentūrās,
- ņemot vērā Reglamenta 208. pantu,

A. tā kā nesē ir atklājies, ka vairākas valstis, tostarp dalībvalstis, ir izmantojušas “Pegasus” novērošanas spieģprogrammatūru pret žurnālistiem, politiķiem, tiesībaizsardzības amatpersonām, diplomātiem, juristiem, uzņēmējiem, pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem un citiem aktoriem un ka šāda prakse ir ārkārtīgi satraucoša un liecina, ka novērošanas tehnoloģiju ļaunprātīga izmantošana apdraud cilvēktiesības un demokrātiju,

1. nolemj izveidot izmeklēšanas komiteju, lai, neskarot dalībvalstu vai Savienības tiesu iestāžu jurisdikciju, izmeklētu pārkāpumus vai administratīvas kļūmes, kas varētu būt pieļautas Savienības tiesību aktu īstenošanā, attiecībā uz “Pegasus” un tai līdzvērtīgu novērošanas spieģprogrammatūru izmantošanu;

2. nolemj izmeklēšanas komitejai uzticēt šādus uzdevumus:

- izmeklēt iespējamo pārkāpumu vai Savienības tiesību aktu īstenošanā, iespējams, pieļauto administratīvo kļūmju, ko radījuši “Pegasus” un tai līdzīgas novērošanas spieģprogrammatūras izmantošana, apmēru, vākt informāciju par to, cik lielā mērā dalībvalstis, to vidū — bet neaprobežojoties tikai ar tām — Ungārija un Polija, vai trešās valstis pielieto novērošanu tādā veidā, kas pārkāpj Pamattiesību hartā noteiktās tiesības un brīvības, kā arī izvērtēt, cik augstu risku tas rada LES 2. pantā noteiktajām vērtībām, piemēram, demokrātijai, tiesiskumam un cilvēktiesību ievērošanai;
- savu pienākumu veikšanai vākt un analizēt informāciju, lai apzinātu:
- “Pegasus” un līdzvērtīgas novērošanas spieģprogrammatūras izmantošanu un darbību un tās iespējamo negatīvo ietekmi uz Pamattiesību hartā paredzētajām pamattiesībām gadījumos, kad dalībvalstis īsteno Savienības tiesību aktus;
- spēkā esošo tiesisko regulējumu, kura ietvaros dalībvalstis ir iegādājušās un izmantojušas “Pegasus” un līdzvērtīgu novērošanas spieģprogrammatūru;
- to, vai dalībvalstu iestādes ir izmantojušas “Pegasus” un līdzvērtīgu novērošanas spieģprogrammatūru politiskiem, ekonomiskiem vai citiem nepamatotiem mērķiem, lai izspiegotu žurnālistus, politiķus, tiesībaizsardzības amatpersonas, diplomātus, juristus, uzņēmējus, pilsoniskās sabiedrības dalībniekus vai citus aktorus, pārkāpjot Savienības tiesību aktus un LES 2. pantā noteiktās vērtības vai Pamattiesību hartā noteiktās tiesības;

⁽⁵⁾ OV L 129 I, 17.5.2019., 13. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 174 I, 18.5.2021., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 206, 11.6.2021., 1. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 278, 8.10.1976., 5. lpp.

⁽⁹⁾ https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽¹⁰⁾ OV C 378, 9.11.2017., 104. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

- to, vai “Pegasus” un līdzvērtīgas novērošanas spieģprogrammatūras izmantošana, pārkāpjot Savienības tiesību aktus, ir dalībvalstīs negatīvi ietekmējusi demokrātiskos procesus saistībā ar vēlēšanām vietējo pašvaldību, valsts un Eiropas līmenī;
 - iespējamu Direktīvas 2002/58/EK pārkāpšanu vai administratīvas kļūmes dalībvalstīs, ko radījusi “Pegasus” un tai līdzīgas novērošanas spieģprogrammatūras izmantošana, jo īpaši attiecībā uz principu, kas nodrošina saziņas konfidencialitāti un aizliedz noklausīšanos, pieslēgšanos, uzglabāšanu un cita veida iejaukšanos vai saziņas un ar to saistīto datu uzraudzību;
 - to, vai “Pegasus” un līdzvērtīgas novērošanas spieģprogrammatūras izmantošana dalībvalstīs ir radījusi, izraisījusi vai atklājusi Direktīvas (ES) 2016/680 un Regulas (ES) 2016/679 pārkāpumus;
 - to, vai Komisijas rīcībā bija liecības par “Pegasus” un līdzvērtīgas novērošanas spieģprogrammatūras izmantošanu pret personām;
 - to, vai dalībvalstīs ir nodrošinājušas pietiekamas institucionālas un juridiskas garantijas, lai novērstu spieģprogrammatūras nelikumīgu izmantošanu, un vai personām, kurām ir aizdomas, ka, izmantojot spieģprogrammatūru, ir tikušas pārkāptas viņu tiesības, ir pieejami efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi;
 - dalībvalstu iespējamo bezdarbību attiecībā uz vienību, kas atrodas Eiropas Savienībā, iesaistīšanos “Pegasus” un līdzvērtīgas novērošanas spieģprogrammatūras izstrādē, izplatīšanā vai finansēšanā, tostarp attiecībā uz piegādes ķēdi tehnoloģiju un tās izmantošanas ziņā, ciktāl ar to tiek pārkāpti Savienības tiesību akti, tostarp Regula (ES) 2021/821, un tostarp gadījumos, kad kādam noteiktam mērķim (piemēram, cīņai pret terorismu) tirgota novērošanas programmatūra tiek izmantota citā kontekstā;
 - to, kāda ir Izraēlas valdības un citu trešo valstu loma “Pegasus” un līdzvērtīgas novērošanas spieģprogrammatūras piegādē dalībvalstīm;
 - vai, dalībvalstu iestādēm izmantojot “Pegasus” vai līdzvērtīgu novērošanas spieģprogrammatūru, tā rezultātā personas dati ir tikuši sūtīti uz trešām valstīm — jo īpaši (bet ne tikai) uzņēmumam “NSO Group”, kā arī trešo valstu valdībām;
 - vai “Pegasus” vai līdzvērtīgas novērošanas spieģprogrammatūras izmantošana, tieši vai netieši iesaistot ar ES saistītas struktūras, ir veicinājuši žurnālistu, politiķu, tiesībsardzības amatpersonu, diplomātu, juristu, uzņēmēju, pilsoniskās sabiedrības dalībnieku vai citu aktoru nelikumīgu izspiegošanu trešās valstīs un vai tā ir izraisījusi cilvēktiesību pārkāpumus vai aizskārumus, kas rada nopietnas bažas attiecībā uz ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas mērķiem, un vai šāda izmantošana ir pretrunā LES 21. pantā un Hartā noteiktajām vērtībām, arī pienācīgi ņemot vērā ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām un citas tiesības, kas nostiprinātas starptautiskajās cilvēktiesībās;
 - to, vai Padomei bija pietiekams pamats ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros saskaņā ar LESD 215. panta 1. punktu pieņemt ierobežojošus pasākumus vai sankcijas pret vienu vai vairākām trešām valstīm, ja lēmumā, kas pieņemts saskaņā ar LES V sadaļas 2. nodaļu, ir paredzēts pārtraukt vai mazināt ekonomikas un finanšu sakarus ar vienu vai vairākām trešām valstīm;
 - to, vai “Pegasus” vai līdzvērtīgas novērošanas spieģprogrammatūras izmantošanai trešās valstīs bija ietekme uz pamattiesībām, ko garantē Savienības tiesību akti, un vai Padomei bija pietiekams pamats atkārtoti izvērtēt jebkādas nolīgumus par starptautisko sadarbību brīvības, drošības un tiesiskuma telpā, kas noslēgti ar trešām valstīm saskaņā ar LESD 218. pantu;
 - sniegt jebkādas ieteikumus, ko tā šajā lietā uzskata par vajadzīgiem;
 - sniegt ieteikumus ES iestāžu un tās deputātu un darbinieku aizsardzībai pret šādu spieģprogrammatūru;
3. nolemj, ka izmeklēšanas komiteja 12 mēnešu laikā pēc šā lēmuma pieņemšanas iesniegs galīgo ziņojumu;
 4. nolemj, ka izmeklēšanas komitejai savā darbā būtu jāņem vērā visas svarīgākās norises tās kompetences jomā, kas radīsies komitejas darbības laikā;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

5. uzsver — lai nodrošinātu labu sadarbību un informācijas plūsmu starp izmeklēšanas komiteju un attiecīgajām pastāvīgajām komitejām un apakškomitejām, izmeklēšanas komitejas priekšsēdētāju un referentu varētu iesaistīt attiecīgajās pastāvīgo komiteju un apakškomiteju debatēs (un otrādi), jo īpaši izmeklēšanas komitejas uzklaušanās;
 6. nolemj, ka visi izmeklēšanas komitejas sagatavotie ieteikumi būtu jānodod attiecīgajām pastāvīgajām komitejām un apakškomitejām to attiecīgajās kompetences jomās, kā noteikts Reglamenta VI pielikumā;
 7. nolemj, ka izmeklēšanas komitejā būs 38 locekļi;
 8. uzdod priekšsēdētājam nodrošināt šā lēmuma publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
-

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0077

Baterijas un bateriju atkritumi *I**

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. martā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par baterijām un bateriju atkritumiem, ar ko atceļ Direktīvu 2006/66/EK un groza Regulu (ES) 2019/1020 (COM(2020)0798 – C9-0400/2020 – (2020/0353(COD)))⁽¹⁾

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 347/30)

Grozījums Nr. 1**Regulas priekšlikums****2. apsvērumus**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(2) Tāpēc baterijas ir uzskatāmas par nozīmīgu energoavotu un vienu no galvenajiem faktoriem, kas palīdzēs pārkārtoties uz ilgtspējīgu attīstību, zaļo mobilitāti, tīru enerģiju un klimatneitralitāti. Paredzams, ka tuvākajos gados pieprasījums pēc baterijām strauji augs, jo īpaši elektriskajā autotransportā, kur tās nodrošina transportlīdzekļu vilci, tāpēc šis tirgus iegūst aizvien stratēģiskāku nozīmi globālā mērogā. Bateriju tehnoloģiju jomā turpināsies ievērojams zinātnes un tehnikas progress. Ņemot vērā bateriju stratēģisko nozīmi un lai nodrošinātu juridisko noteiktību visiem iesaistītajiem operatoriem un nepieļautu diskrimināciju, šķēršļus tirdzniecībai un izkropļojumus bateriju tirgū, ir jānosaka noteikumi par bateriju ilgtspējas parametriem, sniegumu, drošumu, savākšanu, reciklēšanu un otrreizēju izmantošanu, kā arī par to, kāda informācija par baterijām jāsniedz. Ir nepieciešams izveidot saskaņotu tiesisko regulējumu, kas aptver visu Savienības tirgū laisto bateriju aprites ciklu.

(2) Tāpēc baterijas ir uzskatāmas par nozīmīgu energoavotu un vienu no galvenajiem faktoriem, kas palīdzēs pārkārtoties uz ilgtspējīgu attīstību, zaļo mobilitāti, tīru enerģiju un klimatneitralitāti. Paredzams, ka tuvākajos gados pieprasījums pēc baterijām strauji augs, jo īpaši elektriskajā autotransportā **un vieglajos pārvietošanās līdzekļos**, kur tās nodrošina transportlīdzekļu vilci, tāpēc šis tirgus iegūst aizvien stratēģiskāku nozīmi globālā mērogā. Bateriju tehnoloģiju jomā turpināsies ievērojams zinātnes un tehnikas progress. Ņemot vērā bateriju stratēģisko nozīmi un lai nodrošinātu juridisko noteiktību visiem iesaistītajiem operatoriem un nepieļautu diskrimināciju, šķēršļus tirdzniecībai un izkropļojumus bateriju tirgū, ir jānosaka noteikumi par bateriju ilgtspējas parametriem, sniegumu, drošumu, savākšanu, reciklēšanu un otrreizēju izmantošanu, kā arī par to, kāda informācija par baterijām jāsniedz **patērētājiem un ekonomikas operatoriem**. Ir nepieciešams izveidot saskaņotu tiesisko regulējumu, kas aptver visu Savienības tirgū laisto bateriju aprites ciklu.

⁽¹⁾ Jautājums tika nodots atpakaļ atbildīgajai komitejai starpiestāžu sarunām saskaņā ar 59. panta 4. punkta ceturto daļu (A9-0031/2022).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 2
Regulas priekšlikums
2.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2a) *Ir arī jāatjaunina Savienības tiesību akti bateriju atkritumu apsaimniekošanas jomā un jāveic pasākumi vides un cilvēku veselības aizsardzībai, novēršot vai samazinot atkritumu rašanās un apsaimniekošanas negatīvo ietekmi, samazinot resursu izmantošanas ietekmi un uzlabojot resursefektivitāti. Šādi pasākumi ir ļoti būtiski pārejai uz klimatneitrālu aprites ekonomiku un vidi bez toksiskām vielām un Savienības ilgtermiņa konkurētspējas un stratēģiskās autonomijas nodrošināšanai. Tie var radīt nozīmīgas ekonomiskās iespējas, palielinot sinerģiju starp aprites ekonomiku un enerģētikas, klimata, transporta, rūpniecības un pētniecības politiku, kā arī aizsargājot vidi un ierobežojot siltumnīcefekta gāzu emisijas.*

Grozījums Nr. 3
Regulas priekšlikums
10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10) Šī regula būtu jāpieņem visu tipu baterijām un akumulatoriem, ko laiž tirgū vai ekspluatācijā Savienībā vai nu vienus pašus, vai iestrādātus ierīcēs, vai kā citādi piegādātus kopā ar elektriskām un elektroniskām ierīcēm un transportlīdzekļiem. Šī regula būtu jāpieņem neatkarīgi no tā, vai baterija ir īpaši paredzēta konkrētam produktam vai ir vispārlietojama, un neatkarīgi no tā, vai tā ir iestrādāta produktā vai tiek piegādāta kopā ar produktu, kuram tā paredzēta, vai atsevišķi no tā.

- (10) Šī regula būtu jāpieņem visu tipu baterijām un akumulatoriem, ko laiž tirgū vai ekspluatācijā Savienībā vai nu vienus pašus, vai iestrādātus ierīcēs, vai kā citādi piegādātus kopā ar elektriskām un elektroniskām ierīcēm un transportlīdzekļiem **neatkarīgi no tā, vai tie ir ražoti Savienībā vai importēti**. Šī regula būtu jāpieņem neatkarīgi no tā, vai baterija ir īpaši paredzēta konkrētam produktam vai ir vispārlietojama, un neatkarīgi no tā, vai tā ir iestrādāta produktā vai tiek piegādāta kopā ar produktu, kuram tā paredzēta, vai atsevišķi no tā.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 4
Regulas priekšlikums
12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (12) Regulas plašajā darbības jomā būtu lietderīgi nošķirt dažādas bateriju kategorijas atkarībā no to konstrukcijas un lietojuma, bet neatkarīgi no baterijas ķīmiskā sastāva. Jau Direktīvā 2006/66/EK aizsāktā klasificēšana pārnēsājamās baterijās, no vienas puses, un rūpnieciskās un motorizēto transportlīdzekļu baterijās, no otras puses, būtu vēl jāpilnveido, lai labāk atspoguļotu **jauninājumus** bateriju lietošanā. Baterijas, ko izmanto elektrotransportlīdzekļu vilcei un kas saskaņā ar Direktīvu 2006/66/EK ietilptu rūpniecībā izmantojamo bateriju kategorijā, veido lielu un aizvien augošu tirgus daļu, jo ceļu elektrotransportlīdzekļu sektorā vērojama strauja izaugsme. Tāpēc ir lietderīgi šīs baterijas, ko izmanto ceļu transportlīdzekļu vilcei, klasificēt jaunā kategorijā kā elektrotransportlīdzekļu baterijas. Baterijas, ko izmanto citu transportlīdzekļu — tai skaitā dzelzceļa transportlīdzekļu — ūdens transportlīdzekļu un gaisa transportlīdzekļu — vilcei, arī saskaņā ar šo regulu joprojām ietilps rūpniecisko bateriju kategorijā. Pie rūpniecisko bateriju tipa pieder ļoti dažādas baterijas, ko paredzēts izmantot rūpniecībā, sakaru infrastruktūrā, lauksaimniecībā vai elektroenerģijas ražošanā un sadalē. Papildus šim neizmērošajam piemēru sarakstam par rūpniecisko bateriju būtu jāuzskata jebkura baterija, kas nav ne pārnēsājama baterija, ne motorizēto transportlīdzekļu baterija, ne elektrotransportlīdzekļu baterija. Baterijas, ko izmanto enerģijas uzkrāšanai privātām vajadzībām vai mājas apstākļos, šīs regulas izpratnē ir uzskatāmas par rūpnieciskām baterijām. **Turklāt, lai nodrošinātu, ka visas baterijas, ko izmanto viegļajos pārvietošanās līdzekļos, tādos kā elektrovelosipēdi un motorrolleri, tiek klasificētas kā pārnēsājamas baterijas, ir jāprecizē pārnēsājamo bateriju definīcija un jāievieš šādu bateriju masas limits.**

Grozījums

- (12) Regulas plašajā darbības jomā būtu lietderīgi nošķirt dažādas bateriju kategorijas atkarībā no to konstrukcijas un lietojuma, bet neatkarīgi no baterijas ķīmiskā sastāva. Jau Direktīvā 2006/66/EK aizsāktā klasificēšana pārnēsājamās baterijās, no vienas puses, un rūpnieciskās un motorizēto transportlīdzekļu baterijās, no otras puses, būtu vēl jāpilnveido, lai labāk atspoguļotu **jaunākās tendences** bateriju lietošanā **un to tirgus starpību**. Baterijas, ko izmanto elektrotransportlīdzekļu vilcei un kas saskaņā ar Direktīvu 2006/66/EK ietilptu rūpniecībā izmantojamo bateriju kategorijā, veido lielu un aizvien augošu tirgus daļu, jo ceļu elektrotransportlīdzekļu sektorā vērojama strauja izaugsme. Tāpēc ir lietderīgi šīs baterijas, ko izmanto ceļu transportlīdzekļu vilcei, klasificēt jaunā kategorijā kā elektrotransportlīdzekļu baterijas. Baterijas, ko izmanto citu transportlīdzekļu — tai skaitā dzelzceļa transportlīdzekļu, ūdens transportlīdzekļu un gaisa transportlīdzekļu — vilcei, arī saskaņā ar šo regulu joprojām ietilps rūpniecisko bateriju kategorijā. **Baterijas, ko izmanto vieglo pārvietošanās līdzekļu, piemēram, elektrisko velosipēdu un elektrisko skrejriteņu, vilcei Direktīvā 2006/66/EK nav skaidri klasificētas un veido lielu tirgus daļu, jo aizvien vairāk tiek izmantotas ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanai pil-sētās. Tāpēc ir lietderīgi šīs baterijas, ko izmanto vieglo pārvietošanās līdzekļu vilcei, klasificēt jaunā kategorijā kā vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas.** Pie rūpniecisko bateriju tipa pieder ļoti dažādas baterijas, ko paredzēts izmantot rūpniecībā, sakaru infrastruktūrā, lauksaimniecībā vai elektroenerģijas ražošanā un sadalē. Papildus šim neizmērošajam piemēru sarakstam par rūpniecisko bateriju būtu jāuzskata jebkura baterija, kas nav ne pārnēsājama baterija, ne motorizēto transportlīdzekļu baterija, **ne vieglo pārvietošanās līdzekļu baterija**, ne elektrotransportlīdzekļu baterija. Baterijas, ko izmanto enerģijas uzkrāšanai privātām vajadzībām vai mājas apstākļos, šīs regulas izpratnē ir uzskatāmas par rūpnieciskām baterijām.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 5
Regulas priekšlikums
13. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (13) Baterijas būtu jākonstruē un jāizgatavo tā, lai optimizētu to sniegumu, ilgzinātību un drošumu un līdz minimumam samazinātu to vidisko pēdu. Ir lietderīgi noteikt konkrētas ilgtspējas prasības **atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām un elektrotansportlīdzekļu baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh**, jo šādas baterijas ietilpst tirgus segmentā, kas tuvākajos gados varētu augt visvairāk.

Grozījums

- (13) Baterijas būtu jākonstruē un jāizgatavo tā, lai optimizētu to sniegumu, ilgzinātību un drošumu un līdz minimumam samazinātu to vidisko pēdu. Ir lietderīgi noteikt konkrētas ilgtspējas prasības rūpnieciskām baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām** un elektrotansportlīdzekļu baterijām, jo šādas baterijas ietilpst tirgus segmentā, kas tuvākajos gados varētu augt visvairāk.

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
15. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (15) Bīstamu vielu izmantošana baterijās būtu jāierobežo, lai pasargātu cilvēka veselību un vidi un samazinātu šādu vielu klātbūtni atkritumos. Tāpēc papildus ierobežojumiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006⁽²⁹⁾ XVII pielikumā, ir lietderīgi noteikt ierobežojumus dzīvsudrabam **un** kadmijam dažādu tipu baterijās. Baterijas, ko izmanto transportlīdzekļos, uz kuriem attiecas izņēmums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/53/EK⁽³⁰⁾ II pielikumu, no kadmija saturēšanas aizlieguma būtu jāatbrīvo.

⁽²⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/53/EK (2000. gada 18. septembris) par nolietotiem transportlīdzekļiem (OV L 269, 21.10.2000., 34. lpp.).

Grozījums

- (15) Bīstamu vielu izmantošana baterijās būtu jāierobežo, lai pasargātu cilvēka veselību un vidi un samazinātu šādu vielu klātbūtni atkritumos. Tāpēc papildus ierobežojumiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006⁽²⁹⁾ XVII pielikumā, ir lietderīgi noteikt ierobežojumus dzīvsudrabam, kadmijam **un svīnam** dažādu tipu baterijās. Baterijas, ko izmanto transportlīdzekļos, uz kuriem attiecas izņēmums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/53/EK⁽³⁰⁾ II pielikumu, no kadmija saturēšanas aizlieguma būtu jāatbrīvo. **Komisijai ar Aģentūras atbalstu būtu jāveic baterijās esošo bīstamo vielu holistisks un sistēmisks novērtējums. Minētajā novērtējumā īpaša uzmanība būtu jāpievērš tirgū esošu lielā skaitā izmantotu bateriju ķīmiskajam sastāvam, jauniem ķīmiskiem sastāviem un piemērotu alternatīvu pieejamībai svīna-skābes rūpnieciskām un motorizēto transportlīdzekļu baterijām un niķeļa-kadmija rūpnieciskām baterijām.**

⁽²⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/53/EK (2000. gada 18. septembris) par nolietotiem transportlīdzekļiem (OV L 269, 21.10.2000., 34. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
17. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (17) Jaunu ierobežojumu pieņemšana un pašreizējo ierobežojumu grozīšana attiecībā uz baterijās esošām bīstamām vielām būtu pilnībā jāsalāgo ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006. Lai nodrošinātu efektīvu lēmumu pieņemšanu, koordināciju un saistīto šīs regulas tehnisko, zinātnisko un administratīvo aspektu pārvaldību, Eiropas Ķimikāliju **agētūrai**, kas izveidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 ("Aģentūra"), būtu jāveic konkrēti uzdevumi attiecībā uz to risku izvērtēšanu, ko rada vielu izmantošana bateriju izgatavošanā un izmantošanā, un to risku izvērtēšanu, kas var rasties pēc bateriju darbmūža beigām, kā arī attiecībā uz sociālekonomisko elementu izvērtēšanu un alternatīvu analīzi saskaņā ar attiecīgajiem Aģentūras norādījumiem. Līdz ar to Aģentūras Riska novērtēšanas komitejai un Sociālās un ekonomiskās analīzes komitejai būtu jāatvieglo konkrētu, ar šo regulu Aģentūrai uzticētu uzdevumu izpilde.

Grozījums

- (17) Jaunu ierobežojumu pieņemšana un pašreizējo ierobežojumu grozīšana attiecībā uz baterijās esošām bīstamām vielām būtu pilnībā jāsalāgo ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006. Lai nodrošinātu efektīvu lēmumu pieņemšanu, koordināciju un saistīto šīs regulas tehnisko, zinātnisko un administratīvo aspektu pārvaldību, **būtu jāisteno laba sadarbība, koordinācija un informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm**, Eiropas Ķimikāliju **agētūru**, kas izveidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 ("Aģentūra"), **Komisiju un ieinteresētajām pusēm**. **Dalībvalstīm vai Aģentūrai** būtu jāveic konkrēti uzdevumi attiecībā uz to risku izvērtēšanu, ko rada vielu izmantošana bateriju izgatavošanā un izmantošanā, un to risku izvērtēšanu, kas var rasties pēc bateriju darbmūža beigām, kā arī attiecībā uz sociālekonomisko elementu izvērtēšanu un alternatīvu analīzi saskaņā ar attiecīgajiem Aģentūras norādījumiem. Līdz ar to Aģentūras Riska novērtēšanas komitejai un Sociālās un ekonomiskās analīzes komitejai būtu jāatvieglo konkrētu, ar šo regulu Aģentūrai uzticētu uzdevumu izpilde.

Grozījums Nr. 8
Regulas priekšlikums
17.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (17a) **Lai nodrošinātu, ka šī regula ir saskaņota ar jebkādiem turpmākiem Regulas (EK) Nr. 1907/2006 noteikumu grozījumiem vai citiem turpmākiem Savienības tiesību aktiem attiecībā uz bīstamo vielu un ķīmisko vielu ilgtspējas kritērijiem, Komisijai būtu jāizvērtē, vai ir nepieciešams grozīt šīs regulas 6. un 71. pantu vai I pielikumu, vai arī visus minētos noteikumus. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, lai vajadzības gadījumā varētu grozīt minētos noteikumus.**

Grozījums

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 9
Regulas priekšlikums
18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(18) Paredzamajai bateriju masveida izmantošanai mobilitātes un enerģijas uzkrāšanas sektoros vajadzētu samazināt oglekļa emisijas, tomēr, lai šo potenciālu izmantotu pilnībā, baterijām visā aprites ciklā ir jābūt ar mazu oglekļa pēdu. Kā minēts dokumentā “Produktu vidiskā pēda – noteikumi par to, kā kategorizējamas mobiliem lietojumiem paredzētas atkārtoti uzlādējamas baterijas ar lielu īpatenerģiju”⁽³¹⁾, bateriju gadījumā klimata pārmaiņas ir otra nozīmīgākā ietekmes kategorija pēc minerālu un metālu izmantošanas. Tāpēc tehniskā dokumentācija, ko pievieno Savienības tirgū laistām **atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh**, būtu jāpapildina ar oglekļa pēdas deklarāciju, **turklāt vajadzības gadījumā šāda deklarācija būtu jāsapatavo par katru izgatavoto partiju atsevišķi. Baterijas izgatavo partijās, konkrētos daudzumos un konkrētos termiņos.** Saskaņot tehniskos noteikumus par to, kā aprēķināt oglekļa pēdu visām Savienības tirgū laistajām **atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh**, ir priekšnosacījums, bez kura nav iespējams ieviest prasību bateriju tehniskajā dokumentācijā iekļaut oglekļa pēdas deklarāciju un pēc tam noteikt oglekļa pēdas snieguma klases, kas palīdzēs noskaidrot, kuras baterijas ir ar zemāku kopējo oglekļa pēdu. Nav paredzams, ka tikai ar prasību sniegt informāciju un marķējumā skaidri norādīt baterijas oglekļa pēdu izdosies panākt paradumu maiņu, kas nepieciešamas, lai sasniegtu ES mērķi dekarbonizēt mobilitātes un enerģijas uzkrāšanas sektorus, kā to paredz starptautiski saskaņotie mērķi klimata pārmaiņu jomā⁽³²⁾. Tāpēc tiks ieviesti maksimālie oglekļa sliekšņi, kuru vērtības tiks noteiktas pēc īpaša ietekmes novērtējuma sagatavošanas. Ierosinādama oglekļa pēdas maksimālos sliekšņus, Komisija cita starpā ņems vērā to, kāds ir oglekļa pēdas vērtību relatīvais sadalījums starp tirgū esošajām baterijām, to, kā ir izdevies samazināt Savienības tirgū laisto bateriju oglekļa pēdu, un to, kāds būtu šī pasākuma faktiskais un potenciālais devums Savienības mērķu — ilgtspējīgas mobilitātes un klimatneitralitātes līdz 2050. gadam — sasniegšanā. Lai nodrošinātu **caurredzamību** attiecībā uz bateriju oglekļa pēdu un lai

Grozījums

(18) Paredzamajai bateriju masveida izmantošanai mobilitātes un enerģijas uzkrāšanas sektoros vajadzētu samazināt oglekļa emisijas, tomēr, lai šo potenciālu izmantotu pilnībā, baterijām visā aprites ciklā ir jābūt ar mazu oglekļa pēdu. Kā minēts dokumentā “Produktu vidiskā pēda – noteikumi par to, kā kategorizējamas mobiliem lietojumiem paredzētas atkārtoti uzlādējamas baterijas ar lielu īpatenerģiju”⁽³¹⁾, bateriju gadījumā **siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas veicina** klimata pārmaiņas, ir otra nozīmīgākā ietekmes kategorija pēc minerālu un metālu **ieguves un** izmantošanas. Tāpēc tehniskā dokumentācija, ko pievieno Savienības tirgū laistām rūpnieciskām baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām** un elektrotransportlīdzekļu baterijām, būtu jāpapildina ar oglekļa pēdas deklarāciju. Saskaņot tehniskos noteikumus par to, kā aprēķināt oglekļa pēdu visām Savienības tirgū laistajām rūpnieciskām baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām** un elektrotransportlīdzekļu baterijām, ir priekšnosacījums, bez kura nav iespējams ieviest prasību bateriju tehniskajā dokumentācijā iekļaut oglekļa pēdas deklarāciju un pēc tam noteikt oglekļa pēdas snieguma klases, kas palīdzēs noskaidrot, kuras baterijas ir ar zemāku kopējo oglekļa pēdu. Nav paredzams, ka tikai ar prasību sniegt informāciju un marķējumā skaidri norādīt baterijas oglekļa pēdu izdosies panākt paradumu maiņu, kas nepieciešamas, lai sasniegtu ES mērķi dekarbonizēt mobilitātes un enerģijas uzkrāšanas sektorus, kā to paredz starptautiski saskaņotie mērķi klimata pārmaiņu jomā⁽³²⁾. Tāpēc tiks ieviesti maksimālie oglekļa sliekšņi, kuru vērtības tiks noteiktas pēc īpaša ietekmes novērtējuma sagatavošanas. Ierosinādama oglekļa pēdas maksimālos sliekšņus, Komisija cita starpā ņems vērā to, kāds ir oglekļa pēdas vērtību relatīvais sadalījums starp tirgū esošajām baterijām, to, kā ir izdevies samazināt Savienības tirgū laisto bateriju oglekļa pēdu, un to, kāds būtu šī pasākuma faktiskais un potenciālais devums Savienības mērķu — ilgtspējīgas mobilitātes un klimatneitralitātes, **vēlākais**, līdz 2050. gadam — sasniegšanā. Lai nodrošinātu **pārredzamību** attiecībā uz bateriju oglekļa pēdu un lai Savienības tirgu pārorientētu uz baterijām ar mazākām oglekļa emisijām, neatkarīgi no to ražošanas vietas, ir pamatoti prasības par oglekļa pēdu pakāpeniski un kumulatīvi palielināt. Pateicoties

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

Savienības tirgu pārorientētu uz baterijām ar mazākām oglekļa emisijām, neatkarīgi no to ražošanas vietas, ir pamatoti prasības par oglekļa pēdu pakāpeniski un kumulatīvi palielināt. Pateicoties šīm prasībām, tiks samazinātas oglekļa emisijas **baterijas** aprites ciklā, un šīs aiztaupītās emisijas palīdzēs sasniegt Savienības mērķi — līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Tas var arī pavērt izdevības citām Savienības un valsts līmeņa rīcībpolitikām, piemēram, stimulēt zaļo publisko iepirkumu, un tas savukārt veicinās tādu bateriju ražošanu, kam ir mazāka ietekme uz vidi.

- ⁽³¹⁾ Produktu vidiskā pēda — noteikumi par to, kā kategorizējamas mobiliem lietojumiem paredzētas atkārtoti uzlādējamas baterijas ar lielu īpatenerģiju https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_Batteries.pdf
- ⁽³²⁾ Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām, pieejama <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf>.

Grozījums

šīm prasībām, tiks samazinātas oglekļa emisijas **bateriju** aprites ciklā, un šīs aiztaupītās emisijas palīdzēs sasniegt Savienības **mērķus klimata jomā, jo īpaši mērķi, vēlākais, līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti**. Tas var arī pavērt izdevības citām Savienības un valsts līmeņa rīcībpolitikām, piemēram, stimulēt zaļo publisko iepirkumu, un tas savukārt veicinās tādu bateriju ražošanu, kam ir mazāka ietekme uz vidi.

- ⁽³¹⁾ Produktu vidiskā pēda — noteikumi par to, kā kategorizējamas mobiliem lietojumiem paredzētas atkārtoti uzlādējamas baterijas ar lielu īpatenerģiju https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_Batteries.pdf
- ⁽³²⁾ Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām, pieejama <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf>.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums

18.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (18a) *Bateriju aprites cikla oglekļa pēdas maksimālajām robežvērtībām vajadzētu atbilst nākotnes prasībām un pakāpeniski mainīties atbilstīgi labākajiem pieejamajiem izgatavošanas un ražošanas procesiem. Tāpēc, pieņemot deleģēto aktu, ar ko nosaka aprites cikla oglekļa pēdas maksimālo robežvērtību, Eiropas Komisijai būtu jāņem vērā labākie pieejamie izgatavošanas un ražošanas procesi un jānodrošina, lai atlasītie tehniskie kritēriji atbilstu šīs regulas mērķim nodrošināt, ka ES tirgū laistās baterijas nodrošina augstu cilvēku veselības, drošības, īpašuma un vides aizsardzības līmeni.*

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 11
Regulas priekšlikums
19. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (19) Dažas baterijās esošas vielas, piemēram, kobalts, svins, litijs vai niķelis, ir deficīti resursi, kas Savienībā nav viegli pieejami, turklāt dažas no tām Komisija uzskata par kritiski svarīgiem izejmateriāliem. **Šajā jomā** Eiropai ir jācēnšas nostiprināt savu stratēģisko autonomiju un kāpināt savu noturību, lai tā būtu gatava iespējamiem piegādes traucējumiem, ko izraisījušas veselības vai citas krīzes. Šo mērķi sasniegt palīdzēs aktīvāka šo izejmateriālu reciklēšana un atgūšana, kas vedīs pie lielāka apritīguma un resursefektivitātes.

Grozījums

- (19) Dažas baterijās esošas vielas, piemēram, kobalts, svins, litijs vai niķelis, ir deficīti resursi, kas Savienībā nav viegli pieejami, turklāt dažas no tām Komisija uzskata par kritiski svarīgiem izejmateriāliem. **Saskaņā ar Savienības rūpniecības stratēģiju** Eiropai ir jācēnšas nostiprināt savu stratēģisko autonomiju, **tostarp jāveicina ieguldījumi ražotnēs, kas varētu masveidā ražot baterijas**, un kāpināt savu noturību, lai tā būtu gatava iespējamiem piegādes traucējumiem, ko izraisījušas veselības vai citas krīzes. Šo mērķi sasniegt palīdzēs aktīvāka šo izejmateriālu reciklēšana un atgūšana, kas vedīs pie lielāka apritīguma un resursefektivitātes. **Retu izejvielu aizstāšana ar alternatīvām plašāk pieejamām izejvielām, tostarp atjaunojamām izejvielām, arī palīdzētu uzlabot bateriju ražošanu pašā Savienībā un ES stratēģisko autonomiju. Tāpēc ir ļoti svarīgi, lai Savienība un dalībvalstis atbalstītu attiecīgās pētniecības un izstrādes iniciatīvas.**

Grozījums Nr. 12
Regulas priekšlikums
21. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (21) Lai ņemtu vērā riskus, kas apdraud kobalta, svina, litija un niķeļa piegādi, un novērtētu šo materiālu pieejamību, **būtu jādeleģē** Komisijai **pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz to mērķrādītāju grozīšanu**, kas noteikti attiecībā uz reciklēta kobalta, svina, litija vai niķeļa īpatsvaru bateriju aktīvajā materiālā.

Grozījums

- (21) Lai ņemtu vērā riskus, kas apdraud kobalta, svina, litija un niķeļa piegādi, **un tehnisko un zinātnes progresu** un novērtētu šo materiālu pieejamību, Komisijai **būtu jāizvērtē, vai ir lietderīgi pārskatīt mērķrādītājus**, kas noteikti attiecībā uz reciklēta kobalta, svina, litija vai niķeļa **minimālo** īpatsvaru bateriju aktīvajā materiālā, **un attiecīgā gadījumā minētajā nolūkā jāiesniedz tiesību akta priekšlikums.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 13
Regulas priekšlikums
21.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (21a) *Lai ņemtu vērā izmaiņas bateriju tehnoloģijās, kas ietekmē atgūstamu materiālu veidus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz šīs regulas papildināšanu, lai tajā iekļautu arī citas izejvielas, un attiecīgo mērķrādītāju iekļaušanu sarakstā, kurā noteikts reciklēta materiāla minimālais īpatsvars bateriju aktīvajos materiālos.*

Grozījums Nr. 14
Regulas priekšlikums
22. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (22) *Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus attiecībā uz to, kā tiek īstenoti noteikumi, kā par katras ražotnes katru baterijas modeli un partiju aprēķināt un verificēt bateriju aktīvajā materiālā esošā kobalta, svina, litija vai niķeļa daudzumu, kas atgūts no atkritumiem, un prasības par tehniskajā dokumentācijā iekļaujamo informāciju, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras.*
- (22) *Lai visā Savienībā nodrošinātu vienotus nosacījumus attiecībā uz atgūto materiālu deklarēšanu, kas jāveic saskaņotā formātā, kā arī attiecībā uz tehnisko dokumentāciju, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras noteikt atgūto materiālu deklarācijas formātu un tehnisko dokumentāciju.*

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 15
Regulas priekšlikums
23. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (23) Savienības tirgū laistajām baterijām vajadzētu būt ilgzturīgām un ar izcilu sniegumu. Tāpēc ir nepieciešams noteikt snieguma un ilgzturības parametrus gan **vispārlietojamām** pārnēsājamām baterijām, gan **atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām. Attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu baterijām neformāla UNECE darba grupa, kas nodarbojas ar elektrotransportlīdzekļu un vides jautājumiem, pašlaik izstrādā ilgzturības prasības transportlīdzekļiem, tāpēc **šajā regulā nav noteiktas papildu ilgzturības prasības**. No otras puses, pastāvošās mērījumu metodes, ar kurām testē enerģijas uzkrāšanas jomā izmantoto bateriju sniegumu un ilgzturību, nav uzskatāmas par pietiekami precīzām un reprezentatīvām, lai būtu iespējams ieviest minimālās prasības. Minimālās prasības attiecībā uz šādu bateriju sniegumu un ilgzturību būtu jāievieš tikai tad, ja ir pieejami adekvāti saskaņotie standarti vai kopīgas specifikācijas.

Grozījums

- (23) Savienības tirgū laistajām baterijām vajadzētu būt ilgzturīgām un ar izcilu sniegumu. Tāpēc ir nepieciešams noteikt snieguma un ilgzturības parametrus gan pārnēsājamām baterijām, gan rūpnieciskām baterijām, **vienglobi pārvietošanās līdzekļu baterijām** un elektrotransportlīdzekļu baterijām. Attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu baterijām neformāla UNECE darba grupa, kas nodarbojas ar elektrotransportlīdzekļu un vides jautājumiem, pašlaik izstrādā ilgzturības prasības transportlīdzekļiem, tāpēc **šī regula būtu jāpielāgo tās secinājumiem**. No otras puses, pastāvošās mērījumu metodes, ar kurām testē enerģijas uzkrāšanas jomā izmantoto bateriju sniegumu un ilgzturību, nav uzskatāmas par pietiekami precīzām un reprezentatīvām, lai būtu iespējams ieviest minimālās prasības. Minimālās prasības attiecībā uz šādu bateriju sniegumu un ilgzturību būtu jāievieš tikai tad, ja ir pieejami adekvāti saskaņotie standarti vai kopīgas specifikācijas.

Grozījums Nr. 16
Regulas priekšlikums
24. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (24) Lai samazinātu bateriju ietekmi uz vidi visā to aprites ciklā, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai varētu grozīt snieguma un ilgzturības parametrus un noteikt šo parametru minimālās vērtības attiecībā uz **vispārlietojamām** pārnēsājamām baterijām un atkārtoti uzlādējamām rūpnieciskām baterijām.

Grozījums

- (24) Lai samazinātu bateriju ietekmi uz vidi visā to aprites ciklā, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai varētu grozīt snieguma un ilgzturības parametrus un noteikt šo parametru minimālās vērtības attiecībā uz pārnēsājamām baterijām, **vienglobi pārvietošanās līdzekļu baterijām** un atkārtoti uzlādējamām rūpnieciskām baterijām.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 17
Regulas priekšlikums
24.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (24a) *Lai nodrošinātu, ka Savienības noteikumi par elektrotransportlīdzekļu bateriju elektroķīmisko sniegumu un ilgizturību ir saskaņoti ar neoficiālās UNECE darba grupas, kas nodarbojas ar elektrotransportlīdzekļu un vides jautājumiem, izstrādātajām tehniskajām specifikācijām un ka šajos noteikumos ir ņemta vērā tehnikas un zinātnes attīstība, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu pieņemt aktus attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu bateriju snieguma un ilgizturības parametru un šo parametru minimālo vērtību mainīšanu.*

Grozījums Nr. 18
Regulas priekšlikums
25. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (25) Ir tādas vispārlietojamas, atkārtoti neuzlādējamās baterijas, kas ir resursu un enerģijas izmantošanas ziņā neefektīvas. Būtu jānosaka objektīvas prasības attiecībā uz šādu bateriju sniegumu un ilgizturību, lai nodrošinātu, ka šādas vispārlietojamas pārnēsājamas baterijas ar vāju sniegumu mazāk nonāk tirgū, **jo īpaši tad, ja no aprites cikla novērtējuma izriet, ka ir** atkārtoti uzlādējamu bateriju izmantošana to vietā nestu ieguvumus videi.

- (25) Ir tādas vispārlietojamas, atkārtoti neuzlādējamās baterijas, kas ir resursu un enerģijas izmantošanas ziņā neefektīvas. **Tomēr dažās ierīcēs joprojām tiek izmantotas atkārtoti neuzlādējamās baterijas.** Būtu jānosaka objektīvas prasības attiecībā uz šādu bateriju sniegumu un ilgizturību, lai nodrošinātu, ka šādas vispārlietojamas pārnēsājamas baterijas ar vāju sniegumu mazāk nonāk tirgū. **Komisijai attiecībā uz konkrētām produktu grupām, kurās izmanto atkārtoti neuzlādējamās baterijas, pamatojoties uz aprites cikla novērtējumu, būtu jāizvērtē, vai atkārtoti uzlādējamu bateriju izmantošana to vietā nestu ieguvumus videi un vai tādēļ būtu pakāpeniski jāpārtrauc atkārtoti neuzlādējamu vispārlietojamu pārnēsājamo bateriju izmantošana. Jābūt arī iespējai šīs regulas prasības papildināt ar prasībām, kas konkrētiem ar baterijām darbināmiem produktiem noteiktas īstenošanas pasākumos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK ⁽¹⁾.**

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 19
Regulas priekšlikums
26. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(26) Lai nodrošinātu, ka ierīcēs iestrādātas pārnēsājamas baterijas tiek pienācīgi dalīti savāktas, apstrādātas un kvalitatīvi reciklētas, kad tās ir kļuvušas par atkritumiem, ir vajadzīgi noteikumi, kas paredz, ka tām ir jābūt no ierīcēm izņemamām un nomaināmām. Arī lietotām baterijām vajadzētu būt arī nomaināmām, lai tā pagarinātu to ierīču paredzamo darbmūžu, kurās tās iestrādātas. Šīs regulas vispārīgos noteikumus var papildināt ar prasībām, kas izvirzītas konkrētiem ar baterijām darbināmiem produktiem, pieņemot īstenošanas pasākumus saskaņā ar **Eiropas Parlamenta un Padomes** Direktīvu 2009/125/EK⁽³³⁾. Ja Savienības tiesību aktos drošuma apsvērumu dēļ ir noteiktas specifiskākas prasības par bateriju izņemšanu no ražojumiem (piemēram, rotaļlietām), tad būtu jāpieņem šie īpašie noteikumi.

⁽³³⁾ **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).**

Grozījums

(26) Lai nodrošinātu, ka ierīcēs iestrādātas pārnēsājamas baterijas tiek pienācīgi dalīti savāktas, apstrādātas un kvalitatīvi reciklētas, kad tās ir kļuvušas par atkritumiem, ir vajadzīgi noteikumi, kas paredz, ka tām ir jābūt no ierīcēm izņemamām un nomaināmām. **Būtu jāparedz arī noteikumi attiecībā uz vieglajiem pārvietošanās līdzekļiem.** Arī lietotām baterijām vajadzētu būt arī nomaināmām, lai tā pagarinātu to ierīču paredzamo darbmūžu, kurās tās iestrādātas. Šīs regulas vispārīgos noteikumus var papildināt ar prasībām, kas izvirzītas konkrētiem ar baterijām darbināmiem produktiem, pieņemot īstenošanas pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK. Ja Savienības tiesību aktos drošuma apsvērumu dēļ ir noteiktas specifiskākas prasības par bateriju izņemšanu no ražojumiem (piemēram, rotaļlietām), tad būtu jāpieņem šie īpašie noteikumi. **Būtu jāparedz arī noteikumi, lai nodrošinātu, ka rūpnieciskās baterijas, motorizēto transportlīdzekļu baterijas un elektrotransportlīdzekļu baterijas var izņemt un nomainīt, vienlaikus ņemot vērā to atšķirīgo būtību un īpašās drošuma prasības.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 20
Regulas priekšlikums
26.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (26a) *Kvalificētiem neatkarīgiem operatoriem būtu jāspēj izņemt un nomainīt motorizēto transportlīdzekļu baterijas, elektrotransportlīdzekļu baterijas un rūpnieciskās baterijas. Būtu jāparedz noteikumi, lai nodrošinātu, ka šādas baterijas var izņemt, nomainīt un demontēt. Ir svarīgi, lai šādu bateriju drošumu remonta laikā varētu novērtēt, pamatojoties uz tām pielāgotiem nesagraujošiem testiem. Lai atvieglotu motorizēto transportlīdzekļu bateriju, elektrotransportlīdzekļu bateriju un rūpniecisko bateriju remontu, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz šīs regulas papildināšanu, lai noteiktu kritērijus motorizēto transportlīdzekļu bateriju, elektrotransportlīdzekļu bateriju un rūpniecisko bateriju izņemamībai, nomaināmībai un demontāžai. Lai varētu novērtēt šādu bateriju drošumu remonta laikā, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz piemērotu nesagraujošu testēšanas metožu noteikšanu.*

Grozījums Nr. 21
Regulas priekšlikums
26.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (26b) *Nolūkā samazināt atkritumu daudzumu ar konkrētiem ražojumiem saistītos tiesību aktos, ar kuriem īsteno Ekodizaina direktīvu, un gaidāmajā ilgtspējīgu produktu iniciatīvā būtu jāveicina bateriju, savienotāju un lādētāju sadarbība visās produktu kategorijās.*

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 22
Regulas priekšlikums
26.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (26c) *Lādētāju sadarbība konkrētās bateriju kategorijās varētu samazināt nevajadzīgu atkritumu daudzumu un izmaksas, kas ir patērētāju un citu galalietotāju interesēs. Tāpēc vajadzētu būt iespējai atkārtoti uzlādēt elektrotransportlīdzekļu un vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas, kā arī atkārtoti uzlādējamās baterijas, kas iekļautas konkrētās elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijās, izmantojot kopīgi lietojamus lādētājus, kuri nodrošina sadarbību katrā bateriju kategorijā. Tāpēc šajā regulā būtu jāiekļauj noteikumi, saskaņā ar kuriem Komisijai ir pienākums novērtēt, kā vislabāk ieviest saskaņotus standartus attiecībā uz kopīgi lietojamiem lādētājiem, piemērojot šos noteikumus ne vēlāk kā 2026. gada 1. janvārī attiecībā uz minētajām bateriju kategorijām. Attiecīgā gadījumā šim novērtējumam tiek pievienots tiesību akta priekšlikums.*

Grozījums Nr. 23
Regulas priekšlikums
27. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (27) No uzticamām baterijām ir atkarīga daudzu produktu, ierīču un pakalpojumu darbība un drošums. Tāpēc bateriju konstrukcijai un izgatavošanai vajadzētu būt tādai, ka tiek nodrošināta to droša darbība un izmantošana. Šis aspekts ir īpaši nozīmīgs, **runājot par stacionārām enerģiju uzkrājošo bateriju sistēmām**, uz kurām pašlaik neattiecas citi Savienības tiesību akti. Tāpēc būtu jānosaka, kādi parametri jāizvērtē **šo enerģijas uzkrāšanas sistēmu** drošuma testos.

- (27) No uzticamām baterijām ir atkarīga daudzu produktu, ierīču un pakalpojumu darbība un drošums. Tāpēc bateriju konstrukcijai un izgatavošanai vajadzētu būt tādai, ka tiek nodrošināta to droša darbība un izmantošana, **lai netiktu radīts kaitējums vai zaudējumi cilvēkiem, videi vai īpašumam**. Šis aspekts ir īpaši nozīmīgs **attiecībā uz baterijām stacionārās enerģiju uzkrājošo bateriju sistēmās**, uz kurām pašlaik neattiecas citi Savienības tiesību akti. Tāpēc būtu jānosaka, kādi parametri jāizvērtē **minēto bateriju** drošuma testos, **kā arī tie jāpapildina ar piemērojamiem CEN, CENELEC un IEC standartiem**.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 24
Regulas priekšlikums
28. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (28) Lai tiešajiem lietotājiem sniegtu caurredzamu, uzticamu un skaidru informāciju par baterijām un to galvenajiem raksturlielumiem un par bateriju atkritumiem, lai tiešie lietotāji bateriju iegādes un izmešanas brīdī varētu pieņemt apzinātus lēmumus un lai atkritumu apsaimniekotāji varētu pienācīgi apstrādāt bateriju atkritumus, baterijas būtu jāmarķē. Baterijas būtu jāmarķē ar visu vajadzīgo informāciju par to galvenajiem raksturlielumiem, tostarp par to kapacitāti un konkrētu bīstamu vielu saturu tajās. Lai nodrošinātu informācijas pieejamību **laika gaitā**, šī informācija būtu jādara pieejama ar QR kodu starpniecību.

Grozījums

- (28) Lai tiešajiem lietotājiem sniegtu caurredzamu, uzticamu un skaidru informāciju par baterijām un to galvenajiem raksturlielumiem un par bateriju atkritumiem, lai tiešie lietotāji bateriju iegādes un izmešanas brīdī varētu pieņemt apzinātus lēmumus un lai atkritumu apsaimniekotāji varētu pienācīgi apstrādāt bateriju atkritumus, baterijas būtu jāmarķē. Baterijas būtu jāmarķē ar visu vajadzīgo informāciju par to galvenajiem raksturlielumiem, tostarp par to kapacitāti, **ražošanas raksturlielumiem** un konkrētu bīstamu vielu saturu tajās. Lai nodrošinātu **pastāvīgu** informācijas pieejamību, šī informācija būtu jādara pieejama ar QR kodu starpniecību **atbilstīgi pamatnostādņēm attiecībā uz ISO/IEC standartu 18004. QR kodam, kas uzdrukāts uz visām attiecīgajām baterijām vai iegravēts tajās, būtu jānodrošina piekļuve baterijas produkta pasei. Marķējumiem un QR kodiem vajadzētu būt piekļūstamiem personām ar invaliditāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/882⁽¹⁾ noteiktajām prasībām.**

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 17. aprīļa Direktīva (ES) 2019/882 par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām (OV L 151, 7.6.2019., 70. lpp.).

Grozījums Nr. 25
Regulas priekšlikums
29. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (29) Informācija par bateriju sniegumu ir ļoti būtiska, lai nodrošinātu, ka tiešie lietotāji kā patērētāji **ir** labi un savlaicīgi informēti un jo īpaši **lai** tiem būtu vienots atskaites punkts, **pēc kura** pirms iegādes **salīdzināt dažādas baterijas**. Tāpēc vispārlietojamas pārnēsājamas baterijas un motorizēto transportlīdzekļu baterijas būtu jāmarķē ar marķējumu, kas satur informāciju par to minimālo vidējo darbīgumu, kad tās izmanto specifiskos lietojumos. Tāpat ir svarīgi tiešajam lietotājam sniegt norādes par to, kā pareizi izmest bateriju atkritumus.

Grozījums

- (29) Informācija par bateriju sniegumu ir ļoti būtiska, lai nodrošinātu, ka tiešie lietotāji, **sevišķi** patērētāji, **būtu** labi un savlaicīgi informēti un jo īpaši tiem būtu vienots atskaites punkts **dažādu bateriju salīdzināšanai** pirms iegādes. Tāpēc pārnēsājamas baterijas, **vienglo pārvietošanās līdzekļu baterijas** un motorizēto transportlīdzekļu baterijas būtu jāmarķē ar marķējumu, kas satur informāciju par to minimālo vidējo darbīgumu, kad tās izmanto specifiskos lietojumos, **un paredzamo darbmūžu**. Tāpat ir svarīgi tiešajam lietotājam sniegt norādes par to, kā pareizi izmest bateriju atkritumus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 26
Regulas priekšlikums
30. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (30) *Atkārtoti uzlādējamām rūpnieciskām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh būtu jāsaturs baterijas pārvaldības sistēma, kurā glabājas dati, pēc kuriem tiešais lietotājs vai jebkura trešā persona, kas darbojas tā vārdā, var noteikt bateriju veselības stāvokli un paredzamo darbmužu. Lai bateriju varētu pārprofilēt vai pārražot, personai, kas bateriju iegādājusies, vai jebkurai trešai personai, kas rīkojas tās vārdā, vajadzētu jebkurā brīdī būt nodrošinātai piekļuvei baterijas pārvaldības sistēmai, lai būtu iespējams novērtēt baterijas atlikušo vērtību un tā atvieglot gan baterijas atkalizmantošanu, pārprofilēšanu vai pārražošanu, gan baterijas darīšanu par pieejamu neatkarīgiem agregatoriem, kuri definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 201/944⁽³⁴⁾ un kuri to izmanto, lai elektroenerģijas tīklos darbinātu virtuālas spēkstacijas. Šī prasība būtu jāpieņem papildus Savienības tiesību aktiem par transportlīdzekļu tipa apstiprināšanu, tostarp tehniskajām specifikācijām par piekļuvi datiem elektrotransportlīdzekļos, kuras sagatavojuši neformālā UNECE darba grupa, kas nodarbojas ar elektrotransportlīdzekļu un vides jautājumiem.*

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).

Grozījums

- (30) *Baterijās, kas iebūvētas stacionārās enerģiju uzkrājošo bateriju sistēmās, vieglajos pārvietošanās līdzekļos un elektrotransportlīdzekļos, ir baterijas pārvaldības sistēma, kurā glabājas dati. Baterijas pārvaldības sistēmā būtu jāietver informācija par bateriju veselības stāvokli, drošumu un paredzamo darbmužu, lai tiešais lietotājs vai jebkura trešā persona, kas darbojas tā vārdā, varētu noteikt šos aspektus. Nolūkā veicināt baterijas atkalizmantošanu, pārprofilēšanu vai pārražošanu personai, kas bateriju iegādājusies, vai jebkurai trešai personai, kas rīkojas tās vārdā, vajadzētu jebkurā brīdī būt nodrošinātai piekļuvei baterijas pārvaldības sistēmas neredīgajiem datiem, lai būtu iespējams novērtēt baterijas atlikušo vērtību un tā atvieglot gan baterijas sagatavošanu atkalizmantošanai un atkalizmantošanu, baterijas sagatavošanu pārprofilēšanai un pārprofilēšanu vai pārražošanu, gan baterijas darīšanu par pieejamu neatkarīgiem agregatoriem, kuri definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/944⁽³⁴⁾ un kuri to izmanto, lai elektroenerģijas tīklos darbinātu virtuālas spēkstacijas, tostarp nepieciešamās funkcijas, kas ļauj sniegt transportlīdzekļa – tīkla pakalpojumus. Lai veicinātu elektrotransportlīdzekļu bateriju un vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju ieviešanu un izmantošanu Savienībā, vajadzētu būt pieejamiem reāllaika neredīgajiem transportlīdzekļa ģenerētiem datiem, kas saistīti ar baterijas veselības stāvokli, baterijas uzlādes līmeni, baterijas uzlādes iestatījumu un baterijas kapacitāti. Elektrotransportlīdzekļu baterijas pārvaldības sistēmā vajadzētu iekļaut arī sakaru funkciju, lai būtu iespējams izmantot tādas viedas uzlādes funkcijas kā transportlīdzeklis–tīkls, transportlīdzeklis–baterija, transportlīdzeklis–transportlīdzeklis, transportlīdzeklis–ārkārtas uzlādes ierīce un transportlīdzeklis–ēka. Šī prasība būtu jāpieņem papildus Savienības tiesību aktiem par transportlīdzekļu tipa apstiprināšanu, tostarp tehniskajām specifikācijām par piekļuvi datiem elektrotransportlīdzekļos, kuras sagatavojuši neformālā UNECE darba grupa, kas nodarbojas ar elektrotransportlīdzekļu*

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

un vides jautājumiem. **Kad Savienības tiesību aktos tiks piemērotas tehniskās specifikācijas, kuru pamatā ir UNECE globālie tehniskie noteikumi (UNECE GTR), tās būs jāuzskata par etalonu to parametru datiem, saskaņā ar kuriem nosaka baterijas pārvaldības sistēmā iekļaujamo bateriju veselības stāvokli un paredzamo darbību.**

(³⁴) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).

Grozījums Nr. 27

Regulas priekšlikums

31. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(31) Vairākas šajā regulā konkrētiem produktiem izvirzītas prasības, tostarp attiecībā uz sniegumu, ilgzinību, pārprofilēšanu un drošumu, būtu jāņem vērā, izmantojot ticamas, precīzas un reproducējamās metodes, kurās ņemti vērā mūsdienīgi un vispāratzīti paņēmieni un aprēķina metodes. Lai nodrošinātu, ka nav nekādu šķēršļu tirdzniecībai iekšējā tirgū, standarti būtu jānosaka Savienības līmenī. Šādās metodēs un standartos pēc iespējas vairāk būtu jāņem vērā bateriju reālā lietošana, jāatspoguļo vidusmēra patērētāja uzvedība, un tiem vajadzētu būt pietiekami stingriem, lai nepieļautu to tīšu vai netīšu apiešanu. Kad atsauce uz šādu standartu ir pieņemta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1025/2012 (³⁵) un publicēta Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, attiecībā uz tām produktiem specifiskajām prasībām, kas pieņemtas, pamatojoties uz šo regulu, var izdarīt atbilstības pieņēmumu, ar nosacījumu, ka šo metožu izmantošanas rezultāti apliecinā, ka ir sasniegtas saistībā ar šīm būtiskajām prasībām noteiktās minimālās vērtības. Ja produktiem specifisko prasību piemērošanas brīdī publicētu standartu nav, Komisijai ar īstenošanas aktiem būtu jāpieņem kopīgas specifikācijas, un šādu specifikāciju ievērošana arī būtu

(31) Vairākas šajā regulā konkrētiem produktiem izvirzītas prasības, tostarp attiecībā uz sniegumu, ilgzinību, pārprofilēšanu un drošumu, būtu jāņem vērā, izmantojot ticamas, precīzas un reproducējamās metodes, kurās ņemti vērā mūsdienīgi un vispāratzīti paņēmieni, **standarti** un aprēķina metodes. Lai nodrošinātu, ka nav nekādu šķēršļu tirdzniecībai iekšējā tirgū, standarti būtu jānosaka Savienības līmenī. Šādās metodēs un standartos pēc iespējas vairāk būtu jāņem vērā bateriju reālā lietošana, jāatspoguļo vidusmēra patērētāja uzvedība, un tiem vajadzētu būt pietiekami stingriem, lai nepieļautu to tīšu vai netīšu apiešanu. Kad atsauce uz šādu standartu ir pieņemta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1025/2012 (³⁵) un publicēta Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, attiecībā uz tām produktiem specifiskajām prasībām, kas pieņemtas, pamatojoties uz šo regulu, var izdarīt atbilstības pieņēmumu, ar nosacījumu, ka šo metožu izmantošanas rezultāti apliecinā, ka ir sasniegtas saistībā ar šīm būtiskajām prasībām noteiktās minimālās vērtības. **Lai izvairītos no standartu dublēšanās, maksimāli palielinātu efektivitāti un iekļautu labākās speciālās zināšanas un jaunākos sasniegumus, Komisijai būtu jācenšas pieprasīt vienai vai**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

pamats pieņemumam par atbilstību. Ja kopīgajās specifikācijās vēlāk tiek konstatētas nepilnības, Komisija attiecīgās kopīgās specifikācijas ar īstenošanas aktu groza vai atceļ

⁽³⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

Grozījums

vairākām Eiropas standartizācijas organizācijām izstrādāt standartu, ja šāda standarta vēl nav. Ja produktiem specifisko prasību piemērošanas brīdī publicētu standartu nav **vai ja attiecīgās Eiropas standartizācijas organizācijas atzinums nav pozitīvs**, Komisijai **pamatotos izņēmuma gadījumos un pēc apspriešanās ar attiecīgajām iesaistītajām personām** ar īstenošanas aktiem būtu jāpieņem kopīgas specifikācijas, un šādu specifikāciju ievērošana arī būtu pamats pieņemumam par atbilstību. Ja kopīgajās specifikācijās vēlāk tiek konstatētas nepilnības, Komisija attiecīgās kopīgās specifikācijas ar īstenošanas aktu groza vai atceļ

⁽³⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums

31.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (31a) **Aktīva iesaistīšanās starptautisko standartizācijas komiteju darbā ir svarīgs stratēģisks priekšnoteikums nākotnes tehnoloģiju laišanaī tirgū. Dažos gadījumos Savienības līdzdalība šajās komitejās ir bijusi nepietiekama. Tādēļ Komisijai un dalībvalstīm būtu aktīvi jāatbalsta Eiropas uzņēmumu darbība šādās starptautiskās standartizācijas komitejās. Pirms apsvērt standartu pieņemšanu ar sekundārajiem tiesību aktiem, Komisijai būtu rūpīgi jāizvērtē darbs, kas paveikts starptautiskā līmenī.**

Grozījums Nr. 29

Regulas priekšlikums

31.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (31b) **Komisijai būtu jānodrošina konsekvence attiecībā uz saskaņotajiem standartiem un kopīgajām specifikācijām atbilstīgi šai regulai un Regulas (ES) Nr. 1025/2012 pārskatīšanā.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 30
Regulas priekšlikums
32. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (32) Lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi informācijai tirgus uzraudzības nolūkos, pielāgotos jaunajām tehnoloģijām un nodrošinātu noturību globālu krīžu (tādu kā Covid-19 pandēmija) **priekšā, vajadzētu paredzēt, ka informācija** par atbilstību visiem baterijām piemērojamiem Savienības tiesību aktiem **ir pieejama** tiešsaistē kā **vienota** ES atbilstības deklarācija.

Grozījums

- (32) Lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi informācijai tirgus uzraudzības nolūkos, pielāgotos jaunajām tehnoloģijām un nodrošinātu noturību globālu krīžu (tādu kā Covid-19 pandēmija) **gadījumā, informāciju** par atbilstību visiem baterijām piemērojamiem Savienības tiesību aktiem **varētu iesniegt** tiešsaistē kā **vienotu** ES atbilstības deklarāciju.

Grozījums Nr. 31
Regulas priekšlikums
35. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (35) Tomēr izvēlētie moduļi neatspoguļo konkrētus un specifiskus bateriju aspektus, tāpēc atbilstības novērtēšanas procedūrai izvēlētie moduļi ir jāpielāgo. Lai ņemtu vērā šajā regulā izklāstīto ilgtspējas, drošuma **un** marķēšanas prasību novitāti un sarežģītību un lai nodrošinātu tirgū laisto bateriju atbilstību juridiskajām prasībām, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz atbilstības novērtēšanas procedūru grozīšanu, proti, papildu verifikācijas posmu ieviešanu vai novērtēšanas moduļa mainīšanu, pamatojoties uz norisēm bateriju tirgū vai bateriju vērtības ķēdē.

Grozījums

- (35) Tomēr izvēlētie moduļi neatspoguļo konkrētus un specifiskus bateriju aspektus, tāpēc atbilstības novērtēšanas procedūrai izvēlētie moduļi ir jāpielāgo. Lai ņemtu vērā šajā regulā izklāstīto ilgtspējas, drošuma, marķēšanas **un informācijas** prasību novitāti un sarežģītību un lai nodrošinātu tirgū laisto bateriju atbilstību juridiskajām prasībām, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz atbilstības novērtēšanas procedūru grozīšanu, proti, papildu verifikācijas posmu ieviešanu vai novērtēšanas moduļa mainīšanu, pamatojoties uz norisēm bateriju tirgū vai bateriju vērtības ķēdē. **Ir vajadzīgas stingras atbilstības novērtēšanas procedūras, lai nodrošinātu atbilstību šajā regulā noteiktajām ilgtspējas prasībām un vērtības ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumiem.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 32
Regulas priekšlikums
38. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(38) Ņemot vērā šajā regulā izklāstīto ilgtspējas, drošuma **un** marķēšanas prasību novitāti un sarežģītību un lai nodrošinātu saskaņotu bateriju atbilstības novērtēšanas kvalitātes līmeni, ir jānosaka prasības paziņoto struktūru novērtēšanā, paziņošanā un uzraudzībā iesaistītajām paziņojošām iestādēm. Konkrētāk, būtu jānodrošina, ka paziņojošā iestāde savā darbā ir objektīva un taisnīga. Tāpat paziņojošām iestādēm būtu jāglabā iegūtās informācijas konfidencialitāte, tomēr būtu jāspēj apmainīties ar informāciju par paziņotajām struktūrām ar valsts iestādēm, citu dalībvalstu paziņojošajām iestādēm un Komisiju, lai nodrošinātu atbilstības novērtēšanas konsekvenci.

Grozījums

(38) Ņemot vērā šajā regulā izklāstīto ilgtspējas, **snieguma**, drošuma, marķēšanas **un informācijas** prasību novitāti un sarežģītību un lai nodrošinātu saskaņotu bateriju atbilstības novērtēšanas kvalitātes līmeni, ir jānosaka prasības paziņoto struktūru novērtēšanā, paziņošanā un uzraudzībā iesaistītajām paziņojošām iestādēm. Konkrētāk, būtu jānodrošina, ka paziņojošā iestāde savā darbā ir objektīva un taisnīga **un ka tai ir pietiekams skaits tehniski kompetentu darbinieku, lai tā varētu pildīt savus uzdevumus**. Tāpat paziņojošām iestādēm būtu jāglabā iegūtās informācijas konfidencialitāte, tomēr būtu jāspēj apmainīties ar informāciju par paziņotajām struktūrām ar valsts iestādēm, citu dalībvalstu paziņojošajām iestādēm un Komisiju, lai nodrošinātu atbilstības novērtēšanas konsekvenci.

Grozījums Nr. 33
Regulas priekšlikums
39. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(39) Ir svarīgi, lai visas paziņotās struktūras savas funkcijas veiktu vienādā līmenī un godīgas konkurences un autonomijas apstākļos. Tādēļ būtu jānosaka prasības, kuras atbilstības novērtēšanas struktūrām jāizpilda, ja tās vēlas tikt paziņotas atbilstības novērtēšanas pakalpojumu sniegšanai. Šīs prasības būtu jāturpina piemērot kā priekšnoteikums paziņotās struktūras kompetences uzturēšanai. Lai nodrošinātu paziņotās struktūras autonomiju, paziņotajai struktūrai un tās darbiniekiem būtu jāsauglabā neatkarība no ekonomikas operatoriem bateriju vērtību ķēdē un no citiem uzņēmumiem, tostarp uzņēmumu apvienībām, mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem. Paziņotajai struktūrai būtu jādokumentē sava neatkarība un attiecīgā dokumentācija jāiesniedz paziņojošai iestādei.

Grozījums

(39) Ir svarīgi, lai visas paziņotās struktūras savas funkcijas veiktu vienādā līmenī un godīgas konkurences un autonomijas apstākļos. Tādēļ būtu jānosaka prasības, kuras atbilstības novērtēšanas struktūrām jāizpilda, ja tās vēlas tikt paziņotas atbilstības novērtēšanas pakalpojumu sniegšanai. Šīs prasības būtu jāturpina piemērot kā priekšnoteikums paziņotās struktūras kompetences uzturēšanai. Lai nodrošinātu paziņotās struktūras autonomiju, paziņotajai struktūrai un tās darbiniekiem būtu jāsauglabā neatkarība no ekonomikas operatoriem bateriju vērtību ķēdē un no citiem uzņēmumiem, tostarp uzņēmumu apvienībām, mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem. Paziņotajai struktūrai būtu jādokumentē sava neatkarība un attiecīgā dokumentācija jāiesniedz paziņojošai iestādei. **Būtu jāpieprasa arī struktūru rotācija un atbilstīgi nogaidīšanas periodi**.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 34
Regulas priekšlikums
42. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (42) Paziņoto struktūru piedāvātie pakalpojumi dalībvalstī var attiekties uz baterijām, kas darītas pieejamas tirgū visā Savienībā, tāpēc ir lietderīgi dot pārējām dalībvalstīm **un** Komisijai iespēju celt iebildumus attiecībā uz paziņoto struktūru. Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras, lai paziņojošai iestādei varētu prasīt veikt korektīvus pasākumus gadījumā, ja paziņotā struktūra neatbilst vai vairs neatbilst šīs regulas prasībām.

Grozījums

- (42) Paziņoto struktūru piedāvātie pakalpojumi dalībvalstī var attiekties uz baterijām, kas darītas pieejamas tirgū visā Savienībā, tāpēc ir lietderīgi dot pārējām dalībvalstīm, Komisijai, **ekonomikas operatoriem un attiecīgajām ieinteresētajām personām** iespēju celt iebildumus attiecībā uz paziņoto struktūru. **Izmeklēšanas procedūru laikā Komisijai būtu jākonsultējas ar Savienības testēšanas iestādi, kas izraudzīta saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1020.** Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras, lai paziņojošai iestādei varētu prasīt veikt korektīvus pasākumus gadījumā, ja paziņotā struktūra neatbilst vai vairs neatbilst šīs regulas prasībām.

Grozījums Nr. 35
Regulas priekšlikums
43. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (43) Lai atvieglinātu un paātrinātu atbilstības novērtēšanas procedūru, sertificēšanu un galu galā piekļuvi tirgum un ņemtu vērā baterijām izvirzīto ilgtspējas, drošuma **un** marķēšanas prasību novitāti un sarežģītību, ir ļoti svarīgi, lai paziņotajām struktūrām pastāvīgi būtu pieejams viss nepieciešamais testēšanas aprīkojums un testēšanas telpas un lai tās procedūras piemērotu, neradot nevajadzīgu slogu ekonomikas operatoriem. Šī paša iemesla dēļ un lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret ekonomikas operatoriem, paziņotajām struktūrām atbilstības novērtēšanas procedūru piemērošanā ir jāievēro konsekvence.

Grozījums

- (43) Lai atvieglinātu un paātrinātu atbilstības novērtēšanas procedūru, sertificēšanu un galu galā piekļuvi tirgum un ņemtu vērā baterijām izvirzīto ilgtspējas, drošuma, marķēšanas **un informācijas** prasību novitāti un sarežģītību, ir ļoti svarīgi, lai paziņotajām struktūrām pastāvīgi būtu pieejams viss nepieciešamais testēšanas aprīkojums un testēšanas telpas un lai tās procedūras piemērotu, neradot nevajadzīgu slogu ekonomikas operatoriem. Šī paša iemesla dēļ un lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret ekonomikas operatoriem, paziņotajām struktūrām atbilstības novērtēšanas procedūru piemērošanā ir jāievēro konsekvence.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 36
Regulas priekšlikums
51. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (51) Lai atvieglotu ekonomikas operatoru, tirgus uzraudzības iestāžu un patērētāju saziņu, ekonomikas operatoriem papildus pasta adresei kontaktadresē būtu jānorāda **arī** tīmekļa vietnes adrese.

Grozījums

- (51) Lai atvieglotu ekonomikas operatoru, tirgus uzraudzības iestāžu un patērētāju saziņu, ekonomikas operatoriem kontaktadresē būtu jānorāda **tālruņa numurs, pasta adrese, e-pasta adrese un** tīmekļa vietnes adrese.

Grozījums Nr. 37
Regulas priekšlikums
52. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (52) Ir nepieciešams nodrošināt, ka baterijas no trešām valstīm, kas ienāk Savienības tirgū, atbilst šīs regulas prasībām gan tad, kad tās tiek importētas kā baterijas pašas par sevi, gan tad, kad tās ir integrētas produktos, un jo īpaši nodrošināt to, ka izgatavotāji attiecībā uz šīm baterijām ir veikuši pienācīgu atbilstības nodrošināšanas procedūru. Tāpēc būtu jāparedz, ka importētājiem ir jāpārlicinās, ka baterijas, ko tie laiž tirgū un ekspluatācijā, atbilst šīs regulas prasībām un ka valsts iestādes var inspicēt CE zīmi uz baterijām un izgatavotāju sagatavoto dokumentāciju.

Grozījums

- (52) Ir nepieciešams nodrošināt, ka baterijas no trešām valstīm, kas ienāk Savienības tirgū, atbilst šīs regulas prasībām **un attiecīgajiem piemērojamiem Savienības tiesību aktiem** gan tad, kad tās tiek importētas kā **atsevišķas** baterijas, gan tad, kad tās ir integrētas produktos, un jo īpaši nodrošināt to, ka izgatavotāji attiecībā uz šīm baterijām ir veikuši pienācīgu atbilstības nodrošināšanas procedūru. **Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai nodrošinātu, ka trešo personu veiktas šajā regulā noteikto ar bateriju ražošanas procesu saistīto prasību revīzijas ir uzticamas un neatkarīgas. Tāpēc būtu pilnībā jānodrošina atbilstība šajā regulā noteiktajām prasībām attiecībā uz oglekļa pēdas deklarēšanu, reciklētu saturu un pienācīgas pārbaudes pienākumiem saistībā ar cilvēktiesībām un bateriju vērtības ķēdi.** Tāpēc būtu jāparedz, ka importētājiem ir jāpārlicinās, ka baterijas, ko tie laiž tirgū un ekspluatācijā, atbilst šīs regulas prasībām un ka valsts iestādes var inspicēt CE zīmi uz baterijām un izgatavotāju sagatavoto dokumentāciju. **Minētajām iestādēm, jo īpaši kontrolējot produktus, ko ievieš Savienības tirgū no trešām valstīm, būtu jānodrošina Savienības tiesību aktu konsekventa izpilde, piemērojot efektīvu un vienotu kontroles līmeni saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1020.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 38
Regulas priekšlikums
53. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (53) Bateriju laižot tirgū vai ekspluatācijā, ikvienam importētājam būtu uz baterijas jānorāda importētāja nosaukums, reģistrētais tirdzniecības nosaukums vai reģistrētā preču zīme, kā **ar** pasta adrese. Gadījumos, kad bateriju izmēra dēļ tas nav iespējams, būtu jāparedz izņēmumi. **Tas ietver arī gadījumus**, kad importētājam būtu jāatver iepakojums, lai uz baterijas **uzliktu** savu nosaukumu un **adresi, vai kad baterija ir pārāk maza, lai uz tās izvietotu šo informāciju.**

Grozījums

- (53) Bateriju laižot tirgū vai ekspluatācijā, ikvienam importētājam būtu uz baterijas jānorāda importētāja nosaukums, reģistrētais tirdzniecības nosaukums vai reģistrētā preču zīme, kā **arī** pasta adrese, **e-pasta adrese un telefona numurs**. Gadījumos, kad bateriju izmēra dēļ tas nav iespējams, **jo baterija ir pārāk maza, lai uz tās izvietotu minēto informāciju**, būtu jāparedz izņēmumi. **Būtu jāparedz arī izņēmumi gadījumos**, kad importētājam būtu jāatver iepakojums, lai uz baterijas **izvietotu** savu nosaukumu un **citā kontaktinformāciju**. **Minētajos izņēmuma gadījumos importētājam šī informācija būtu jāsniedz baterijai pievienotā dokumentā vai citā uzreiz pieejamā veidā. Ja baterija ir iepakojumā, tas būtu jāizmanto minētās informācijas norādīšanai.**

Grozījums Nr. 39
Regulas priekšlikums
56. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (56) Tā kā izplatītāji **un** importētāji darbojas tirgus vidē, tiem būtu jāiesaistās tirgus uzraudzības uzdevumos, ko veic valsts iestādes, un tiem vajadzētu būt gataviem aktīvi līdzdarboties, sniedzot minētajām iestādēm visu vajadzīgo informāciju par attiecīgo bateriju.

Grozījums

- (56) Tā kā izplatītāji, importētāji **un izpildes pakalpojumu sniedzēji, tostarp tirdzniecības vietas**, darbojas tirgus vidē, tiem būtu jāiesaistās tirgus uzraudzības uzdevumos, ko veic valsts iestādes, un tiem vajadzētu būt gataviem aktīvi līdzdarboties, sniedzot minētajām iestādēm visu vajadzīgo informāciju par attiecīgo bateriju.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 40
Regulas priekšlikums
57. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (57) **Nodrošinot** baterijas izsekojamību visā piegādes ķēdē, tirgus uzraudzība kļūst vienkāršāka un efektīvāka. Efektīva izsekojamības sistēma atvieglo tirgus uzraudzības iestāžu uzdevumu atrast ekonomikas operatorus, kuri neatbilstīgas baterijas ir laidoši tirgū, darījuši pieejamas tirgū vai laidoši ekspluatācijā. Tāpēc no ekonomikas operatoriem būtu jāprasa, lai tie noteiktu laika periodu glabā informāciju par saviem darījumiem ar baterijām.

Grozījums

- (57) **Garantējot** baterijas izsekojamību visā piegādes ķēdē, tirgus uzraudzība kļūst vienkāršāka un efektīvāka, **un patērētājiem tiek nodrošināta pārredzamība**. Efektīva izsekojamības sistēma atvieglo tirgus uzraudzības iestāžu uzdevumu atrast ekonomikas operatorus, kuri neatbilstīgas baterijas ir laidoši tirgū, darījuši pieejamas tirgū vai laidoši ekspluatācijā. Tāpēc no ekonomikas operatoriem būtu jāprasa, lai tie noteiktu laika periodu glabā informāciju par saviem darījumiem ar baterijām, **tostarp elektroniski**.

Grozījums Nr. 41
Regulas priekšlikums
59. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (59) Šos materiālus piegādā tikai nedaudzas valstis, un dažos gadījumos zemie pārvaldības standarti var pastiprināt vidiskās un sociālās problēmas. Kobalta **un** niķeļa ieguve un rafinēšana ir saistīta ar visdažādākajām sociālajām un vidiskajām problēmām, tostarp ar risku, ka radīsies kaitējums videi un cilvēka veselībai. Lai gan ar dabiskā grafitā ieguvu saistītā sociālā un vidiskā ietekme nav tik smaga, tā lielā mērā ir nerūpnieciska un neliela apjoma ieguve, ieguves operācijas lielākoties ir neoficiālas, un tam var būt nopietna ietekme uz veselību un vidi, tostarp tāda, ka raktuves netiek pareizi slēgtas un nenotiek sanācija, kā rezultātā tiek iznīcinātas ekosistēmas un augsnes. Paredzams, ka gaidāmā, aizvien plašākā litija izmantošana bateriju izgatavošanā radīs papildu spiedienu uz ieguves un rafinēšanas operācijām, tāpēc būtu lietderīgi litiju iekļaut to materiālu skaitā, uz ko attiecas **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumi. Tam, ka Savienībā milzīgi pieaugs pieprasījums pēc baterijām, nevajadzētu sekmēt šādu vidisku un sociālu risku pieaugumu.

Grozījums

- (59) Šos materiālus piegādā tikai nedaudzas valstis, un dažos gadījumos zemie pārvaldības standarti var pastiprināt vidiskās un sociālās problēmas. Kobalta, **vara**, niķeļa, **dzelzs un boksīta** ieguve un rafinēšana ir saistīta ar visdažādākajām sociālajām un vidiskajām problēmām, tostarp ar risku, ka radīsies kaitējums videi un cilvēka veselībai. Lai gan ar dabiskā grafitā ieguvu saistītā sociālā un vidiskā ietekme nav tik smaga, tā lielā mērā ir nerūpnieciska un neliela apjoma ieguve, ieguves operācijas lielākoties ir neoficiālas, un tam var būt nopietna ietekme uz veselību un vidi, tostarp tāda, ka raktuves netiek pareizi slēgtas un nenotiek sanācija, kā rezultātā tiek iznīcinātas ekosistēmas un augsnes. Paredzams, ka gaidāmā, aizvien plašākā litija izmantošana bateriju izgatavošanā radīs papildu spiedienu uz ieguves un rafinēšanas operācijām, tāpēc būtu lietderīgi litiju iekļaut to materiālu skaitā, uz ko attiecas **baterijas vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumi. Tam, ka Savienībā milzīgi pieaugs pieprasījums pēc baterijām, nevajadzētu sekmēt šādu vidisku un sociālu risku pieaugumu **ārpus ES**.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 42
Regulas priekšlikums
60. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (60) Dažus no apskatītajiem izejmateriāliem (kobaltu, litiju, dabisko grafitu) uzskata par ES kritiski svarīgām izejvielām⁽³⁸⁾, tāpēc to ilgtspējīga sagāde ir viens no priekšnoteikumiem ES bateriju ekosistēmas pienācīgai funkcionēšanai.

⁽³⁸⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Noturība kritiski svarīgo izejvielu jomā: ceļā uz drošāku un ilgtspējīgāku apgādātību (COM(2020)0474).

Grozījums

- (60) Dažus no apskatītajiem izejmateriāliem (**boksītu**, kobaltu, litiju, dabisko grafitu) uzskata par ES kritiski svarīgām izejvielām⁽³⁸⁾, tāpēc to ilgtspējīga sagāde ir viens no priekšnoteikumiem ES bateriju ekosistēmas pienācīgai funkcionēšanai.

⁽³⁸⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Noturība kritiski svarīgo izejvielu jomā: ceļā uz drošāku un ilgtspējīgāku apgādātību (COM(2020)0474).

Grozījums Nr. 43
Regulas priekšlikums
62. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (62) Savienībā vispārīgas prasības par pienācīgu pārbaudi saistībā ar konkrētiem minerāliem un metāliem tika ieviestas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2017/821⁽³⁹⁾. Tomēr minētā regula neattiecas uz bateriju ražošanā izmantotajiem minerāliem un materiāliem.

⁽³⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/821 (2017. gada 17. maijs), ar ko paredz piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes alvu, tantalu un volframu, to rūdas un zeltu (OV L 130, 19.5.2017., 1. lpp.).

Grozījums

- (62) **Apvienoto Nāciju Organizācijas Vadošie principi uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām un ESAO vadlīnijas daudz nacionāliem uzņēmumiem paredz, ka ekonomikas operatoriem būtu jāveic pienācīga pārbaude, lai tādējādi tie pildītu savu korporatīvās atbildības pienākumu cilvēktiesību un vides jomā.** Savienībā vispārīgas prasības par pienācīgu pārbaudi saistībā ar konkrētiem minerāliem un metāliem tika ieviestas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/821⁽³⁹⁾. Tomēr minētā regula neattiecas uz bateriju ražošanā izmantotajiem minerāliem un materiāliem.

⁽³⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/821 (2017. gada 17. maijs), ar ko paredz piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes alvu, tantalu un volframu, to rūdas un zeltu (OV L 130, 19.5.2017., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 44
Regulas priekšlikums
63. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (63) Tāpēc, ņemot vērā, ka ES pieprasījums pēc baterijām pieaugs eksponenciāli, **ekonomikas operatoram, kas bateriju laiž ES tirgū, vajadzētu izveidot piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku.** Tāpēc būtu jānosaka prasības, kuru mērķis ir novērst sociālos un vidiskos riskus, kas iedabiski piemīt konkrētu, bateriju izgatavošanā izmantotu izejmateriālu ieguvei, pārstrādei un tirdzniecībai.

Grozījums

- (63) **Atbildībai ievērot cilvēktiesības, sociālās tiesības, aizsargāt cilvēku veselību un nodrošināt vides aizsardzību būtu jāattiecas uz visām ekonomikas operatora ražošanas darbībām un citām saistītām darbību attiecībām visā bateriju vērtības ķēdē.** Tāpēc, ņemot vērā, ka ES pieprasījums pēc baterijām pieaugs eksponenciāli **un to, ka dažu tādu izejvielu, ķīmisko vielu un otrreizējo izejvielu, kuras izmanto bateriju ražošanā un kuras rodas bateriju atkritumu apstrādē, ieguve, apstrāde un tirdzniecība rada īpašus riskus,** būtu jānosaka **konkrētas prasības attiecībā uz bateriju vērtības ķēdes pienācīgas pārbaudes procesu ar mērķi** novērst sociālos un vidiskos riskus, kas iedabiski piemīt konkrētu bateriju izgatavošanā izmantotu **izejvielu, ķīmisko vielu un otrreizējo izejvielu** ieguvei, pārstrādei un tirdzniecībai, **bateriju atkritumu apstrādei, pašam ražošanas procesam, kā arī visām citām saistītajām darbību attiecībām.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 45
Regulas priekšlikums
64. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(64) **Ieviestajai** uz risku **balstītajai** pienācīgas pārbaudes **politikai** vajadzētu balstīties uz starptautiski atzītiem pienācīgas pārbaudes principiem — ANO Globālā līguma desmit principiem⁽⁴⁰⁾, Vadlīnijām par produktu aprites cikla sociālās ietekmes novērtēšanu⁽⁴¹⁾, SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku⁽⁴²⁾ un ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijām attiecībā uz atbildīgu uzņēmējdarbības praksi⁽⁴³⁾ — kas atspoguļo valdību un ieinteresēto personu vienotu izpratni un būtu jāpielāgo katra ekonomikas operatora specifiskajam kontekstam un apstākļiem. Attiecībā uz bateriju ražošanā izmantoto dabisko minerālresursu iegūvi, pārstrādi un tirdzniecību ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas attiecībā uz atbildīgām izrakteņu piegādes ķēdēm no konfliktu skartām un augsta riska teritorijām⁽⁴⁴⁾ (“ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas”) atspoguļo valdību un ieinteresēto personu ilgstošus centienus iedibināt **labo** praksi šajā jomā.

⁽⁴⁰⁾ The **Ten Principles of the UN Global Compact**, pieejams <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>.

⁽⁴¹⁾ UNEP Guidelines for social life cycle assessment of products, pieejams <https://www.lifecycleinitiative.org/wp-content/uploads/2012/12/2009%20-%20Guidelines%20for%20sLCA%20-%20EN.pdf>.

⁽⁴²⁾ **Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy**, pieejams https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf.

⁽⁴³⁾ OECD (2018), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct, pieejams: <http://mneguidelines.oecd.org/OECD-Due-Diligence-Guidance-for-Responsible-Business-Conduct.pdf>

⁽⁴⁴⁾ OECD (2016), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas: trešais izdevums, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264252479-en>.

Grozījums

(64) **Ieviestajam** uz risku **balstītajam** pienācīgas pārbaudes **procesam** vajadzētu balstīties uz starptautiski atzītiem pienācīgas pārbaudes **standartiem un** principiem — **ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām**, ANO Globālā līguma desmit principiem⁽⁴⁰⁾, Vadlīnijām par produktu aprites cikla sociālās ietekmes novērtēšanu⁽⁴¹⁾, SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku⁽⁴²⁾, **ESAO Vadlīnijām daudznacionāliem uzņēmumiem** un ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijām attiecībā uz atbildīgu uzņēmējdarbības praksi⁽⁴³⁾ — kas atspoguļo valdību un ieinteresēto personu vienotu izpratni un būtu jāpielāgo katra ekonomikas operatora specifiskajam kontekstam un apstākļiem. Attiecībā uz bateriju ražošanā izmantoto dabisko minerālresursu no **augsta riska teritorijām** iegūvi, pārstrādi un tirdzniecību ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas attiecībā uz atbildīgām izrakteņu piegādes ķēdēm no konfliktu skartām un augsta riska teritorijām⁽⁴⁴⁾ (“ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas”) **ir starptautiski atzīts standarts, kas ir paredzēts, lai novērstu konkrētus smagu cilvēktiesību pārkāpumu riskus saistībā ar konkrētu izejvielu sagādi un tirdzniecību konflikta kontekstā, un šis standarts** atspoguļo valdību un ieinteresēto personu ilgstošus centienus iedibināt **labu** praksi šajā jomā.

⁽⁴⁰⁾ The **United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights**, pieejams https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf

⁽⁴¹⁾ UNEP Guidelines for social life cycle assessment of products, pieejams <https://www.lifecycleinitiative.org/wp-content/uploads/2012/12/2009%20-%20Guidelines%20for%20sLCA%20-%20EN.pdf>.

⁽⁴²⁾ **OECD Guidelines for Multinational Enterprises**, pieejams <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>.

⁽⁴³⁾ OECD (2018), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct, pieejams: <http://mneguidelines.oecd.org/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>.

⁽⁴⁴⁾ OECD (2016), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas: trešais izdevums, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264252479-en>.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 46
Regulas priekšlikums
65. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(65) ESAO **Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas** ⁽⁴⁵⁾ paredz, ka pienācīga pārbaude ir nepārtraukta, proaktīvs un reaktīvs process, ar ko uzņēmumi var nodrošināt, ka tie ievēro cilvēktiesības un neveicina konfliktus ⁽⁴⁶⁾. Uz risku balstīta pienācīga pārbaude nozīmē pasākumus, kas uzņēmumiem jāveic, lai identificētu **un novērstu faktiskos vai potenciālos riskus nolūkā nepieļaut vai mazināt** kaitīgu ietekmi, kas saistīta ar to darbību vai sagādes lēmumiem. Uzņēmums var novērtēt risku, ko rada tā darbība un attiecības, un pieņemt risku mazinājošus pasākumus saskaņā ar **relevantajiem** standartiem, ko paredz valsts un starptautiskie tiesību akti, starptautisko organizāciju ieteikumi par atbildīgu uzņēmējdarbību, valdības atbalstīti instrumenti, privātā sektora brīvprātīgas iniciatīvas un uzņēmuma iekšējā politika un sistēmas. Šāda pieeja palīdz pienācīgas pārbaudes darbības salāgot ar uzņēmuma darbības mērogu vai attiecībām piegādes ķēdē.

⁽⁴⁵⁾ **OECD Due Diligence Guidance, 15. lpp.**

⁽⁴⁶⁾ ESAO (2011), OECD Guidelines for Multinational Enterprises, OECD Publishing. ESAO (2006), OECD Risk Awareness Tool for Multinational Enterprises in Weak Governance Zones, OECD, Paris; un Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations “Protect, Respect and Remedy” Framework (Report of the Special Representative of the Secretary-General on the Issue of Human Rights and Transnational Corporations and other Business Enterprises, John Ruggie, A/HRC/17/31, 2011. gada 21. marts).

Grozījums

(65) **ANO, SDO un ESAO standarti** paredz, ka pienācīga pārbaude ir nepārtraukta, proaktīvs un reaktīvs process, ar ko uzņēmumi var nodrošināt, ka tie ievēro cilvēktiesības **un vides aizsardzības prasības** un neveicina konfliktus ⁽⁴⁶⁾. Uz risku balstīta pienācīga pārbaude nozīmē pasākumus, kas uzņēmumiem jāveic, lai identificētu, **nepieļautu, apturētu, mazinātu un reģistrētu** kaitīgu ietekmi, kas saistīta ar to darbību vai sagādes lēmumiem. **Ekonomikas operatoriem būtu jāveic uz informāciju balstīta, efektīva un jēgpilna apspriešanās ar skartajām kopienām.** Uzņēmums var novērtēt risku, ko rada tā darbība un attiecības, un pieņemt risku mazinājošus pasākumus, **ar kuriem var cita starpā pieprasīt papildu informāciju, īstenot sarunas par situācijas uzlabošanu vai pārtraukt vai izbeigt saistības ar piegādātājiem** saskaņā ar **attiecgajiem** standartiem, ko paredz valsts un starptautiskie tiesību akti, starptautisko organizāciju ieteikumi par atbildīgu uzņēmējdarbību, valdības atbalstīti instrumenti, privātā sektora brīvprātīgas iniciatīvas un uzņēmuma iekšējā politika un sistēmas. Šāda pieeja palīdz pienācīgas pārbaudes darbības salāgot ar uzņēmuma darbības mērogu vai attiecībām piegādes ķēdē. **Bateriju vērtības ķēdes pienācīgas pārbaudes prasības būtu jāpiemēro visiem ekonomikas operatoriem, tostarp tiešsaistes platformām, kas laiž baterijas Eiropas tirgū.**

⁽⁴⁶⁾ ESAO (2011), OECD Guidelines for Multinational Enterprises, OECD Publishing. ESAO (2006), OECD Risk Awareness Tool for Multinational Enterprises in Weak Governance Zones, OECD, Paris; un Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations “Protect, Respect and Remedy” Framework (Report of the Special Representative of the Secretary-General on the Issue of Human Rights and Transnational Corporations and other Business Enterprises, John Ruggie, A/HRC/17/31, 2011. gada 21. marts).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 47
Regulas priekšlikums
65.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (65a) *Lai arī privātā sektora pienācīgas pārbaudes sistēmas var palīdzēt ekonomikas operatoriem īstenot pienācīgu pārbaudi, katram ekonomikas operatoram tomēr būtu jāuzņemas individuāla atbildība par šajā regulā izklāstīto bateriju vērtības ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumu izpildi.*

Grozījums Nr. 48
Regulas priekšlikums
65.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (65b) *Dalībvalstīm būtu jāsniedz īpaša tehniskā palīdzība ekonomikas operatoriem, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, lai tie varētu izpildīt bateriju vērtības ķēdes pienācīgas pārbaudes prasības.*

Grozījums Nr. 49
Regulas priekšlikums
66. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (66) Būtu jāpieņem vai jāgroza obligāta **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes politika, kurā būtu jāapskata vismaz izplatītākās sociālā un vidiskā riska kategorijas. Tai vajadzētu aptvert pašreizējo un paredzamo ietekmi uz sociālo dzīvi, konkrētāk, uz cilvēktiesībām, cilvēka veselību un drošumu, kā arī uz darba drošību un arodveselību un darba tiesībām, no vienas puses, un pašreizējo un paredzamo ietekmi uz vidi, konkrētāk, uz ūdens izmantošanu, augsnes aizsardzību, gaisa piesārņojumu un biodaudzveidību, no otras puses, tostarp ietekmi uz kopienas dzīvi.

- (66) Būtu jāpieņem vai jāgroza obligāta **bateriju vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes politika, kurā būtu jāapskata vismaz izplatītākās sociālā un vidiskā riska kategorijas. Tai vajadzētu aptvert pašreizējo un paredzamo ietekmi uz sociālo dzīvi, konkrētāk, uz cilvēktiesībām, cilvēka veselību un drošumu, kā arī uz darba drošību un arodveselību un darba tiesībām, no vienas puses, un pašreizējo un paredzamo ietekmi uz vidi, konkrētāk, uz ūdens izmantošanu, augsnes aizsardzību, gaisa piesārņojumu, **klīmata pārmaiņām** un biodaudzveidību, no otras puses, tostarp ietekmi uz kopienas dzīvi.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 50
Regulas priekšlikums
67. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(67) Runājot par sociālā riska kategorijām, pienācīgas pārbaudes politikai būtu jāpievēršas tādiem riskiem bateriju **piegādes** ķēdē, kas saistīti ar cilvēktiesību aizsardzību, t. sk. cilvēka veselību, bērnu aizsardzību un dzimumu līdztiesību, ievērojot starptautiskās cilvēktiesības⁽⁴⁷⁾. Pienācīgas pārbaudes politikā būtu jāiekļauj informācija par to, kā ekonomikas operators ir palīdzējis novērst cilvēktiesību pārkāpumus, un par operatora uzņēmējdarbības struktūrā ieviestajiem instrumentiem korupcijas un kukuļošanas apkarošanai. Pienācīgas pārbaudes politikai arī būtu jānodrošina, ka tiek pareizi īstenoti noteikumi, kas iekļauti Starptautiskās Darba organizācijas pamatkonvencijās⁽⁴⁸⁾, kuras uzskaitītas SDO trīspusējās deklarācijas I pielikumā.

⁽⁴⁷⁾ Te ietilpst Vispārējā cilvēktiesību deklarācija, Starptautiskais pakts par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, Konvencija par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu, Konvencija par bērna tiesībām un Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām.

⁽⁴⁸⁾ Astoņas pamatkonvencijas ir šādas: 1. Konvencija par biedrošanās brīvību un tiesību apvienoties aizsardzību, 1948 (Nr. 87), 2. Konvencija par tiesībām apvienoties organizācijās un slēgt koplīgumus, 1949 (Nr. 98); 3. Piespiedu darba konvencija, 1930 (Nr. 29) (un tās 2014. gada protokols); 4. Konvencija par piespiedu darba izskaušanu, 1957 (Nr. 105); 5. Minimālā vecuma konvencija, 1973 (Nr. 138); 6. Bērnu darba ļaunāko formu konvencija, 1999 (Nr. 182); 7. Konvencija par vienlīdzīgu atalgojumu, 1951 (Nr. 100); 8. Konvencija par diskrimināciju attiecībā uz nodarbinātību un nodarbošanos, 1958 (Nr. 111).

Grozījums

(67) Runājot par sociālā riska kategorijām, **bateriju vērtības ķēdes** pienācīgas pārbaudes politikai būtu jāpievēršas tādiem riskiem bateriju **vērtības** ķēdē, kas saistīti ar cilvēktiesību aizsardzību, t. sk. cilvēka veselību, **pirmiedzīvotāju tiesībām**, bērnu aizsardzību un dzimumu līdztiesību, ievērojot starptautiskās cilvēktiesības⁽⁴⁷⁾. **Bateriju vērtības ķēdes** pienācīgas pārbaudes politikā būtu jāiekļauj informācija par to, kā ekonomikas operators ir palīdzējis novērst cilvēktiesību pārkāpumus, un par operatora uzņēmējdarbības struktūrā ieviestajiem instrumentiem korupcijas un kukuļošanas apkarošanai. **Bateriju vērtības ķēdes** pienācīgas pārbaudes politikai arī būtu jānodrošina, ka tiek pareizi īstenoti noteikumi, kas iekļauti Starptautiskās Darba organizācijas pamatkonvencijās⁽⁴⁸⁾, kuras uzskaitītas SDO trīspusējās deklarācijas I pielikumā.

⁽⁴⁷⁾ Te ietilpst Vispārējā cilvēktiesību deklarācija, Starptautiskais pakts par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, Konvencija par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu, Konvencija par bērna tiesībām, Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām **un ANO Deklarācija par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām**.

⁽⁴⁸⁾ Astoņas pamatkonvencijas ir šādas: 1. Konvencija par biedrošanās brīvību un tiesību apvienoties aizsardzību, 1948 (Nr. 87), 2. Konvencija par tiesībām apvienoties organizācijās un slēgt koplīgumus, 1949 (Nr. 98); 3. Piespiedu darba konvencija, 1930 (Nr. 29) (un tās 2014. gada protokols); 4. Konvencija par piespiedu darba izskaušanu, 1957 (Nr. 105); 5. Minimālā vecuma konvencija, 1973 (Nr. 138); 6. Bērnu darba ļaunāko formu konvencija, 1999 (Nr. 182); 7. Konvencija par vienlīdzīgu atalgojumu, 1951 (Nr. 100); 8. Konvencija par diskrimināciju attiecībā uz nodarbinātību un nodarbošanos, 1958 (Nr. 111).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 51
Regulas priekšlikums
68. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (68) Runājot par vidiskā riska kategorijām, pienācīgas pārbaudes politikai būtu jāpievēršas tādiem riskiem bateriju **piegādes** ķēdē, kas saistīti ar dabas vides un biodaudzveidības aizsardzību saskaņā ar Konvenciju par bioloģisko daudzveidību⁽⁴⁹⁾, kas nozīmē, ka ir jāņem vērā vietējo kopienu intereses un jāgādā par šo kopienu aizsardzību un attīstību.

⁽⁴⁹⁾ Kā izklāstīts Konvencijā par bioloģisko daudzveidību, pieejama <https://www.cbd.int/convention/text/>, un jo īpaši Lēmumā COP VIII/28 "Brīvprātīgas vadlīnijas par biodaudzveidību iekļaujošu ietekmes novērtējumu", pieejams <https://www.cbd.int/decision/cop/?id=11042>.

Grozījums

- (68) Runājot par vidiskā riska kategorijām, **bateriju vērtības ķēdes** pienācīgas pārbaudes politikai būtu jāpievēršas tādiem riskiem bateriju **vērtības** ķēdē, kas saistīti ar dabas vides un biodaudzveidības aizsardzību saskaņā ar Konvenciju par bioloģisko daudzveidību⁽⁴⁹⁾, kas nozīmē, ka ir jāņem vērā vietējo kopienu intereses un jāgādā par šo kopienu aizsardzību un attīstību. **Pienācīgas pārbaudes politikai būtu arī jāpievēršas ar klimata pārmaiņām saistītiem riskiem, atbilstīgi Parīzes nolīgumam un tā mērķim ierobežot globālo sasilsanu līdz 1,5 grādiem pēc Celsija salīdzinājumā ar pirmsrūpniecības laikmeta līmeni, kā arī vides riskiem, uz kuriem attiecas citas starptautiskās konvencijas vides jomā.**

⁽⁴⁹⁾ Kā izklāstīts Konvencijā par bioloģisko daudzveidību, pieejama <https://www.cbd.int/convention/text/>, un jo īpaši Lēmumā COP VIII/28 "Brīvprātīgas vadlīnijas par biodaudzveidību iekļaujošu ietekmes novērtējumu", pieejams <https://www.cbd.int/decision/cop/?id=11042>.

Grozījums Nr. 52
Regulas priekšlikums
69. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (69) **Piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumiem saistībā ar tādu sociālo un vidisko risku identificēšanu un mazināšanu, kas saistīti ar bateriju izgatavošanā izmantotajiem izejmateriāliem, vajadzētu palīdzēt īstenot ANO Vides programmas Rezolūciju Nr. 19. par minerālresursu pārvaldību, kurā atzīts, cik liela nozīme izrakteņu ieguves nozarei būs 2030. gada programmas un ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

Grozījums

- (69) **Bateriju vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumiem saistībā ar tādu sociālo un vidisko risku identificēšanu un mazināšanu, kas saistīti ar bateriju izgatavošanā izmantotajiem izejmateriāliem, vajadzētu palīdzēt īstenot ANO Vides programmas Rezolūciju Nr. 19. par minerālresursu pārvaldību, kurā atzīts, cik liela nozīme izrakteņu ieguves nozarei būs 2030. gada programmas un ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 53
Regulas priekšlikums
69.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (69a) *Pat tad, ja ir veikta pienācīga pārbaude, var tikt nodarīts kaitējums. Ekonomikas operatori — pašiem vai sadarbībā ar citiem dalībniekiem — būtu aktīvi jānovērš šāds kaitējums. Šādiem operatoriem vajadzētu būt atbildīgiem par jebkādu negatīvo ietekmi, ko nodarījuši vai veicinājuši tie paši vai to kontrolētie subjekti, vai arī subjekti, kuri ir to kontrolē. Personām, kuras ir skārusi negatīva ietekme, vajadzētu būt piekļuvei tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.*

Grozījums Nr. 54
Regulas priekšlikums
70. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (70) Pārējie ES likumdošanas instrumenti, kas nosaka prasības attiecībā uz **piegādes ķēdes** pienācīgu pārbaudi, būtu jāpiemēro tiktāl, **ciktāl** šajā regulā nav konkrētu noteikumu ar tādu pašu mērķi, raksturu un iespaidu, kurus var pielāgot, ņemot vērā turpmākus tiesību aktu grozījumus.

- (70) Pārējie ES likumdošanas instrumenti, kas nosaka prasības attiecībā uz pienācīgu pārbaudi, būtu jāpiemēro **gan Savienības uzņēmumiem, gan ārpus Savienības dibinātiem uzņēmumiem, kuri plāno laist baterijas Savienības tirgū, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus**, tiktāl, **cik** šajā regulā nav konkrētu noteikumu ar tādu pašu mērķi, raksturu un iespaidu, kurus var pielāgot, ņemot vērā turpmākus tiesību aktu grozījumus.

Grozījums Nr. 55
Regulas priekšlikums
71. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (71) Lai pielāgotos norisēm bateriju vērtības ķēdē, tostarp tam, kā mainās **relevanto** vidisko un sociālo risku mērogs un raksturs, kā arī tehnikas un zinātnes attīstībai bateriju izgatavošanas un ķīmiskā sastāva aspektā, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai grozītu **izejmateriālu** un riska kategoriju sarakstus un **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes prasības.

- (71) Lai pielāgotos norisēm bateriju vērtības ķēdē, tostarp tam, kā mainās **attiecīgo** vidisko un sociālo risku mērogs un raksturs, kā arī tehnikas un zinātnes attīstībai bateriju izgatavošanas un ķīmiskā sastāva aspektā, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai grozītu **izejvielu** un riska kategoriju sarakstus un **bateriju vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes prasības.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 56
Regulas priekšlikums
71.a apsvērumus (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(71a) *Ja nākotnē tiks pieņemts Savienības tiesību akts, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību un pienācīgu pārbaudi, Komisijai būtu jānovērtē, vai minētajā jaunajā Savienības tiesību aktā ir nepieciešams grozīt 39. panta 2.–5. punktu vai X pielikumu, vai abus. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, lai varētu attiecīgi grozīt minētos noteikumus.*

Grozījums Nr. 57
Regulas priekšlikums
72. apsvērumus

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(72) Lai nodrošinātu, ka uz ražotājiem un citiem ekonomikas operatoriem visās dalībvalstīs tiek attiecināti vienādi noteikumi, ciktāl tas skar paplašinātas ražotāja atbildības īstenošanu attiecībā uz baterijām, ir vajadzīgi saskaņoti atkritumu apsaimniekošanas noteikumi. Lai panāktu augstu materiālu atgūšanas līmeni, ir maksimāli jāpaliekina bateriju atkritumu dalīta vākšana un jānodrošina, ka visas savāktās baterijas tiek reciklētas procesos, kas sasnieguši kopējo minimālo reciklēšanas efektivitātes rādītāju. Direktīvas 2006/66/EK novērtējumā tika konstatēts, ka viens no tās trūkumiem ir nepietiekama noteikumu detalizētība, kas noved pie nevienmērīgas īstenošanas, būtiskiem šķēršļiem reciklēšanas tirgu darbībai un neoptimāla reciklēšanas līmeņa. Tāpēc ar detalizētākiem un saskaņotākiem noteikumiem būtu iespējams novērst izkropļojumus bateriju atkritumu savākšanas, apstrādes un reciklēšanas tirgū, nodrošināt prasību vienādu īstenošanu visā Savienībā, vēl vairāk saskaņot ekonomikas operatoru sniegto atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu kvalitāti un sekmēt otrreizējo izejmateriālu tirgus.

(72) Lai nodrošinātu, ka uz ražotājiem un citiem ekonomikas operatoriem visās dalībvalstīs tiek attiecināti vienādi noteikumi, ciktāl tas skar paplašinātas ražotāja atbildības īstenošanu attiecībā uz baterijām, **un lai nodrošinātu augstu cilvēku veselības un vides aizsardzības līmeni visā Savienībā**, ir vajadzīgi saskaņoti atkritumu apsaimniekošanas noteikumi. **Paplašināta ražotāja atbildība var ierobežot kopējo resursu patēriņu, it īpaši samazinot bateriju atkritumu rašanos un negatīvo ietekmi, kas saistīta ar bateriju atkritumu apsaimniekošanu.** Lai panāktu augstu materiālu atgūšanas līmeni, ir maksimāli jāpaliekina bateriju atkritumu dalīta vākšana un jānodrošina, ka visas savāktās baterijas tiek reciklētas procesos, kas sasnieguši kopējo minimālo reciklēšanas efektivitātes rādītāju. Direktīvas 2006/66/EK novērtējumā tika konstatēts, ka viens no tās trūkumiem ir nepietiekama noteikumu detalizētība, kas noved pie nevienmērīgas īstenošanas, būtiskiem šķēršļiem reciklēšanas tirgu darbībai un neoptimāla reciklēšanas līmeņa. Tāpēc ar detalizētākiem un saskaņotākiem noteikumiem būtu iespējams novērst izkropļojumus bateriju atkritumu savākšanas, apstrādes un reciklēšanas tirgū, nodrošināt prasību vienādu īstenošanu visā Savienībā, vēl vairāk saskaņot ekonomikas operatoru sniegto atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu kvalitāti un sekmēt otrreizējo izejmateriālu tirgus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 58
Regulas priekšlikums
73. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(73) Šīs regulas pamatā ir atkritumu apsaimniekošanas noteikumi un vispārīgie principi, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK⁽⁵⁰⁾, kuri būtu jāpielāgo, lai **atspoguļotu īpašo situāciju ar baterijām**. Lai bateriju atkritumu savākšana tiktu organizēta pēc iespējas efektīvāk, ir svarīgi, ka tā notiek tās vietas tiešā tuvumā, kur baterijas dalībvalstī tiek pārdotas, un tuvu tiešajiem lietotājiem. Baterijas var tikt savāktas kopā gan ar elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, gan nolietotiem transportlīdzekļiem, izmantojot valsts savākšanas shēmas, kas izveidotas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/19/ES⁽⁵¹⁾ un Direktīvu 2000/53/EK. Lai gan pašreizējā regulā ir paredzēti īpaši noteikumi par baterijām, ir vajadzīga saskanīga un komplementāra pieeja, kura par pamatu ņem un pamatīgāk saskaņo esošās atkritumu apsaimniekošanas struktūras. Tāpēc, un arī lai efektīvi īstenotu paplašināto ražotāja atbildību saistībā ar atkritumu apsaimniekošanu, būtu jānosaka pienākumi attiecībā uz to dalībvalsti, kurā baterijas pirmo reizi tiek darītas pieejamas tirgū.

⁽⁵⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

⁽⁵¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/19/ES (2012. gada 4. jūlijs) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EELA) (OV L 197, 24.7.2012., 38. lpp.).

Grozījums

(73) Šīs regulas pamatā ir atkritumu apsaimniekošanas noteikumi un vispārīgie principi, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK⁽⁵⁰⁾, kuri būtu jāpielāgo, lai **ņemtu vērā bateriju atkritumu specifiku**. Lai bateriju atkritumu savākšana tiktu organizēta pēc iespējas efektīvāk, ir svarīgi, ka tā notiek tās vietas tiešā tuvumā, kur baterijas dalībvalstī tiek pārdotas, un tuvu tiešajiem lietotājiem. **Bateriju atkritumi būtu jāvēc atsevišķi no citām atkritumu plūsmām, piemēram, metāla, papīra un kartona, stikla, plastmasas, koksnes, tekstilizstrādājumu un bioloģiskajiem atkritumiem**. Baterijas var tikt savāktas kopā gan ar elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, gan nolietotiem transportlīdzekļiem, izmantojot valsts savākšanas shēmas, kas izveidotas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/19/ES⁽⁵¹⁾ un Direktīvu 2000/53/EK. Lai gan pašreizējā regulā ir paredzēti īpaši noteikumi par baterijām, ir vajadzīga saskanīga un komplementāra pieeja, kura par pamatu ņem un pamatīgāk saskaņo esošās atkritumu apsaimniekošanas struktūras. Tāpēc, un arī lai efektīvi īstenotu paplašināto ražotāja atbildību saistībā ar atkritumu apsaimniekošanu, būtu jānosaka pienākumi attiecībā uz to dalībvalsti, kurā baterijas pirmo reizi tiek darītas pieejamas tirgū.

⁽⁵⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

⁽⁵¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/19/ES (2012. gada 4. jūlijs) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EELA) (OV L 197, 24.7.2012., 38. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 59
Regulas priekšlikums
76. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts

(76) Ražotājiem par šo bateriju apsaimniekošanu to darbmūža beigās vajadzētu būt paplašinātai ražotāja atbildībai. Tāpēc tiem būtu jāfinansē izmaksas **par visu savāko bateriju savākšanu, apstrādi un reciklēšanu, par ziņošanu par baterijām un bateriju atkritumiem un par tiešo lietotāju un atkritumu apsaimniekotāju informēšanu** par baterijām un **par bateriju atkritumu pienācīgu atkalizmantošanu un apsaimniekošanu**. Ar paplašinātu ražotāja atbildību saistītie pienākumi būtu jāattiecina uz visa veida piegādēm, tostarp tālpārdošanu. Ražotājiem vajadzētu būt iespējai šos pienākumus pildīt kolektīvi, izmantojot ražotāju atbildības organizācijas, kas uzņemas atbildību to vārdā. Ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām būtu jāsaņem atļauja un būtu dokumentāri jāpierāda, ka tiem ir finanšu līdzekļi, ar ko segt ar paplašinātu ražotāja atbildību saistītās izmaksas. Ja tas nepieciešams, lai izvairītos no iekšējā tirgus izkropļojumiem un nodrošinātu vienādus nosacījumus to finansiālo iemaksu modulācijai, ko ražotāji maksā ražotāju atbildības organizācijām, būtu jāpiesūta Komisijai īstenošanas pilnvaras.

Grozījums

(76) Ražotājiem par šo bateriju apsaimniekošanu to darbmūža beigās vajadzētu būt paplašinātai ražotāja atbildībai. **Tā būtu jānosaka ar noteikumu kopumu, paredzot produktu ražotājiem īpašus darbības un finanšu pienākumus, saskaņā ar kuriem tiktu paplašināta to atbildība attiecībā uz produkta dzīves cikla pēclietojuma posmu.** Tāpēc tiem būtu jāfinansē **vismaz Direktīvas 2008/98/EK 8.a panta 4. punkta a) apakšpunktā minētās izmaksas, tostarp izmaksas, ko rada bateriju atkritumu atsevišķas savākšanas organizēšana, sagatavošana pārprofilēšanai un pārražošanai, apstrāde un sagatavošana atkalizmantošanai un reciklēšanai, ziņošana** par baterijām un bateriju **atkritumiem un izpratnes veicināšanas kampaņas, kuru mērķis ir mudināt tiešos lietotājus atbilstīgi izmest bateriju atkritumus.** Ar paplašinātu ražotāja atbildību saistītie pienākumi būtu jāattiecina uz visa veida piegādēm, tostarp tālpārdošanu **un pārdošanu tiešsaistē.** Ražotājiem vajadzētu būt iespējai šos pienākumus pildīt kolektīvi, izmantojot ražotāju atbildības organizācijas, kas uzņemas atbildību to vārdā. Ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām būtu jāsaņem atļauja un būtu dokumentāri jāpierāda, ka tiem ir finanšu līdzekļi, ar ko segt ar paplašinātu ražotāja atbildību saistītās izmaksas. Ja tas nepieciešams, lai izvairītos no iekšējā tirgus izkropļojumiem un nodrošinātu vienādus nosacījumus to finansiālo iemaksu modulācijai, ko ražotāji maksā ražotāju atbildības organizācijām, būtu jāpiesūta Komisijai īstenošanas pilnvaras.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 60
Regulas priekšlikums
76.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (76a) *Ražotāju atbildības prasību ieviešanai būtu jāpalīdz samazināt izmaksas un uzlabot sniegumu, kā arī nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, tostarp mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un e-komercijas uzņēmumiem, un novērst šķēršļus iekšējā tirgus ne-traucētai darbībai. Tām arī vajadzētu sekmēt darbmūža beigu izmaksu iekļaušanu produkta cenā un stimulēt ražotājus produktu izstrādes laikā ievērot ilgtspējas prasības. Kopumā šādām prasībām būtu jāuzlabo paplašinātas ražotāja atbildības shēmu pārvaldība un pārredzamība, kā arī jāsamazina interešu konflikta iespējamība, kas varētu rasties starp paplašinātas ražotāja atbildības organizācijām un atkritumu apsaimniekotājiem, ar kuriem tās slēdz līgumus. Šīs prasības vajadzētu attiecināt gan uz jaunām, gan jau esošām paplašinātas ražotāja atbildības shēmām.*

Grozījums Nr. 61
Regulas priekšlikums
77. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (77) Šai regulai būtu izsmeļoši jāreglamentē **paplašinātā** ražotāja atbildība par baterijām, tāpēc Direktīvā 2008/98/EK paredzētos noteikumus par paplašinātas ražotāja atbildības shēmām **nevajadzētu piemērot baterijām**.
- (77) Šai regulai būtu izsmeļoši jāreglamentē ražotāja **paplašinātā** atbildība par baterijām, **un** tāpēc **būtu jāuzskata, ka tā papildina** Direktīvā 2008/98/EK paredzētos noteikumus par paplašinātas ražotāja atbildības shēmām, **kas būtu uzskatāmi par minimālajām prasībām**.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 62
Regulas priekšlikums
78. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (78) Lai bateriju **piegādes** ķēdēs nodrošinātu kvalitatīvu reciklēšanu, veicinātu kvalitatīvu otrreizējo izejmateriālu izmantošanu un aizsargātu vidi, gandrīz visu bateriju atkritumu savākšanai un reciklēšanai vajadzētu kļūt par normu. Bez bateriju atkritumu savākšanas nav iespējams ar reciklēšanu noslēgt baterijās esošo vērtīgo materiālu aprites loku un paturēt bateriju vērtības ķēdi Savienības iekšienē, kas savukārt sekmētu piekļuvi atgūtiem materiāliem, kurus var turpmāk izmantot jaunu produktu ražošanā.

Grozījums

- (78) Lai bateriju **vērtības** ķēdēs nodrošinātu kvalitatīvu reciklēšanu, veicinātu kvalitatīvu otrreizējo izejmateriālu izmantošanu un aizsargātu vidi, gandrīz visu bateriju atkritumu savākšanai un reciklēšanai vajadzētu kļūt par normu. Bez bateriju atkritumu savākšanas nav iespējams ar reciklēšanu noslēgt baterijās esošo vērtīgo materiālu aprites loku un paturēt bateriju vērtības ķēdi Savienības iekšienē, **kā arī veicināt tās stratēģisko autonomiju šajā nozarē**, kas savukārt sekmētu piekļuvi atgūtiem materiāliem, kurus var turpmāk izmantot jaunu produktu ražošanā. **Valstu atkritumu apsaimniekošanas plānos būtu jāiekļauj atbilstīgi pasākumi saistībā ar bateriju atkritumu savākšanu, apstrādi, sagatavošanu atkalizmantošanai, sagatavošanu pārprofilēšanai un reciklēšanai. Tāpēc dalībvalstu atkritumu apsaimniekošanas plāni būtu jāatjaunina, pamatojoties uz šajā regulā paredzētajiem noteikumiem.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 63
Regulas priekšlikums
79. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(79) Visu bateriju ražotajiem vajadzētu būt atbildīgiem par bateriju atkritumu dalītas savākšanas finansēšanu un organizēšanu. Tas būtu jā dara, izveidojot savākšanas tīklu, kas aptver visu dalībvalstu teritoriju, atrodas tiešo lietotāju tuvumā un neaprobežojas tikai ar tiem apgabaliem un baterijām, kur savākšana ir visrentablākā. Savākšanas tīklā būtu jāiekļauj visi izplatītāji, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un nolietoto transportlīdzekļu pilnvarotie apstrādes kompleksi, šķiroti atkritumu savākšanas vietas un citi aktori, kas to vēlas, piemēram, publiskās iestādes un skolas. Lai verificētu un uzlabotu savākšanas tīkla un informācijas kampaņu efektivitāti, būtu regulāri vismaz NUTS 2 līmenī⁽⁵³⁾ jāapseko savāktu jaukto sadzīves atkritumu un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu plūsmu sastāvs, lai noskaidrotu, kāds ir pārnēsājamo bateriju atkritumu īpatsvars šajās plūsmās.

⁽⁵³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi (OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp.).

Grozījums

(79) Visu bateriju ražotajiem vajadzētu būt atbildīgiem par bateriju atkritumu dalītas savākšanas finansēšanu **vai finansēšanu** un organizēšanu. Tas būtu jā dara, izveidojot **atpakaļpieņemšanas un** savākšanas tīklu, kas aptver visu dalībvalstu teritoriju, atrodas tiešo lietotāju tuvumā un neaprobežojas tikai ar tiem apgabaliem un baterijām, kur savākšana ir visrentablākā. Savākšanas tīklā būtu jāiekļauj visi izplatītāji, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un nolietoto transportlīdzekļu pilnvarotie apstrādes kompleksi, šķiroti atkritumu savākšanas vietas un citi aktori, kas to vēlas, piemēram, publiskās iestādes un skolas. Lai verificētu un uzlabotu savākšanas tīkla un informācijas kampaņu efektivitāti, būtu regulāri vismaz NUTS 2 līmenī⁽⁵³⁾ jāapseko savāktu jaukto sadzīves atkritumu un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu plūsmu sastāvs, lai noskaidrotu, kāds ir pārnēsājamo bateriju atkritumu īpatsvars šajās plūsmās.

⁽⁵³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi (OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp.).

Grozījums Nr. 64
Regulas priekšlikums
81. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(81) Ņemot vērā ietekmi uz vidi un materiālu zudumu, ko izraisa tas, ka bateriju atkritumi netiek dalīti savākti un līdz ar to netiek apstrādāti videi nekaitīgā veidā, arī turpmāk būtu jāpiemēro saskaņā ar Direktīvu 2006/66/EK nospraustais pārnēsājamo bateriju savākšanas mērķrādītājs, turklāt tas būtu pakāpeniski jāpalielina. **Šī regula paredz, ka pie pārnēsājamām baterijām pieder arī baterijas, ar ko darbina vieglos pārvietošanās līdzekļus. Tā kā šāda tipa bateriju pārdošanas apjoms ir pieaudzis un patlaban ir grūti aprēķināt, kāds daudzums šādu bateriju tiek laists tirgū un darbmūža beigās savākts, šādas pārnēsājamas baterijas nebūtu jāieskaita pašreizējā pārnēsājamo bateriju savākšanas mērķrādītājā. Šis izņēmums tiks pārskatīts tad, kad tiks pārskatīts pārnēsājamo bateriju atkritumu savākšanas mērķrādītājs, un šis pārskatīšanas gaitā, iespējams, tiks izdarītas izmaiņas pārnēsājamo bateriju savākšanas rādītāja aprēķināšanas metodikā. Komisija sagatavo ziņojumu, kas būs pārskatīšanas pamatā.**

Grozījums

(81) Ņemot vērā ietekmi uz vidi un materiālu zudumu, ko izraisa tas, ka bateriju atkritumi netiek dalīti savākti un līdz ar to netiek apstrādāti videi nekaitīgā veidā, arī turpmāk būtu jāpiemēro saskaņā ar Direktīvu 2006/66/EK nospraustais pārnēsājamo bateriju savākšanas mērķrādītājs, turklāt tas būtu pakāpeniski jāpalielina. **Lai maksimāli palielinātu savākšanas apjomu un samazinātu drošības riskus, būtu jāizvērtē, vai ir iespējams izveidot Savienības mēroga depozīta sistēmu baterijām, jo īpaši attiecībā uz vispārlietojamām pārnēsājamām baterijām, un kādi varētu būt šādas sistēmas ieviešanas sniegtie ieguvumi. Valstu depozīta sistēmas nedrīkst būt šķērslis saskaņotās Savienības mēroga sistēmu pieņemšanai.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 65
Regulas priekšlikums
82.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (82a) *Lai atjauninātu metodiku vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu savākšanas rādītāja aprēķināšanai un verificēšanai nolūkā atspoguļot savākšanai pieejamo daudzumu, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu. Ir ļoti svarīgi, lai jaunajā metodikā salīdzinājumā ar pašreizējo metodiku tiktu saglabāts vai palielināts vēriens vides jomā attiecībā uz bateriju atkritumu savākšanu.*

Grozījums Nr. 66
Regulas priekšlikums
82.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (82b) *Komisijai būtu arī jāapsver iespēja dalītas savākšanas mērķrādītāja aprēķināšanai ieviest aprēķina metodiku, kas palīdzētu atspoguļot savākšanai pieejamo bateriju atkritumu daudzumu. Ir ļoti svarīgi, lai jaunajā metodikā salīdzinājumā ar pašreizējo metodiku tiktu saglabāts vai palielināts vēriens vides jomā attiecībā uz bateriju atkritumu savākšanu.*

Grozījums Nr. 67
Regulas priekšlikums
84. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (84) Ņemot vērā ar Direktīvas 2008/98/EK 4. pantu noteikto atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, kas paredz, ka prioritāra ir atkritumu rašanās novēršana, sagatavošana atkalizmantošanai un reciklēšana, un saskaņā ar Direktīvas 2008/98/EK 11. panta 4. punktu un Direktīvas 1999/31/EK⁽⁵⁴⁾ 5. panta 3. punkta f) apakšpunktu, **savāktās baterijas nedrīkstētu nonākt incinerācijā vai atkritumu poligonos.**

⁽⁵⁴⁾ Padomes Direktīva 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem (OV L 182, 16.7.1999., 1. lpp.).

- (84) Ņemot vērā ar Direktīvas 2008/98/EK 4. pantu noteikto atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, kas paredz, ka prioritāra ir atkritumu rašanās novēršana, sagatavošana atkalizmantošanai un reciklēšana, un saskaņā ar Direktīvas 2008/98/EK 11. panta 4. punktu un Direktīvas 1999/31/EK⁽⁵⁴⁾ 5. panta 3. punkta f) apakšpunktu, **uz savāktajām baterijām nedrīkstētu attiecināt darbības, kas saistītas ar enerģijas ražošanu no atkritumiem vai atkritumu apglabāšanu.**

⁽⁵⁴⁾ Padomes Direktīva 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem (OV L 182, 16.7.1999., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 68
Regulas priekšlikums
87. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(87) Vajadzētu paredzēt, ka apstrādi un reciklēšanu ārpus attiecīgās dalībvalsts vai ārpus Savienības drīkst veikt tikai tad, ja bateriju atkritumu sūtījumi atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1013/2006⁽⁵⁸⁾ un Komisijas Regulai (EK) Nr. 1418/2007⁽⁵⁹⁾ un ja apstrādes un reciklēšanas darbības atbilst prasībām, kas piemērojamas šāda veida atkritumiem saskaņā ar to klasifikāciju grozītajā Komisijas Lēmumā 2000/532/EK⁽⁶⁰⁾. **Šis** grozītais lēmums būtu jāpārskata, lai tas atspoguļotu bateriju **visa veida** ķīmisko sastāvu. Ja šāda apstrāde vai reciklēšana notiek ārpus Savienības, tad, lai to varētu ieskaitīt reciklēšanas efektivitātes mērķrādītājā un citos mērķrādītājos, operatoram, kura vārdā tā tiek veikta, būtu jānosaka pienākums par to ziņot attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei un **pierādīt**, ka apstrāde ir veikta **apstākļos**, kas ir līdzvērtīgi šajā regulā paredzētajiem. Lai noteiktu, kādām jābūt prasībām, lai apstrādi uzskatītu par līdzvērtīgu, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz detalizētiem noteikumiem, kas satur kritērijus līdzvērtīgo apstākļu novērtēšanai.

⁽⁵⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (OV L 190, 12.7.2006., 1. lpp.).

⁽⁵⁹⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 1418/2007 (2007. gada 29. novembris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 III vai IIIA pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO Lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli (OV L 316, 4.12.2007., 6. lpp.).

⁽⁶⁰⁾ Komisijas Lēmums 2000/532/EK (2000. gada 3. maijs), ar ko aizstāj Lēmumu 94/3/EK, ar kuru izveidots atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta a) punktu Padomes Direktīvā 75/442/EEK par atkritumiem, un Padomes Lēmumu 94/904/EK, ar kuru izveidots bīstamo atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta 4. punktu Padomes Direktīvā 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem (OV L 226, 6.9.2000., 3. lpp.).

Grozījums

(87) Vajadzētu paredzēt, ka apstrādi, **sagatavošanu atkalizmantošanai, sagatavošanu pārprofilēšanai** un reciklēšanu ārpus attiecīgās dalībvalsts vai ārpus Savienības drīkst veikt tikai tad, ja bateriju atkritumu sūtījumi atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1013/2006⁽⁵⁸⁾ un Komisijas Regulai (EK) Nr. 1418/2007⁽⁵⁹⁾ un ja apstrādes un reciklēšanas darbības atbilst prasībām, kas piemērojamas šāda veida atkritumiem saskaņā ar to klasifikāciju grozītajā Komisijas Lēmumā 2000/532/EK⁽⁶⁰⁾. Minētais grozītais lēmums būtu jāpārskata, lai tas atspoguļotu **visu veidu** bateriju ķīmisko sastāvu, **tostarp pievienojot kodus litija jonu bateriju atkritumiem, nolūkā veicināt litija jonu bateriju atkritumu pienācīgu šķirošanu un ziņošanu par tiem**. Ja šāda apstrāde vai reciklēšana notiek ārpus Savienības, tad, lai to varētu ieskaitīt reciklēšanas efektivitātes mērķrādītājā un citos mērķrādītājos, operatoram, kura vārdā tā tiek veikta, būtu jānosaka pienākums par to ziņot attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei **un ar galamērķa valsts kompetentās iestādes dokumentāriem pierādījumiem apliecināt**, ka apstrāde tiek veikta **atbilstīgi nosacījumiem, kas ir līdzvērtīgi šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem, un atbilst attiecīgajām citos Savienības tiesību aktos noteiktajām prasībām vides un cilvēku veselības jomā**. Lai noteiktu, kādām jābūt prasībām, lai apstrādi uzskatītu par līdzvērtīgu, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz detalizētiem noteikumiem, kas satur kritērijus līdzvērtīgo apstākļu novērtēšanai.

⁽⁵⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (OV L 190, 12.7.2006., 1. lpp.).

⁽⁵⁹⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 1418/2007 (2007. gada 29. novembris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 III vai IIIA pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO Lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli (OV L 316, 4.12.2007., 6. lpp.).

⁽⁶⁰⁾ Komisijas Lēmums 2000/532/EK (2000. gada 3. maijs), ar ko aizstāj Lēmumu 94/3/EK, ar kuru izveidots atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta a) punktu Padomes Direktīvā 75/442/EEK par atkritumiem, un Padomes Lēmumu 94/904/EK, ar kuru izveidots bīstamo atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta 4. punktu Padomes Direktīvā 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem (OV L 226, 6.9.2000., 3. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 69
Regulas priekšlikums
87.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (87a) *Ja bateriju atkritumus no Savienības eksportē sagatavošanai atkalizmantošanai, sagatavošanai pārprofilēšanai vai reciklēšanai, dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu efektīvi jāizmanto Regulas (EK) Nr. 1013/2006 50. panta 4. punktā paredzētās pilnvaras, lai pieprasītu dokumentārus pierādījumus, kas apliecina atbilstību šajā regulā noteiktajām prasībām. Dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāspēj sadarboties ar citiem attiecīgajiem dalībniekiem, piemēram, kompetentajām iestādēm galamērķa valstī, neatkarīgām trešo pušu verifikācijas struktūrām vai ražotāju atbildības organizācijām, kas izveidotas paplašinātās ražotāja atbildības shēmu ietvaros un var veikt fiziskas un citu veidu pārbaudes trešās valstīs esošās iekārtās.*

Grozījums Nr. 70
Regulas priekšlikums
88. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (88) **Rūpnieciskās baterijas un elektrotransportlīdzekļu** baterijas, kas vairs nav piemērotas sākotnējam mērķim, kuram tās izgatavotas, var izmantot citam nolūkam kā stacionāras enerģiju uzkrājošās baterijas. Pašlaik sāk veidoties lietotu bateriju otrreizējais tirgus, tāpēc, lai atbalstītu atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas praktisko realizēšanu, būtu jānosaka īpaši noteikumi, kas ļautu lietotas baterijas atbildīgi pārprofilēt, tajā pašā laikā ņemot vērā piesardzības principu un nodrošinot, ka tiešie lietotāji tās var droši izmantot. Būtu jānovērtē visu šādu lietotu bateriju veselības stāvoklis un pieejamā kapacitāte, lai pārliecinātos par to piemērotību lietošanai kādam citam, nevis sākotnējam nolūkam. Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus ar bateriju veselības stāvokļa novērtēšanu saistīto noteikumu īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras.
- (88) Baterijas, kas vairs nav piemērotas sākotnējam mērķim, kuram tās izgatavotas, var izmantot citam nolūkam kā stacionāras enerģiju uzkrājošās baterijas. Pašlaik sāk veidoties lietotu bateriju otrreizējais tirgus, tāpēc, lai atbalstītu atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas praktisko realizēšanu, būtu jānosaka īpaši noteikumi, kas ļautu lietotas baterijas atbildīgi pārprofilēt, tajā pašā laikā ņemot vērā piesardzības principu un nodrošinot, ka tiešie lietotāji tās var droši izmantot. Būtu jānovērtē visu šādu lietotu bateriju veselības stāvoklis un pieejamā kapacitāte, lai pārliecinātos par to piemērotību lietošanai kādam citam, nevis sākotnējam nolūkam. **Baterijas, par kurām tiek konstatēts, ka tās ir piemērotas izmantošanai citam, nevis tikai sākotnēji paredzētajam nolūkam, ideālā gadījumā būtu jāpārprofilē.** Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus ar bateriju veselības stāvokļa novērtēšanu saistīto noteikumu īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 71
Regulas priekšlikums
89. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (89) Ražotājiem un izplatītājiem būtu aktīvi jāiesaistās tiešo lietotāju informēšanā par to, ka baterijas ir jāsavāc dalīti, ka ir pieejamas savākšanas shēmas un ka tiešajiem lietotājiem ir svarīga loma bateriju atkritumu videi nekaitīgā apsaimniekošanā. Visu tiešo lietotāju informēšanā un ziņošanā par baterijām būtu jāizmanto modernas informācijas tehnoloģijas. Informācija būtu jāsniedz vai nu ar klasiskiem paņēmieniem (vides reklāmas, plakāti, kampaņas sociālajos medijos), vai ar inovatīvākiem līdzekļiem (elektroniska piekļuve tīmekļa vietnēm, ko nodrošina baterijām piestiprināti QR kodī).

Grozījums

- (89) Ražotājiem un izplatītājiem, **tostarp tiešsaistes tirdzniecības vietām**, būtu aktīvi jāiesaistās tiešo lietotāju informēšanā par to, ka baterijas ir jāsavāc dalīti, ka ir pieejamas savākšanas shēmas un ka tiešajiem lietotājiem ir svarīga loma bateriju atkritumu videi nekaitīgā apsaimniekošanā, **jo īpaši norādot, kā drošākas un tīrākas atkritumu plūsmas varētu palīdzēt samazināt atkritumu eksportu uz trešām valstīm un veidot noslēgtus materiālu aprites lokus Savienībā**. Visu tiešo lietotāju informēšanā un ziņošanā par baterijām būtu jāizmanto modernas informācijas tehnoloģijas. Informācija būtu jāsniedz **pieejamā un saprotamā veidā** vai nu ar klasiskiem paņēmieniem (vides reklāmas, plakāti, kampaņas sociālajos medijos), vai ar inovatīvākiem līdzekļiem (elektroniska piekļuve tīmekļa vietnēm, ko nodrošina baterijām piestiprināti QR kodī).

Grozījums Nr. 72
Regulas priekšlikums
90. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (90) Lai būtu iespējams pārliecināties, vai tiek pildīti bateriju savākšanas un apstrādes pienākumi un cik tie ir efektīvi, attiecīgajiem operatoriem ir par to jāziņo kompetentajām iestādēm. Bateriju ražotājiem un citiem atkritumu apsaimniekošanas operatoriem, kas baterijas savāc, būtu par katru kalendāro gadu jāziņo dati par pārdotajām baterijām un savāktajiem bateriju atkritumiem. Savukārt pienākums ziņot par apstrādi un reciklēšanu būtu jāuzliek attiecīgi atkritumu apsaimniekošanas operatoriem un reciklētājiem.

Grozījums

- (90) Lai būtu iespējams pārliecināties, vai tiek pildīti bateriju savākšanas un apstrādes pienākumi un cik tie ir efektīvi, attiecīgajiem operatoriem ir par to jāziņo kompetentajām iestādēm. Bateriju ražotājiem un citiem atkritumu apsaimniekošanas operatoriem, kas baterijas savāc, būtu par katru kalendāro gadu jāziņo dati par pārdotajām baterijām un savāktajiem bateriju atkritumiem. Savukārt pienākums ziņot par apstrādi un reciklēšanu būtu jāuzliek attiecīgi atkritumu apsaimniekošanas operatoriem un reciklētājiem. **Atkritumu apsaimniekošanas operatoriem, kas veic apstrādi saskaņā ar šo regulu, būtu jāpiemēro atlases procedūra, ko īsteno attiecīgo bateriju ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas rīkojas to vārdā, atbilstīgi Direktīvas 2008/98/EK 8. un 8.a pantam.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 73
Regulas priekšlikums
95. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(95) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 ⁽⁶²⁾ paredz noteikumus par tirgus uzraudzību un Savienības tirgū ienākošo produktu kontroli. Lai nodrošinātu, ka produkti, uz kuriem attiecas brīva preču aprite Savienībā, atbilst prasībām, kuras nodrošina augstu aizsardzības līmeni tādām sabiedrības interesēm kā cilvēka veselība, drošums, vides un īpašuma aizsardzība, minētā regula būtu jāpieņem šīs regulas darbības jomā ietilpstošajām baterijām. Tādēļ attiecīgi būtu jāgroza arī Regula (ES) 2019/1020.

⁽⁶²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 (OV L 169, 25.6.2019., 1. lpp.).

Grozījums

(95) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 ⁽⁶²⁾ paredz noteikumus par tirgus uzraudzību un Savienības tirgū ienākošo produktu kontroli. Lai nodrošinātu, ka produkti, uz kuriem attiecas brīva preču aprite Savienībā, atbilst prasībām, kuras nodrošina augstu aizsardzības līmeni tādām sabiedrības interesēm kā cilvēka veselība, drošums, vides un īpašuma aizsardzība, minētā regula būtu jāpieņem šīs regulas darbības jomā ietilpstošajām baterijām, **tostarp tām, kuras ražotas ārpus Savienības un kuras tiek ievestas Savienības tirgū**. Tādēļ attiecīgi būtu jāgroza arī Regula (ES) 2019/1020.

⁽⁶²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 (OV L 169, 25.6.2019., 1. lpp.).

Grozījums Nr. 74
Regulas priekšlikums
97. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(97) Būtu vajadzīga procedūra, saskaņā ar kuru ieinteresētās personas tiek informētas par pasākumiem, ko iecerēts veikt attiecībā uz baterijām, kas rada risku cilvēka veselībai, drošumam, īpašumam vai videi. Tai arī būtu jānodrošina iespēja tirgus uzraudzības iestādēm sadarbībā ar attiecīgajiem ekonomikas operatoriem savlaicīgi rīkoties attiecībā uz šādām baterijām. Lai nodrošinātu vienādu nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt aktus, lai noteiktu, vai pasākumi, ko dalībvalstis veic attiecībā uz neatbilstīgām baterijām, ir pamatoti.

Grozījums

(97) Būtu vajadzīga procedūra, saskaņā ar kuru ieinteresētās personas tiek informētas par pasākumiem, ko iecerēts veikt attiecībā uz baterijām, kas rada risku cilvēka veselībai, drošumam, īpašumam vai videi. Tai arī būtu jānodrošina iespēja tirgus uzraudzības iestādēm sadarbībā ar attiecīgajiem ekonomikas operatoriem savlaicīgi rīkoties attiecībā uz šādām baterijām. Lai nodrošinātu vienādu nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt aktus, lai **ātri** noteiktu, vai pasākumi, ko dalībvalstis veic attiecībā uz neatbilstīgām baterijām, ir pamatoti.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 75
Regulas priekšlikums
98. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (98) Tirdzniecības uzraudzības iestādēm vajadzētu būt tiesībām prasīt, lai ekonomikas operatori veic korektīvas darbības, ja ir konstatēts, ka vai nu baterija neatbilst šīs regulas prasībām, vai ekonomikas operators pārkāpj noteikumus par baterijas laišanu tirgū vai darīšanu pieejamu tirgū, vai par ilgtspēju, drošumu **un** marķēšanu, vai par piegādes ķēdes pienācīgu pārbaudi.

Grozījums

- (98) Tirdzniecības uzraudzības iestādēm vajadzētu būt tiesībām prasīt, lai ekonomikas operatori veic korektīvas darbības, ja ir konstatēts, ka vai nu baterija neatbilst šīs regulas prasībām, vai ekonomikas operators pārkāpj noteikumus par baterijas laišanu tirgū vai darīšanu pieejamu tirgū, vai par ilgtspēju, drošumu, marķēšanu **un informāciju**, vai par piegādes ķēdes pienācīgu pārbaudi.

Grozījums Nr. 76
Regulas priekšlikums
98.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (98a) *Lai nodrošinātu bateriju efektīvu un konsekventu testēšanu visā Savienībā ar Regulu (ES) 2019/1020 izveidotās Savienības tirdzniecības uzraudzības sistēmas ietvaros, kā arī sniegtu neatkarīgas tehniskas un zinātniskas konsultācijas to bateriju novērtēšanā, kuras rada risku, Komisijai būtu jāizraugās Savienības testēšanas iestāde. Turklāt atbilstība Savienības tiesiskajam regulējumam bateriju jomā, kurš izveidots ar šo regulu, būtu jāveicina arī dalībvalstu līmenī.*

Grozījums Nr. 77
Regulas priekšlikums
98.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (98b) *Preču brīvu apriti Savienībā bieži traucē valstu līmenī noteikti šķēršļi, kuri kavē iekšējā tirdzniecību pilnīgu īstenošanu un samazina uzņēmumu, jo īpaši MVU, kas ir Savienības ekonomikas pamats, iespējas veikt uzņēmējdarbību un attīstīties. Tādēļ dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto iespēja slēgt savstarpējus nolīgumus, lai varētu nodrošināt šķēršļtīrīšanas procedūras nolūkā ātri atrisināt domstarpības saistībā ar piekļuvi bateriju iekšējam tirgum.*

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 78
Regulas priekšlikums
99. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(99) Publiskais iepirkums ir sektors, kas var būtiski palīdzēt samazinātu cilvēka darbības ietekmi uz vidi un veicināt tirgus pārorientēšanu uz ilgtspējīgākiem produktiem. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES⁽⁶³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2014/25/ES **definētās līgumslēdzējas iestādes** un Eiropas Parlamenta un Padomes 2014/25/ES⁽⁶⁴⁾ **definētie līgumslēdzēji, iepirkdami** baterijas vai baterijas saturošus produktus, **ņem** vērā to ietekmi uz vidi, lai tādējādi veicinātu un stimulētu tīras un energoefektīvas mobilitātes un enerģijas uzkrāšanas tirgu un līdz ar to sekmētu Savienības vides, klimata un enerģētikas rīcībpolitikas mērķu sasniegšanu.

⁽⁶³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.)

⁽⁶⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

Grozījums

(99) Publiskais iepirkums ir sektors, kas var būtiski palīdzēt samazinātu cilvēka darbības ietekmi uz vidi un veicināt tirgus pārorientēšanu uz ilgtspējīgākiem produktiem. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES⁽⁶³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2014/25/ES **definētajām līgumslēdzējām iestādēm** un Eiropas Parlamenta un Padomes 2014/25/ES⁽⁶⁴⁾ **definētajiem līgumslēdzējiem, iepērkot** baterijas vai baterijas saturošus produktus, **būtu jāņem** vērā to ietekme uz vidi **un jānodrošina, ka ekonomikas operatori efektīvi ievēro prasības sociālajā un vides jomā**, lai tādējādi veicinātu un stimulētu tīras un energoefektīvas mobilitātes un enerģijas uzkrāšanas tirgu un līdz ar to sekmētu Savienības vides, klimata un enerģētikas rīcībpolitikas mērķu sasniegšanu. **Turklāt, uzlabojot MVU piekļuvi publiskajam iepirkumam bateriju tirgū un mudinot vairāk vietējo un Savienības ieinteresēto personu iesaistīties, būtiski tiktu veicināta arī minēto mērķu sasniegšana.**

⁽⁶³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.)

⁽⁶⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 79
Regulas priekšlikums
105. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(105) Komisijai būtu jāpieņem tūlītēji piemērojami īstenošanas akti, ar ko nosaka, vai valsts pasākums saistībā ar atbilstīgu bateriju, kas rada risku, ir pamatots, pienācīgi pamatotos gadījumos, kas attiecas uz cilvēka veselības, drošuma, īpašuma vai vides aizsardzību, ja to prasa nenovēršami un steidzami iemesli.

Grozījums

(105) Komisijai būtu **nekavējoties** jāpieņem tūlītēji piemērojami īstenošanas akti, ar ko nosaka, vai valsts pasākums saistībā ar atbilstīgu bateriju, kas rada risku, ir pamatots, pienācīgi pamatotos gadījumos, kas attiecas uz cilvēka veselības, drošuma, īpašuma vai vides aizsardzību, ja to prasa nenovēršami un steidzami iemesli.

Grozījums Nr. 80
Regulas priekšlikums
106. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(106) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas pārkāpumiem, un jānodrošina, lai minētie noteikumi tiktu izpildīti. Paredzētajām sankcijām vajadzētu būt iedarbīgām, samērīgām un atturošām.

Grozījums

(106) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas pārkāpumiem, un jānodrošina, lai minētie noteikumi tiktu izpildīti. Paredzētajām sankcijām vajadzētu būt iedarbīgām, samērīgām un atturošām. **Lai nodrošinātu saskaņotu izpildi visā Savienībā, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz saskaņotu kritēriju vai norādījumu izstrādi par sodiem un privātpersonām nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.**

Grozījums Nr. 81
Regulas priekšlikums
109.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(109a) **Ir svarīgi, lai, īstenojot šo regulu, tiktu ņemta vērā ietekme uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku. Turklāt, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, ir svarīgi, lai, īstenojot šo regulu, vienlīdz tiktu ņemtas vērā visas attiecīgās pieejamās tehnoloģijas, ar nosacījumu, ka minētās tehnoloģijas nodrošina bateriju pilnīgu atbilstmi visām attiecīgajām šajā regulā noteiktajām prasībām. Turklāt nebūtu jāuzliek pārmērīgs administratīvais slogs ekonomikas operatoriem, jo īpaši MVU.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 82
Regulas priekšlikums
110. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(110) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, nodrošināt iekšējā tirgus darbību, **vienlaikus nodrošinot**, ka tirgū laistās baterijas atbilst prasībām, kas paredz cilvēka veselības, drošuma, īpašuma un vides aizsardzību augstā līmenī, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet minēto mērķi nepieciešamās saskaņotības dēļ var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu, šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai,

Grozījums

(110) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, nodrošināt iekšējā tirgus darbību **un to**, ka tirgū laistās baterijas, **kā arī ar bateriju atkritumiem saistītās darbības**, atbilst prasībām, kas paredz cilvēka veselības, drošuma, īpašuma un vides aizsardzību augstā līmenī, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet minēto mērķi nepieciešamās saskaņotības dēļ var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu, šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai,

Grozījums Nr. 83
Regulas priekšlikums
1. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Ar šo regulu nosaka prasības **par** ilgtspēju, drošumu, marķēšanu un informāciju, **kas** jāizpilda, lai būtu iespējams laist tirgū vai ekspluatācijā baterijas, **kā arī prasības par bateriju atkritumu savākšanu, apstrādi un reciklēšanu.**

Grozījums

1. Ar šo regulu nosaka prasības **attiecībā uz vidisko, ekonomisko un sociālo** ilgtspēju, drošumu, marķēšanu un informāciju, **kuras ir** jāizpilda, lai būtu iespējams laist tirgū vai ekspluatācijā baterijas.

Grozījums Nr. 84
Regulas priekšlikums
1. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

1.a Turklāt ar šo regulu nosaka pasākumus, ar kuriem aizsargāt vidi un cilvēku veselību, novēršot un samazinot bateriju atkritumu rašanos un šādu bateriju ražošanas un apsaimniekošanas negatīvo ietekmi, kā arī samazinot resursu izmantošanas vispārējo ietekmi un veicinot šādas izmantošanas efektivitāti.

Grozījums

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 85
Regulas priekšlikums
1. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šī regula attiecas uz visām baterijām, proti, pārnēsājamām baterijām, motorizēto transportlīdzekļu baterijām, elektrotransportlīdzekļu baterijām un rūpnieciskajām baterijām neatkarīgi no to formas, tilpuma, masas, konstrukcijas, materiālu sastāva, izmantošanas vai mērķa. Tā attiecas arī uz citos produktos iestrādātām vai tiem pievienotām baterijām.

Grozījums

2. Šī regula attiecas uz visām baterijām, proti, pārnēsājamām baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām**, motorizēto transportlīdzekļu baterijām, elektrotransportlīdzekļu baterijām un rūpnieciskajām baterijām neatkarīgi no to formas, tilpuma, masas, konstrukcijas, materiālu sastāva, izmantošanas vai mērķa. Tā attiecas arī uz citos produktos iestrādātām vai tiem pievienotām baterijām.

Grozījums Nr. 86
Regulas priekšlikums
1. pants – 3. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) aprīkojumā, kas īpaši paredzēts kodoliekārtu drošībai, kā noteikts Padomes Direktīvas 2009/71/Euratom ^(1a) 3. pantā;

^(1a) *Padomes Direktīva 2009/71/Euratom (2009. gada 25. jūnijs), ar ko izveido Kopienas kodoliekārtu kodoldrošības pamatstruktūru (OV L 172, 2.7.2009., 18. lpp.).*

Grozījums Nr. 87
Regulas priekšlikums
1. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Izņemot VII nodaļu, šī regula neattiecas uz baterijām, attiecībā uz kurām ražotājs var pierādīt, ka tās ražotas pirms šīs regulas stāšanās spēkā.

Grozījums Nr. 88
Regulas priekšlikums
2. pants – 1. daļa – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1) "baterija", arī "akumulators" ir tiešā ķīmiskas enerģijas pārveidē ģenerētas elektriskās enerģijas avots, kas sastāv no viena vai vairākiem atkārtoti uzlādējamiem vai atkārtoti uzlādējamiem baterijas elementiem vai elementu grupām;

(1) "baterija", arī "akumulators" ir tiešā ķīmiskas enerģijas pārveidē ģenerētas elektriskās enerģijas avots, kas sastāv no viena vai vairākiem atkārtoti uzlādējamiem vai atkārtoti uzlādējamiem baterijas elementiem vai elementu grupām, **piemēram, bateriju paketēm un bateriju moduļiem;**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 89**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 6. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(6) “baterija ar iekšēju uzkrājēju”, arī “akumulators ar iekšēju uzkrājēju” ir baterija, kam nav nekādu ārēju enerģijas uzkrāšanas pierīču;

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 90**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 7. punkts – 3. ievilkums**

Komisijas ierosinātais teksts

— kura nav paredzēta rūpnieciskiem **mērķiem**; un

Grozījums

— kura nav paredzēta **vienīgi** rūpnieciskiem **lietojumiem**; un

Grozījums Nr. 91**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 7. punkts – 4. ievilkums**

Komisijas ierosinātais teksts

— kura nav ne elektrotransportlīdzekļa baterija, ne motorizēto transportlīdzekļu baterija;

Grozījums

— kura nav ne **vieglā pārvietošanās līdzekļa baterija**, ne elektrotransportlīdzekļa baterija, ne motorizēto transportlīdzekļu baterija;

Grozījums Nr. 92**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 8. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(8) “vispārlietojamas pārnēsājamas baterijas”, arī “vispārlietojami pārnēsājami akumulatori” ir pārnēsājamas šādu plaši izmantotu tipu baterijas: 4,5 V (3R12), D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 V (PP3);

Grozījums

(8) “vispārlietojamas pārnēsājamas baterijas”, arī “vispārlietojami pārnēsājami akumulatori” ir pārnēsājamas šādu plaši izmantotu tipu baterijas: 4,5 V (3R12), **podziņelements** D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 V (PP3);

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 93

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 9. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (9) “**vieglais pārvietošanās līdzeklis**” ir ritošais transportlīdzeklis ar elektrisko motoru ar jaudu, kas mazāka par 750 W, uz kura, transportlīdzeklim pārvietojoties, braucēji sēž un kuru var darbināt vai nu tikai elektromotors, vai elektromotors kombinācijā ar cilvēka spēku;

Grozījums

- (9) “**vieglā pārvietošanās līdzekļa baterija**”, arī “**vieglā pārvietošanās līdzekļa akumulators**” ir jebkura tāda transportlīdzekļa baterija, kuru var darbināt vai nu tikai elektromotors, vai elektromotors kombinācijā ar cilvēka spēku, **tostarp tāda apstiprināta tipa transportlīdzekļa baterija, kurš ietilpst kādā no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 168/2013^(1a) noteiktajām transportlīdzekļu kategorijām un kura masa ir līdz 25 kg;**

^(1a) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 168/2013 (2013. gada 15. janvāris) par divu riteņu vai trīs riteņu transportlīdzekļu un kvadriciklu apstiprināšanu un tirgus uzraudzību (OV L 60, 2.3.2013., 52. lpp.)

Grozījums Nr. 94

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 10. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (10) “motorizēta transportlīdzekļa baterija”, arī “motorizēta transportlīdzekļa akumulators” ir baterija, ko **izmanto tikai** tam, lai darbinātu motorizēta transportlīdzekļa starteri, apgaismes shēmu vai aizdedzi;

Grozījums

- (10) “motorizēta transportlīdzekļa baterija”, arī “motorizēta transportlīdzekļa akumulators” ir baterija, ko **galvenokārt izmanto** tam, lai darbinātu motorizēta transportlīdzekļa **un autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas** starteri, apgaismes shēmu vai aizdedzi, **vai arī citas atbalsta funkcijas;**

Grozījums Nr. 95

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 11. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (11) “rūpnieciskā baterija”, arī “rūpnieciskais akumulators” ir jebkura baterija, kas paredzēta rūpnieciskai izmantošanai, un jebkura cita baterija, izņemot pārnēsājamas baterijas, elektrotransportlīdzekļu baterijas un motorizēto transportlīdzekļu baterijas;

Grozījums

- (11) “rūpnieciskā baterija”, arī “rūpnieciskais akumulators” ir jebkura baterija, kas paredzēta **vienīgi** rūpnieciskai izmantošanai, un jebkura cita baterija, **tostarp stacionāru enerģiju uzkrājošo sistēmu baterijas**, izņemot pārnēsājamas **baterijas, vieglo pārvietošanās līdzekļu** baterijas, elektrotransportlīdzekļu baterijas un motorizēto transportlīdzekļu baterijas;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 96

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 12. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (12) “elektrotransportlīdzekļa baterija”, arī “elektrotransportlīdzekļa akumulators” ir jebkura baterija, kas īpaši paredzēta, lai nodrošinātu **ceļu hibrīdtransportlīdzekļu un elektrotransportlīdzekļu vilci**;

Grozījums

- (12) “elektrotransportlīdzekļa baterija”, arī “elektrotransportlīdzekļa akumulators” ir jebkura baterija, kas īpaši paredzēta, lai nodrošinātu **enerģiju Regulā (ES) Nr. 168/2013 noteiktās L kategorijas transportlīdzekļa ar masu virs 25 kg vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/858^(1a) noteiktās M, N vai O kategorijas transportlīdzekļa vilci**;

- ^(1a) **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/858 (2018. gada 30. maijs) par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK (OV L 151, 14.6.2018., 1. lpp.)**.

Grozījums Nr. 97

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 13. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (13) “**stacionāra enerģiju uzkrājošo bateriju sistēma**”, arī “**stacionāra enerģiju uzkrājošo akumulatoru sistēma**” ir atkārtoti uzlādējama rūpnieciska baterija **ar iekšējo uzkrājēju**, kas ir īpaši paredzēta elektroenerģijas uzkrāšanai un pievadīšanai elektrotīklā, neatkarīgi no tā, kur un kas šo bateriju izmanto;

Grozījums

- (13) “**stacionāras enerģiju uzkrājošas sistēmas baterija**”, arī “**stacionāras enerģiju uzkrājošas sistēmas akumulators**” ir atkārtoti uzlādējama rūpnieciska baterija, kas ir īpaši paredzēta elektroenerģijas uzkrāšanai un pievadīšanai elektrotīklā, **ja baterija ir pievienota tīklam**, neatkarīgi no tā, kur un kas šo bateriju izmanto;

Grozījums Nr. 98

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 21. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (21) “QR kods” ir matricas **svītrkods**, kas nodrošina saiti uz informāciju **par baterijas modeli**;

Grozījums

- (21) “QR kods” ir matricas **kods mašīnlasāmā formātā**, kas nodrošina saiti uz informāciju, **kā noteikts šajā regulā**;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 99

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 22. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(22) “baterijas pārvaldības sistēma”, arī “akumulatora pārvaldības sistēma” ir elektroniska ierīce, kas kontrolē vai pārvalda baterijas elektriskās un termiskās funkcijas, kas pārvalda un glabā datus par VI pielikumā uzskaitītajiem parametriem, pēc kuriem nosaka bateriju veselības stāvokli un paredzamo darbību, un kas komunicē ar transportlīdzekli vai ierīci, kurā baterija ir iestrādāta;

Grozījums

(22) “baterijas pārvaldības sistēma”, arī “akumulatora pārvaldības sistēma” ir elektroniska ierīce, kas kontrolē vai pārvalda baterijas elektriskās un termiskās funkcijas, **lai ietekmētu baterijas drošību, sniegumu un ekspluatācijas darbību**, kas pārvalda un glabā datus par VI pielikumā uzskaitītajiem parametriem, pēc kuriem nosaka bateriju veselības stāvokli un paredzamo darbību, un kas komunicē ar transportlīdzekli vai ierīci, kurā baterija ir iestrādāta;

Grozījums Nr. 100

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 26.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(26a) “**sagatavošana pārprofilēšanai**” ir jebkura operācija, kuras rezultātā baterijas daļas vai visa baterija tiek sagatavota, lai to varētu izmantot citām nolūkam vai lietojumam nekā tas, kuram baterija sākotnēji bija paredzēta;

Grozījums Nr. 101

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 26.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(26b) “**pārražošana**” ir jebkura lietotu bateriju pakešu, bateriju moduļu un/vai bateriju elementu demontāžas, atjaunošanas un elementu aizstāšanas operācija, ko veic, lai atjaunotu baterijas sniegumu un kvalitāti līmenī, kas ir līdzvērtīgs sākotnējās baterijas snieguma un kvalitātes līmenim;

Grozījums Nr. 102

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 38. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(38) “ražotāju atbildības organizācija” ir juridiska persona, kas vairāku ražotāju vārdā finansiāli vai operacionāli organizē paplašinātas ražotāju atbildības pienākumu izpildi;

Grozījums

(38) “ražotāju atbildības organizācija” ir juridiska persona, kas vairāku ražotāju vārdā finansiāli vai **finansiāli un** operacionāli organizē paplašinātas ražotāju atbildības pienākumu izpildi;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 103**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 39. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(39) “baterijas atkritums”, arī “akumulatora atkritums” ir jebkura baterija, kas **ir atkritums** Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 1. punkta nozīmē;

Grozījums

(39) “baterijas atkritums”, arī “akumulatora atkritums” ir jebkura baterija **vai baterijas elements**, kas **ietilpst atkritumu definīcijā** Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 1. punkta nozīmē;

Grozījums Nr. 104**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 40. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(40) “atkalizmantošana” ir baterijas pilnīga vai daļēja tieša atkalizmantošana tiem mērķiem, kam baterija **sākotnēji** paredzēta;

Grozījums

(40) “atkalizmantošana” ir baterijas, **kas nav atkritums**, pilnīga vai daļēja tieša atkalizmantošana tiem **pašiem** mērķiem, kam baterija **bija** paredzēta;

Grozījums Nr. 105**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 41. punkts – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

(41) “bīstama viela” ir jebkura viela, kas atbilst kritērijiem, pēc kuriem vielu klasificē jebkurā no **tālāk minētajām** bīstamības klasēm vai kategorijām, kas uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008 ⁽⁶⁷⁾ I pielikumā:

Grozījums

(41) “bīstama viela” ir jebkura viela, kas atbilst kritērijiem, pēc kuriem vielu klasificē jebkurā no bīstamības klasēm vai kategorijām, kas uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008 ⁽⁶⁷⁾ I pielikumā:

⁽⁶⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

⁽⁶⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

Grozījums Nr. 106**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 41. punkts – a apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(a) **līdz 2.4. bīstamības klase, 2.6. un 2.7. bīstamības klase, 2.8. bīstamības klases A un B tips, 2.9., 2.10., 2.12., 2.13. bīstamības klases 1. un 2. kategorija, 2.14. bīstamības klases 1. un 2. kategorija, 2.15. bīstamības klases A līdz F tips;**

Grozījums

svītrots

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 107

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 41. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(b) līdz 3.6. bīstamības klase, 3.7. bīstamības klase ar kaitīgu ietekmi uz seksuālo funkciju un auglību vai attīstību, 3.8. bīstamības klase ar ietekmi, kas nav narkotiska ietekme, 3.9. un 3.10. bīstamības klase;

svītrots

Grozījums Nr. 108

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 41. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(c) bīstamības klase;

svītrots

Grozījums Nr. 109

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 41. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(d) bīstamības klase;

svītrots

Grozījums Nr. 110

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 36. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(36) “**piegādes** ķēdes pienācīga pārbaude” ir pienākumi, kas uzlikti ekonomikas operatoram, kurš laiž tirgū **atkārtoti uzlādējamu rūpniecisko bateriju vai elektrotransportlīdzekļa bateriju**, un kas saistīti ar tā pārvaldības sistēmām, riska pārvaldību, trešo personu īstenotu verifikāciju, kuru veic paziņotās struktūras, un informācijas izpaušanu nolūkā identificēt un **novērst** faktiskus un potenciālus riskus, kuri saistīti ar bateriju izgatavošanai nepieciešamo izejmateriālu sagādi, pārstrādi un tirdzniecību;

(36) “**bateriju vērtības** ķēdes pienācīga pārbaude” ir pienākumi, kas uzlikti ekonomikas operatoram, kurš laiž tirgū **bateriju, attiecībā uz sociālā un vidiskā riska kategorijām** un kas ir saistīti ar tā pārvaldības sistēmām, riska pārvaldību, trešo personu īstenotu verifikāciju, kuru veic paziņotās struktūras, un informācijas izpaušanu nolūkā identificēt, **novērst** un **risināt** faktiskus un potenciālus riskus, kuri saistīti ar bateriju izgatavošanai **un bateriju atkritumu pārstrādei nepieciešamo izejmateriālu, ķīmisko vielu un sekundāro izejmateriālu** sagādi, pārstrādi un tirdzniecību, **kā arī ar tā ražošanas darbībām un citām saistītām darbību attiecībām;**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 111

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 36.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(36a) “darījuma attiecības” ir uzņēmuma attiecības ar tā meitasuzņēmumiem un komercpartneriem visā tā vērtības ķēdē, tostarp piegādātājiem un apakšuzņēmējiem, un ir tieši saistītas ar uzņēmuma saimniecisko darbību, produktiem vai pakalpojumiem;

Grozījums Nr. 112

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 36.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(36b) “augsta riska zonas” ir teritorijas, kurās pārvaldības un drošības līmenis ir vājš vai neesošs, piemēram, nefunkcionējošas valstis, vai kurās notiek plaši un sistemātiski starptautisko tiesību pārkāpumi, tostarp cilvēktiesību pārkāpumi;

Grozījums Nr. 113

Regulas priekšlikums

3. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Dalībvalstis ne ar kādiem ieganstiem, kas saistīti ar šīs regulas aptverto bateriju un bateriju atkritumu ilgtspējas, drošuma, marķēšanas un informācijas prasībām, neaizliedz, neierobežo un neaizkavē šai regulai atbilstošas baterijas darīt pieejamas tirgū vai laist ekspluatācijā.

1. Dalībvalstis ne ar kādiem ieganstiem, kas saistīti ar šīs regulas aptverto bateriju un bateriju atkritumu **sociālās un vidiskās** ilgtspējas, drošuma, marķēšanas un informācijas prasībām, neaizliedz, neierobežo un neaizkavē šai regulai atbilstošas baterijas darīt pieejamas tirgū vai laist ekspluatācijā.

Grozījums Nr. 114

Regulas priekšlikums

3. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Dalībvalstis nekavē izstādīt šai regulai neatbilstošas baterijas gadatirgos, izstādēs, demonstrējumos vai līdzīgos pasākumos, ar nosacījumu, ka labi redzama zīme skaidri norāda uz to, ka šīs baterijas neatbilst šīs regulas prasībām un **nav paredzētas pārdošanai** līdz laikam, kad šāda atbilstība būs nodrošināta.

2. Dalībvalstis nekavē izstādīt šai regulai neatbilstošas baterijas gadatirgos, izstādēs, demonstrējumos vai līdzīgos pasākumos, ar nosacījumu, ka labi redzama zīme skaidri norāda uz to, ka šīs baterijas neatbilst šīs regulas prasībām un **nevar būt pieejamas tirgū** līdz laikam, kad šāda atbilstība būs nodrošināta. **Demonstrējumu laikā attiecīgais uzņēmējs veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu cilvēku drošību.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 115
Regulas priekšlikums
4. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Baterijām izvirzītās ilgtspējas, drošuma, marķēšanas un **informācijas** prasības

Grozījums

Baterijām izvirzītās ilgtspējas, drošuma, marķēšanas, **informācijas** un **pienācīgas pārbaudes** prasības

Grozījums Nr. 116
Regulas priekšlikums
4. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) šīs regulas 39. pantā izklāstītajām pienācīgas pārbaudes prasībām.

Grozījums Nr. 117
Regulas priekšlikums
4. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Elektrotransportlīdzekļu baterijām un motorizēto transportlīdzekļu baterijām, kas laistas tirgū bojātu bateriju aizstāšanai, piemēro tādas pašas prasības kā aizstātajām baterijām saskaņā ar principu “remontēts kā jauns”.

Grozījums Nr. 118
Regulas priekšlikums
4. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Attiecībā uz jebkādiem II un III nodaļā neapskatītiem aspektiem baterijas neapdraud cilvēka veselību, drošumu, īpašumu vai vidi.

Grozījums

2. Attiecībā uz jebkādiem II un III nodaļā **un 39. pantā** neapskatītiem aspektiem baterijas neapdraud cilvēka veselību, drošumu, īpašumu vai vidi.

Grozījums Nr. 119
Regulas priekšlikums
5. pants – 1. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Katra dalībvalsts no šā punkta pirmajā daļā minētajām kompetentajām iestādēm arī izraugās vienu kontaktpunktu saziņai ar Komisiju saskaņā ar 3. punktu.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 120
Regulas priekšlikums
5. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalstis saskaņā ar 1. punktu **iecelto kompetento iestāžu nosaukumus** un **adreses** Komisijai paziņo līdz [trīs mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Dalībvalstis par visām **šo kompetento iestāžu** nosaukuma vai adreses izmaiņām bez liekas kavēšanās informē Komisiju.

Grozījums

3. Dalībvalstis saskaņā ar 1. punktu **ieceltā kontaktpunkta nosaukumu** un **adresi** Komisijai paziņo līdz [trīs mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Dalībvalstis par visām **kontaktpunktu** nosaukuma vai adreses izmaiņām bez liekas kavēšanās informē Komisiju.

Grozījums Nr. 121
Regulas priekšlikums
6. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a Sešu mēnešu laikā pēc jebkādu grozījumu izdarīšanas Regulā (EK) Nr. 1907/2006 vai pēc tam, kad stājušies spēkā turpmākie Savienības tiesību akti par bīstamu vielu un ķīmisko vielu ilgspējas kritērijiem, Komisija novērtē, vai šāds grozījums vai turpmākie Savienības tiesību akti prasa grozīt šo pantu vai šīs regulas I pielikumu, vai arī abus, un attiecīgā gadījumā pieņem deleģēto aktu saskaņā ar šīs regulas 73. pantu, lai attiecīgi grozītu minētos noteikumus.

Grozījums Nr. 122
Regulas priekšlikums
6. pants – 5.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.b Komisija līdz 2025. gada 31. decembrim ar Eiropas Ķīmikāliju aģentūras palīdzību sistemātiski novērtē bīstamās vielas baterijās, lai noteiktu potenciālo risku cilvēku veselībai vai videi. Veicot šo novērtējumu, tiek ņemts vērā apmērs, kādā bīstamās vielas izmantošana ir svarīga veselības vai drošuma ziņā vai ir kritiski svarīga sabiedrības funkcionēšanai, kā arī tas, vai ir pieejamas vides un veselības ziņā piemērotas alternatīvas. Tālab Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei un apsver, vai neveikt piemērotus pasākumus, tostarp vai nepieņemt otrajā daļā noteiktos deleģētos aktus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 123
Regulas priekšlikums
7. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Elektrotransportlīdzekļu bateriju **un atkārtoti uzlādējamu rūpniecisko bateriju oglekļa pēda**

Grozījums

Elektrotransportlīdzekļu bateriju, **vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju un** rūpniecisko bateriju oglekļa pēda

Grozījums Nr. 124
Regulas priekšlikums

7. pants – 1. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Elektrotransportlīdzekļu baterijām **un atkārtoti uzlādējamām rūpnieciskām** baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh** pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli un **katrā ražotnē saražoto partiju** ir sniegta oglekļa pēdas deklarācija, kas sagatavota saskaņā ar otrajā daļā minēto deleģēto aktu un satur vismaz šādu informāciju:

Grozījums

1. Elektrotransportlīdzekļu baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu** baterijām un **rūpnieciskām baterijām** pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli un **katru ražotni** ir sniegta oglekļa pēdas deklarācija, kas sagatavota saskaņā ar otrajā daļā minēto deleģēto aktu un satur vismaz šādu informāciju:

Grozījums Nr. 125

Regulas priekšlikums

7. pants – 1. punkts – 1. daļa – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ca) informācija par izmantotajiem izejmateriāliem, tostarp atjaunojamo izejmateriālu daļu tajos;

Grozījums Nr. 126

Regulas priekšlikums

7. pants – 1. punkts – 1. daļa – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) baterijas kopējā oglekļa pēda, ko aprēķina oglekļa dioksīda ekvivalenta kilogramos;

Grozījums

(d) baterijas kopējā oglekļa pēda, ko aprēķina oglekļa dioksīda ekvivalenta kilogramos, **un baterijas oglekļa pēda, ko aprēķina kā oglekļa dioksīda ekvivalenta kilogramos uz vienu kWh no kopējās enerģijas, ko baterijas sistēma nodrošinās paredzētajā kalpošanas laikā;**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 127**Regulas priekšlikums****7. pants – 1. punkts – 2. daļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Šā punkta pirmās daļas prasību par oglekļa pēdas deklarēšanu elektrotransportlīdzekļu baterijām **un atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām piemēro no 2024. gada 1. jūlija.

Grozījums

Šā punkta pirmās daļas prasību par oglekļa pēdas deklarēšanu elektrotransportlīdzekļu baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām un** rūpnieciskām baterijām piemēro no 2024. gada 1. jūlija.

Grozījums Nr. 128**Regulas priekšlikums****7. pants – 1. punkts – 3. daļa – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija ne vēlāk kā 2023. gada 1. **jūlijā** pieņem:

Grozījums

Komisija ne vēlāk kā 2023. gada 1. **janvārī** pieņem:

Grozījums Nr. 129**Regulas priekšlikums****7. pants – 1. punkts – 3. daļa – a apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(a) deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar ko šo regulu papildina, nosakot metodiku d) apakšpunktā minētās baterijas **kopējās** oglekļa pēdas aprēķināšanai saskaņā ar II pielikumā izklāstītajiem aprēķina pamatelementiem;

Grozījums

(a) deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar ko šo regulu papildina, nosakot metodiku d) apakšpunktā minētās baterijas oglekļa pēdas aprēķināšanai **un verificācijai** saskaņā ar II pielikumā izklāstītajiem aprēķina pamatelementiem;

Grozījums Nr. 130**Regulas priekšlikums****7. pants – 1. punkts – 4. daļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 73. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem groza šā punkta pirmajā daļā izklāstītās informācijas prasības.

Grozījums

Komisija, **ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību**, ir pilnvarota saskaņā ar 73. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem groza šā punkta pirmajā daļā izklāstītās informācijas prasības.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 131

Regulas priekšlikums

7. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Elektrotransportlīdzekļu baterijām **un atkārtoti uzlādējamām rūpnieciskām** baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh** ir skaidri saredzams, skaidri salasāms un neizdzēšams marķējums, kas norāda, kādai oglekļa pēdas snieguma klasei konkrētā baterija atbilst.

Grozījums

Elektrotransportlīdzekļu baterijām, **vienglo pārvietošanās līdzekļu** baterijām un **rūpnieciskām baterijām** ir skaidri saredzams, skaidri salasāms un neizdzēšams marķējums, kas norāda, kādai **1. punkta d) apakšpunktā minētās baterijas oglekļa pēdai un oglekļa pēdas snieguma klasei konkrētā baterija atbilst.**

Grozījums Nr. 132

Regulas priekšlikums

7. pants – 2. punkts – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šā punkta pirmās daļas prasības par oglekļa pēdas snieguma klases deklarēšanu elektrotransportlīdzekļu baterijām **un atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām piemēro no **2026. gada 1. janvāra.**

Grozījums

Šā punkta pirmās daļas prasības par oglekļa pēdas snieguma klases deklarēšanu elektrotransportlīdzekļu baterijām, **vienglo pārvietošanās līdzekļu baterijām un** rūpnieciskām baterijām piemēro no **2025. gada 1. jūlija.**

Grozījums Nr. 133

Regulas priekšlikums

7. pants – 2. punkts – 4. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija ne vēlāk kā 2024. gada **31. decembrī** pieņem:

Grozījums

Komisija ne vēlāk kā 2024. gada **1. janvārī** pieņem:

Grozījums Nr. 134

Regulas priekšlikums

7. pants – 3. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Elektrotransportlīdzekļu baterijām **un atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām ar **iekšējo uzkrājēju un kapacitāti** virs 2 kWh pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli **un** katrā ražotnē **saražoto partiju** ir pierādīts, ka deklarētā aprites cikla oglekļa pēdas vērtība nesasniedz maksimālo sliekšni, kas noteikts ar deleģēto aktu, kuru Komisija pieņēmusi saskaņā ar šā punkta trešo daļu.

Grozījums

Elektrotransportlīdzekļu baterijām, **vienglo pārvietošanās līdzekļu baterijām un** rūpnieciskām baterijām ar **nominālo enerģijas līmeni** virs 2 kWh pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli katrā ražotnē ir pierādīts, ka deklarētā aprites cikla oglekļa pēdas vērtība nesasniedz maksimālo sliekšni, kas noteikts ar deleģēto aktu, kuru Komisija pieņēmusi saskaņā ar šā punkta trešo daļu.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 135**Regulas priekšlikums****7. pants – 3. punkts – 2. daļa***Komisijas ierosinātais teksts*

Šā punkta pirmās daļas prasības par aprites cikla oglekļa pēdas maksimālo sliekšni elektrotransportlīdzekļu baterijām **un atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām piemēro no 2027. gada 1. jūlija.

Grozījums

Šā punkta pirmās daļas prasības par aprites cikla oglekļa pēdas maksimālo sliekšni elektrotransportlīdzekļu baterijām, **vienglo pārvietošanās līdzekļu baterijām un** rūpnieciskām baterijām **ar nominālo enerģijas līmeni virs 2 kWh** piemēro no 2027. gada 1. janvāra.

Grozījums Nr. 136**Regulas priekšlikums****7. pants – 3. punkts – 3. daļa***Komisijas ierosinātais teksts*

Komisija ne vēlāk kā **2026.** gada 1. jūlijā pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar ko šo regulu papildina, nosakot šā punkta pirmajā daļā minēto aprites cikla oglekļa pēdas maksimālo sliekšni. Sagatavojot minēto deleģēto aktu, Komisija ņem vērā relevantos pamatelementus, kas izklāstīti II pielikumā.

Grozījums

Komisija ne vēlāk kā **2025.** gada 1. jūlijā pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar ko šo regulu papildina, nosakot šā punkta pirmajā daļā minēto aprites cikla oglekļa pēdas maksimālo sliekšni. Sagatavojot minēto deleģēto aktu, Komisija ņem vērā relevantos pamatelementus, kas izklāstīti II pielikumā.

Grozījums Nr. 137**Regulas priekšlikums****7. pants – 3. punkts – 4. daļa***Komisijas ierosinātais teksts*

Aprites cikla oglekļa pēdas maksimālā sliekšņa ieviešana nepieciešamības gadījumā var ierosināt 2. punktā minēto bateriju oglekļa pēdas snieguma klašu pārklasificēšanu.

Grozījums

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, lai grozītu pirmajā daļā minēto aprites cikla oglekļa pēdas maksimālo sliekšni, pamatojoties uz jaunākajiem pieejamajiem datiem, kas paziņoti saskaņā ar 1. punktu. Aprites cikla oglekļa pēdas maksimālā sliekšņa ieviešana nepieciešamības gadījumā var ierosināt 2. punktā minēto bateriju oglekļa pēdas snieguma klašu pārklasificēšanu.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 138

Regulas priekšlikums

7. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Līdz 2025. gada 31. decembrim Komisija izvērtē, vai ir iespējams šā panta prasības attiecināt arī uz pārnēsājamām baterijām un 3. punktā minētās prasības attiecināt arī uz rūpnieciskām baterijām ar nominālo enerģijas līmeni zem 2 kWh. Tālab Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei un apsver, vai neveikt piemērotus pasākumus, tostarp vai nepieņemt leģislatīvu aktu priekšlikumus.

Grozījums Nr. 139

Regulas priekšlikums

8. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Reciklētais saturs rūpnieciskajās baterijās, elektrotransportlīdzekļu baterijās un motorizēto transportlīdzekļu baterijās

Reciklētais saturs **pārnēsājamās baterijās, vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijās**, rūpnieciskajās baterijās, elektrotransportlīdzekļu baterijās un motorizēto transportlīdzekļu baterijās

Grozījums Nr. 140

Regulas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

No 2027. gada 1. **janvārarūpnieciskajām** baterijām, **elektrotransportlīdzekļu baterijām un motorizēto transportlīdzekļu baterijām ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh**, kuru aktīvais materiāls satur kobaltu, svinu, litiju vai niķeli, pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli **un katru ražotnes partiju** sniegta informācija, kāds daudzums aktīvajā materiālā esošā kobalta, svina, litija vai niķeļa ir atgūts no atkritumiem.

No 2025. gada 1. **jūlijapārnēsājamām** baterijām, **izņemot vispārlietojamās pārnēsājamās baterijas, vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām, rūpnieciskajām baterijām, elektrotransportlīdzekļu baterijām un motorizēto transportlīdzekļu baterijām**, kuru aktīvais materiāls satur kobaltu, svinu, litiju vai niķeli, pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli **katrā ražotnē** sniegta informācija, kāds daudzums aktīvajā materiālā esošā kobalta, svina, litija vai niķeļa ir atgūts no atkritumiem.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 141

Regulas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Līdz 2025. gada 31. decembrim Komisija pieņem īstenošanas aktu, kurā nosaka metodiku, kā aprēķināt un verificēt, kāds daudzums šā punkta pirmajā daļā minēto bateriju aktīvajā materiālā esošā kobalta, svina, litija vai niķeļa ir atgūts no atkritumiem, un tehniskās dokumentācijas formātu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 74. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums

Līdz 2023. gada 31. decembrim Komisija pieņem:

- (a) deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar kuru šo regulu papildina un kurā nosaka metodiku, kā aprēķināt un verificēt, kāds daudzums šā punkta pirmajā daļā minēto bateriju aktīvajā materiālā esošā kobalta, svina, litija vai niķeļa ir atgūts no atkritumiem;
- (b) īstenošanas aktu, kurā nosaka atgūto materiālu deklarācijas formātu un tehnisko dokumentāciju. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 74. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums Nr. 142

Regulas priekšlikums

8. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. No 2030. gada 1. janvāra **rūpnieciskajām** baterijām, **elektrotransportlīdzekļu baterijām un motorizēto transportlīdzekļu** baterijām ar **iekšējo uzkrājēju** un **kapacitāti virs 2 kWh**, kuru aktīvais materiāls satur kobaltu, svinu, litiju vai niķeli, pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli **un katru ražotnes partiju** pierādīts, ka šo bateriju aktīvajā materiālā no atkritumiem ir atgūts šāds minimālais kobalta, svina, litija vai niķeļa īpatsvars:

Grozījums

2. No 2030. gada 1. janvāra **pārnēsājamām** baterijām, **izņemot vispārlietojamās pārnēsājamās baterijās, vieglo pārvietošanās līdzekļu** baterijām, **rūpnieciskajām baterijām, elektrotransportlīdzekļu baterijām un motorizēto transportlīdzekļu baterijām**, kuru aktīvais materiāls satur kobaltu, svinu, litiju vai niķeli, pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli **katrā ražotnē** pierādīts, ka šo bateriju aktīvajā materiālā no atkritumiem ir atgūts šāds minimālais kobalta, svina, litija vai niķeļa īpatsvars:

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 143

Regulas priekšlikums

8. pants – 3. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

3. No 2035. gada 1. janvāra **rūpnieciskajām** baterijām, **elektrotransportlīdzekļu baterijām un motorizēto transportlīdzekļu** baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh**, kuru aktīvais materiāls satur kobaltu, svinu, litiju vai niķeli, pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli **un katru ražotnes partiju** pierādīts, ka šo bateriju aktīvajā materiālā no atkritumiem ir atgūts šāds minimālais kobalta, svina, litija vai niķeļa īpatsvars:

Grozījums

3. No 2035. gada 1. janvāra **pārnēsājamām** baterijām, **izņemot vispārlietojamās pārnēsājamās baterijas, vieglo pārvietošanās līdzekļu** baterijām, **rūpnieciskajām baterijām, elektrotransportlīdzekļu baterijām un motorizēto transportlīdzekļu baterijām**, kuru aktīvais materiāls satur kobaltu, svinu, litiju vai niķeli, pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā par katru baterijas modeli **katrā ražotnē** pierādīts, ka šo bateriju aktīvajā materiālā no atkritumiem ir atgūts šāds minimālais kobalta, svina, litija vai niķeļa īpatsvars:

Grozījums Nr. 144

Regulas priekšlikums

8. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. **Ja tas ir pamatoti un lietderīgi** no atkritumiem atgūta kobalta, svina, litija vai niķeļa **pieejamības vai trūkuma dēļ, Komisija ir pilnvarota līdz 2027. gada 31. decembrim pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar ko 2. un 3. punktā norādītos mērķrādītājus groza.**

Grozījums

4. **Pēc 1. punktā minētās metodikas pieņemšanas un ne vēlāk kā 2027. gada 31. decembrī Komisija novērtē, vai, ņemot vērā** no atkritumiem atgūta kobalta, svina, litija vai niķeļa **esošo un prognozēto pieejamību 2030. un 2035. gadā vai to trūkumu un ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību, ir lietderīgi pārskatīt 2. un 3. punktā norādītos mērķrādītājus. Komisija arī novērtē, cik lielā mērā šie mērķrādītāji tiek sasniegti, izmantojot pirmspatēriņa vai pēcpatēriņa atkritumus, un vai ir lietderīgi to sasniegšanu ierobežot tikai attiecībā uz pēcpatēriņa atkritumiem. Balstoties uz novērtējumu, Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz tiesību akta priekšlikumu.**

Grozījums Nr. 145

Regulas priekšlikums

8. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a **Ja tas ir pamatoti, ņemot vērā izmaiņas bateriju tehnoloģijās, kas ietekmē to materiālu veidus, kurus var atgūt, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, ar ko šo regulu papildina, lai 2. un 3. punktā minētajos sarakstos iekļautu vēl citus izejmateriālus un mērķrādītājus.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 146
Regulas priekšlikums
9. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Vispārlietojamu pārnēsājamu bateriju snieguma un ilgzināšanas prasības

Grozījums

Pārnēsājamu bateriju snieguma un ilgzināšanas prasības

Grozījums Nr. 147
Regulas priekšlikums
9. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. No 2027. gada 1. janvāra **vispārlietojamās** pārnēsājamas baterijas atbilst III pielikumā izklāstīto elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametru vērtībām, kuras noteiktas deleģētajā aktā, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 2. punktu.

Grozījums

1. No 2027. gada 1. janvāra pārnēsājamas baterijas atbilst III pielikumā izklāstīto elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametru vērtībām, kuras noteiktas deleģētajā aktā, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 2. punktu.

Grozījums Nr. 148
Regulas priekšlikums
9. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Līdz 2025. gada **31. decembrim** Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar ko šo regulu papildina, nosakot III pielikumā izklāstīto elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametru minimālās vērtības, kuras jāasniedz vispārlietojamām pārnēsājamām baterijām.

Grozījums

Līdz 2025. gada **1. jūlijam** Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar ko šo regulu papildina, nosakot III pielikumā izklāstīto elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametru minimālās vērtības, kuras jāasniedz **pārnēsājamām baterijām, tostarp** vispārlietojamām pārnēsājamām baterijām.

Grozījums Nr. 149
Regulas priekšlikums
9. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, lai, ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību, grozītu III pielikumā izklāstītos elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametrus.

Grozījums

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, lai, ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību, grozītu **minimālās vērtības un papildinātu** III pielikumā izklāstītos elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametrus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 150

Regulas priekšlikums

9. pants – 2. punkts – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Sagatavojot pirmajā daļā minēto deleģēto aktu, Komisija apsver vajadzību samazināt **vispārlietojamo** pārnēsājamo bateriju ietekmi uz vidi visā aprites ciklā un ņem vērā relevantos starptautiskos standartus un marķēšanas shēmas. Komisija arī nodrošina, ka šo deleģēto aktu noteikumiem nav būtiskas negatīvas ietekmes uz šo bateriju funkcionalitāti vai to ierīču funkcionalitāti, kurās šīs baterijas ir iestrādātas, uz to pieejamību cenas ziņā un tiešo lietotāju izmaksām un uz nozares konkurētspēju. **Attiecīgo bateriju un ierīču izgatavotājiem neuzliek nekādu pārmerīgu administratīvo slogu.**

Grozījums

Sagatavojot pirmajā daļā minēto deleģēto aktu, Komisija apsver vajadzību samazināt pārnēsājamo bateriju ietekmi uz vidi visā aprites ciklā un **palielināt resursefektivitāti, un tā** ņem vērā relevantos starptautiskos standartus un marķēšanas shēmas. Komisija arī nodrošina, ka šo deleģēto aktu noteikumiem nav būtiskas negatīvas ietekmes uz šo bateriju **drošību un** funkcionalitāti vai to ierīču funkcionalitāti, kurās šīs baterijas ir iestrādātas, uz to pieejamību cenas ziņā un tiešo lietotāju izmaksām un uz nozares konkurētspēju.

Grozījums Nr. 151

Regulas priekšlikums

9. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Līdz **2030.** gada 31. decembrim Komisija izvērtē, cik realizējami ir pasākumi, ar kuriem pakāpeniski izbeidz atkārtoti neuzlādējamu vispārlietojamu pārnēsājamo bateriju izmantošanu, lai līdz minimumam samazinātu to ietekmi uz vidi, pamatojoties uz aprites cikla izvērtēšanas metodiku. Tālāb Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei un apsver, vai neveikt piemērotus pasākumus, tostarp vai nepieņemt **lēģislatīvu aktu** priekšlikumus.

Grozījums

3. Līdz **2027.** gada 31. decembrim Komisija izvērtē, cik realizējami ir pasākumi, ar kuriem pakāpeniski izbeidz atkārtoti neuzlādējamu vispārlietojamu pārnēsājamo bateriju izmantošanu, lai līdz minimumam samazinātu to ietekmi uz vidi, pamatojoties uz aprites cikla izvērtēšanas metodiku **un galalietotājiem domātiem dzīvotspējīgiem risinājumiem.** Tālāb Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei un apsver, vai neveikt piemērotus pasākumus, tostarp vai nepieņemt **otrajā daļā noteiktos likumdošanas** priekšlikumus, **lai pakāpeniski izbeigtu to izmantošanu, noteiktu ekodizaina prasības vai abus, ja tas labvēlīgi ietekmē vidi.**

Grozījums Nr. 152

Regulas priekšlikums

10. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Atkārtoti uzlādējamu rūpniecisko bateriju un **elektrotransportlīdzekļu** bateriju snieguma un ilgziturbības prasības

Grozījums

Rūpniecisko bateriju, elektrotransportlīdzekļu bateriju un **vieglo pārvietošanās līdzekļu** bateriju snieguma un ilgziturbības prasības

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 153**Regulas priekšlikums****10. pants – 1. punkts – 1. daļa**

Komisijas ierosinātais teksts

No [12 mēneši kopš regulas stāšanās spēkā] **atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām **un elektrotransportlīdzekļu** baterijām **ar iekšējo uzkrājēju** un **kapacitāti virs 2 kWh** pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā norādītas IV pielikuma A daļā izklāstītās elektroķīmiskā snieguma un ilgziturbības parametru vērtības.

Grozījums

No [12 mēneši kopš regulas stāšanās spēkā] rūpnieciskām baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu** baterijām un **elektrotransportlīdzekļu baterijām** pievieno tehnisko dokumentāciju, kurā norādītas IV pielikuma A daļā izklāstītās elektroķīmiskā snieguma un ilgziturbības parametru vērtības.

Grozījums Nr. 154**Regulas priekšlikums****10. pants – 1.a punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a No 2026. gada 1. janvāra informācija par rūpniecisko bateriju, vieglo pārvietošanās līdzekļu un elektrotransportlīdzekļu bateriju sniegumu un ilgziturbību, kā minēts 1. punktā, ir publiski pieejama elektroniskās informācijas apmaiņas sistēmas daļā, kā norādīts 64. pantā un XIII pielikumā. Informācija par šādu bateriju sniegumu un ilgziturbību ir pieejama patērētājiem pirms iegādes.

Grozījums Nr. 155**Regulas priekšlikums****10. pants – 1.b punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.b Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, lai, ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību, grozītu IV pielikumā izklāstītos elektrotransportlīdzekļu bateriju elektroķīmiskā snieguma un ilgziturbības parametrus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 156

Regulas priekšlikums

10. pants – 1.c daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.c Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, lai grozītu elektrotransportlīdzekļu bateriju elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametrus, kas noteikti IV pielikumā, sešu mēnešu laikā pēc tam, kad pieņemtas neformālās UNECE darba grupas, kas nodarbojas ar elektrotransportlīdzekļu un vides jautājumiem, tehniskās specifikācijas, lai nodrošinātu IV pielikuma parametru un UNECE tehnisko specifikāciju saskaņotību.

Grozījums Nr. 157

Regulas priekšlikums

10. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. No 2026. gada 1. janvāra **atkārtoti uzlādējamās rūpnieciskās** baterijas **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh** atbilst IV pielikuma A daļā izklāstīto elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametru vērtībām, kuras noteiktas deleģētajā aktā, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 3. punktu.

2. No 2026. gada 1. janvāra **vieglo pārvietošanās līdzekļu** baterijas un **elektrotransportlīdzekļu baterijas** atbilst IV pielikuma A daļā izklāstīto elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametru vērtībām **attiecīgajam baterijas tipam**, kuras noteiktas deleģētajā aktā, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 3. punktu.

Grozījums Nr. 158

Regulas priekšlikums

10. pants – 3. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Līdz 2024. gada 31. decembrim Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar ko šo regulu papildina, nosakot IV pielikuma A daļā izklāstīto elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametru minimālās vērtības, kuras jāsasniedz **atkārtoti uzlādējamām rūpnieciskām** baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh**.

Līdz 2024. gada 31. decembrim Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, ar ko šo regulu papildina, nosakot IV pielikuma A daļā izklāstīto elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametru minimālās vērtības, kuras jāsasniedz **vieglo pārvietošanās līdzekļu** baterijām, **elektrotransportlīdzekļu** baterijām un **rūpnieciskām baterijām**.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 159

Regulas priekšlikums

10. pants – 3. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Sagatavojot pirmajā daļā minēto deleģēto aktu, Komisija apsver vajadzību samazināt **uzlādējamu** rūpniecisko bateriju **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh** ietekmi uz vidi visā aprites ciklā un nodrošina, ka tā noteikumiem nav būtiskas negatīvas ietekmes uz šo bateriju funkcionalitāti vai to ierīču funkcionalitāti, kurās šīs baterijas ir iestrādātas, uz to pieejamību cenas ziņā un uz nozares konkurētspēju. **Attiecīgo bateriju un ierīču izgatavotājiem neuzliek nekādu pārmērīgu administratīvo slogu.**

Grozījums

Sagatavojot pirmajā daļā minēto deleģēto aktu, Komisija apsver vajadzību samazināt rūpniecisko bateriju, **elektrotransportlīdzekļu bateriju un vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju** ietekmi uz vidi visā aprites ciklā un nodrošina, ka tā noteikumiem nav būtiskas negatīvas ietekmes uz šo bateriju funkcionalitāti vai to ierīču funkcionalitāti, kurās šīs baterijas ir iestrādātas, uz to pieejamību cenas ziņā un uz nozares konkurētspēju.

Grozījums Nr. 160

Regulas priekšlikums

10. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, lai grozītu IV pielikumā noteiktās elektroķīmisko raksturlielumu un ilgzturības minimālās vērtības, ņemot vērā tehnisko un zinātnisko attīstību, lai nodrošinātu sinerģiju ar minimālajām vērtībām, kuras var būt izstrādājuši neoficiālā UNECE darba grupa, kas nodarbojas ar elektrotransportlīdzekļu un vides jautājumiem, un izvairītos no nevajadzīgas pārklāšanās. Elektroķīmisko raksturlielumu un ilgzturības minimālo vērtību grozīšana nepazemina elektrotransportlīdzekļu bateriju snieguma un ilgzturības līmeni.

Grozījums Nr. 161

Regulas priekšlikums

11. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Pārnēsājamo bateriju izņemamība un aizstājamība

Grozījums

Pārnēsājamo bateriju **un vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju** izņemamība un aizstājamība

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 162

Regulas priekšlikums

11. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ierīcēs iestrādātas pārnēsājamas baterijas **ir tiešajam lietotājam** vai **neatkarīgajam operatoram viegli izņemamas** un **aizstājamās** vai nu visā ierīces darbībā, ja bateriju darbība ir īsāks nekā ierīcei, vai vēlākais ierīces darbības beigās.

Grozījums

No 2024. gada 1. janvāra ierīcēs iestrādātas pārnēsājamas baterijas **un vieglo transportlīdzekļu baterijas projektē tā, lai tās varētu viegli un droši izņemt un aizstāt ar vienkāršiem un vispārpieejamiem rīkiem, neradot bojājumus ierīcei vai baterijām. Pārnēsājamas baterijas tiešie lietotāji var izņemt un aizstāt, un vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas tiešie lietotāji vai neatkarīgie operatori var izņemt un aizstāt** vai nu visā ierīces darbībā, ja bateriju darbība ir īsāks nekā ierīcei, vai vēlākais ierīces darbības beigās. **Vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju elementus neatkarīgie operatori var izņemt un aizstāt.**

Grozījums Nr. 163

Regulas priekšlikums

11. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Baterija ir viegli aizstājama tad, ja pēc izņemšanas no ierīces to var aizstāt ar **līdzīgu** bateriju, neietekmējot šīs ierīces funkcionēšanu vai **sniegumu**.

Grozījums

Baterija ir viegli aizstājama tad, ja pēc **tās** izņemšanas no ierīces **vai vieglā pārvietošanās līdzekļa** to var aizstāt ar **līdzvērtīgu** bateriju, neietekmējot šīs ierīces **vai vieglā pārvietošanās līdzekļa** funkcionēšanu, **sniegumu** vai **drošību**.

Grozījums Nr. 164

Regulas priekšlikums

11. pants – 1. punkts – 2.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Pārnēsājamas baterijas un vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas neatkarīgiem operatoriem un tiešajiem lietotājiem ir pieejamas par saprātīgu un nediskriminējošu cenu kā ierīču rezerves daļas, ko šādas baterijas darbina, vismaz 10 gadus pēc attiecīgā modeļa pēdējās vienības laišanas tirgū.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 165

Regulas priekšlikums

11. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Ierīces iegādes brīdī attiecīgais ekonomikas operators nodrošina skaidrus un detalizētus norādījumus par izņemšanas un aizstāšanas iespējām, un viegli saprotami norādījumi ir tiešajiem lietotājiem, tostarp patērētājiem, pastāvīgi pieejami tiešsaistē operatora tīmekļa vietnē visā ražojuma paredzamajā darbūžā.

Grozījums Nr. 166

Regulas priekšlikums

11. pants – 1.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.b Programmatūru neizmanto tam, lai ietekmētu iespējas aizstāt pārnēsājamu un vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju un tās galvenos komponentus ar citu saderīgu bateriju vai galvenajiem komponentiem.

Grozījums Nr. 167

Regulas priekšlikums

11. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) drošuma, **snieguma, medicīnisku vai datu integritātes iemeslu** dēļ ir nepieciešama enerģijas padeves nepārtrauktība **un** tas prasa pastāvīgu savienojumu starp ierīci un pārnēsājamo bateriju; **vai**

(a) drošuma dēļ ir nepieciešama enerģijas padeves nepārtrauktība, tas prasa pastāvīgu savienojumu starp ierīci un pārnēsājamo bateriju **un ražotājs var pierādīt, ka tirgū nav pieejamas alternatīvas;**

Grozījums Nr. 168

Regulas priekšlikums

11. pants – 2. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) **medicīnisku iemeslu vai datu integritātes dēļ ir nepieciešama enerģijas padeves nepārtrauktība un tas prasa pastāvīgu savienojumu starp ierīci un pārnēsājamo bateriju un ražotājs var pierādīt, ka tirgū nav pieejamas alternatīvas;**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 169

Regulas priekšlikums

11. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) baterija spēj funkcionēt tikai tad, kad tā ir integrēta ierīces konstrukcijā.

Grozījums

(b) baterija spēj funkcionēt tikai tad, kad tā ir integrēta ierīces konstrukcijā **un ražotājs var pierādīt, ka tirgū nav pieejamas alternatīvas.**

Grozījums Nr. 170

Regulas priekšlikums

11. pants – 2. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Attiecīgais ekonomikas operators iekārtas iegādes brīdī, tostarp marķējumā, skaidrā un saprotamā veidā informē galalietotājus par visiem gadījumiem, kad piemēro pirmajā daļā paredzēto atkāpi. Sniegtajā informācijā norāda paredzamo baterijas kalpošanas laiku.

Grozījums Nr. 171

Regulas priekšlikums

11. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Komisija pieņem norādījumus, kas atvieglo 2. punktā minēto atkāpju saskaņotu piemērošanu.

Grozījums

3. Komisija **ne vēlāk kā 12 mēnešu laikā pēc regulas stāšanās spēkā** pieņem norādījumus, kas atvieglo 2. punktā minēto atkāpju saskaņotu piemērošanu.

Grozījums Nr. 172

Regulas priekšlikums

11.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

11.a pants

Motorizēto transportlīdzekļu bateriju, elektrotransportlīdzekļu bateriju un rūpniecisko bateriju izņemamība un aizstājamība

1. **Motorizēto transportlīdzekļu baterijas, rūpnieciskās baterijas un elektrotransportlīdzekļu baterijas ir viegli izņemamas un aizstājamas, ja baterijai ir īsāks darbmužs nekā ierīcei vai transportlīdzeklim, kurā to izmanto, un šādu izņemšanu un aizstāšanu veic kvalificēti neatkarīgi operatori, kas var droši izlādēt bateriju, iepriekš nedemontējot baterijas paketi.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Rūpnieciskās baterijas un elektrotransportlīdzekļu baterijas projektē, tostarp attiecībā uz savienotājelementiem, stiprinājumiem un blīvējuma elementiem, lai nodrošinātu atsevišķu baterijas elementu vai citu galveno komponentu izņemamību, aizstājamību un demontāžu, nesabojājot bateriju.

3. Programmatūru neizmanto tam, lai neļautu rūpnieciskās baterijas vai elektrotransportlīdzekļu baterijas, vai arī to galvenos komponentus aizstāt ar citu saderīgu bateriju vai galvenajiem komponentiem.

4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, paredzot detalizētus noteikumus, lai papildinātu panta noteikumus, nosakot kritērijus attiecībā uz motorizēto transportlīdzekļu bateriju, elektrotransportlīdzekļu bateriju un rūpniecisko bateriju izņemamību, aizstājamību un demontāžu, ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību.

Grozījums Nr. 173

Regulas priekšlikums

11.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

11.b pants

Remontētu motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju, vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju drošība

1. Remontētu motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju, vieglo transportlīdzekļu bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju drošību novērtē, pamatojoties uz tām pielāgotiem nesagraujošiem testiem.

2. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 73. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai noteiktu piemērotas testēšanas metodes, kuras garantē, ka remontētas baterijas ir drošas.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 174
Regulas priekšlikums
11.c pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

11.c pants
Vienoti lādētāji

Līdz 2024. gada 1. janvārim Komisija novērtē, kā labāk ieviest saskaņotos vienota lādētāja standartus, kas stāsies spēkā vēlākais 2026. gada 1. janvārī, un ko izmantos atkārtoti uzlādējamām baterijām, kuras ir paredzētas attiecīgi elektrotransportlīdzekļiem un vieglajiem pārvietošanās līdzekļiem, kā arī uzlādējamām baterijām, kas iekļautas īpašās elektriskā un elektroniskā aprīkojuma kategorijās, uz kurām attiecas Direktīva 2012/19/ES.

Veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija ņem vērā tirgus lielumu, atkritumu samazināšanu un izmaksu rašanos un samazināšanos patērētājiem un citiem galalietotājiem.

Tālab Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei un apsver, vai neveikt piemērotus pasākumus, tostarp vai nepieņemt leģislatīvu aktu priekšlikumus.

Komisijas novērtējums neskar tādu tiesību aktu pieņemšanu, kas paredz šādu vienotu lādētāju agrāku ieviešanu.

Grozījums Nr. 175
Regulas priekšlikums
12. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Stacionāru enerģiju uzkrājošo **bateriju** sistēmu drošums

Stacionāro enerģiju uzkrājošo sistēmu **bateriju** drošums

Grozījums Nr. 176
Regulas priekšlikums
12. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. **Stacionārām** enerģiju uzkrājošo **bateriju sistēmām** pievieno tehnisko dokumentāciju, kas pierāda, ka tās normālas ekspluatācijas un lietošanas laikā ir drošas, tostarp pierādījumus, ka tās ir sekmīgi un ar mūsdienīgām testēšanas metodēm testētas attiecībā uz V pielikumā uzskaitītajiem drošuma parametriem.

1. **Stacionāro** enerģiju uzkrājošo **sistēmu baterijām** pievieno tehnisko dokumentāciju, kas pierāda, ka tās normālas ekspluatācijas un lietošanas laikā ir drošas, tostarp pierādījumus, ka tās ir sekmīgi un ar mūsdienīgām testēšanas metodēm testētas attiecībā uz V pielikumā uzskaitītajiem drošuma parametriem.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 177
Regulas priekšlikums
13. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. **No 2027. gada 1. janvāra** baterijas marķē ar marķējumu, kas satur VI pielikuma A daļā norādīto informāciju.

Grozījums

1. ... [24 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā] baterijas marķē ar marķējumu, kas satur VI pielikuma A daļā norādīto informāciju **un tajā norāda konkrētu informāciju, kas prasīta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369.**

Grozījums Nr. 178
Regulas priekšlikums
13. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. No 2027. gada 1. janvāra pārnēsājamas baterijas un motorizēto transportlīdzekļu baterijas marķē ar marķējumu, kas satur informāciju par to kapacitāti, un **pārnēsājamas baterijas marķē** ar marķējumu, kas satur informāciju par to minimālo vidējo darbīgumu, kad tās izmanto specifiskos lietojumos.

Grozījums

2. No 2027. gada 1. janvāra pārnēsājamas baterijas, **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas** un motorizēto transportlīdzekļu baterijas marķē ar marķējumu, kas satur informāciju par to **nominālo enerģijas** kapacitāti, un ar marķējumu, kas satur informāciju par to minimālo vidējo darbīgumu, kad tās izmanto specifiskos lietojumos, **un paredzamo darbmūžu ciklu skaita un kalendāro gadu izteiksmē.**

Grozījums Nr. 179
Regulas priekšlikums
13. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a No 2023. gada 1. janvāra neuzlādējamās vispārlietojamas pārnēsājamas baterijas marķē ar marķējumu, uz kura norādīts “nav atkārtoti uzlādējama”.

Grozījums Nr. 180
Regulas priekšlikums
13. pants – 3. punkts – 4. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ja baterijas izmēri ir tādi, ka simbols būtu mazāks par 0,5 x 0,5 cm, baterija nav jāmarķē, bet simbolu, kura izmēri ir vismaz 1 x 1 cm, uzdrukā uz iepakojuma.

Grozījums

Ja baterijas izmēri ir tādi, ka simbols būtu mazāks par 0,47 x 0,47 cm, baterija nav jāmarķē, bet simbolu, kura izmēri ir vismaz 1 x 1 cm, uzdrukā uz iepakojuma.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 181

Regulas priekšlikums

13. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a No 2023. gada 1. jūlija baterijas marķē, norādot simbolu saskaņotā krāsu kodā atkarībā no baterijas veida un ķīmiskā sastāva.

Grozījums Nr. 182

Regulas priekšlikums

13. pants – 5. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(- aa) no 2025. gada 1. janvāra — VI pielikuma aa daļā noteiktā informācija;

Grozījums Nr. 183

Regulas priekšlikums

13. pants – 5. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(b) no 2027. gada 1. janvāra attiecībā uz pārnēsājamām baterijām un motorizēto transportlīdzekļu baterijām — 2. punktā norādītā informācija;

(b) no 2027. gada 1. janvāra attiecībā uz pārnēsājamām baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām** un motorizēto transportlīdzekļu baterijām — 2. punktā norādītā informācija;

Grozījums Nr. 184

Regulas priekšlikums

13. pants – 5. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) no 2023. gada 1. janvāra attiecībā uz vispārlietojamām pārnēsājamām baterijām — 2.a punktā norādītā informācija;

Grozījums Nr. 185

Regulas priekšlikums

13. pants – 5. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(e) no [12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] attiecībā uz **atkārtoti uzlādējamām rūpnieciskām baterijām un elektrotransportlīdzekļu** baterijām — 39. panta 6. punktā minētais ziņojums;

(e) no [12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] attiecībā uz **visām** baterijām — 39. panta 6. punktā minētais ziņojums;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 186

Regulas priekšlikums

13. pants – 5. punkts – f apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(f) no 2024. gada 1. jūlija attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu baterijām **un atkārtoti uzlādējamām rūpnieciskām** baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh** — 7. panta 1. punktā minētā oglekļa pēdas deklarācija;

Grozījums

(f) no 2024. gada jūlija attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu** baterijām un **rūpnieciskām baterijām** — 7. panta 1. punktā minētā oglekļa pēdas deklarācija;

Grozījums Nr. 187

Regulas priekšlikums

13. pants – 5. punkts – g apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(g) no 2026. gada 1. janvāra attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu baterijām **un atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām ar iekšējo uzkrājēju **un kapacitāti virs 2 kWh** — 7. panta 2. punktā minētā oglekļa pēdas snieguma klase;

Grozījums

(g) no 2025. gada 1. jūlija attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu baterijām, **vieglajiem pārvietošanās līdzekļiem un rūpnieciskām** baterijām ar iekšējo uzkrājēju — 7. panta 2. punktā minētā oglekļa pēdas snieguma klase;

Grozījums Nr. 188

Regulas priekšlikums

13. pants – 5. punkts – h apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(h) no 2027. gada 1. janvāra attiecībā uz **atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskajām baterijām, motorizēto transportlīdzekļu baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh** — kāds daudzums no baterijas aktīvajā materiālā esošā kobalta, svina, litija vai niķeļa ir atgūts no atkritumiem, saskaņā ar 8. pantu;

Grozījums

(h) no 2025. gada 1. jūlija attiecībā uz **pārnēsājamām baterijām, izņemot vispārlietojamās pārnēsājamās baterijas, vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām**, rūpnieciskajām baterijām, motorizēto transportlīdzekļu baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām — kāds daudzums no baterijas aktīvajā materiālā esošā kobalta, svina, litija vai niķeļa ir atgūts no atkritumiem, saskaņā ar 8. pantu;

Grozījums Nr. 189

Regulas priekšlikums

13. pants – 5. punkts – ja apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(ja) no 2026. gada 1. janvāra attiecībā uz **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām, elektrotransportlīdzekļu baterijām un rūpnieciskām baterijām** — informācija, kas iekļauta 65. pantā minētajā baterijas pasē;

Grozījums

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 190
Regulas priekšlikums
13. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

6. Šā panta 1. līdz 5. punktā minēto marķējumu un QR kodu uz baterijas uzdrukā vai iegravē redzami, salasāmi un neizdzēšami. Ja baterijas īpatnību vai izmēra dēļ tas nav iespējams vai nodrošināms, marķējumu uzliek iepakojumam un baterijas pavaddokumentiem.

Grozījums

6. Šā panta 1. līdz 5. punktā minēto marķējumu un QR kodu uz baterijas uzdrukā vai iegravē redzami, salasāmi un neizdzēšami. Ja baterijas īpatnību vai izmēra dēļ tas nav iespējams vai nodrošināms, marķējumu uzliek iepakojumam un baterijas pavaddokumentiem. ***Pārražošanas vai pārprofilēšanas gadījumā etiķetes atjaunina, lai tās atspoguļotu baterijas jauno statusu.***

Ja baterijas ir iestrādātas ierīcēs, 1., 2., 3. un 5. punktā minētos marķējumus un QR kodu redzami, salasāmi un neizdzēšami uzdrukā vai iegravē uz ierīces.

QR kods nodrošina piekļuvi arī saskaņā ar 65. pantu izveidotās baterijas pases publiski pieejamajai daļai.

Grozījums Nr. 191
Regulas priekšlikums
13. pants – 6.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.a Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 73. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai noteiktu alternatīvus viedā marķējuma veidus QR koda vietā vai papildus QR kodam, ņemot vērā tehnisko un zinātnes attīstību.

Grozījums Nr. 192
Regulas priekšlikums
13. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. Komisija līdz 2025. gada **31. decembrim** pieņem īstenošanas aktus, ar ko 1. un 2. punktā minētajām marķējuma prasībām nosaka saskaņotas specifikācijas. ***Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 74. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.***

Grozījums

7. Komisija līdz 2025. gada **1. jūlijam** pieņem īstenošanas aktus, ar ko 1. un 2. punktā minētajām marķējuma prasībām nosaka saskaņotas specifikācijas. ***Vispārlietojamu pārnēsājamu bateriju marķējumā iekļauj viegli atpazīstamu to snieguma un ilgzinātības klasifikāciju.*** Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 74. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 193**Regulas priekšlikums****13. pants – 7.a punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

7.a Komisija līdz 2023. gada 1. janvārim pieņem īstenošanas aktus, ar ko 3.a punktā minētajām marķējuma prasībām nosaka saskaņotas specifikācijas attiecībā uz saskaņoto krāsu kodu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 74. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums Nr. 194**Regulas priekšlikums****14. pants – 1. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. **Atkārtoti uzlādējamas rūpnieciskas baterijas un** elektrotransportlīdzekļu **baterijas ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh ietver** baterijas pārvaldības **sistēmu, kas satur datus** par parametriem, pēc kuriem nosaka baterijas veselības stāvokli un paredzamo darbmūžu, kā izklāstīts VII pielikumā.

1. **Stacionāru enerģiju uzkrājošo sistēmu baterijas,** elektrotransportlīdzekļu **baterijas un vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas ar pārvaldības sistēmu šādā pārvaldības sistēmā ietver reāllaika datus** par parametriem, pēc kuriem nosaka baterijas veselības stāvokli, **drošību** un paredzamo darbmūžu, kā izklāstīts VII pielikumā.

Grozījums Nr. 195**Regulas priekšlikums****14. pants – 2. punkts – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. **Piekļuvi** 1. punktā minētajā baterijas pārvaldības sistēmā esošajiem datiem bez diskriminācijas nodrošina juridiskai vai fiziskai personai, kura bateriju likumīgi iegādājusies, vai jebkurai trešai personai tās vārdā, jebkurā brīdī nolūkā:

2. **Lasīšanas režīma piekļuvi** 1. punktā minētajā baterijas pārvaldības sistēmā esošajiem datiem **un pārnēsājamām baterijām, kurām ir baterijas pārvaldības sistēma,** bez diskriminācijas nodrošina juridiskai vai fiziskai personai, kura bateriju likumīgi iegādājusies, vai jebkurai trešai personai tās vārdā, jebkurā brīdī nolūkā:

Grozījums Nr. 196**Regulas priekšlikums****14. pants – 2. punkts – b apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(b) atvieglot baterijas atkalizmantošanu, pārprofilēšanu vai pārražošanu;

(b) atvieglot baterijas **sagatavošanu atkalizmantošanai,** atkalizmantošanu, **sagatavošanu pārprofilēšanai un** pārprofilēšanu vai pārražošanu;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 197

Regulas priekšlikums

14. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Ražotāji nodrošina, ka attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu baterijām un vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām ar pārvaldības sistēmu ir pieejami reāllaika transportlīdzekļa ģenerēti dati, kas saistīti ar baterijas veselības stāvokli, baterijas uzlādes līmeni, baterijas uzlādes iestatījumu un baterijas kapacitāti.

Grozījums Nr. 198

Regulas priekšlikums

14. pants – 2.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.b Līdz 2024. gada 1. janvārim elektrotransportlīdzekļu bateriju pārvaldības sistēma tiek izstrādāta tā, lai tā varētu sazināties ar viedas uzlādes sistēmām, tostarp izmantot tādas uzlādes funkcijas kā transportlīdzeklis–enerģotīkls, transportlīdzeklis–uzlāde, transportlīdzeklis–transportlīdzeklis, transportlīdzeklis–ārkārtas uzlādes ierīce un transportlīdzeklis–ēka.

Grozījums Nr. 199

Regulas priekšlikums

14. pants – 3. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, lai grozītu VII pielikumā noteiktos parametrus bateriju veselības stāvokļa un paredzamā kalpošanas laika noteikšanai saskaņā ar VII pielikumu, ņemot vērā tehnisko un zinātnisko attīstību, un lai nodrošinātu sinerģiju ar parametriem, kurus var būt izstrādājusi neformāla UNECE darba grupa, kas nodarbojas ar elektrotransportlīdzekļu un vides jautājumiem.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 200
Regulas priekšlikums
15. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Lai nodrošinātu un verificētu atbilstību šīs regulas 9., 10., 12., 13. pantā un 59. panta 5. punkta a) apakšpunktā noteiktajām prasībām, veic mērījumus un aprēķinus, izmantojot ticamas, precīzas un reproducējamās metodes, kurās ņemti vērā mūsdienīgi un vispāratzīti paņēmieni un ar kurām iegūto rezultātu nenoteiktība ir uzskatāma par zemu, tostarp metodes, kas izklāstītas standartos, kuru atsauces numuri šādam nolūkam ir publicēti Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Grozījums

1. Lai nodrošinātu un verificētu atbilstību šīs regulas 9., 10., **11.a**, 12., 13. pantā un 59. panta 5. punkta a) apakšpunktā noteiktajām prasībām, veic mērījumus un aprēķinus, izmantojot ticamas, precīzas un reproducējamās metodes, kurās ņemti vērā mūsdienīgi un vispāratzīti paņēmieni un ar kurām iegūto rezultātu nenoteiktība ir uzskatāma par zemu, tostarp metodes, kas izklāstītas standartos, kuru atsauces numuri šādam nolūkam ir publicēti Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Grozījums Nr. 201
Regulas priekšlikums
15. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Pieņem, ka baterijas, kuras testētas saskaņā ar saskaņotajiem standartiem vai to daļām, uz ko atsauces ir publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, atbilst 9., 10., 13. pantā un 59. panta 5. punkta a) apakšpunktā minētajām prasībām tādā mērā, kādā šie **saskaņoti** standarti šādas prasības aptver.

Grozījums

2. Pieņem, ka baterijas, kuras testētas saskaņā ar saskaņotajiem standartiem vai to daļām, uz ko atsauces ir publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, atbilst 9., 10., 13. pantā un 59. panta 5. punkta a) apakšpunktā minētajām prasībām tādā mērā, kādā šie **saskaņotie** standarti **vai to daļas** šādas prasības aptver.

Grozījums Nr. 202
Regulas priekšlikums
16. pants – 1. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Komisija **ir pilnvarota** pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka kopīgas specifikācijas 9., 10., 12., 13. pantā un 59. panta 5. punkta a) apakšpunktā izklāstītajām prasībām vai 15. panta 2. punktā minētajiem testiem, ja

Grozījums

1. Komisija **var izņēmuma gadījumos pēc apspriešanās ar attiecīgajām Eiropas standartizācijas organizācijām un Eiropas ieinteresēto personu organizācijām, kas saņem Savienības finansējumu saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012**, pieņemt īstenošanas aktus, ar ko nosaka kopīgas specifikācijas 9., 10., **11.a**, 12., 13. pantā un 59. panta 5. punkta a) apakšpunktā izklāstītajām prasībām vai 15. panta 2. punktā minētajiem testiem, ja

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 203

Regulas priekšlikums

16. pants – 1. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) Komisija konstatē nepamatotu kavēšanos prasīto saskaņoto standartu pieņemšanā vai uzskata, ka attiecīgie saskaņotie standarti **nav pietiekami**; vai

Grozījums

(b) Komisija konstatē nepamatotu kavēšanos prasīto saskaņoto standartu pieņemšanā, **proti, ir pārsniegti standartizācijas pieprasījumā standartizācijas organizācijai noteiktie termiņi**, vai **tā pamatoti** uzskata, ka attiecīgie saskaņotie standarti **nepietiekami atbilst standartizācijas pieprasījumā aprakstītajiem kritērijiem**; vai

Grozījums Nr. 204

Regulas priekšlikums

16. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Komisija aktīvi atbalsta Savienības ražošanas nozari un stiprina tās klātbūtni starptautiskajās standartizācijas organizācijās, cenšoties panākt pēc iespējas lielāku saskaņotību starp starptautiskajiem un Eiropas standartiem un veicinot Eiropas standartu vispārēju izmantošanu ārpus Savienības.

Grozījums Nr. 205

Regulas priekšlikums

17. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Pirms bateriju laiž tirgū vai ekspluatācijā, izgatavotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis nodrošina, ka ir novērtēta produkta atbilstība šīs regulas II un III nodaļas prasībām.

Grozījums

1. Pirms bateriju laiž tirgū vai ekspluatācijā, izgatavotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis nodrošina, ka ir novērtēta produkta atbilstība šīs regulas II un III nodaļas **un 39. panta** prasībām.

Grozījums Nr. 206

Regulas priekšlikums

17. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Bateriju atbilstību 6., 9., **10.**, 11., **12.**, 13. un 14. panta prasībām novērtē saskaņā ar VIII pielikuma A daļā izklāstīto procedūru.

Grozījums

2. Bateriju atbilstību 6., 9., 11., 13. un 14. panta prasībām novērtē saskaņā ar VIII pielikuma A daļā izklāstīto procedūru.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 207
Regulas priekšlikums
17. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Bateriju atbilstību 7., 8. un 39. panta prasībām novērtē saskaņā ar VIII pielikuma B daļā izklāstīto procedūru.

Grozījums

3. Bateriju atbilstību 7., 8., **10., 12.** un 39. panta prasībām novērtē saskaņā ar VIII pielikuma B daļā izklāstīto procedūru.

Grozījums Nr. 208
Regulas priekšlikums
17. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Dokumentu sagatavošanu un saraksti saistībā ar bateriju atbilstības novērtēšanu veic tās dalībvalsts oficiālajā valodā, kurā ir iedibināta paziņotā struktūra, kas veic 1. un 2. punktā minētās atbilstības novērtēšanas procedūras, vai šai iestādei pieņemamā valodā.

Grozījums

5. Dokumentu sagatavošanu un saraksti saistībā ar bateriju atbilstības novērtēšanu veic tās dalībvalsts oficiālajā valodā **vai valodās**, kurā ir iedibināta paziņotā struktūra, kas veic 1. un 2. punktā minētās atbilstības novērtēšanas procedūras, vai šai iestādei pieņemamā valodā.

Grozījums Nr. 209
Regulas priekšlikums
17. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a Šis pants ir piemērojams 12 mēnešus pēc dienas, kad Komisija ir publicējusi paziņoto struktūru sarakstu, kas minētas 30. panta 2. punktā.

Grozījums Nr. 210
Regulas priekšlikums
18. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. ES atbilstības deklarācija norāda, ka ir pierādīta II un III nodaļā noteikto prasību izpilde.

Grozījums

1. ES atbilstības deklarācija norāda, ka ir pierādīta II un III nodaļā **un 39. pantā** noteikto prasību izpilde.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 211
Regulas priekšlikums
18. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. ES atbilstības **deklarācijai** ir IX pielikumā sniegtā parauga struktūra, tajā ir VIII pielikumā dotajos attiecīgajos moduļos norādītie elementi, un to pastāvīgi atjaunina. To tulko valodā vai valodās, ko nosaka dalībvalsts, kurā bateriju laiž tirgū vai ekspluatācijā.

Grozījums

2. ES atbilstības **deklarāciju var aizpildīt elektroniski, un tai** ir IX pielikumā sniegtā parauga struktūra, tajā ir VIII pielikumā dotajos attiecīgajos moduļos norādītie elementi, un to pastāvīgi atjaunina. To tulko valodā vai valodās, ko nosaka dalībvalsts, kurā bateriju laiž **vai dara pieejamu** tirgū vai **nodod** ekspluatācijā.

Grozījums Nr. 212
Regulas priekšlikums
21. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis Komisijai un pārējām dalībvalstīm paziņo struktūras, kas pilnvarotas veikt atbilstības novērtēšanu saskaņā ar šo regulu.

Grozījums

Dalībvalstis Komisijai un pārējām dalībvalstīm paziņo **atbilstības novērtēšanas** struktūras, kas pilnvarotas veikt **trešās personas īstenotu** atbilstības novērtēšanu saskaņā ar šo regulu.

Grozījums Nr. 213
Regulas priekšlikums
23. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Paziņojošās iestādes rīcībā ir pietiekams skaits kompetentu darbinieku **tās** pienākumu pienācīgai izpildei.

Grozījums

5. Paziņojošās iestādes rīcībā ir pietiekams skaits kompetentu darbinieku **un pietiekams finansējums, kas vajadzīgs savu** pienākumu pienācīgai izpildei.

Grozījums Nr. 214
Regulas priekšlikums
25. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Atbilstības novērtēšanas struktūra ir trešā persona, kura ir neatkarīga un kurai nav nekāda komerciālu sakara ne ar **baterijas modeli**, ko tā novērtē, ne ar bateriju izgatavotājiem, bateriju izgatavotāju tirdzniecības partneriem vai bateriju izgatavotāja ražotnēs investējošiem akcionāriem, ne ar citām paziņotajām struktūrām, paziņoto struktūru uzņēmumu asociācijām, mātesuzņēmumiem vai meitasuzņēmumiem.

Grozījums

3. Atbilstības novērtēšanas struktūra ir trešā persona, kura ir neatkarīga un kurai nav nekāda komerciālu sakara ne ar **baterijām**, ko tā novērtē, ne ar bateriju izgatavotājiem, bateriju izgatavotāju tirdzniecības partneriem vai bateriju izgatavotāja ražotnēs investējošiem akcionāriem, ne ar citām paziņotajām struktūrām, paziņoto struktūru uzņēmumu asociācijām, mātesuzņēmumiem vai meitasuzņēmumiem.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 215**Regulas priekšlikums****25. pants – 6. punkts – 1. daļa***Komisijas ierosinātais teksts*

Atbilstības novērtēšanas struktūra ir spējīga veikt visus atbilstības novērtēšanas uzdevumus, kuri minēti VIII pielikumā un kuru dēļ tā ir paziņotā struktūra, neatkarīgi no tā, vai šos uzdevumus veic pati atbilstības novērtēšanas struktūra vai tie tiek veikti tās vārdā un uz tās atbildību.

Grozījums

(Neattiecas uz tekstu latviešu valodā.)

Grozījums Nr. 216**Regulas priekšlikums****25. pants – 6. punkts – 2. daļa – a apakšpunkts***Komisijas ierosinātais teksts*

(a) štata darbinieki ar tehniskajām zināšanām un pietiekamu un piemērotu pieredzi, kas ļauj veikt atbilstības novērtēšanas **darbības**;

Grozījums

(a) štata darbinieki ar tehniskajām zināšanām un pietiekamu un piemērotu pieredzi, kas ļauj veikt atbilstības novērtēšanas **uzdevumus**;

Grozījums Nr. 217**Regulas priekšlikums****25. pants – 6. punkts – 2. daļa – c apakšpunkts***Komisijas ierosinātais teksts*

(c) pienācīga kārtība un procedūras, kā darbības, kuras struktūra veic kā paziņotā struktūra, nodalīt no **citām darbībām**;

Grozījums

(c) pienācīga kārtība un procedūras, kā darbības, kuras struktūra veic kā paziņotā struktūra, nodalīt no **citiem uzdevumiem**;

Grozījums Nr. 218**Regulas priekšlikums****25. pants – 6. punkts – 3. daļa***Komisijas ierosinātais teksts*

Atbilstības novērtēšanas struktūrai jebkurā brīdī ir **pieejams viss** testēšanas aprīkojums vai telpas, kas nepieciešamas katrai atbilstības novērtēšanas procedūrai un katram bateriju modelim, kura dēļ tā ir paziņotā struktūra.

Grozījums

Atbilstības novērtēšanas struktūrai jebkurā brīdī ir **pieejama visa informācija**, testēšanas aprīkojums vai telpas, kas nepieciešamas katrai atbilstības novērtēšanas procedūrai un katram bateriju modelim, kura dēļ tā ir paziņotā struktūra.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 219

Regulas priekšlikums

25. pants – 7. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) attiecīgas zināšanas un izpratne par II un III pielikumā norādītajām prasībām, par 15. pantā minētajiem piemērojamajiem saskaņotajiem standartiem un par 16. pantā minētajām kopīgajām specifikācijām, un par Savienības saskaņošanas tiesību aktu un valsts tiesību aktu attiecīgajiem noteikumiem;

Grozījums

(c) attiecīgas zināšanas un izpratne par II un III pielikumā **un 39. pantā** norādītajām prasībām, par 15. pantā minētajiem piemērojamajiem saskaņotajiem standartiem un par 16. pantā minētajām kopīgajām specifikācijām, un par Savienības saskaņošanas tiesību aktu un valsts tiesību aktu attiecīgajiem noteikumiem;

Grozījums Nr. 220

Regulas priekšlikums

25. pants – 8. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Tiek garantēts atbilstības novērtēšanas struktūras, tās augstākās vadības un par atbilstības novērtēšanas **darbību** veikšanu atbildīgo darbinieku taisnīgums.

Grozījums

Tiek garantēts atbilstības novērtēšanas struktūras, tās augstākās vadības un par atbilstības novērtēšanas **uzdevumu** veikšanu atbildīgo darbinieku taisnīgums.

Grozījums Nr. 221

Regulas priekšlikums

25. pants – 8. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Atbilstības novērtēšanas struktūras augstākās vadības un par atbilstības novērtēšanas **darbību** veikšanu atbildīgo darbinieku atalgojums nav atkarīgs no atbilstības novērtējumu skaita vai to rezultātiem.

Grozījums

Atbilstības novērtēšanas struktūras augstākās vadības un par atbilstības novērtēšanas **uzdevumu** veikšanu atbildīgo darbinieku atalgojums nav atkarīgs no atbilstības novērtējumu skaita vai to rezultātiem.

Grozījums Nr. 222

Regulas priekšlikums

25. punkts – 10. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

10. Atbilstības novērtēšanas struktūras darbinieki glabā dienesta noslēpumus attiecībā uz visu informāciju, kas iegūta, veicot atbilstības novērtēšanas **darbības** saskaņā ar VIII pielikumu, izņemot attiecībā uz tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā tā darbojas. Īpašumtiesības tiek aizsargātas.

Grozījums

10. Atbilstības novērtēšanas struktūras darbinieki glabā dienesta noslēpumus attiecībā uz visu informāciju, kas iegūta, veicot atbilstības novērtēšanas **uzdevumus** saskaņā ar VIII pielikumu, izņemot attiecībā uz tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā tā darbojas. Īpašumtiesības tiek aizsargātas.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 223
Regulas priekšlikums
25. punkts – 11. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

11. Atbilstības novērtēšanas struktūras piedalās attiecīgajās standartizācijas darbībās un darbībās, ko veic saskaņā ar 37. pantu izveidotā paziņoto struktūru koordinācijas grupa, vai nodrošina, ka par šādām darbībām ir informēti par atbilstības novērtēšanas **darbību** veikšanu atbildīgie darbinieki, un par vispārīgām vadlīnijām izmanto minētās grupas darba rezultātā izstrādātos administratīvos lēmumus un dokumentus.

Grozījums

11. Atbilstības novērtēšanas struktūras piedalās attiecīgajās standartizācijas darbībās un darbībās, ko veic saskaņā ar 37. pantu izveidotā paziņoto struktūru koordinācijas grupa, vai nodrošina, ka par šādām darbībām ir informēti par atbilstības novērtēšanas **uzdevumu** veikšanu atbildīgie darbinieki, un par vispārīgām vadlīnijām izmanto minētās grupas darba rezultātā izstrādātos administratīvos lēmumus un dokumentus.

Grozījums Nr. 224
Regulas priekšlikums
28. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Paziņošanas pieteikumam pievieno atbilstības novērtēšanas darbību aprakstu, VIII pielikumā izklāstīto atbilstības novērtēšanas moduļu aprakstu un to bateriju **modeļu** aprakstu, attiecībā uz kuriem struktūra sevi piesaka par kompetentu, kā arī valsts akreditācijas struktūras izsniegtu akreditācijas sertifikātu, kas apliecina, ka atbilstības novērtēšanas struktūra atbilst 25. panta prasībām.

Grozījums

2. Paziņošanas pieteikumam pievieno atbilstības novērtēšanas darbību aprakstu, VIII pielikumā izklāstīto atbilstības novērtēšanas moduļu aprakstu un to bateriju **moduļa vai moduļu** aprakstu, attiecībā uz kuriem struktūra sevi piesaka par kompetentu, kā arī valsts akreditācijas struktūras izsniegtu akreditācijas sertifikātu, kas apliecina, ka atbilstības novērtēšanas struktūra atbilst 25. panta prasībām.

Grozījums Nr. 225
Regulas priekšlikums
32. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Komisija izmeklē visus gadījumus, kur tai ir radušās šaubas vai tai ir **ziņots** par šaubām attiecībā uz kādas paziņotās struktūras kompetenci vai tās spēju joprojām pildīt tai piemērojamās prasības un pienākumus.

Grozījums

1. Komisija izmeklē visus gadījumus, kur tai ir radušās šaubas vai tai, **jo īpaši ekonomikas operatori vai citi attiecīgie dalībnieki**, ir **ziņojuši** par šaubām attiecībā uz kādas paziņotās struktūras kompetenci vai tās spēju joprojām pildīt tai piemērojamās prasības un pienākumus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 226
Regulas priekšlikums
32. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Komisija nodrošina, ka visa sensitīvā informācija, kas iegūta izmeklēšanas gaitā, tiek apstrādāta kā konfidenciāla informācija.

Grozījums

3. Komisija **var konsultēties ar 68.a pantā minēto Savienības testēšanas iestādi un** nodrošina, ka visa sensitīvā informācija, kas iegūta izmeklēšanas gaitā, tiek apstrādāta kā konfidenciāla informācija.

Grozījums Nr. 227
Regulas priekšlikums
33. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Paziņotā struktūra **darbojas**, ievērojot proporcionalitātes principu, nerada pārmērīgu slogu ekonomikas operatoriem un pienācīgi ņem vērā uzņēmuma lielumu, nozari, kurā tas darbojas, struktūru, novērtējamās baterijas sarežģītības pakāpi un to, vai attiecīgais ražošanas process ir masveida vai sērijveida.

Grozījums

Paziņotā struktūra **veic atbilstības novērtējumu**, ievērojot proporcionalitātes principu, nerada pārmērīgu slogu ekonomikas operatoriem, **jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem**, un pienācīgi ņem vērā uzņēmuma lielumu, nozari, kurā tas darbojas, struktūru, novērtējamās baterijas sarežģītības pakāpi un to, vai attiecīgais ražošanas process ir masveida vai sērijveida.

Grozījums Nr. 228
Regulas priekšlikums
33. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Ja paziņotā struktūra konstatē, ka izgatavotājs nav izpildījis prasības, kas izklāstītas II **un III nodaļā**, 15. pantā minētajos saskaņotajos standartos, 16. pantā minētajās kopīgajās specifikācijās vai citās tehniskajās specifikācijās, tā pieprasa izgatavotājam veikt attiecīgos korektīvos pasākumus, lai būtu iespējams pieņemt otro un galīgo lēmumu par sertifikāciju, izņemot gadījumus, kad trūkumus nav iespējams novērst — tādā gadījumā sertifikātu izdot nevar.

Grozījums

3. Ja paziņotā struktūra konstatē, ka izgatavotājs nav izpildījis prasības, kas izklāstītas II **vai III nodaļā vai 39. pantā**, 15. pantā minētajos saskaņotajos standartos, 16. pantā minētajās kopīgajās specifikācijās vai citās tehniskajās specifikācijās, tā pieprasa izgatavotājam veikt attiecīgos korektīvos pasākumus, lai būtu iespējams pieņemt otro un galīgo lēmumu par sertifikāciju, izņemot gadījumus, kad trūkumus nav iespējams novērst — tādā gadījumā sertifikātu izdot nevar.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 229
Regulas priekšlikums
35. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Paziņotā struktūra pārējām **paziņotajām** struktūrām, kas veic līdzīgas atbilstības novērtēšanas darbības, kuras attiecas uz tām pašām baterijām, sniedz relevantu informāciju par jautājumiem saistībā ar negatīviem un – pēc pieprasījuma – pozitīviem atbilstības novērtēšanas rezultātiem.

Grozījums

2. Paziņotā struktūra pārējām struktūrām, **kas paziņotas atbilstīgi šai regulai un** kas veic līdzīgas atbilstības novērtēšanas darbības, kuras attiecas uz tām pašām baterijām, sniedz relevantu informāciju par jautājumiem saistībā ar negatīviem un – pēc pieprasījuma – pozitīviem atbilstības novērtēšanas rezultātiem

Grozījums Nr. 230
Regulas priekšlikums
36. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Pieredzes apmaiņa

Grozījums

Pieredzes **un labas prakses** apmaiņa

Grozījums Nr. 231
Regulas priekšlikums
36. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija gādā, lai starp dalībvalstu iestādēm, kas **ir** atbildīgas par paziņošanas politiku, tiktu organizēta pieredzes apmaiņa.

Grozījums

Komisija gādā, lai starp dalībvalstu iestādēm, kas atbildīgas par paziņošanas politiku, tiktu organizēta pieredzes **un labas prakses** apmaiņa.

Grozījums Nr. 232
Regulas priekšlikums
37. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija nodrošina to, lai starp **paziņotajām struktūrām** tiktu izveidota attiecīga koordinācija un sadarbība un lai šāda koordinācija un sadarbība norisinātos paziņoto struktūru nozariskā grupā vai grupās.

Grozījums

Komisija nodrošina to, lai starp **struktūrām, kuras paziņotas atbilstīgi šai regulai**, tiktu izveidota attiecīga koordinācija un sadarbība un lai šāda koordinācija un sadarbība norisinātos paziņoto struktūru nozariskā grupā vai grupās.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 233

Regulas priekšlikums

38. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. **Laižot bateriju** tirgū vai ekspluatācijā, tostarp izgatavotāja paša vajadzībām, izgatavotājs nodrošina, ka baterija:

Grozījums

1. **Attiecībā uz Savienības** tirgū vai ekspluatācijā, tostarp izgatavotāja paša vajadzībām, **laistām baterijām** izgatavotājs nodrošina, ka baterija:

Grozījums Nr. 234

Regulas priekšlikums

38. pants – 4. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Tomēr gadījumos, kad vienam lietotājam vienlaikus piegādā vairākas baterijas, **attiecgajai partijai vai** sūtījumam var pievienot vienu ES atbilstības deklarācijas eksemplāru.

Grozījums

Tomēr gadījumos, kad vienam lietotājam vienlaikus piegādā vairākas baterijas, **attiecgajam** sūtījumam var pievienot vienu ES atbilstības deklarācijas eksemplāru.

Grozījums Nr. 235

Regulas priekšlikums

38. pants – 8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

8. Izgatavotāji uz baterijas iepakojuma norāda savu nosaukumu, reģistrēto tirdzniecības nosaukumu vai reģistrēto preču zīmi **un** pasta **adresi** un tīmekļa adresi saziņai. Pasta adresē norāda vienu kontaktpunktu, kur var sazināties ar izgatavotāju. Šāda informācija ir tiešajiem lietotājiem un tirgus uzraudzības iestādēm viegli saprotamā valodā un ir skaidra, saprotama un salasāma.

Grozījums

8. Izgatavotāji uz baterijas iepakojuma norāda savu nosaukumu, reģistrēto tirdzniecības nosaukumu vai reģistrēto preču zīmi, **tālrūņa numuru un** pasta, **e-pasta** un tīmekļa adresi saziņai. Pasta adresē norāda vienu kontaktpunktu, kur var sazināties ar izgatavotāju. Šāda informācija ir tiešajiem lietotājiem un tirgus uzraudzības iestādēm viegli saprotamā valodā un ir skaidra, saprotama un salasāma.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 236**Regulas priekšlikums****38. pants – 11. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

11. Izgatavotāji, kas uzskata vai kam ir iemesls uzskatīt, ka baterija, ko tie ir laiduši tirgū vai ekspluatācijā, neatbilst II un III nodaļas prasībām, nekavējoties veic korektīvos pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu baterijas atbilstību vai arī attiecīgā gadījumā to izņemtu vai atsauktu. Turklāt, ja baterija rada risku, izgatavotāji nekavējoties par to informē tās dalībvalsts valsts iestādi, kuras tirgū tie bateriju ir darījuši pieejamu, norādot sīku informāciju par neatbilstību un par veiktajiem korektīvajiem pasākumiem.

Grozījums

11. Izgatavotāji, kas uzskata vai kam ir iemesls uzskatīt, ka baterija, ko tie ir laiduši tirgū vai ekspluatācijā, neatbilst II un III nodaļas prasībām, nekavējoties veic korektīvos pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu baterijas atbilstību vai arī attiecīgā gadījumā to izņemtu vai atsauktu. Turklāt, ja **tie uzskata vai tiem ir pamats uzskatīt, ka** baterija rada risku, izgatavotāji nekavējoties par to informē tās dalībvalsts valsts iestādi, kuras tirgū tie bateriju ir darījuši pieejamu, norādot sīku informāciju par neatbilstību un par veiktajiem korektīvajiem pasākumiem.

(Horizontāls grozījums: izmaiņa “ja tie uzskata vai tiem ir pamats uzskatīt, ka baterija rada risku” attiecas uz visu tekstu. Grozījuma pieņemšanas gadījumā vajadzēs veikt atbilstošas izmaiņas visā tekstā.)

Grozījums Nr. 237**Regulas priekšlikums****39. pants – virsraksts**

Komisijas ierosinātais teksts

Tādu ekonomikas operatoru pienākums **izveidot piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku**, kuri laiž tirgū **atkārtoti uzlādējamās rūpnieciskās baterijas un elektrotransportlīdzekļu baterijas ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh**

Grozījums

Tādu ekonomikas operatoru pienākums **veikt vērtības** ķēdes **pienācīgu pārbaudi**, kuri laiž tirgū baterijas

Grozījums Nr. 238**Regulas priekšlikums****39. pants – 1. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

1. No [12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] ekonomikas operators, kas laiž tirgū **atkārtoti uzlādējamās rūpnieciskās baterijas un elektrotransportlīdzekļu baterijas ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh**, pilda šā panta 2. līdz 5. punktā noteiktos **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus un glabā dokumentāciju, kas pierāda šo pienākumu izpildi, tostarp trešās personas īstenotajā verifikācijā, ko veikušas paziņotās iestādes, iegūtos rezultātus.

Grozījums

1. No [12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] ekonomikas operators, kas laiž tirgū baterijas, pilda šā panta 2. līdz 5. punktā noteiktos **vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus un glabā dokumentāciju, kas pierāda šo pienākumu izpildi, tostarp trešās personas īstenotajā verifikācijā, ko veikušas paziņotās iestādes, iegūtos rezultātus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 239

Regulas priekšlikums

39. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) pieņem un skaidri paziņo piegādātājiem un sabiedrībai informāciju par to, kāda ir uzņēmuma **piegādes ķēdes** politika attiecībā uz X pielikuma 1. punktā **norādītajiem izejmateriāliem**;

Grozījums

(a) pieņem un skaidri paziņo piegādātājiem un sabiedrībai informāciju par to, kāda ir uzņēmuma **pienācīgas pārbaudes** politika attiecībā uz X pielikuma 1. punktā **norādīto bateriju, tostarp attiecīgo izejmateriālu vērtības ķēdi, un ar to saistītā sociālā un vides riska kategorijas, kā izklāstīts X pielikuma 2. punktā**;

Grozījums Nr. 240

Regulas priekšlikums

39. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) savā **piegādes** ķēdes politikā iekļauj standartus, kuri ir saskanīgi ar **standartiem, kas izklāstīti piegādes ķēdes paraugpraksē (ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīniju II pielikums)**;

Grozījums

(b) savā **vērtības** ķēdes politikā iekļauj standartus, kuri ir saskanīgi ar **starptautiski atzītiem pienācīgas pārbaudes standartiem, kas izklāstīti X pielikuma 3.a punktā**;

Grozījums Nr. 241

Regulas priekšlikums

39. pants – 2. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) savas attiecīgās iekšējās vadības sistēmas strukturē tā, lai tās atbalstītu **piegādes** ķēdes pienācīgu pārbaudi, proti, **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes procesu uzdod pārraudzīt augstākajai vadībai, kā arī dokumentāciju par minētajām sistēmām glabā vismaz piecus gadus;

Grozījums

(c) savas attiecīgās iekšējās vadības sistēmas strukturē tā, lai tās atbalstītu **vērtības** ķēdes pienācīgu pārbaudi, proti, **vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes procesu uzdod pārraudzīt augstākajai vadībai, kā arī dokumentāciju par minētajām sistēmām glabā vismaz piecus gadus;

Grozījums Nr. 242

Regulas priekšlikums

39. pants – 2. punkts – d apakšpunkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

(d) izveido un izmanto **piegādes** ķēdes kontroles un pārredzamības sistēmu, tostarp pārraudzības ķēdi vai izsekojamības sistēmu, **vai piegādes** ķēdes augšposma **aktoru identificēšanu**.

Grozījums

(d) izveido un izmanto **vērtības** ķēdes kontroles un pārredzamības sistēmu, tostarp pārraudzības ķēdi vai izsekojamības sistēmu, **identificējot vērtības** ķēdes augšposma **aktorus**.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 243

Regulas priekšlikums

39. pants – 2. punkts – d apakšpunkts – 2. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šādas sistēmas pamatā ir dokumentācija, kas sniedz šādu informāciju:

Grozījums

Šādas sistēmas pamatā ir dokumentācija, kas sniedz **vismaz** šādu informāciju:

Grozījums Nr. 244

Regulas priekšlikums

39. pants – 2. punkts – d apakšpunkts – 2. daļa – iii a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(iii a) ja izejvielas izcelsme ir augsta riska zonā – papildu informācija atbilstoši konkrētiem ieteikumiem augšposma piegādes ķēdes ekonomikas dalībniekiem, kā noteikts ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijās, attiecīgā gadījumā, piemēram, par izejvielu izcelsmes raktuvi, vietu, kur tās tiek savāktas, tirgotas un pārstrādātas, un samaksājamiem nodokļiem, nodevām un atlīdzību;

Grozījums Nr. 245

Regulas priekšlikums

39. pants – 2. punkts – d apakšpunkts – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šā punkta d) apakšpunkta prasības var izpildīt, iesaistoties nozares shēmās;

Grozījums

Neskarot ekonomikas operatoru individuālo atbildību par to pienācīgas pārbaudes procesiem, šā punkta d) apakšpunkta prasības var izpildīt **sadarbībā ar citiem aktoriem, tostarp** iesaistoties nozares shēmās, **kas atzītas šajā regulā;**

Grozījums Nr. 246

Regulas priekšlikums

39. pants – 2. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(e) savu **piegādes** ķēdes politiku, tostarp riska pārvaldības pasākumus, iestrādā līgumos un nolīgumos ar piegādātājiem;

Grozījums

(e) savu **vērtības** ķēdes politiku, tostarp riska pārvaldības pasākumus, iestrādā līgumos un nolīgumos ar piegādātājiem;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 247

Regulas priekšlikums

39. pants – 2. punkts – f apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(f) izveido sūdzību mehānismu kā agrīnās brīdināšanas riska apzināšanās sistēmu vai nodrošina **šādu mehānismu**, vienoties par sadarbību ar citiem ekonomikas operatoriem vai organizācijām vai atvieglojot sūdzētāju piekļuvi ārējiem ekspertiem vai struktūrām, piemēram, ombudam.

Grozījums

(f) izveido sūdzību mehānismu kā agrīnās brīdināšanas riska apzināšanās sistēmu **un tiesiskās aizsardzības mehānismu saskaņā ar ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām** vai nodrošina **šādus mehānismus**, vienoties par sadarbību ar citiem ekonomikas operatoriem vai organizācijām vai atvieglojot sūdzētāju piekļuvi ārējiem ekspertiem vai struktūrām, piemēram, ombudam. **Šādos mehānismos ņem vērā sūdzību izskatīšanas mehānismu kritērijus, kas izklāstīti ANO Vadošajos principos uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām.**

Grozījums Nr. 248

Regulas priekšlikums

39. pants – 3. punkts – 1. daļa – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) savā **piegādes** ķēdē identificē un izvērtē negatīvās ietekmes, kas **saistītas** ar X pielikuma 2. punktā uzskaitītajām riska kategorijām, pamatojoties uz informāciju, **kas** sniegta atbilstīgi 2. punktam, un to salīdzinot ar savas **piegādes** ķēdes politikas standartiem;

Grozījums

(a) savā **vērtības** ķēdē identificē un izvērtē **tādas** negatīvās ietekmes **risku, tostarp to**, kas **saistīts** ar X pielikuma 2. punktā uzskaitītajām riska kategorijām, pamatojoties uz informāciju, **kura** sniegta atbilstīgi 2. punktam, un **jebkādu citu attiecīgo informāciju, kas ir publiski pieejama vai ko sniedz iesaistītās personas, un** to salīdzinot ar savas **vērtības** ķēdes politikas standartiem;

Grozījums Nr. 249

Regulas priekšlikums

39. pants – 3. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

(b) lai reaģētu uz identificētajiem riskiem, īsteno stratēģiju, kas izstrādāta tā, lai novērstu **vai mazinātu** negatīvu ietekmi:

Grozījums

(b) lai reaģētu uz identificētajiem riskiem, īsteno stratēģiju, kas izstrādāta tā, lai novērstu, **mazinātu un risinātu** negatīvu ietekmi:

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 250

Regulas priekšlikums

39. pants – 3. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts – i punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(i) ziņojot par **piegādes** ķēdes riska novērtējuma konstatējumiem savai augstākajai vadībai, kas norādīta minētajam mērķim;

Grozījums

(i) ziņojot par **vērtības** ķēdes riska novērtējuma konstatējumiem savai augstākajai vadībai, kas norādīta minētajam mērķim;

Grozījums Nr. 251

Regulas priekšlikums

39. pants – 3. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts – ii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(ii) pieņemot riska pārvaldības pasākumus saskaņā ar **ESAO** Pienācīgas pārbaudes **vadlīniju II pielikumu** un ņemot vērā savas spējas ietekmēt piegādātājus, kuri var vissekmīgāk novērst vai mazināt identificēto risku, un vajadzības gadījumā izdarīt spiedienu uz **tiem**;

Grozījums

(ii) pieņemot riska pārvaldības pasākumus saskaņā ar **starptautiski atzītiem** pienācīgas pārbaudes **standartiem, kas izklāstīti X pielikuma 3.a punktā**, un ņemot vērā savas spējas ietekmēt piegādātājus, kuri var vissekmīgāk novērst vai mazināt identificēto risku, un vajadzības gadījumā izdarīt spiedienu uz **darījuma attiecībām**;

Grozījums Nr. 252

Regulas priekšlikums

39. pants – 3. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts – iii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(iii) īstenojot riska pārvaldības plānu, uzraugot un sekojot līdzi tam, cik veiksmīgi ir riska mazināšanas pasākumi, ziņojot īpaši šim mērķim norādītai augstākai vadībai un izskatot iespēju pēc neveiksmīgiem riska mazināšanas mēģinājumiem pārtraukt vai izbeigt **attiecības ar piegādātāju**, pamatojoties uz relevantu līgumisko kārtību atbilstīgi 2. punkta otrajai daļai;

Grozījums

(iii) īstenojot riska pārvaldības plānu, uzraugot un sekojot līdzi tam, cik veiksmīgi ir riska mazināšanas pasākumi, ziņojot īpaši šim mērķim norādītai augstākai vadībai un izskatot iespēju pēc neveiksmīgiem riska mazināšanas mēģinājumiem pārtraukt vai izbeigt **darījuma attiecības**, pamatojoties uz relevantu līgumisko kārtību atbilstīgi 2. punkta otrajai daļai;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 253

Regulas priekšlikums

39. pants – 3. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ja 1. punktā minētais ekonomikas operators veic riska mazināšanas pasākumus, vienlaikus turpinot tirdzniecību vai to uz laiku pārtraucot, tas apspriežas ar **piegādātājiem** un attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp vietējām un centrālās valdības iestādēm, starptautiskajām vai pilsoniskās sabiedrības organizācijām un skartajām **trešajām personām**, un vienojas par stratēģiju attiecībā uz izmērāmiem riska mazināšanas pasākumiem riska pārvaldības plānā.

Grozījums

Ja 1. punktā minētais ekonomikas operators veic riska mazināšanas pasākumus, vienlaikus turpinot tirdzniecību vai to uz laiku pārtraucot, tas apspriežas ar **darījuma attiecībās iesaistītajām personām** un attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp vietējām un centrālās valdības iestādēm, starptautiskajām vai pilsoniskās sabiedrības organizācijām un skartajām **kopienām**, un vienojas par stratēģiju attiecībā uz izmērāmiem riska mazināšanas pasākumiem riska pārvaldības plānā.

Grozījums Nr. 254

Regulas priekšlikums

39. pants – 3. punkts – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas operators identificē un izvērtē varbūtību, ka tā **piegādes** ķēdē iestāsies negatīva ietekme kādā no X pielikuma 2. punktā uzskaitītajām riska kategorijām, pamatojoties uz pieejamajiem ziņojumiem par trešās puses īstenoto verifikāciju, ko veikusi paziņotā struktūra attiecībā uz piegādātājiem šajā ķēdē, un attiecīgā gadījumā novērtējot savu pienācīgas pārbaudes praksi. Minētie verifikācijas ziņojumi ir saskaņā ar 4. punkta pirmo daļu. Ja minētie trešās personas īstenotās verifikācijas ziņojumi par piegādātājiem nav pieejami, 1. punktā minētais ekonomikas operators riskus savā piegādes ķēdē identificē un novērtē pats savas riska pārvaldības sistēmas ietvaros. Šādos gadījumos 1. punktā minētie ekonomikas operatori trešās personas īstenoto verifikāciju veic attiecībā uz savu piegādes ķēžu pienācīgu pārbaudi, un tam izmanto paziņoto struktūru saskaņā ar 4. punkta pirmo daļu.

Grozījums

Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas operators identificē un izvērtē varbūtību, ka tā **vērtības** ķēdē iestāsies negatīva ietekme kādā no X pielikuma 2. punktā uzskaitītajām riska kategorijām. **Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas operators riskus savā vērtības ķēdē identificē un novērtē savas riska pārvaldības sistēmas ietvaros. Šādos gadījumos 1. punktā minētie ekonomikas operatori trešās personas īstenoto verifikāciju veic attiecībā uz savām pienācīgas pārbaudes ķēdēm, un tam izmanto paziņoto struktūru saskaņā ar 4. punkta pirmo daļu. Ekonomikas operators var arī izmantot pieejamos ziņojumus par trešās puses īstenoto verifikāciju, ko veikusi paziņotā struktūra attiecībā uz darījuma attiecībām šajā ķēdē, un attiecīgā gadījumā novērtējot savu pienācīgas pārbaudes praksi. Minētie verifikācijas ziņojumi ir saskaņā ar 4. punkta pirmo daļu.**

Grozījums Nr. 255

Regulas priekšlikums

39. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Dalībvalstis nodrošina, ka tajās ir spēkā atbildības režīms, saskaņā ar kuru ekonomikas operatorus atbilstoši valsts tiesību aktiem var saukt pie atbildības un tie var atliedzināt kaitējumu, ko radījusi iespējama vai faktiskā nelabvēlīga ietekme uz cilvēktiesībām, vidi vai labu pārvaldību, ko tie vai uzņēmumi, kas atrodas to kontrolē, ir izraisījuši vai veicinājuši ar savu darbību vai bezdarbību.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 256

Regulas priekšlikums

39. pants – 4. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

4. Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas operators nodrošina, ka tā **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku verificē paziņotā struktūrā (“trešās personas īstenota verifikācija”).

Grozījums

4. Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas operators nodrošina, ka tā **vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku **un praksi** verificē paziņotā struktūrā (“trešās personas īstenota verifikācija”).

Grozījums Nr. 257

Regulas priekšlikums

39. pants – 4. punkts – 2. daļa – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) tās darbības joma aptver visas darbības, procesus un sistēmas, ko ekonomikas operators izmanto, lai izpildītu savas **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes prasības saskaņā ar 2., 3. un 5. punktu;

Grozījums

(a) tās darbības joma aptver visas darbības, procesus un sistēmas, ko ekonomikas operators izmanto, lai izpildītu savas **vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes prasības saskaņā ar 2., 3. un 5. punktu;

Grozījums Nr. 258

Regulas priekšlikums

39. pants – 4. punkts – 2. daļa – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) tās mērķis ir noteikt, vai to ekonomikas operatoru **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes prakse, kuri baterijas laiž tirgū, atbilst 2., 3. un 5. punktam;

Grozījums

(b) tās mērķis ir noteikt, vai to ekonomikas operatoru **vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes prakse, kuri baterijas laiž tirgū, atbilst 2., 3. un 5. punktam, **kā arī attiecīgā gadījumā tiek veiktas uzņēmumu pārbaudes un vākta informācija no ieinteresētajām personām;**

Grozījums Nr. 259

Regulas priekšlikums

39. pants – 4. punkts – 2. daļa – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) tajā ekonomikas operatoriem, kuri laiž baterijas tirgū, sniedz ieteikumus, kā uzlabot **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes praksi;

Grozījums

(c) tajā ekonomikas operatoriem, kuri laiž baterijas tirgū, sniedz ieteikumus, kā uzlabot **vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes praksi;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 260

Regulas priekšlikums

39. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas operators pēc dalībvalstu tirgus uzraudzības iestāžu pieprasījuma dara tām pieejamus ziņojumus par visām trešās puses īstenotām verifikācijām, kas veiktas saskaņā ar 4. punktu, vai pierādījumus par atbilstību **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes shēmai, ko Komisija atzinusi saskaņā ar 72. pantu.

Grozījums

5. Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas operators pēc dalībvalstu tirgus uzraudzības iestāžu pieprasījuma dara tām pieejamus ziņojumus par visām trešās puses īstenotām verifikācijām, kas veiktas saskaņā ar 4. punktu, vai pierādījumus par atbilstību **vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes shēmai, ko Komisija atzinusi saskaņā ar 72. pantu.

Grozījums Nr. 261

Regulas priekšlikums

39. pants – 6. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

6. Šā panta 1. punktā minētie ekonomikas operatori, pienācīgi ņemot vērā uzņēmējdarbības konfidencialitāti un citus konkurences apsvērumus, saviem tiešajiem pircējiem leļupējā **piegādes** ķēdē dara pieejamu visu informāciju, kas iegūta un glabāta saskaņā ar piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku.

Grozījums

6. Šā panta 1. punktā minētie ekonomikas operatori, pienācīgi ņemot vērā uzņēmējdarbības konfidencialitāti un citus konkurences apsvērumus, saviem tiešajiem pircējiem leļupējā **vērtības** ķēdē dara pieejamu visu informāciju, kas iegūta un glabāta saskaņā ar piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku.

Grozījums Nr. 262

Regulas priekšlikums

39. pants – 6. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas operators katru gadu iespējami plaši, tostarp internetā, publiski ziņo par savu **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku. Minētajā ziņojumā, pienācīgi ņemot vērā uzņēmējdarbības konfidencialitāti un citus konkurences apsvērumus, izklāsta, kādus pasākumus ekonomikas operators veicis, lai izpildītu 2. un 3. punkta prasības, tostarp to, kāda būtiska negatīva ietekme konstatēta X pielikuma 2. punktā uzskaitītajās riska kategorijās un kā šī ietekme novērsta, kā arī iekļauj kopsavilkuma ziņojumu par trešās personas īstenotajām verifikācijām, kas veiktas saskaņā ar 4. punktu, t. sk. paziņotās struktūras nosaukumu.

Grozījums

Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas operators katru gadu iespējami plaši, tostarp internetā, publiski ziņo par savu **vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku **galvenokārt attiecībā uz izejvielām, kas iekļautas katrā tirgū laistās baterijas modelī**. Minētajā ziņojumā, pienācīgi ņemot vērā uzņēmējdarbības konfidencialitāti un citus konkurences apsvērumus, **galalietotājiem viegli saprotamā veidā un skaidri norādot attiecīgās baterijas**, izklāsta, kādus pasākumus ekonomikas operators veicis, lai izpildītu 2. un 3. punkta prasības, tostarp to, kāda būtiska negatīva ietekme konstatēta X pielikuma 2. punktā uzskaitītajās riska kategorijās un kā šī ietekme novērsta, kā arī iekļauj kopsavilkuma ziņojumu par trešās personas īstenotajām verifikācijām, kas veiktas saskaņā ar 4. punktu, t. sk. paziņotās struktūras nosaukumu.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 263
Regulas priekšlikums
39. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. Komisija par šā panta 2. un 3. punktā minēto pienācīgas pārbaudes prasību piemērošanu izstrādā norādījumus, ņemot vērā X pielikuma 2. punktā minētos sociālos un vidiskos riskus un jo sevišķi ievērojot X pielikuma 3. punktā minētos starptautiskos instrumentus.

Grozījums

7. Komisija par šā panta 2. un 3. punktā minēto pienācīgas pārbaudes prasību piemērošanu izstrādā norādījumus, ņemot vērā X pielikuma 2. punktā minētos sociālos un vidiskos riskus un jo sevišķi ievērojot X pielikuma 3. **un 3.a** punktā minētos starptautiskos instrumentus.

Grozījums Nr. 264
Regulas priekšlikums
39. pants – 7.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

7.a Dalībvalstis sniedz īpašu tehnisko palīdzību ekonomikas operatoriem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai nodrošinātu atbilstību šajā pantā izklāstītajām vērtības ķēdes pienācīgas pārbaudes prasībām. Valsts bateriju kompetences centri, kas izveidoti saskaņā ar 68.b pantu, var palīdzēt dalībvalstīm šāda tehniskā atbalsta sniegšanā.

Grozījums Nr. 265
Regulas priekšlikums
39. pants – 7.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

7.b Lai dalībvalstis varētu nodrošināt, ka šo regulu pienācīgi ievēro atbilstoši 69. pantam, dalībvalstis ir atbildīgas par atbilstīgu pārbaudžu veikšanu.

Pirmajā daļā minētās pārbaudes veic, izmantojot uz risku balstītu pieeju, tostarp gadījumos, kad kompetentās iestādes rīcībā ir attiecīga informācija, piemēram, pamatojoties uz trešo personu pamatotām bažām par ekonomikas operatora atbilstību šīs regulas prasībām.

Pirmajā daļā minētajās pārbaudēs cita starpā būtu jāietver pārbaudes uz vietas, tostarp ekonomikas operatora telpās.

Ekonomikas operatori piedāvā visu vajadzīgo palīdzību, lai atvieglotu pirmajā daļā minēto pārbaudžu veikšanu, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi telpām un dokumentācijas un uzskaites uzrādīšanu.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Lai nodrošinātu dalībvalstu kompetento iestāžu uzdevumu skaidrību un rīcības konsekvenci, Komisija sagatavo vadlīnijas, kurās ir izklāstīti pasākumi, kas jāveic dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kuras veic pirmajā daļā minētās pārbaudes. Minētajās vadlīnijās attiecīgā gadījumā iekļauj to dokumentu paraugus, kuri sekmē šīs regulas īstenošanu.

Dalībvalsts veic uzskaiti par pirmajā daļā minētajām pārbaudēm, kā arī saistībā ar konkrētām norādēm par to būtību un rezultātiem un visu tādu paziņojumu uzskaiti attiecībā uz korektīvām darbībām, ko sniedz saskaņā 69. pantu.

Grozījums Nr. 266

Regulas priekšlikums

39. pants – 8. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) grozītu X pielikuma starptautisko instrumentu sarakstu saskaņā ar progresu, kas panākts attiecīgajos starptautiskajos forumos;

Grozījums Nr. 267

Regulas priekšlikums

39. pants – 8. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(b) grozītu 1. punktā minētajam ekonomikas operatoram uzliktos 2. līdz 4. punktā minētos pienākumus, ņemot vērā grozījumus Regulā (ES) 2017/821 un **izmaiņas ieteikumos par pienācīgu pārbaudi**, kas izklāstīti **ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīniju I pielikumā**.

(b) grozītu 1. punktā minētajam ekonomikas operatoram uzliktos 2. līdz 4. punktā minētos pienākumus, ņemot vērā grozījumus Regulā (ES) 2017/821 un **grozītu starptautiski atzītu pienācīgas pārbaudes instrumentu**, kas izklāstīti **X pielikuma 3.a punktā, sarakstu**.

Grozījums Nr. 268

Regulas priekšlikums

39. pants – 8. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) **izveidotu un grozītu augsta riska jomu sarakstu, ņemot vērā ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 269

Regulas priekšlikums

39. pants – 8.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

8.a Ja tiek pieņemti turpmāki Savienības tiesību akti, ar kuriem paredz vispārīgus noteikumus par ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību un pienācīgu rūpību, šā panta 2.–5. punktā un X pielikumā izklāstītos noteikumus uzskata par šādus turpmākus Savienības tiesību aktus papildinošiem.

Sešu mēnešu laikā pēc tā jaunā Savienības tiesību akta stāšanās spēkā, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību un pienācīgu pārbaudi, Komisijai novērtē, vai minētā jaunā Savienības tiesību akta dēļ ir nepieciešams grozīt šā panta 2.–5. punktu vai X pielikumu, vai abus un attiecīgā gadījumā pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, lai attiecīgi grozītu šos noteikumus.

Minētais deleģētais akts neskar šā panta 2.–5. punktā vai X pielikumā noteiktos pienākumus, kas īpaši attiecas uz ekonomikas operatoriem, kuri laiž baterijas tirgū. Visi papildu pienācīgas pārbaudes pienākumi, kas noteikti minētajā deleģētajā aktā ekonomikas operatoriem, nodrošina vismaz tādu pašu aizsardzības līmeni, kāds paredzēts šajā regulā, neradot nekādu nevajadzīgu administratīvo slogu.

Grozījums Nr. 270

Regulas priekšlikums

40. pants – 4. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Pilnvarotais pārstāvis veic uzdevumus, kas norādīti no izgatavotāja saņemtajā pilnvarojumā. Pilnvarotais pārstāvis pēc pieprasījuma iesniedz kompetentajai iestādei pilnvarojuma kopiju. Pilnvarojums pilnvarotajam pārstāvim ļauj veikt vismaz šādas darbības:

4. Pilnvarotais pārstāvis veic uzdevumus, kas norādīti no izgatavotāja saņemtajā pilnvarojumā. **Pilnvarotajam pārstāvim ir attiecīgie organizatoriskie un finansiālie līdzekļi, lai veiktu pilnvarojumā noteiktos uzdevumus.** Pilnvarotais pārstāvis pēc pieprasījuma iesniedz kompetentajai iestādei pilnvarojuma, **kas sagatavots kompetentās iestādes noteiktā Savienības valodā,** kopiju. Pilnvarojums pilnvarotajam pārstāvim ļauj veikt vismaz šādas darbības:

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 271

Regulas priekšlikums

40. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Ja tiek uzskatīts vai ir pamats uzskatīt, ka baterija rada risku, pilnvarotie pārstāvji par to nekavējoties informē tirgus uzraudzības iestādes.

Grozījums Nr. 272

Regulas priekšlikums

41. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Importētāji laiž tirgū vai ekspluatācijā tikai tādu bateriju, kas atbilst II un III nodaļas prasībām.

1. Importētāji laiž tirgū vai ekspluatācijā tikai tādu bateriju, kas atbilst II un III nodaļas **un 39. panta** prasībām.

Grozījums Nr. 273

Regulas priekšlikums

41. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ja importētājs uzskata vai tam ir iemesls uzskatīt, ka baterija neatbilst II un III nodaļas prasībām, tas bateriju nelaiž tirgū vai ekspluatācijā, iekams nav panākta tās atbilstība. Turklāt, ja baterija rada risku, importētājs par to informē izgatavotāju un tirgus uzraudzības iestādes.

Ja importētājs uzskata vai tam ir iemesls uzskatīt, ka baterija neatbilst II un III nodaļas **un 39. panta** prasībām, tas bateriju nelaiž tirgū vai ekspluatācijā, iekams nav panākta tās atbilstība. Turklāt, ja **tas uzskata vai tam ir pamats uzskatīt, ka** baterija rada risku, importētājs par to **nekavējoties** informē izgatavotāju un tirgus uzraudzības iestādes.

Grozījums Nr. 274

Regulas priekšlikums

41. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6. Ja to uzskata par lietderīgu saistībā ar baterijas radīto risku, importētāji cilvēka veselības un patērētāju drošuma aizsardzības nolūkā testē tirgotos bateriju paraugus, izmeklē un, ja vajadzīgs, uztur sūdzību, neatbilstīgu bateriju un atsauktu bateriju reģistru, kā arī par šādu uzraudzību pastāvīgi informē izplatītājus.

6. Ja to uzskata par lietderīgu saistībā ar baterijas radīto risku, importētāji cilvēka veselības, **vides** un patērētāju drošuma aizsardzības nolūkā testē tirgotos bateriju paraugus, izmeklē un, ja vajadzīgs, uztur sūdzību, neatbilstīgu bateriju un atsauktu bateriju reģistru, kā arī par šādu uzraudzību pastāvīgi informē izplatītājus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 275
Regulas priekšlikums
41. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. Importētāji, kas uzskata vai kam ir iemesls uzskatīt, ka baterija, ko tie ir laiduši tirgū vai ekspluatācijā, neatbilst II un III nodaļas prasībām, nekavējoties veic korektīvos pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu baterijas atbilstību vai arī attiecīgā gadījumā to izņemtu vai atsauktu. Turklāt, ja baterija rada risku, importētāji nekavējoties par to informē tās dalībvalsts valsts iestādi, kuras tirgū tie bateriju ir darījuši pieejamu, norādot sīku informāciju par neatbilstību un par veiktajiem korektīvajiem pasākumiem.

Grozījums

7. Importētāji, kas uzskata vai kam ir iemesls uzskatīt, ka baterija, ko tie ir laiduši tirgū vai ekspluatācijā, neatbilst II un III nodaļas **un 39. panta** prasībām, nekavējoties veic korektīvos pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu baterijas atbilstību vai arī attiecīgā gadījumā to izņemtu vai atsauktu. Turklāt, ja **tie uzskata vai tiem ir pamats uzskatīt, ka** baterija rada risku, importētāji nekavējoties par to informē tās dalībvalsts valsts iestādi, kuras tirgū tie bateriju ir darījuši pieejamu, norādot sīku informāciju par neatbilstību un par veiktajiem korektīvajiem pasākumiem.

Grozījums Nr. 276
Regulas priekšlikums
42. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) **izgatavotājs, izgatavotāja pilnvarotais pārstāvis, importētājs vai citi izplatītāji** ir reģistrēti dalībvalsts teritorijā saskaņā ar 46. pantu;

Grozījums

(a) **ražotājs** ir **reģistrēts** dalībvalsts teritorijā saskaņā ar 46. pantu;

Grozījums Nr. 277
Regulas priekšlikums
42. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Ja izplatītājs uzskata vai tam ir iemesls uzskatīt, ka baterija neatbilst II un III nodaļas prasībām, izplatītājs bateriju nedara pieejamu tirgū, iekams nav panākta tās atbilstība. Turklāt, ja baterija rada risku, izplatītājs par to informē izgatavotāju vai importētāju, kā arī attiecīgās tirgus uzraudzības iestādes.

Grozījums

3. Ja izplatītājs uzskata vai tam ir iemesls uzskatīt, ka baterija neatbilst II un III nodaļas **un 39. panta** prasībām, izplatītājs bateriju nedara pieejamu tirgū, iekams nav panākta tās atbilstība. Turklāt, ja **tas uzskata vai tam ir pamats uzskatīt, ka** baterija rada risku, izplatītājs par to informē izgatavotāju vai importētāju, kā arī attiecīgās tirgus uzraudzības iestādes.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 278
Regulas priekšlikums
42. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Izplatītāji, kas uzskata vai kam ir iemesls uzskatīt, ka baterija, kuru tie ir darījuši pieejamu tirgū, neatbilst II un III nodaļas prasībām, pārliecinās, ka tiek veikti korektīvi pasākumi, kas nepieciešami, lai panāktu minētās baterijas atbilstību vai, ja vajadzīgs, lai izņemtu to no tirgus vai atsauktu. Turklāt, ja baterija rada risku, izplatītāji nekavējoties par to informē **tās dalībvalsts** valsts **iestādi, kuras** tirgū tie bateriju ir darījuši pieejamu, norādot sīku informāciju **jo īpaši** par neatbilstību un par veiktajiem korektīvajiem pasākumiem.

Grozījums

5. Izplatītāji, kas uzskata vai kam ir iemesls uzskatīt, ka baterija, kuru tie ir darījuši pieejamu tirgū, neatbilst II un III nodaļas **un 39. panta** prasībām, pārliecinās, ka tiek veikti korektīvi pasākumi, kas nepieciešami, lai panāktu minētās baterijas atbilstību vai, ja vajadzīgs, lai izņemtu to no tirgus vai atsauktu. Turklāt, ja **tie uzskata vai tiem ir pamats uzskatīt, ka** baterija rada risku, izplatītāji nekavējoties par to informē **to dalībvalstu** valsts **iestādes, kuru** tirgū tie bateriju ir darījuši pieejamu, norādot sīku informāciju par neatbilstību un par veiktajiem korektīvajiem pasākumiem.

Grozījums Nr. 279
Regulas priekšlikums
42. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

6. Pēc argumentēta valsts iestādes pieprasījuma izplatītāji **tai** viegli saprotamā valodā sniedz visu informāciju un tehnisko dokumentāciju, kas nepieciešama, lai pierādītu baterijas atbilstību II un III nodaļā izklāstītajām prasībām. Informāciju un tehnisko dokumentāciju sniedz vai nu papīra, vai elektroniskā formātā. Izplatītāji pēc valsts iestādes pieprasījuma sadarbojas ar to jebkurā pasākumā, kas tiek veikts, lai novērstu riskus, kurus rada baterija, ko tie ir darījuši pieejamu tirgū.

Grozījums

6. Pēc argumentēta valsts iestādes pieprasījuma izplatītāji **minētajai iestādei** viegli saprotamā valodā sniedz visu informāciju un tehnisko dokumentāciju, kas nepieciešama, lai pierādītu baterijas atbilstību II un III nodaļā, **kā arī 39. pantā** izklāstītajām prasībām. Informāciju un tehnisko dokumentāciju sniedz vai nu papīra, vai elektroniskā formātā. Izplatītāji pēc valsts iestādes pieprasījuma sadarbojas ar to jebkurā pasākumā, kas tiek veikts, lai novērstu riskus, kurus rada baterija, ko tie ir darījuši pieejamu tirgū.

Grozījums Nr. 280
Regulas priekšlikums
43. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Izpildes pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka to pārzināto bateriju uzglabāšanas, iepakojšanas, adresēšanas vai izsūtīšanas apstākļi negatīvi neietekmē tās atbilstību II un **III** nodaļas prasībām.

Grozījums

Izpildes pakalpojumu sniedzēji, **tostarp tiešsaistes tirdzniecības vietas**, nodrošina, ka to pārzināto bateriju uzglabāšanas, iepakojšanas, adresēšanas vai izsūtīšanas apstākļi negatīvi neietekmē tās atbilstību II, **III** un **VII** nodaļas prasībām.

Neskarot attiecīgo ekonomikas operatoru pienākumus, kas izklāstīti VI nodaļā, izpildes pakalpojumu sniedzēji papildus prasībām, kas minētas pirmajā daļā, veic arī 40. panta 4. punkta d) apakšpunktā un 4.a punktā noteiktos uzdevumus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 281**Regulas priekšlikums****44. pants – 1. punkts – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Importētāju vai izplatītāju par izgatavotāju šīs regulas izpratnē uzskata un uz šo importētāju vai izplatītāju 40. pantā minētos izgatavotāja pienākumus attiecina tad, ja:

Grozījums

Importētāju vai izplatītāju par izgatavotāju šīs regulas izpratnē uzskata un uz šo importētāju vai izplatītāju 38. pantā minētos izgatavotāja pienākumus attiecina tad, ja **ir spēkā kāds no šiem gadījumiem:**

Grozījums Nr. 282**Regulas priekšlikums****44. pants – 1. punkts – b apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(b) tirgū vai ekspluatācijā jau laistu bateriju minētais importētājs vai izplatītājs pārveido tā, ka tas var ietekmēt atbilstību šīs regulas prasībām;

Grozījums

(b) tirgū vai ekspluatācijā jau laistu bateriju minētais importētājs vai izplatītājs pārveido tā, ka tas var ietekmēt atbilstību šīs regulas prasībām; **vai**

Grozījums Nr. 283**Regulas priekšlikums****46. pants – 2. punkts – 2. daļa – d apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(d) norāda, kāda tipa baterijas ražotājs iecerējis pirmo reizi darīt pieejamas tirgū dalībvalsts teritorijā, proti, vai tās ir pārnēsājamas baterijas, rūpnieciskas baterijas, elektrotransportlīdzekļu baterijas vai motorizēto transportlīdzekļu baterijas;

Grozījums

(d) norāda, kāda tipa baterijas ražotājs iecerējis pirmo reizi darīt pieejamas tirgū dalībvalsts teritorijā, proti, vai tās ir pārnēsājamas baterijas, **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas**, rūpnieciskas baterijas, elektrotransportlīdzekļu baterijas vai motorizēto transportlīdzekļu baterijas;

Grozījums Nr. 284**Regulas priekšlikums****46. pants – 2. punkts – 2. daļa – da apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

(da) norāda, kāda ķīmiskā sastāva baterijas ražotājs iecerējis pirmo reizi darīt pieejamas dalībvalsts teritorijā;

Grozījums

(da) **norāda, kāda ķīmiskā sastāva baterijas ražotājs iecerējis pirmo reizi darīt pieejamas dalībvalsts teritorijā;**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 285

Regulas priekšlikums

46. pants – 2. punkts – 2. daļa – f apakšpunkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

(f) sniedz informāciju, kā ražotājs izpilda 47. pantā minētos pienākumus un 48. un 49. pantā minētās prasības, proti:

Grozījums

(f) sniedz informāciju, kā ražotājs izpilda 47. pantā minētos pienākumus un 48., **48.a** un 49. pantā minētās prasības, proti:

Grozījums Nr. 286

Regulas priekšlikums

46. pants – 2. punkts – 2. daļa – f apakšpunkts – i punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

(i) attiecībā uz pārnēsājamām baterijām šā f) apakšpunkta prasības izpilda:

Grozījums

(i) attiecībā uz pārnēsājamām baterijām **un vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām** šā f) apakšpunkta prasības izpilda:

Grozījums Nr. 287

Regulas priekšlikums

46. pants – 2. punkts – 2. daļa – f apakšpunkts – i punkts – 1. ievilkums

Komisijas ierosinātais teksts

— iesniedzot deklarāciju, kas apliecina, ka ražotājs ir ieviesis pasākumus, lai izpildītu 47. pantā minētos ražotāja atbildības pienākumus, ka ir ieviesti pasākumi, lai izpildītu 48. panta 1. punktā noteiktos dalītās savākšanas pienākumus attiecībā uz ražotāja piegādāto bateriju daudzumu, un ka ir ieviesta sistēma, ar ko nodrošina, ka kompetentajām iestādēm paziņotie dati ir ticami;

Grozījums

— iesniedzot deklarāciju, kas apliecina, ka ražotājs ir ieviesis pasākumus, lai izpildītu 47. pantā minētos ražotāja atbildības pienākumus, ka ir ieviesti pasākumi, lai izpildītu 48. panta 1. punktā **un 48.a panta 1. punktā** noteiktos dalītās savākšanas pienākumus attiecībā uz ražotāja piegādāto bateriju daudzumu, un ka ir ieviesta sistēma, ar ko nodrošina, ka kompetentajām iestādēm paziņotie dati ir ticami;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 288**Regulas priekšlikums****46. pants – 2. punkts – 2. daļa – f apakšpunkts – i punkts – 2. ievilkums**

Komisijas ierosinātais teksts

- attiecīgā gadījumā norādot tās ražotāju atbildības organizācijas nosaukumu un kontaktinformāciju, **t. sk. pasta indeksu un vietu, ielas nosaukumu un numuru, valsti, telefona un faksa** numuru, interneta adresi un e-pasta adresi, **un** valsts identifikācijas kodu, kurai ražotājs uzticējies izpildīt savas paplašinātas ražotāju atbildības pienākumus saskaņā ar 47. panta 2. punktu, t. sk. ražotāju atbildības organizācijas komercreģistra numuru vai citu līdzvērtīgu oficiālu reģistrācijas numuru, t. sk. Eiropas nodokļu maksātāja numuru vai valsts nodokļu maksātāja numuru, un iesniedzot pārstāvētā ražotāja pilnvarojumu;

Grozījums

- attiecīgā gadījumā norādot tās ražotāju atbildības organizācijas nosaukumu un kontaktinformāciju, **tostarp pilnīgu** pasta **adresi, tālruna** numuru, interneta adresi un e-pasta adresi, **kā arī** valsts identifikācijas kodu, kurai ražotājs uzticējies izpildīt savas paplašinātas ražotāju atbildības pienākumus saskaņā ar 47. panta 2. **un 4.** punktu, t. sk. ražotāju atbildības organizācijas komercreģistra numuru vai citu līdzvērtīgu oficiālu reģistrācijas numuru, t. sk. Eiropas nodokļu maksātāja numuru vai valsts nodokļu maksātāja numuru, un iesniedzot pārstāvētā ražotāja pilnvarojumu;

Grozījums Nr. 289**Regulas priekšlikums****46. pants – 2. punkts – 2. daļa – f apakšpunkts – i punkts – 2.a ievilkums (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

- ja ražotāju atbildības organizācija pārstāv vairākus ražotājus, tā atsevišķi norāda, kā katrs pārstāvētais ražotājs izpilda 47. pantā minētos pienākumus;

Grozījums

- ja ražotāju atbildības organizācija pārstāv vairākus ražotājus, tā atsevišķi norāda, kā katrs pārstāvētais ražotājs izpilda 47. pantā minētos pienākumus;

Grozījums Nr. 290**Regulas priekšlikums****46. pants – 2. punkts – 2. daļa – f apakšpunkts – ii punkts – 2. ievilkums**

Komisijas ierosinātais teksts

- attiecīgā gadījumā norādot tās ražotāju atbildības organizācijas valsts identifikācijas kodu, kurai ražotājs uzticējies izpildīt savas paplašinātas ražotāju atbildības pienākumus saskaņā ar 47. panta 2. un 4. punktu, t. sk. ražotāju atbildības organizācijas komercreģistra numuru vai citu līdzvērtīgu oficiālu reģistrācijas numuru, t. sk. Eiropas nodokļu maksātāja numuru vai valsts nodokļu maksātāja numuru, un iesniedzot pārstāvētā ražotāja pilnvarojumu;

Grozījums

- attiecīgā gadījumā norādot tās ražotāju atbildības organizācijas **nosaukumu un kontaktinformāciju, tostarp pasta adresi, tālruna numuru un e-pasta un interneta adresi, kā arī** valsts identifikācijas kodu, kurai ražotājs uzticējies izpildīt savas paplašinātas ražotāju atbildības pienākumus saskaņā ar 47. panta 2. un 4. punktu, t. sk. ražotāju atbildības organizācijas komercreģistra numuru vai citu līdzvērtīgu oficiālu reģistrācijas numuru, t. sk. Eiropas nodokļu maksātāja numuru vai valsts nodokļu maksātāja numuru, un iesniedzot pārstāvētā ražotāja pilnvarojumu;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 291

Regulas priekšlikums

46. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Ražotāji, kas piegādā baterijas, izmantojot tālsaziņu, ir reģistrēti dalībvalstī, kurai tie baterijas pārdod. Ja šādi ražotāji nav reģistrēti dalībvalstī, kurai tie baterijas pārdod, tie reģistrē savu pilnvaroto pārstāvi.

Grozījums Nr. 292

Regulas priekšlikums

46. pants – 3. punkts – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(da) var atteikt ražotāja nodrošināto reģistrāciju, ja tas pilnībā vai daļēji nav izpildījis 2. punktā izklāstīto pienākumu;

Grozījums Nr. 293

Regulas priekšlikums

46. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a bateriju ražotāji tiešsaistes tirdzniecības vietām sniedz informāciju par savu reģistrāciju vai pilnvaroto pārstāvi dalībvalstīs, kurām tie pārdod preces.

Grozījums Nr. 294

Regulas priekšlikums

47. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) **organizēt** bateriju atkritumu **dalītu savākšanu** saskaņā ar 48. un 49. pantu un bateriju atkritumu tālāku transportēšanu, sagatavošanu pārprofilēšanai un pārražošanai, apstrādi un reciklēšanu, **ieskaitot vajadzīgos** drošuma **pasākumus**, saskaņā ar 56. pantu;

(a) **segt vismaz izmaksas, kas minētas Direktīvas 2008/98/EK 8.a panta 4. punkta a) apakšpunktā, tostarp izmaksas, kas saistītas ar** bateriju atkritumu **dalītas savākšanas organizēšanu** saskaņā ar 48., **48.a** un 49. pantu un bateriju atkritumu tālāku transportēšanu, sagatavošanu pārprofilēšanai un pārražošanai, apstrādi, **sagatavošanu atkalizmantošanai** un reciklēšanu **un ar vajadzīgajiem** drošuma **pasākumiem**, saskaņā ar 56. pantu;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 295**Regulas priekšlikums****47. pants – 1. punkts – c apakšpunkts***Komisijas ierosinātais teksts*

(c) veicināt bateriju dalītu savākšanu, tostarp segt izmaksas par apsekojumiem, kuros tiek apzinātas baterijas, ko tiešie lietotāji izmetuši nepareizi, saskaņā ar 48. panta 1. punktu;

Grozījums

(c) veicināt bateriju dalītu savākšanu, tostarp segt izmaksas par **datu vākšanu un regulāriem** apsekojumiem, kuros tiek apzinātas baterijas, ko tiešie lietotāji izmetuši nepareizi, saskaņā ar 48. panta 1. punktu;

Grozījums Nr. 296**Regulas priekšlikums****47. pants – 1. punkts – da apakšpunkts (jauns)***Komisijas ierosinātais teksts**Grozījums*

(da) *organizēt izpratnes veicināšanas kampaņas un/vai no-
teikt ekonomiskus stimulus, tostarp tos, kas minēti
Direktīvas 2008/98/EK IV pielikumā, lai mudinātu tiešos
lietotājus atbrīvoties no bateriju atkritumiem tādā veidā,
kurš atbilst informācijai par bateriju atkritumu rašanās
novēršanu un apsaimniekošanu, kas tiem darīta zināma
saskaņā ar 60. panta 1. punktu;*

Grozījums Nr. 297**Regulas priekšlikums****47. pants – 1. punkts – e apakšpunkts***Komisijas ierosinātais teksts*

(e) finansēt a) līdz **d**) apakšpunktā minētās darbības.

Grozījums

(e) finansēt a) līdz **da**) apakšpunktā minētās darbības.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 298

Regulas priekšlikums

47. pants – 3. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (a) ir ar **organizatoriskajiem un** finansiālajiem līdzekļiem, kas nepieciešami, lai izpildītu 1. punktā minētos paplašinātas ražotāja atbildības pienākumus;

Grozījums

- (a) ir ar **finansiālajiem vai** finansiālajiem **un organizatoriskajiem** līdzekļiem, kas nepieciešami, lai izpildītu 1. punktā minētos paplašinātas ražotāja atbildības pienākumus;

Grozījums Nr. 299

Regulas priekšlikums

47. pants – 4. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (a) tiek modulētas **vismaz** pēc bateriju tipa un ķīmiskā sastāva, attiecīgi ņemot vērā to, vai baterijas ir atkārtoti uzlādējamas, un to, cik daudz reciklētu materiālu izmantots bateriju izgatavošanā;

Grozījums

- (a) tiek modulētas **saskaņā ar kritērijiem, kas noteikti Direktīvas 2008/98/EK 8.a panta 4. punkta b) apakšpunktā, un** pēc bateriju tipa un ķīmiskā sastāva, attiecīgi ņemot vērā to, vai baterijas ir atkārtoti uzlādējamas, **ilgizturīgas** un to, cik daudz reciklētu materiālu izmantots bateriju izgatavošanā, **kā arī ņemot vērā to, vai baterijas ir pārražojamas vai pārprofilējamas, un to oglekļa pēdu;**

Grozījums Nr. 300

Regulas priekšlikums

47. pants – 4. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (b) tiek pielāgotas tā, lai ņemtu vērā visus ieņēmumus, ko ražotāju atbildības organizācijas gūst no atkalizmantošanas un no tādu sekundāro izejmateriālu pārdošanas, kas iegūti no baterijām un bateriju atkritumiem;

Grozījums

- (b) tiek pielāgotas tā, lai ņemtu vērā visus ieņēmumus, ko ražotāju atbildības organizācijas gūst no atkalizmantošanas, **pārražošanas, pārprofilēšanas** un no tādu sekundāro izejmateriālu pārdošanas, kas iegūti no baterijām un bateriju atkritumiem;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 301
Regulas priekšlikums
47. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Ja saskaņā ar 48. panta 2. punktu, 49. panta 3. punktu, 53. panta 1. punktu, 56. panta 1. punktu un 61. panta 1., 2. un 3. punktu darbības, ar ko izpilda šā panta 1. punkta a) līdz d) apakšpunktā minētos pienākumus, veic trešā persona, nevis ražotājs vai ražotāju atbildības organizācija, izmaksas, kuras jāsedz ražotājiem, nepārsniedz izmaksas, kas nepieciešamas, lai šīs darbības veiktu izmaksefektīvā veidā. Šādas izmaksas pārredzami nosaka ražotāju un trešo personu starpā, un tās pielāgo tā, lai ņemtu vērā jebkādas ieņēmumus no atkalizmantošanas un no tādu sekundāro izejmateriālu pārdošanas, kas iegūti no baterijām un bateriju atkritumiem;

Grozījums

5. Ja saskaņā ar 48. panta 2. punktu, **48.a panta 2. punktu**, 49. panta 3. punktu, 53. panta 1. punktu, 56. panta 1. punktu un 61. panta 1., 2. un 3. punktu darbības, ar ko izpilda šā panta 1. punkta a) līdz d) apakšpunktā minētos pienākumus, veic trešā persona, nevis ražotājs vai ražotāju atbildības organizācija, izmaksas, kuras jāsedz ražotājiem, nepārsniedz izmaksas, kas nepieciešamas, lai šīs darbības veiktu izmaksefektīvā veidā. Šādas izmaksas pārredzami nosaka ražotāju un trešo personu starpā, un tās pielāgo tā, lai ņemtu vērā jebkādas ieņēmumus no atkalizmantošanas, **pārražošanas, pārprofilēšanas** un no tādu sekundāro izejmateriālu pārdošanas, kas iegūti no baterijām un bateriju atkritumiem;

Grozījums Nr. 302
Regulas priekšlikums
47. pants – 6. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

6. **Ražotāju** atbildības **organizācijas** piesakās atļaujas saņemšanai no kompetentās iestādes. Atļauju piešķir tikai tad, ja ir pierādīts, ka ražotāju atbildības organizācijas veiktie pasākumi ir pietiekami, lai izpildītu šajā **pantā** noteiktos pienākumus attiecībā uz to bateriju daudzumu, ko dalībvalsts teritorijā pirmo reizi dara pieejamu tirgū ražotāji, kuru vārdā šī ražotāju atbildības organizācija rīkojas. Kompetentā iestāde regulāri **verificē**, vai joprojām tiek ievēroti 1., 3., 4. un 5. punktā **noteiktie** atļaujas piešķiršanas nosacījumi. **Kompetentās iestādes sīkāk nosaka atļaujas piešķiršanas procedūru un atbilstības verificācijas kārtību, tostarp to, kāda informācija ražotājiem šajā sakarā ir jāsniedz.**

Grozījums

6. **Ražotājs vai ražotāju** atbildības **organizācija, kas rīkojas tā vārdā**, piesakās atļaujas saņemšanai no kompetentās iestādes. Atļauju piešķir tikai tad, ja ir pierādīts, ka **ražotāja vai** ražotāju atbildības organizācijas veiktie pasākumi ir pietiekami **un ka tai ir finansiālie vai finansiālie un organizatoriskie līdzekļi**, lai izpildītu šajā **nodaļā** noteiktos pienākumus attiecībā uz to bateriju daudzumu, ko dalībvalsts teritorijā pirmo reizi dara pieejamu tirgū ražotāji, kuru vārdā šī ražotāju atbildības organizācija rīkojas, **un tā sasniedz šajā regulā noteiktos mērķus attiecībā uz bateriju atkritumu atsevišķu savākšanu, reciklēšanas līmeni un reciklēšanas efektivitāti**. Kompetentā iestāde regulāri **un vismaz reizi trijos gados pārlicinās**, vai joprojām tiek ievēroti 1., 3., 4. un 5. punktā **paredzētie** atļaujas piešķiršanas nosacījumi. **Ja netiek sasniegti 48. panta 4. punktā vai 48.a panta 5. punktā minētie savākšanas mērķrādītāji vai ja ražotājs vai ražotāju atbildības organizācija ir pārkāpusi 49. panta 1., 2. un 3. punktu, atļauju var anulēt.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 303

Regulas priekšlikums

47. pants – 6. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ražotāju atbildības **organizācijas** bez liekas kavēšanās paziņo kompetentajai iestādei par visām izmaiņām atļaujas pieteikumā iekļautajā informācijā, par visām izmaiņām, kas skar atļaujas piešķiršanas noteikumus, un par galīgu darbības izbeigšanu.

Grozījums

Ražotājs vai ražotāju atbildības **organizācija, kas rīkojas tā vārdā**, bez liekas kavēšanās paziņo kompetentajai iestādei par visām izmaiņām atļaujas pieteikumā iekļautajā informācijā, par visām izmaiņām, kas skar atļaujas piešķiršanas noteikumus, un par galīgu darbības izbeigšanu.

Grozījums Nr. 304

Regulas priekšlikums

47. pants – 9. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) dalīti savākto bateriju atkritumu daudzums, sasniegtais reciklēšanas līmenis un **reciklēšanas efektivitāte**, pamatojoties uz to bateriju daudzumu, ko pie organizācijas piederošie ražotāji dalībvalstī pirmo reizi darījuši pieejamu tirgū;

Grozījums

(c) dalīti savākto bateriju atkritumu daudzums, sasniegtais reciklēšanas līmenis, **reciklēšanas efektivitāte** un **atgūto materiālu līmenis**, pamatojoties uz to bateriju daudzumu, ko pie organizācijas piederošie ražotāji dalībvalstī pirmo reizi darījuši pieejamu tirgū;

Grozījums Nr. 305

Regulas priekšlikums

47. pants – 9. punkts – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(da) atkritumu apsaimniekotāju atlases procedūru.

Grozījums Nr. 306

Regulas priekšlikums

47. pants – 10.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

10.a Ja operators nodarbojas ar baterijas atkalizmantošanu, pārprofilēšanu vai pārražošanu, ražotāja paplašinātā atbildība par bateriju no ražotāja tiek nodota šim operatoram.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 307
Regulas priekšlikums
47. pants – 13. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

13. **Direktīvas 2008/98/EK 8. pantu un 8.a pantu baterijām nepiemēro.**

Grozījums

13. **Prasības attiecībā uz paplašinātu ražotāju atbildību un vispārējās minimālās prasības attiecībā uz paplašinātas ražotāju atbildības shēmām, kas noteiktas Direktīvas 2008/98/EK 8.a pantā, uzskata par minimālajām prasībām un tās papildina ar šīs regulas noteikumiem.**

Grozījums Nr. 308
Regulas priekšlikums
48. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, nodrošina, ka tās dalībvalsts teritorijā, kurā tie baterijas pirmo reizi dara pieejamas tirgū, tiek savākti visu pārnēsājamo bateriju atkritumi neatkarīgi no to veida, zīmola vai izcelsmes. Tālāb tie:

Grozījums

1. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, nodrošina, ka tās dalībvalsts teritorijā, kurā tie baterijas pirmo reizi dara pieejamas tirgū, tiek **atsevišķi** savākti visu pārnēsājamo bateriju atkritumi neatkarīgi no to veida, **ķīmiskā sastāva**, zīmola vai izcelsmes. Tālāb tie:

Grozījums Nr. 309
Regulas priekšlikums
48. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) izveido pārnēsājamo bateriju atkritumu savākšanas punktus;

Grozījums

(a) izveido pārnēsājamo bateriju atkritumu **atpakaļpieņemšanas un** savākšanas punktus;

Grozījums Nr. 310
Regulas priekšlikums
48. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. **No tiešajiem lietotājiem, kas nodod** pārnēsājamo bateriju atkritumus 2. punktā minētajos savākšanas punktos, netiek iekasēta maksa un netiek prasīts iegādāties jaunu bateriju.

Grozījums

3. **Tiešie lietotāji var nodot** pārnēsājamo bateriju atkritumus 2. punktā minētajos savākšanas punktos, **un** netiek iekasēta maksa un netiek prasīts iegādāties jaunu bateriju, **kā arī netiek izvirzīta prasība, ka baterijai jābūt iegādātai no ražotājiem, kuri ir izveidojuši savākšanas punktus.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 311

Regulas priekšlikums

48. pants – 4. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

4. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, sasniedz un **ilgstoši** izpilda vismaz šādus pārnēsājamo bateriju atkritumu savākšanas mērķrādītājus, ko aprēķina kā procentuālo daļu no pārnēsājamām baterijām (**izņemot vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas**), kuras ražotājs vai ražotāju atbildības organizācijā sastāvošie ražotāji kopā dalībvalstī pirmo reizi darījuši pieejamas tirgū:

Grozījums

4. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, sasniedz un **katru gadu** izpilda vismaz šādus pārnēsājamo bateriju atkritumu savākšanas mērķrādītājus, ko aprēķina kā procentuālo daļu no pārnēsājamām baterijām, kuras ražotājs vai ražotāju atbildības organizācijā sastāvošie ražotāji kopā dalībvalstī pirmo reizi darījuši pieejamas tirgū:

Grozījums Nr. 312

Regulas priekšlikums

48. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, sasniedz un katru gadu izpilda vismaz šādus vispārlietojamu pārnēsājamo bateriju atkritumu savākšanas mērķrādītājus, ko aprēķina kā procentuālo daļu no vispārlietojamām pārnēsājamām baterijām, kuras attiecīgais ražotājs vai ražotāju atbildības organizācijā sastāvošie ražotāji kopā dalībvalstī pirmo reizi darījuši pieejamas tirgū:

- (a) 45 % līdz ar 2023. gada 31. decembri;
- (b) 70 % līdz ar 2025. gada 31. decembri;
- (c) 80 % līdz ar 2030. gada 31. decembri.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 313
Regulas priekšlikums
48.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

48.a pants

Vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju savākšana

1. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, nodrošina, ka tās dalībvalsts teritorijā, kurā tie baterijas pirmo reizi dara pieejamas tirgū, tiek savākti visu vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumi neatkarīgi no to veida, ķīmiskā sastāva, zīmola vai izcelsmes.

2. To vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju, no kurām radušies atkritumi, ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, nodrošina, ka tās dalībvalsts teritorijā, kurā tie baterijas pirmo reizi dara pieejamas tirgū, tiek bez maksas un bez pienākuma tiešajam lietotājam iegādāties jaunu bateriju vai bez pienākuma tiešajam lietotājam šo bateriju, no kuras radušies atkritumi, iegādāties no šiem ražotājiem, tiek savākti visu vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumi neatkarīgi no to ķīmiskā sastāva, zīmola vai izcelsmes. Tālab tie pieņem atpakaļ vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumus no tiešajiem lietotājiem vai no atpakaļpieņemšanas un savākšanas punktiem, kas izveidoti sadarbībā ar:

- (a) vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju izplatītājiem saskaņā ar 50. panta 1. punktu;
- (b) neatkarīgiem operatoriem, kuri remontē vieglos pārvietošanās līdzekļus;
- (c) publiskajām iestādēm vai trešām personām, kas to vārdā nodarbojas ar atkritumu apsaimniekošanu, saskaņā ar 53. pantu.

3. Atpakaļpieņemšanas sistēma, kas izveidota saskaņā ar 2. punktu, aptver visu dalībvalsts teritoriju, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu un blīvumu, vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu paredzamo apjomu un atrašanos tiešajiem lietotājiem pieejamā un tuvā vietā. Atpakaļpieņemšanas sistēma neaprobežojas tikai ar tiem apgabaliem, kur vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu savākšana un turpmāka apsaimniekošana ir visrentablākā.

4. Tiešie lietotāji, 2. punktā minētajos savākšanas punktos nododot vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumus, drīkst jebkurā gadījumā jebkurā savākšanas punktā nodot jebkuru vieglā pārvietošanās līdzekļa bateriju un to drīkst darīt bez maksas un bez pienākuma iegādāties jaunu bateriju.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, sasniedz un katru gadu izpilda vismaz šādus vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu savākšanas mērķrādītājus, ko aprēķina kā procentuālo daļu no vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām, kuras ražotājs vai ražotāju atbildības organizācijā sastāvošie ražotāji kopā dalībvalstī pirmo reizi darījuši pieejamas tirgū:

(a) 75 % līdz ar 2025. gada 31. decembri;

(b) 85 % līdz ar 2030. gada 31. decembri.

Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, pirmajā apakšpunktā minēto savākšanas rādītāju aprēķina saskaņā ar deleģēto aktu, kas pieņemts saskaņā ar 55. panta 2.b punktu.

6. Uz savākšanas punktiem, kas izveidoti saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu, neattiecas Direktīvas 2008/98/EK prasības par reģistrāciju vai atļaujām.

7. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, prasa atļauju no kompetentās iestādes, kam jāverificē to pasākumu atbilstību, kuri ieviesti, lai nodrošinātu atbilstību šim pantam. Ja atļauju prasa ražotāju atbildības organizācija, atļaujas pieprasījumā skaidri norāda pie tās piederošos aktīvos ražotājus, kurus tā pārstāv.

8. Ražotāju atbildības organizācija nodrošina tās rīcībā esošo datu konfidencialitāti attiecībā uz īpašniekinformāciju vai informāciju, kas ir tieši attiecināma uz atsevišķiem ražotājiem. Kompetentā iestāde atļaujā var paredzēt attiecīgus nosacījumus.

9. Atļauju saskaņā ar 6. punktu drīkst piešķirt tikai tad, ja ir dokumentāri pierādīts, ka ir izpildītas šā panta 1., 2. un 3. punkta prasības un ka ir ieviesti visi pasākumi, kas ļauj sasniegt un ilgstoši izpildīt vismaz 5. punktā minētos savākšanas mērķrādītājus. Ja atļauju prasa ražotāju atbildības organizācija, to piešķir 47. panta 6. punktā minētās atļaujas piešķiršanas ietvaros.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

10. Kompetentā iestāde sīkāk nosaka procedūru, kā tiek piešķirta atļauja saskaņā ar 7. punktu, lai nodrošinātu atbilstību šā panta 1. līdz 4. punkta un 56. panta prasībām. Šī procedūra paredz, ka vajadzīgs neatkarīgu ekspertu ziņojums, kura mērķis ir ex-ante verificēt, ka šajā pantā paredzētie savākšanas pasākumi ir ieviesti tā, lai nodrošinātu šā panta prasību ievērošanu. Tāpat tā paredz, kādā termiņā ir verificējami dažādie etapi un kādā termiņā kompetentajai iestādei ir jāpieņem lēmums; šis termiņš nepārsniedz sešas nedēļas kopš pilnīgas pieteikuma dokumentācijas iesniegšanas.

11. Kompetentā iestāde regulāri un vismaz reizi trijos gados pārlicinās, vai joprojām tiek ievēroti 7. punktā paredzētie atļaujas piešķiršanas nosacījumi. Ja netiek sasniegts 4. punktā minētais savākšanas mērķrādītājs vai ja ražotājs vai ražotāju atbildības organizācija ir būtiski pārkāpusi savus 1. līdz 3. punktā noteiktos pienākumus, atļauju var anulēt.

12. Ražotājs vai ražotāju atbildības organizācija, kas iecelta saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas tā vārdā, nekavējoties paziņo kompetentajai iestādei par visām izmaiņām nosacījumos, ko aptver 7. punktā minētais atļaujas pieteikums, par visām izmaiņām, kas skar atļaujas piešķiršanas noteikumus saskaņā ar 8. punktu, un par galīgu darbības izbeigšanu.

13. Ik pēc pieciem gadiem dalībvalstis vismaz NUTS 2 līmenī apseko savāktu jaukto sadzīves atkritumu un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu plūsmu sastāvu, lai noskaidrotu, kāds ir pārnēsājamo bateriju atkritumu īpatsvars šajās plūsmās. Pirmo apsekojumu veic līdz 2023. gada 31. decembrim. Pamatojoties uz iegūto informāciju, kompetentās iestādes, kad tās saskaņā ar 7. un 10. punktu piešķir vai pārskata atļauju, var prasīt, lai pārnēsājamo bateriju ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas veic korektīvus pasākumus, lai paplašinātu savienoto savākšanas punktu tīklu, un rīko informēšanas kampaņas saskaņā ar 60. panta 1. punktu, atkarībā no tā, kāds pārnēsājamo bateriju atkritumu īpatsvars konstatēts jaukto sadzīves atkritumu un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu plūsmās.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 314

Regulas priekšlikums

49. pants – 1. punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

-1. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, nodrošina, ka tās dalībvalsts teritorijā, kurā tie baterijas pirmo reizi dara pieejamas tirgū, tiek savākti visu motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumi neatkarīgi no to veida, ķīmiskā sastāva, zīmola vai izcelsmes.

Grozījums Nr. 315

Regulas priekšlikums

49. pants – 1. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, pieņem atpakaļ visus motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumus, kas pieder pie tāda tipa baterijām, ko tie pirmo reizi darījuši pieejamas tirgū minētās dalībvalsts teritorijā, turklāt dara to bez maksas un neprasot, lai tiešais lietotājs šo bateriju būtu iegādājies no šiem ražotājiem vai iegādātos jaunu bateriju. Tālab tie piekrīt pieņemt atpakaļ motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumus no tiešajiem lietotājiem vai no savākšanas punktiem, kas izveidoti sadarbībā ar:

1. Motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, pieņem atpakaļ visus motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumus, kas pieder pie tāda tipa baterijām, ko tie pirmo reizi darījuši pieejamas tirgū minētās dalībvalsts teritorijā, turklāt dara to bez maksas un neprasot, lai tiešais lietotājs šo bateriju būtu iegādājies no šiem ražotājiem vai iegādātos jaunu bateriju. Tālab tie piekrīt pieņemt atpakaļ motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumus no tiešajiem lietotājiem vai no **atpakaļpieņemšanas un** savākšanas punktiem, kas izveidoti sadarbībā ar:

Grozījums Nr. 316

Regulas priekšlikums

49. pants – 1. punkts – 1. daļa – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) neatkarīgiem operatoriem, kuri veic motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju apstrādi atkalizmantošanai, pārražošanai vai pārprofilēšanai;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 317**Regulas priekšlikums****49. pants – 1. punkts – 2. daļa***Komisijas ierosinātais teksts*

Ja rūpniecisko bateriju atkritumi ir vispirms jādemontē privātu, nekomerciālu lietotāju telpās, ražotāja pienākums pieņemt atpakaļ šīs baterijas paredz arī segt izmaksas par šo bateriju atkritumu demontāžu un savākšanu šo lietotāju telpās.

Grozījums

Ja rūpniecisko bateriju atkritumi ir vispirms jādemontē privātu, nekomerciālu lietotāju telpās, ražotāja **vai ražotāju atbildības organizāciju, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu**, pienākums pieņemt atpakaļ šīs baterijas paredz arī segt izmaksas par šo bateriju atkritumu demontāžu un savākšanu šo lietotāju telpās.

Grozījums Nr. 318**Regulas priekšlikums****49. pants – 3. punkts – a apakšpunkts***Komisijas ierosinātais teksts*

(a) šā panta 1. punktā minētos savākšanas punktus apgādā ar savākšanas infrastruktūru, kas ir piemērota motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu dalītai savākšanai un atbilst piemērojamām drošuma prasībām, un sedz nepieciešamās izmaksas, kas šiem savākšanas punktiem radušās saistībā ar atpakaļpieņemšanas darbībām. Konteineri, kuros savākšanas punktos savāc un uz laiku glabā šādas baterijas, ir piemēroti to motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu apjomam un bīstamībai, kuri visdrīzāk tiktu savākti šajos savākšanas punktos;

Grozījums

(a) šā panta 1. punktā minētos **atpakaļpieņemšanas un** savākšanas punktus apgādā ar savākšanas infrastruktūru, kas ir piemērota motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu dalītai savākšanai un atbilst piemērojamām drošuma prasībām, un sedz nepieciešamās izmaksas, kas šiem **atpakaļpieņemšanas un** savākšanas punktiem radušās saistībā ar atpakaļpieņemšanas darbībām. Konteineri, kuros savākšanas punktos savāc un uz laiku glabā šādas baterijas, ir piemēroti to motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu apjomam un bīstamībai, kuri visdrīzāk tiktu savākti šajos **atpakaļpieņemšanas un** savākšanas punktos;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 319

Regulas priekšlikums

49. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Dalībvalstis katru gadu vāc informāciju, tostarp pamatotas aplēses, par to tirgū laisto motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju daudzumiem un kategorijām, kas pieejamas savākšanai, salīdzinot ar daudzumiem, kuri savākti visos maršrutos un sagatavoti atkārtotai izmantošanai, reciklēti un reģenerēti dalībvalstī, un par eksportēto transportlīdzekļu / rūpniecisko izstrādājumu baterijām, norādot svaru un ķīmisko sastāvu.

Grozījums Nr. 320

Regulas priekšlikums

50. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Izplatītāji bateriju atkritumus no tiešā lietotāja pieņem atpakaļ bez maksas un **neuzliekot par pienākumu iegādāties jaunu bateriju**, lai kāds būtu bateriju atkritumu ķīmiskais sastāvs vai izcelsme. Pārnēsājamo bateriju atpakaļpieņemšanu nodrošina mazumtirdzniecības vietā vai tās tiešā tuvumā. Motorizēto transportlīdzekļu, rūpniecisko un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu atpakaļpieņemšanu nodrošina mazumtirdzniecības vietā vai tās tuvumā. Šis pienākums attiecas tikai uz tāda tipa bateriju atkritumiem, kuras ir vai ir bijušas izplatītāja jaunu bateriju sortimentā, un — attiecībā uz pārnēsājamām baterijām — tikai uz tādiem daudzumiem, ko atkritumos parasti izmet neprofesionāli tiešie lietotāji.

1. Izplatītāji bateriju atkritumus no tiešā lietotāja pieņem atpakaļ bez maksas un **neprasot, lai attiecīgā baterija būtu iegādāta no šā izplatītāja**, lai kāds būtu bateriju atkritumu ķīmiskais sastāvs vai izcelsme. Pārnēsājamo bateriju atpakaļpieņemšanu nodrošina mazumtirdzniecības vietā vai tās tiešā tuvumā. **Vieglo pārvietošanās līdzekļu**, motorizēto transportlīdzekļu, rūpniecisko un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu atpakaļpieņemšanu nodrošina mazumtirdzniecības vietā vai tās tuvumā. Šis pienākums attiecas tikai uz tāda tipa bateriju atkritumiem, kuras ir vai ir bijušas izplatītāja jaunu bateriju sortimentā, un — attiecībā uz pārnēsājamām baterijām — tikai uz tādiem daudzumiem, ko atkritumos parasti izmet neprofesionāli tiešie lietotāji.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 321
Regulas priekšlikums
50. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Atpakaļpieņemtās bateriju atkritumus izplatītāji nodod ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām, kas atbild par šo bateriju savākšanu saskaņā ar attiecīgi 48. un 49. pantu, vai atkritumu apsaimniekošanas operatoram apstrādei un reciklēšanai saskaņā ar 56. pantu.

Grozījums

3. Atpakaļpieņemtās bateriju atkritumus izplatītāji nodod ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām, kas atbild par šo bateriju savākšanu saskaņā ar attiecīgi 48., **48.a** un 49. pantu, vai atkritumu apsaimniekošanas operatoram apstrādei un reciklēšanai saskaņā ar 56. pantu. ***Dalībvalstis var ierobežot izplatītāju iespēju nodot bateriju atkritumus, atkarībā no veida, vai nu ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām, vai atkritumu apsaimniekošanas operatoriem. Dalībvalstis nodrošina, ka šādi ierobežojumi nelabvēlīgi neietekmē savākšanas un reciklēšanas sistēmas.***

Grozījums Nr. 322
Regulas priekšlikums
50. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Šajā pantā noteiktos pienākumus mutatis mutandis piemēro operatoriem, kas baterijas tiešajiem lietotājiem piegādā, izmantojot distances līgumus. Lai tiešie lietotāji baterijas varētu nodot atpakaļ, šie operatori nodrošina pietiekamu skaitu savākšanas punktu, kas aptver visu dalībvalsts teritoriju, ņemot vērā tādus faktorus kā iedzīvotāju skaits un blīvums, motorizēto transportlīdzekļu, rūpniecisko un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu paredzamais apjoms un atrašanās tiešajiem lietotājiem pieejamā un tuvā vietā.

Grozījums

4. Šajā pantā noteiktos pienākumus mutatis mutandis piemēro operatoriem, kas baterijas tiešajiem lietotājiem piegādā, izmantojot distances līgumus. Lai tiešie lietotāji baterijas varētu nodot atpakaļ, šie operatori nodrošina pietiekamu skaitu savākšanas punktu, kas aptver visu dalībvalsts teritoriju, ņemot vērā tādus faktorus kā iedzīvotāju skaits un blīvums, ***pārnēsājamo, vieglo pārvietošanās līdzekļu***, motorizēto transportlīdzekļu, rūpniecisko un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu paredzamais apjoms un atrašanās tiešajiem lietotājiem pieejamā un tuvā vietā.

Grozījums Nr. 323
Regulas priekšlikums
50. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Pārdošanas ar piegādi gadījumā izplatītāji piedāvā pieņemt atpakaļ baterijas bez maksas. Pasūtot bateriju, baterijas tiešais lietotājs tiek informēts par lietotās baterijas atpakaļpieņemšanas kārtību.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 324
Regulas priekšlikums
50.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

50.a pants

Bateriju depozīta sistēmas

Līdz 2025. gada 31. decembrim Komisija novērtē, vai ir iespējams izveidot Savienības mēroga depozīta sistēmu baterijām, jo īpaši attiecībā uz vispārlietojamām pārnēsājamām baterijām, un kādi varētu būt ieguvumi no šādas sistēmas izveides. Tālab Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei un apsver, vai neveikt piemērotus pasākumus, tostarp vai nepieņemt leģislatīvu aktu priekšlikumus. Ieviešot valsts mēroga bateriju depozīta sistēmas, dalībvalstis par šiem pasākumiem informē Komisiju. Valstu depozīta sistēmas nedrīkst kavēt saskaņotu Savienības mēroga sistēmu pieņemšanu.

Grozījums Nr. 325
Regulas priekšlikums
51. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Tiešie lietotāji bateriju atkritumus izmet īpaši tam paredzētos, atsevišķos savākšanas punktus, ko saskaņā ar 48. un 49. pantu uzstādījis ražotājs vai ražotāju atbildības organizācija, vai kas uzstādīti pēc īpašas vienošanās ar ražotāju vai ražotāju atbildības organizāciju.

2. Tiešie lietotāji bateriju atkritumus izmet īpaši tam paredzētos, atsevišķos savākšanas punktus, ko saskaņā ar 48., **48.a** un 49. pantu uzstādījis ražotājs vai ražotāju atbildības organizācija, vai kas uzstādīti pēc īpašas vienošanās ar ražotāju vai ražotāju atbildības organizāciju.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 326
Regulas priekšlikums
52. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Tādu atkritumu apstrādes kompleksu operatori, uz kuriem attiecas Direktīva 2000/53/EK un Direktīva 2012/19/ES, tādus bateriju atkritumus, kas iegūti nolietotu transportlīdzekļu un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apstrādē, nodod attiecīgo bateriju ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijai, kas iecelta saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, vai atkritumu apsaimniekošanas operatoriem apstrādei un reciklēšanai saskaņā ar šīs regulas 56. panta prasībām. Atkritumu apstrādes kompleksu operatori ved šādu darījumu uzskaiti.

Grozījums

Tādu atkritumu apstrādes kompleksu operatori, uz kuriem attiecas Direktīva 2000/53/EK un Direktīva 2012/19/ES, tādus bateriju atkritumus, kas iegūti nolietotu transportlīdzekļu un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apstrādē, nodod attiecīgo bateriju ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijai, kas iecelta saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, vai **pilnvarotiem** atkritumu apsaimniekošanas operatoriem apstrādei un reciklēšanai saskaņā ar šīs regulas 56. panta prasībām. **Dalībvalstis var ierobežot iespēju tādu atkritumu apstrādes iekārtu operatoriem, uz kurām attiecas Direktīva 2000/53/EK vai Direktīva 2012/19/ES, nodot bateriju atkritumus atkarībā no to veida vai nu ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām, vai citam atkritumu apsaimniekošanas operatoram. Dalībvalstis nodrošina, ka šādi ierobežojumi nelabvēlīgi neietekmē savākšanas un reciklēšanas sistēmas.** Atkritumu apstrādes kompleksu operatori ved šādu darījumu uzskaiti.

Grozījums Nr. 327
Regulas priekšlikums
53. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Bateriju atkritumus, ko rada privāti, nekomerciāli lietotāji, var izmest dalītās savākšanas punktos, kurus izveidojušas publiskās atkritumu apsaimniekošanas iestādes.

Grozījums

1. Bateriju atkritumus, ko rada privāti, nekomerciāli lietotāji, var izmest dalītās savākšanas punktos, kurus izveidojušas publiskās atkritumu apsaimniekošanas iestādes. **Ja tos izveido konkrētam bateriju tipam, valsts atkritumu apsaimniekošanas iestādes neatsakās pieņemt atpakaļ nekādus šāda veida bateriju atkritumus, tostarp atkalizmantotu, pārprofilētu un pārražotu bateriju atkritumus.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 328
Regulas priekšlikums
53. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Publiskās atkritumu apsaimniekošanas iestādes savāktos bateriju atkritumus nodod ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, vai atkritumu apsaimniekošanas operatoriem šo atkritumu apstrādei un reciklēšanai saskaņā ar 56. panta prasībām, vai pašas veic to apstrādi un reciklēšanu saskaņā ar 56. panta prasībām.

Grozījums

2. Publiskās atkritumu apsaimniekošanas iestādes savāktos bateriju atkritumus nodod ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, vai atkritumu apsaimniekošanas operatoriem šo atkritumu apstrādei un reciklēšanai saskaņā ar 56. panta prasībām, vai pašas veic to apstrādi un reciklēšanu saskaņā ar 56. panta prasībām. ***Dalībvalstis var ierobežot publisko atkritumu apsaimniekošanas iestāžu spēju nodot bateriju atkritumus, atkarībā no to veida, vai nu ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām, vai atkritumu apsaimniekošanas operatoram, vai pašiem veikt apstrādi un reciklēšanu. Dalībvalstis nodrošina, ka šādi ierobežojumi nelabvēlīgi neietekmē savākšanas un reciklēšanas sistēmas.***

Grozījums Nr. 329
Regulas priekšlikums
54. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Pārnēsājamo bateriju atkritumu brīvprātīgas savākšanas punkti savāktos pārnēsājamo bateriju atkritumus nodod pārnēsājamo bateriju ražotājiem vai trešām personām, kas rīkojas to vārdā, tajā skaitā ražotāju atbildības organizācijām, vai atkritumu apsaimniekošanas operatoriem to apstrādei un reciklēšanai saskaņā ar 56. panta prasībām.

Grozījums

Pārnēsājamo bateriju atkritumu brīvprātīgas savākšanas punkti savāktos pārnēsājamo bateriju atkritumus nodod pārnēsājamo bateriju ražotājiem vai trešām personām, kas rīkojas to vārdā, tajā skaitā ražotāju atbildības organizācijām, vai ***pilnvarotiem*** atkritumu apsaimniekošanas operatoriem to apstrādei un reciklēšanai saskaņā ar 56. panta prasībām. ***Dalībvalstis var ierobežot pārnēsājamo bateriju brīvprātīgas savākšanas punktu spēju nodot šos pārnēsājamo bateriju atkritumus vai nu ražotājiem vai ražotāju atbildības organizācijām, vai atkritumu apsaimniekošanas operatoram. Dalībvalstis nodrošina, ka šādi ierobežojumi nelabvēlīgi neietekmē savākšanas un reciklēšanas sistēmas.***

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 330
Regulas priekšlikums
55. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Pārnēsājamo bateriju atkritumu savākšanas rādītāji

*Grozījums*Pārnēsājamo bateriju **un vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju** atkritumu savākšanas rādītāji

Grozījums Nr. 331
Regulas priekšlikums
55. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts(b) **65** % līdz ar 2025. gada 31. decembri;

Grozījums(b) **70** % līdz ar 2025. gada 31. decembri;

Grozījums Nr. 332
Regulas priekšlikums
55. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts(c) **70** % līdz ar 2030. gada 31. decembri.

Grozījums(c) **80** % līdz ar 2030. gada 31. decembri.

Grozījums Nr. 333
Regulas priekšlikums
55. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

*Grozījums***1.a Dalībvalstis sasniedz šādus vispārlietojamu pārnēsājamo bateriju atkritumu minimālos savākšanas rādītājus:**(a) **45** % līdz ar 2023. gada 31. decembri;(b) **70** % līdz ar 2025. gada 31. decembri;(c) **80** % līdz ar 2030. gada 31. decembri.

Grozījums Nr. 334
Regulas priekšlikums
55. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

*Grozījums***2.a Dalībvalstis sasniedz šādus vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu minimālos savākšanas rādītājus:**(a) **75** % līdz ar 2025. gada 31. decembri;(b) **85** % līdz ar 2030. gada 31. decembri.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 335

Regulas priekšlikums

55. pants – 2.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.b Līdz 2023. gada 31. decembrim Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot detalizētus noteikumus par vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu savākšanas rādītāju aprēķināšanu un verificēšanu, kas palīdzētu atspoguļot savākšanai pieejamo bateriju atkritumu daudzumu.

Grozījums Nr. 336

Regulas priekšlikums

55. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Komisija līdz 2030. gada 31. decembrim pārskata 1. punkta c) apakšpunktā nosprausto mērķrādītāju **un šīs pārskatīšanas ietvaros apsver, vai, ņemot vērā attiecīgās tirgus daļas dinamiku, nenoteikt savākšanas mērķrādītāju attiecībā uz baterijām, ar kurām darbina vieglos pārvietošanās līdzekļus, proti, vai nu kā atsevišķu mērķrādītāju, vai kā daļu no pārskatītā 1. punkta c) apakšpunktā un 48. panta 4. punktā nospraustā mērķrādītāja.** Šādas pārskatīšanas gaitā **var** arī **apsvērt**, vai dalītās savākšanas rādītāja aprēķināšanai neievieš aprēķina metodiku, kas palīdzētu atspoguļot savākšanai pieejamo bateriju atkritumu daudzumu. Tālab Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par pārskatīšanas iznākumu, vajadzības gadījumā pievienojot tiesību akta priekšlikumu.

3. Komisija līdz 2024. gada 31. decembrim pārskata 1. punkta c) apakšpunktā nosprausto mērķrādītāju. Šādas pārskatīšanas gaitā arī **apsver**, vai dalītās savākšanas rādītāja aprēķināšanai neievieš aprēķina metodiku, kas palīdzētu atspoguļot savākšanai pieejamo **pārnēsājamo** bateriju atkritumu daudzumu. Tālab Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par pārskatīšanas iznākumu, vajadzības gadījumā pievienojot tiesību akta priekšlikumu.

Grozījums Nr. 337

Regulas priekšlikums

55. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. **Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, lai grozītu XI pantā noteikto metodiku, pēc kuras aprēķina pārnēsājamo bateriju savākšanas rādītāju.**

svītrots

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 338
Regulas priekšlikums
56. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Savāktos bateriju atkritumus neapglabā **poligonos** un **nenodod incinerācijai**.

Grozījums

1. Savāktos bateriju atkritumus neapglabā un **neizmanto enerģijas rekuperācijai**.

Grozījums Nr. 339
Regulas priekšlikums
56. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

4.a Dalībvalstis var izveidot stimulu shēmas ekonomikas operatoriem, kuru darbības rezultāti pārsniedz XII pielikuma B un C daļā noteiktās attiecīgās robežvērtības.

Grozījums

Grozījums Nr. 340
Regulas priekšlikums
57. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Visi savāktie bateriju atkritumi **nonāk reciklēšanas procesā**.

Grozījums

1. Visi savāktie bateriju atkritumi **tieks sagatavoti atkalizmantošanai, pārprofilēšanai vai reciklēšanai, izņemot baterijas, kuras satur dzīvsudrabu, un no tām atbrīvojas tādā veidā, kas nerada nekādu negatīvu ietekmi uz cilvēku veselību vai vidi.**

Grozījums Nr. 341
Regulas priekšlikums
57. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

3.a Lai nodrošinātu litija jonu bateriju atkritumu atbilstīgu šķirošanu un paziņošanu, Komisija litija jonu baterijas attiecīgi iekļauj Lēmumā 2000/532/EK minētajā atkritumu sarakstā.

Grozījums

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 342
Regulas priekšlikums
57. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Komisija līdz 2023. gada 31. decembrim pieņem **īstenošanas aktus, ar ko nosaka** sīkus noteikumus par reciklēšanas efektivitātes un materiālu atgūšanas aprēķināšanu un verificēšanu. **Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 74. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.**

Grozījums

4. Komisija līdz 2023. gada 31. decembrim pieņem **deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot** sīkus noteikumus par reciklēšanas efektivitātes un materiālu atgūšanas aprēķināšanu un verificēšanu.

Grozījums Nr. 343
Regulas priekšlikums
57. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Komisija **ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, lai, ņemot vērā** tehnikas un zinātnes attīstību un jaunradušās atkritumu apsaimniekošanas tehnoloģijas, **grozītu XII pielikuma B un C daļā norādītos no bateriju atkritumiem atgūto materiālu minimālos līmeņus.**

Grozījums

5. Komisija **līdz 2027. gada 31. decembrim izvērtē un iesniedz ziņojumu par panākto saistībā ar reciklēšanas līmeni un reciklēšanas efektivitāti un XII pielikuma B un C daļā norādītajiem no bateriju atkritumiem atgūto materiālu līmeņiem, ņemot vērā** tehnikas un zinātnes attīstību un jaunradušās atkritumu apsaimniekošanas tehnoloģijas. **Attiecīgā gadījumā minētajam ziņojumam pievieno tiesību akta priekšlikumu, lai palielinātu minimālo reciklēšanas efektivitātes rādītāju un atgūto materiālu līmeni.**

Grozījums Nr. 344
Regulas priekšlikums
57. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 73. pantu, lai, ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību un jaunradušās atkritumu apsaimniekošanas tehnoloģijas, **paplašinātu XII pielikuma B un C daļā norādīto bateriju ķīmiskā sastāva un materiālu sarakstu.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 345
Regulas priekšlikums
58. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Apstrādi un reciklēšanu var veikt ārpus attiecīgās dalībvalsts vai ārpus Savienības ar noteikumu, ka bateriju sūtījums atbilst Regulai (EK) Nr. 1013/2006 un Regulai (EK) Nr. 1418/2007.

Grozījums

1. Apstrādi, **sagatavošanu atkalizmantošanai, sagatavošanu pārprofilēšanai** un reciklēšanu var veikt ārpus attiecīgās dalībvalsts vai ārpus Savienības ar noteikumu, ka bateriju sūtījums atbilst Regulai (EK) Nr. 1013/2006 un Regulai (EK) Nr. 1418/2007.

Grozījums Nr. 346
Regulas priekšlikums
58. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. No Savienības saskaņā ar 1. punktu eksportētās baterijas 56. un 57. pantā noteikto pienākumu, efektivitātes un mērķrādītāju izpildē ieskaita vienīgi tad, ja reciklētājs vai atkritumu valdītājs, kas eksportē baterijas **apstrādei un reciklēšanai, var pierādīt**, ka apstrāde ir notikusi atbilstīgi nosacījumiem, kas ir līdzvērtīgi šīs regulas prasībām.

Grozījums

2. No Savienības saskaņā ar 1. punktu eksportētās baterijas 56. un 57. pantā noteikto pienākumu, efektivitātes un mērķrādītāju izpildē ieskaita vienīgi tad, ja reciklētājs vai atkritumu valdītājs, kas eksportē baterijas **nolūkā veikt apstrādi, sagatavošanu atkalizmantošanai, sagatavošanu pārprofilēšanai un reciklēšanu, ar galamērķa valsts kompetentās iestādes dokumentāriem pierādījumiem apliecina**, ka apstrāde ir notikusi atbilstīgi nosacījumiem, kas ir līdzvērtīgi šīs regulas **prasībām un citu Savienības tiesību aktu attiecīgajām vidiskajām, sociālajām un cilvēku veselības aizsardzības prasībām.**

Grozījums Nr. 347
Regulas priekšlikums
58. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Komisija **ir pilnvarota** pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, ar ko papildina šā panta 2. punktā izklāstītos noteikumus, jo īpaši kritērijus līdzvērtīgu apstākļu novērtēšanai.

Grozījums

3. Komisija **pieņem** deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, ar ko papildina šā panta 2. punktā izklāstītos noteikumus, jo īpaši kritērijus līdzvērtīgu apstākļu novērtēšanai **ne vēlāk kā 2023. gada 1. jūlijā.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 348
Regulas priekšlikums
59. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Ar transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju pārprofilēšanu un pārražošanu saistītās prasības

Grozījums

Ar transportlīdzekļu bateriju, **vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju**, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju pārprofilēšanu un pārražošanu saistītās prasības

Grozījums Nr. 349
Regulas priekšlikums
59. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Neatkarīgiem operatoriem ar līdzvērtīgiem noteikumiem piešķir piekļuvi **atkārtoti uzlādējamu rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju (ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh)** baterijas pārvaldības sistēmai, lai tie varētu novērtēt bateriju veselības stāvokli un atlikušo darbmūžu atbilstīgi VII pielikumā izklāstītajiem parametriem.

Grozījums

1. Neatkarīgiem operatoriem ar līdzvērtīgiem noteikumiem piešķir **tikai lasīšanas režīma** piekļuvi **vieglo pārvietošanās līdzekļu, stacionāru enerģiju uzkrājošu bateriju sistēmu bateriju, elektrotransportlīdzekļu bateriju un pārnēsājamu bateriju, kurām ir baterijas pārvaldības sistēma**, baterijas pārvaldības sistēmai, lai tie varētu novērtēt bateriju veselības stāvokli un atlikušo darbmūžu atbilstīgi VII pielikumā izklāstītajiem parametriem.

Grozījums Nr. 350
Regulas priekšlikums
59. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

1.a Visas izmantotās stacionārās enerģiju uzkrājošo bateriju sistēmas un elektrotransportlīdzekļu baterijas novērtē, lai noteiktu, vai tās ir piemērotas atkārtotai izmantošanai, pārprofilēšanai vai pārražošanai. Ja novērtējums parāda, ka šādas baterijas ir piemērotas atkārtotai izmantošanai, tās izmanto atkārtoti. Ja novērtējums parāda, ka tās atkārtotai izmantošanai nav piemērotas, bet ir piemērotas pārprofilēšanai vai pārražošanai, tās pārprofilē vai pārražo.

Grozījums

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 351
Regulas priekšlikums
59. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Neatkarīgajiem operatori, kas nodarbojas ar pārprofilēšanu vai pārražošanu, ar līdzvērtīgiem noteikumiem piešķir adekvātu piekļuvi informācijai par to, kā rīkoties ar **atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām vai ierīcēm un transportlīdzekļiem, kur šādas baterijas ir iestrādātas, un kā tās testēt, un par šādu bateriju, ierīču vai transportlīdzekļu komponentiem, tostarp par drošuma aspektiem.

Grozījums

2. Neatkarīgajiem operatori, kas nodarbojas ar **sagatavošanu pārprofilēšanai**, pārprofilēšanu vai pārražošanu, ar līdzvērtīgiem noteikumiem piešķir adekvātu piekļuvi informācijai par to, kā rīkoties ar **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām**, rūpnieciskām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām vai ierīcēm un transportlīdzekļiem, kur šādas baterijas ir iestrādātas, un kā tās testēt, un par šādu bateriju, ierīču vai transportlīdzekļu komponentiem, tostarp par drošuma aspektiem.

Grozījums Nr. 352
Regulas priekšlikums
59. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Operatori, kas nodarbojas ar bateriju pārprofilēšanu vai pārražošanu, nodrošina, ka bateriju un to komponentu pārbaude, snieguma testēšana, iepakošana un nosūtīšana tiek veikta, ievērojot pienācīgu kvalitātes kontroli un drošuma instrukcijas.

Grozījums

3. Operatori, kas nodarbojas ar bateriju **sagatavošanu pārprofilēšanai, bateriju** pārprofilēšanu vai pārražošanu, nodrošina, ka bateriju un to komponentu pārbaude, snieguma **un drošuma** testēšana, iepakošana un nosūtīšana tiek veikta, ievērojot pienācīgu kvalitātes kontroli un drošuma instrukcijas.

Grozījums Nr. 353
Regulas priekšlikums
59. pants – 4. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

4. Operatori, kas nodarbojas ar bateriju pārprofilēšanu vai pārražošanu, nodrošina, ka pārprofilētā vai pārražotā baterija atbilst šai regulai, relevantajām produkta, vides un cilvēka veselības aizsardzības prasībām citos tiesību aktos, kā arī tehniskajām prasībām, kas attiecas uz tās konkrēto lietošanas mērķi, kad tā tiek laista tirgū.

Grozījums

4. Operatori, kas nodarbojas ar bateriju **sagatavošanu pārprofilēšanai, bateriju** pārprofilēšanu vai pārražošanu, nodrošina, ka pārprofilētā vai pārražotā baterija atbilst šai regulai, relevantajām produkta, vides un cilvēka veselības aizsardzības prasībām citos tiesību aktos, kā arī tehniskajām prasībām, kas attiecas uz tās konkrēto lietošanas mērķi, kad tā tiek laista tirgū.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 354

Regulas priekšlikums

59. pants – 4. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Uz pārprofilētu vai pārražotu bateriju neattiecas 7. panta 1., 2. un 3. punktā, 8. panta 1., 2. un 3. punktā, **10. panta 1. un 2. punktā** un 39. panta 1. punktā noteiktie pienākumi, ja ekonomikas operators, kas pārprofilēto vai pārražoto bateriju laiž tirgū, var pierādīt, ka baterija pirms pārprofilēšanas vai pārražošanas bija laista tirgū pirms dienas, kad šie pienākumi kļūst piemērojami saskaņā ar minētajiem pantiem.

Grozījums

Uz pārprofilētu vai pārražotu bateriju neattiecas 7. panta 1., 2. un 3. punktā, 8. panta 1., 2. un 3. punktā un 39. panta 1. punktā noteiktie pienākumi, ja ekonomikas operators, kas pārprofilēto vai pārražoto bateriju laiž tirgū, var pierādīt, ka baterija pirms pārprofilēšanas vai pārražošanas bija laista tirgū pirms dienas, kad šie pienākumi kļūst piemērojami saskaņā ar minētajiem pantiem.

Grozījums Nr. 355

Regulas priekšlikums

59. pants – 4. punkts – 2.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Operatori, kas pārprofilētas vai pārražotas baterijas laiž tirgū, ir uzskatāmi par baterijas jauno ražotāju, un tāpēc tie jāreģistrē saskaņā ar 46. pantu, un tiem ir paplašināta ražotāju atbildība saskaņā ar 47. pantu.

Grozījums Nr. 356

Regulas priekšlikums

59. pants – 5. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. Lai dokumentētu, ka bateriju atkritumi pēc pārprofilēšanas vai pārražošanas operācijas vairs nav atkritumi, **baterijas valdītājs** pēc kompetentās iestādes pieprasījuma:

5. Lai dokumentētu, ka bateriju atkritumi pēc pārprofilēšanas vai pārražošanas operācijas vairs nav atkritumi, **operators, kas veic pārprofilēšanas vai pārražošanas darbības**, pēc kompetentās iestādes pieprasījuma:

Grozījums Nr. 357

Regulas priekšlikums

60. pants – 1. punkts – 1. daļa – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) kā tiešie lietotāji var palīdzēt novērst atkritumu rašanos, tostarp kāda ir labā prakse bateriju lietošanā, lai pagarinātu to lietošanas posmu un rastu iespējas tās sagatavot atkalizmantošanai;

(a) kā tiešie lietotāji var palīdzēt novērst atkritumu rašanos, tostarp kāda ir labā prakse **un ieteikumi** bateriju lietošanā, lai pagarinātu to lietošanas posmu un rastu iespējas tās **atkalizmantot**, sagatavot atkalizmantošanai, **sagatavot pārprofilēšanai un pārprofilēt, kā arī pārražot**;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 358

Regulas priekšlikums

60. pants – 1. punkts – 1. daļa – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (c) **kādas** bateriju atkritumu dalītas savākšanas, sagatavošanas atkalizmantošanai un reciklēšanas sistēmas ir pieejamas;

Grozījums

- (c) **kādi** bateriju atkritumu dalītas savākšanas, **atpakaļpieņemšanas un savākšanas punkti un kādas** sagatavošanas atkalizmantošanai, **sagatavošanas pārprofilēšanai, pārprofilēšanas, pārražošanas** un reciklēšanas sistēmas ir pieejamas;

Grozījums Nr. 359

Regulas priekšlikums

60. pants – 1. punkts – 1. daļa – f apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (f) kāda ir baterijās esošo vielu ietekme uz vidi un cilvēka veselību, tostarp ietekme, kuras cēlonis ir nepienācīga bateriju atkritumu izmešana, piemēram, piedražošana vai izmešana kopā ar nešķīrotiem sadzīves atkritumiem.

Grozījums

- (f) kāda ir baterijās esošo vielu, **it īpaši bīstamo vielu**, ietekme uz vidi un cilvēka veselību, tostarp ietekme, kuras cēlonis ir nepienācīga bateriju atkritumu izmešana, piemēram, piedražošana vai izmešana kopā ar nešķīrotiem sadzīves atkritumiem.

Grozījums Nr. 360

Regulas priekšlikums

60. pants – 1. punkts – 2. daļa – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

- (b) patērētājiem un citiem tiešajiem lietotājiem viegli saprotamā valodā, kā noteikusi attiecīgā dalībvalsts.

Grozījums

- (b) patērētājiem un citiem tiešajiem lietotājiem viegli saprotamā **un personām ar invaliditāti pieejamā** valodā **saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/882**, kā noteikusi attiecīgā dalībvalsts.

Grozījums Nr. 361

Regulas priekšlikums

60. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Ražotāji 50., 52. un 53. pantā minētajiem izplatītājiem un operatoriem, kā arī citiem atkritumu apsaimniekošanas operatoriem, kas nodarbojas ar remontu, pārražošanu, sagatavošanu atkalizmantošanai, apstrādi un reciklēšanu, dara pieejamu informāciju par drošuma un aizsardzības pasākumiem, tostarp par darba drošību, kas piemērojami bateriju atkritumu glabāšanai un savākšanai.

Grozījums

2. Ražotāji 50., 52. un 53. pantā minētajiem izplatītājiem un operatoriem, kā arī citiem atkritumu apsaimniekošanas operatoriem, kas nodarbojas ar remontu, pārražošanu, sagatavošanu atkalizmantošanai, apstrādi un reciklēšanu, dara pieejamu informāciju par **bateriju komponentiem un materiāliem, kā arī par to, kur baterijās visas bīstamās vielas atrodas. Ražotāji dara pieejamu informāciju par** drošuma un aizsardzības pasākumiem, tostarp par darba drošību, kas piemērojami bateriju atkritumu glabāšanai un savākšanai.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 362

Regulas priekšlikums

60. pants – 3. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

3. No brīža, kad baterijas modelis tiek piegādāts dalībvalsts teritorijā, ražotāji pēc pieprasījuma atkritumu apsaimniekošanas operatoriem, kas nodarbojas ar remontu, pārražošanu, sagatavošanu atkalizmantošanai, apstrādi un reciklēšanu, tādā mērā, kādā tas šiem operatoriem nepieciešams minēto darbību veikšanai, elektroniski sniedz šādu informāciju par bateriju atkritumu pienācīgu un videi nekaitīgu apstrādi attiecībā uz konkrēto baterijas modeli:

Grozījums

3. No brīža, kad baterijas modelis tiek piegādāts dalībvalsts teritorijā, ražotāji **bez maksas un** pēc pieprasījuma atkritumu apsaimniekošanas operatoriem, kas nodarbojas ar remontu, pārražošanu, sagatavošanu atkalizmantošanai, apstrādi un reciklēšanu, tādā mērā, kādā tas šiem operatoriem nepieciešams minēto darbību veikšanai, elektroniski sniedz šādu informāciju par bateriju atkritumu pienācīgu un videi nekaitīgu apstrādi attiecībā uz konkrēto baterijas modeli:

Grozījums Nr. 363

Regulas priekšlikums

60. pants – 3. punkts – 1. daļa – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) procesi, ar ko nodrošina, ka transportlīdzekļu un ierīču demontāža notiek tādā veidā, lai būtu iespējams izņemt iestrādātās baterijas;

Grozījums

(a) procesi, ar ko nodrošina, ka **vieglo pārvietošanās līdzekļu**, transportlīdzekļu un ierīču demontāža notiek tādā veidā, lai būtu iespējams izņemt iestrādātās baterijas;

Grozījums Nr. 364

Regulas priekšlikums

60. pants – 3. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) drošuma un aizsardzības pasākumi, tostarp attiecībā uz darba drošību, kas piemērojami bateriju atkritumu glabāšanas, transportēšanas, apstrādes un reciklēšanas procesos.

Grozījums

(b) drošuma un aizsardzības pasākumi, tostarp attiecībā uz darba drošību **un ugunsdrošību**, kas piemērojami bateriju atkritumu glabāšanas, transportēšanas, apstrādes un reciklēšanas procesos.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 365
Regulas priekšlikums
60. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Izplatītāji, kas piegādā baterijas tiešajiem lietotājiem, 1. un 2. punktā uzskaitīto informāciju, kā arī informāciju par to, kā tiešie lietotāji bateriju atkritumus var bez maksas nodot attiecīgajos savākšanas punktos, kas izvietoti mazumtirdzniecības telpās vai tiešsaistes tirdzniecības vietu uzdevumā, **gan izvieta uzskatāmi savās mazumtirdzniecības telpās, gan uzrāda tiešsaistes tirdzniecības vietās.** Šis pienākums attiecas tikai uz tāda tipa baterijām, kuras ir vai ir bijušas izplatītāja jaunu bateriju sortimentā.

Grozījums

4. Izplatītāji, kas piegādā baterijas tiešajiem lietotājiem, **savās mazumtirdzniecības telpās un/vai tiešsaistes tirdzniecības vietās pastāvīgi viegli saprotamā un uzskatāmi redzamā veidā sniedz bateriju tiešajiem lietotājiem** 1. un 2. punktā uzskaitīto informāciju, kā arī informāciju par to, kā tiešie lietotāji bateriju atkritumus var bez maksas nodot attiecīgajos savākšanas punktos, kas izvietoti mazumtirdzniecības telpās vai tiešsaistes tirdzniecības vietu uzdevumā. Šis pienākums attiecas tikai uz tāda tipa baterijām, kuras ir vai ir bijušas izplatītāja jaunu bateriju sortimentā.

Grozījums Nr. 366
Regulas priekšlikums
60. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Izmaksas, ko ražotājs sedz saskaņā ar 47. panta 1. punkta e) apakšpunktu, tiešajam lietotājam jaunu bateriju pārdošanas vietās uzrāda atsevišķi. Minētās izmaksas nepārsniedz faktisko izmaksu precīzāko aplēsi.

Grozījums

5. Izmaksas, ko ražotājs sedz saskaņā ar 47. panta 1. punkta e) apakšpunktu, tiešajam lietotājam jaunu bateriju pārdošanas vietās uzrāda atsevišķi. Minētās izmaksas nepārsniedz faktisko izmaksu precīzāko aplēsi, **un tās nepievieno bateriju galīgajai cenai, ko patērētājs maksā pārdošanas vietā.**

Grozījums Nr. 367
Regulas priekšlikums
61. pants – 1. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Pārnēsājamo bateriju ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, par katru kalendāro gadu ziņo kompetentajai iestādei šādu informāciju, iedalot baterijas pēc ķīmiskā sastāva **un norādot to bateriju daudzumu, ar kuriem darbina vieglos pārvietošanās līdzekļus:**

Grozījums

1. Pārnēsājamo bateriju ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, par katru kalendāro gadu ziņo kompetentajai iestādei šādu informāciju, iedalot baterijas pēc ķīmiskā sastāva:

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 368

Regulas priekšlikums

61. pants – 1. punkts – 1. daļa – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) *to vispārlietojamo pārnēsājamo bateriju daudzums, kas pirmo reizi darītas pieejamas tirgū dalībvalsts teritorijā, neieskaitot nekādas vispārlietojamās pārnēsājamās baterijas, kas šajā gadā ir atstājušas dalībvalsts teritoriju vēl pirms pārdošanas tiešajiem lietotājiem;*

Grozījums Nr. 369

Regulas priekšlikums

61. pants – 1. punkts – 1. daļa – ba punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) *to vispārlietojamo pārnēsājamo bateriju atkritumu daudzums, kas savākts saskaņā ar 48. pantu, aprēķināts pēc XI pielikumā izklāstītās metodikas;*

Grozījums Nr. 370

Regulas priekšlikums

61. pants – 1. punkts – 1. daļa – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(da) *to savākto pārnēsājamo bateriju atkritumu daudzums, kas eksportēts uz trešām valstīm apstrādes, sagatavošanas atkalizmantošanai, sagatavošanas pārprofilēšanai un reciklēšanas nolūkā.*

Grozījums Nr. 371

Regulas priekšlikums

61. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ja atkritumu apsaimniekošanas operatori, kuri nav ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, savāc pārnēsājamo bateriju atkritumus no izplatītājiem vai citiem pārnēsājamo bateriju atkritumu savākšanas punktiem, tie par katru kalendāro gadu ziņo kompetentajai iestādei par savākto pārnēsājamo bateriju atkritumu daudzumu, iedalot tās pēc ķīmiskā sastāva **un norādot to bateriju daudzumu, ar kuriem darbina vieglos pārvietošanās līdzekļus.**

Ja atkritumu apsaimniekošanas operatori, kuri nav ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, savāc pārnēsājamo bateriju atkritumus no izplatītājiem vai citiem pārnēsājamo bateriju atkritumu savākšanas punktiem, tie par katru kalendāro gadu ziņo kompetentajai iestādei par savākto pārnēsājamo bateriju atkritumu daudzumu, iedalot tās pēc ķīmiskā sastāva.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 372

Regulas priekšlikums

61. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, par katru kalendāro gadu ziņo kompetentajai iestādei šādu informāciju, iedalot baterijas pēc ķīmiskā sastāva un norādot to bateriju daudzumu, ar kurām darbina vieglos pārvietošanās līdzekļus:

- (a) to vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju daudzums, kas pirmo reizi darītas pieejamas tirgū dalībvalsts teritorijā, neieskaitot nekādas vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas, kas šajā gadā ir atstājušas dalībvalsts teritoriju vēl pirms pārdošanas tiešajiem lietotājiem;
- (b) to vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu daudzums, kas savākts saskaņā ar 48.a pantu, aprēķināts pēc metodikas, kura paredzēta deleģētajā aktā, kas jāpieņem saskaņā ar 55. panta 2.b punktu;
- (c) ražotāja vai ražotāju atbildības organizācijas, kas rīkojas savu biedru vārdā, sasniegtais savākšanas mērķrādītājs;
- (d) savākto vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu daudzums, kas nogādāts apstrādei un reciklēšanai atļauju saņēmušos kompleksos; kā arī
- (e) atkalizmantošanai, pārprofilēšanai un pārražošanai piegādāto bateriju daudzums.

Ja atkritumu apsaimniekošanas operatori, kuri nav ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, savāc vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumus no izplatītājiem vai citiem vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu savākšanas punktiem, tie par katru kalendāro gadu ziņo kompetentajai iestādei par savākto vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju atkritumu daudzumu, iedalot tās pēc ķīmiskā sastāva un norādot to bateriju daudzumu, ar kurām darbina vieglos pārvietošanās līdzekļus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Šā punkta pirmajā un otrajā daļā minētie operatori pirmajā daļā minētos datus paziņo četru mēnešu laikā no tā pārskata gada beigām, par kuru dati tika savākti. Pirmais pārskata periods sākas pirmajā pilnajā kalendārajā gadā pēc tam, kad saskaņā ar 62. panta 5. punktu ir pieņemts īstenošanas akts, ar ko nosaka formātu, kādā datus paziņo Komisijai. Kompetentajām iestādēm paziņojamo datu formātu un procedūras nosaka kompetentās iestādes.

Grozījums Nr. 373

Regulas priekšlikums

61. pants – 2. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) atkalizmantošanai, pārprofilēšanai un pārražošanai piegādāto bateriju daudzums.

Grozījums Nr. 374

Regulas priekšlikums

61. pants – 2. punkts – bb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(bb) to savākto motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu daudzums, kas eksportēts uz trešām valstīm apstrādes, sagatavošanas atkalizmantošanai, sagatavošanas pārprofilēšanai un reciklēšanas nolūkā.

Grozījums Nr. 375

Regulas priekšlikums

61. pants – 3. punkts – 1. daļa – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) savākto motorizēto transportlīdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju atkritumu daudzums, kas eksportēts uz trešām valstīm apstrādes, sagatavošanas atkalizmantošanai, sagatavošanas pārprofilēšanai un reciklēšanas nolūkā.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 376**Regulas priekšlikums****61. pants – 5. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(b) bateriju atkritumu daudzums, kas nonāk reciklēšanas procesos;

Grozījums

(b) bateriju atkritumu daudzums, kas nonāk **sagatavošanas pārprofilēšanai un** reciklēšanas procesos;

Grozījums Nr. 377**Regulas priekšlikums****62. pants – 1. punkts – 1. daļa – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis par katru kalendāro gadu agregētā formātā publisko šādus datus par pārnēsājamām baterijām, motorizēto transportlīdzekļu baterijām, rūpnieciskajām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām, iedalot baterijas pēc ķīmiskā sastāva un tipa, un — attiecībā uz pārnēsājamām baterijām — atsevišķi norādot baterijas, kas darbina vieglos pārvietošanās līdzekļus:

Grozījums

Dalībvalstis par katru kalendāro gadu agregētā formātā publisko šādus datus par pārnēsājamām baterijām, **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām**, motorizēto transportlīdzekļu baterijām, rūpnieciskajām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām, iedalot baterijas pēc ķīmiskā sastāva un tipa, un — attiecībā uz pārnēsājamām baterijām — atsevišķi norādot baterijas, kas darbina vieglos pārvietošanās līdzekļus:

Grozījums Nr. 378**Regulas priekšlikums****62. pants – 1. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(b) to bateriju atkritumu daudzums, kas savāktas saskaņā ar 48. un 49. pantu, aprēķināts pēc XI pielikumā izklāstītās metodikas;

Grozījums

(b) to bateriju atkritumu daudzums, kas savāktas saskaņā ar 48., **48.a** un 49. pantu, aprēķināts pēc XI pielikumā izklāstītās metodikas;

Grozījums Nr. 379**Regulas priekšlikums****64. pants – 1.a punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Sistēmai ir šādi mērķi:

(a) **nodrošināt atbalstu tirgus uzraudzības iestādēm to uzdevumu veikšanā saskaņā ar šo regulu un attiecīgajiem deleģētajiem aktiem, tostarp šo iestāžu veiktajās regulas izpildes panākšanas darbībās;**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(b) **sniegt sabiedrībai informāciju par tirgū laistajām baterijām un to ilgtspējas un drošības prasībām, kā arī nodrošināt bateriju informācijas lapas;**

(c) **sniegt Komisijai un reģistrētiem pārražotājiem, otrreizējas izmantošanas operatoriem un reciklētājiem aktuālo informāciju par baterijām.**

Grozījums Nr. 380

Regulas priekšlikums

64. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Sistēma satur informāciju un datus par **atkārtoti uzlādējamām** rūpnieciskām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām **ar iekšējo uzkrājēju un kapacitāti virs 2 kWh**, kā paredzēts XIII pielikumā. Informācija un dati ir šķirojami un meklējami, un tie atbilst atvērtajiem standartiem par to izmantojamību trešām personām.

Grozījums

2. Sistēma satur informāciju un datus par **vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām**, rūpnieciskām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām, kā paredzēts XIII pielikumā. Informācija un dati ir šķirojami un meklējami, un tie atbilst atvērtajiem standartiem par to izmantojamību trešām personām. **Sistēmā ir arī regulāri atjaunināta datubāze par visām baterijām, uz kurām attiecas šī regula.**

Grozījums Nr. 381

Regulas priekšlikums

64. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Ekonomikas operatori, kas laiž tirgū **atkārtoti uzlādējamu** rūpniecisko bateriju vai elektrotransportlīdzekļu bateriju **ar iekšējo uzkrājēju**, 2. punktā minēto informāciju dara pieejamu elektroniski mašīnlasāmā formātā, izmantojot sadarbspējīgus un viegli piekļūstamus datu pakalpojumus formātā, kas noteikts saskaņā ar 5. punktu.

Grozījums

3. Ekonomikas operatori, kas laiž tirgū **vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju**, rūpniecisko bateriju vai elektrotransportlīdzekļu bateriju, 2. punktā minēto informāciju dara pieejamu elektroniski mašīnlasāmā formātā, izmantojot sadarbspējīgus un viegli piekļūstamus datu pakalpojumus formātā, kas noteikts saskaņā ar 5. punktu.

Grozījums Nr. 382

Regulas priekšlikums

64. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Minētā sistēma neizstāj un nemaina tirgus uzraudzības iestāžu pienākumus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 383

Regulas priekšlikums

64. pants – 5. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

5. Komisija līdz 2024. gada 31. decembrim pieņem **īstenošanas aktus**, ar **ko nosaka**:

Grozījums

5. Komisija līdz 2024. gada 31. decembrim pieņem **deleģēto aktu saskaņā ar 73. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot**:

Grozījums Nr. 384

Regulas priekšlikums

64. pants – 5. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 74. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 385

Regulas priekšlikums

65. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Līdz ar 2026. gada 1. janvāri visām tirgū vai ekspluatācijā laistajām rūpnieciskajām baterijām **un** elektrotransportlīdzekļu baterijām **ar kapacitāti virs 2 kWh** ir elektroniska reģistrācijas kartīte ("baterijas pase").

Grozījums

1. Līdz ar 2026. gada 1. janvāri visām tirgū vai ekspluatācijā laistajām rūpnieciskajām baterijām, elektrotransportlīdzekļu baterijām **un vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām** ir elektroniska reģistrācijas kartīte ("baterijas pase").

Grozījums Nr. 386

Regulas priekšlikums

65. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. **Baterijas** pase ir piesaistīta informācijai par katra baterijas tipa un modeļa pamatparametriem, kuri glabājas saskaņā ar 64. pantu izveidotās sistēmas datu avotos. Ekonomikas operators, kas laiž tirgū rūpniecisku bateriju vai elektrotransportlīdzekļu bateriju, nodrošina, ka baterijas pasē iekļautie dati ir pareizi, pilnīgi un atjaunināti.

Grozījums

3. **Rūpnieciskajām baterijām un elektrotransportlīdzekļu baterijām to** pase ir piesaistīta informācijai par katra baterijas tipa un modeļa pamatparametriem, kuri glabājas saskaņā ar 64. pantu izveidotās sistēmas datu avotos. Ekonomikas operators, kas laiž tirgū rūpniecisku bateriju vai elektrotransportlīdzekļu bateriju, nodrošina, ka baterijas pasē iekļautie dati ir pareizi, pilnīgi un atjaunināti.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 387

Regulas priekšlikums

65. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Attiecībā uz vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijām to pasē iekļauj 13. panta 5. punkta a)–d) apakšpunktā, kā arī i) un j) apakšpunktā aprakstīto informāciju un atjauninātu informāciju par bateriju, kas saistīta ar tās statusa maiņu.

Grozījums Nr. 388

Regulas priekšlikums

65. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Baterijas pasei var piekļūt tiešsaistē, izmantojot elektroniskas sistēmas, kas ir savietojamas ar sistēmu, kura izveidota saskaņā ar 64. pantu.

4. Baterijas pasei var piekļūt tiešsaistē, izmantojot elektroniskas sistēmas, kas ir savietojamas ar sistēmu, kura izveidota saskaņā ar 64. pantu, **un izmantojot 13. panta 5. punktā minēto QR kodu.**

Grozījums Nr. 389

Regulas priekšlikums

65. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. Baterijas pase ļauj piekļūt informācijai par 10. panta 1. punktā minēto snieguma un ilgzināšanas parametru vērtībām brīdī, kad baterija tiek laista tirgū un kad tiek mainīts tās statuss.

5. Baterijas pase ļauj piekļūt informācijai par 10. panta 1. punktā minēto snieguma un ilgzināšanas parametru vērtībām, **kā arī informācijai par baterijas veselības stāvokli saskaņā ar 14. pantu** brīdī, kad baterija tiek laista tirgū un kad tiek mainīts tās statuss.

Grozījums Nr. 390

Regulas priekšlikums

65. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6. Ja statusa maiņa ir saistīta ar **remonta** vai **pārprofilēšanas** darbībām, atbildību par baterijas pasē reģistrēto informāciju nodod tam ekonomikas operatoram, kuru uzskata par tādu, kas laiž rūpniecisko bateriju vai **elektrotransportlīdzekļa** bateriju tirgū vai ekspluatācijā.

6. Ja statusa maiņa ir saistīta ar **pārprofilēšanas** vai **pārražošanas** darbībām, atbildību par baterijas pasē reģistrēto informāciju nodod tam ekonomikas operatoram, kuru uzskata par tādu, kas laiž rūpniecisko bateriju, **elektrotransportlīdzekļa bateriju** vai **vieglā pārvietošanās līdzekļa** bateriju tirgū vai ekspluatācijā. **Ieraksts par pārprofilēto vai pārražoto bateriju ir saistīts ar ierakstu par sākotnējo bateriju.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 391**Regulas priekšlikums****65. pants – 7. punkts – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

7. Komisija ir pilnvarota pieņemt **īstenošanas** aktus, kuros nosaka noteikumus par piekļuvi tādai informācijai un datiem un par tādas informācijas un datu kopīgošanu, pārvaldību, izpēti, publicēšanu un atkalizmantošanu, kam var piekļūt, izmantojot baterijas pasi.

Grozījums

7. Komisija ir pilnvarota pieņemt **deleģētos** aktus **saskaņā ar 73. pantu**, kuros nosaka noteikumus par piekļuvi tādai informācijai un datiem un par tādas informācijas un datu kopīgošanu, pārvaldību, izpēti, publicēšanu un atkalizmantošanu, kam var piekļūt, izmantojot baterijas pasi.

Grozījums Nr. 392**Regulas priekšlikums****65. pants – 7. punkts – 1. daļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 74. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 393**Regulas priekšlikums****66. pants – 1. punkts – 1. daļa**

Komisijas ierosinātais teksts

1. **Ja kādas dalībvalsts tirgus uzraudzības iestādēm ir pietiekams iemesls uzskatīt, ka baterija, uz kuru attiecas šī direktīva, rada risku cilvēka veselībai vai drošumam, īpašumam vai videi, tās veic attiecīgās baterijas izvērtējumu, kas aptver** visas relevantās šajā regulā noteiktās prasības.

Grozījums

1. Tirgus uzraudzības **iestādes pietiekami plašā mērogā veic pienācīgas tiešsaistē un bezsaistē pieejamo bateriju dokumentāras pārbaudes un attiecīgos gadījumos fiziskas un laboratoriskas pārbaudes, pamatojoties uz atbilstīgu paraugu un aptverot** visas relevantās šajā regulā noteiktās prasības. **Vērtējuma veikšanai tirgus uzraudzības iestādes drīkst baterijas nosūtīt uz 68.a pantā minētajām Savienības testēšanas iestādēm.**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 394

Regulas priekšlikums

66. pants – 1. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Līdz ... [divi gadi pēc šīs regulas stāšanās spēkā] Komisija pieņem īstenošanas aktus, lai noteiktu vienādus pārbaūžu nosacījumus, kritērijus pārbaūžu biežuma noteikšanai un saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1020 11. panta 4. punktu pārbaudāmo paraugu skaitu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 74. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums Nr. 395

Regulas priekšlikums

66. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. **Ja tirgus** uzraudzības iestādes **uzskata, ka neatbilstība neaprobežojas tikai ar valsts teritoriju, tās** informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par izvērtējuma rezultātiem un par pasākumiem, ko tās ekonomikas operatoram prasījušas veikt.

2. **Tirgus** uzraudzības iestādes informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par izvērtējuma rezultātiem un par pasākumiem, ko tās ekonomikas operatoram prasījušas veikt.

Grozījums Nr. 396

Regulas priekšlikums

66. pants – 5. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) baterijas neatbilstība šīs regulas II vai III nodaļā izklāstītajām prasībām;

(a) baterijas neatbilstība šīs regulas II vai III nodaļā **vai 39. pantā** izklāstītajām prasībām;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 397

Regulas priekšlikums

66. pants – 8.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

8.a Patērētājiem jābūt iespējai informāciju par baterijām, kas rada risku patērētājam, ievadīt atsevišķā Direktīvas 2001/95/EK 12. pantā paredzētās Kopienas ātrās ziņošanas sistēmas (RAPEX) sadaļā. Komisija pienācīgi ņem vērā saņemto informāciju un attiecīgā gadījumā nodrošina turpmāku rīcību, tostarp informācijas pārsūtīšanu attiecīgajām valsts iestādēm.

Komisija pieņem īstenošanas aktu saskaņā ar 74. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru, lai noteiktu kārtību, kādā šī punkta pirmajā daļā minētā informācija tiek nosūtīta un kādā tā tiek pārsūtīta attiecīgajām valsts iestādēm turpmākai rīcībai.

Grozījums Nr. 398

Regulas priekšlikums

67. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Ja, pabeidzot 66. panta 3. un 4. punktā aprakstīto procedūru, pret kādas dalībvalsts veiktu pasākumu ir izteikti iebildumi vai ja Komisija uzskata, ka kāds valsts pasākums ir pretrunā Savienības tiesību aktiem, Komisija nekavējoties sāk apspriešanos ar dalībvalstīm un attiecīgo ekonomikas operatoru vai operatoriem un veic valsts pasākuma izvērtējumu. Pamatojoties uz šā izvērtējuma rezultātiem, Komisija ar īstenošanas aktu lemj, vai valsts pasākums ir pamatots vai ne.

1. Ja, pabeidzot 66. panta 3. un 4. punktā aprakstīto procedūru, pret kādas dalībvalsts veiktu pasākumu ir izteikti iebildumi vai ja Komisija uzskata, ka kāds valsts pasākums ir pretrunā Savienības tiesību aktiem, Komisija nekavējoties sāk apspriešanos ar dalībvalstīm un attiecīgo ekonomikas operatoru vai operatoriem un veic valsts pasākuma izvērtējumu. **Komisija šo izvērtējumu pabeidz viena mēneša laikā.** Pamatojoties uz šā izvērtējuma rezultātiem, Komisija ar īstenošanas aktu lemj, vai valsts pasākums ir pamatots vai ne.

Grozījums Nr. 399

Regulas priekšlikums

68. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Ja dalībvalsts pēc 67. panta 1. punktā paredzētā izvērtējuma konstatē, ka, lai gan baterija atbilst II un III nodaļas prasībām, tā rada risku cilvēka veselībai vai drošumam vai īpašuma vai vides aizsardzībai, tā prasa attiecīgajam ekonomikas operatoram veikt visus atbilstīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgā baterija, kad tā tiek laista tirgū, vairs nerada šādu risku, to izņemt no tirgus vai atsaukt saprātīgā laika periodā, kas ir samērīgs ar riska raksturu.

1. Ja dalībvalsts pēc 67. panta 1. punktā paredzētā izvērtējuma konstatē, ka, lai gan baterija atbilst II un III nodaļas prasībām, **tā rada risku vai var pamatoti uzskatīt, ka** tā rada risku cilvēka veselībai vai drošumam vai īpašuma vai vides aizsardzībai, tā prasa attiecīgajam ekonomikas operatoram veikt visus atbilstīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgā baterija, kad tā tiek laista tirgū, vairs nerada šādu risku, to izņemt no tirgus vai atsaukt saprātīgā laika periodā, kas ir samērīgs ar riska raksturu.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 400
Regulas priekšlikums
68. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalsts nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis. Minētajā informācijā ietver visas pieejamās ziņas, jo īpaši datus attiecīgo bateriju identificēšanai, datus par baterijas izcelsmi un **piegādes** ķēdi, konkrētā riska veidu un veikto valsts pasākumu būtību un ilgumu.

Grozījums

3. Dalībvalsts nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis. Minētajā informācijā ietver visas pieejamās ziņas, jo īpaši datus attiecīgo bateriju identificēšanai, datus par baterijas izcelsmi un **vērtības** ķēdi, konkrētā riska veidu un veikto valsts pasākumu būtību un ilgumu.

Grozījums Nr. 401
Regulas priekšlikums
68.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

68.a pants

Savienības testēšanas iestāde

1. Līdz ... [divi gadi pēc šīs regulas stāšanās spēkā] Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1020 21. panta 2. punkta otro daļu izraugās Savienības testēšanas iestādi, kas specializējusies bateriju jomā.
2. Savienības testēšanas iestāde darbojas kā kompetences centrs, lai:
 - (a) atkāpjoties no Regulas (ES) 2019/1020 21. panta 6. punkta b) apakšpunkta, sniegtu Komisijai neatkarīgas tehniskas un zinātniskas konsultācijas šīs regulas 32. pantā minētās izmeklēšanas gaitā un šīs regulas 67. panta 1. punktā un 68. panta 4. punktā minēto izvērtējumu gaitā;
 - (b) veiktu bateriju testēšanu pēc tirgus uzraudzības iestāžu pieprasījuma 66. panta 1. punktā minētā izvērtējuma nolūkā;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 402
Regulas priekšlikums
68.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

68.b pants**Valsts bateriju kompetences centri**

- 1. Tirgus uzraudzības iestādes vienojas ar organizācijām, kas pārstāv ekonomikas operatorus un pētniecības centrus, par valsts bateriju kompetences centra izveidi katrā dalībvalstī.*
- 2. Valsts bateriju kompetences centri, kas minēti 1. punktā, veic darbības, kuru mērķis ir veicināt atbilstību, konstatēt neatbilstību, palielināt informētību un sniegt norādījumus un tehniskas konsultācijas saistībā ar šīs regulas prasībām. Attiecīgā gadījumā valsts bateriju kompetences centru darbības var piedalīties arī citas ieinteresētās personas, piemēram, organizācijas, kas pārstāv tiešos lietotājus.*
- 3. Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1020 9. panta 2. punktu tirgus uzraudzības iestāde un 1. punktā minētās personas nodrošina, ka valsts bateriju kompetences centru veiktās darbības nerada negodīgu konkurenci starp ekonomikas operatoriem un neietekmē pušu objektivitāti, neatkarību un taisnīgumu.*

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 403

Regulas priekšlikums

69. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Neskarot 66. pantu, ja dalībvalsts konstatē, ka baterija, kas neietilpst 68. panta darbības jomā, neatbilst šai regulai vai ka ekonomikas operators ir pārkāpis kādu šajā regulā noteikto pienākumu, tā prasa attiecīgajam ekonomikas operatoram attiecīgo neatbilstību novērst. Šādas neatbilstības ir:

Grozījums

1. Neskarot 66. pantu, ja dalībvalsts konstatē, ka baterija, kas neietilpst 68. panta darbības jomā, neatbilst šai regulai vai ka ekonomikas operators ir pārkāpis kādu šajā regulā noteikto pienākumu, tā prasa attiecīgajam ekonomikas operatoram attiecīgo neatbilstību novērst. **Lai atvieglotu šo uzdevumu, dalībvalstis izveido patērētājiem viegli pieejamus kanālus ziņošanai par neatbilstību.** Šādas neatbilstības ir:

Grozījums Nr. 404

Regulas priekšlikums

69. pants – 1. punkts – k apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(k) nav izpildītas 39. panta prasības par **piegādes** ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku.

Grozījums

(k) nav izpildītas 39. panta prasības par **vērtības** ķēdes pienācīgas pārbaudes politiku;

Grozījums Nr. 405

Regulas priekšlikums

69. pants – 1. punkts – ka apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ka) nav izpildītas 65. pantā minētās prasības par baterijas pasēm.

Grozījums Nr. 406

Regulas priekšlikums

69. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Dalībvalstu kompetentajām iestādēm saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1020 14. pantu piešķir izmeklēšanas pilnvaras, pamatojoties uz risku vai balstoties uz saņemto informāciju, veikt atbilstošas pārbaudes, lai konstatētu iespējamu neatbilstību.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 407**Regulas priekšlikums****69. pants – 3.b punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.b Tirdzniecības iestādes sadarbojas, lai nodrošinātu šīs regulas pārrobežu īstenošanu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1020 VI nodaļa noteikumiem.

Grozījums Nr. 408**Regulas priekšlikums****69. pants – 3.c punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.c Dalībvalstis sadarbojas izpildes nodrošināšanas tīklā, kas sniedz savstarpēju atbalstu pienākumu neizpildes procedūrā pārrobežu tirdzniecības gadījumā Savienībā.

Grozījums Nr. 409**Regulas priekšlikums****70. pants – 1. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punktā vai Direktīvas 2014/25/ES 3. panta 1. punktā definētās līgumslēdzējas iestādes vai 2014/25/ES 4. panta 1. punktā definētie līgumslēdzēji, minēto direktīvu aptvertajās situācijās iepirkdami baterijas vai baterijas saturošus produktus, **ņem vērā bateriju vidisko ietekmi visā** to aprites **ciklā**, lai nodrošinātu, ka šāda iepirkto bateriju ietekme tiek samazināta līdz minimumam.

1. Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punktā vai Direktīvas 2014/25/ES 3. panta 1. punktā definētās līgumslēdzējas iestādes vai 2014/25/ES 4. panta 1. punktā definētie līgumslēdzēji, minēto direktīvu aptvertajās situācijās iepirkdami baterijas vai baterijas saturošus produktus, **dod priekšroku videi draudzīgākajām baterijām, ņemot vērā visu** to aprites **ciklu**, lai nodrošinātu, ka šāda iepirkto bateriju ietekme tiek samazināta līdz minimumam.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 410

Regulas priekšlikums

71. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Ja dalībvalsts uzskata, ka kādas vielas izmantošana bateriju izgatavošanai vai tās klātbūtne baterijās to tirgū laišanas brīdī vai turpmākajās aprites cikla stadijās, tostarp atkritumu stadijā, rada tādu risku cilvēka veselībai vai videi, kas nav pietiekami kontrolēts un ir jānovērš, tā informē Aģentūru par to, ka tā ierosina sagatavot dokumentāciju, kas atbilst ierobežošanas dokumentu prasībām. Ja minētā dokumentācija pierāda, ka papildus jau ieviestajiem pasākumiem ir vajadzīga Kopienas mēroga rīcība, dalībvalsts to iesniedz Aģentūrai, lai uzsāktu ierobežošanas procesu.

Grozījums Nr. 411

Regulas priekšlikums

71. pants – 14.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

14.a Sešu mēnešu laikā pēc jebkādiem grozījumiem Regulā (EK) Nr. 1907/2006 vai pēc tam, kad stājušies spēkā turpmākie Savienības tiesību akti par bīstamu vielu un ķīmisko vielu ilgtspējas kritērijiem, Komisija novērtē, vai, pamatojoties uz minētajiem Regulas (EK) Nr. 1907/2006 grozījumiem vai turpmākajiem Savienības tiesību aktiem, ir nepieciešams grozīt šo pantu, un attiecīgā gadījumā pieņem deleģēto aktu saskaņā ar šīs regulas 73. pantu, lai attiecīgi grozītu minētos noteikumus.

Grozījums Nr. 412

Regulas priekšlikums

72. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Var pieņemt tikai nozares virzītas shēmas, kas atbilst 39. panta prasībām un kuras verificē trešās puses dalībnieki.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 413
Regulas priekšlikums
73. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Pilnvaras pieņemti 6. panta 2. punktā, 7. panta 1., 2. un 3. punktā, 9. panta 2. punktā, 10. panta 3. punktā, 12. panta 2. punktā, 17. panta 4. punktā, 27. panta 3. punktā, 39. panta 8. punktā, 55. panta 4. punktā, 56. panta 4. punktā, 57. panta 6. punktā, 58. panta 3. punktā un 70. panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz pieciem gadiem no [šīs regulas spēkā stāšanās datumā]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

Grozījums

2. Pilnvaras pieņemti 6. panta 2. punktā, **6. panta 5.a punktā (jauns)**, **7. panta 1. punkta trešās daļas a) apakšpunktā**, **7. panta 1. punkta ceturtajā daļā**, **7. panta 2. punkta ceturtais daļas a) apakšpunktā**, **7. panta 3. punkta trešajā un ceturtajā daļā**, **8. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktā**, **8. panta 4.a punktā (jauns)**, 9. panta 2. **punkta otrajā daļā**, **10. panta 1.b punktā (jauns) un 1.c punktā (jauns)**, 10. panta 3. **punkta pirmajā daļā**, **10. panta 3.a punktā (jauns)**, **11.a panta (jauns) 4. punktā**, **11.b panta (jauns) 2. punktā**, **13. panta 6.a punktā (jauns)**, **14. panta 3. punkta 1.a daļā (jauna)**, 12. panta 2. punktā, 17. panta 4. punktā, 39. panta 8. punktā **un 8.a punktā (jauns)**, 55. **panta 2.b punktā (jauns)**, 56. panta 4. punktā, 57. panta 4. punktā, 57. panta **5.a punktā (jauns)**, 58. panta 3. punktā, **64. panta 5. punktā**, **65. panta 7. punktā**, 70. panta 3. punktā, **71. panta 14.a punktā (jauns)** un **76. panta 1.b punktā (jauns)** minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz pieciem gadiem no ... [šīs regulas spēkā stāšanās datumā]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 414
Regulas priekšlikums
73. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 6. panta 2. punktā, 7. panta 1., 2. un 3. punktā, 9. panta 2. punktā, 10. panta 3. **punktā**, 12. panta 2. punktā, 17. panta 4. punktā, 27. panta 3. punktā, 39. panta 8. punktā, 55. panta 4. punktā, 56. panta 4. punktā, 57. panta 6. punktā, 58. panta 3. punktā un 70. panta 2. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. **Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.**

Grozījums

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 6. panta 2. punktā, **6. panta 5.a punktā (jauns)**, 7. panta 1. **punkta trešās daļas a) apakšpunktā**, 7. panta 1. **punkta ceturtajā daļā**, 7. panta 2. **punkta ceturtais daļas a) apakšpunktā**, 7. panta 3. **punkta trešajā un ceturtajā daļā**, 8. panta 1. **punkta otrās daļas a) apakšpunktā**, 8. panta 4.a punktā (jauns), 9. panta 2. **punkta otrajā daļā**, 10. panta 1.b punktā (jauns) un 1.c punktā (jauns), 10. panta 3. **punkta pirmajā daļā**, 10. panta 3.a punktā (jauns), 11.a panta (jauns) 4. punktā, 11.b panta (jauns) 2. punktā, 13. panta 6.a punktā (jauns), 14. panta 3. **punkta 1.a daļā (jauna)**, 12. panta 2. punktā, 17. panta 4. punktā, 39. panta 8. punktā un 8.a punktā (jauns), 55. panta 2.b punktā (jauns), 56. panta 4. punktā, 57. **panta 4. punktā**, 57. **panta 5.a punktā (jauns)**, 58. panta 3. punktā, 64. **panta 5. punktā**, 65. **panta 7. punktā**, 70. **panta 3. punktā**, 71. **panta 14.a punktā (jauns) un 76. panta 1.b punktā (jauns)** minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 415
Regulas priekšlikums
73. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

6. Saskaņā ar 6. panta 2. punktu, **7. panta 1., 2. un 3. punktu, 9. panta 2. punktu, 10. panta 3. punktu**, 12. panta 2. punktu, 17. panta 4. punktu, **27. panta 3. punktu**, 39. panta 8. punktu, **55. panta 4. punktu**, 56. panta 4. punktu, **57. panta 6. punktu**, 58. panta 3. punktu un **70. panta 2. punktu** pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

Grozījums

6. Saskaņā ar 6. panta 2. punktu, **6. panta 5.a punktu (jauns), 7. panta 1. punkta trešās daļas a) apakšpunktu, 7. panta 1. punkta ceturto daļu, 7. panta 2. punkta ceturtais daļas a) apakšpunktu, 7. panta 3. punkta trešo un ceturto daļu, 8. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktu, 8. panta 4.a punktu (jauns), 9. panta 2. punkta otro daļu, 10. panta 1.b punktu (jauns) un 1.c punktu (jauns), 10. panta 3. punkta pirmo daļu, 10. panta 3.a punktu (jauns), 11.a panta (jauns) 4. punktu, 11.b panta (jauns) 2. punktu, 13. panta 6.a punktu (jauns), 14. panta 3. punkta 1.a daļu (jauna)**, 12. panta 2. punktu, 17. panta 4. punktu, 39. panta 8. punktu **un 8.a punktu (jauns), 55. panta 2.b punktu (jauns)**, 56. panta 4. punktu, **57. panta 4. punktu, 57. panta 5.a punktu (jauns)**, 58. panta 3. punktu, **64. panta 5. punktu, 65. panta 7. punktu, 70. panta 3. punktu, 71. panta 14.a punktu (jauns) un 76. panta 1.b punktu (jauns)** pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

Grozījums Nr. 416
Regulas priekšlikums
75. pants – 1. daļa – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

(2) regulas I pielikumā Savienības saskaņošanas tiesību aktu **sarakstam pievieno šādu 71. punktu:**

Grozījums

(2) regulas I pielikumā Savienības saskaņošanas tiesību aktu **saraksta 21. punktu aizstāj ar šādu tekstu:**

Grozījums Nr. 417
Regulas priekšlikums
76. pants – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Līdz 2023. gada 1. janvārim Komisija izstrādā saskaņotus kritērijus vai norādījumus efektīviem, samērīgiem un preventīviem sodiem un privātpersonām radītā kaitējuma atlīdzināšanai.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Minētie kritēriji attiecas vismaz uz šādiem pārkāpumu veidiem:

- nepatiesu deklarāciju iesniegšana IV nodaļā paredzēto atbilstības nodrošināšanas procedūru un 66. un 68. pantā paredzēto pasākumu laikā;
- testu, kas veikti apstiprināšanas vai tirgus uzraudzības nolūkā, rezultātu viltošana;
- tādu datu vai tehnisko specifikāciju nepubliskošana, kuru dēļ varētu tikt atsauktas baterijas vai to komponenti vai atteikta vai atsaukta atbilstības deklarācija.

Grozījums Nr. 418

Regulas priekšlikums

76. pants – 1.b daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Komisija līdz 2023. gada 1. janvārim saskaņā ar 73. pantu pieņem deleģētos aktus, ar kuriem papildina šo regulu, nosakot kritērijus efektīvām, samērīgām un preventīvām sankcijām un fiziskām personām nodarītā kaitējuma kompensācijai attiecībā uz vismaz 1.a punktā uzskaitītajiem pārkāpumiem.

Grozījums Nr. 419

Regulas priekšlikums

77. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Komisija līdz 2030. gada 31. decembrim sagatavo ziņojumu par šīs regulas piemērošanu un tās ietekmi uz vidi un iekšējā tirgus darbību.

1. Komisija līdz 2030. gada 31. decembrim **un pēc tam ik pēc 5 gadiem** sagatavo ziņojumu par šīs regulas piemērošanu un tās ietekmi uz vidi, **cilvēku veselību** un iekšējā tirgus darbību **un iesniedz un prezentē to Eiropas Parlamentam un Padomei.**

Grozījums Nr. 420

Regulas priekšlikums

77. pants – 2. punkts – 1. daļa – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(c) 39. un 72. pantā izklāstītās prasības **piegādes** ķēdes pienācīgai pārbaudei;

(c) 39. un 72. pantā izklāstītās prasības **bateriju vērtības** ķēdes pienācīgai pārbaudei;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 421

Regulas priekšlikums

77. pants – 2. punkts – 1. daļa – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(da) pasākumi saistībā ar ekonomikas operatoru identifikāciju, kā noteikts 45. pantā;

Grozījums Nr. 422

Regulas priekšlikums

77. pants – 2. punkts – 1. daļa – db apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(db) pārkāpumi un sankciju efektivitāte, samērīgums un preventīvais raksturs, kā noteikts 76. pantā;

Grozījums Nr. 423

Regulas priekšlikums

77. pants – 2. punkts – 1. daļa – dc apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(dc) analīze par regulas ietekmi uz konkurētspēju un investīcijām bateriju nozarē un uz administratīvo slogu.

Grozījums Nr. 424

Regulas priekšlikums

77. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno likumdošanas priekšlikumu par šīs regulas attiecīgo noteikumu grozīšanu.

Vajadzības gadījumā **1. punktā minētajam** ziņojumam pievieno likumdošanas priekšlikumu par šīs regulas attiecīgo noteikumu grozīšanu.

Grozījums Nr. 425

Regulas priekšlikums

79. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

To piemēro no 2022. gada 1. janvāra.

To piemēro no ... [6 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā].

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 426

Regulas priekšlikums

I pielikums – tabula – 3.a rinda (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

2.a Svins

Grozījums

Pārnēsājamas baterijas, kas ir vai nav iestrādātas ierīcēs, svinu (ko izsaka kā svina metālu) drīkst saturēt koncentrācijā, kas nav lielāka par 0,01 % no masas.

CAS Nr. 7439-92-1

EK Nr. 231-100-4 un tā savienojumi

Grozījums Nr. 427

Regulas priekšlikums

II pielikums – 1. punkts – 1. daļa – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ca) “datu kvalitātes novērtējums” ir datu kopas kvalitātes kritērija puskvantitatīvais novērtējums, pamatojoties uz tehnoloģisko reprezentatīvātī, ģeogrāfisko reprezentatīvātī, laika reprezentatīvātī un precizitātī; uzskata, ka datu kvalitāte ir dokumentēta datu kopas kvalitāte;

Grozījums Nr. 428

Regulas priekšlikums

II pielikums – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

7. pantā minētie saskaņotie aprēķina noteikumi balstās uz šajā pielikumā iekļautajiem būtiskajiem elementiem, atbilst Komisijas produktu vidiskās pēdas⁽⁸⁰⁾ (PEF) metodes jaunākajai redakcijai un attiecīgajiem produktu vidiskās pēdas kategoriju noteikumiem (PEFCR)⁽⁸¹⁾ un atspoguļo starptautiskos nolīgumus un aprites cikla novērtēšanas jomā panākto tehnisko/zinātnisko progresu⁽⁸²⁾.

⁽⁸⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0179&from=LV>.

⁽⁸¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_guidance_v6.3.pdf

⁽⁸²⁾ Šk. https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/dev_methods.htm.

Grozījums

7. pantā minētie saskaņotie aprēķina noteikumi balstās uz šajā pielikumā iekļautajiem būtiskajiem elementiem, atbilst Komisijas produktu vidiskās pēdas⁽⁸⁰⁾ (PEF) metodes jaunākajai redakcijai un attiecīgajiem produktu vidiskās pēdas kategoriju noteikumiem (PEFCR)⁽⁸¹⁾ un atspoguļo starptautiskos nolīgumus un aprites cikla novērtēšanas jomā panākto tehnisko/zinātnisko progresu⁽⁸²⁾. **PEF metožu un attiecīgo PEFCR izstrāde un atjaunināšana ir atklāta un pārredzama, un tajā ir pienācīgi pārstāvētas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, akadēmiskās aprindas un citas ieinteresētās personas.**

⁽⁸⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0179&from=LV>.

⁽⁸¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_guidance_v6.3.pdf

⁽⁸²⁾ Šk. https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/dev_methods.htm.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 429
Regulas priekšlikums
II pielikums – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Enerģijas izmantošana un uzskaitē

Aprēķinot dažādos 4. punktā minētajos baterijas aprites cikla posmos un procesos izmantotās enerģijas oglekļa intensitāti, izmanto vidējo oglekļa emisiju datus par valsti, kurā ir notikusi konkrētā darbība vai process. Zemākus oglekļa emisiju koeficientus izmanto tikai tad, ja ekonomikas dalībnieks var ticami pierādīt, ka reģions, kurā konkrētā darbība tika veikta un kurš piegādāja enerģiju ekonomikas dalībniekam, vai viņa konkrētais process vai energoapgāde rada mazāku oglekļa dioksīda emisiju intensitāti nekā vidēji valstī. To apliecina ar pierādījumu, ka enerģija tiek saņemta no attiecīgā reģiona un ka tā rada mazāku oglekļa dioksīda emisiju intensitāti, ar tiešu pieslēgumu atjaunojamiem energoresursiem vai energoresursiem, kas rada mazāku oglekļa dioksīda emisiju intensitāti, vai līgumu, kas pierāda, ka ekonomikas dalībniekam ir ģeogrāfiska un laika saikne ar energoapgādi un enerģijas izmantošanu, ko verificē ar trešās personas īstenotas verifikācijas apliecinājumu.

Grozījums Nr. 430
Regulas priekšlikums
II pielikums – 4. punkts – 1. daļa – tabula – 2. rinda

Komisijas ierosinātais teksts

Izejmateriālu ieguve un priekšapstrāde

Te ietilpst izrakteņu ieguve **un** priekšapstrāde līdz pat baterijas elementu un bateriju komponentu (aktīvo materiālu, separatora, elektrolīta, korpusu, aktīvo un pasīvo baterijas komponentu) un elektrisko/elektronisko komponentu izgatavošanai.

Grozījums

Izejmateriālu ieguve un priekšapstrāde

Te ietilpst izrakteņu ieguve **un citu būtisku materiālu ieguve**, priekšapstrāde **un visu izejvielu un aktīvo materiālu transports** līdz pat baterijas elementu un bateriju komponentu (aktīvo materiālu, separatora, elektrolīta, korpusu, aktīvo un pasīvo baterijas komponentu) un elektrisko/elektronisko komponentu izgatavošanai.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 431

Regulas priekšlikums

II pielikums – 4. punkts – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Izmantošanas **posms** no aprites cikla oglekļa pēdas aprēķiniem **būtu jāizslēdz, ja izgatavotāji to nevar tieši iespaidot, ja vien netiek pierādīts, ka izvēles, ko bateriju izgatavotāji izdarījuši konstruēšanas posmā, var būtiski atsaukties uz šo ietekmi.**

Grozījums

Izmantošanas **posmu** no aprites cikla oglekļa pēdas aprēķiniem **var izslēgt tikai tad, ja izgatavotāji var ticami pierādīt, ka konstruēšanas posmā izdarītās izvēles šo ietekmi veicinājušas pavisam nebūtiski.**

Grozījums Nr. 432

Regulas priekšlikums

II pielikums – 5. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Proti, visi darbības dati, kas saistīti ar baterijas anodu, katodu, elektrolītu, separatoru un elementu korpusu, attiecas uz konkrētu baterijas modeli, ko ražo konkrētā ražotnē (t. i., neizmanto standarta darbības datus). Baterijai specifiskos darbības datus izmanto kopā ar relevantajām sekundāro datu kopām, kas atbilst produkta vidiskajai pēdai.

Grozījums

Proti, visi darbības dati, kas saistīti ar baterijas **izejvielām**, anodu, katodu, elektrolītu, separatoru un elementu korpusu, attiecas uz konkrētu baterijas modeli, ko ražo konkrētā ražotnē (t. i., neizmanto standarta darbības datus). Baterijai specifiskos darbības datus izmanto kopā ar relevantajām sekundāro datu kopām, kas atbilst produkta vidiskajai pēdai.

Grozījums Nr. 433

Regulas priekšlikums

II pielikums – 5. punkts – 5. daļa – 1. ievilkums

Komisijas ierosinātais teksts

— izejmateriālu ieguve un priekšapstrāde,

Grozījums

— izejmateriālu ieguve, **tostarp transports**, un priekšapstrāde,

Grozījums Nr. 434

Regulas priekšlikums

II pielikums – 8. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Lai tirgū nodrošinātu diferenciaciju, atkarībā no tā, kāds ir ES iekšējā tirgū laisto bateriju oglekļa pēdas deklarāciju vērtību sadalījums, tiks noteikts jēgpilns skaits snieguma klašu, no kurām A kategorija ir labākā klase ar viszemāko oglekļa pēdas ietekmi aprites ciklā.

Grozījums

Lai tirgū nodrošinātu diferenciaciju, atkarībā no tā, kāds ir ES iekšējā tirgū laisto bateriju oglekļa pēdas deklarāciju vērtību sadalījums **un datu kvalitātes novērtējums**, tiks noteikts jēgpilns skaits snieguma klašu, no kurām A kategorija ir labākā klase ar viszemāko oglekļa pēdas ietekmi aprites ciklā.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 435
Regulas priekšlikums
III pielikums – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Vispārlietojamu pārnēsājamo bateriju elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametri

Grozījums

Pārnēsājamo bateriju elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametri

Grozījums Nr. 436
Regulas priekšlikums
III pielikums – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Baterijas kapacitāte — elektriskais lādiņš, ko baterija var nodrošināt **konkrētos** apstākļos.

Grozījums

1. Baterijas kapacitāte — elektriskais lādiņš, ko baterija var nodrošināt **reālos** apstākļos.

Grozījums Nr. 437
Regulas priekšlikums
III pielikums – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Glabāšanas laiks (aizkavētas izlādes sniegums) — minimālā vidējā darbīguma relatīvs samazinājums pēc noteikta laika un konkrētos apstākļos.

Grozījums

3. Glabāšanas laiks (aizkavētas izlādes sniegums) — minimālā vidējā darbīguma relatīvs samazinājums pēc noteikta laika un konkrētos apstākļos, **kur atsauces rādītājs ir sākotnēji izmērīta kapacitāte.**

Grozījums Nr. 438
Regulas priekšlikums
Pielikums IV – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Atkārtoti uzlādējamu rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametri

Grozījums

Vieglo pārvietošanās līdzekļu bateriju, rūpniecisko bateriju un elektrotransportlīdzekļu bateriju elektroķīmiskā snieguma un ilgzināšanas parametri

Grozījums Nr. 439
Regulas priekšlikums
IV pielikums – A daļa – 1. daļa – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Iekšējā pretestība (Ω) **un** iekšējās pretestības pieaugums (%).

Grozījums

3. Iekšējā pretestība (Ω), iekšējās pretestības pieaugums (%) **un elektroķīmiskā impedance (Ω).**

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 440

Regulas priekšlikums

IV pielikums – A daļa – 1. daļa – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. **Norāde par bateriju paredzamo** kalpošanas **laiku** apstākļos, kuriem tās ir paredzētas.

Grozījums

5. **Bateriju paredzamais** kalpošanas **laiks standarta** apstākļos, kuriem tās ir paredzētas (**ciklos un kalendārajos gados**).

Grozījums Nr. 441

Regulas priekšlikums

IV pielikums – A daļa – 1. daļa – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

5.a Pašizlāde.

Grozījums

Grozījums Nr. 442

Regulas priekšlikums

IV pielikums – A daļa – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

“Nominālā kapacitāte” ir kopējais ampērstundu (Ah) skaits, ko konkrētos apstākļos var iegūt no pilnībā uzlādētas baterijas.

Grozījums

“Nominālā kapacitāte” ir kopējais ampērstundu (Ah) skaits, ko konkrētos **standarta** apstākļos var iegūt no pilnībā uzlādētas baterijas.

Grozījums Nr. 443

Regulas priekšlikums

IV pielikums – A daļa – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

“Kapacitātes sarukums” ir laika un izmantošanas gaitā sarukušais lādiņa daudzums, ko baterija var padot pie nominālā sprieguma, salīdzinājumā ar **izgatavotāja deklarēto** oriģinālo nominālo kapacitāti.

Grozījums

“Kapacitātes sarukums” ir laika un izmantošanas gaitā sarukušais lādiņa daudzums, ko baterija var padot pie nominālā sprieguma, salīdzinājumā ar oriģinālo nominālo kapacitāti.

Grozījums Nr. 444

Regulas priekšlikums

IV pielikums – A daļa – 4. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

“Jauda” ir enerģijas daudzums, ko baterija spēj padot konkrētā laika periodā.

Grozījums

“Jauda” ir enerģijas daudzums, ko baterija spēj padot konkrētā laika periodā **standarta apstākļos**.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 445**Regulas priekšlikums****IV pielikums – A daļa – 6. daļa**

Komisijas ierosinātais teksts

“Iekšējā pretestība” ir pretestība pret strāvas plūsmu elementā vai baterijā, t. i., elektroniskās pretestības un joniskās pretestības summa, kas ietilpst kopējā ekvivalentajā pretestībā, kurā ietilpst arī induktīvās/kapacitatīvās īpašības.

Grozījums

“Tekšējā pretestība” ir pretestība pret strāvas plūsmu elementā vai baterijā **standarta apstākļos**, t. i., elektroniskās pretestības un joniskās pretestības summa, kas ietilpst kopējā ekvivalentajā pretestībā, kurā ietilpst arī induktīvās/kapacitatīvās īpašības.

Grozījums Nr. 446**Regulas priekšlikums****IV pielikums – A daļa – 7.a daļa (jauna)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

“Pašizlāde” ir uzkrātā elektriskā lādiņa samazināšanās, kad baterijas elektrodi nav pieslēgti (piemēram, kad baterija tiek uzglabāta vai netiek izmantota) ilgāku laiku, piemēram, 48 h, 168 h, 720 h, kā rezultātā baterijas lādiņš laika gaitā pakāpeniski samazinās.

Grozījums Nr. 447**Regulas priekšlikums****V pielikums – 6. punkts – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

6. Termiskā propagācija

Grozījums

6. Aizsardzība pret termisko propagāciju**Grozījums Nr. 448****Regulas priekšlikums****V pielikums – 7. punkts – 1. daļa**

Komisijas ierosinātais teksts

7. Ārēju spēku (kritiena un trieciena) radīti mehāniskie bojājumi

Šajos testos simulē vienu vai vairākas situācijas, kurās baterija **nejauši nokrīt vai tajā ietriecas liels smagums** un tā joprojām ir izmantojama paredzētajam nolūkam. Kritērijiem, pēc kā simulē šīs situācijas, vajadzētu atspoguļot reālos lietojumus.

Grozījums

7. Aizsardzība pret mehāniskiem bojājumiem

Šajos testos simulē vienu vai vairākas situācijas, kurās baterija **tiek nejauši pakļauta mehāniskai spriedzei** un tā joprojām ir izmantojama paredzētajam nolūkam. Kritērijiem, pēc kā simulē šīs situācijas, vajadzētu atspoguļot reālos lietojumus.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 449
Regulas priekšlikums
V pielikums – 9.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

9.a Uguns tests

Uguns testa mērķis ir pakļaut bateriju ugunij un novērtēt sprādziena risku. Izdalītās enerģijas apjoms ir svarīgs drošuma rādītājs.

Grozījums Nr. 450
Regulas priekšlikums
V pielikums – 9.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

9.b Gāzes emisija — bīstamu vielu mērījumi

Baterijās var būt ievērojams daudzums potenciāli bīstamu materiālu (piemēram, viegli uzliesmojoši elektrolīti, kodīgas un toksiskas sastāvdaļas). Ja to pakļauj noteiktiem apstākļiem, var tikt apdraudēta baterijas integritāte, izdalot bīstamas gāzes. Tāpēc ir svarīgi identificēt un kvantificēt vielas, kas no baterijas izdalās testos, kuros pārbauda nepareizu un ļaunprātīgu lietošanu.

Grozījums Nr. 451
Regulas priekšlikums
VI pielikums – A daļa – 1. daļa – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. tirgū laišanas datums,

svītrots

Grozījums Nr. 452
Regulas priekšlikums
VI pielikums – A daļa – 1. daļa – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a baterijas svars,

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 453

Regulas priekšlikums

VI pielikums – A daļa – 1. daļa – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. baterijas sastāvā esošās bīstamās vielas, kas nav dzīvsudrabs, kadmijs vai svins,

Grozījums

7. baterijas sastāvā esošās bīstamās vielas, **kuru koncentrācija ir lielāka par 0,1 % (masas)**, kas nav dzīvsudrabs, kadmijs vai svins,

Grozījums Nr. 454

Regulas priekšlikums

VI pielikums – A daļa – 1. daļa – 8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

8. baterijas sastāvā esošie kritiski svarīgie izejmateriāli.

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 455

Regulas priekšlikums

VI pielikums – Aa daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Aa Papildu informācija par baterijām, kas pieejama, izmantojot QR kodu:

1. Tīrģū laišanas datums.
2. Baterijas sastāvā esošie kritiski svarīgie izejmateriāli, kuru koncentrācija ir lielāka par 0,1 % (masas).
3. Informācija par elektroenerģijas un citu enerģijas veidu patēriņu un attiecīgā gadījumā citu būtisku resursu patēriņu lietošanas laikā.

Grozījums Nr. 456

Regulas priekšlikums

VI pielikums – C daļa – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

QR kods ir **100 % melns** un tādā izmērā, kas ir viegli salasāms ar vispārpieejamu QR lasītāju, piemēram, tādu, kas ir integrēts portatīvās sakaru ierīcēs.

Grozījums

QR kods ir **krāsā, kurai ir liels kontrasts salīdzinājumā ar tā fonu**, un tādā izmērā, kas ir viegli salasāms ar vispārpieejamu QR lasītāju, piemēram, tādu, kas ir integrēts portatīvās sakaru ierīcēs.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 457

Regulas priekšlikums

VIII pielikums – A daļa – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Iekšējā ražošanas kontrole ir atbilstības novērtēšanas procedūra, ar kuru izgatavotājs izpilda 2., 3. un 4. punktā noteiktos pienākumus un nodrošina un deklarē, ka baterija atbilst 6., 9., **10.**, 11., **12.**, 13. un 14. pantā noteiktajām prasībām, kas tai ir piemērojamas.

Grozījums

Iekšējā ražošanas kontrole ir atbilstības novērtēšanas procedūra, ar kuru izgatavotājs izpilda 2., 3. un 4. punktā noteiktos pienākumus un nodrošina un deklarē, ka baterija atbilst 6., 9., 11., 13. un 14. pantā noteiktajām prasībām, kas tai ir piemērojamas.

Grozījums Nr. 458

Regulas priekšlikums

VIII pielikums – B daļa – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Iekšējā ražošanas kontrole un pārraudzīta verifikācija ir atbilstības novērtēšanas procedūra, ar kuru izgatavotājs izpilda 2., 3., 4. un 5. punktā noteiktos pienākumus un nodrošina un deklarē, ka baterija atbilst 7., 8. un 39. pantā noteiktajām prasībām, kas tai ir piemērojamas.

Grozījums

Iekšējā ražošanas kontrole un pārraudzīta verifikācija ir atbilstības novērtēšanas procedūra, ar kuru izgatavotājs izpilda 2., 3., 4. un 5. punktā noteiktos pienākumus un nodrošina un deklarē, ka baterija atbilst 7., 8., **10.**, **12.** un 39. pantā noteiktajām prasībām, kas tai ir piemērojamas.

Grozījums Nr. 507

Regulas priekšlikums

IV pielikums – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Deklarācijas priekšmets (baterijas identifikācija, kas nodrošina tās izsekojamību): baterijas apraksts.

Grozījums

4. Deklarācijas priekšmets (baterijas identifikācija, kas nodrošina tās izsekojamību **un attiecīgā gadījumā var ietvert baterijas attēlu**): baterijas apraksts.

Grozījums Nr. 459

Regulas priekšlikums

X pielikums – 1. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) dzelzs,

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 460
Regulas priekšlikums
X pielikums – 1. punkts – ab apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ab) varš,

Grozījums Nr. 461
Regulas priekšlikums
X pielikums – 1. punkts – ac apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ac) boksīts,

Grozījums Nr. 462
Regulas priekšlikums
X pielikums – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) gaiss,

(a) gaiss, *ietverot gaisa piesārņojumu,*

Grozījums Nr. 463
Regulas priekšlikums
X pielikums – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(b) ūdens,

(b) ūdens, *ietverot ūdens pieejamību, saldūdens, dzeramā ūdens, okeānu un jūru resursu piesārņošanu un izsīkšanu,*

Grozījums Nr. 464
Regulas priekšlikums
X pielikums – 2. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(c) augsne,

(c) augsne, *ietverot augsnes piesārņojumu, ko rada atkritumu apglabāšana un pārstrāde,*

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 465

Regulas priekšlikums

X pielikums – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) biodaudzveidība,

Grozījums

(d) biodaudzveidība, **tostarp kaitējums biotopiem, savvaļas dzīvniekiem, augiem un ekosistēmām,**

Grozījums Nr. 466

Regulas priekšlikums

X pielikums – 2. punkts – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(da) klimats, ietverot siltumnīcefekta gāzu emisijas,

Grozījums

Grozījums Nr. 467

Regulas priekšlikums

X pielikums – 2. punkts – db apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(db) atkritumu apsaimniekošana, **tostarp kaitējums, ko rada ar raktuvju sārņiem saistītā prakse,**

Grozījums

Grozījums Nr. 468

Regulas priekšlikums

X pielikums – 2. punkts – i apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(i) dzīve kopienā.

Grozījums

(i) dzīve kopienā, **tostarp pirmiedzīvotāju dzīve.**

Grozījums Nr. 469

Regulas priekšlikums

X pielikums – 2. punkts – ia apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(ia) **piekļuve informācijai, sabiedrības dalība lēmumu pieņemšanā un iespēja vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem,**

Grozījums

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 470**Regulas priekšlikums****X pielikums – 3. punkts – c apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(c) Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Lēmums COP VIII/28 – Brīvprātīgas vadlīnijas par biodaudzveidību iekļaujošu ietekmes novērtējumu,

Grozījums

(c) Konvencijas par bioloģisko daudzveidību, **tostarp** Lēmums COP VIII/28 – Brīvprātīgas vadlīnijas par biodaudzveidību iekļaujošu ietekmes novērtējumu,

Grozījums Nr. 471**Regulas priekšlikums****X pielikums – 3. punkts – ca apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

(ca) **ANO Parīzes nolīgums,**

Grozījums

Grozījums Nr. 472**Regulas priekšlikums****X pielikums – 3. punkts – cb apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

(cb) **astoņas SDO pamatkonvencijas, kā noteikts SDO Deklarācijā par pamatprincipiem un tiesībām darbā,**

Grozījums

Grozījums Nr. 473**Regulas priekšlikums****X pielikums – 3. punkts – cc apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

(cc) **jebkuras citas starptautiskas vides konvencijas, kas ir saistošas Savienībai vai tās dalībvalstīm,**

Grozījums

Grozījums Nr. 474**Regulas priekšlikums****X pielikums – 3. punkts – d apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(d) **SDO Trīspusējā deklarācija par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku;**

Grozījums

svītrots

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 475

Regulas priekšlikums

X pielikums – 3. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(e) ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas attiecībā uz atbildīgu uzņēmējdarbības praksi; un

svītrots

Grozījums Nr. 476

Regulas priekšlikums

X pielikums – 3. punkts – f apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(f) ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas attiecībā uz atbildīgām izrakteņu piegādes ķēdēm no konfliktu skartām un augsta riska teritorijām.

svītrots

Grozījums Nr. 477

Regulas priekšlikums

X pielikums – 3. punkts – fa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(fa) jebkādas citas starptautiskas cilvēktiesību konvencijas, kas ir saistošas Savienībai vai tās dalībvalstīm.

Grozījums Nr. 478

Regulas priekšlikums

X pielikums – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Starptautiski atzītie pienācīgas pārbaudes principi, kas piemērojami šīs regulas 39. pantā izklāstītajām pienācīgas pārbaudes prasībām, cita starpā ir:

- (a) ANO Vadošie principi uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām;
- (b) ESAO Vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem;
- (c) SDO Trīspusējā deklarācija par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku;
- (d) ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas attiecībā uz atbildīgu uzņēmējdarbības praksi;
- (e) ESAO Pienācīgas pārbaudes vadlīnijas attiecībā uz atbildīgām izrakteņu piegādes ķēdēm no konfliktu skartām un augsta riska teritorijām.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 479
Regulas priekšlikums
XI pielikums – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, un dalībvalstis savākšanas rādītāju aprēķina kā procentuālo daļu, ko iegūst, dalībvalstī konkrētā kalendārajā gadā saskaņā ar attiecīgi 48. un 55. pantu savākto pārnēsājamo bateriju atkritumu (**izņemot vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas**) masu dalot ar šādu bateriju vidējo masu, kuras konkrētajā dalībvalstī konkrētajā gadā un divos iepriekšējos kalendārajos gados ražotāji vai nu tieši pārdevuši tiešajiem lietotājiem, vai piegādājuši trešām personām pārdošanai tiešajiem lietotājiem.

Grozījums

1. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, un dalībvalstis savākšanas rādītāju aprēķina kā procentuālo daļu, ko iegūst, dalībvalstī konkrētā kalendārajā gadā saskaņā ar attiecīgi 48. un 55. pantu savākto pārnēsājamo bateriju atkritumu masu dalot ar šādu bateriju vidējo masu, kuras konkrētajā dalībvalstī konkrētajā gadā un divos iepriekšējos kalendārajos gados ražotāji vai nu tieši pārdevuši tiešajiem lietotājiem, vai piegādājuši trešām personām pārdošanai tiešajiem lietotājiem.

Grozījums Nr. 480
Regulas priekšlikums
XI pielikums – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

1.a Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, un dalībvalstis savākšanas rādītāju aprēķina kā procentuālo daļu, ko iegūst, dalībvalstī konkrētā kalendārajā gadā saskaņā ar attiecīgi 48. un 55. pantu savākto vispārlietojamu pārnēsājamo bateriju atkritumu masu dalot ar šādu bateriju vidējo masu, kuras konkrētajā dalībvalstī konkrētajā gadā un divos iepriekšējos kalendārajos gados ražotāji vai nu tieši pārdevuši tiešajiem lietotājiem, vai piegādājuši trešām personām pārdošanai tiešajiem lietotājiem.

Grozījums

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 481
Regulas priekšlikums
XI pielikums – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, un dalībvalstis konkrētā gadā tiešajiem lietotājiem pārdoto pārnēsājamo bateriju ikgadējo apjomu, **kurā neietilpst vieglo pārvietošanās līdzekļu baterijas**, aprēķina kā to bateriju masu, kas konkrētajā gadā pirmo reizi darītas pieejamas tirgū konkrētās dalībvalsts teritorijā, neieskaitot nekādas pārnēsājamās baterijas, kas šajā gadā ir atstājušas dalībvalsts teritoriju vēl pirms pārdošanas tiešajiem lietotājiem.

Grozījums

2. Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, un dalībvalstis konkrētā gadā tiešajiem lietotājiem pārdoto pārnēsājamo bateriju ikgadējo apjomu aprēķina kā to bateriju masu, kas konkrētajā gadā pirmo reizi darītas pieejamas tirgū konkrētās dalībvalsts teritorijā, neieskaitot nekādas pārnēsājamās baterijas, kas šajā gadā ir atstājušas dalībvalsts teritoriju vēl pirms pārdošanas tiešajiem lietotājiem.

Grozījums Nr. 482
Regulas priekšlikums
XI pielikums – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Ražotāji vai ražotāju atbildības organizācijas, kas ieceltas saskaņā ar 47. panta 2. punktu un rīkojas to vārdā, un dalībvalstis konkrētā gadā tiešajiem lietotājiem pārdoto vispārlietojamu pārnēsājamo bateriju ikgadējo apjomu aprēķina kā to bateriju masu, kas konkrētajā gadā pirmo reizi darītas pieejamas tirgū konkrētās dalībvalsts teritorijā, neieskaitot nekādas vispārlietojamās pārnēsājamās baterijas, kas šajā gadā ir atstājušas dalībvalsts teritoriju vēl pirms pārdošanas tiešajiem lietotājiem.

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 483**Regulas priekšlikums****XII pielikums – A daļa – 4. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

4. Ir ieviesti īpaši piesardzības un drošuma pasākumi, lai apstrādātu litija bateriju atkritumus, kas ir jāaizsargā pret pārmērīgu karstumu, ūdeni, saspiešanu vai fiziskiem bojājumiem manipulāciju, šķirošanas un glabāšanas laikā.

Grozījums

4. Ir ieviesti īpaši piesardzības un drošuma pasākumi, lai apstrādātu litija bateriju atkritumus, kas ir jāaizsargā pret pārmērīgu karstumu, ūdeni, saspiešanu vai fiziskiem bojājumiem manipulāciju, šķirošanas un glabāšanas laikā. **Šādi atkritumi jāglabā sausā vietā, kur tie nav pakļauti augstai temperatūrai, atklātai ugunij vai tiešai saules gaismai, un ir novietoti tiem normālā stāvoklī labi vēdinātās telpās, kur tie ir pasargāti no ūdens un nokrišņiem. Litija bateriju atkritumus pārse dz ar augstsprieguma gumijas izolācijas pārsegu. Litija bateriju atkritumu glabāšanas vietu marķē ar brīdinājuma zīmi, un tajā glabā tikai tās baterijas, kuras ir pietiekami aizsargātas pret īssavienojumiem.**

Grozījums Nr. 484**Regulas priekšlikums****XII pielikums – B daļa – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) tiek reciklēti 85 % no niķeļa-kadmija bateriju atkritumu vidējās masas;

Grozījums Nr. 485**Regulas priekšlikums****XII pielikums – B daļa – 2. punkts – ba apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) tiek reciklēti + 85 % no niķeļa-kadmija bateriju atkritumu vidējās masas;

Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

Grozījums Nr. 486

Regulas priekšlikums

XII pielikums – B daļa – 2. punkts – bb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(bb) tiek reciklēti 70 % no citu bateriju atkritumu vidējās masas,

Grozījums Nr. 487

Regulas priekšlikums

XII pielikums – C daļa – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(d) 35 % litijam,

(d) 70 % litijam,

Grozījums Nr. 488

Regulas priekšlikums

XII pielikums – C daļa – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(d) 70 % litijam,

(d) 90 % litijam,

Grozījums Nr. 489

Regulas priekšlikums

XIII pielikums – 1. punkts – ra apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ra) baterijas statuss (pirmais darbmūžs, atkritumi, remontēta, pārprofilēta, reciklēta).

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs
L-2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV